

ÅLANDS LANDSKAPSSTYRELSE

BUDGET

FÖR LANDSKAPET ÅLAND

2001

ANTAGEN AV LAGTINGET 21.12.2000

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Förslag till budget för år 2001

2000-2001

nr 2

ALLMÄN MOTIVERING

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att för landskapet Åland antas en budget för år 2001 uppgående till 1.333.292.000 mark.

Motionerna

I anslutning till budgeten har 29 finansmotioner inlämnats.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att budgeten godkänns med de av utskottet föreslagna ändringarna och att finansmotionerna nr 1-29/2000-2001 förkastas. Anslaget under inkomster från skärgårdstrafiken föreslås sänkas med 1.000.000 mark. Vidare föreslår utskottet att lagtinget i en hemställningskläm skall uppdraga åt landskapsstyrelsen att utvärdera ÅHS och därefter återkomma till lagtinget med ett meddelande som presenterar de långsiktiga planerna för utvecklingen av hälso- och sjukvården.

Utskottet föreslår dessutom att landskapsstyrelsen skall se över den ekonomiska politiken gentemot kommunerna i syfte att utjämna samhällsekonomin mellan landskapet och kommunerna. En av de viktigaste åtgärderna är att före den 1 mars 2001 utarbeta en ny fördelningsnyckel för fördelningen av samfundsskatten.

En samlad analys över de utredningar som är igångsatta vid utbildnings- och kulturavdelningen efterlyses före projektanslagen som tagits upp för vissa av landskapets skolor realiserar. Vidare anser utskottet att landskapsstyrelsen i kommande budgetberedningar bör ägna särskild uppmärksamhet åt budgeteringsprocessen när det gäller ÅHS och utbildnings- och kulturavdelningen. Landskapsstyrelsen bör hålla ett fast grepp om budgetförslagets ram och fördela utrymmet inom den för de olika enheternas budgetförslag. Utskottet understryker att enheternas budgetförslag bör följa antagna plan- och måldokument.

Enligt utskottet har landskapsstyrelsens bostadspolitik stor betydelse för utvecklingen på bostadsmarknaden. Åtgärder behövs för att avhjälpa bostadsbristen. För att stimulera en befolkningsökning behövs dessutom en långsiktig bostadspolitik. Utskottet föreslår därför att landskapsstyrelsen ser över befintliga stödssystem för bostadsbyggandet.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Allmän motivering

LANDSKAPSSTYRELSENS EKONOMISKA POLITIK

Landskapsandelar

Enligt landskapsstyrelsens motiveringar har det mellan landskapsstyrelsen och kommunerna överenskommit om vissa utredningar i syfte att ge underlag för en vidareutveckling av landskapsandelssystemet och att ett förändringsförslag nu skall beredas. Utskottet hänvisar till sitt betänkande nr 1/1999-2000 över budgeten för år 2000. I betänkandet sägs bland annat att det kan finnas anledning att överge den låsta fördelningen av kostnaderna till förmån för en helhetssyn på kommunernas och landskapets ekonomi. Det nuvarande systemet är för trögt och beaktar inte i tillräcklig grad de nya krav som påförts kommunerna. Inom ett flertal områden har kommunerna varit tvungna att nyanställa personal, vilket dessutom lett till att även de administrativa uppgifterna har ökat. Den sociala sektorn och skolsektorn är exempel på sådana sektorer där verksamheten har expanderat på grund av att kommunerna påförts nya uppgifter. Utskottet har bland annat noterat att antalet assistenter har ökat kraftigt, vilket betytt en betydande merkostnad för kommunerna.

Under beredningen har utskottet diskuterat om de landskapsandelar som är knutna till kommuninvånarnas åldersstruktur är rättvisande. Det har också noterats att landskapsstyrelsen beslutat höja hemvårdsstödet med 10 procent utan att detta föranlett någon kompensation till kommunerna genom landskapsandelssystemet. Utskottet har erfarit att denna höjning innebär en merkostnad för kommunerna under 2001 med cirka 1,3 miljoner mark. Det har framkommit att många kommuner oroas av att de sammanlagda nettokostnaderna har stigit under 90-talet och att de fortsätter att stiga, delvis genom åtgärder som landskapsstyrelsen har vidtagit eller har aviserat. Samtidigt räknar kommunerna med sjunkande eller osäkra skatteintäkter.

Samfundsskatten

Utskottet konstaterar att landskapsstyrelsen i motiveringarna till budgeten för år 2000 utlovade ett nytt fördelningssystem för samfundsskatten från skatteåret 2000, vilket utskottet understödde i sitt betänkande över budgetframställningen. Enligt landskapsstyrelsen skulle de kommuner som förlorar på att en ny fördelningsnyckel tas i bruk kompenseras. I det föreliggande budgetförslaget säger dock landskapsstyrelsen att den tidigare nyckeln skall tillämpas oförändrad tills en ny nyckel tas i bruk, senast fr.o.m. år 2002. Detta kan inte utskottet omfatta. Utskottet uppmanar landskapsstyrelsen att omgående omarbeta fördelningsnyckeln och förelägga lagtinget ett förslag till ny fördelningsnyckel senast den 1 mars 2001. Nyckeln bör tillämpas retroaktivt från den 1 januari 2000, så att samfundsskatten för år 2000 skall regleras under år 2001. Nyckeln skall återspegla näringslivsverksamheten i kommunen så att företagandet i kommunen därigenom stimuleras.

I tll Sune Erikssons m.fl. finansmotion nr 1 föreslås att den allmänna motiveringen ändras så att landskapsstyrelsen under budgetåren 2001 skall utarbeta och förelägga lagtinget ett förslag till ny fördelning av samfundsskatten mellan kommunerna. Utskottet föreslår med hänvisning till det ovan anförda att motionen avslås.

UTVECKLING AV SJÄLVSTYRELSEN

Utskottet har under beredningen av budgeten även berört det i Nice nyligen framförhandlade EU-fördraget om ändringar i EU:s grundfördrag. Genom fördraget genomförs grundläggande förändringar i unionens struktur. Enligt utskottets mening bör det nya fördraget underställas lagtinget för godkännande före det kan anses vara bindande för Åland

I tll Ritva Sarin Grufbergs m.fl. finansmotion nr 2 föreslås att stycke 3 på sidan 7 under framställningens allmänna motivering utgår. Utskottet har efter omröstning (3-2) beslutat stöda landskapsstyrelsens förslag. Beslutet biträdades av vice ordföranden Holmberg, ledamoten Jan-Erik Mattsson och ersättaren Strand.

LANDSKAPETS UTBILDNINGSPOLITIK

Landskapsstyrelsen utreder och utvärderar för närvarande flera olika områden och aspekter inom utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde. ÅSUB har analyserat och jämfört kostnaderna för nio dändska utbildningsprogram på gymnasialstadiet med motsvarande utbildningar i Sverige och Svenskfinland. Utskottet har erfarit att utredningen visar att kostnaderna för de dändska utbildningsprogrammen är 45 procent högre än i riket och 26 procent högre än i Sverige.

Vidare ser man över dimensioneringen av utbildningslinjerna på gymnasialstadiet för att bland annat kunna möta en ansvällning av elever från år 2004. Årskullarna som avslutar högstadiet kommer härefter att vara större, varför nuvarande antal utbildningsplatser inte kommer att räcka till för att bereda alla möjlighet till utbildning efter grundskolan. Antagningssystem, antal platser och skolornas utrymmen ses över och kartläggs. En omdisponering av utrymmena kan bli aktuell. En utvärdering av yrkeshögskolan pågår dessutom och resultatet beräknas vara klart i april.

Nämnda utredningar bör ligga till grund för kommande beslut om utrymmes användning, nya linjer och utökning av platser m.m. Utskottet efterlyser därför en djupare analys av det sammanlagda resultatet från utredningarna. Denna bör ligga till grund för större principiella beslut om inriktningen och omfattningen på den dändska utbildningspolitiken framöver. Utskottet efterlyser här en helhetsyn på utbildningsbehovet och det befintliga utbudet. Utskottet förutsätter att de aktuella utredningarna och analyserna föreläggs lagtinget innan landskapsstyrelsen går vidare med planer på nya linjer eller nyinvesteringar i byggnader eller liknande.

Utskottet har erfarit att rekryteringen av lärare till yrkesskolan och yrkeshögskolan är ett växande problem. Det blir allt svårare att anställa kompetenta lärare till de olika linjerna. Ingångslönerna för lärarna är lägre än motsvarande löner inom respektive bransch i den privata sektorn. Utskottet anser att detta är ett allvarligt problem som kan komma att bidra till att kvaliteten på utbildningslinjerna sänks och som därför bör ha hög prioritet för landskapsstyrelsen.

LANDSKAPETS NÄRINGSPOLITIK

Sjöfartspolitik

Utskottet konstaterar att osäkerheten inom sjöfartsnäringen kvarstår trots att en del problem har lösts under det gångna året. De lösningar som under hösten har aviserats av regeringen är bra, men samtidigt har det i Sverige presenterats förslag på att införa nya omfattande lättnader för bland annat de svenska passagerarfartygen. Om de svenska förslagen realiseras den 1 juli 2001 som föreslagits, kvarstår utflaggningshotet från den finländska rederinäringen. Motsvarande lättnader skulle kunna införas i Finland genom att också passagerarfartygen erbjuds möjlighet att registrera sig i parallellregistret. För att behålla de finländska och åländska rederierna under finsk flagg måste de erbjudas konkurrensmässiga villkor för att fortsättningsvis kunna bedriva sjöfart.

Enligt utskottet vinner den finländska sjöfartsnäringen på en mer progressiv sjöfartspolitik. Utvecklingen bör styras från en tät position i stället för som nu bedrivs i grannlänternas bakvatten. Landskapsstyrelsen bör därför påverka riksmyndigheterna till att ta nya initiativ för att skapa konkurrensmässiga villkor för den egna sjöfarten. I frågan om ett åländskt sjöfartsregister konstaterar utskottet att det innebär betydande behörighetsöverföringar och lagstiftningsåtgärder som är tidskrävande samtidigt som de ekonomiska konsekvenserna inte är utredda.

Utskottet uppmanar vidare landskapsstyrelsen att vidta åtgärder så att villkoren för fraktsjöfarten mellan Åland och riket ses över. Enligt vad utskottet erfarit råder en ojämlig konkurrenssituation för de rederier som endast trafikerar mellan Åland och riket.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1a/2000-2001

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Vid ärendets enda behandling den 21 december 2000 har lagtinget inte oförändrat godkänt finansutskottets betänkande nr 1/2000-2001. Ärendet har därför enligt 58 § lagtingsordningen återremitterats till finansutskottet för utlåtande över den av lagtinget beslutade ändringen.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Det internationella konjunkturläget

Den ekonomiska utvecklingen i vår omvärld har under den senaste tiden varit fortsatt positiv och tillväxtprognoserna har det senaste året skrivits upp flera gånger. Inom OECD-området beräknas BNP öka med ungefär 4 procent i år och i USA med ca 5 procent. Ränte- och valutaläget i USA är nu dock sådant att en avmattning väntas under nästa år. Även Ostasien är inne i en period av stark tillväxt och den japanska ekonomin upplever äntligen återhämtning.

Eurolänternas tillväxtpotentialer ser fortfarande goda ut. Euroområdet har under de senaste åren haft en långsammare ökning av BNP än USA, tillväxten för i år beräknas till 3,5 procent. Motorn för euroekonomierna har varit den svaga valutan som gynnat exportindustrin. Den fallande kursen på euron har emellertid inte varit enbart positiv, importen har blivit dyrare vilket leder till ett inflationstryck. Speciellt tydligt har detta varit när det gäller oljepriserna. Den stigande inflationen har gjort att den Europeiska Centralbanken tvingats höja styrräntan. Efter den senaste höjningen om 0,25 procenten-

heter som skedde den 5 oktober ligger styrräntan på 4,75 procent. Arbetslösheten inom euroområdet uppmättes i juni i år till 9,1 procent. Detta är knappt 1 procentenhet mindre än vid motsvarande tidpunkt ifjol. Arbetslöshetsgraden förutspås fortsätta minska de kommande åren.

Konjunkturutvecklingen i Finland och Sverige påminner om varandra. BNP-tillväxten är snabb och arbetslösheten minskar. BNP beräknas innevarande år öka med drygt 5 procent i Finland och med drygt 4 procent i Sverige. I Finland är dock såväl inflationen som arbetslösheten högre än i det västra grannlandet. Finland har under flera år haft en snabbare tillväxt, men verkar nu uppleva matchningsproblem på arbetsmarknaden på en förhållandevis hög arbetslöshetsnivå. Eftersom Finland som en del av Euroområdet inte kan driva någon självständig räntepolitik är risken att landet kommer att få dras med en inflationstakt som är högre än för valutaområdet i genomsnitt.

Konjunkturläget på Åland

Också den åländska ekonomin har genomgått en fas med snabb tillväxt. År 1998 ökade BNP med 4,7 procent. För år 1999 beräknas tillväxten ha varit 2,7 procent i fasta priser och i år beräknas den stanna på 0,3 procent, bland annat till följd av den stigande inflationen. Inflationstakten har stigit markant under året och låg i september på 3,9 procent på årsnivå. Den stora efterfrågan på arbetskraft och den kommunala sektorns investeringsvilja kommer även under år 2001 att medföra ett stort inflationstryck. Om inte dessa hot mot inflationstakten kan motverkas är följden antagligen en märkbart högre inflationstakt än i de omgivande områdena. Den totala arbetslöshetsgraden är låg. Den genomsnittliga nivån var ifjol 3,4 procent och under sommaren har den legat på 2,2 – 2,4 procent. Antalet lediga platser har i år under flera perioder överskridit antalet arbetslösa arbetssökande. På årsnivå beräknas den totala arbetslöshetsgraden sjunka till ca 2,6 procent i år och den öppna arbetslösheten till 2,1 – 2,2 procent. Inför nästa år beräknas sysselsättningen hållas på ungefär samma nivå. Problemet nu är att de arbetslösa inte yrkesmässigt motsvarar behovet av ny arbetskraft. Nettoinflyttningen till Åland väntas öka jämfört med år 1999.

Under de senaste årens goda konjunkturutveckling och medföljande goda inkomstutveckling för den offentliga sektorn har en betydande expansion ägt rum. På grund av detta har kostnaderna ökat snabbt så att betydande strukturella problem för den offentliga sektorn håller på att uppstå varvid strukturproblemen i detta skede är tydligast inom den kommunala sektorn.

Utvecklingen inom det åländska näringslivet är relativt stabil. En viss tillväxt i personal och omsättning är ännu att vänta, medan investeringarna beräknas minska. Löneökningarna har under året legat runt 5 procent, främst som ett resultat av de senaste löneavtalen. De främsta tillväxtbranscherna är för närvarande byggbranschen och finanssektorn.

Osäkerheten kring de framtida förutsättningarna för passagerarrederierna präglar dock stora delar av den åländska ekonomin. Läget inom fraktsjöfarten har nu, främst som ett resultat av statliga beslut, tagit en gynnsam vändning. Om möjligheten till tonnagebeskattning införs är det positivt även för färjerederierna, men driftkostnaderna är fortfarande, trots överenskomna förbättringar beträffande personalkostnaderna inte tillräckligt konkurrenskraftiga. Omstruktureringen av näringen kommer att ha konsekvenser för den offentliga sektorn på Åland, och i förlängningen får åtgärderna ringverkningar även för övriga delar av ekonomin. Utvecklingen inom passagerartrafiken kan således komma

att innebära att den åändska ekonomin avmattas snabbare än vad fallet är i omvärlden, speciellt när det gäller BNP-tillväxten. Detta på grund av branschens omfattande betydelse för ekonomin, såväl absolut som strukturellt. Det betyder att den åändska ekonomin i dagsläget befinner sig i en ny situation där osäkerheten kring de strukturella och institutionella förutsättningarna är av större vikt än konjunkturläget internationellt.

LANDSKAPSSTYRELSENS EKONOMISKA POLITIK

Det centrala syftet med den ekonomiska politiken är att skapa goda förhållanden för alla befolkningsgrupper på hela Åland. En av de grundläggande förutsättningarna för att förhållandena skall kunna betraktas som goda är att sysselsättningsläget är gott, vilket totalt sett under de senaste åren varit fallet i landskapet. Med beaktande av detta kan fokus hållas på kompetensutveckling och långsiktiga utbildningsåtgärder för att därigenom successivt bygga upp landskapets allmänna konkurrensförutsättningar som samhälle betraktat. Sysselsättningspolitiken bör nu inriktas på i huvudsak två linjer. Den första är att öka kompetensnivån hos dem som nu på grund av låg utbildningsnivå har problem på arbetsmarknaden och den andra är att underlätta för åter- och inflyttning till Åland.

En annan grundläggande förutsättning för att förhållandena skall kunna betraktas som goda är att bostadsmarknaden fungerar så väl att befolkningen kan bo i sådana bostäder och bostadsformer som motsvarar deras preferenser och förutsättningar. Närmast till följd av de senaste årens snabba ekonomiska utveckling är situationen till denna del trots landskapsstyrelsens åtgärder fortfarande inte tillfredställande. Med anledning av detta kommer landskapsstyrelsen att fortsätta sina ansträngningar utgående från de förbättrade instrument den reviderade bostadsproduktionslagstiftningen ger. Landskapsstyrelsen anser för sin del att en väsentlig faktor för en kommuns utveckling som är påverkbar genom kommunala beslut är tillgången på bostäder. Med anledning av detta avser landskapsstyrelsen att utreda förutsättningarna för att genom de kommunala bolagen upprätthålla en viss bostadsreserv.

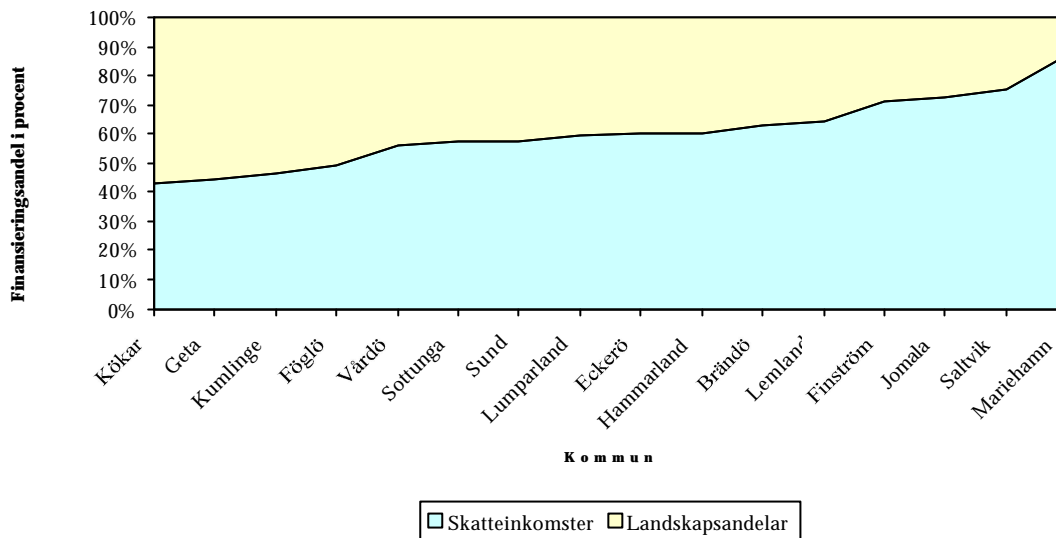
Landskapsstyrelsens prioritering av hälso- och sjukvården fortsätter. En väl fungerande hälso- och sjukvård som tillhandahåller adekvat vård på rätt nivå förutsätter dels ekonomiska resurser och dels fungerande styrnings- och ledningsfunktioner för att hantera det prioriteringsproblem som uppstår i och med den allt snabbare medicinska utvecklingen. I landskapet har hälso- och sjukvården, i viss kontrast till förhållandena i omgivande regioner, tillförts betydande tilläggsresurser under de senaste åren – såväl i form av utökade anslag för driften som i form av investeringar. Det kan nämnas att anslaget för verksamhetsutgifter vid Ålands Hälso- och sjukvård (ÅHS) i föreliggande förslag till budget är drygt 36 % högre än vad bokslutet för år 1996 utvisade för motsvarande utgifter. Samtidigt har byggnadsinvesteringar för drygt 64 miljoner mark genomförts och ytterligare omfattande investeringar står för dörren. Eftersom således betydande delar av samhällets gemensamma ekonomiska resurser tillförs hälso- och sjukvården finner landskapsstyrelsen det angeläget att även tilltron till den offentliga vårdens funktionssätt bibehålls på en hög nivå. Landskapsstyrelsen har därför i budgetförslaget intagit anslag som möjliggör en utvärdering av ÅHS – reformen, som även kan tjäna som underlag för en bedömning av om det kan finnas behov av justering av den organisatoriska uppbyggnaden.

Ett centralt mål i den ekonomiska politiken är fortsatt ekonomisk tillväxt genom att skapa goda verksamhetsförutsättningar och internationellt gångbara konkurrensvillkor. Under budgetåret kommer därför de svårigheter och åtgärdsalternativ som i detta hänseende förefinns i synnerhet inom färjesjöfarten att vara i fokus för den näringspolitik som landskapsstyrelsen avser att bedriva. För näringslivets utveckling är även utformningen av EU:s stödpolitik i allmänhet och de för landskapet gällande målprogrammen i synnerhet av vital betydelse. Landskapsstyrelsen har redogjort för utformningen av dessa i ett separat meddelande till lagtinget (meddelande nr 3/1999 – 2000). För år 2001 föreslås anslagen för EU-stöden budgeterade under respektive avdelning. De stöd som EU finansierar, vilka även upptas som inkomster i landskapets budget, härrör från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ), Fonden för fiskets utveckling (FFU), Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), samt Europeiska socialfonden (ESF). Av nedanstående tabell framgår EU:s och landskapets finansieringsandelar för de olika programmen och vilka budgetmoment som berörs.

Program	EU	Fond	Landskapsstyrelsen	Berörda moment
Mål 2-program för Åland 2000 – 2006	3.870.000	ERUF	5.600.000	47.05.40, 47.05.45
Mål 3-program för Åland 2000 – 2006	2.843.000	ESF	3.147.000	46.20.40, 46.20.45, 47.41.50, 47.41.55
Program för Landsbygdens utveckling i landskapet Åland 2000 – 2006	17.340.000	EUGFJ garanti	22.600.000	47.17.40, 47.17.41, 47.17.45
Strukturprogram för den åländska fiskerisektorn 2000 – 2006	2.890.000	FFU	3.480.000	47.26.40, 47.26.45
Interreg III A Skärgården 2000 – 2006		ERUF	1.800.000	42.05.09, 47.03.62
Totalt	26.943.000		36.537.000	

För det åländska samhällets utveckling är det av vital betydelse att även de samhällsfunktioner som omhändertas av den kommunala sektorn har förutsättningar att fungera på ett rimligt sätt. Inom ramen för de överläggningar som landskapsstyrelsen årligen håller med Ålands kommunförbund som representant för den kommunala sektorn granskas dels vilka justeringar av landskapsandelarna som utgående från i lagen angivna kriterier skall göras och dels diskuteras behovet av åtgärder på ett mer allmänt plan. I årets överläggningar har överenskommit om vissa utredningar som syftar till att ge underlag för den vidareutveckling av landskapsandelssystemet som efter en period av relativ stabilitet nu bör börja beredas. Som vid behandlingen av innevarande års budget framkom vållar den snabba kostnadsutvecklingen inom den kommunala sektorn oro och på kommunal sida finns fortsättningsvis en uppfattning om att deras andel av kostnaderna har ökat. Den relativa andelen av landskapets respektive kommunens egen skattefinansiering åskådliggörs i nedanstående graf. Av denna framgår att landskapets andel av Kökar kommuns skattefinansiering redan nu uppgår till hela 57 % medan motsvarande andel för Mariehamns stad är 12,5 %.

Fördelningen av skattefinansiering enligt budgeterna för år 2000

Landskapsstyrelsen har för sin del konstaterat att en grundläggande idé i det nuvarande andelssystemet är att kommunerna skall ha frihet att ordna de andelsberättigande verksamheterna på det sätt de finner mest ändamålsenligt. De merkostnader som vållas av en hög servicegrad beaktas inte i form av utökade andelar för den enskilda kommunen. Landskapsstyrelsen konstaterar att den kommunala sektorns ökning av antal anställda ökar kommunernas driftskostnader betydligt mer än vad skattekraften ökar och på kort tid resulterar detta i förhöjt skatteuttag. Även om det i landskapsandelssystemet finns mekanismer som på sikt medför även ökade landskapsandelar till följd av den förhöjda nivån och återställer kostnadsfördelningen, närmar sig de åländska kommunernas skatteuttag kommunernas i närområdena. Detta trots att landskapet övertagit kostnaderna för såväl hälso- och sjukvården som gymnasialstadietutbildningen, som vardera är centrala områden för kostnadstrycket för kommunerna i omgivningen. Landskapsstyrelsen delar således oron för den kommunala ekonomiska utvecklingen på längre sikt även med beaktande av de betydande investeringsplaner som finns. Enbart inom grundskole- och bibliotekssektorn har redovisats investeringar för cirka 280 miljoner mark inom loppet av några år. Därtill kommer planer om ca 90 miljoner inom den sociala sektorn. Om dessa planer förverkligas medför det ytterligare ökning av driftskostnaderna. Landskapsstyrelsen ser det dock även mot bakgrund av läget inom byggmarknaden som nödvändigt med en återhållsam hållning till att godkänna projekt som berättigande till landskapsandel år 2001 och har dimensionerat anslagen med beaktande av detta. Landskapsstyrelsen avser även att se över systemet för beviljande av andelar för anläggningsprojekt.

I föreliggande budgetförslag ingår anslag för kompensation till kommunerna för sänkningen av den samfundsskatt som tillfaller kommunerna samt ett anslag för kompensation för utökat förvärvsinkomststaxdrag. Med beaktande av den osäkerhet som till många delar är förknippad med samfundsbeskattningen kvarstår nyckeln för fördelningen av dess avkastning mellan kommunerna oförändrad. I överläggningarna har överenskommit om att en ny nyckel slutligt besluts och tas i bruk senast fr.o.m. år 2002.

Landskapsstyrelsen konstaterar sammanfattningsvis att de senaste årens expansiva satsningar inom

flertalet av de centrala politikområdena tillsammans med den justering av lönenivåerna som de senaste kollektivavtalsuppgörelserna innehöll har fört med sig en betydande ökning av konsumtionsutgifterna i en takt som inte är hållbar i längden. Som av den till budgetförslaget fogade översikten för åren 2001 – 2003 framgår riskerar ett inte obetydligt budgetunderskott att uppstå Detta i all synnerhet som det inte finns anledning att anta att inkomsterna av avräkningen skall fortsätta att öka i den takt som varit fallet under de senaste åren. Beträffande skattegottgörelsen kan redan nu en trend till minskning skönjas. Landskapsstyrelsen avser därför beaktande att kostnadseffekterna av de reformer som genomförts inom särskilt utbildningen nu torde plana ut att de kommande budgetåren iakttä en försiktig budgetpolitik. För att åstadkomma en effektivisering av verksamheterna avser landskapsstyrelsen att fortsätta den utveckling av målformuleringarna i budgeten som nu pågått ett antal år.

Inkomsterna per avdelning och utgifterna per huvudtitel samt de olika utgiftsslagens utveckling framgår av nedanstående tabeller. Se även bilaga 1.

INKOMSTER OCH UTGIFTER PER AVDELNING OCH HUVUDTITEL ÅREN 1999 - 2001					
	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
INKOMSTER					
Avdelning					
31. Lagtinget	26 970	15 000	15 000	0,0%	-44,4%
32. Landskapsstyrelsen	874 838	1 068 000	1 128 000	5,6%	28,9%
33. Kansliavdelningen	27 555 558	17 426 000	19 378 000	11,2%	-29,7%
34. Finansavdelningen	69 064 604	90 100 000	67 330 000	-25,3%	-2,5%
35. Social- och miljöavdelningen	43 905 159	43 021 000	43 163 000	0,3%	-1,7%
36. Utbildnings- och kulturavdelningen	10 849 604	11 439 000	16 675 000	45,8%	53,7%
37. Näringsavdelningen	6 585 634	10 653 000	28 146 000	164,2%	327,4%
38. Trafikavdelningen	10 093 057	12 420 000	10 660 000	-14,2%	5,6%
39. Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansieringsinkomster	1 229 799 236	1 197 333 000	1 146 797 000	-4,2%	-6,7%
Summa inkomster	1 398 754 659	1 383 475 000	1 333 292 000	-3,6%	-4,7%
UTGIFTER					
Huvudtitel					
41. Lagtinget	9 727 432	11 864 000	12 554 000	5,8%	29,1%
42. Landskapsstyrelsen	11 399 115	12 813 000	13 192 000	3,0%	15,7%
43. Kansliavdelningen	63 591 498	106 076 000	93 713 000	-11,7%	47,4%
44. Finansavdelningen	134 934 624	208 759 000	163 604 000	-21,6%	21,2%
45. Social- och miljöavdelningen	381 631 322	441 468 000	459 804 000	4,2%	20,5%
46. Utbildnings- och kulturavdelningen	233 414 729	278 814 000	292 147 000	4,8%	25,2%
47. Näringsavdelningen	91 016 199	146 209 000	151 448 000	3,6%	66,4%
48. Trafikavdelningen	118 826 656	143 198 000	140 730 000	-1,7%	18,4%
49. Finansieringsutgifter	110 197 700	34 274 000	6 100 000	-82,2%	-94,5%
Summa utgifter	1 154 739 275	1 383 475 000	1 333 292 000	-3,6%	15,5%

UTGIFTER PER UTGIFTSSLAG					
	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Konsumtionsutgifter	651 818 600	728 202 000	794 491 000	9,1%	21,9%
Överföringsutgifter	342 555 250	449 449 000	436 522 000	-2,9%	27,4%
Realinvesteringsutgifter	36 263 727	89 795 000	51 309 000	-42,9%	41,5%
Lån och övriga finansinvesteringar	13 903 999	81 755 000	44 870 000	-45,1%	222,7%
Övriga utgifter	110 197 700	34 274 000	6 100 000	-82,2%	-94,5%
Summa utgifter	1 154 739 275	1 383 475 000	1 333 292 000	-3,6%	15,5%

UTVECKLINGEN AV SJÄLVSTYRELSEN

Den arbetsgrupp för översyn av självstyrelselagen som tillsattes år 1997 lämnade år 1999 ett betänkande. Med betänkandet som utgångspunkt påbörjades år 1999 arbetet med att skriva en proposition om ändring av självstyrelselagen. Propositionen kommer enligt planerna att färdigställas och föreläggas riksdagen omkring årsskiftet.

Som ett resultat av överläggningarna mellan landskapsstyrelsen och regeringen tog justitieministeriet i maj år 2000 initiativ till en utvärdering av landskapets nuvarande ekonomiska system genom att tillskriva statsrådet och finansministeriet. I samband finansministerns besök i landskapet under sommaren överenskomms om att inleda arbetet i en tjänstemannautredning. Avsikten med utredningen är att i en för riket och landskapet gemensam utredning klarlägga hur det ekonomiska systemet i självstyrelselagen fungerat i förhållande till avsikterna då lagen stiftades. På basen av gruppens rapport kan sedan beslut om fortsatta åtgärder fattas. Utredningen har inletts och förväntas vara klar under våren.

Landskapsstyrelsen avser att i den efterföljande diskussionen framhålla betydelsen av att behörigheten gällande inte enbart samfundsskatten utan även övriga direkta skatter överförs till landskapet. Landskapsstyrelsen anser att ett av motiven för detta är att beslutanderätten över den direkta beskattningen är ett centralt instrument bl.a. för att kunna utforma en ändamålsenlig regionalpolitik. Vidare skapar den delade behörigheten på skatteområdet problem då skatterätten i hög grad utgör en helhet, som på detta sätt skulle lösas. Det bör även konstateras att språkproblemen inom skatteförvaltningen numera är betydande och att arbete inom skatteförvaltningen på Åland i allt högre grad kräver kunskaper i finska.

Landskapsstyrelsen har under innevarande år ägnat stor uppmärksamhet åt att genom olika organisatoriska och administrativa förändringar förbättra landskapets möjligheter att i det praktiska arbetet ha det inflytande i EU:s beslutsprocess som autonomins ställning förutsätter. Betydelsen av det s.k. skatteundantaget för den framtida ekonomiska politiken framgår därvid allt tydligare. Landskapsstyrelsen har därför med regeringen diskuterat åtgärder för att i samband med regeringskonferensen säkerställa att ändring av det protokoll som fogats till Finlands anslutningsfördrag även i fortsättningen fordrar enhällighet i ministerrådet i det fall man i övrigt till någon del går in för kvalificerad majoritet.

LANDSKAPETS UTBILDNINGSPOLITIK

Det åländska utbildningsväsendet är högt prioriterat i landskapsstyrelsens politik såväl vad gäller verksamhetens innehåll som de yttre fysiska funktionerna. Antalet barn och ungdomar har kontinuerligt ökat under hela nittioåret och studiebenägenheten tilltar även bland de vuxna. Utbildningen präglas av mångfald i studieutbudet och flexibilitet i studiearrangemangen.

Trender och utveckling i utbildningen

Det åländska samhällets behov av utbildning växer i takt med det allmänna kravet på högt kvalificerad arbetskraft. Internationaliseringen och europafrågorna medför att hög allmänbildning, det vill säga goda kunskaper och färdigheter samt värderingar och social kompetens, alltmer efterfrågas som beredskap för ett livslångt lärande och som en utgångspunkt för framgång i arbetslivet. Inom utbildningen bör samtidigt grundläggas sådana färdigheter och attityder som främjar ett framgångsrikt entreprenörskap.

På dataområdet och inom IT har under de senaste åren gjorts märkbara satsningar på datautrustning i skolorna på alla nivåer. Datakommunikation och datoranvändning är numera en naturlig del av undervisningen. Satsningar på speciella utbildningsprogram med inriktning på IT planeras och utvecklas samtidigt som det etiska tänkandet i IT-användningen poängteras.

Utvecklingen av undervisningen för studerande med särskilda behov omfattar numera även hela gymnasialstadiet. För ungdomar med särskilda behov har träningsundervisning startats under hösten 2000. Utgående från de studerandes olika förutsättningar skall en dylik yrkesträningsundervisning ge de berörda både en yrkesmässig kompetens och en god grund för ett självständigt liv.

Under året kommer Ålands teknologisentrum att överföras från utbildnings- och kulturavdelningen till näringsavdelningen. Samarbetet mellan avdelningarna vad gäller kopplingen näringsliv – utbildning intensifieras.

Den traditionella maritima utbildningen med däckbefäl och maskinbefäl (ÅSL, ÅTL, ÅYHS) bör ytterligare utvecklas i samverkan med de övriga åtgärderna för att främja sjöfarten för vilka redogörs under avsnittet om näringspolitiken. Manskapsutbildning (ÅSK) som ju också är en förutsättning för befälsutbildningen bör vara anpassad till efterfrågan på utbildningen och bibehålla en praktisk inriktning. Sjösäkerhetsutbildningen där Åland nu tagit ledningen i norra Europa, genom uppbyggnaden av Ålands sjösäkerhetscentrum, ges sin permanenta utformning.

Den tidigare kraftigt expanderande sektorn – utbildning av ekonomipersonal – inom catering och hotelltjänster för fartygen, främst inom ramen för Ålands hotell- och restaurangskola, bibehålls innehållsmässigt och volymmässigt.

Landskapsstyrelsen skall under året planera hur utbildningen inom dessa sektorer både på gymnasialstadiet och yrkeshögskolenivån i våra befintliga gymnasialstadieskolor och Ålands yrkeshögsko-

la, men också i ett utbildningskluster med Åbo Akademi, Åbo Universitet, Stockholms och Uppsala Universitet och andra högskolor och universitet, kunde utvecklas.

Lärarrekrutering och -kompetens

Tillgång till kompetenta och yrkeskunniga lärare är en förutsättning för att skolorna skall nå goda resultat i sin utbildning och kan möta arbetslivets krav på högt kvalificerad arbetskraft. Landskapsstyrelsen avser därför stöda skolorna i att uppmuntra lärarnas kompetensutveckling och fortbildningsverksamhet. Samtidigt avser landskapsstyrelsen verka för gynsamma och flexibla anställningsförhållanden och avtalsvillkor för all undervisnings- och skolpersonal.

Kvalitet i anläggningar och samordning av funktioner och lokaliteter

Skolbyggnaderna håller i allmänhet hög standard och utrustningsnivån är relativt god. En allmän utveckling är att kommunernas skol- och biblioteksfunktioner alltmer samordnas och lokaliteterna används gemensamt. På olika håll i landskapet finns dock behov att renovera, utvidga och sanera befintliga skol- och biblioteksbyggnader. Landskapsstyrelsen har under de senaste åren ställt sig mycket positiv till kommunernas renoverings- och nybyggnadsplaner och prioriterar i första hand biblioteks- och skolbyggnadsprojekt som föranletts av fukt- och mögelskador.

Med tanke på framtida utveckling och samordning av utbildningsprogram och -linjer inom landskapets skolor pågår en grundlig inventering av gymnasialstadiets skolutrymmen med översyn av nyttjandegrad, samordningsmöjligheter samt kommande renoverings- och utrymmesbehov.

Ålands sjösäkerhetscentrum erbjuder utvecklandet av sjöfartsbranschen och sjösäkerhetsområdet en modern anläggning för fortbildning av olika kategorier av sjöpersonal. Centret kommer att intensifiera kursverksamheten genom att möjliggöra olika typer av sjösäkerhetsutbildningstjänster för skolornas och näringsens behov, både lokalt och internationellt, vilket avses ske i samarbete med privata aktörer. Internationella kvalitetskrav genomsyrar den kursverksamhet som skall erbjudas i landskapets anläggningar. Landskapsstyrelsen avser att öka tillgängligheten och därmed utnyttjandegraden till en optimal användning av tillgängliga resurser i landskapets skolor.

Uppföljning och utvärdering av utbildningen

Landskapsstyrelsen skall stöda och ge goda förutsättningar för skolornas huvudmän i deras uppgift att upprätthålla en god kvalitet i skolornas undervisning och utbildning.

Såväl grundskolans som vissa delar av gymnasialstadiets utbildning och verksamhet följs upp och utvärderas, dels lokalt och dels centralt. Utbildningsprogrammen och styrdokumenterna inom Ålands yrkeshögskola inventeras och utvärderas, bland annat vad gäller organisation, studiernas innehåll och de studerandes studieavbrott och studieframgång.

Landskapets kultur-, ungdoms- och idrottsverksamhet

Under de senaste åren har det nordiska samarbetet inom landskapets kultur-, ungdoms- och idrottsverksamhet ständigt ökat, särskilt verksamheter avsedda för barn och ungdomar. På senare tid har även Baltikum kommit med i samarbetet. Under de kommande åren förväntas det nordisk-baltiska samarbetet intensifieras ytterligare.

Landskapets museala verksamhet

Museibyråns utåriktade verksamhet utvecklas i jämn takt och allt mer i samarbete med kommunernas turist- och näringsliv. Marknadsföringen av Ålands museum och Ålands konstmuseum utvidgas. Som ett led i detta fortsätter förnyelsen av basutställningarna kompletterad med specialutställningar. I Kastelholmsområdet fortgår arbetet med att iordningsställa och utveckla Ribacka-besökscenter. Ett motsvarande besökscenter för Bomarsundsområdet är under planering. Under år 2001 öppnas Kastelholms slott i sin helhet för allmänheten efter den avslutade restaureringen.

Ett led i museibyråns utåriktade verksamhet är informationsprojektet **A**Postvägen[®] och **A**Kung Valdemars segelled[®], som utvecklats i samarbete med Ålands Turistförbund. I Långbergsödaområdet fortgår den pedagogiska verksamheten vid **A**Stenåldersbyn[®] och den efterfrågade verksamheten i anslutning till utställningsbyggnaden på Vargstenslätten utvecklas i takt med tillbudsstående resurser.

Ett viktigt utvecklingsprojekt blir samarbetet mellan museibyrån och skolorna i ett historiskt projekt som inspirerats av den verksamhet som pågår i Kalmar och dess omnejd.

LANDSKAPETS NÄRINGSPOLITIK

Näringsstrukturen i landskapet är fortfarande starkt beroende av sjöfarten ur såväl ekonomisk som sysselsättningsmässig synpunkt. Den osäkerhet som fortfarande råder vad gäller sjöfartens långsiktiga verksamhetsförutsättningar under finsk och åländsk flagg innebär en utmaning för det åländska samhället. Ändras förutsättningarna drastiskt för färjsjöfarten kan det innebära stora samhällsekonomiska förluster, skatteintäkterna minskar i kommunerna, minskad sysselsättning, sämre transportförbindelser är några av de tänkbara konsekvenserna.

Produktionsvärdet i landsbygdens näringar är fortsatt för lågt och antalet arbetsplatser som är regionalt spridda bör likaså öka. Lantbruket och dess binäringar måste därför ges fortsatt tyngd i näringspolitiken i enlighet med den redogörelse landskapsstyrelsen ger i motiveringen för näringsavdelningens förvaltningsområde.

Trots att Åland är ett litet samhälle kan fyra regioner urskiljas; Mariehamn, central- och randkommuner samt skärgården. Mariehamn som utgör Ålands ekonomiska centrum fungerar väl, med ett expanderande näringsliv. Fasta Åland är ur arbetsmarknadssynpunkt väl integrerat med Mariehamn mycket tack vare de korta avstånden. Det finns dock en tendens till att vissa landsbygdsområden/kommuner avfolkas och servicen försämras, vilket får allvarliga konsekvenser för vissa av kommunerna.

I skärgården har den traditionella basen i näringslivet utgjorts av jordbruk, fiske och fiskodlingar. Förutsättningarna för dessa näringsgrenar har successivt försämrats. Det är mycket svårt att ersätta dessa arbetsplatser när de efterhand försvinner. Åldersstrukturen är i alla skärgårdskommuner starkt negativ med 20-34 % av befolkningen över 65 år mot 16,2 % på hela Åland. Även skattekraften är

betydligt sämre i skärgården och uppgick år 1998 till 53 722 mk/capita, vilken är hälften av skattekraften i Mariehamn.

Arbetslivet på Åland är för tillfället expansivt. Det finns ett stort behov av arbetskraft inom många olika områden. Eftersom Åland idag inte har någon högre utbildning måste de åländska ungdomarna söka sig utanför Åland för högre studier. Idag bedriver ca 75 % av de åländska studenterna högskolestudier i Sverige. Med det utvecklade och aktiva rekryteringsarbetet svenska företag bedriver är risken mycket stor att de åländska studenterna stannar kvar i den svenska arbetsmarknaden. Detta bidrar till att Åland dräneras på kompetens, vilken ovillkorligen behövs för att arbets- och näringslivet skall utvecklas och expandera.

Landskapsstyrelsen kommer under året att arbeta för att nå följande mål

- bevarad och utvecklad sjöfart med starkare kringnäringar
- jämnare näringsstruktur
- ökad export av varor och tjänster
- fler privata, hållbara och välbetalda arbetsplatser i skärgården och randkommunerna
- befolkningen bör inom tio år öka till 30 000 invånare genom åter- och inflyttning.

Bevarad och utvecklad sjöfart med starkare kringnäringar

Huvudmotorn i dagens starka åländska sjöfart är passagerar- och bilfärjorna i trafik på norra Östersjön. De kompletteras av kryssningstrafiken mellan Stockholm och Mariehamn, roro-trafiken mellan Finland och kontinenten och av utflaggad oljetanktrafik.

Tillsammans producerar sjöfarten idag direkt över 40 % av Ålands bruttonationalprodukt och står för 13 % av sysselsättningen och uppskattningsvis över 20 % av lönebildningen. Sjöfarten är därmed en synnerligen högproducerande näring per anställd, till synes mera högproducerande per anställd än någon annan näring på Åland.

Sjöfartens indirekta effekter gör dess ställning än mera betydelsefull. God lönsamhet har givit goda årliga dividendutdelningar som genomströmmar det åländska samhället. Sjöfartens kringtjänster, så som bank- och försäkringstjänster fortsätter att vara stabila, provianteringstjänsterna sköts delvis av åländska företag, reparations- och underhållstjänsterna är betydande liksom hamnverksamheterna för färj- och krysstrafiken. Till kringtjänsterna kan även utbildningen räknas.

Nya tjänster har tillkommit i sjöfartens spår, såsom fartygsutrustning, lasttekniktjänster, datasystem för teknisk övervakning och administrativa tjänster, säkerhetsutvecklingstjänster m.m. Turismen på land i landskapet bygger också till stor del på sjötransporttjänsterna och rederiernas marknadsföringsinsatser.

Sjöfartskunnandet, redarkunnandet, transportlogistikkunnandet och kunskapen inom sjöfartens kringnäringar är Ålands största och värdefullaste humankapital. Sjöfarten är globalt en ständigt växande näring, inte en av de gamla näringarna på tillbakagång, utan en modern näring och ett miljövänligt och prisvärt transportsätt som blir allt mera IT-baserat, datoriserat och automatiserat. Sjöfarten och transportlogistiken kommer att bli en ännu mera sofistikerad och specialiserad och därmed högvärde-

producerande bransch än tidigare.

Europeiska Unionen utformade en ny sjöfartspolitik år 1995 som uppgraderats åren 1997 och 1999. Den innehåller ett betydande program för att befrämja och underlätta den interna EU-sjöfarten (när-sjöfarten) och att kombinera den med andra tjänster i en hel transportkedja från ”dörr till dörr” som skall utvecklas och underlättas.

Till detta kom sedan 1997 års kommissionsbeslut om nya riktlinjer (state aid guide lines) för medlemsstaterna för att kunna konkurrera med tredjelandsredare. Holland och Grekland började direkt att tillämpa dessa nya möjligheter, med främst införande av nya beskattningssystem för sjöfarten, s.k. tonnageskatt samt återbetalning av sjöfartens lönebikostnader eller alternativt införande av nettolönesystem. Sedan har snart alla andra EU-länder med sjöfart följt efter liksom EES-landet Norge. Sist i implementering av de nya möjligheterna för att behålla egen sjöfart som kan konkurrera med tredje-länder och numera också inom EU är Sverige och Finland.

Hoten under den senaste tvåårsperioden mot Ålands och Finlands kvarvarande fraktfartygsflotta, främst roro-båtarna, har varit överhängande. Holländska, tyska, norska o.a. båtar har haft stora konkurrensfördelar, genom deras statsmaktens framförhållning. Finlands åtgärder under år 2000 säkerställer den under finsk flagga kvarvarande fraktfarten för de närmaste åren framåt.

Tills för ett år sedan var uppfattningen hos de flesta att bilfärjetrafiken och kryssningstrafiken på de kvarvarande taxfreelinjerna på Åland och Estland skulle ha en betydande respittid också under finsk flagg, särskilt om tonnagebeskattning infördes i landet också för dessa fartyg. Konkurrenssituationen förändrades dock snabbt och det stod klart att den bruttokostnad per transporterad timme som finskflaggat tonnage har i den här trafiken inte kan konkurrera med svensk, dansk, tysk, holländsk, norsk eller grekisk flagg, men alldeles särskilt inte med estländsk flagg. Den överenskommelse om sänkta personalkostnader som träffades den 31 oktober förbättrar betydligt konkurrenskraften för fartyg under finsk och åländsk flagg men en fortsatt anpassning till de internationella villkor och den inom EU-bedrivna sjöfartspolitikerna är nödvändig för att även på sikt undvika utflaggning.

Effekten i det åländska samhället, för landskapet, kommunerna, medborgarna och för företagen, av en utflaggning skulle vara långsam och inte så synlig – utan smygande över en flerårsperiod. Detta trots att ett första beslut om utflaggning troligen skulle följas av flera i snabb takt. Penningströmmarna genom vårt samhälle skulle successivt minska, skatteinkomsterna skulle långsamt gå ner, folk skulle tvingas övergå från högavlönade jobb till lägre avlönade, nya branscher måste skapas, glesbygd och skärgård skulle särskilt drabbas och så småningom skulle landskapets transportservice försämrans o.s.v..

Landskapsstyrelsen avser under år 2001 att vidarebearbeta följande åtgärds paket:

1) Detaljförslagen för att skapa ett heltäckande nytt parallellregister i Finland, i vilket alla former av sjöfart skulle rymmas, förelägger landskapsstyrelsen regeringen att genomföras antingen så att registrets hemort är i riket eller på Åland. Väljs Åland kan behörigheten utgå från tre alternativa genomförandenivåer: enbart i riket, enbart på Åland (vilket erfordrar betydande behörighetsöverföringar) eller

med en kombination av finsk och åländsk lagstiftning.

Problemet med en riksbaserad sjöfartspolitik är, som det visat sig, långsamheten i anpassningen till de globala, internationella och europeiska, marknadsförhållandena.

2) Den för framtiden mest expansiva utbildningssektorn med maritim anknytning, utbildning för hela logistikkedjan som på något sätt anknyter till sjötransporter som en del av transportnätet, beskrivet i EU:s utvecklingsprogram för närsjöfarten, beräknar landskapsstyrelsen att inom en tioårsperiod skall ge den största utvecklingen inom all den mångfald av funktioner som är anknutna till sjöfarten, direkt och indirekt.

De främsta jobben inom denna sektor är de arbeten som är knutna till rederikontoren ända upp på ledningsnivå. Därutöver finns idag och utvecklas fortlöpande åskilliga konsulttjänster och direkta servicetjänster och stödtjänster för hela transportlogistikkedjan.

3) Ekonomer har under ca 100 år observerat att företag med likartad inriktning kan uppnå högre produktivitet genom att lokalisera sig i varandras närhet. Företag inom samma branschområde, som finns i varandras närhet, sprider information och kunskap till varandra, ibland medvetet men ofta helt utan en sådan avsikt.

Kunskapsutbyte och kunskapsspridning mellan samlokaliserade företag gör att sådana företag skaffar sig kompetensförsteg gentemot icke-samlokaliserade företag i andra regioner. Samlokaliserade företag med stark branschimage drar också till sig omgivningsföretag, alltså stödtjänster till sjöfarten, som tillsammans attraherar specialiserad arbetskraft, som i sin tur ytterligare utvecklar branschföretagandet.

Landskapsstyrelsen avser att arbeta vidare med uppbyggnaden av ett transportkluster, ett Baltic Maritime Center (BMC), som täcker norra Östersjön, Bottniska viken och Finska viken, enligt samma modell som används i Öresundsregionen och i bl.a. Holland, med stor framgång.

Ålands landskapsstyrelse är berett att ta på sig en ledande roll i den uppbyggnaden. För att lyckas med denna utveckling krävs en bred samverkan med näringen, med facken, med företag inom sektorn, med centrala aktörer inom shipping-, transport- och logistikbranscherna i de regioner som finns i BMC-området.

Regional näringspolitik

Förutsättningarna för de fyra regionerna: skärgården, randkommunerna, centralkommunerna och staden är olika i många avseenden t.ex. beträffande arbetstillfällen, företag och befolkningsunderlag. Dessutom gäller det i hög grad kommunikationerna. Landskapsstyrelsens regionalpolitiska målsättning är att bibehålla en spridd bosättning i hela landskapet och att utveckla och bredda det landbaseade näringslivet. Utvecklingen i skärgården är fortsättningsvis högt prioriterad i regionalpolitiken. Från att tidigare ha fokuserat mycket på de näringspolitiska verktygen i form av företagsstöd för att stimulera företagsamheten på hela Åland kommer landskapsstyrelsen att arbeta med ett bredare perspektiv för att bättre samordna välfärdsfrågor, strukturella frågor inom t.ex. näringslivet, men även att

premiära innovativa idéer. Forum för det arbetet är Ålands skärgårdsnämnd, vars reglemente reviderades under år 2000. Nämndens beslut och rekommendationer är rådgivande för såväl landskapsstyrelsen som för skärgårdskommunerna. Medlemmar är sex landskapsstyrelseledamöter och ordförandena i kommunstyrelserna eller -fullmäktige. Sekretariatsfunktionen upprätthålls av näringsavdelningen. På basen av det handlingsprogram för skärgården som landskapsstyrelsen tillsammans med skärgårdskommunerna utarbetade år 1999 har flera kommuner tagit fram lokala handlingsprogram som genomförs under de kommande åren. Innehållet i programmen rör även sektorer utanför näringsavdelningens förvaltningsområde.

Många av de problem som skärgårdskommunerna möter delas även av s.k. randkommuner på fasta Åland. För att kommunerna skall bibehålla sin attraktivitet som bosättningsorter bör en god nivå av basservice kunna erbjudas. Av den anledningen är kommunernas skattekraft mycket viktig. De kommuner med de största strukturella problemen har en näringslivsstruktur med stor andel av branscher på tillbakagång såsom primärnäringsarna samtidigt som befolkningens åldersstruktur visar att kommunerna har en större andel utanför arbetskraften jämfört med de s.k. centralkommunerna och staden. Tillväxten av nya branscher och företag i glesbygden är därmed ett viktigt område att stimulera. För att ytterligare fokusera arbetet vid Ålands landsbygdscentrum på näringslivsfrämjande åtgärder vid sidan av lantbruket tillsattes under år 2000 en styrelse för landsbygdsutveckling vid Ålands landsbygdscentrum. En huvuduppgift är att samordna det arbete som idag bedrivs av en mängd olika aktörer och att sträva efter ett ökat mervärde i företagen på landsbygden. Den mest positiva befolkningsutvecklingen under nittioalet har centralkommunerna haft. Skärgården och randkommunerna har också haft flyttningsöverskott men den sneda åldersstrukturen har gjort att dödstaten i synnerhet i skärgården har överstigit antalet födda, vilket lett till en svag befolkningsminskning. Tyngdpunkterna i de närmaste årens arbete för att stimulera den regionala utvecklingen redogörs för i ett regionalpolitiskt meddelande som detta år lämnas till lagtinget.

Befolkningen bör inom tio år öka till 30 000 invånare genom åter- och inflyttning

Den viktigaste målgruppen att påverka för att lyckas med en större åter- och inflyttning är de personer som har någon form av relation till det åländska samhället, "Ålänningar i världen". De arbetsmarknadspolitiska frågorna ska i större utsträckning integreras med utbildnings- och näringspolitiska frågor. Ytterligare ett tyngdpunktsområde är att i samarbete med utbildnings- och kulturavdelningen aktivt arbeta för att sprida information till ålänningar i världen om möjligheterna att arbeta och bo på Åland. Det kommer bl.a. att göras genom den nyupprättade web-sidan "komhem.nu". Här ska all relevant information om förutsättningar och möjligheter att flytta till Åland återfinnas. Landskapsstyrelsen avser att under året uppdatera och förfina registret över ålänningar i världen. Det är ett viktigt instrument för att kunna nå ut till specifika målgrupper med information. Under året kommer även arbetet med att uppdatera "Kompetenslänken" att intensifieras. Det är ett bra instrument för att öka kunskapen och kontakten mellan arbetslivet och de åländska studenterna.

ENERGIPOLITIKEN

Inom energiområdet är målet en tryggad, konkurrenskraftig och säker energiförsörjning beaktande miljöskydd och en hållbar utveckling.

Den nya s.k. Sverigekabeln har tagits i drift under året, vilket innebär tryggad elförsörjning i minst 20 år framåt och det första året med en fri elmarknad är snart till ända. Det höga oljepriset i kombination med sänkt elenergipris på den Nordiska elmarknaden, som nu också slår igenom på den åländska elmarknaden, medför att elproduktion i Ålands Kraftverk Ab:s dieselkraftvärmeverk inte längre är konkurrenskraftig och ingen basproduktion av el förekommer. Anläggningen kommer ur elproduktionshänseende under rålande förutsättningar enbart att fungera som ett reservkraftverk. Under början av år 2000 kördes dieselkraftvärmeverket men förutsättningarna har ändrat sedan dess varför produktionen upphörde. Elproduktionsstoppet har resulterat i avsevärda utsläppsreduktioner, vilket är till gagn för miljön. Koldioxidutsläppsreduktionen år 2000 jämfört med år 1999 blir ca 28.000 ton och reduktionen motsvarar nästan koldioxidutsläppen från alla bensindrivna bilar på Åland. Koldioxidutsläppen från Kraftverkets anläggningar år 2001 förväntas reduceras med ytterligare 6.000 ton p.g.a. att enbart panndrift planeras. I slutet av år 2001 upphör också försäljningsavtalen med de lokala nätbolagen vilket kan leda till minskade försäljningsvolym. En anpassning till de nya verksamhetsförutsättningarna behöver göras vid Ålands Kraftverk Ab och det är av allmänt intresse att man finner en bra lösning för Ålands Kraftverk Ab:s fortsatta verksamhet. I den processen bör landskapsstyrelsen delta. Hur den åländska reservkraften skall vara uppbyggd i framtiden är något man behöver ta ställning till inom kort. Ansvaret för att se till att reservkraft finns vilar på Kraftnät Åland Ab men även landskapsstyrelsen har som övervakande myndighet sin roll i reservkraftproblematiken. En lösning för framtiden bör tas fram och det är i landskapets intresse att en ur samhällelig synpunkt bra lösning kan uppnås. Det åländska elpriset är högre än i riket och beror främst på de högre stamnätskostnaderna i vilka reservkraftskostnaderna ingår. Till skillnad mot i riket krävs en 100 % -ig reserv på Åland, vilket också fördyrar. Kostnaderna för den s.k. Sverigekabeln och anslutningen till det svenska elnätet medför också tilläggskostnader. Det ligger i åländskt intresse att hålla ner elpriset och åtgärder bör vidtas för att reducera överföringskostnaderna. En uppföljning av resultaten från konkurrensutsättningen görs och behov av ytterligare åtgärder övervägs under året.

Dagens låga elenergi priser har hämmat utbyggnaden av vindkraften. All utbyggnad förutsätter under nuvarande förutsättningar stöd. Landskapsstyrelsen förordar investeringsstöd. På sikt kommer kvot-system och handel med ”gröna certifikat” troligen att införas inom EU och landskapets stödsystem behöver reformeras för att passa in i EU-systemet. Ingen utbyggnad genomförs under år 2001. Målsättningen är dock att en vindkraftpark med en totaleffekt på 4,4-6,1 MW byggs under perioden 2002-2003. Ett förverkligande skulle höja vindkraftens andel av elanslagningen till över 10% och landskapsstyrelsens nuvarande målsättning skulle därmed vara uppfylld två år före tidtabellen.

De kraftigt höjda oljepriserna ökar intresset för biobränslebaserade panncentraler och landskapsstyrelsen är angelägen om att öka andelen biobränsle för uppvärmning. Ett yttre investeringsstöd krävs dock för att få till stånd en utbyggnad av biobränslebaserad fjärrvärme och landskapsstyrelsen föreslår att medel för detta anslås. Lokalt producerat biobränsle förutsätts att användas.

Stöden till privatpersoner för uppvärmningssystem som främjar miljön fortsätter. Årligen stöds ca 50 fjärrvärmeanslutningar, biopannor, värmepumpar och solvärmeanläggningar.

Handel med utsläppskvoter, som ett medel att klara de klimatpolitiska åtagandena kommer på sikt

tillsammans med ”gröna certifikat” -handeln att minska behovet av stöd för att göra investeringar i förnybara energikällor lönsamma.

MILJÖINSATSERNA I BUDGETEN

I landskapsstyrelsens miljöpolitik är en central strategi att omtanken om miljön skall präglade inte bara de verksamhetsgrenar vars huvudsakliga arbetsuppgift är miljöförbättrande åtgärder och miljöövervakning utan även beslutsfattandet på alla nivåer och all den verksamhet landskapet bedriver. Stödpolitiken bl.a. genom utformningen av miljöstödet till jordbruket, mål 2 –programmet, satsningarna inom energiförsörjningen och energirådgivningen, Interreg III -programmet samt avfallshandlingen stöder därför den utveckling mot ett långsiktigt ekologiskt hållbart samhälle som är landskapsstyrelsens mål.

I föreliggande förslag till budget fortsätter satsningarna på vattenvården och vattenförsörjningen. Som ett led i detta tillförs handläggningen av vattenärenden och vattenlaboratoriet ytterligare resurser och varvid avsikten är att successivt tydliggöra och utveckla laborativ verksamheten genom samordningar och organisatoriska åtgärder.

I förslaget till budget finns under trafikavdelningens verksamhetsområde, förutom anslaget för kollektivtrafiken som även det kan anses ha en positiv inverkan på miljön genom att minskad bilkörning, förslag om minskad användning av vägsalt och varsammare vägdragningsprinciper.

Sammantaget bedömer landskapsstyrelsen att minst 60 miljoner mark av anslagen i föreliggande budgetförslag kommer att användas för åtgärder som förbättrar miljön.

IT-UTVECKLINGEN

I allmänna motiveringen till budgeten för innevarande år redogjorde landskapsstyrelsen för sin syn på informationsteknologin (IT). Under året har arbetet med att vidareutveckla strategierna pågått. Den allmänna bakgrunden till landskapsstyrelsens strävan är att Ålands struktur som region betraktad är sårbar och att landskapet riskerar att dras in i en period av en i förhållande till omgivande regioner relativt långsam utveckling. Eftersom nya samarbetsformer behövs för att underlätta den regionala utvecklingen i allmänhet och utvecklingen i en nätverksekonomi i synnerhet genomförde landskapsstyrelsen och näringslivet i början på året ett gemensamt affärsutvecklingsseminarium, ”Wheelit”. Utgående från de idéer som framkom under seminariet har därefter arbetet fortgått dels i form av ett antal projekt - såsom ”Den digitala skolan”, ”IT-byen”, ”Venture capital”, ”Åland som testområde” och utbyggnaden av bredband - och dels genom det arbete som läggs ner på att utveckla den dagliga verksamheten. I föreliggande budgetförslag återfinnes därför på flera punkter redogörelser för verksamheter där informationsteknologin är en central del av utvecklingsarbetet. En gemensam nämnare för en stor del av det arbete som nu pågår är att åstadkomma synliga utvecklingsmiljöer och höja Ålands attraktionskraft för att därigenom åstadkomma kompetensinflöde och högteknologisk verksamhet i landskapet. Det är dock samtidigt landskapsstyrelsens uppfattning att IT även har stor bety-

delse för utvecklingen av de traditionella näringarna.

Landskapsstyrelsen avser att under år 2001 fortsättningsvis stöda utbyggnaden av infrastruktur för s.k. bredband enligt de principerna som redogjordes för i budget 2000. Målsättningen har varit att samtliga åländska hushåll och företag skall ha möjlighet att få tillgång till bredband under år 2001. Landskapsstyrelsen har dock erfarit att förverkligandet av denna målsättning kommer att dra ut på tiden vad avser de sista 10-15 % av utbyggnaden varvid målsättningen uppfylls under början av år 2002. Stödet för utbyggnaden kommer så långt möjligt att beviljas som stöd ur mål 2-programmet varigenom EU-medfinansiering erhålles.

Landskapsstyrelsen har för avsikt att förelägga lagtinget ett förslag till IT-politiskt program utgående från vilket arbetet med att främja informationsteknologin som verktyg att utveckla det åländska samhället kan fortsättas. Målet är att snabbt ge informationsteknologin goda möjligheter att bli en central del av det åländska samhällets utveckling och konkurrenskraft.

INFORMATIONSENTVECKLINGEN

Efter förstärkningen av personalresursen i början av september år 2000 inleddes arbetet med att förbättra den interna och den externa informationen med utgångspunkt i den tidigare konsultrapporten. Under år 2001 kommer betydande resurser i enlighet härmed att satsas på olika informationsprojekt. En informationsgrupp kommer att tillsättas och landskapsförvaltningens ledningsgrupp kommer att ges ett totalansvar för såväl den externa som den interna informationen.

Ålandskontoret i Helsingfors är inarbetat och fungerar ytterst väl, medan Ålandskontoret i Stockholm fortfarande är i ett uppbyggnadsskede.

Landskapsstyrelsens nätplats, www.ls.aland.fi, och den officiella ålandsportalen, www.aland.fi, kommer att revideras under året. Arbetet med att införa ".AX" som toppdomän för Åland fortsätter under året.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Inom ramen för det arbete som initierats genom den av utrikeministeriet tillsatta kontaktgruppen med medlemmar representerande landskapet Åland och riket har ett antal projekt genomförts och flera planeras. Som ett led i detta arbete kommer under år 2001 ett seminarium att hållas i samarbete med Europaparlamentet i Bryssel och ett vid FN i New York. Ytterligare planeras ett seminarium i Berlin, eventuellt redan under år 2001. Utgångspunkten har varit att de olika seminarierna skall ha starkt skilda profiler; så skulle utgångspunkten för seminariet i FN vara hur autonomilösningar kan komma att användas vid internationella konflikter som alternativ till självständighet, seminariet i Bryssel syftar till att klargöra olika självstyrande områdens representation inom EU. Seminariet i Berlin skulle komma att ske i samarbete mellan Finlands och Danmarks ambassader och kunde handla om självstyrande områden inom Norden.

Inom ramen för kontaktgruppens verksamhetsområde har ett stort antal andra initiativ tagits och Finlands utrikesministerium har visat stort intresse för Ålands möjligheter att delta i den civila krishanteringen som är under uppbyggnad både på det europeiska och nationella planet. Så planerar utrikesministeriet i Helsingfors och utrikesdepartementet i Stockholm att hålla ett gemensamt konflikthanteringsseminarium på Åland. I den finska delegationen vid Europeiska Unionens behandling av konflikthanteringsfrågorna har en åländsk representant funnits med.

BUDGETEN OCH AVLÖNINGSGIFTERNA

Enligt stadgandena i tjänstemannalagen (4 § 2 mom.) får tjänst inrättas endast om anslag för tjänsten anvisats i budget. I föreliggande budgetförslag anges sålunda uttryckligen under respektive moment när nya tjänster föreslås få inrättas. För att ge information om tjänstesituationen totalt sett anges alla tjänsters, förutom tjänster vid Ålands hälso- och sjukvård, beteckningar och löneklass i tjänstetablån som fogats till budgetförslaget som en bilaga.

I informationssyfte anges därtill under respektive moment i form av en tabell antalet anställningsförhållanden och deras art. För att ge en rättvisande bild av hur löneutgifterna fördelar sig mellan inrättade tjänster, tillfälliga tjänster och personal i arbetsavtalsförhållande redovisas lönesummorna som totaler vilka inkluderar olika typer av lönetillägg, pensionsavgifterna och de sociala kostnaderna.

Löneutgifterna har beräknats enligt löneläget den 1.10.2000. Pensionspremierna enligt LL om landskapet Ålands pensionsfond har beräknats enligt 22 % av de förskottsinnehållning underkastade löneutgifterna då annat inte angivits. De direkta sociala avgifterna har beaktats med 7,6 %.

ANSLAGENS BETECKNINGAR OCH JÄMFÖRELSE ÅRSVIS

I såväl sifferstaten som detaljmotiveringen betecknas förslagsanslag med (F), vanliga reservationsanslag med (R) och tvååriga reservationsanslag enligt det förfarande som beskrivs i budgetförslaget för år 1998 med (VR).

För varje moment anges uppgifter om motsvarande anslag i bokslutet för år 1999 och budgeten för år 2000. Då budgeten för år 2001 är den sista som uppgörs i mark anges i informationssyfte och för att kommande år underlätta jämförelsen av anslagets storlek beloppet även i euro.

Om ett anslag tidigare inte varit upptaget i budgeten anges detta med texten "Momentet nytt".

Med hänvisning till ovanstående och till den preliminära planen för hälso- och sjukvården 2001 får landskapsstyrelsen värdsamt föreslå

att lagtinget antar följande förslag till budget för landskapet Åland under år 2001 samt bemyndigar landskapsstyrelsen att uppta för budgetens förverkligande erforderliga lån

att lagtinget bemyndigar landskapsstyrelsen att ikläda sig de förpliktelser som verkställandet av förvaltningen för Interreg IIIA-programmet för skärgården medför.

Mariehamn den 1 november 2000

På landskapsstyrelsens vägnar:

L a n t r å d

Roger Nordlund

Vicelantråd

Olof Salmén

Bilagor:

1. Jämförelse av utgifter åren 2000 - 2001 per huvudtitel och momentart
2. Resultaträkningsprognos för landskapet Åland 1.1.-31.12.2001
3. Översikt över åren 2001 - 2003
4. Personal per huvudtitel 1999 - 2001
5. Tjänstetablå 2001
6. Lönetabeller för A- och C-löner
7. Översikt över landskapets och kommunernas investeringsplaner
8. Ålands statistik- och utredningsbyrås konjunkturöversikt
9. Preliminär plan för hälso- och sjukvården 2001

Å l a n d s l a g t i n g s
b e s l u t

om antagande av budget för landskapet Åland år 2001

På framställning av landskapsstyrelsen har lagtinget antagit nedanstående budget för landskapet Åland år 2001.

I N K O M S T E R

Avdelning 31

31.	LAGTINGET	15 000
31.05.	LAGTINGETS KANSLI	<u>15 000</u>
31.05.01.	Verksamhetens inkomster	15 000

Avdelning 32

32.	LANDSKAPSSTYRELSEN	1 128 000
32.05.	LANDSKAPSSTYRELSENS ÖVRIGA INKOMSTER	<u>917 000</u>
32.05.04.	Skärgårdssamarbetet	907 000
32.05.10.	Inkomster från Källskär	10 000
32.20.	KONSUMENTRÅDGIVNING	<u>176 000</u>
32.20.39.	Kommunernas ersättning för konsumentrådgivningsverksamhetens kostnader	176 000
32.40.	LAGBEREDNINGEN	<u>35 000</u>
32.40.01.	Verksamhetens inkomster	35 000

Avdelning 33

33.	KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	19 378 000
33.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>250 000</u>
33.01.01.	Verksamhetens inkomster	250 000
33.03.	ÅLANDSKONTORET I HELSINGFORS	<u>26 000</u>

33.03.01.	Verksamhetens inkomster	26 000
33.04.	FRÄMJANDE AV JÄMSTÄLLDHETEN	<u>60 000</u>
33.04.01.	Verksamhetens inkomster	60 000
33.05.	RADIO- OCH TV-VERKSAMHET	<u>8 415 000</u>
33.05.60.	Inkomster av radio- och TV-verksamhet	8 415 000
33.15.	UNDERSTÖDJANDE AV POLITISK VERKSAMHET	<u>527 000</u>
33.15.50.	Statsanslag för understödjande av politisk verksamhet	302 000
33.15.51.	Statsanslag för understödjande av politisk information	225 000
33.25.	FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION	<u>100 000</u>
33.25.83.	Inkomster föranledda av friköp från användnings- och överlåtelsebegränsningar på bostadsbelånade fastigheter	100 000
33.27.	ELSÄKERHET OCH ENERGI	<u>120 000</u>
33.27.05.	Inkomst av elinspektionsverksamhet	120 000
33.30.	BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET	<u>5 000</u>
33.30.04.	Inkomst från brand- och räddningsväsendet	5 000
33.32.	LANDSKAPSALARMCENTRALEN	<u>110 000</u>
33.32.20.	Verksamhetens inkomster	110 000
33.40.	FASTIGHETSFÖRVALTNING	<u>1 140 000</u>
33.40.01.	Verksamhetens inkomster	1 140 000
33.60.	ÅLANDS POLISMYNDIGHET	<u>1 000 000</u>
33.60.20.	Verksamhetens inkomster	1 000 000
33.70.	MOTORFORDONSBYRÅN	<u>3 615 000</u>
33.70.20.	Verksamhetens inkomster	3 490 000
33.70.60.	Skrotningsavgifter	125 000
33.80.	POSTEN PÅ ÅLAND	<u>3 800 000</u>
33.80.23.	Posten på Åland	3 800 000
33.95.	ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE INKOMSTER	<u>210 000</u>
33.95.06.	Ersättningar från Folkpensionsanstalten för företagshälsovården	210 000

Avdelning 34

34.	FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	67 330 000
34.10.	SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR	<u>180 000</u>
34.10.31.	Inkomst av danaarv	180 000
34.20.	PENNINGAUTOMATMEDEL	<u>30 300 000</u>
34.20.50.	Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet	30 300 000
34.90.	PENSIONER OCH PENSIONSavgifter	<u>35 000 000</u>
34.90.04.	Överföring från pensionsfonden	35 000 000
34.95.	ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE INKOMSTER	<u>1 850 000</u>
34.95.01.	Verksamhetens inkomster	50 000
34.95.08.	Sjukförsäkringsersättningar	1 800 000

Avdelning 35

35.	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	43 163 000
35.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>116 000</u>
35.01.01.	Verksamhetens inkomster	116 000
35.52.	NATURVÅRD	<u>62 000</u>
35.52.01.	Verksamhetens inkomster	62 000
35.54.	VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD	<u>405 000</u>
35.54.01.	Verksamhetens inkomster	405 000
35.59.	ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND	<u>80 000</u>
35.59.01.	Verksamhetens inkomster	80 000
35.70.	ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	<u>42 500 000</u>
35.70.20.	Verksamhetens inkomster	25 000 000
35.70.39.	Kommunernas ersättning för Gullåsen	17 500 000

Avdelning 36

36.	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE	16 675 000
36.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>10 000</u>
36.01.01.	Verksamhetens inkomster	10 000
36.03.	STUDIESERVICEENHETEN	<u>200 000</u>
36.03.01.	Verksamhetens inkomster	50 000
36.03.51.	Återindrivna studiestöd	150 000
36.13.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERK- SAMHET	<u>75 000</u>
36.13.55.	Inkomster av kulturell verksamhet	75 000
36.18.	ÅLANDS YRKESHÖGSKOLA	<u>200 000</u>
36.18.01.	Verksamhetens inkomster	200 000
36.20.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3	<u>2 843 000</u>
36.20.45.	EU:s finansieringsandel - målprogram 3	2 843 000
36.25.	ÅLANDS LÄROMEDELSCENTRAL	<u>572 000</u>
36.25.20.	Verksamhetens inkomster	31 000
36.25.39.	Kommunernas andel i kostnaderna	541 000
36.30.	ÅLANDS HÖGSKOLA	<u>666 000</u>
36.30.20.	Verksamhetens inkomster	463 000
36.30.27.	Avgiftsbelagd service - inkomster	203 000
36.32.	ÅLANDS FOLKHÖGSKOLA	<u>800 000</u>
36.32.20.	Verksamhetens inkomster	800 000
36.34.	ÅLANDS MUSIKINSTITUT	<u>260 000</u>
36.34.20.	Verksamhetens inkomster	260 000
36.35.	ÅLANDS LYCEUM	<u>1 010 000</u>
36.35.20.	Verksamhetens inkomster	1 010 000
36.36.	ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK	<u>1 000 000</u>
36.36.20.	Verksamhetens inkomster	1 000 000
36.38.	ÅLANDS TEKNISKA LÄROVERK	<u>460 000</u>

36.38.20.	Verksamhetens inkomster	460 000
36.39.	ÅLANDS TEKNOLOGICENTRUM	<u>200 000</u>
36.39.20.	Verksamhetens inkomster	200 000
36.40.	ÅLANDS SJÖMANSSKOLA	<u>434 000</u>
36.40.20.	Verksamhetens inkomster	434 000
36.41.	ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM	<u>1 630 000</u>
36.41.20.	Verksamhetens inkomster	1 630 000
36.42.	ÅLANDS YRKESSKOLA	<u>500 000</u>
36.42.20.	Verksamhetens inkomster	500 000
36.44.	ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA	<u>1 970 000</u>
36.44.20.	Verksamhetens inkomster	1 970 000
36.46.	ÅLANDS HUSMODERSSKOLA	<u>62 000</u>
36.46.20.	Verksamhetens inkomster	62 000
36.48.	ÅLANDS HOTELL- OCH RESTAURANGSKOLA	<u>940 000</u>
36.48.20.	Verksamhetens inkomster	220 000
36.48.21.	Rörelseverksamhet	720 000
36.50.	ÅLANDS VÅRDINSTITUT	<u>414 000</u>
36.50.20.	Verksamhetens inkomster	414 000
36.52.	ÅLANDS HANDELSLÄROVERK	<u>550 000</u>
36.52.20.	Verksamhetens inkomster	550 000
36.60.	MUSEIBYRÅNS ALLMÄNNA VERKSAMHET	<u>40 000</u>
36.60.20.	Verksamhetens inkomster	40 000
36.62.	ÅLANDS MUSEUM	<u>290 000</u>
36.62.20.	Verksamhetens inkomster	290 000
36.64.	ÅLANDS KONSTMUSEUM	<u>18 000</u>
36.64.20.	Verksamhetens inkomster	4 000
36.64.88.	Inkomst av donation	14 000
36.66.	KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE	<u>880 000</u>

36.66.20.	Verksamhetens inkomster	800 000
36.66.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster	80 000
36.68.	BOMARSUNDS FORNMINNESOMRÅDE	<u>79 000</u>
36.68.20.	Verksamhetens inkomster	75 000
36.68.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster	4 000
36.70.	ARKEOLOGISK VERKSAMHET	<u>300 000</u>
36.70.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster	300 000
36.72.	ETNOLOGISK VERKSAMHET	<u>262 000</u>
36.72.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster	262 000
36.80.	LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN	<u>10 000</u>
36.80.20.	Verksamhetens inkomster	10 000

Avdelning 37

37.	NÄRINGSÄVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	28 146 000
37.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>245 000</u>
37.01.01.	Verksamhetens inkomster	245 000
37.05.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 2	<u>3 870 000</u>
37.05.45.	EU:s finansieringsandel - målprogram 2	3 870 000
37.15.	FRÄMJANDE AV LANTBRUKET	<u>115 000</u>
37.15.04.	Inkomster för avbytarservice inom lantbruket	115 000
37.17.	EUROPEISKA UNIONEN - PROGRAM FÖR LANDSBYGDENS UTVECKLING	<u>17 790 000</u>
37.17.45.	EU:s finansieringsandel - program för landsbygdens utveckling	17 790 000
37.22.	JAKT- OCH VILTVÅRD	<u>776 000</u>
37.22.04.	Inkomster för viltvårds- och jaktärenden	521 000
37.22.40.	Inkomster från hjortdjurslicenser och försått fallvilt	255 000
37.24.	FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN	<u>25 000</u>
37.24.01.	Verksamhetens inkomster	25 000
37.26.	EUROPEISKA UNIONEN - STRUKTURPROGRAM FÖR FISKERI-	

	SEKTORN	<u>2 890 000</u>
37.26.45.	EU:s finansieringsandel - strukturprogram för fiskerisektorn	2 890 000
37.46.	FÖRSÖKSVERKSAMHETEN	<u>220 000</u>
37.46.20.	Verksamhetens inkomster	220 000
37.49.	ÅLANDS SVINAVELSSSTATION	<u>510 000</u>
37.49.21.	Verksamhetens inkomster - Ålands svinavelsstation	510 000
37.52.	SKÖTSEL AV JORDEGENDOMAR	<u>800 000</u>
37.52.20.	Verksamhetens inkomster	400 000
37.52.23.	Försäljning av fastighet	400 000
37.55.	SKÖTSEL AV EGNA SKOGAR	<u>705 000</u>
37.55.20.	Verksamhetens inkomster	705 000
37.58.	ÅLANDS FISKODLING, GUTTORP	<u>200 000</u>
37.58.20.	Verksamhetens inkomster	200 000

Avdelning 38

38.	TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	9 660 000
38.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>160 000</u>
38.01.01.	Verksamhetens inkomster	160 000
38.10.	ÖVRIG TRAFIK	<u>0</u>
38.10.70.	Inkomster från oljeskyddsfonden	0
38.20.	SKÄRGÅRDSTRAFIKEN	<u>3 250 000</u>
38.20.20.	Verksamhetens inkomster	3 000 000
38.20.21.	Försäljning av obehövlig materiel	250 000
38.30.	VÄGAR, BROAR, HAMNAR OCH LINFÄRJOR	<u>2 450 000</u>
38.30.20.	Verksamhetens inkomster	850 000
38.30.21.	Verksamhetens inkomster - projekteringsenheten	1 600 000
38.50.	VERKSTAD OCH LAGER	<u>3 800 000</u>
38.50.20.	Verksamhetens inkomster	3 800 000

Avdelning 39

39.	SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER AV LÅN OCH FINANSIERINGSINKOMSTER	1 147 797 000
39.01.	FINANSIELLA INKOMSTER	<u>23 400 000</u>
39.01.91.	Räntor på lån	11 500 000
39.01.92.	Ränteinkomster	11 000 000
39.01.93.	Premier för landskapsgarantier	250 000
39.01.94.	Dividendinkomster	650 000
39.10.	SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR	<u>998 400 000</u>
39.10.90.	Avräkningsbelopp	941 000 000
39.10.91.	Skattegottgörelse	50 000 000
39.10.92.	Återbäring av lotteriskatt	4 500 000
39.10.93.	Apoteksavgifter	2 850 000
39.10.98.	Övriga skatter och avgifter	50 000
39.20.	ÅTERBETALADE LÅN	<u>22 000 000</u>
39.20.91.	Avkortningar på lån	22 000 000
39.30.	UPPTAGNA LÅN	<u>63 897 000</u>
39.30.87.	Regionallån	15 000 000
39.30.90.	Finansieringslån	48 897 000
39.90.	ÅTERFÖRDA ANSLAG	<u>10 100 000</u>
39.90.90.	Återförda utgiftsrester och reservationsanslag	10 000 000
39.90.95.	Återbokade bidrag	100 000
39.98.	ÖVERFÖRING FRÅN FÖREGÅENDE BUDGETÅR	<u>30 000 000</u>
39.98.99.	Föregående års överskott	30 000 000
	Inkomsternas totalbelopp	1 333 292 000

U T G I F T E RHuvudtitel 41

41.	LAGTINGET	12 554 000
41.01.	LAGTINGET	<u>7 600 000</u>
41.01.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	7 600 000
41.05.	LAGTINGETS KANSLI	<u>2 935 000</u>
41.05.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 775 000
41.05.04.	Lagtingets bibliotek	160 000
41.10.	LAGTINGETS ÖVRIGA UTGIFTER	<u>1 685 000</u>
41.10.04.	Revisionsutgifter (F)	290 000
41.10.05.	Expertutlåanden	30 000
41.10.06.	Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamål	1 095 000
41.10.18.	Dispositionsmedel	270 000
41.20.	ÅLANDS DELEGATION I NORDISKA RÅDET	<u>334 000</u>
41.20.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	334 000

Huvudtitel 42

42.	LANDSKAPSSTYRELSEN	13 192 000
42.01.	LANTRÅDET OCH LANDSKAPSSTYRELSENS LEDAMÖTER	<u>4 569 000</u>
42.01.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	3 919 000
42.01.18.	Dispositionsmedel	650 000
42.05.	LANDSKAPSSTYRELSENS ÖVRIGA UTGIFTER	<u>2 727 000</u>
42.05.04.	Skärgårdssamarbetet och INTERREG II och III (F)	907 000
42.05.05.	Utredningar	525 000
42.05.07.	Kommittéer och sakkunniga (F)	220 000
42.05.09.	Externt samarbete	875 000
42.05.10.	Förvaltningsutgifter för Källskär	100 000
42.05.19.	Oförutsedda utgifter	100 000
42.20.	KONSUMENTRÅDGIVNING	<u>176 000</u>
42.20.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	176 000

42.25.	REVISIONSBYRÅN	<u>736 000</u>
42.25.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	736 000
42.30.	ÅLANDS STATISTIK- OCH UTREDNINGSBYRÅ	<u>2 234 000</u>
42.30.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 234 000
42.40.	LAGBEREDNINGEN	<u>2 750 000</u>
42.40.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 750 000

Huvudtitel 43

43.	KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	93 713 000
43.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>8 904 000</u>
43.01.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	8 904 000
43.03.	ÅLANDSKONTORET I HELSINGFORS	<u>609 000</u>
43.03.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	609 000
43.04.	FRÄMJANDE AV JÄMSTÄLLDHETEN	<u>489 000</u>
43.04.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	489 000
43.05.	RADIO- OCH TV-VERKSAMHET	<u>14 112 000</u>
43.05.60.	Främjande av rundradioverksamhet (R)	12 112 000
43.05.61.	Understöd för investeringar i radio- och TV-anläggningar (R)	2 000 000
43.10.	LAGTINGSVAL	<u>0</u>
43.10.04.	Utgifter för lagtingsval (F)	0
43.10.31.	Landskapets andel av valnämndernas utgifter	0
43.15.	UNDERSTÖDJANDE AV POLITISK VERKSAMHET	<u>527 000</u>
43.15.50.	Understödjande av politisk verksamhet	302 000
43.15.51.	Understödjande av politisk information	225 000
43.20.	PLANLÄGGNINGS- OCH BYGGNADSVÄSENDET	<u>410 000</u>
43.20.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	410 000
43.25.	FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION	<u>17 690 000</u>
43.25.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	50 000
43.25.31.	Understöd för hyresbostäder (R)	0
43.25.51.	Landskapsstöd till organisationer inom bostadsbranschen	50 000
43.25.61.	Understöd för bostadsreparationer (R)	700 000

43.25.62. Understöd för investeringar i uppvärmningssystem som främjar miljövården (R)	500 000
43.25.64. Understöd och specialåtgärder gällande låntagare med ekonomiska svårigheter (R)	0
43.25.66. Bostadssparpremier samt räntestöd för lån som beviljats för anskaffande av ägarbostad (F)	1 500 000
43.25.67. Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)	4 700 000
43.25.69. Räntestöd för renovering av flerfamiljshus	190 000
43.25.83. Bostadslån (R)	10 000 000
43.27. ELSÄKERHET OCH ENERGI	<u>2 380 000</u>
43.27.04. Befrämjande av energihushållning och tryggnad av energiförsörjning	320 000
43.27.05. Utgifter för upprätthållande av elsäkerhet och övervakning av elmarknad	60 000
43.27.40. Understöd för befrämjande av förnybar energi (R)	2 000 000
43.30. BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET	<u>1 450 000</u>
43.30.01. Verksamhetens utgifter (VR)	450 000
43.30.30. Landskapsandelar enligt landskapslagen om brand- och räddningsväsendet (F)	1 000 000
43.32. LANDSKAPSALARMCENTRALEN	<u>1 890 000</u>
43.32.20. Verksamhetens utgifter (VR)	1 890 000
43.40. FASTIGHETSFÖRVALTNING	<u>15 275 000</u>
43.40.01. Verksamhetens utgifter (VR)	5 500 000
43.40.20. Projektering och utredning för byggnadsinvesteringar (R)	250 000
43.40.74. Om- och tillbyggnad av självstyrelsegården (R)	9 000 000
43.40.75. Ombyggnader och grundförbättringar (R)	525 000
43.60. ÅLANDS POLISMYNDIGHET	<u>24 104 000</u>
43.60.20. Verksamhetens utgifter (VR)	24 104 000
43.70. MOTORFORDONSBYRÅN	<u>3 593 000</u>
43.70.20. Verksamhetens utgifter (VR)	3 468 000
43.70.60. Överföring till skrotbilsfond (F)	125 000
43.80. POSTEN PÅ ÅLAND	
43.95. ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE UTGIFTER	<u>2 280 000</u>
43.95.05. Utgifter för hyreslokaliteter	550 000

43.95.06. Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd och personalaktiviteter (VR)	1 200 000
43.95.07. Informationsverksamhet	530 000

Huvudtitel 44

44. FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	163 604 000
44.01. ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>10 108 000</u>
44.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)	8 308 000
44.01.04. Verkställande av beskattningen (VR)	1 200 000
44.01.05. Utvecklingsarbete (VR)	600 000
44.05. ALLMÄNNA STÖD TILL KOMMUNERNA	<u>42 100 000</u>
44.05.30. Finansieringsunderstöd till kommunerna (F)	26 500 000
44.05.31. Allmänna landskapsandelar till kommunerna (F)	10 000 000
44.05.32. Kompensation för sänkning av samfundsskatt till kommunerna (F)	3 500 000
44.05.33. Kompensation för utökat förvärvsinkomstavgift	2 100 000
44.10. SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR	<u>20 180 000</u>
44.10.31. Överföring av danaarv	180 000
44.10.74. Infrastrukturella investeringar (R)	0
44.10.80. Lån åt kommunerna för inrättande av arbetsplatsområden (R)	5 000 000
44.10.87. Regionallån	15 000 000
44.20. PENNINGAUTOMATMEDEL	<u>10 840 000</u>
44.20.50. Understöd ur penningautomatmedel	3 910 000
44.20.51. Projektbidrag ur penningautomatmedel	3 300 000
44.20.86. Lån ur penningautomatmedel (R)	3 630 000
44.90. PENSIONER OCH PENSIONSavgIFTER	<u>71 650 000</u>
44.90.01. Verksamhetens utgifter (VR)	300 000
44.90.04. Pensioner och familjepensioner (F)	70 000 000
44.90.05. Övriga pensionsutgifter (F)	1 350 000
44.95. ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE UTGIFTER	<u>8 726 000</u>
44.95.01. Verksamhetens utgifter (VR)	4 170 000
44.95.04. Ålandsdelegationen (VR)	100 000
44.95.05. IT-utveckling (VR)	1 000 000
44.95.06. Allmän IT-utveckling (VR)	800 000
44.95.07. Fackföreningsutbildning	14 000
44.95.08. Övriga avlöningar	1 142 000

44.95.70. Anskaffning av inventarier (R) 1 500 000

Huvudtitel 45

45.	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALT- NINGSSOMRÅDE	459 804 000
45.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>6 117 000</u>
45.01.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	6 117 000
45.10.	ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER	<u>53 728 000</u>
45.10.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	700 000
45.10.50.	Bostadsbidrag (F)	4 200 000
45.10.51.	Stipendier för vidareutbildning och kompletterande utbildning inom socialvården utomlands	25 000
45.10.52.	Moderskapsunderstöd (F)	270 000
45.10.53.	Barnbidrag (F)	48 400 000
45.10.54.	Utkomstskydd för personer med diagnosen fibromyalgi (F)	133 000
45.15.	AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER	<u>62 600 000</u>
45.15.30.	Landskapsandel till kommunerna för driftskostnader för social- vården (F)	46 900 000
45.15.31.	Landskapsandel till kommunerna och privata samfund för anlägg- ningskostnader för sociala tjänster (R)	15 000 000
45.15.32.	Understöd för anordnande av skyddat arbete	700 000
45.20.	MOTTAGANDE AV FLYKTINGAR	<u>150 000</u>
45.20.30.	Mottagande av flyktingar	150 000
45.25.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR SOCIAL VERKSAMHET	<u>8 630 000</u>
45.25.50.	Understöd för ideell verksamhet	8 430 000
45.25.51.	Stödjande av cancersjuka	200 000
45.30.	ÖVRIGA HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUPPGIFTER	<u>3 666 000</u>
45.30.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	786 000
45.30.23.	Luftburen patienttransport- och räddningsverksamhet	2 820 000
45.30.52.	Understöd för Kumlinge filialapotek	40 000
45.30.53.	Ersättning för resor i samband med vård i Sverige (F)	20 000
45.35.	ÖVRIG VETERINÄRVÅRD	<u>35 000</u>
45.35.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	35 000

45.50.	ALLMÄN MILJÖVÅRD	<u>450 000</u>
45.50.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	450 000
45.52.	NATURVÅRD	<u>2 011 000</u>
45.52.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	1 111 000
45.52.60.	Bidrag för ersättande av skador förorsakade av sällsynta och särskilt skyddsvärda arter av djur	30 000
45.52.63.	Bidrag för landskapsvård	70 000
45.52.88.	Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)	800 000
45.54.	VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD	<u>6 683 000</u>
45.54.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	1 683 000
45.54.31.	Räntestöd för vatten- och avloppsåtgärder	300 000
45.54.60.	Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder	4 700 000
45.56.	AVFALLSHANTERING	<u>2 910 000</u>
45.56.04.	Verksamhetens utgifter (VR)	180 000
45.56.60.	Stödjande av hanteringen av farligt avfall	160 000
45.56.62.	Främjande av avfallshanteringen	2 500 000
45.56.65.	Räntestöd för lån för projekt som främjar avfallshanteringen	70 000
45.59.	ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND	<u>830 000</u>
45.59.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	830 000
45.70.	ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	<u>311 994 000</u>
45.70.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	306 994 000
45.70.74.	Byggnadsinvesteringar (R)	5 000 000

Huvudtitel 46

46.	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE	292 147 000
46.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>5 995 000</u>
46.01.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	4 845 000
46.01.04.	Utvecklingsarbete (VR)	1 150 000
46.03.	STUDIESERVICEENHETEN	<u>32 197 000</u>
46.03.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	852 000
46.03.04.	Praktikantplatser för högskolestuderande	620 000
46.03.50.	Studiepenning (F)	30 000 000
46.03.51.	För övriga i landskapslagen om studiestöd förutsatta utgifter (F)	500 000

46.03.52. Vissa studiesociala förmåner och stipendier (F)	225 000
46.05. FRITT BILDNINGSPÅGÅRSE OCH HANTVERKSUTBILDNING	<u>2 645 000</u>
46.05.51. Landskapsandel för medborgarinstitutets driftkostnader (F)	1 575 000
46.05.52. Landskapsunderstöd för studieförbundens verksamhet (F)	250 000
46.05.53. Landskapsunderstöd för Ålands hantverksskola (F)	820 000
46.05.76. Verkstadsbyggnad för Ålands hantverksskola (R)	0
46.07. BIBLIOTEKSVERKSAMHETEN	<u>3 175 000</u>
46.07.04. Övriga utgifter för biblioteksverksamheten	690 000
46.07.30. Landskapsandel för kommunala bibliotek (F)	2 345 000
46.07.50. Understöd å författare och översättare (RF)	140 000
46.09. ALLMÄN UNGDOMS-, IDROTTS- OCH KULTURVERKSAMHET	<u>3 545 000</u>
46.09.04. Utgifter för Ålands kulturdelegation	115 000
46.09.05. Nordiskt kulturutbyte och Östersjökulturutbyte	430 000
46.09.23. Utgifter för det åländska folkets historia, del V:2	220 000
46.09.30. Kommunal ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	1 250 000
46.09.50. Understöd till Ålands emigrantinstitut r.f.	130 000
46.09.52. Understöd för lantbruksmuseum	100 000
46.09.54. Understöd å Stiftelsen Ålands Sjöfartsmuseum r.s.	1 300 000
46.11. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR UNGDOMSARBETE OCH IDROTT	<u>6 300 000</u>
46.11.04. Ålands ungdomsråd	60 000
46.11.52. Understöd till föreningar och organisationer för ungdomsarbete	1 100 000
46.11.53. Understöd för idrottsorganisationers verksamhet	4 440 000
46.11.54. Understöd för idrotts- och sportanläggningar	400 000
46.11.86. Lån till ungdomsorganisationer och -föreningar (R)	300 000
46.13. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERKSAMHET	<u>4 530 000</u>
46.13.50. Verksamhetsunderstöd till föreningar och organisationer samt projektmedel och stipendier	3 400 000
46.13.52. Understöd för Ålands brandkårsmuseum	220 000
46.13.53. Understöd för 4/mbk Pommerns underhåll	300 000
46.13.55. Övrig kulturell verksamhet	610 000
46.15. GRUNDSKOLEVÄSENDET	<u>68 320 000</u>
46.15.30. Landskapsandel för grundskolornas driftsutgifter (F)	37 820 000
46.15.31. Stöd för datautveckling	500 000

46.15.32. Landskapsandel för anläggningskostnader för grundskolor och allmänna bibliotek (R)	18 000 000
46.15.33. Pensionspremier för grundskollärare (F)	12 000 000
46.17. UTBILDNING EFTER GRUNDSKOLAN	<u>1 250 000</u>
46.17.04. Utgifter för handikappades utbildning (F)	900 000
46.17.05. Utgifter för åländska studerande i norden (F)	350 000
46.18. ÅLANDS YRKESHÖGSKOLA	<u>4 000 000</u>
46.18.01. Verksamhetens utgifter (VR)	4 000 000
46.19. VUXENUTBILDNINGSENHETEN	<u>4 648 000</u>
46.19.04. Läroavtalsutbildning (VR)	2 100 000
46.19.05. Yrkesinriktad vuxenutbildning (F)	1 400 000
46.19.06. Sysselsättningsfrämjande utbildning (F)	1 000 000
46.19.07. Tekniskt stöd - målprogram 3	148 000
46.20. EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 1 OCH 2	<u>4 405 000</u>
46.20.40. Landskapets finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 1 och 2	2 195 000
46.20.45. EU:s finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 1 och 2	2 210 000
46.25. ÅLANDS LÄROMEDELSCENTRAL	<u>803 000</u>
46.25.20. Verksamhetens utgifter (VR)	803 000
46.30. ÅLANDS HÖGSKOLA	<u>4 286 000</u>
46.30.20. Verksamhetens utgifter (VR)	3 883 000
46.30.27. Avgiftsbelagd service - utgifter (F)	203 000
46.30.50. Forsknings- och projektstipendier	200 000
46.32. ÅLANDS FOLKHÖGSKOLA	<u>5 232 000</u>
46.32.20. Verksamhetens utgifter (VR)	5 232 000
46.34. ÅLANDS MUSIKINSTITUT	<u>3 537 000</u>
46.34.20. Verksamhetens utgifter (VR)	3 537 000
46.35. ÅLANDS LYCEUM	<u>18 821 000</u>
46.35.20. Verksamhetens utgifter (VR)	16 821 000
46.35.76. Grundförbättringar och ombyggnader (R)	2 000 000
46.36. ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK	<u>8 053 000</u>
46.36.20. Verksamhetens utgifter (VR)	7 953 000
46.36.74. Grundförbättringar och nybyggnad (R)	100 000

46.38.	ÅLANDS TEKNISKA LÄROVERK	<u>10 053 000</u>
46.38.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	10 053 000
46.39.	ÅLANDS TEKNOLOGICENTRUM	<u>2 139 000</u>
46.39.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 139 000
46.40.	ÅLANDS SJÖMANSSKOLA	<u>14 661 000</u>
46.40.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	12 436 000
46.40.21.	Driftsutgifter för m.s. Utö (VR)	425 000
46.40.75.	Grundreparationer (R)	1 600 000
46.40.76.	Tillbyggnad (R)	200 000
46.41.	ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM	<u>2 804 000</u>
46.41.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 804 000
46.42.	ÅLANDS YRKESSKOLA	<u>27 039 000</u>
46.42.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	20 139 000
46.42.74.	Om- och tillbyggnad för Ålands yrkesskola (R)	4 500 000
46.42.75.	Grundreparationer (R)	2 400 000
46.44.	ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA	<u>7 560 000</u>
46.44.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	7 160 000
46.44.76.	Lösdriftsladugård (R)	400 000
46.46.	ÅLANDS HUSMODERSSKOLA	<u>1 728 000</u>
46.46.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	1 728 000
46.48.	ÅLANDS HOTELL- OCH RESTAURANGSKOLA	<u>10 420 000</u>
46.48.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	9 890 000
46.48.21.	Rörelseverksamhet (F)	530 000
46.50.	ÅLANDS VÅRDINSTITUT	<u>6 071 000</u>
46.50.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	6 071 000
46.52.	ÅLANDS HANDELSLÄROVERK	<u>8 753 000</u>
46.52.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	8 753 000
46.60.	MUSEIBYRÅNS ALLMÄNNA VERKSAMHET	<u>2 500 000</u>
46.60.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 420 000
46.60.75.	Uppförande av museimagasin (R)	80 000

46.62.	ÅLANDS MUSEUM	<u>2 768 000</u>
46.62.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 768 000
46.64.	ÅLANDS KONSTMUSEUM	<u>757 000</u>
46.64.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	743 000
46.64.70.	Inköp av konst med donationsmedel (RF)	4 000
46.64.88.	Inköp av värdepapper med donationsmedel (RF)	10 000
46.66.	KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE	<u>5 780 000</u>
46.66.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	5 550 000
46.66.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)	230 000
46.68.	BOMARSUNDS FORNMINNESOMRÅDE	<u>1 471 000</u>
46.68.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	1 411 000
46.68.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)	60 000
46.70.	ARKEOLOGISK VERKSAMHET	<u>2 923 000</u>
46.70.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 498 000
46.70.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)	300 000
46.70.29.	Skydd av fornlämningsmiljö (R)	125 000
46.72.	ETNOLOGISK VERKSAMHET	<u>2 345 000</u>
46.72.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	1 733 000
46.72.27.	Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)	262 000
46.72.50.	Bidrag för renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader	350 000
46.80.	LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN	<u>633 000</u>
46.80.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	633 000

Huvudtitel 47

47.	NÄRINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	151 448 000
47.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>13 059 000</u>
47.01.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	12 363 000
47.01.04.	Ålandskontor i Stockholm (VR)	488 000
47.01.06.	Tekniskt stöd - målprogram 2 (VR)	208 000
47.03.	NÄRINGSLIVETS FRÄMJANDE	<u>25 516 000</u>
47.03.05.	Utgifter för investeringslån (F)	260 000
47.03.06.	Åland i Stockholm	625 000
47.03.23.	Ålands landsbygdscentrum (VR)	431 000

47.03.40. Bidrag för företagens exportmarknadsföring	2 000 000
47.03.42. Landskapsunderstöd för kurs-, utbildnings- och rådgivningsverksamhet	1 300 000
47.03.44. Transportstöd (F)	2 000 000
47.03.45. Bidrag för produkt- och teknologiutveckling	1 500 000
47.03.46. Råntestöd för företags investeringar	1 000 000
47.03.47. Finansieringsstöd för detaljhandeln i skärgården	600 000
47.03.48. Råntestöd för Finnvera Abp:s lån till åländska företag	300 000
47.03.49. Näringsstöd (R)	3 000 000
47.03.60. Ersättning av kreditförluster (R)	1 000 000
47.03.62. Understöd för landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprojekt	1 500 000
47.03.83. Investeringslån (R)	4 000 000
47.03.85. Produktutvecklingslån (R)	2 000 000
47.03.88. Aktieteckning i bolag (R)	4 000 000
47.05. EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 2	<u>9 470 000</u>
47.05.40. Landskapets finansieringsandel - målprogram 2	5 600 000
47.05.45. EU:s finansieringsandel - målprogram 2	3 870 000
47.07. TURISMEN	<u>8 895 000</u>
47.07.23. Utredning av travbana (VR)	200 000
47.07.40. Turismens främjande (R)	8 445 000
47.07.43. Stöd för Ålandsbutiken i Stockholm	250 000
47.15. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET	<u>12 807 000</u>
47.15.04. Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för gårdsbrukslån (F)	410 000
47.15.23. Utgifter för avbytarservice inom lantbruket (F)	4 952 000
47.15.43. Utgifter för lantbrukets råntestödslån (F)	600 000
47.15.44. Investeringsstöd till lantbruket	4 500 000
47.15.45. Ersättningar för skördeskador (R)	250 000
47.15.47. Växtskydd och växtinspektionsverksamhet	120 000
47.15.48. Stöd för producentorganisationer och rådgivning	1 975 000
47.17. EUROPEISKA UNIONEN - PROGRAM FÖR LANDSBYGDENS UTVECKLING	<u>40 640 000</u>
47.17.40. Landskapets finansieringsandel - stöd för miljövänlig odling och stöd till mindre gynnade områden	21 850 000
47.17.41. Landskapets finansieringsandel - stödjande av unga odlare (R)	750 000
47.17.45. EU:s finansieringsandel - program för landsbygdens utveckling	18 040 000
47.21. FRÄMJANDE AV SKOGSBRUKET	<u>1 840 000</u>
47.21.01. Verksamhetens utgifter (VR)	350 000
47.21.40. Särskilda understöd för skogsbruket	290 000

47.21.41. Stöd för skogsbruksåtgärder (R)	1 100 000
47.21.83. Förhandsfinansiering av skogsförbättringsarbeten (F)	0
47.21.84. Skogsförbättringslån (R)	100 000
47.22. JAKT- OCH VILTVÅRD	<u>846 000</u>
47.22.04. Utgifter för viltvårds- och jaktärenden (RF)	571 000
47.22.40. Bidrag för hjortdjursskador och utgifter för tillvaratagande av fallvilt (R)	275 000
47.24. FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN	<u>5 452 000</u>
47.24.01. Verksamhetens utgifter (VR)	342 000
47.24.05. Tekniskt stöd - strukturprogram för fiskerisektorn (VR)	70 000
47.24.40. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fiskeredskap och fiskebåtar (F)	900 000
47.24.43. Landskapsunderstöd till fond för fiskeriförsäkringar	10 000
47.24.44. Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken (F)	2 850 000
47.24.45. Ersättning av sälskador	300 000
47.24.46. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar (R)	500 000
47.24.49. Övrigt understöd för fiskerinäringens främjande	480 000
47.26. EUROPEISKA UNIONEN - STRUKTURPROGRAM FÖR FISKERISEKTORN	<u>6 370 000</u>
47.26.40. Landskapets finansieringsandel - strukturprogram för fiskerisektorn	3 480 000
47.26.45. EU:S finansieringsandel - strukturprogram för fiskerisektorn	2 890 000
47.40. ÅLANDS ARBETSMARKNADSBYRÅ	<u>11 173 000</u>
47.40.20. Verksamhetens utgifter (VR)	4 003 000
47.40.50. Arbetslöshetsersättningar (F)	4 000 000
47.40.52. Specialutgifter för arbetskraftsservicen	120 000
47.40.53. Utbildningsstöd (F)	750 000
47.40.54. Sysselsättningens främjande	2 300 000
47.41. EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 3	<u>1 585 000</u>
47.41.50. Landskapets finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 3	952 000
47.41.55. EU:s finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 3	633 000
47.43. YRKESVÄGLEDNINGEN	<u>74 000</u>
47.43.20. Verksamhetens utgifter (VR)	74 000
47.46. FÖRSÖKSVERKSAMHETEN	<u>4 990 000</u>
47.46.20. Verksamhetens utgifter (VR)	4 490 000
47.46.74. Om- och tillbyggnad för Ålands försöksstation (R)	500 000

47.49.	ÅLANDS SVINAVELSSSTATION	<u>1 085 000</u>
47.49.21.	Verksamhetens utgifter - Ålands svinavelsstation (VR)	1 085 000
47.52.	SKÖTSEL AV JORDEGENDOMAR	<u>2 610 000</u>
47.52.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	110 000
47.52.74.	Grundreparationer (R)	500 000
47.52.77.	Utvecklande av Grelsby kungsgård (R)	2 000 000
47.55.	SKÖTSEL AV EGNA SKOGAR	<u>630 000</u>
47.55.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	630 000
47.58.	ÅLANDS FISKODLING, GUTTORG	<u>4 406 000</u>
47.58.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	2 806 000
47.58.74.	Byggande av recirkuleringsystem (R)	1 600 000

Huvudtitel 48

48.	TRAFIKA VDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	140 730 000
48.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>3 966 000</u>
48.01.01.	Verksamhetens utgifter (VR)	3 966 000
48.10.	ÖVRIG TRAFIK	<u>4 470 000</u>
48.10.04.	Driftsutgifter för oljeskyddsberedskap (F)	270 000
48.10.40.	Understöd för flygverksamhet	0
48.10.45.	Understöd för kollektivtrafik	3 970 000
48.10.70.	Anskaffning och förnyande av oljeskyddsutrustning (R)	0
48.10.74.	Uppförande av oljeskyddslager (R)	200 000
48.10.88.	Inlösen av aktier (R)	30 000
48.20.	SKÄRGÅRDSTRAFIKEN	<u>73 213 000</u>
48.20.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	72 213 000
48.20.70.	Anskaffning av fartyg och färjor (R)	1 000 000
48.30.	VÄGAR, BROAR, HAMNAR OCH LINFÄRJOR	<u>53 952 000</u>
48.30.20.	Verksamhetens utgifter (VR)	32 295 000
48.30.21.	Verksamhetens utgifter - projekteringsenheten (VR)	2 457 000
48.30.23.	Utgifter för underhåll av farleder	500 000
48.30.30.	Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)	700 000
48.30.74.	Byggnadsinvesteringar (R)	0

48.30.77. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (R)	18 000 000
48.50. VERKSTAD OCH LAGER	<u>3 800 000</u>
48.50.20. Verksamhetens utgifter (VR)	3 600 000
48.50.77. Utbyggnad av Möckelö hamn (R)	200 000
48.60. ÅLANDSTRAFIKEN	<u>1 329 000</u>
48.60.20. Verksamhetens utgifter (VR)	1 329 000

Huvudtitel 49

49. FINANSIERINGSUTGIFTER	6 100 000
49.01. UTGIFTER FÖR FINANSIERINGSLÅN	<u>6 000 000</u>
49.01.90. Ränteutgifter (F)	3 000 000
49.01.91. Avkortningar på av landskapet upptagna finansieringslån (F)	3 000 000
49.90. ÅTERFÖRDA ANSLAG	<u>100 000</u>
49.90.90. Återförda inkomstrester (F)	100 000
49.95. UTJÄMNINGSFOND	<u>0</u>
49.95.90. Överföring till utjämningsfond	0
49.98. ÖVERFÖRING TILL FÖLJANDE BUDGETÅR	<u>0</u>
49.98.99. Överföring av budgetöverskott	0
Utgifternas totalbelopp	1 333 292 000

Mariehamn den 21 december 2000

Ragnar Erlandsson
talman

Viveka Eriksson
vicesalman

Bert Häggblom
vicesalman

31. LAGTINGET**31.05. LAGTINGETS KANSLI****31.05.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
26 970,41	15 000	2 500	15 000

Inkomsterna består av prenumerationsavgifter för lagtingshandlingar, bibliotekets inkomster samt viss publikationsförsäljning.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>15 000</u>
	Totalt	15 000

32. LANDSKAPSSTYRELSEN**32.05. LANDSKAPSSTYRELSENS ÖVRIGA INKOMSTER****32.05.04. Skärgårdssamarbetet**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
836 597,27	882 000	152 500	907 000

Med hänvisning till moment 42.05.04 föreslås en motsvarande inkomst.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>907 000</u>
	Totalt	907 000

32.05.10. Inkomster från Källskär

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
11 023,20	6 000	1 700	10 000

Momentet avser beräknad inkomst från försäljning av vykort och rundvandringsskartor samt hyresinkomster och ersättning för telefonanvändning.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>10 000</u>
	Totalt	10 000

32.20. KONSUMENTRÅDGIVNING**32.20.39. Kommunernas ersättning för konsumentrådgivningsverksamhetens kostnader**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	127 000 tb 8 000	29 600	176 000

Föreslagen inkomst balanserar mot motsvarande utgifter under moment 42.20.01.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>176 000</u>
	Totalt	176 000

32.40. LAGBEREDNINGEN

32.40.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
27 217,25	45 000	5 900	35 000

Inkomsterna härrör i huvudsak från prenumerationerna på och lösnummerförsäljningen av Ålands författningssamling samt från försäljningen av lagsamlingen.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>35 000</u>
	Totalt	35 000

33. KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

33.01. ALLMÄN FÖRVALTNING

33.01.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
479 933,59	130 000	42 000	250 000

Momentet avser inkomster av försäljning av intyg och utdrag ur register, försäljning av böcker och broschyrer samt avgifter för expeditioner vid kansliavdelningens allmänna byrå. Inkomstökningen föranleds av att landskapsstyrelsen infört nya avgifter i enlighet med landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet (27/1993).

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>250 000</u>
	Totalt	250 000

33.03. ÅLANDSKONTORET I HELSINGFORS

33.03.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
88 185,88	20 000	4 400	26 000

Inkomsterna för Ålandskontoret utgörs främst av Ålandsdelegationens

(Justitieministeriets) och Ålands Turistförbunds hyresbetalningar samt turistförbundets andel av vissa kostnader.

Specifikation:

3300 Hyresinkomster och ersättningar	<u>26 000</u>
Totalt	26 000

33.04. FRÄMJANDE AV JÄMSTÄLLDHETEN

33.04.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
69 263,83	80 000	10 100	60 000

Beräknade inkomster härrör bl.a. från EU-projektet "Kvinnofrid International" delfinansierat av jämställdhetsprogrammet "Lika möjligheter för kvinnor och män" ("Equal Opportunities for Women and Men"). Inkomsterna för år 2001 beräknas till 60.000 mark och erhålls efter redovisning. Summan innefattar bl.a. kostnader för regional projektledare på Åland, utvärdering, dokumentation och expertarvoden till olika föreläsare.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	<u>60 000</u>
Totalt	60 000

33.05. RADIO- OCH TV-VERKSAMHET

33.05.60. Inkomster av radio- och TV-verksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
8 378 899,58	8 470 000	1 415 300	8 415 000

Momentet avser inkomster från avgifter för innehav av TV-mottagare. Föreslås med hänvisning till 8 § 2 mom. LL om landskapets finansförvaltning (43/1971) att kostnaderna för uppbörd och kontroll av avgifterna vilka består av ersättning till Posten på Åland för uppbörden och avlöning för granskare får belasta momentet. Kostnaderna för avgiftsgranskaren beräknas belöpa sig till 35.000 mark. Beträffande ersättning till Posten på Åland ingicks ett nytt avtal den 28 december 1999 som gäller åren 2000 och 2001. I avtalet har bestämts att ersättningen inför år 2001 justeras enligt vad som särskilt överenskoms före den 1 november 2000.

Specifikation:

4000 Personalutgifter	
- övriga löner och arvoden	-35 000
4300 Inköp av tjänster	-250 000
3000 Inkomster av verksamheten	<u>8 700 000</u>
Totalt	8 415 000

33.15. UNDERSTÖDJANDE AV POLITISK VERKSAMHET**33.15.50. Statsanslag för understödjande av politisk verksamhet**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
302 000,00	302 000	50 800	302 000

Föreslås en inkomst om 302.000 mark. Se moment 43.15.50.

Specifikation:

8009 Övriga inkomstöverföringar	<u>302 000</u>
Totalt	302 000

33.15.51. Statsanslag för understödjande av politisk information

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
225 000,00	225 000	37 800	225 000

Föreslås en inkomst om 225.000 mark. Se moment 43.15.51.

Specifikation:

8009 Övriga inkomstöverföringar	<u>225 000</u>
Totalt	225 000

33.25. FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION**33.25.83. Inkomster föranledda av friköp från användnings- och överlåtelsebe-
gränsningar på bostadsbelånade fastigheter**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	100 000	16 800	100 000
	tb 2 035 000		

Föreslås en inkomst om 100.000 mark med anledning av LL om befrielse från användnings- och överlåtelsebegränsningar för hyresfastigheter (42/1999).

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	<u>100 000</u>
Totalt	100 000

33.27. ELSÄKERHET OCH ENERGI**33.27.05. Inkomst av elinspektionsverksamhet**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
107 545,75	115 000	20 200	120 000

Föreslås en inkomst om 120.000 mark för avgifter baserade på prestationer utförda vid el- och energienheten.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>120 000</u>
	Totalt	120 000

33.30. BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

33.30.04. Inkomst från brand- och räddningsväsendet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
138 729,00	5 000	800	5 000

Föreslås en inkomst om 5.000 mark för brand- och räddningsväsendets verksamhet.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>5 000</u>
	Totalt	5 000

33.32. LANDSKAPSALARMCENTRALEN

33.32.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	100 000	18 500	110 000

Inkomsterna av alarmcentralens avgiftsbelagda verksamhet uppskattas till 110.000 mark.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>110 000</u>
	Totalt	110 000

33.40. FASTIGHETSFÖRVALTNING

33.40.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
998 917,73	1 140 000	191 700	1 140 000

Under momentet föreslås en inkomst om 1.140.000 mark. Inkomsten beräknas fördela sig enligt följande:

Byggnadsbyråns byggnadsverksamhet	250.000
Hysesinkomster från Självstyrelsegården	60.000
Hyra för befolkningsskyddet	110.000
Inkomster för sålda tjänster (turisthotellet)	580.000
Inkomster från hyresbostäderna vid Grindmattesvägen 7 i Mariehamn	80.000
Hysesinkomster från Eckerö Post- och tullhus	<u>60.000</u>
	1.140.000

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	830 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>310 000</u>

Totalt **1 140 000**

33.60. ÅLANDS POLISMYNDIGHET

Rubriken ändrad.

33.60.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 174 055,18	1 000 000	168 200	1 000 000

Inkomsterna har beräknats enligt följande:

Inkomst av polis lämnad handräckning	20.000
Inkomst av hittegods försäljning	30.000
Sjukförsäkringsersättningar	150.000
Diverse inkomster	50.000
Inkomster av kansliexpeditioner	
- enligt landskapslagstiftning	250.000
- enligt rikslagstiftning	<u>500.000</u>
	1.000.000

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	792 000
3300 Hyresinkomster och ersättningar	18 000
3900 Övriga inkomster	40 000
4000 Personalutgifter (minskning)	<u>150 000</u>
Totalt	1 000 000

33.70. MOTORFORDONSBYRÅN

33.70.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 817 425,67	3 380 000	587 000	3 490 000

Under momentet föreslås en inkomst om 3.490.000 mark.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	
- avgifter	580 000
- registerbrickor	390 000
- besiktningavgifter	2 400 000
- förarexamensavgifter	<u>120 000</u>
Totalt	3 490 000

33.70.60. Skrotningsavgifter

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
123 435,00	115 000	21 000	125 000

Under momentet föreslås en inkomst om 125.000 mark. Se även moment

43.70.60.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>125 000</u>
	Totalt	125 000

33.80. POSTEN PÅ ÅLAND**33.80.23. Posten på Åland**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
10 000 000,00	10 000 000	639 100	3 800 000
	tb -10 000 000		

Med hänvisning till 8 § finansförvaltningslagen (43/1971) föreslås att det belopp som överförs från Posten på Åland får gottskrivas netto på momentet. Se motiveringen under kapitel 43.80.

Specifikation:

5000	Finansiella inkomster	<u>3 800 000</u>
	Totalt	3 800 000

33.95. ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE INKOMSTER**33.95.06. Ersättningar från Folkpensionsanstalten för företagshälsovården**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
220 014,53	209 000	35 300	210 000

Under momentet gottskrivs främst de ersättningar från Folkpensionsanstalten för skäligena kostnader för företagshälsovården samt eventuella inkomster för kursavgifter.

Specifikation:

4300	Inköp av tjänster (minskning)	<u>210 000</u>
	Totalt	210 000

34. FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**34.10. SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR****34.10.31. Inkomst av danaarv**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
48 665,00	50 000	30 300	180 000

Landskapet har i enlighet med 63 § självstyrelselagen erhållit ett danaarv varvid boets behållning uppgår till 130.559,30 mark. Anslag för överlåtelse av danaarvet till Kumlinge kommun föreslås under moment 44.10.31.

Därtill föreslås en inkomst om ca 50.000 mark för att möjliggöra överföring av eventuella ytterligare danaarv under året.

Specifikation:

6000	Extraordinära inkomster	<u>180 000</u>
	Totalt	180 000

34.15. STÖD FRÅN EUROPEISKA UNIONEN**34.15.60. Inkomster från Europeiska Unionen**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 619 651,66	21 600 000 tb 3 900 000		

Momentet utgår. I enlighet med föreliggande budgetförslag föreslås att inkomster från Europeiska Unionen upptas under respektive avdelning. Se även momenten 36.20.45, 37.05.45, 37.17.45 och 37.26.45.

34.20. PENNINGAUTOMATMEDEL**34.20.50. Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
30 300 000,00	30 300 000	5 096 100	30 300 000

Ålands Penningautomatförening har i den ordning 17 § penningautomatförordningen (56/1993) föreskriver meddelat att den beräknade nettoavkastningen för år 2000 uppgår till 30.300.000 mark, vilket belopp såunda föreslås upptaget som inkomst under momentet.

Avkastningen föreslås på basis av penningautomatföreningens förslag i sammandrag fördelat enligt följande:

BIDRAG:	
Social verksamhet	8.630.000
Ungdomsarbete	1.160.000
Idrott	4.840.000
Kulturell verksamhet	4.530.000
Övriga bidrag	3.910.000
Projektbidrag	<u>3.300.000</u>
	26.370.000
LÅN:	
Ungdomsarbete	300.000
Övriga lån	<u>3.630.000</u>
	3.930.000

Se även kapitel 44.20, 45.25, 46.11 och 46.13 samt LF om Ålands Penningautomatförening och dess verksamhet (56/1993).

Specifikation:

5000	Finansiella inkomster	<u>30 300 000</u>
	Totalt	30 300 000

34.90. PENSIONER OCH PENSIONSavgIFTER**34.90.04. Överföring från pensionsfonden**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
32 000 000,00	32 500 000	5 886 600	35 000 000

Enligt LL om landskapet Ålands pensionsfond (71/1995) skall för dem som hör till landskapets pensionssystem pensionspremier och pensionsavgifter betalas till fonden medan enligt 9 § till budgeten kan överföras ett belopp som får uppgå till högst tre fjärdedelar av landskapets årliga pensionsutgifter. Föreslås ett anslag om 35.000.000 mark för överföringar under år 2001.

Med beaktande av detta beräknas fonden under år 2001 tillföras medel om ca 84 miljoner mark netto varvid totalbehållningen i fonden vid slutet av år 2001 kan beräknas uppgå till ca 675 miljoner mark värderat enligt marknadsvärde.

Specifikation:

7000	Pensionsinkomster	<u>35 000 000</u>
	Totalt	35 000 000

34.95. ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE INKOMSTER**34.95.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
54 404,94	50 000	8 400	50 000

Anslaget avser inkomster för vilka inte upptagits särskilda anslag bl.a. ersättning för kopior, postporton, telefonsamtal m.m.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>50 000</u>
	Totalt	50 000

34.95.08. Sjukförsäkringsersättningar

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 041 882,12	1 700 000	302 700	1 800 000

Uppskattad inkomst i form av dagpenningar som inflyter vid en anställds ledighet på grund av sjukdom och moderskap.

Specifikation:

4000	Personalutgifter (minskning)	<u>1 800 000</u>
	Totalt	1 800 000

35. SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

35.01. ALLMÄN FÖRVALTNING

35.01.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	110 000	19 500	116 000

Inkomstbeloppet utgör avgifter för beslut om serveringstillstånd och avgifter för tillsyn över servering av alkoholdrycker. Beloppet av tillsynsavgifter är beräknat utifrån ett uppskattat antal liter alkoholdrycker inköpta av tillståndsinnehavare och beloppet av serveringstillståndsavgifter baseras på ett uppskattat antal tillstånd under året. Se även moment 35.10.01.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>116 000</u>
	Totalt	116 000

35.10. ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER

35.10.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	116 000		

Momentet utgår. Se även moment 35.01.01.

35.52. NATURVÅRD

35.52.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
30 658,55	350 000	10 400	62 000

Det föreslagna anslaget avser i första hand beräknade inkomster från av landskapsstyrelsen fastställda avgifter för prövning av ansökningar, inkomster från mindre virkesförsäljningar vid gallringar i kulturmarksreservat etc. enligt följande:

Täktavgifter	15.000
Övriga avgifter	6.000
Virkesförsäljning	20.000
Jaktarrenden	1.000
Avräkning, el, vatten Nåö	10.000
Försäljning av publikation	<u>10.000</u>
	62.000

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>62 000</u>
	Totalt	62 000

35.54. VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD**35.54.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
34 970,30	405 000	68 100	405 000

Anslaget avser inkomster från uppdraget att genomföra fiskodlingskontrollprogrammet och inkomster av andra undersökningar, såsom bl.a. brunnar och kommunala reningsverk.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>405 000</u>
	Totalt	405 000

35.59. ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND**35.59.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
78 400,00	40 000	13 500	80 000

Anslaget avser inkomster från avgifter för miljöprövningsnämndens tillståndsprovning enligt vattenlagen (61/1996).

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- avgifter för tillståndsprovning	<u>80 000</u>
	Totalt	80 000

35.70. ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD**35.70.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
25 991 361,80	25 000 000	4 204 700	25 000 000
	tb -500 000		

Under momentet föreslås en inkomst om 25.000.000 mark. Inkomsten beräknas i stort fördela sig enligt följande:

Patientavgifter

Primärvården

- öppenvårdsbesök	1.790.000
- företags- och personalhälsovård	260.000
- Gullåsen	4.320.000
- tandvård	1.680.000

- miljöhälsovård	<u>380.000</u>	8.430.000
Specialsjukvården exkl. psykiatrin		
- öppenvårdsbesök	4.705.000	
- vård på avdelning	3.445.000	
- vård på psykiatrisk avdelning	<u>755.000</u>	8.905.000
Ersättning från kommuner och staten		2.780.000
Försäljningsinkomster		2.695.000
Hysesinkomster		1.855.000
Övriga inkomster		<u>335.000</u>
		25.000.000

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten		22 810 000
3300 Hyresinkomster och ersättningar		1 855 000
3900 Övriga inkomster		<u>335 000</u>
Totalt		25 000 000

35.70.39. Kommunernas ersättning för Gullåsen

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
17 411 919,50	17 500 000	2 943 300	17 500 000

Föreslås en inkomst om 17.500.000 mark för kommunernas ersättning för Gullåsen. Inkomsten har beräknats utgående från en debiteringsgrund om 693 mark/vårddygn.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten		<u>17 500 000</u>
Totalt		17 500 000

36. UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**36.01. ALLMÄN FÖRVALTNING****36.01.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
17 557,81	10 000	1 700	10 000

Anslaget avser inkomster av utbildnings- och kulturavdelningens försäljning av faktalitteratur, läromedel, kompendier och musikkassetter.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten		<u>10 000</u>
Totalt		10 000

36.03. STUDIESERVICEENHETEN**36.03.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	50 000	8 400	50 000

Som inkomster av deltagaravgifterna från det svenska högskoleprovet, som arrangeras på Åland i samarbete med Stockholms Universitet, föreslås 50.000 mark upptaget.

Provavgiften är 240 mark, vilket täcker kostnaderna för ersättningen till Stockholms Universitet samt utgifter för de lokala arrangemangen. Inkomsterna motsvaras av lika stora utgifter som under moment 46.03.01.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>50 000</u>
	Totalt	50 000

36.03.51. Återindrivna studiestöd

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
151 953,83	100 000	25 200	150 000

Den beräknade inkomsten på återdrivning av de studielån som landskapet på basis av borgensansvar erlagt till kreditinrättningar uppskattas uppgå till ca 150.000 mark under år 2001. Se även LL om studiestöd (94/1995). Ökningen föranleds av det gynnsamma ekonomiska konjunkturläget då fler får möjlighet att amortera bort låneskulder.

Specifikation:

8008	Återbetalning av inkomstöverföringar	<u>150 000</u>
	Totalt	150 000

36.13. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERKSAMHET

Kapitlet nytt.

36.13.55. Inkomster av kulturell verksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		12 600	75 000

Momentet nytt.

Anslaget avser inkomster från försäljning av populärvetenskaplig bok om Åland samt kursverksamhet inom ramarna för landskapskonstnärsperioden Åländskt ordbruk.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>75 000</u>
	Totalt	75 000

36.18. ÅLANDS YRKESHÖGSKOLA**36.18.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
28 939,00	200 000	33 600	200 000

Anslaget avser inkomster för upphyrning av studieboheter för vilka de studerande betalar hyra. Under momentet upptas också inkomster för EU-delfinansiering av projekt inom ramen för i första hand ERASMUS men även andra projekt kan komma ifråga.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	20 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	110 000
8000	Europeiska Unionen	<u>70 000</u>
	Totalt	200 000

36.20. EUROPEISKA UNIONEN – MÅLPROGRAM 3

Kapitlet nytt.

36.20.45. EU:s finansieringsandel – målprogram 3

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		478 200	2 843 000

Momentet nytt.

Med hänvisning till moment 46.20.45 och 47.41.55 föreslås en inkomst om 2.843.000 mark. Inkomsten avser EU:s finansieringsandelar i projekt som faller inom ramen för målprogram 3. EU:s finansieringsandel utgår ur Europeiska Socialfonden (ESF).

Specifikation:

8000	Europeiska Unionen	<u>2 843 000</u>
	Totalt	2 843 000

36.25. ÅLANDS LÄROMEDELSCENTRAL**36.25.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
53 879,30	20 000	5 200	31 000

Under momentet föreslås 31.000 mark som inkomster från försäljning av kassetter, förmedling av läromedel och filmförsäljning samt intäkter av kursverksamhet.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>31 000</u>
	Totalt	31 000

36.25.39. Kommunernas andel i kostnaderna

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 33 802,00	498 000	91 000	541 000

Anslaget avser kommunernas andel i läromedelscentralens drifts- och kapitalkostnader.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>541 000</u>
	Totalt	541 000

36.30. ÅLANDS HÖGSKOLA**36.30.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 81 570,22	463 000	77 900	463 000

Anslaget avser inkomster av kursverksamhet, försäljning av studiematerial och publikationer samt inkomster från de underhyresgäster högskolan har i lokaliteterna på Storagatan 9.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	303 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>160 000</u>
	Totalt	463 000

36.30.27. Avgiftsbelagd service - inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
9 74 887,13	198 000	34 100	203 000

Anslaget avser inkomster för genomförande av uppdragsutbildningar, forskningsuppgifter m.m. mot full ersättning. I dessa inkomster inkluderas även 40 % av avlöningen för en planerare. Utgifter motsvarande inkomsterna är upptagna under moment 46.30.27.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>203 000</u>
	Totalt	203 000

36.32. ÅLANDS FOLKHÖGSKOLA**36.32.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
7 03 212,11	813 000	134 600	800 000

Föreslås en inkomst om 800.000 mark.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten		
	- elevavgifter	170 000	
	- inkomster av kursverksamhet	45 000	
	- inkomster av kosthåll	252 000	
	- försäljning av studiematerial	<u>100 000</u>	567 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar		
	- hyror för bostäder	66 000	
	- internatsavgifter	<u>167 000</u>	<u>233 000</u>
	Totalt		800 000

36.34. ÅLANDS MUSIKINSTITUT

36.34.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
280 754,00	260 000	43 700	260 000

Under momentet föreslås en inkomst om 260.000 mark för terminsavgifter. Inkomsten har beräknats utgående från oförändrade terminsavgifter.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- elevavgifter	<u>260 000</u>
	Totalt	260 000

36.35. ÅLANDS LYCEUM

36.35.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
910 797,56	750 000	169 900	1 010 000

I inkomsterna har beaktats hyresinkomster, framför allt från Ålands handelsläroverk för gemensamma utrymmen, inkomster från bespisningen och övriga inkomster.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	860 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>150 000</u>
	Totalt	1 010 000

36.36. ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK

36.36.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
848 014,26	1 000 000	168 200	1 000 000

Inkomsterna vid Ålands sjöfartsläroverk härrör sig i huvudsak av den kursverksamhet som riktar sig till utomstående, såsom kurser i fartygssimulatorn, kurser i första hjälp och sjukvård för sjöfolk, Crowd and Crises Management, BRM-kurser, GMDSS-kurser samt olika kurser i fartygsstabilitet m.m. Flera av kurserna är obligatoriska tidsbundna repetitionskurser enligt STCW-konventionen. Den uppgraderade simulatorn förväntas ytterligare öka efterfrågan på kursverksamheten. Kursavgifterna är beräknade med beaktande av att lunch ingår i kurserna.

Ålands sjöfartsläroverk deltar under verksamhetsåret i projektet för "Maritime Education in Ship-Handling, Communication, Co-operation through Distributed Networked Simulators" med en arbetsinsats om ca två månader. Projektet finansieras som ett Nordunet2-projekt av Senter for Informationsteknologi ved Universitetet i Oslo. Kostnaderna för sjöfartsläroverkets deltagande inbringrar motsvarande ersättningar.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- inkomster av kursverksamhet	880 000
	- övriga intäkter	<u>120 000</u>
	Totalt	1 000 000

36.38. ÅLANDS TEKNISKA LÄROVERK

36.38.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
378 247,41	460 000	77 400	460 000

Under momentet upptas inkomster från kurser som ges av tekniska läroverket samt hyror, tentamensavgifter och övriga inkomster, bl.a. från uthyrning av utrustning och utrymmen samt inkomster från kopiering. Här ingår också hälften av gårdskarlssassistentens lön som erläggs av Ålands sjömansskola, ersättning från Ålands sjömansskola och Ålands vårdinstitut för gemensam gårdskarl samt ersättning från Ålands teknologicertrum för gemensam ekonom.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten		
	- inkomster av kursverksamhet	78 000	
	- inkomster från övriga skolor för delade tjänster	310 000	
	- inkomster av övriga tjänster och avgiftsbelagd service	<u>12 000</u>	400 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar		10 000
3900	Verksamhetens övriga inkomster		<u>50 000</u>
	Totalt		460 000

36.39. ÅLANDS TEKNOLOGICENTRUM

36.39.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 52 849,98	150 000	33 600	200 000

Inkomsterna hänförs till den uppdrags- och kursverksamhet som bedrivs i centrets regi. Den procentuellt sett stora ökningen i inkomsterna beror på det samarbete med Vasa Yrkesutvecklingcenter för Vuxna och Ålands Handelskammare som påbörjats år 2000 och som utvecklas och ökas under år 2001.

Den primära uppgiften för Ålands teknologiceentrum är att höja den tekniska kunskapsnivån i landskapet genom utbildning, rådgivning och konsultverksamhet. Organisationen koncentrerar därför sin verksamhet till områden som nödvändigtvis inte är särskilt inkomstgivande utan av stort teknologiskt intresse för landskapet och kunderna.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- kursverksamhet	150 000
	- uppdragsverksamhet	<u>50 000</u>
	Totalt	200 000

36.40. ÅLANDS SJÖMANSSKOLA

36.40.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
339 791,35	400 000	73 000	434 000

Inkomsterna för Ålands sjömansskola härrör sig från kosthållning för andra skolors studerande, arbetsplatslunch för personalen, uthyrning av sport- och simhallen samt från delade tjänster och kursavgifter.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>434 000</u>
	Totalt	434 000

36.41. ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM

36.41.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
64 156,00	350 000	274 100	1 630 000
	tb 700 000		

Föreslås en inkomst om 1.630.000 mark. Inkomsten avser förutom kursavgifter även administrativt arbete som uppkommer vid organiserandet av brandutbildningen. Inkomsten har beräknats utgående från att följande kurser skall hållas under året:

Fast Rescue Boat	10 st
Livbåtsman	15 st
Grundkurs för fiskare	5 st

Brandkurser ca 40 st

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>1 630 000</u>
	Totalt	1 630 000

36.42. ÅLANDS YRKESSKOLA

36.42.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 24 286,92	500 000	84 100	500 000

Inkomsterna härrör i huvudsak från den arbetsverksamhet som bedrivs inom de olika utbildningsprogrammets praktiska undervisning samt från kursverksamheten.

Inkomster från undervisningsmaterial är böcker och kompendier som skolan förmedlar till de studerande.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten		
	- inkomster av kursverksamheten	20 000	
	- inkomster av arbetsverksamheten	290 000	
	- inkomster av undervisningsmaterial	<u>170 000</u>	480 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar		<u>20 000</u>
	Totalt		500 000

36.44. ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA

36.44.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 73 877,98	530 000	331 300	1 970 000

Under momentet föreslås en inkomst om 1.970.000 mark. Av dessa inkomster har 586.000 mark beräknats inflyta i ersättningar för mjölkleveranser, ca 110.000 mark för försäljning av slaktdjur, ca 30.000 mark för försäljning av livdjur och uthyrning av tjurar, samt 166.000 mark för försäljning av grödor. De föreslagna stödinkomsterna om 462.000 mark avser främst jordbruksstöd i form av bl.a. CAP-stöd, LFA-stöd, djurpremier och miljöstöd samt stöd för kursverksamhet i form av miljöstöd och 5B-stöd. 313.000 mark beräknas inflyta i form av hyror för personalbostäder, hästboxar, kontorsutrymmen samt en överföring från Ålands försöksstation för uppvärmning och städning.

Övriga föreslagna inkomster kommer främst från bespisning, kursavgifter och skolmaterial.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten		
	- lantbruksinkomster	892 000	
	- stödinkomster	462 000	
	- inkomster av kursverksamhet	41 000	
	- inkomster av kosthåll	200 000	
	- försäljning av studiematerial	<u>32 000</u>	1 627 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar		313 000
3900	Verksamhetens övriga inkomster		<u>30 000</u>
	Totalt		1 970 000

36.46. ÅLANDS HUSMODERSSKOLA**36.46.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
161 765,16	74 000	10 400	62 000

Föreslås en inkomst om 62.000 mark avseende inkomster av bespisningen, elevavgifter och bostadshyra.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	45 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>17 000</u>
	Totalt	62 000

36.48. ÅLANDS HOTELL- OCH RESTAURANGSKOLA**36.48.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
251 331,80	200 000	37 000	220 000

Verksamhetens inkomster har ökat för år 2001 genom att skolan har ett utökat antal studerande vilket ökar inkomsterna från kosthåll och försäljningen av studiematerial.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- inkomster av kursverksamhet	30 000
	- inkomster av arbetsverksamhet	40 000
	- inkomster av kosthåll	100 000
	- försäljning av studiematerial	<u>50 000</u>
	Totalt	220 000

36.48.21. Rörelseverksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
744 009,34	700 000	121 100	720 000

Under momentet föreslås 720.000 mark såsom inkomst av skolans restaurangverksamhet. Se även moment 46.48.21.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- inkomster av rörelse	<u>720 000</u>
	Totalt	720 000

36.50. ÅLANDS VÅRDINSTITUT**36.50.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 33 702,82	230 000	69 600	414 000

Föreslås en inkomst om 414.000 mark. Inkomsten ökar med anledning av ökade inkomster för läroavtalsutbildning. I beräknade inkomster för läroavtalsutbildning ingår såväl kostnader för teori som för inläring i arbete inom olika verksamhetsområden.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- inkomster av kursverksamhet	60 000
	- övriga inkomster	10 000
	- Nordplus-stipendier	100 000
	- övriga stipendier	4 000
	- läroavtalsutbildning	<u>240 000</u>
	Totalt	414 000

36.52. ÅLANDS HANDELSLÄROVERK**36.52.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 82 139,16	585 000	92 500	550 000

Momentet avser inkomster från olika kurser samt Ålands lyceums andel i lön för dataansvarig och inkomster för uthyrning av lokaler bl.a. till Ålands högskola.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- inkomster av kursverksamhet	230 000
	- inkomster av övriga tjänster	245 000
	- försäljning av studiematerial	<u>5 000</u>
3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>70 000</u>
	Totalt	550 000

36.60. MUSEIBYRÅNS ALLMÄNNA VERKSAMHET**36.60.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
36 113,91	40 000	6 700	40 000

Inkomsterna avser försäljning av publikationer (Åländsk Odling och Ålands kyrkor) samt inkomster från bl.a. forskarbostad, kopiering och fotouppdrag.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	37 000
3300 Hyresinkomster och ersättningar	<u>3 000</u>
Totalt	40 000

36.62. ÅLANDS MUSEUM

36.62.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
284 306,87	290 000	48 800	290 000

Under momentet upptas inkomster från biljettförsäljning vid Ålands museum och Ålands konstmuseum, museibutikens försäljning, dublettbocksförsäljning och caféverksamhet.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	
- entréavgifter	190 000
- övriga inkomster	<u>100 000</u>
Totalt	290 000

36.64. ÅLANDS KONSTMUSEUM

36.64.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 890,00	5 000	700	4 000

Momentet avser inkomster från hyra av utställningsutrymmen i Ålands konstmuseum. Inkomster från försäljning i museibutiken redovisas under Ålands museum.

Specifikation:

3300 Hyresinkomster och ersättningar	<u>4 000</u>
Totalt	4 000

36.64.88. Inkomst av donation

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
43 198,54	30 000	2 400	14 000

Momentet avser beräknad avkastning av Irene och Halvdan Stenholms donationsfond. Se även moment 46.64.70 och 46.64.88.

Specifikation:

5000	Finansiella inkomster	<u>14 000</u>
	Totalt	14 000

36.66. KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE**36.66.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
839 971,95	788 000	134 600	800 000

Inkomsterna från Kastelholms fornminnesområde har beräknats enligt följande:

Biljettinkomster	620.000 mark
Arrende från Vårdshuset	100.000 mark
Arrende från båthamnen	22.500 mark
Båplatsavgifter	12.000 mark
Hyror från bodar och kiosken	6.000 mark
Uthyrning av bostäder	16.000 mark
Avgifter för teknisk service	18.500 mark
Övriga inkomster	<u>5.000 mark</u>
	800.000 mark

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	625 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>175 000</u>
	Totalt	800 000

36.66.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
118 116,19	70 000	13 500	80 000

Anslaget beräknas inflyta såsom inkomst från entréavgifter till teaterföreställningar i slottet och Vita Björn (platskontorets produktion av "Spöktimme" och "Fängelsespelet") samt försäljning av souvenirer, böcker, vykort m.m. i Porthusets och Lillstugans museibutiker.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>80 000</u>
	Totalt	80 000

36.68. BOMARSUNDS FORNMINNESOMRÅDE**36.68.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
90 740,29	80 000	12 600	75 000

Inkomsterna från Bomarsunds fornminnesområde har beräknats enligt följande:

Frivillig entréavgift i Lotsstugan	2 000 mark
Arrendeinkomster	25 000 mark

Hysesinkomster (Doniken + Telegrafan)	<u>48 000 mark</u>
	75 000 mark

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	2 000
3300 Hyresinkomster och ersättningar	<u>73 000</u>
Totalt	75 000

36.68.23. Försäljning av fastighet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	300 000		
	tb 1 000		

Momentet utgår.

36.68.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
8 477,80	4 000	700	4 000
	tb 20 000		

Inkomsten avser försäljning av böcker, broschyrer och vykort i Lotsstugans museum.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	<u>4 000</u>
Totalt	4 000

36.70. ARKEOLOGISK VERKSAMHET**36.70.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
208 201,93	300 000	50 500	300 000

Anslaget avser inkomster i samband med arkeologisk verksamhet där arbeten och undersökningar bekostas av uppdragsgivaren samt inkomster från försäljningsverksamhet.

190.000 mark avser inkomster från samarbetet med Ålands Turistförbund inom ramen för "40-Projektet".

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	<u>300 000</u>
Totalt	300 000

36.72. ETNOLOGISK VERKSAMHET**36.72.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
212 952,11	262 000	44 100	262 000

Under momentet föreslås en inkomst om 262.000 mark för rådgivning och restaurering av kulturhistoriskt värdefulla hus samt vård av etnologiska föremål, entréavgifter från Hermas museigård och Ålands Skolmuseum, försäljning av sektionens publikationer samt ersättningar i samband med "Projekt Förädling av skärgårdstimmer" inom ramen för Interreg IIA.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten			
- entreavgifter		30 000	
- inkomster för planering och rådgivning		203 000	
- avgiftsbelagd service		8 000	
- försäljning av publikationer och böcker		21 000	<u>262 000</u>
Totalt			262 000

36.80. LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN**36.80.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
12 109,16	8 000	1 700	10 000

Under momentet föreslås en inkomst om 10.000 mark för landskapsarkivets tjänster.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten		<u>10 000</u>
Totalt		10 000

37. NÄRINGSÄVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**37.01. ALLMÄN FÖRVALTNING****37.01.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
200 468,32	270 000	41 200	245 000

Landskapsstyrelsen avser att undersöka möjligheterna att sälja aktieinnehavet i Mariehamns Bioenergi Ab under år 2001.

Inkomsterna fördelas enligt nedan:

Försäljning av aktier	150.000 mark
Inkomster från skogsbruksplaner	60.000 mark

Hysesinkomster från toto-hall	20.000 mark
Övriga intäkter	15.000 mark

Specifikation:

1130	Värdepapper (minskning)	150 000
3000	Inkomster av verksamheten	65 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	20 000
3900	Övriga inkomster	<u>10 000</u>
	Totalt	245 000

37.05. EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 2

Kapitlet nytt.

37.05.45. EU:s finansieringsandel – målprogram 2

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		650 900	3 870 000

Momentet nytt.

Med hänvisning till motiveringen för kapitel 47.05 samt moment 47.05.45 föreslås en inkomst om 3.870.000 mark upptagen under momentet. Inkomsten avser EU:s finansieringsandel för mål 2 programmet.

Specifikation:

8000	Europeiska Unionen	<u>3 870 000</u>
	Totalt	3 870 000

37.15. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET**37.15.04. Inkomster för avbytar-service inom lantbruket**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
145 266,96	115 000	19 300	115 000

Inkomsterna för avbytarverksamheten varierar beroende på behovet av sjukvikarier. Behovet tycks dock öka dels beroende på att medelåldern är ganska hög och dels beroende på att ladugårdarna blir allt mer tekniskt avancerade, vilket medför att lantbrukarna har svårt att ordna någon egen hjälp vid sjukdomsfall.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	
	- inkomster för sjukvikarier	105 000
	- inkomster för veckoledigheter	8 000
	- inkomster för total kostnadstäckning	<u>2 000</u>
	Totalt	115 000

37.17. EUROPEISKA UNIONEN – PROGRAM FÖR LANDSBYGDENS UTVECKLING

Kapitlet nytt.

37.17.45. EU:s finansieringsandel - program för landsbygdens utveckling

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		2 992 100	17 790 000

Momentet nytt.

Under momentet upptas anslag för överföringarna från Europeiska jordbruksfondens garantidel till landskapsstyrelsen för finansiering av det EU-delfinansierade programmet för landsbygdens utveckling. Programmet innehåller åtgärderna startstöd till unga odlare 500.000 mark, stöd för miljövänligt jordbruk 10.940.000 mark och stöd till mindre gynnade områden 5.650.000 mark. I övrigt innehåller momentet finansieringen av ännu inte kostnadsredovisade 5a-åtgärder gällande investeringar till jordbruket ca 700.000 mark. Åtgärderna finansieras av Europeiska jordbruksfondens garantidel.

Gällande startstöd till unga odlare föreslås under moment 47.17.41 750.000 mark upptaget för EU-delfinansiering av startstödet medan det under föreliggande moment föreslås endast 500.000 mark vad gäller överföringar från jordbruksfonden. Detta har sin förklaring i att jordbruksfonden endast överför medel för förverkligande av utgifter under året. Inkomsten avser således rat nr 2 för de startstöd som beviljades år 2000 och rat nr 1 för de som beviljas år 2001.

Specifikation:

8000	Europeiska Unionen	<u>17 790 000</u>
	Totalt	17 790 000

37.18. ÖVRIGT STÖD TILL LANTBRUKET

Kapitlet utgår.

37.18.40. Delfinansiering av stöd till mindre gynnade områden

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	tb 6 150 000		

Momentet utgår.

37.22. JAKT- OCH VILTVÅRD

37.22.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 250,00	15 000		

Momentet utgår. Se moment 37.01.01.

37.22.04. Inkomster för viltvårds- och jaktärenden

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
487 751,59	521 000	87 600	521 000

Inkomsterna beräknas fördela sig enligt följande:

Jaktvårdsavgift 3.900 st x 110 mark	429.000 mark
Jaktvårdsavgift 400 st x 220 mark	88.000 mark
Jägarexamenskompensium	<u>4.000 mark</u>
	521.000 mark

Avgiften är 110 mark per jaktår för jaktkortsinnehavare bosatta på Åland och 220 mark för övriga.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	<u>521 000</u>
Totalt	521 000

37.22.40. Inkomster från hjortdjurslicenser och försått fallvilt

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
252 635,00	255 000	42 900	255 000

Beräknade inkomster från hjortdjurslicenser enligt oförändrade avgiftsgrunder samt inkomster från försått fallvilt.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	
- hjortdjurslicenser	235 000
- övrigt	<u>20 000</u>
Totalt	255 000

37.24. FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN

37.24.01. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
9 467,71	25 000	4 200	25 000

Momentet avser beräknad inkomst från fiskekortsförsäljning, arrenden för fiskerätt samt tillståndsgivning.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	<u>25 000</u>
Totalt	25 000

37.26. EUROPEISKA UNIONEN – STRUKTURPROGRAM FÖR FISKE-RISEKTORN

Kapitlet nytt.

37.26.45. EU:s finansieringsandel – strukturprogram för fiskerisektorn

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		486 100	2 890 000

Momentet nytt.

Med hänvisning till moment 47.26.45 föreslås en inkomst om 2.890.000 mark, vilken avser EU:s finansieringsandelar i projekt som ingår i strukturprogrammet för fiskerisektorn.

Specifikation:

8000	Europeiska Unionen	<u>2 890 000</u>
	Totalt	2 890 000

37.46. FÖRSÖKSVERKSAMHETEN

37.46.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
248 516,68	250 000	37 000	220 000

Under momentet föreslås en inkomst om 220.000 mark för analyser, försäljning av produkter och hyror.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten		
	- provtagnings- och analysavgifter	140 000	
	- försäljning av lantbruksprodukter	<u>20 000</u>	160 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar		<u>60 000</u>
	Totalt		220 000

37.49. ÅLANDS SVINAVELLSSTATION

Rubriken ändrad.

37.49.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 115 907,45	1 155 000		

Momentet utgår. Se moment 36.44.20.

37.49.21. Verksamhetens inkomster - Ålands svinavelsstation

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
599 362,00	517 000	85 800	510 000

Av inkomsten om 510.000 mark har ca 269.000 mark beräknats utgöra hyra för suggor, 184.000 mark i inkomst för försäljning av slaktdjur och 57.000 mark i form av nationella jordbruksstöd.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	184 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	269 000
3900	Verksamhetens övriga inkomster	<u>57 000</u>
	Totalt	510 000

37.52. SKÖTSEL AV JORDEGENDOMAR

37.52.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
412 105,48	390 000	67 300	400 000

Inkomsterna avser hyror och arrenden från egendom för vilken jordbruksbyrån ansvarar. Arrendena baserar sig på ingångna arrendeavtal.

Specifikation:

3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>400 000</u>
	Totalt	400 000

37.52.23. Försäljning av fastighet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	60 000	67 300	400 000

För försäljning av Brändö försöksväxthus inklusive ekonomibyggnader samt försäljning av arbetarbostaden på försöksväxthusområdet föreslås en uppskattad inkomst om 400.000 mark. Byggnaderna är uppförda på arrendemark och försäljningen kan genomföras under förutsättning att markägaren, Brändö kommun, ger sitt samtycke.

Specifikation:

1122	Byggnader (minskning)	<u>400 000</u>
	Totalt	400 000

37.55. SKÖTSEL AV EGNA SKOGAR

37.55.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
667 286,37	730 000	118 600	705 000

Inkomsterna beräknas fördela sig enligt följande:

Försäljning av virke ca 3.600 m ³	537.000 mark
Markarrenden	70.000 mark

Jaktarrenden	38.000 mark
Hyra för bostäderna i Berg och Grelsby	<u>60.000 mark</u>
	705.000 mark

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	537 000
3300 Hyresinkomster och ersättningar	<u>168 000</u>
Totalt	705 000

37.58. ÅLANDS FISKODLING, GUTTORG

Rubriken ändrad.

37.58.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
248 161,20	200 000	33 600	200 000

Anslaget avser främst inkomster från försäld smolt av lax och havsöring, sik, nykläckt gädda samt hyresinkomster av bostadslägenheterna.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	140 000
3300 Hyresinkomster och ersättningar	<u>60 000</u>
Totalt	200 000

38. TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**38.01. ALLMÄN FÖRVALTNING****38.01.01. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	140 000	26 900	160 000

Föreslås en inkomst om 150.000 mark som inkomst från social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning som årligen på ansökan erlägger de till landskapet Åland hörande trafikförsäkringsavgifterna. I influtna medel för avlagd kurs om alkohol och trafik enligt 36 § 5 momentet körkortslagen för landskapet Åland (79/1991) föreslås 10.000 mark.

Specifikation:

3000 Inkomster av verksamheten	<u>160 000</u>
Totalt	160 000

38.10. ÖVRIG TRAFIK**38.10.70. Inkomster från oljeskyddsfonden**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	2 520 000	0	0

Föreslås detta år ingen inkomst.

38.20. SKÄRGÅRDSTRAFIKEN

38.20.20. Verksamhetens inkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 294 365,24	3 000 000	504 600	3 000 000

Föreslås en inkomst om 4.000.000 mark i intäkter från trafiken med de frigående färjorna. Förslaget innebär att taxorna för skärgårdstrafiken samt avgifterna för årskort ses över. Uppböörden av avgifterna ses över så att förtroendet för att de uppbärs på ett riktigt sätt upprätthålles.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>4 000 000</u>
	Totalt	4 000 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tit Leo Sjöstrands m.fl. finansmotion nr 3 föreslås att anslaget under momentet minskas med 3 miljoner mark till 1 miljon mark.

Enligt utskottets mening utgör landskapsfärjorna i skärgården en förlängning av landsvägarna och färjtrafiken bedrivs under liknande förutsättningar som tidtabellbunden kollektivtrafik som garanterar skärgårdsbornas och övriga resenärers trafik till och från skärgården. För att kunna upprätthålla bokningsystem och övervakning är det skäligt med en avgift. Under det kommande året bör övervaknings- och kontrollsystemet för avgifterna ses över så att förtroendet för detta system kan upprätthållas. På detta sätt kommer också avgifterna skärgårdstrafiken till godo. Med anledning av detta föreslås att inkomsten under momentet sänks till 3.000.000 mark.

Beslutet har tillkommit genom omröstning (3-2). Beslutet biträdades av vice ordföranden Holmberg samt ledamöterna Jan-Erik Mattsson och Sjöblom.

Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motionen förkastas.

38.20.21. Försäljning av obehövlig materiel

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 38 000,00		42 000	250 000

Föreslås en inkomst om 250.000 mark från försäljningen av m/s Tärnan.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>250 000</u>
	Totalt	250 000

38.30. VÄGAR, BROAR, HAMNAR OCH LINFÄRJOR**38.30.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
491 648,27	850 000	143 000	850 000

Föreslås en inkomst om 850.000 mark från vägstationernas hyreslägenheter samt inkomster från kommuner och privata för utförda vägunderhållsarbeten.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	700 000
3300	Hyresinkomster och ersättningar	<u>150 000</u>
	Totalt	850 000

38.30.21. Verksamhetens inkomster - projekteringsenheten

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 660 216,50	1 535 000	269 100	1 600 000

Föreslås en inkomst om 1.600.000 mark för projekteringsuppdrag o.d. som utförs internt för landskapsstyrelsens egen räkning och externt för kommuner.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	<u>1 600 000</u>
	Totalt	1 600 000

38.30.22. Försäljning av fastigheter

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
422 000,00	120 000		
	tb 23 000		

Momentet utgår.

38.50. VERKSTAD OCH LAGER**38.50.20. Verksamhetens inkomster**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 586 826,59	4 232 000	639 100	3 800 000

Föreslås en inkomst om 3.800.000 mark från verkstad och lager, varvid beaktats att 500.000 mark av inkomsterna hänför sig till år 2000. Se även moment 48.50.20.

Avsikten är att fastställa en enligt hamnordning bestämd hamnavgift för nyttjandet av Möckelö hamn. Tidigare beslut om avgiftsbefrielser avses upphävt.

Specifikation:

3000	Inkomster av verksamheten	4 100 000
3300	Hysesinkomster och ersättningar	<u>200 000</u>
	Totalt	4 300 000
	Under tidigare år budgeterad inkomst	<u>-500 000</u>
	Förslag	3 800 000

39. SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER AV LÅN OCH FINANSIERINGSINKOMSTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Inkomster per uppgiftsområde					
Finansiella inkomster	27 370 558	21 650 000	23 400 000	8,1%	-14,5%
Skatter och inkomster av skattenatur	1 020 949 766	1 058 793 000	998 400 000	-5,7%	-2,2%
Extra anslag	42 700 000				-100,0%
Återbetalade lån	32 783 895	22 000 000	22 000 000	0,0%	-32,9%
Upptagna lån	5 000 000	15 000 000	62 897 000	319,3%	1157,9%
Återförda anslag	21 976 098	10 000 000	10 100 000	1,0%	-54,0%
Överföring från föregående budgetår	79 018 918	69 890 000	30 000 000	-57,1%	-62,0%
Summa	1 229 799 236	1 197 333 000	1 146 797 000	-4,2%	-6,7%

39.01. FINANSIELLA INKOMSTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	0	0
Inkomster	-27 370 558	-21 650 000	-23 400 000
Nettoutgifter	-27 370 558	-21 650 000	-23 400 000

39.01.91. Räntor på lån

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
11 961 278,21	11 500 000	1 934 200	11 500 000

Som beräknad inkomst av utgivna lån föreslås 11.500.000 mark upptaget.

Specifikation:

5000	Finansiella inkomster	<u>11 500 000</u>
	Totalt	11 500 000

39.01.92. Ränteinkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
14 362 093,98	9 000 000	1 850 100	11 000 000

Som inkomst av likviditetsplaceringar och ränta på bankkonton föreslås 11.000.000 mark.

Specifikation:

5000	Finansiella inkomster	<u>11 000 000</u>
	Totalt	11 000 000

39.01.93. Premier för landskapsgarantier

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
209 114,98	350 000	42 000	250 000

Som inkomst av utestående landskapsgarantier föreslås 250.000 mark upptaget.

Specifikation:

5000	Finansiella inkomster	<u>250 000</u>
	Totalt	250 000

39.01.94. Dividendinkomster

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
838 071,00	800 000	109 300	650 000

Som dividendinkomst av landskapets aktieinnehav föreslås 650.000 mark upptaget.

Specifikation:

5000	Finansiella inkomster	<u>650 000</u>
	Totalt	650 000

39.10. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	0	0
Inkomster	-1 020 949 766	-1 058 793 000	-998 400 000
Nettoutgifter	-1 020 949 766	-1 058 793 000	-998 400 000

39.10.90. Avräkningsbelopp

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
958 037 996,73	888 000 000	158 264 800	941 000 000
	tb 97 056 000		

Det förskott landskapet i enlighet med 45 § självstyrelselagen erhåller för år 2001 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till 941.000.000 mark, vilket belopp föreslås upptaget som inkomst under momentet.

Specifikation:

9100	Avräkningsbelopp	<u>941 000 000</u>
	Totalt	941 000 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Olof Erlands m.fl. finansmotion nr 4 föreslås att anslaget under momentet höjs med 10.550.000 mark som en första höjning av inkomster på grund av höjd avräkningsgrund enligt självstyrelselagens 47 §.

Utskottet hänvisar till budgetförslagets allmänna motivering som anger att en tjänstemannagrupp inlett arbetet med att klarlägga hur det ekonomiska systemet i självstyrelselagen fungerat i förhållande till avsikterna då lagen stiftades. Utskottet konstaterar att landskapsstyrelsen har för avsikt att i detta sammanhang föra fram LFA-stödet som ett argument för att justera avräkningsgrunden. Utskottet förutsätter att landskapsstyrelsen i detta arbete bevakar landskapets intressen. Mot denna bakgrund föreslås att motionen förkastas.

39.10.91. Skattegottgörelse

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
56 070 258,00	65 000 000	8 409 400	50 000 000
	tb 1 613 000		

Med hänvisning till 49 § självstyrelselagen föreslås upptaget ett anslag om 50.000.000 mark som uppskattad inkomst av skattegottgörelse för skatteåret 1999.

Specifikation:

9102	Skattegottgörelse	<u>50 000 000</u>
	Totalt	50 000 000

39.10.92. Återbäring av lotteriskatt

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 214 346,00	4 000 000	756 800	4 500 000
	tb 519 000		

Den lotteriskatt som riksmyndigheterna uppbär av Ålands Penningautomatförening återbärs till landskapet. Med anledning härav föreslås upptaget en inkomst om 4.500.000 mark under momentet.

Specifikation:

9103	Återbäring av lotteriskatt	<u>4 500 000</u>
	Totalt	4 500 000

39.10.93. Apoteksavgifter

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 555 582,50	2 555 000	479 300	2 850 000

Inkomsterna är avgifter enligt LL om apoteksavgift (6/1947, ändr. 24/1984). Om grunderna för avgiftens belopp på årets omsättning stadgas i landskapsstyrelsens beslut om justering av markbeloppen för de i 2 § 1 mom. ovannämnda lag nämnda omsättningsgrupperna samt för apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns.

Specifikation:

9104	Apoteksavgifter	<u>2 850 000</u>
	Totalt	2 850 000

39.10.98. Övriga skatter och avgifter

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
71 583,17	50 000	8 400	50 000

Som inkomst av övriga skatter och avgifter föreslås 50.000 mark.

Specifikation:

9109	Övriga skatter och inkomster av skattenatur	<u>50 000</u>
	Totalt	50 000

39.15. EXTRA ANSLAG

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	0	0
Inkomster	-42 700 000	0	0
Nettoutgifter	-42 700 000	0	0

Kapitlet utgår.

39.15.90. Extra anslag för elöverföringsförbindelse

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
42 700 000,00			

Momentet utgår.

39.20. ÅTERBETALADE LÅN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	0	0
Inkomster	-32 783 895	-22 000 000	-22 000 000
Nettoutgifter	-32 783 895	-22 000 000	-22 000 000

39.20.91. Avkortningar på lån

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
32 783 895,41	22 000 000	3 700 100	22 000 000

Som inkomst av influtna avkortningar på lån föreslås 22.000.000 mark upptaget under momentet. Även avkortningar på de lån som utges ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot ingår i beloppet.

Specifikation:

1541	Lånefordringar	<u>22 000 000</u>
	Totalt	22 000 000

39.30. UPPTAGNA LÅN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	0	0
Inkomster	-5 000 000	-15 000 000	-62 897 000
Nettoutgifter	-5 000 000	-15 000 000	-62 897 000

39.30.87. Regionallån

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 000 000,00	15 000 000	2 522 800	15 000 000

Med hänvisning till moment 44.10.87 föreslås 15.000.000 mark upptaget under momentet.

Specifikation:

2400	Markmässiga lån	<u>15 000 000</u>
	Totalt	15 000 000

39.30.90. Finansieringslån

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	19 522 000	8 223 900	48 897 000
	tb -19 522 000		

För balansering av föreliggande budgetförslag föreslås upptagande av en inkomst om 47.897.000 mark.

Specifikation:

2400	Markmässiga lån	<u>47 897 000</u>
	Totalt	47 897 000

39.90. ÅTERFÖRDA ANSLAG

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	0	0
Inkomster	-21 976 098	-10 000 000	-10 100 000
Nettoutgifter	-21 976 098	-10 000 000	-10 100 000

39.90.90. Återförda utgiftsrester och reservationsanslag

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
21 976 097,84	10 000 000	1 681 900	10 000 000

På grund av att varje år en del i bokslutet ingående utgiftsrester och reserverade anslag av olika orsaker ej tas i bruk föreslås en inkomst om 10.000.000 mark upptagen.

Specifikation:

(9800	Hjälpkonto till budgetdelen	<u>10 000 000</u>
	Totalt	10 000 000)

39.90.95. Återbokade bidrag

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		16 800	100 000

Momentet nytt.

För att underlätta avförandet av bidrag som beviljats stöntagare men som av olika skäl aldrig utbetalas samt för bidrag som återkrävt föreslås en inkomst om 100.000 mark.

Specifikation:

(9800	Hjälpkonto till budgetdelen	<u>100 000</u>
	Totalt	100 000)

39.98. ÖVERFÖRING FRÅN FÖREGÅENDE BUDGETÅR

Rubriken ändrad.

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	0	0
Inkomster	-79 018 918	-69 890 000	-30 000 000
Nettoutgifter	-79 018 918	-69 890 000	-30 000 000

39.98.99. Föregående års överskott

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
79 018 918,39	50 000 000 tb 19 890 000	5 045 600	30 000 000

Som uppskattat överskott från år 2000 föreslås 30.000.000 mark upptaget.

Specifikation:

(9800	Hjälpkonto till budgetdelen	<u>30 000 000</u>
	Totalt	30 000 000)

41. LAGTINGET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	9 727 432	11 864 000	12 554 000	5,8%	29,1%
Summa utgifter	9 727 432	11 864 000	12 554 000	5,8%	29,1%
Summa inkomster	-26 970	-15 000	-15 000	0,0%	-44,4%
Nettoutgifter	9 700 461	11 849 000	12 539 000	5,8%	29,3%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Lagtinget	5 892 595	7 409 000	7 600 000	2,6%	29,0%
Lagtingets kansli	2 039 287	2 389 000	2 935 000	22,9%	43,9%
Lagtingets övriga utgifter	1 160 013	1 405 000	1 685 000	19,9%	45,3%
Ålands delegation i Nordiska rådet	635 537	661 000	334 000	-49,5%	-47,4%
Summa	9 727 432	11 864 000	12 554 000	5,8%	29,1%

Lagtinget utövar lagstiftnings-, budget- och kontrollmakt enligt de ramar självstyrelselagen och lagtingsordningen utstakar. Lagtingsarbetets omfattning är delvis beroende av antalet framställningar som republikens president och landskapsstyrelsen framlägger samt de frågor ledamöterna själva i kraft av sin initiativrätt aktualiserar. Antalet ärenden kan därför komma att variera betydligt från år till år, liksom den arbetsmängd de enskilda ärendena kräver. En betydande del av lagtingets verksamhet utövas av dess utskott som har till uppgift att bereda alla de framställningar och övriga förslag som föreläggs lagtinget för behandling. Finansutskottet har därtill specialuppgiften att på lagtingets vägnar följa förhandlingar om landskapets tjänstekollektivavtal och vid behov godkänna avtalen. Självstyrelsepolitiska nämnden verkar som ett rådgivande organ i frågor rörande landskapets författingsenliga rättigheter och verkar i nära kontakt med landskapsstyrelsen. Nämnden behandlar en årlig redogörelse från landskapsstyrelsen men fullgör sin uppgift också genom att motta information och genom att landskapsstyrelsen konsulterar nämnden i aktuella ärenden. Samråd mellan lagtinget och landskapsstyrelsen i EU-ärenden försiggår i respektive specialutskott om frågan hör till utskottets ämnesområde eller i självstyrelsepolitiska nämnden om frågan är av allmän natur. Självstyrelsepolitiska nämnden skall särskilt bevaka och vara ett diskussionsforum för frågor som rör landskapets externa relationer.

Kansli Kommissionen följer den planering som inletts för en utbyggnad av självstyrelsegården. Intensiteten i lagtingsarbetet har betydligt ökat sedan husets tillkomst och arbetet i lagtingsgrupperna har med åren fått allt större betydelse. Det är därför nödvändigt att de enskilda ledamöterna och grupperna tillförsäkras ändamålsenliga arbetsutrymmen i omedelbar anslutning till den övriga verksamheten i lagtingshuset. Redan efter senaste val hösten 1999 blev det nödvändigt att upphyra tillfälliga utrymmen utan-

för självstyrelsegården för dessa behov.

Lagtingets kansli är ett serviceorgan för lagtinget och dess organ och utför härvid de uppgifter som är föreskrivna i arbetsordningen och olika instruktioner. Lagtingets bibliotek tillhandahåller ledamöterna och landskapsförvaltningen nödvändig biblioteks- och dokumentationsservice. Lagtingshandlingarna blir numera tillgängliga även via Internet.

Landskapsrevisorernas uppgift är att på lagtingets vägnar övervaka landskapets hushållning och budgetens iakttagande, verkställigheten av lagtingets beslut och att förvaltningen sköts på ett lagenligt och ändamålsenligt sätt. Revisorerna samverkar med landskapets interna revision enligt föreskrifter i gällande revisionslagstiftning.

41.01. LAGTINGET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	5 892 595	7 409 000	7 600 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	5 892 595	7 409 000	7 600 000

Kapitlet innehåller utgifter för lagtingsledamöternas arvoden och resor. I anslaget för resor ingår även utskottens och ledamöternas studieresor, deltagande i seminarier etc. Enligt lagtingets beslut skall lagtingsledamotsarvodet erläggas enligt löneklass A 28 inklusive sex ålderstillägg.

Lagtingets arbete förväntas i huvudsak fortgå enligt tidigare riktlinjer. Antalet sammanträdesdagar beräknas förbli vid nuvarande nivå eller 170 - 180 per år. Medlemskap i lagtinget kräver likväl inte bara närvaro i plenar- och utskottsarbetet. Grupparbete, engagemang i Norden- och Europafrågorna, behovet att läsa in och följa med material av olika slag, utökade internationella kontakter etc. kräver härutöver uppmärksamhet och insatser av ledamöterna. Av dessa skäl beräknas antalet dagar för vilka arvode utgår till 220.

Samråd mellan lagtinget och landskapsstyrelsen äger rum i frågor som gäller förslag till ny EG-lagstiftning eller annars berör landskapets deltagande i EU-samarbetet. Samrådsorgan inom lagtinget är antingen vederbörande specialutskott eller självstyrelsepolitiska nämnden. I frågor som inte förutsätter samråd håller landskapsstyrelsen utskotten och lagtingsgrupperna kontinuerligt informerade genom att tillhandahålla relevanta dokument.

41.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 892 595,04	7 409 000	1 278 200	7 600 000

Under momentet upptas medel för lagtingsledamöternas arvoden enligt lagtingets gällande beslut samt för resekostnader och hälsovårdstjänster.

Arvodet beräknas såsom tidigare utgående från 220 arvodesberättigade dagar per år. Till talmannen utgår arvode på helårsbasis medan vicetalmännen och utskottsordföranderna erhåller en förhöjning om 5 procent på sina arvoden. Medlemmarna i Nordiska rådet har rätt till dagsarvode för förrättningsdagar som infaller under tider då lagtinget inte sammankommer. Anslaget beräknas i övrigt täcka ledamöternas resekostnader, dagtraktamenten och logiersättningar samt kostnader för resor som talmannen, utskottet och olika delegationer från lagtinget företar. Ur anslaget betalas också de hälsovårdstjänster ledamöterna erhåller.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- övriga löner och arvoden	7 225 000
4300	Inköp av tjänster	25 000
4800	Övriga utgifter	
	- resor	<u>350 000</u>
	Anslagsbehov	7 600 000

41.05. LAGTINGETS KANSLI

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 039 287	2 389 000	2 935 000
Inkomster	-26 970	-15 000	-15 000
Nettoutgifter	2 012 316	2 374 000	2 920 000

Under kapitlet upptas medel för kanslipersonalens avlöning, för tryckning av lagtingshandlingar och kansliets övriga verksamhet, för nödvändiga kompletteringar av inventarier samt för lagtingets bibliotek.

Lagtingets kansli ombesörjer kansli-, sekreterar- och informationsuppgifter för lagtinget och dess organ. Ett datoriserat arkiverings- och söksystem för lagtingshandlingarna används. Alla nya lagtingshandlingar införs kontinuerligt på datanätet. Äldre handlingar finns tillgängliga fr.o.m. arbetsåret 1991-92. En särskild hemsida för lagtinget har funnits i bruk under några år. Från och med år 2001 finns lagtingshandlingarna tillgängliga över Internet.

Nordiska rådets Ålands delegation föreslår att den tjänst som delegationssekreterare som funnits knuten till delegationen indras från 1.3.2001 och att delegationens sekretariatsuppgifter administrativt läggs under lagtingsförvaltningen. Delegationssekreteraren har under hela den tid tjänsten funnits fungerat som sekreterare i ett av lagtingets utskott och vid behov biträtt den övriga personalen vid lagtingets kansli. Av denna orsak föreslås därför att det vid lagtingets kansli inrättas en ny tjänst som utskottssekreterare från och med nämnda datum. Den närmare arbetsfördelningen mellan handläggarna vid lagtingets kansli kommer att slås fast efter diskussioner mellan kanslikommissionen och Ålands delegation i Nordiska rådet.

Lagtingets bibliotek fungerar som referens- och handbibliotek för lagtinget och dess medlemmar samt för landskapsförvaltningen i övrigt. Dess sam-

lingar omfattar därför i huvudsak litteratur och utredningsmaterial inom juridik och andra samhällsvetenskaper. Biblioteket betjänar även i viss utsträckning andra bibliotek i landskapet och allmänheten. Biblioteket är anslutet till ett datoriserat samkatalogiseringssystem och till flera utomstående databaser. En allt viktigare uppgift för biblioteket har blivit att tillhandahålla aktuellt och relevant material som ansluter sig till medlemskapet i EU.

41.05.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 909 292,21	2 239 000	466 700	2 775 000

I anslaget ingår avlöningsutgifter för den ordinarie kanslipersonalen samt arvoden på timbasis för tillfälliga uppdrag vid tidvis förekommande arbetsanhopning. Som framgår av allmänna motiveringen föreslås tjänsten som delegationssekreterare vid Nordiska rådets Ålands delegation indragen varvid delegationens sekretariatsuppgifter överförs på lagtingets kansli. Därför föreslås att en tjänst som utskottssekreterare (lkl A 25) inrättas fr.o.m. 1.3.2001 för att trygga sekreterarfunktionerna i lagtingets utskott och självstyrelsepolitiska nämnden och tillförsäkra de åländska delegaterna i Nordiska rådet fortsatt sekretariatsservice.

Vidare ingår utgifter för tryckning av lagtingshandlingarna och övrigt tryckarbete, post- och teleavgifter, kontorsmaterial och -service, personalens resor och fortbildning samt sedvanlig förnyelse av kontors- och datautrustning för kansliet och lagtingsledamöterna. I anslaget ingår utgifter för fortsatt utveckling av lagtingets Internet-service.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	4	4	5
Personal i arbetsavtalsförhållande	3	3	3

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	1 474 005	
	- tillfälliga tjänster	39 658	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	508 679	
	- övriga löner och arvoden	<u>39 658</u>	2 062 000
4100	Material och förnödenheter		140 000
4300	Inköp av tjänster		240 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	53 000	
	- övrigt	<u>5 000</u>	58 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>275 000</u>
	Anslagsbehov		2 775 000

41.05.04. Lagtingets bibliotek

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
129 994,63	150 000	26 900	160 000

Anslaget avser kostnader för inköp av litteratur och prenumerationer till

lagtingets och centrala ämbetsverkets handbibliotek, central anskaffning av lagböcker, inbindning, datakatalogisering, informationsökning i databaser, kontorsmaterial och övriga konsumtionsutgifter.

För att upprätthålla ett aktuellt referensbibliotek, tillgodose det ökade behovet av aktuell EU-litteratur och information samt ombesörja lagtingets anslutningar till avgiftsbelagda databaser föreslås en höjning av anslaget.

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter	150 000
4300	Inköp av tjänster	<u>10 000</u>
	Anslagsbehov	160 000

41.10. LAGTINGETS ÖVRIGA UTGIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 160 013	1 405 000	1 685 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	1 160 013	1 405 000	1 685 000

Under kapitlet upptas medel för landskapsrevisorernas verksamhet, för kostnader för sakkunnigtjänster samt för lagtingets representation. Vidare upptas medel för att stöda lagtingsgruppernas kanslier.

Landskapsrevisorerna utför en kontinuerlig granskning som presenteras i en årlig berättelse. I denna redogör revisorerna för sina iakttagelser och ger påpekanden för framtiden. En dialog med lagtinget förs genom berättelsens behandling i lagtinget och genom de redogörelser för åtgärder med anledning av revisorernas påpekanden som landskapsstyrelsen lämnar i förvaltningsberättelsen. Landskapsrevisorernas verksamhet bedrivs enligt revisionslagstiftningen delvis i nära samarbete med den interna revisionen som bistår landskapsrevisorerna med utredningar. Landskapsrevisorerna utnyttjar i stöd av beviljade anslag också utomstående utredare men en målsättning är dock att minst 1/4 av en revisors årskapacitet skall kunna ställas till landskapsrevisorernas förfogande. Landskapsrevisorernas berättelse framläggs i anslutning till lagtingets avslutningssession och kan därför i viss utsträckning påverka den därpåföljande budgetprocessen. Revisionslagstiftningen ger även revisorerna rätt att granska beviljandet och användningen av samt tillsynen över lån och bidrag som betalats av EG:s medel.

Det politiska arbetet förutsätter tillräckliga verksamhetsbetingelser. I detta syfte beviljas lagtingsgrupperna ett årligt anslag för kansliändamål och utredningar. Frågan om möjligheterna att på sikt bättre tillgodose grupperna och ledamöternas utrymmesbehov kommer att granskas i samband med att landskapsförvaltningens övriga utrymmesfrågor utreds.

41.10.04. Revisionsutgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 06 673,82	285 000	48 800	290 000

Anslaget avser kostnader för landskapsrevisorernas arvoden samt deras gransknings- och studieresor. Landskapsrevisorernas dagsarvoden motsvarar enligt lagtingets beslut 21.1.1991 lagtingsledamöternas dagsarvoden. I anslaget beaktas även kostnader för nödvändiga specialutredningar.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden		170 000
4300	Inköp av tjänster		100 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	12 500	
	- övrigt	<u>7 500</u>	<u>20 000</u>
	Anslagsbehov		290 000

41.10.05. Expertutlåanden

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 149,68	30 000	5 000	30 000

Anslaget avser kostnader för sakkunnigutlåanden till utskott och övriga organ inom lagtinget, tolk- och översättningsuppdrag och liknande.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden		25 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor		<u>5 000</u>
	Anslagsbehov		30 000

41.10.06. Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamå

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
737 999,98	840 000	184 200	1 095 000

Anslaget utgår som stöd för lagtingsgruppernas verksamhet enligt riktlinjerna i 1985 års budgetbeslut kompletterat med anvisningar från kansli-kommissionen. Beloppet föreslås fördelat på en andel per lagtingsgrupp enligt den gruppindelning som anmäls vid mandatperiodens början och en andel som fördelas per mandat.

Andelarnas belopp föreslås fastställda så att för lagtingsgrupper omfattande 1 - 2 mandat utgår 30.000 mark, för grupper om 3 - 6 mandat utgår 70.000 mark, för grupper om 7 - 10 mandat 90.000 mark och för grupper om 11 eller fler mandat utgår 100.000 mark. Därtill föreslås beloppet per mandat som tidigare fastställt till 20.500 mark. I enlighet med motiveringarna i 1997 års budget föreslås dessutom ett belopp om 60.000 mark att fördelas lika mellan varje lagtingsgrupp för avlöning av personal eller köp av tjänster i syfte att stärka gruppernas och ledamöternas resurser för ut-

redningar och dylikt.

Dispositionsplan:

8209	Övriga inkomstöverföringar	<u>1 095 000</u>
	Anslagsbehov	1 095 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I ltl Ronald Bomans finansmotion nr 5 föreslås att anslaget under momentet sänks med 240.000 mark.

Utskottet konstaterar att landskapsstyrelsen under budgetberedningen har höjt det anslag som kanslikommissionen föreslagit. Enligt utskottets principiella ståndpunkt är förfaringssättet inte korrekt. Om landskapsstyrelsen har synpunkter påkanslikommissionens förslag bör detta tillkännas samtidigt som ärendet åersänds till kanslikommissionen för förnyad behandling.

Utskottet föreslår att medlen kvarstår, men att beslut om vilka principer som skall ligga till grund för fördelningen fattas av kanslikommissionen. Motionen föreslås därför förkastas.

41.10.18. Dispositionsmedel

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
310 189,79	250 000	45 400	270 000

Anslaget avser medel för gästbesök, uppvaktningar, talmannens särskilda representationsersättning, till ledamöterna riktad utbildning inom exempelvis ADB och språk, visning av lagtingshuset för utomstående grupper m.fl. liknande utgifter. Anslaget får även användas för att stöda verksamheten i lagtingets veteranförening.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	45 000
4800	Övriga utgifter	
	- resor	15 000
	- representation	185 000
	- övrigt	<u>25 000</u>
	Anslagsbehov	<u>270 000</u>

41.20. ÅLANDS DELEGATION I NORDISKA RÅDET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	635 537	661 000	334 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	635 537	661 000	334 000

Verksamheten vid delegationen och delegationssekretariatet bedrivs med

stöd av landskapslagen om Ålands representation i Nordiska rådet (25/1984)

Ålands delegation i Nordiska rådet antog under år 2000 ett principbeslut om en omorganisation av arbetsuppgifterna vid delegationssekretariatet. De arbetsuppgifter som hänför sig till samarbetet inom Nordiska ministerrådet har efter den 1 juni 2000 handhåfts av landskapsstyrelsen.

Delegationen och kanslikommissionen har dessutom kommit överens om att tjänsten som delegationssekreterare dras in från den 1 mars 2001. För fullgörandet av sekreteraruppgifterna vid delegationen föreslås att en ny tjänst inrättas vid lagtingets kansli från den 1 mars 2001. I enlighet med överenskommelsen minskas delegationens anslag för personalutgifter.

Kansligöromålen vid sekretariatet skall såsom tidigare handhas av byråsekreteraren vid lagtingets kansli.

41.20.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 35 536,75	6 61 000	5 6 200	3 34 000

Anslaget för resor inkluderar resekostnader för rådsmedlemmarna, deras suppleanter och delegationens sekreterare. Det föreslagna anslaget för resor har minskats jämfört med tidigare år eftersom delegationens sekreterare inte längre skall vara ersättare för kanslichefen vid samarbetskommitténs möten då denna har förfall. I det budgeterade beloppet har å andra sidan en mindre ökning av kostnaderna för rådsmedlemmarnas resor beaktats med 10.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster		77 000
4100	Material och förnödenheter		5 000
4300	Inköp av tjänster		10 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	230 000	
	- representation	<u>12 000</u>	<u>242 000</u>
	Anslagsbehov		334 000

42. LANDSKAPSSTYRELSEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	10 399 115	12 813 000	13 192 000	3,0%	26,9%
Överföringsutgifter	1 000 000	0	0		-100,0%
Summa utgifter	11 399 115	12 813 000	13 192 000	3,0%	15,7%
Summa inkomster	-874 838	-1 068 000	-1 128 000	5,6%	28,9%
Nettoutgifter	10 524 277	11 745 000	12 064 000	2,7%	14,6%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Lanträdet och landskapsstyrelsens ledamöter	3 742 891	4 576 000	4 569 000	-0,2%	22,1%
Landskapsstyrelsens övriga utgifter	3 316 066	2 542 000	2 727 000	7,3%	-17,8%
Konsumentrådgivning	63 784	135 000	176 000	30,4%	175,9%
Revisionsbyrå	531 400	686 000	736 000	7,3%	38,5%
Ålands statistik- och utredningsbyrå	1 981 143	2 067 000	2 234 000	8,1%	12,8%
Lagberedningen	1 763 831	2 807 000	2 750 000	-2,0%	55,9%
Summa	11 399 115	12 813 000	13 192 000	3,0%	15,7%

42.01. LANTRÅDET OCH LANDSKAPSSTYRELSENS LEDAMÖTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 742 891	4 576 000	4 569 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	3 742 891	4 576 000	4 569 000

42.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 209 480,18	4 036 000	659 100	3 919 000

Landskapsstyrelsen antas under året bestå av sex ledamöter jämte lanträdet. Arvode till landskapsstyrelseledamöterna utgår enligt landskapslagen om arvode för medlem av Ålands landskapsstyrelse (17/1985). Enligt den lagändring (64/2000) som träder ikraft fr.o.m. 1.1.2001 är årsarvodet det arvode samt sex ålderstillägg som utgår enligt den löneklass som är två löneklasser högre än den som vid varje tidpunkt gäller för lagtingets ledamöter. Dyrortstillägg erläggs enligt de grunder som gäller för landskapets tjänstemän i motsvarande fall.

Anslaget avser främst

- löner och arvoden för lantrådet, ledamöter samt avlönande av personal enligt bilaga 5. Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlönande av semestervikarie
- landskapsstyrelseledamöternas resor
- underhåll, bränsle, försäkringar m.m. för två fordon
- prenumerationer, mindre inköp och övriga konsumtionsutgifter.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett anslag om 3.919.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	1
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	193 133		
- tillfälliga tjänster	14 062		
- övriga löner och arvoden	<u>3 339 805</u>		3 547 000
4100 Material och förnödenheter			20 000
4300 Inköp av tjänster			35 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	222 000		
- övrigt	<u>95 000</u>		<u>317 000</u>
Anslagsbehov			3 919 000

42.01.18. Dispositionsmedel

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 33 410,85	540 000	109 300	650 000

Anslaget avser främst landskapsstyrelsens kostnader för kontakter med myndigheter och organisationer samt kostnader i samband med representationsuppdrag. Höjningen föranleds av olika arrangemang i samband med de seminarier som planeras inom ramen för samarbetet med utrikesministeriet. Vidare kommer kostnader att uppstå då Nordiska ministerrådet, i samband med Finlands ordförandeskap år 2001, kommer att förlägga nordiska möten till Åland. Vidare kommer landskapet att ta på sig värdskapet för någon större konferens.

<i>Dispositionsplan:</i>			
4100 Material och förnödenheter			15 000
4200 Hyror			15 000
4300 Inköp av tjänster			70 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	60 000		
- representation	<u>490 000</u>		<u>550 000</u>
Anslagsbehov			650 000

42.05. LANDSKAPSSTYRELSENS ÖVRIGA UTGIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 316 066	2 542 000	2 727 000
Inkomster	-847 620	-888 000	-917 000
Nettoutgifter	2 468 446	1 654 000	1 810 000

42.05.04. Skärgårdssamarbetet och Interreg II och III (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
836 597,24	882 000	152 500	907 000

Skärgårdssamarbetet är ett gränsregionalt myndighetssamarbete som bedrivits sedan 1978 i Stockholm, Åboland och Åland. Sedan år 1996 har samarbetet utvidgats till att avse gemenskapsinitiativet Interreg – Skärgården. Ett programförslag rörande Interreg IIIA-Skärgården för perioden 2000-2006 har inlämnats till kommissionen och verksamheten planeras således fortgå under de kommande 6 åren. Målsättningen med Interreg-programmet är att skapa goda förutsättningar för skärgårdsbefolkningen att leva och verka ute i skärgården.

Landskapsstyrelsen kommer liksom under tidigare programperiod att vara förvaltande myndighet för Interreg IIIA-Skärgården. I syfte att eglera främst kontroll av utbetalda EG-medel samt revisionen kommer ett avtal (Memorandum of understanding) att ingås mellan Finlands och Sveriges regeringar. Formerna för avtalets ingående är ännu till vissa delar oklara, men utgångspunkten är att det behandlas som ett internationellt avtal och att lagtingets bifall inhämtas.

Då landskapsstyrelsen även för den nya programperioden föreslås vara förvaltande myndighet för Interreg IIIA-Skärgården och således har det personalpolitiska ansvaret för de anställda som handlägger interregfrågor föreslås ett anslag om 907.000 mark för att täcka avlöningskostnaderna för skärgårdssamarbetets projektchef som även är programansvarig för Interreg IIIA-Skärgården programmet, en sekretariatschef för interregsekretariatet och en tillfällig tjänst som handläggare vid interregsekretariatet. För dessa kostnader, inklusive framtida pensioner, som landskapet åtar sig genom arrangemanget, erhålls en motsvarande inkomst, vilken föreslås upptagen under moment 32.05.04.

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster	1	1	1
Personal i arbetsavtalsförhållande	2	2	2

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter	
- tillfällig tjänst	266 499
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>640 501</u>
Anslagsbehov	907 000

42.05.05. Utredningar

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
414 284,14	475 000	88 300	525 000

Under momentet föreslås ett anslag om 525.000 mark avseende utredningskostnader, men även kostnader för utvecklingsprojekt och andra konsultinsatser. Anslaget föreslås också kunna användas för tillfälliga projektanställningar, av vilka vissa kan komma att sammanhålla med de ökade insatserna på information.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden	150 000	
4100	Material och förnödenheter	100 000	
4300	Inköp av tjänster	<u>275 000</u>	
	Anslagsbehov	525 000	

42.05.07. Kommittéer och sakkunniga (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
212 689,56	220 000	37 000	220 000

Anslaget avser arvoden och reseersättningar för lagstadgade delegationer och övriga av landskapsstyrelsen tillsatta kommittéer, kommissioner och sakkunniga för vilka anslag ej upptagits särskilt. Därtill ingår anslag för vissa översättningskostnader.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden	<u>220 000</u>	
	Anslagsbehov	220 000	

42.05.09. Externt samarbete

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
672 262,18	775 000	147 200	875 000

Rubriken ändrad.

Anslaget är främst avsett för att användas för landskapsstyrelsens generella andel i finansieringen av Skärgårdssamarbetet/Interreg IIIA-Skärgården och de sju stora Östersjö-öarnas (B7) gemensamma projekt inom ramen för ett gemensamt framtidsprogram. Anslaget är även avsett för finansiering av landskapsstyrelsens medlemsavgifter i andra internationella intresseorganisationer. Landskapsstyrelsens målsättning med deltagandet i Skärgårdssamarbetet och Interreg IIIA-Skärgården är att arbeta för ökat samarbete mellan Stockholms skärgård, Åland och Åbolands skärgård i syfte att stärka regionens utvecklingsmöjligheter och konkurrenskraft. Landskapsstyrelsen har som målsättning att i övrigt delta i sådant samarbete som fokuserar på Östersjöområdet samt samarbete som syftar till att tillvarata autonoma områdens och öars intressen samt stärka dessas inflytande inom Europeiska unionen.

Av anslaget beräknas

- 400.000 mark för s.k. nationell finansiering av Interreg IIIA-Skärgården, främst tekniskt stöd för programgenomförande samt projekt där skärgårdssamarbetet deltar
- 125.000 mark för erfarenhets- och kunskapsutbyte inom näringslivsområdet för B7
- 250.000 mark för medlemskapsavgifter i internationella intresseorganisationer
- 100.000 mark för seminarier och internationellt samarbete.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster		50 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	10 000	
	- medlemsavgifter	<u>250 000</u>	260 000
8209	Övriga inkomstöverföringar		<u>565 000</u>
	Anslagsbehov		875 000

42.05.10. Förvaltningsutgifter för Källskär

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
63 440,35	90 000	16 800	100 000

Anslaget avser huvudsakligen utgifter för förvaltning, underhåll och reparationer av anläggningen jämte byggnader.

Landskapsstyrelsen tillhandahåller karta över ön där information om Källskär finns, såsom anläggningar och vandringsleder. Målsättningen är att förbättra skyltningen vid anläggningen under år 2001.

Landskapsstyrelsens målsättning har hela tiden varit att anläggningen i princip varit öppen för allmänheten, dock så att landskapsstyrelsens gäster i görligaste mån tillförsäkras arbetsro.

Under år 2000 har Kökars kommun uppfört en angöringsplats på öns östra sida. Kommunen har rösd väg upp till anläggningen från angöringsplatsen.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden		50 000
4100	Material och förnödenheter		<u>50 000</u>
	Anslagsbehov		100 000

42.05.19. Oförutsedda utgifter

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
116 792,62	100 000	16 800	100 000

Anslaget avser i första hand att täcka eventuella person-, sak- och förmögenhetsskador samt juridiska kostnader och andra påförhand oförutsägbara kostnadsposter samt på lag baserade utgifter för vilka anslag ej särskilt upptagits.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	80 000
4800	Övriga utgifter	<u>20 000</u>
	Anslagsbehov	100 000

42.20. KONSUMENTRÅDGIVNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	63 784	135 000	176 000
Inkomster	0	-135 000	-176 000
Nettoutgifter	63 784	0	0

Enligt självstyrelselagens 30 § 11 p. skall de uppgifter som enligt lagstiftningen om konsumentrådgivning ankommer på kommunerna skötas av landskapsstyrelsen i enlighet med avtal mellan landskapsstyrelsen och kommunerna. Verksamheten bekostas i sin helhet av kommunerna.

Sedan 1.1.2000 handhar Ålands kommunförbund k.f. på basis av ett avtal med Ålands landskapsstyrelse verksamheten.

42.20.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
63 784,09	135 000	29 600	176 000

För utgifter föranledda av konsumentrådgivningen föreslås ett anslag om 176.000 mark. Anslaget motsvaras av inkomster under moment 32.20.39.

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster		1	

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>176 000</u>
	Anslagsbehov	176 000

42.25. REVISIONSBYRÅN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	531 400	686 000	736 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	531 400	686 000	736 000

Verksamhet

Revisionsbyråns verksamhet, som omfattar landskapsstyrelsens förvaltning, underlydande verk, inrättningar och myndigheter styrs av landskapslagen om landskapsstyrelsens revisionsbyrå (8/1996), vilket betyder att revisionen bedrivs enligt god revisions sed och inriktar sig på förhållanden av betydelse eller på omständighet där risk föreligger. I revisionsverksamheten beaktas numera i tillämpliga delar Intosai:s (internationell organisation för staternas högsta revisionsorgan) revisionsstandarder och de tillämpningsinstruktioner som Europeiska unionen utfärdat ifråga om dem.

Revisionsbyrån har till uppgift att kontrollera huruvida landskapets rätt och bästa tillgodoses, verksamheten bedrivs effektivt och med åsyftad effekt samt att landskapsstyrelsens beslut verkställs. Byrån kontrollerar även att verksamhetens organisation och inbyggda kontrollfunktioner är ändamålsenligt organiserade, att räkenskaper och bokslut ger en rättvisande bild och tillförlitlig uppfattning om budgetens iakttagande samt att förvaltningen i övrigt sköts enligt lag och gällande bestämmelser. Revisionsbyrån gör även utredningar inom området extern revision och bistår landskapsrevisorerna. Byrån rapporterar i första hand till landskapsstyrelsen och granskade enheter. Vid externa revisionsuppdrag rapporterar byrån till landskapsrevisorerna, som på begäran även har tillgång till revisionsbyråns övriga granskningsrapporter.

Målsättningar

Revisionsbyråns verksamhet omfattar redovisningsrevision och förvaltningsrevision. Denna indelning är vanlig internationellt för statlig myndighetsrevision. Med hänsyn till att grunderna för redovisningen lagts om så att affärsbokföringens principer numera tillämpas inom landskapsförvaltningen kommer revisionsbyrån under de kommande åren att ägna denna redovisning större uppmärksamhet. Byrån kommer att systematiskt gå igenom de olika förvaltningsområdena och redovisningen förutom den allmänna granskning av bokslut och redovisning som ingår i den årliga redovisningsrevisionen. I samband med denna revision kommer avdelningarnas och enheternas resultatmål och formuleringar av övriga mål samt uppföljningen och redovisningen av dessa att ägnas speciell uppmärksamhet eftersom förvaltningen är i början av denna process.

För förvaltningsrevisionen gäller såsom byråns målsättning att denna fortsätter inom landskapsstyrelsens förvaltning så att denna och underlydande verk, inrättningar och myndigheter regelbundet granskas under en femårsperiod. De största enheterna och myndigheterna granskas med ett tätare intervall utgående från en allmän bedömning ifråga om säkerhet och risk. Under kommande förvaltningsrevisioner avser revisionsbyrån närmare fästa vikt vid verksamhetens effektivitet i förvaltningen. Såunda skulle den effektivitetsrevision som Intosai:s standarder numera efterfrågar börja

utvecklas i revisionsbyråns verksamhet.

Under år 2001 kommer en betydande del av revisionsbyråns arbetstid att upptas av granskning av programmen som medfinansieras genom EU:s strukturfonder. Granskning av administration och projekt kommer att ske för såväl den nya programperioden som perioden 1995-1999. Kontroller av projekt kommer i viss omfattning att ske genom anlitande av utomstående revisorer.

I verksamhetsutgifterna har beaktats revisorernas behov av skolning samt de ökade resekostnader som följer av granskningen av projekt som medfinansierats genom strukturfonderna.

Revisionsbyrån rapporterar i första hand till landskapsstyrelsen och till granskade enheter. Ifråga om projekt som medfinansieras genom strukturfonderna sker rapportering även till EU-kommissionen. Landskapsrevisorerna har tillgång till revisionsbyråns rapporter. I den mån som revisionen utvecklas enligt Intosai:s standarder finns det på sikt möjlighet att göra de revisionsrapporter som är allmänt hållna tillgängliga även för ett större forum än de tidigare nämnda.

42.25.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 31 399,53	686 000	123 800	736 000

För revisionsbyrån föreslås ett anslag om 736.000 mark.

Föreslås för att klargöra organisationen vid byrån att en tjänst som ledande revisor (inkl A25) inrättas fr.o.m. 1.3.2001 varvid den ena av revisorstjänsterna indras. Ombildningen kan göras så att en av de nuvarande tjänsteinnehavarna överförs till den nyinrättade tjänsten.

Anslaget för personalutgifter avser avlöning av personal enligt bilaga 5.

I anslaget ingår såsom tidigare även medel för anlitande av utomstående revisorer, vilket föranleds av de ökade kontroll- och granskningsuppgifter som EU:s målprogram och gemenskapsinitiativ resulterat i för revisionsbyråns del. Behovet av tilläggsresurser tillgodoses i första hand genom köptjänster och i andra hand genom anställning av projekt- eller tilläggspersonal till revisionsbyrån.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	2	2	2

Dispositionplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster		592 000
4100	Material och förnödenheter		
	- litteratur	2 200	
	- övrigt	<u>1 800</u>	4 000
4300	Inköp av tjänster		
	- ADB-revision	20 000	

	- expert- och utredningstjänster	75 000	
	- personalutbildning	<u>15 000</u>	110 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor		<u>30 000</u>
	Anslagsbehov		736 000

42.30. ÅLANDS STATISTIK- OCH UTREDNINGSBYRÅ

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 981 143	2 067 000	2 234 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	1 981 143	2 067 000	2 234 000

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) är en fristående utrednings- och forskningsenhet och tillika Ålands officiella statistikmyndighet. Utredningsverksamheten omfattar hela det ekonomisk-politiska området med tyngdpunkt i aktuella policyinstrument samt den ekonomiska utvecklingen inom Åland liksom omkringliggande länder och regioner. Målsättningen är att producera statistik och analytiskt underlagsmaterial för politiska beslut, samhällsinformation och debatt m.m. som håller högsta möjliga kvalitetsnivå

För att bättre anpassa ÅSUB's organisation till nuvarande och framtida arbetsuppgifter föreslås en delvis ny ansvarsstruktur. Detta innebär att den nuvarande planeringssekretartjänsten ytterligare klargörs och uppgraderas till utredningschef.

Aktuellt under året är en fortsättning av den under år 2000 påbörjade mer omfattande utvecklingen av statistikproduktionen och utredningsverksamheten med tyngdpunkt på ekonomisk statistisk (externa transaktioner och handelsflöden, anpassning av de åländska nationalräkenskaperna till nya EU-standards, åländsk företagsdatabas m.m.) och prognoser (sektorvis, i olika regioner, anpassat till olika användare etc).

ÅSUB's roll i det nordiska statistiksamarbetet växer, och Åland ingår med en egen databas sedan år 1999 i det nordiska statistikpaketet *ÅStatistik utan gränser/Statistics Across Borders* (CD-rom). Åland är numera representerat i Nordisk Statistisk Årsbok i en betydligt större utsträckning än vad som tidigare varit fallet. Åland är också officiellt representerat i det nordiska chefsstatistikernasamarbetet. ÅSUB upprätthåller därtill särskilda kontakter med de nationella statistikmyndigheterna på Färöarna och Grönland.

ÅSUB kommer under året att sträva till att erhålla vissa utrednings- och statistikuppdrag från externa aktörer som t.ex. EU-kommissionen, kommunerna och dem närstående organisationer, näringslivet m.m.

Under år 2001 beräknas ÅSUB producera ca 5 statistikrapporter och ca 50 statistikmeddelanden förutom Statistisk Årsbok för Åland 2001, Åland i siffror och Nationalräkenskapsdata för Åland. Inom utredningsverksamheten kommer ett 10-tal rapporter att ges ut. Förutom den i arbetsprogram-

met angivna löpande utredningsverksamheten beräknas ÅSUB genomföra 4-7 externa utredningsuppdrag.

42.30.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 981 143,10	2 067 000	375 700	2 234 000

För ÅSUB:s verksamhet föreslås ett nettoanslag om totalt 2.234.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill föreslås den inrättade tjänsten som planeringssekreterare, med hänvisning till arbetsuppgifternas art, ombildad till en tjänst som utredningschef (lkl A24) fr.o.m. 1.3.2001.

Föreslås att tjänstebenenämningen planeringschef ersätts med direktör. Förändringen medför ej några merkostnader.

Under anslaget för inköp av tjänster ingår bl.a. 80.000 mark för grundmaterialet för det åländska konsumentprisindexet, för underlagsmaterialet för nationalräkenskaperna 30.000 mark samt inköp av en del mindre databasmaterial för främst den ekonomiska statistiken. Därtill ingår 50.000 mark för tryckningen av Statistisk årsbok för Åland, Åland i siffror och nationalräkenskapsrapporten och 60.000 mark för inköp av externa utredningstjänster.

Övriga utgifter enligt nedanstående dispositionsplan.

För verksamheten föreslås fortsättningsvis nettobudgetering enligt 8 § finansförvaltningslagen få tillämpas så att de beräknade inkomsterna om totalt ca 255.000 mark kan gottskrivas utgiftsmomentet.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	5	6	6
Tillfälliga tjänster	1	1	1

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	1 669 866		
- tillfälliga tjänster	216 735		
- personal i arbetsavtalsförhållande	20 203		
- övriga löner och arvoden	<u>8 196</u>	1 915 000	
4100 Material och förnödenheter			50 000
4200 Hyror			175 000
4300 Inköp av tjänster			289 000
4800 Övriga utgifter			
- resor			60 000
3000 Inkomster av verksamheten			<u>-255 000</u>
Nettoanslagsbehov			2 234 000

42.40. **LAGBEREDNINGEN**

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 763 831	2 807 000	2 750 000
Inkomster	-27 217	-45 000	-35 000
Nettoutgifter	1 736 614	2 762 000	2 715 000

Arbetet vid lagberedningen består i huvudsak i att bereda författningsförslag samt i att utföra de uppgifter som hör samman med offentliggörandet av författningarna och arbetet med lagsamlingen. Kärnverksamheten, det arbete som består i att bereda författningsförslag, skiljer sig från egentligt förvaltningsarbete. Karaktäristiskt för författningsberedningsarbetet är bl.a. det att arbetet ofta bedrivs på en hög abstraktionsnivå och berör olika områden. Lagberedningsarbetet är därför personalintensivt och anslaget under moment 42.40.01 är därför i huvudsak avsett att täcka löne- och lönebikostnader.

De inkomster som faller under lagberedningen är från försäljningen av Ålands författningssamling och Ålands lagsamling. Varken Ålands författningssamling eller Ålands lagsamling bär sina egna kostnader.

Under de senaste åren har lagsamlingen, förutom i bokform, varit tillgänglig även via Internet. Lagsamlingen har uppdaterats vid lagberedningen när tid kunnat avsättas för uppgiften. Numera, som ett resultat av att författningarna erhålls även som PDF-filer, har även författningssamlingen gjorts tillgänglig via Internet. En fullständig bild av den vid varje tidpunkt gällande lagstiftningen har sålunda kunnat tillhandahållas via Internet.

De ordinarie tjänsterna vid lagberedningen är till antalet sex, en lagberedningschef, en byråsekreterare och fyra lagberedare. Under de senaste åren har det även funnits en tillfällig tjänst som lagberedare och i en tilläggsbudget till budgeten för år 2000 bedömdes det finnas behov av ytterligare en tillfällig tjänst åtminstone till utgången av år 2001. Till följd av den stora personalomsättningen har det i praktiken ofta varit så att alla tjänster inte varit besatta.

Landskapsstyrelsen konstaterar att åtminstone en del av det personalbehov som tillfredsställts med hjälp av tillfällig personal har visat sig vara av permanent natur. Inför år 2001 har landskapsstyrelsen därför för avsikt att inrätta en ny tjänst som lagberedare med avtalslön. Detta har beaktats i budgetförslaget, eftersom tjänster enligt 4 § 2 mom. tjänstemannalagen för landskapet Åland (61/1987) får inrättas endast om anslag för tjänsten anvisats i årsstat. Antalet anställda ökar dock inte, eftersom antalet tillfälliga tjänster samtidigt minskar från två till en.

I budgetförslaget för år 1997 lämnade landskapsstyrelsen en redogörelse för vilka mål som uppställts för lagberedningsarbetet. Målen var långsiktiga och de kommer i allt väsentligt att ligga till grund för arbetet också under år 2001. Målen har inte uppfyllts i den utsträckning som man förväntade sig då de formulerades. Orsakerna till detta är flera, bl.a. en stor personalomsättning vilket naturligtvis haft en negativ inverkan då det krävs en viss inlärningsperiod för nyanställda dels beroende på arbetets speciella

natur och dels beroende på att det inte finns någon juristutbildning i landskapet. Ett bättre uppfyllande av målen i framtiden förutsätter att personalomsättningen minskar. I budgetförslaget för år 1997 ingick bl.a. följande text:

”Målet har under en längre tid varit och bör också framdeles vara att den lagstiftning som tillkommer är klar och redig liksom även att den kan efterlevas och övervakas. Lagstiftningsåtgärder skall vidtas endast när ett behov kan påvisas. Av betydelse är även att arbeta upp en åländsk lagstiftningstradition så att kunskaper i finska språket (rättsfall och litteratur) inte skall vara en allmän förutsättning för att kunna förstå den lagstiftning som lagtinget antar.

Att ovan nämnda mål bör uppnås kan synas självklart. I praktiken är det dock svårt. Eftersom det är orealistiskt att tänka sig att kommentarer och handböcker som rör landskapslagstiftningen ges ut, är förarbetena till landskapslagarna i praktiken den enda rättskällan. Intresset hos domstolar, förvaltningsmyndigheter och andra att använda sig av lagtingshandlingarna, häri inbegripet landskapsstyrelsens framställningar, har ökat vilket givit beslutsfattandet i lagtinget ökad tyngd. Sålunda är det önskvärt att det i landskapsstyrelsens framställningar och utskottens betänkanden förs diskussioner om principiella frågor och annat som kan tjäna som vägledning för rättstillämpningen.

Med tanke på de resurser som står till buds är det i viss utsträckning nödvändigt att ge avkall på de uppställda målen. Detta är dessutom en direkt konsekvens av de principer som gäller tolkningen av EG-rätten och därigenom också EG-baserad nationell lagstiftning. Det arbete som består i att från lagtinget till landskapsstyrelsen delegera den i huvudsak endast formella normgivningsmakten i t.ex. livsmedels- och fordonstekniska frågor bör därför fortsätta, och blankettlagstiftning är på sådana områden i de flesta fall mest ändamålsenligt. Också på andra områden där kunskap eller vilja saknas att bygga upp en självständig lagstiftning kan bruket av blankettlagstiftning ökas. En viss försiktighet måste dock iaktas på områden där lagstiftningen i huvudsak riktar sig till allmänheten.

Att åter höja statusen för landskapets lagstiftningsarbete till den nivå som var rådande före den nya självstyrelselagen är en tidskrävande process. Det arbetet, som bl.a. kräver större kunskap om och acceptans av innehållet i den nya självstyrelselagen och konsekvenserna av europaintegrationen hos befolkningen i landskapet och särskilt hos de personer som på olika nivåer deltar i beslutsfattandet, måste dock påbörjas redan de närmaste åren om de första effekterna skall kunna märkas före 2000-talet. En strävan är att under budgetåret ägna uppmärksamhet åt kvalitetsförbättring, till en början på de områden där lagstiftningsarbetet i landskapet bedrivs mera självständigt. Också till övriga delar är de förhållanden under vilka lagstiftningsarbetet bedrivs av betydelse.”

På områden där en kvalitetshöjning är önskvärd är målet att lagberedningen tar ett större helhetsgrepp över ärendet och att det klaggörs att lagberedningsarbetet många gånger måste bedrivas i en annan kultur än sedvanligt förvaltningsarbete. Till den del fråga är om den lagsamling som tillhanda-

hålls via Internet är målet att uppdateringen skall kunna ske med de tidsintervaller som tidigare planerats, en gång per kvartal. På så sätt är det möjligt att uppfylla landskapsstyrelsens allmänna mål att viktig information om Åland, till vilket landskapslagstiftningen skall räknas, bör vara lättillgänglig via Internet.

Avsikten är att lagberedningen liksom under de senaste åren skall ha ett nära samarbete med EU-enheten för att undvika dubbelarbete och därmed onödiga kostnader.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet har erfarit att lagberedningen har många lagstiftningsarbeten under beredning. Flera igångsatta ärenden har försenats på grund av personalomsättningen under de senaste åren. Lagstiftningsarbetets speciella karaktär och kraven på noggrannhet gör att det tar tid att sätta in nya lagberedare i arbetet.

Utskottet har erfarit att lagberedningsprocessen från det att ett lagstiftningsärende initierats fram till beslutet i landskapsstyrelsen varierar beroende på vilken avdelning som berörs. Många mindre ärenden, till synes okomplicerade, växer dessutom när det i samband med att lagen öppnas konstateras att den även av andra skäl än det ursprungliga behöver ses över och revideras. Detta leder därför ofta till att ärendet tar längre tid att bereda än vad som från början förutsågs.

Ett av målen är enligt landskapsstyrelsens motiveringar att lagberedningen skall ta ett större helhetsgrepp över ärendena. Utskottet hänvisar i övrigt till utskottets motiveringar i betänkandet nr 1/1999-2000.

42.40.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 763 831,10	2 407 000	462 500	2 750 000
	tb 0		

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Föreslås att en ny tjänst som lagberedare med avtalslön inrättas fr.o.m. 1.3.2001. Den tillfälliga lagberedartjänst som anhängiggjordes genom den första tilläggsbudgeten för år 2000 medförde inte då något anslagsbehov, eftersom den kunde finansieras med medel som budgeterats för år 1999. I denna budget är det följaktligen första gången som anslag upptas för ifrågavarande tillfälliga tjänst.

Inom ramarna för anslaget kan istället för vikarier vid tjänstledigheter eller när en tjänst av annan orsak inte är besatt även utomstående anlitas för utrednings- och projektarbete.

Förutom anslaget för personalutgifter ingår anslag för tryckningen av Ålands författningssamling och kungörandet av landskapslagarna och -

förordningarna, inbindning och prenumerationer. Ocksåkostnader för enkla representation ingår.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	6	6	7
Tillfälliga tjänster	1	1	1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	2 155 290	
	- tillfälliga tjänster	364 491	
	- övriga löner och arvoden	<u>13 219</u>	2 533 000
4100	Material och förnödenheter		30 000
4300	Inköp av tjänster		160 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	26 000	
	- övrigt	<u>1 000</u>	<u>27 000</u>
	Anslagsbehov		2 750 000

42.40.04. Ålands lagsamling 2000 (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	400 000		

Momentet utgår.

43. KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	39 253 354	44 649 000	48 784 000	9,3%	24,3%
Överföringsutgifter	19 788 397	22 427 000	25 404 000	13,3%	28,4%
Realinvesteringsutgifter	149 748	3 000 000	9 525 000	217,5%	6260,7%
Lån och övriga finansinves- teringar	4 400 000	36 000 000	10 000 000	-72,2%	127,3%
Summa utgifter	63 591 498	106 076 000	93 713 000	-11,7%	47,4%
Summa inkomster	-27 555 558	-17 426 000	-19 378 000	11,2%	-29,7%
Nettoutgifter	36 035 940	88 650 000	74 335 000	-16,1%	106,3%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Allmän förvaltning	6 560 706	7 472 000	8 904 000	19,2%	35,7%
Ålandskontoret i Helsingfors	430 270	456 000	609 000	33,6%	41,5%
Främjande av jämställdheten	440 878	520 000	489 000	-6,0%	10,9%
Radio- och TV-verksamhet	12 450 000	13 340 000	14 112 000	5,8%	13,3%
Lagtingsval	391 287	0	0		-100,0%
Understödjande av politisk verksamhet	527 000	527 000	527 000	0,0%	0,0%
Planläggnings- och byggnads- väsendet	0	245 000	410 000	67,3%	
Främjande av bostadsproduk- tion	5 836 274	20 805 000	17 690 000	-15,0%	203,1%
Elsäkerhet och energi	5 291 903	3 400 000	2 380 000	-30,0%	-55,0%
Brand- och räddningsväsendet	1 614 196	1 400 000	1 450 000	3,6%	-10,2%
Landskapsalarmcentralen		1 706 000	1 890 000	10,8%	
Fastighetsförvaltning	4 632 521	8 209 000	15 275 000	86,1%	229,7%
Ålands polismyndighet	20 675 455	21 590 000	24 104 000	11,6%	16,6%
Motorfordonsbyrån	3 176 928	3 469 000	3 593 000	3,6%	13,1%
Posten på Åland		20 000 000	0	-100,0%	
Enligt förvaltningsområde icke fördelade utgifter	1 564 081	2 937 000	2 280 000	-22,4%	45,8%
Summa	63 591 498	106 076 000	93 713 000	-11,7%	47,4%

43.01. ALLMÄN FÖRVALTNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	6 560 706	7 472 000	8 904 000
Inkomster	-479 934	-130 000	-250 000
Nettoutgifter	6 080 772	7 342 000	8 654 000

Avdelningens målsättningar för år 2001 är

-
- att förbättra landskapsförvaltningens information, både externt och internt
- gemensamt med andra avdelningar ta fram ett introduktionsmaterial

- för nyanställda
- tillse att ämbetsverkets personal tillhandahålls utbildning i kompetenshöjande syfte, bl.a. i information och kommunikation
 - tillhandahålla mer omfattande ledarskapsutbildning
 - att fullfölja de initiativ som tagits, i första hand i samarbete med utrikesministeriet, vad gäller det s.k. exemplet Åland
 - att bidra till att Ålands polismyndighet kan utvecklas i riktning mot en till åländska förhållanden anpassad verksamhet, särskilt i avseende på redan befintlig personal, utbilda samt att utbildad personal finns att tillgå i framtiden
 - att försöka skapa en enhetlig profil för landskapsförvaltningen och att skapa ett gott samarbetsklimat
 - skapa ett fungerande myndighetssamarbete i frågor som rör våld mot kvinnor
 - arbeta för att all individbaserad statistik blir könsuppdelad
 - tillhandahålla utbildning i jämställdhetskunskap för olika målgrupper i samhället
 - att hålla en hög servicenivå såväl utåt som internt inom förvaltningen
 - att medvetandegöra tjänstemannaansvaret i ärendehandläggningen i förvaltningsärenden
 - att verka för att arbetet med EU-ärendena inom förvaltningen bedrivs på ett sådant sätt att Ålands intressen tillvaratas
 - att vidareutveckla landskapets geografiska informationssystem så att informationen blir lättillgänglig mellan olika enheter
 - att utveckla energiförsörjningen med inriktning på en hållbar utveckling
 - att utarbeta förslag till revidering av lagstiftningen om brand- och räddningsväsendet
 - att klarlägga förutsättningarna för att sammanföra landskapsalarmcentralens och Ålands polismyndighets alarmeringsfunktioner
 - planera den framtida fastighetsförvaltningen.

43.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 560 705,58	7 472 000	1 497 500	8 904 000

Föreslås ett anslag om 8.904.000 mark för kansliavdelningens allmänna förvaltning.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5. Under förevarande moment har upptagits medel för anställande av en informationschef i arbetsavtalsförhållande. P.g.a. att informationschefen kan förväntas delta i olika arrangemang utanför Åland har anslaget för resekostnader höjts. Tidigare har delegationssekreteraren vid Ålands delegation i Nordiska rådet också biträtt landskapsstyrelsens tjänstemän i deras arbete inom de nordiska ämbetsmannakommittéerna och till arbetsuppgifterna har hört att koordinera det nordiska arbetet inom landskapsstyrelsens allmänna förvaltning. Särskilt har delegationssekreteraren biträtt kanslichefen i dennes arbete inom nordiska samarbetskommittén, men även i övrigt biträtt landskapsstyrelseledamöterna. Då detta arbete i fortsättningen kommer att handhas av olika tjänstemän inom kansliavdelningen har an-

slaget för resor höjts.

I och med EU-medlemskapet har landskapet ett behov av att aktivt delta i sammanslutningar som verkar för att autonoma områdens intressen tillvaratas då beslut fattas inom unionen. Idag finns i praktiken inga möjligheter för landskapet att via sådana organisationer påverka beslutsfattandet inom unionen, eftersom det inte finns tillräckliga resurser att skapa kontaktnät samt bygga upp nya samarbetsformer med andra autonoma områden. Samtidigt har det visat sig finnas ett behov av att sammanlänka det politiska arbetet i regionkommittén med det arbete som bedrivs inom förvaltningen.

Landskapsstyrelsen föreslår med beaktande av ovanstående anslag för en tillfällig tjänst som koordinator vid kansliavdelningens enhet för Europarätt och externa frågor.

För EU-specialrådgivarens löne- och andra kostnader reserveras 800.000 mark.

Resterande del av anslaget reserveras för tjänstemännens resor, prenumerationer, underhåll och bränsle m.m. för två fordon, diverse inköp och andra konsumtionsutgifter inklusive avdelningens representation. Därtill ingår anslag för avdelningens kungörelser, som tidigare år upptagits under moment 43.95.07 respektive avdelningens utgifter för personalutbildning, som tidigare år upptagits under moment 43.95.06. I anslaget ingår också en förhöjning p.g.a. de olika seminarier och andra arrangemang som beskrivits under den allmänna motiveringen.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	25	25	25
Tillfälliga tjänster	2	2	3
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	-	1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	6 169 680	
	- tillfälliga tjänster	798 528	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>270 792</u>	7 239 000
4100	Material och förnödenheter		200 000
4300	Inköp av tjänster		
	- EU-tjänster (specialrådgivaren)	800 000	
	- övriga tjänster	<u>270 000</u>	1 070 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	250 000	
	- övrigt	<u>80 000</u>	330 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>65 000</u>
	Anslagsbehov		8 904 000

43.03.

ÅLANDSKONTORET I HELSINGFORS

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	430 270	456 000	609 000
Inkomster	-88 186	-20 000	-26 000
Nettoutgifter	342 084	436 000	583 000

Ålandskontorets uppgift är att skapa, utveckla och förmedla kontakter mellan Åland och riket, att informera myndigheter, massmedia, organisationer, skolor och enskilda i riket om Åland samt även att informera åländska myndigheter, organisationer och enskilda om aktuella skeenden i riket.

Ålandskontoret upprätthålls av Ålands landskapsstyrelse, Ålands handelskammare samt Åländsk Samling. Informationssekreteraren fungerar även som den åländska riksdagsledamotens sekreterare.

I Ålandskontorets utrymmen verkar även Ålands Turistförbunds marknadsförare. Ålandsdelegationen använder även Ålandskontorets mötesrum som sammanträdesrum i Helsingfors mot särskild ersättning.

Landskapsstyrelsen söker en lösning på lokalitetsfrågan vilket kan medföra en höjning av kostnadsnivån.

43.03.01. **Verksamhetens utgifter (VR)**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
430 269,95	456 000	102 400	609 000

Föreslås ett anslag om 609.000 mark för verksamheten vid Ålandskontoret. Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5. Anslag ingår även för en ny tillfällig tjänst som byråsekreterare från den 1.3.2001, på grund av den ständigt ökande arbetsmängden vid Ålandskontoret.

I anslaget ingår därtill kostnader för verksamheten bl.a. hyror, resor, telefon, prenumerationer, kontorsmaterial samt anskaffande av ny kopieringsapparat.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster * Överförd från moment 42.10.01.	1 *	1	1
Tillfälliga tjänster			1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättad tjänst	289 896	
	- tillfällig tjänst	122 992	
	- övriga löner och arvoden	<u>4 112</u>	417 000
4100	Material och förnödenheter		20 000
4200	Hyrer		78 000
4300	Inköp av tjänster		30 000
4800	Övriga utgifter		27 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>37 000</u>

43.04. FRÄMJANDE AV JÄMSTÄLLDHETEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	440 878	520 000	489 000
Inkomster	-69 264	-80 000	-60 000
Nettoutgifter	371 614	440 000	429 000

Jämställdhetsdelegationen har till uppgift att fördjupa och utveckla de vägledande principerna för jämställdhetspolitiken i landskapet. Jämställdhetsdelegationen utarbetar för varje mandatperiod ett handlingsprogram som kompletteras med årliga handlingsplaner där konkreta åtgärder föreslås.

Handlingsprogrammet är ett redskap för landskapets jämställdhetspolitik. I programmet definieras mål som skall nås och åtgärder som skall vidtas, med andra ord hur man arbetar för ett Åland där kvinnor och män har lika inflytande, delar på ansvaret, inte diskrimineras eller utsätts för könsrelaterat våld och på lika villkor har förutsättningar att delta i arbets- och samhällslivet.

Utgångspunkten för det åländska jämställdhetsprogrammet är nordiska och internationella överenskommelser och policydokument.

Statistiken i publikationen "Kvinnor och Män på Åland" (1999) visar tydliga löneskillnader mellan kvinnor och män såväl inom den privata som offentliga sektorn.

Låg lön ger i förlängningen lägre lönebaserade ersättningar som t.ex. lägre sjukersättningar, lägre föräldrapenning och lägre pensionsnivå. Lönefrågor är känsliga av många olika skäl men jämställdhetsdelegationen konstaterar att det är av största vikt att granska lönesättningen ur ett jämställdhetsperspektiv bl.a. därför att

- det är en mänsklig och medborgerlig rättighet att ens lön inte påverkas av det kön man har
- om könet påverkar lönesättningen är det ett brott mot jämställdhetslagen
- om könet påverkar lönesättningen är det ett brott mot Ålands förpliktelser inom EU.

Systematisk arbetsvärdering handlar om att med hjälp av ett formaliserat system försöka uppskatta vilka krav arbetet ställer på den anställde. Den kunskap man erhåller kan med fördel användas i löneförhandlingar och opinionsbildning.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet har erfarit att en referensgrupp inom ramen för "Operation

kvinnofrid" tillsatts med ledande tjänstemän från flera olika myndigheter. Syftet med referensgruppen är att skapa en erfarenhets- och kunskapsbank om våld mot kvinnor och barn. Gruppen tog initiativ till en undersökning bland kvinnor som besökte de instanser som deltar i projektet. På kort tid inlämnades ett nittiototal enkätsvar. Även om undersökningen inte kan betecknas som vetenskaplig gav den referensgruppen insikter om att våld mot kvinnor inte är ovanligt på Åland.

"Operation kvinnofrid" skall resultera i personalutbildningar på de olika instanserna om hur man bemöter en misshandlad kvinna. En broschyr har tryckts upp och finns utlagd i bibliotek, apotek, olika myndigheter, väntrum samt i liknande offentliga utrymmen. Alla instanser som kommer i kontakt med misshandlade kvinnor har fått eller skall få specialinriktad utbildning. Målsättningen är att varje tjänsteman som på något sätt i sin tjänsteutövning kommer i kontakt med kvinnor eller barn som utsatts för våld skall ha kunskap som gör det möjligt att bemöta dem på bästa sätt. Intresset för att delta i utbildningarna har vuxit starkt sedan projektet blivit mer känt.

Polisen, ÅHS och socialkansliet i Mariehamns stad har vidare utarbetat handlingsprogram för omhändertagande av kvinnor som misshandlats. Nästa steg i referensgruppens arbete blir att ta fram ett samarbetsprogram, så att alla vet vem som skall göra vad när misshandel mot en kvinna upptäcks eller anmäls. Det är bland annat mycket viktigt att komma ihåg barnen i familjen.

Utskottet konstaterar att det är väsentligt att i ett tidigt skede med information påverka ungdomars attityder och värderingar när det gäller jämställdhet. Utskottet är tillfreds med att "Operation kvinnofrid" har väckt sådant intresse och information om projektet har nått ut till så många trots att det pågått endast under en relativt kort tid.

Arbetsvärdering

Jämställdhetsdelegationen är i färd med att dra igång ett pilotprojekt om arbetsvärdering där man i första hand gör inledande kartläggningar om vilka lönesystem som finns, hur avtalsförhandlingar går till, hur löneutrymmet bestäms, hur löner sätts för individer och grupper samt vilken lönestatistik som finns (periodicitet, detaljeringsgrad, kvalitet etc.). Diskussioner förs med nyckelpersoner för att få en uppfattning om vilka gruppers och individers löner som eventuellt bör granskas närmare. Om undersökningen visar att det finns uppenbara löneskillnader som tyder på skillnader på grund av kön avser landskapsstyrelsen att gå vidare med åtgärder för att utjämna skillnaderna. Pilotprojektet är avsett att vara ett avgränsat projekt som skall leda till konkreta resultat.

43.04.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
440 878,06	440 000	82 200	489 000
	tb 80 000		

Föreslås ett anslag om 489.000 mark för såväl personalutgifter enligt bilaga 5, kostnader för jämställdhetsdelegationen och utgifter för resor som kostnader för utredningar, information, broschyrer, undervisningsmaterial

och anordnandet av utbildningstillfällen för olika målgrupper i det åländska samhället.

Anslaget inkluderar även kostnader för fortsatt arbete med integrering av jämställdhetsaspekten inom ungdoms- och fritidsverksamheten samt kontinuerligt arbete inom ramen för "Operation Kvinnofrid". Därtill ingår anslag för en satsning på att förbättra tonårsflickors livsmiljö genom bl.a. i samarbete med nordiska partners producera en handledning för yrkesgrupper som arbetar med ungdomar. Projektet bygger på ett uttalat behov av utbildning och handledning för arbetet i konsupplade grupper beträffande etiska frågor, demokrati och jämställdhet utifrån ett könsperspektiv.

Därtill ingår kostnader för fullvärdigt partnerskap i fortsättningen på EU-projektet "Kvinnofrid International" för bl.a. regional projektledare på Åland, utvärdering, dokumentation och arvoden till olika föreläsare. För dessa kostnader erhålls en beräknad delfinansiering om 60.000 mark vilken beaktats under moment 33.04.01. Därtill betalar projektets huvudman vissa kostnader.

Föreslås även ett anslag om 40.000 mark för resekostnader i samband med deltagande i projekt för planläggning och utarbetning av metodhandbok för mainstreaming samt planering av mainstreamingutbildning.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1 *	1	1
*Överförd från moment 45.05.01.			

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	277 918	
	- övriga löner och arvoden	<u>29 082</u>	307 000
4200	Hyror		1 000
4300	Inköp av tjänster		116 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	63 000	
	- representation	<u>2 000</u>	<u>65 000</u>
	Anslagsbehov		489 000

43.05. RADIO- OCH TV-VERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	12 450 000	13 340 000	14 112 000
Inkomster	-8 378 900	-8 470 000	-8 415 000
Nettoutgifter	4 071 100	4 870 000	5 697 000

Ålands Radio och TV Ab är ett landskapsägt bolag vars målsättning enligt bolagsordningen är att främja och bedriva allmännyttig rundradioverk-

samhet. Den allmännyttiga verksamheten skall särskilt

- främja demokratin genom att tillhandahålla ett mångsidigt utbud av fakta, åsikter och diskussion i samhällsfrågor
- värna om yttrande- och åsiktsfriheten, vara kritiskt granskande och följa principen om fri och obunden journalistik
- främja insikterna i och förståelsen för de grundläggande principerna för självstyrelsen d.v.s. bevarandet av det svenska språket, utvecklandet av kulturlivet, stärkande av samhörighetskänslan hos befolkningen och fördjupandet av den samhällspolitiska debatten och demokratin
- främja programutbudets allmänbildande karaktär och stöda studieverksamhet samt förmedla myndighetsmeddelanden.

De beräknade nettointäkterna från avgifter för innehav av TV-mottagare uppgår till ca 8.415.000 mark. Detta innebär att vid oförändrad avgift måste ett bidrag om ca 3.697.000 mark utöver licensmedlen tillföras Ålands Radio och TV för att möjliggöra verksamhet i enlighet med den av förvaltningsrådet antagna preliminära budgeten.

Landskapsstyrelsen har för avsikt att revidera det mediapolitiska programmet under året. I anslutning härtill avser landskapsstyrelsen att ta ställning till hur bolaget skall finansieras på längre sikt samt hur framtida TV-verksamhet skall utvecklas.

43.05.60. Främjande av rundradioverksamhet (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
10 850 000,00	11 540 000	2 037 100	12 112 000

Föreslås ett anslag om 12.112.000 mark främst för finansiering av Ålands Radio och TV Ab:s verksamhet. Av anslaget används dessutom enligt avtal med Sveriges Television Ab, Sveriges utbildningsradio Ab, Sveriges Radio Ab, Kopioisto r.f. och Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto r.f. ca 500.000 mark för upphovsrättskostnader i samband med återutsändningar.

Dispositionsplan:

4800 Övriga kostnader		
- övriga avgifter för nyttjanderätt		500 000
8209 Övriga inkomstöverföringar		<u>11 612 000</u>
Anslagsbehov		12 112 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tit Ulf Anderssons finansmotion nr 6 föreslås att lagtinget sänker landskapsstyrelsens förslag till anslag för landskapets radio- och TV-verksamhet med 2.000.000 mark.

Utskottet har erfarit att den största andelen av kostnaderna för verksam-

heten vid Ålands radio och TV utgörs av personalomkostnader. Om anslaget för Ålands radio och TV sänks i enlighet med motionärens förslag skulle budgetnivån ligga på samma nivå som när Rundradion drev verksamheten och den egenproducerade sändningstiden var 4 timmar om dagen. Utskottet vill i detta sammanhang hänvisa till landskapsrevisorernas berättelse för 1999 där kostnaderna för radio- och TV-verksamheten berördes. Revisorerna hade tagit del av vissa jämförande utredningar som visade att Ålands radio och TV:s utgifter per sänd timme var lägre än motsvarande bolags utgifter på Färöarna och Gotland. Samtidigt konstaterades att antalet anställda var lägre på Ålands radio och TV trots att den totala sändningstiden i stort sett är jämförbar med de granskade bolagen.

Ålands radio och TV:s nuvarande verksamhetsförutsättningar är enligt utskottet inte tillfredsställande. Å ena sidan kräver både lyssnare och politiker att kvalitetsmässigt goda program skall produceras. Å andra sidan ges signaler om att nuvarande anslag över landskapsbudgeten till verksamheten är för stora samtidigt som licensavgifterna inte får höjas. Det är enligt utskottet viktigt att Ålands radio och TV får självständiga och långsiktiga verksamhetsförutsättningar. Verksamhetsförutsättningarna för Ålands radio och TV kommer att diskuteras i samband med att lagtinget behandlar det mediapolitiska programmet som landskapsstyrelsen avser att överlämna inom kort.

Utskottet föreslår att motionen förkastas.

43.05.61. Understöd för investeringar i radio- och TV-anläggningar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 600 000,00	1 800 000	336 400	2 000 000

Föreslås ett anslag om 2.000.000 mark för investeringar. Av dessa utgör 1.500.000 mark kostnader för utbyte av stag i Smedsbölemasten och 500.000 mark för utrustning.

Dispositionsplan:

8309 Övriga kapitalöverföringar	<u>2 000 000</u>
Anslagsbehov	2 000 000

43.10. LAGTINGSVAL

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	391 287	0	0
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	391 287	0	0

43.10.04. Utgifter för lagtingsval (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
351 488,84	-		

43.10.31. Landskapets andel av valnämndernas utgifter

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
39 798,53	-		

43.15. UNDERSTÖDJANDE AV POLITISK VERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	527 000	527 000	527 000
Inkomster	0	0	-527 000
Nettoutgifter	527 000	527 000	0

I statens budget anslås en summa för understödjande av politisk verksamhet av vilken 1/200 överförs till landskapet Åland.

43.15.50. Understödjande av politisk verksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
302 000,00	302 000	50 800	302 000

Från och med fördelningen av 1988 års anslag har anslaget fördelats till de politiska organisationerna i enlighet med mandatfördelningen i lagtinget. Som kriterier för politisk organisation vilket berättigar till s.k. partistöd gäller att

- organisationen skall vara företräd i lagtinget
- organisationen skall vara registrerad eller under registrering
- organisationen skall ha partiprogram
- organisationen skall ha en fast organisation och fungera som ett parti.

Innan fördelningen till de politiska organisationerna verkställs avskiljs ett särskilt stöd för Åländsk Samlings centrala kostnader innan förslaget fördelas.

Övergår lagtingsman under mandatperioden till annat parti skall följande gälla

- av ett partis lagtingsmän skall minst tre eller, om gruppen består av fem eller färre medlemmar, mer än hälften av dessa fråntråda medlemskapet i sin tidigare fraktion för att understödet skall erläggas till den fraktion de anslutit sig till eller bildat
- understöd vid byte av fraktion utbetalas inte till ny fraktion för det kalenderår byte skett utan först följande kalenderår
- avgår lagtingsman från en fraktion utan att ansluta sig till annan kan understöd inte utbetalas till denna enmansgrupp.

Dispositionsplan:

8209	Övriga inkomstöverföringar	<u>302 000</u>
	Anslagsbehov	302 000

43.15.51. Understödjande av politisk information

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
225 000,00	225 000	37 800	225 000

Av det anslag som i statens budget anslås för presstöd och för motsvarande elektronisk information till partierna överförs 1/200 till landskapet Åland för understödjande av politisk information.

Anslaget fördelas på basis av mandat i lagtinget.

Dispositionsplan:

8209	Övriga inkomstöverföringar	<u>225 000</u>
	Anslagsbehov	225 000

43.20. **PLANLÄGGNINGS- OCH BYGGNADSVÄSENDET**

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	245 000	410 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	0	245 000	410 000

Under kapitlet upptas anslag för informations- och uppföljningsverksamhet inom byggnads- och planläggningsområdet samt utveckling av landskapets geografiska informationsdatasystem (GIS).

Avsikten har varit att upprätta en gemensam databaserad kartbas med tillhörande hanteringsprogram för hela landskapsförvaltningen. Härigenom skall lagring, bearbetning och överföring av geografiskt relaterad information underlättas inom förvaltningen. Påsikt skall även information från systemet kunna delges utanför den egna förvaltningen. Efter starten för snart två år sedan har flera enheter inom förvaltningen nu byggt upp eller påbörjat uppbyggnaden av sina kartbaserade uppgifter. Systemet har motsvarat förväntningarna och utvecklats planenligt.

För att utveckla systemet samt bistå olika användare har en projektledare varit anställd. Erfarenheterna av projektet har också klarlagt att den fortsatta utvecklingen och underhållet av systemet, även långsiktigt, förutsätter en projektledare.

Under år 2001 planeras bl.a. anskaffning av terrängdatabas, fastighetskarta samt en översiktskarta. Vidare planeras anskaffning av ett karthanteringsprogram för att underlätta en smidig överföring av information mellan olika användare.

Den pågående revideringen av byggnadslagen förutsättes i huvudsak vara genomförd under år 2001. En viss insats kommer att krävas för uppfölj-

ning och information med anledning av revideringen, särskilt beträffande förebyggande av mögelskador.

Flertalet kommuner förväntas under år 2000 ha utarbetat en kommunöversikt. I enlighet med lagen om kommunöversikt avser landskapsstyrelsen härfter sammanställa översikterna till en helhet omfattande hela Åland.

43.20.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	245 000	69 000	410 000

Föreslås ett anslag om 410.000 mark. Anslaget är avsett för informations- och uppföljningsverksamhet inom byggnads- och planläggningsområdet samt fortsatt utveckling och underhåll av landskapets geografiska informationsdatasystem (GIS).

Ökningen av anslaget föranses av utvecklingsbehovet för landskapets geografiska informationssystem.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Utgifterna under momentet beräknas fördela sig enligt följande:

Projektledare för det geografiska informationssystemet	ca 207.000 mark
Anskaffning av kartmaterial, dataprogram, underhåll av GIS	ca 168.000 mark
Uppföljning med anledning av ny byggnadslag, kurser och information	ca 20.000 mark
Övrigt	ca 15.000 mark

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster			1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- tillfällig tjänst	207 000
4100	Material och förnödenheter	168 000
4300	Inköp av tjänster	20 000
4800	Övriga utgifter	<u>15 000</u>
	Anslagsbehov	410 000

43.25. FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	5 836 274	20 805 000	17 690 000
Inkomster	0	-2 135 000	-100 000
Nettoutgifter	5 836 274	18 670 000	17 590 000

Bostadsinvesteringarna ökade dramatiskt under år 2000 jämfört med de

genomsnittliga investeringarna under perioden 1994-99. Eftersom byggnadsinvesteringarna i övrigt befinner sig på en hög nivå kan man konstatera en klart stigande prisbild på såväl primär- som sekundärmarknaden, vilket på sikt kommer att slå igenom i form av ökade boendekostnader för såväl ägar- som hyresboende. Investeringarna i bostäder förväntas trots detta vara fortsatt höga under budgetåret även om en viss dämpning kan tänkas komma så småningom om byggnadskostnaderna, huspriserna, räntorna och uppvärmningskostnaderna fortsätter att stiga.

Finansieringen av ägarboendet föreslås fortsätta på samma grunder som tidigare och stödet utgörs i sin helhet av räntestöd på bostadslån utgiven av bank eller annan liknande kreditinrättning.

Finansieringen av stödet för hyresbostadsproduktion föreslås huvudsakligen inrikta sig på räntestödsfinansiering, stött av ett borgensåtagande enligt de grunder som angavs i budgetförslaget för år 2000. Användningen av budgetmedel för direktlån föreslås i huvudsak inrikta sig på kompletteringslån och lån för rekonstruktion av mindre fastighetsbolag samt för den specialfinansiering av hissinstallation i äldre våningshus som inleddes budgetåret 2000.

Under året utreder landskapsstyrelsen förutsättningarna för kommunala bolag att upprätthålla en viss bostadsreserv.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I motiveringarna anges att finansieringen av ägarboendet i sin helhet utgörs av räntestöd på bostadslån utgivet av bank eller annan liknande kreditinrättning. Beträffande utskottets synpunkter på räntestöd för bostadsproduktion hänvisas till moment 43.25.67.

43.25.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
12 851,65	250 000	8 400	50 000

Anslaget föreslås användas till diverse löpande utgifter såsom annonsering, tryckning m.m.

Dispositionsplan:

4800	Övriga utgifter	<u>50 000</u>
	Anslagsbehov	50 000

43.25.04. Utgifter för bekämpning av husbock (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
259,09	100 000		

Momentet utgår.

Stödformen föreslås dock finnas kvar, men med tanke på det ojämna be-

hovet av bekämpningsinsatser föreslås att medel för ändamålet i fortsättningen belastas moment 43.25.61.

43.25.31. Understöd för hyresbostäder (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	300 000	0	0

Under år 2001 föreslås inga medel för understöd till kommuner för anskaffning av hyresbostäder till bostadslösa och flyktingar, varvid beaktats återstående anslag från tidigare år.

43.25.51. Landskapsstöd till organisationer inom bostadsbranschen

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
25 000,00	30 000	8 400	50 000

Föreslås ett anslag om 50.000 mark för stöd till organisationer inom bostadsbranschen. Anslaget föreslås förhöjt på grund av ett ökat informationsbehov föranlett av den höga efterfrågan på bostadsmarknaden och den nya hyreslagstiftningen.

Dispositionsplan:

8206	Bostadsproduktion	<u>50 000</u>
	Anslagsbehov	50 000

43.25.61. Understöd för bostadsreparationer (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	700 000	117 700	700 000

Föreslås ett anslag om 700.000 mark att användas som finansieringsunderstöd för att underlätta boendet för främst pensionärer och rörelsehindrade, för avlägsnande av hälsorisker i byggnader, för bidrag till åtgärder på kulturhistoriskt värdefulla bostadsbyggnader och för bekämpning av husbock och därmed jämförbara skadeinsekter.

Understöd för reparationsåtgärder i pensionärers och rörelsehindrades bostäder ges enligt inkomstprövning. Stödet uppgår f.n. till högst 40 % av godkända kostnader, dock högst 40.000 mark (i speciella fall 70 % och maximalt 70.000 mark). För avlägsnande av hälsorisker i privatpersoners ägobostäder uppgår understödet f.n. till maximalt 25 %, dock högst 30.000 mark. Understödet för avlägsnande av hälsorisker är ej inkomstprövat.

Vidare föreslås att understöd för reparationer av bostäder som har ett betydande arkitektoniskt eller kulturhistoriskt värde utges på samma grunder som under år 2000. Bidraget utgör högst 30 % av de merkostnader som uppstår i ett dylikt byggnadsobjekt, dock högst 30.000 mark. Stödet riktar sig enbart till sådana byggnader som efter färdigställandet bebos året runt. Bidraget kan kombineras med ett räntestödslån som utgör huvudfinansie-

ringen. Ingetdera stödet är behovsprövat. Bidraget utges i samarbete med museibyrån sålunda att museibyråns utlåtande över det stödda objektet inhämtas innan bidrag beviljas. Kriterierna för stöd är desamma som används för bidrag under moment 46.72.50. Eftergranskningen av det stödda objektet åligger museibyrån.

Vidare föreslås att anslaget även kan användas för finansieringsunderstöd för bekämpning av husbock i byggnader vilka tidigare belastats moment 43.25.04.

Dispositionsplan:

8306	Bostadsproduktion	<u>700 000</u>
	Anslagsbehov	700 000

43.25.62. Understöd för investeringar i uppvärmningssystem som främjar miljövården (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
80 000,00	500 000	84 100	500 000

Föreslås ett anslag om 500.000 mark för att främja en ökad användning av mer miljövänliga uppvärmningssystem i en- och tvåfamiljsbostäder som ägs av privatpersoner. Målsättningen är att årligen konvertera 30 bostäder från olja, vilket ger ca 300 ton mindre koldioxidutsläpp, samt att vid nyproduktion av ca 20 bostäder minska behovet av importerad energi.

Anslaget ges som bidrag för investeringar i fastigheters värmesystem enligt följande huvudlinjer

- installation av biobränslebaserad uppvärmning
- anslutning till fjärrvärme
- installation av värmepump
- installation av solfångare.

Bidrag ges för både nyinstallation i fastighet under byggnad och för befintlig fastighet som konverteras från olje- eller eluppvärmning till något av alternativen ovan.

Bidraget är högst 40 % av de godkända kostnaderna, dock högst 5.000 mark för solfångare eller värmepump och högst 10.000 mark för övriga system. I övrigt beviljas stödet enligt av landskapsstyrelsen fastställda villkor.

Dispositionsplan:

8306	Bostadsproduktion	<u>500 000</u>
	Anslagsbehov	500 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Fredrik Lindqvists finansmotion nr 7 föreslås att motiveringarna till momentet ändras så att installation av värmepump understöds på samma sätt som för t.ex. konvertering till fjärrvärme.

Utskottet ställer sig positivt till att understöd ges för att ersätta olje- eller eluppvärmningssystem till miljövänligare uppvärmningssystem. De gällande stödreglerna har fastställts mot bakgrund av de beräknade installations- och driftskostnaderna för respektive uppvärmningssätt. Enligt utskottets mening bör stödformerna för de olika uppvärmningsanordningarna som nämns i budgetförslaget vara likvärdiga. Landskapsstyrelsen bör därför se över de gällande stödreglerna och återkomma till lagtinget med eventuella ändringsförslag som befinns vara nödvändiga för att likställa stödformerna. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motionen förkastas.

43.25.63. Räntestöd för förvärv av bostäder (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
22 452,66	5 000		

Momentet föreslås utgå då räntegottgörelse för tidigare beviljade räntestödslån ej längre utgår och nya räntestödslån inte föreslås bli beviljade under detta moment.

43.25.64. Understöd och specialåtgärder gällande låntagare med ekonomiska svårigheter (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
299 482,38	500 000	0	0

Föreslås inget anslag under momentet med beaktande av tillgängliga medel från tidigare år.

43.25.66. Bostadssparpremier samt räntestöd för lån som beviljats för anskaffande av ägarbostad (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
698 789,67	1 200 000	252 300	1 500 000

Föreslås ett anslag om 1.500.000 mark för utbetalning av räntegottgörelser, bostadssparpremier och kreditreserveringsersättningar under år 2001. Stöden betalas ut med stöd av LL om bostadssparpremier (16/1982), LL om räntestödslån för förvärv av ägarbostad (29/1983) och LL om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar angående stöd vid förvärv av bostad (41/1994).

Under året förväntas antalet nya räntestödslån uppgå till ca 20 st, vilket innebär att det totala antalet utestående lån som erhåller räntestöd minskar till ca 220 st. och det utestående lånesaldot till ca 55 miljoner mark.

Räntestödet utgör 35 % av räntan, dock så att låntagarens egenränta är minst 4 procentenheter och räntestödet kan högst utgöra 3,5 procentenheter.

Dispositionsplan:

8306	Bostadsproduktion	<u>1 500 000</u>
	Anslagsbehov	1 500 000

43.25.67. Råntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
79 699,27	1 000 000	790 500	4 700 000
	tb 0		

Under momentet föreslås ett anslag om 4.700.000 mark. Stöden under moment utges i stöd av LL om bostadsproduktion (40/1999). Inriktningen på stöden föreslås följa den linje som tillämpas även under år 2000 så att stödet till ägobostäder skulle utgå som räntestöd och stödet till hyresbostäder huvudsakligen som räntestöd.

Finansieringsstöd för ägarbostäder föreslås utgå på samma grunder som år 2000, d.v.s. för nybyggnad, till- och ombyggnad, reparation och anskaffning av bostad ur det befintliga bostadsbeståndet samt för inköp av aktielägenhet. Räntestödet till ägarbostäder föreslås utgöra högst 50 % av den ränta som låntagaren betalar. Stödet utgår under högst 18 år. Låntagarens egenränta skall dock alltid vara minst 2,5 %-enheter och landskapsstyrelsens räntestöd högst 3,5 %-enheter. Stödet är behovsprövat med sökandes inkomster och familjestorlek som huvudsakliga prövningsvariabler. I skärgårdskommunerna och Eckerö, Geta, Hammarlands, Lumparlands, Saltviks och Sunds kommuner tillämpas förhöjda inkomstgränser.

För hyresbostäder föreslås räntestödet utgöra högst 50 % av räntan. Låntagaren erlägger dock alltid en lägsta egenränta som följer marknadsrånorna, dock minst 2,5 %-enheter. Landskapsstyrelsens stöd utgår med högst 3,5 %-enheter. Stöd utgår i högst 35 år.

Föreslås att räntestödslån får beviljas för totalt 80.000.000 mark, vilket beräknas för ca 70 ägarbostäder (30.000.000 mark) och ca 70 hyresbostäder (50.000.000 mark).

Utgående från nurrådande ränteläge beräknas landskapet åsamkas kostnader för redan beviljade räntestödslån och för 2001 års beviljningsfullmakt enligt tabellen nedan. Räntestöd för ägarbostäder har beräknats utgå under i genomsnitt 12 år och för hyresbostäder under 35 år.

Råntestöd ägarbostäder	Kostnad år 2001	Kostnad år 2002	Beråknad totalkostnad
Lån utgivna år 2000 och tidigare	1.500.000	1.400.000	11.800.000
Beviljningsfullmakt år 2001	500.000	1.000.000	9.200.000
Sammanlagt ägarbostäder	2.000.000	2.400.000	21.000.000
Råntestöd hyresbostäder			
Lån utgivna år 2000 och			

tidigare	1.900.000	1.900.000	42.000.000
Bevillningsfullmakt år 2000	800.000	1.500.000	33.000.000
Sammanlagt hyresbostäder	2.700.000	3.400.000	75.000.000
Räntestöd sammanlagt	4.700.000	5.800.000	96.000.000

Föreslås att landskapsborgen enligt 13 § LL om bostadsproduktion får ställas för byggande av ägarbostäder. Borgensåtagandet får högst utgöra 15 % av godkänt lånevärde (anskaffningskostnad) i Eckerö, Geta, Hammarlands, Lumparlands, Saltviks och Sunds kommuner och högst 30 % av lånevärdet i skärgårdskommunerna, dock högst 200.000 mark per bostad. Det sammanlagda värdet av den av kreditinstitutet godkända säkerheten och landskapsborgen får inte överstiga 85 % av lånevärdet. För borgen till ägarbostäder uppbärs en avgift om 1,5 % av borgensåtagandet. Om räntestöd utgår för låneobjektet uppbärs ingen avgift.

Föreslås att landskapsborgen enligt 21 § LL om bostadsproduktion får ställas för byggande av hyresbostäder. Borgensförbindelsen får utgöra högst 20 % av lånevärdet i Mariehamn, högst 30 % av lånevärdet i Finströms, Jomala och Lemlands kommuner, högst 40 % av lånevärdet i Eckerö, Geta, Hammarlands, Lumparlands, Saltviks och Sunds kommuner och högst 50 % av lånevärdet i skärgårdskommunerna. Borgensförbindelsen tillsammans med den av kreditinstitutet godkända säkerheten får tillsammans högst utgöra 90 % av det totala lånevärdet. Borgen utges endast till projekt som erhållit räntestöd från landskapsstyrelsen. Ingen avgift uppbärs.

Det totala beloppet av beviljade borgensförbindelser föreslås få uppgå till högst 20 miljoner mark.

Dispositionspan:

8306	Bostadsproduktion	<u>4 700 000</u>
	Anslagsbehov	4 700 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Tillgången på lediga bostäder i Mariehamn är för närvarande mycket dålig. Utskottet har erfarit att situationen har lett till att omsättningen på bostäder i det närmaste har avstannat. Den som vill byta bostad kan inte göra det eftersom det inte finns några lediga bostäder att tillgå i Mariehamns stads bostadskö finns för närvarande många familjer i prioritetsgrupp 1. I denna grupp finns familjer som söker ny bostad på grund av t.ex. skilsmässa, uppsägning eller förestående mögelsanering av bostaden. Omsättningen av lägenheter har även påverkats av att ÅHS hyr upp lägenheter för att erbjuda dem till skälig hyra för sina anställda. I Mariehamn pågår ett flertal byggprojekt som kommer att betyda nya hyreslägenheter under år 2001. Vid sidan av de påbörjade projekten planeras nya hyreshus som sannolikt kan börja byggas under år 2002.

Med stöd av befintlig lagstiftning kan landskapsstyrelsen stöda bostadsproduktionen i landskapet med hjälp av räntestöd, landskapsborgen samt lån ur landskapets medel, s.k. enhetslån. Landskapsstyrelsen har gått in

för att enbart använda sig av räntestöd när det gäller stöd för produktion av ägarbostäder. Beträffande hyresbostäder föreslår landskapsstyrelsen att stödet huvudsakligen beviljas i form av räntestöd.

Utskottet har erfarit att räntestödslånen medför högre hyresnivåer än om bostäderna finansierats med enhetslån. Landskapets kostnader för räntestödslånen blir för närvarande dessutom relativt höga i förhållande till enhetslån som beviljas ur landskapets medel. Om landskapsstyrelsen å andra sidan skulle gå in för att bevilja lån i stället för räntestöd påverkar landskapets ekonomiska situation kostnaderna för enhetslånen. Om landskapet inte har fria medel att tillgå för utlåning måste medel upplånas från ett kreditinstitut för att lånas ut vidare för bostadsbyggande.

Mot bakgrund av de synpunkter som framkommit under beredningen föreslår utskottet att landskapsstyrelsen ser över de befintliga stödssystemen och överväger huruvida andra stödformer än räntestöd kunde användas.

43.25.69. Räntestöd för renovering av flerfamiljshus

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
217 739,12	220 000	32 000	190 000

Som räntegottgörelse för tidigare beviljade räntestödslån föreslås 190.000 mark.

Föreslås att inga nya räntestödslån beviljas från momentet under år 2001.

Dispositionsplan:

8306	Bostadsproduktion	<u>190 000</u>
	Anslagsbehov	190 000

43.25.83. Bostadslån (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 400 000,00	15 000 000	1 681 900	10 000 000

Föreslås ett anslag om 10.000.000 mark för utgivande av bostadslån. Föreslås att inom ramen för anslaget även kan utges lån för finansiering av hissinstallation och därav föranledda ombyggnadsarbeten i äldre flerfamiljshus. Stödet för hissinstallationerna föreslås utges som ett långfristigt amorteringslån på högst 35 år täckande 90 % av investeringskostnaden.

Dispositionsplan:

1520	Lånefordringar	<u>10 000 000</u>
	Anslagsbehov	10 000 000

43.25.88. Kapitalinsats i organisation vars syfte är att tillgodose behovet av studentbostäder på Åland

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	1 000 000		

Momentet utgår.

43.27. ELSÄKERHET OCH ENERGI

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	5 291 903	3 400 000	2 380 000
Inkomster	-107 546	-115 000	-120 000
Nettoutgifter	5 184 358	3 285 000	2 260 000

Målsättningen med elsäkerhetsarbetet är att upprätthålla elsäkerheten på nuvarande nivå d.v.s. att antalet elolyckor och elbränder inte skall öka. För övervakningen utnyttjas tillbudsstående medel enligt den åländska el-lagen, dessutom utförs informations-, rådgivnings- och kursverksamhet i elsäkerhetsfrågor. Behovsanpassat utvecklingsarbete av gällande regelverk pågår kontinuerligt.

Inom energiområdet är målet tryggad, konkurrenskraftig och säker energiförsörjning beaktande miljöskydd och en hållbar utveckling.

År 2001 blir det första året med den nya s.k. Sverigekabeln, vilket innebär tryggad elförsörjning ca 20 år framåt. Kapacitetsbrist skall inte heller begränsa elhandeln med Sverige. Öppnandet av den åländska elmarknaden har medfört stora förändringar för alla inblandade. Speciellt Ålands Kraftverk AB befinner sig i en ny situation och det är i landskapets intresse att en ur samhällelig synpunkt bra lösning kan uppnås. Landskapsstyrelsen bör delta i den processen. Landskapsstyrelsen övervakar den åländska elmarknaden. En uppföljning av resultaten från konkurrensutställningen görs och behov av ytterligare åtgärder övervägs under året.

Arbetet med att öka användningen av förnybara energikällor samt förverkliga antagen energisparplan fortsätter. Dagens låga elpriser har hämmat utbyggnaden av vindkraften. Målet är dock att en vindkraftpark med en totaleffekt på 4,4-6,1 MW byggs under huvudsakligen åren 2002-2003. Ett förverkligande skulle höja vindkraftens andel av elanskaffningen till över 10% och landskapsstyrelsens nuvarande målsättning skulle därmed vara uppfylld.

De kraftigt höjda oljepriserna ökar intresset för biobränslebaserade panncentraler. Ett yttre investeringsstöd krävs dock för att få till stånd en utbyggnad av biobränslebaserad fjärrvärme. Landskapsstyrelsen är angelägen om att öka andelen biobränsle för uppvärmning och föreslår att medel anslås för investeringsstöd till biobränslebaserad fjärrvärme. Lokalt producerat biobränsle förutsätts att användas.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Den fria elmarknaden har medfört att det tidvis finns ett överutbud av energi på den nordiska elmarknaden. Den ökande konkurrensen har pres-

sat priserna till allt lägre nivåer. Det är en allmän uppfattning att många elproducenter levererar till priser som ger dåliga eller inga vinstmarginaller.

Ålands Kraftverk Ab kan med nuvarande priser inte producera el till konkurrensmässiga priser och står därför stilla, förutom när det producerar reservkraft t.ex. vid elavbrott. Mellan Kraftnät Åland Ab och Ålands Kraftverk finns ett avtal enligt vilket kraftverket skall hållas i beredskap för att kunna leverera reservkraft vid behov. Förutom att leverera reservkraft utvecklar Ålands Kraftverk nya verksamhetsformer. Tjänster säljs bland annat till Mariehamns Energi Ab. Vidare pågår en utredning om avfallsförbränning som Kraftverket deltar i. På grund av ny lagstiftning har Kraftnät Åland fått en självständig ställning. Från den 1 januari 2001 kommer VD-posterna i bolagen att innehas av olika personer.

I titl Lasse Wiklöfs finansmotion nr 8 föreslås att motiveringen till kapitlet 43.27 kompletteras med meningen: "Under år 2001 skall landskapsstyrelsen presentera ett nytt beslutsunderlag för vindkraftens framtida utbyggnad."

Utskottet konstaterar att landskapsstyrelsen inte avser att finansiera utbyggnaden av vindkraften under år 2001. Enligt utskottet bör ett nytt beslutsunderlag tas fram i samband med kommande budgetförslag innan landskapsstyrelsen kan gå vidare med en fortsatt utbyggnad. Ett beslut om att återuppta utbyggnaden bör bland annat bygga på långsiktiga prognoser för utvecklingen på elmarknaden. Utskottet vill dessutom understryka att sådana miljöaspekter såsom påverkan på kulturmiljön och intrång i helt opåverkade naturområden bör vägas in i beslut om nya vindkraftverk. I övrigt hänvisar utskottet till landskapsstyrelsens motiveringar.

Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motionen förkastas.

43.27.04. Befrämjande av energihushållning och tryggnade av energiförsörjning

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
36 502,32	350 000	53 800	320 000

Föreslås ett anslag om 320.000 mark för att täcka kostnader för

- informations-, rådgivnings-, skolnings- och upplysningsverksamhet på energiområdet med inriktning på en hållbar utveckling och försörjningstrygghet
- landskapsstyrelsens utveckling av och delaktighet i energiutvecklingsprojekt i landskapet, innefattande förstudier
- landskapets finansieringsdel i samarbetsprojekt på energiområdet med aktörer och organisationer i syfte att befrämja förnybar energi, energieffektivisering och försörjningstrygghet
- understöd till energibesiktningar enligt villkor fastställda av landskapsstyrelsen och utveckling av energisparavtal.
-

- För verksamheten föreslås att personal projektanställs eller tjänster köps utgående från vad som bedöms mest effektivt för att uppnå

de inom energiområdet uppsatta målsättningarna.

-
- Inom ramen för momentet kan stöd till energibesiktningar av andra än privatpersoners fastigheter ingå. Den maximala stödandelen får uppgå till 50 % av de godtagbara kostnaderna om energisparavtal tecknas, i övrigt 40 %.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	200 000
4800	Övriga utgifter	
	- resor	20 000
8205	Övrigt näringsliv	<u>100 000</u>
	Anslagsbehov	320 000

43.27.05. Utgifter för upprätthållande av elsäkerhet och övervakning av d-marknad

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
30 401,04	60 000	10 100	60 000

Föreslås ett anslag 60.000 mark för att täcka utgifter för landskapsstyrelsens besiktningsverksamhet gällande hissar, elanläggningar m.m. Därutöver täcks kostnader för publikationer, examensprov, registerhållning samt marknadskontroll av elmateriel. Anslaget täcker även omkostnaderna för övervakning av den åländska elmarknaden.

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter	30 000
4300	Inköp av tjänster	25 000
4800	Övriga utgifter	<u>5 000</u>
	Anslagsbehov	60 000

43.27.40. Understöd för befrämjande av förnybar energi (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 225 000,00	2 400 000	336 400	2 000 000
	tb 590 000		

Landskapsstyrelsen avser att under åren 2002 och 2003 anslå medel för investeringsstöd till en vindkraftpark med en totaleffekt på 4,4-6,1 MW samt reservera utnyttjade 2,4 miljoner mark i 2000-års budget för investeringsstöd till vindkraftparkprojektet. En sådan park, planerad i Lumparby/Krogstad, Lumparland, är kostnadsberäknad till omkring 35 miljoner mark. En 6,1 MW utbyggnad höjer vindkraftens andel av elanskaffningen till över 10 % år 2004. Landskapsstyrelsens nuvarande mål för vindkraftsutbyggnaden skulle därmed vara uppfyllt två år tidigare än planerat och en paus i utbyggnaden av vindkraften kunde tas. Vid efterföljande projekt för att bygga ut vindkraften på Åland i parkform kommer aktörerna att vara hänvisade till semioffshore och offshore-lösningar då det kommer att vara svårt att realisera parkutbyggnad på fasta Åland. Det är också av den orsaken passligt med en paus i utbyggnaden innan man går in i nästa skede. Tiden kan utnyttjas för att ställa upp nya mål och planera den fortsatta

vindkraftutbyggnaden i landskapet.

Det totala investeringsstödet till vindkraftparkprojektet skulle utgöras av de 2,4 miljoner mark som finns reserverade i budget år 2000 överförda till 2001, 6,35 miljoner mark i budget 2002 och ytterligare 8,75 miljoner mark skulle anslås för projektet i budget 2003. Den totala stödandelen får inte överstiga 50 % av godtagbara kostnader. Landskapsstyrelsen bedömer projektet som lönsamt på sikt och en omställning mot förnybara energikällor som en nödvändighet.

Landskapsstyrelsen föreslår att under momentet anslås 2.000.000 mark för understöd till ökad biobränsleanvändning i främsta rummet avsett som investeringsstöd till biobränslebaserad fjärrvärme. Stödandelen för biobränslebaserad fjärrvärme kan vara högst 40% av godtagbara kostnader. Stödordningarna inrättas under förutsättning att kommissionen godkänner dem.

Dispositionsplan:

8305	Övrigt näringsliv	<u>2 000 000</u>
	Anslagsbehov	2 000 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Fredrik Lindqvists m.fl. finansmotion nr 9 föreslås att ett anslag om 14.900.000 mark upptas under momentet så att vindkraftsparken i Krogstad kan genomföras under 2001.

Med hänvisning till motiveringen under kapitel 43.27 föreslår utskottet att motionen förkastas.

43.30. BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 614 196	1 400 000	1 450 000
Inkomster	-1 570 881	-5 000	-5 000
Nettoutgifter	43 314	1 395 000	1 445 000

Verksamheten berör

- brand- och räddningsväsendet där målsättningen är att skapa förutsättningar för en god förebyggande verksamhet mot olyckor och för ändamålsenliga resurser för räddningsverksamhet
- explosionsfarliga ämnen där landskapsstyrelsen verkar som tillståndsgivande och övervakande myndighet
- transport av farliga ämnen där landskapsstyrelsen verkar som övervakande myndighet
- befolkningsskydd och beredskapsfrågor där landskapsstyrelsen tillsammans med länsstyrelsen har målsättningen att säkra samhällsfunktionerna samt att skapa god beredskap i samhället mot omfattande olyckshändelser och krislägen

- inkvarterings- och trakteringsverksamhet där landskapsstyrelsen verkar som övervaknings- och registreringsmyndighet.

-

Förutom den normala verksamheten har i föreliggande budgetförslag beaktats bl.a. följande projekt

- en fortsättning på den utbildning av vattendykare som påbörjas under år 2000. Utbildningen avses leda till att vattendykning införs som en uppgift för Mariehamns stads räddningsverk
- ibruktagning av det nya myndighetsradionätet vars basnät byggs upp av staten och som genom förseningar och andra osäkra faktorer inte ännu kunnat tas i bruk
- utarbetande av förslag till ny lagstiftning av räddningstjänsten.

43.30.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
181 186,77	400 000	75 700	450 000

Föreslås ett anslag om 450.000 mark för

- ersättning till Ålands Brand- och Räddningsförbund r.f. för utbildning av personal inom brand- och räddningsväsendet och befolkningsskyddet enligt avtal
- avgifter för annan utbildning till största delen för deltagarna i yrkes- och kompletteringskurser vid Statens räddningsverks skolor i Sverige samt räddningsdykarutbildning
- skogsbrandbevakning
- smärre anskaffningar av räddningsutrustning
- kostnader för ledningsgruppen för brand- och räddningsväsendet och delegationen för brand- och räddningsväsendet
- upplysning och information
- kostnader för upprätthållande av verksamheten och beredskapen samt för arrangerande av och deltagande i övningar
- utredningar och konsulttjänster.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- övriga löner och arvoden	13 000
4100	Material och förnödenheter	15 000
4300	Inköp av tjänster	212 000
4800	Övriga utgifter	160 000
1125	Maskiner och inventarier	<u>50 000</u>
	Anslagsbehov	450 000

43.30.30. Landskapsandelar enligt landskapslagen om brand- och räddningsväsendet (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	1 000 000	168 200	1 000 000

Föreslås ett anslag om 1.000.000 mark som landskapsandel i enlighet med 37 § LL om brand- och räddningsväsendet (37/1977) för anskaffningar som görs under år 2001 i enlighet med planen över fordon för brandkårer-

na i landskapet Åland och för vilka landskapsstyrelsen givit förhandsbesked om sådan landskapsandel samt för kommunernas anskaffningar för användning av det nya myndighetsradionätet.

Därtill föreslås att landskapsstyrelsen ges rätt att under år 2001 utge förhandsbesked om landskapsandelar för anskaffningar år 2002 till ett högsta belopp om 1.000.000 mark.

Dispositionspan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	<u>1 000 000</u>
	Anslagsbehov	1 000 000

43.32. LANDSKAPSALARMCENTRALEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	1 706 000	1 890 000
Inkomster	0	-100 000	-110 000
Nettoutgifter	0	1 606 000	1 780 000

Landskapsalarmcentralen upprätthålls av landskapet i enlighet med 5 ' LL om brand- och räddningsväsendet (37/1977) och dess uppgift är att ta emot inkommande nödanmälningar och på basen av dessa larma ut erforderliga räddningsresurser.

Under år 2000 avfördes kommunernas betalningsansvar för landskapsalarmcentralen och denna ombildades till en fristående landskapsenhet vars verksamhet regleras genom LF om landskapets alarmcentral (22/2000) och ett reglemente. Därmed överfördes också bemanningsansvaret för landskapsalarmcentralen på landskapsstyrelsen så att landskapsstyrelsen anställde en alarmmästare och fem alarmoperatörer vilka sedan 1.5.2000 handhar alarmcentralens drift.

Alarmcentralens verksamhet kommer att påverkas av ibruktagningen av det nya myndighetsradiosystemet så att personalen måste ges utbildning i handhavandet av detta. Därtill kommer införandet av adresssystemet för glesbygden att ställa större krav på utrustning för hantering av kartmaterial. Båda dessa omständigheter medför ökat behov av medel för utbildning och inköp av teknisk utrustning vilket beaktats i föreliggande budgetförslag.

Landskapsstyrelsen avser att under år 2000 slutföra utredningen över möjligheterna att sammanföra alarmcentralens och Ålands polismyndighets alarmeringsfunktioner.

43.32.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	1 706 000	317 900	1 890 000

Föreslås ett anslag om 1.890.000 mark för alarmcentralens verksamhet.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Enligt landskapsförordningen om landskapets alarmcentral (22/2000) utgörs bemanningen av en alarmmästare och fem alarmoperatörer. Därtill föreslås inrättande av ytterligare en tjänst som alarmoperatör fr.o.m. 1.3.2001.

I anslaget för tillfälliga tjänster ingår anslag för avlönande av vikarier.

I anslaget har upptagits medel för vidareutbildning av personalen och för anskaffning av karthanteringsutrustning.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster		6	7

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	1 282 857	
	- tillfälliga tjänster	<u>107 143</u>	1 390 000
4100	Material och förnödenheter		35 000
4200	Hyrer		90 000
4300	Inköp av tjänster		195 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>180 000</u>
	Anslagsbehov		1 890 000

43.40. FASTIGHETSFÖRVALTNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	4 632 521	8 209 000	15 275 000
Inkomster	-998 918	-1 140 000	-1 140 000
Nettoutgifter	3 633 603	7 069 000	14 135 000

Landskapsstyrelsen har igångsatt en utredning för att klarlägga om förvaltningen av landskapets fastigheter är ändamålsenligt organiserad. Bland annat skall olika förvaltningsmodeller studeras och utvärderas. Efter att utredningen slutförts avser landskapsstyrelsen ta ställning till eventuella behov av förändring av fastighetsförvaltningen.

Anslaget under kapitlet avser kostnader för den direkta förvaltningen av Självstyrelsegården, Ålands museum, Eriksonska gården, Eckerö post- och tullhus, landskapets bostadshus vid Grindmattesvägen 7 samt Grelsby kungsgårds huvudbyggnad. Därtill ingår även fastighetsskötseln av Ålands Turisthotell, vilken debiteras det förvaltande fastighetsbolaget. Eckerö allhall togs i bruk i september år 2000. Enligt avtal skall det privata driftsbolaget stå för drift och löpande underhåll av byggnaden. Till den del landskapsstyrelsen, representerande fastighetsägaren, ansvarar för fastighetsförvaltningen har den inordnats under byggnadsbyrå.

I enlighet med tidigare planering har användningen av Eckerö post- och

tullhus varit utbjuden i form av en inbegäran av intresseanmälningar. Utgående från de inlämnade förslagen har landskapsstyrelsen inlett förhandlingar gällande ett användnings- och hyresavtal för post- och tullhuset med ett privatföretag. Företaget har för avsikt att driva logi-, restaurang- och caféverksamhet i kombination med konferensverksamhet och kulturella aktiviteter. Verksamheten riktar sig till allmänheten vilket innebär att utrymmena fortsättningsvis kan besökas av allmänheten. Det befintliga postkontoret och postotemuset kan fortsättningsvis vara kvar i nuvarande utrymmen. Likaså planeras att landskapsstyrelsen även framdeles kan arrangera egna utställningar och dylika arrangemang i samarbete med företagaren. Vid användningen skall särskild hänsyn tas till byggnadens historiska värden.

Den framtida användningen av Grelsby kungsgård är fortfarande under utredning och sammankopplad med frågan om en eventuell utbyggnad av en golfbana i anslutning till denna.

Om- och tillbyggnaden av Självstyrelsegården är fortfarande högst aktuell. Behovet av att lösa centralförvaltningens utrymmeskrav mer långsiktigt framkommer dagligen.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet konstaterar att landskapet äger flera kulturhistoriskt värdefulla byggnader, bl.a. Eckerö post- och tullhus. Byggnaderna saknar idag ett skydd vid eventuella ombyggnader. Byggnaderna kan inte skyddas med stöd av lagen om kulturhistoriskt värdefulla byggnader eftersom lagen uttryckligen inte kan tillämpas på byggnader som ägs av landskapet. För att möjliggöra ett lagfäst skydd måste lagen ändras. En annan möjlighet är att landskapsstyrelsen antar ett principbeslut om skydd för byggnaden med riktlinjer för bevarandet.

Utskottet anser att det är positivt att det åstadkoms åretruntverksamhet i Eckerö post- och tullhus och förutsätter att landskapsstyrelsen i de avtalsförhandlingar som förs med arrendatorn tillser att särskild hänsyn måste tas till byggnadens kulturhistoriska värden i den framtida användningen.

43.40.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 482 773,08	4 959 000	925 000	5 500 000

Anslaget avser kostnader för drift och underhåll av de i kapitel motiveringens nämnda fastigheterna. Därtill ingår även fastighetsskötseln av Ålands Turisthotell, vilken debiteras det förvaltande fastighetsbolaget.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill föreslås en tjänst som städare indragen fr.o.m. 1.1.2001 varvid motsvarande uppgift har beaktats under anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande.

Föreslås vidare att deltidstjänsten som verksamhetsledare för Eckerö post- och tullhus fortsättningsvis upprätthålls under år 2001.

Då användningen av Eriksonska gården ökat medför detta ökande driftskostnader för fastigheten.

I anslaget ingår även kostnader för oförutsedda reparationer till landskapets fastigheter samt smärre åtgärder i upphyrda utrymmen vilka inte bekostas av hyresvärden.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	3	3	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	16	16	17
<i>Dispositionspan:</i>			
4000 Personaltjänster			
- inrättade tjänster	420 312		
- tillfälliga tjänster	26 438		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>2 761 250</u>		3 208 000
4100 Material och förnödenheter			
- rengöringsmedel och -förförnödenheter	90 000		
- värme, el och vatten	800 000		
- övrigt	<u>120 000</u>		1 010 000
4200 Hyror			100 000
4300 Inköp av tjänster			
- reparations- och underhållstjänster	550 000		
- teletjänster	35 000		
- avfallstjänster	<u>90 000</u>		675 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	15 000		
- fastighetsskatt	70 000		
- övrigt	<u>262 000</u>		347 000
1125 Maskiner och inventarier			<u>160 000</u>
Anslagsbehov			5 500 000

43.40.20. Projektering och utredning för byggnadsinvesteringar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	250 000	42 000	250 000

Till landskapsstyrelsens disposition för utredningar och projektering av byggnadsinvesteringar för landskapets eget behov föreslås ett anslag om 250.000 mark.

Dispositionspan:

4300 Inköp av tjänster	<u>250 000</u>
Anslagsbehov	250 000

43.40.74. Om- och tillbyggnad av självstyrelsegården (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	2 000 000	1 513 700	9 000 000

I enlighet med budgetförslaget för år 2000 konstaterar landskapsstyrelsen att en tillbyggnad av Självstyrelsegården är av största betydelse för förvaltningens utveckling och en effektiv verksamhet.

Inom år 2001 beräknas projekteringen vara utförd vilket möjliggör en igångsättning av byggnadsarbetet omkring årsskiftet 2001-2002. Byggnadstiden är beräknad till cirka ett år vilket innebär att de nya utrymmena kunde stå färdiga omkring årsskiftet 2002-2003. Kostnaderna uppskattas i detta skede till omkring 25 miljoner mark exklusive inredning.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>9 000 000</u>
	Anslagsbehov	9 000 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet konstaterar att landskapsstyrelsen upphyrt tilläggsutrymmen i andra byggnader i staden förutom för landskapsförvaltningens behov även för lagtinget. Kansli Kommissionen har inför den planerade om- och tillbyggnaden i maj 1999 framfört synpunkter och önskemål beträffande lagtingets behov av tilläggsutrymmen. Utskottet förutsätter att lagtinget också i den fortsatta planeringsfasen ges tillfälle att inkomma med synpunkter.

43.40.75. Ombyggnader och grundförbättringar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
149 747,87	1 000 000	88 300	525 000

Anslaget avser renoveringar av och anskaffning av viss utrustning till de i kapitel motiveringen angivna fastigheterna.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	300 000
1125	Maskiner och inventarier	<u>225 000</u>
	Anslagsbehov	525 000

43.40.76. Uppförande av tingshus (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	-		

Momentet utgår.

43.60. ÅLANDS POLISMYNDIGHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	20 675 455	21 590 000	24 104 000
Inkomster	-1 174 055	-1 000 000	-1 000 000
Nettoutgifter	19 501 400	20 590 000	23 104 000

Rubriken ändrad.

Allmänna mål

Den 1 juni 2000 övergick genom landskapslag om Ålands polismyndighet (26/2000) Ålands polisdistrikt till den nya myndigheten. I samband med reformen stiftades en ny landskapsförordning för polismyndigheten (34/2000) där bestämmelser om personalen vid polismyndigheten samt polisdelegationen ingår. Polismyndighetens verksamhet bedrivs inom en ordnings-, en brottmåls- och en kansliavdelning.

Det allmänna målet för polisverksamheten är att trygga den lagstadgade rätts- och samhällsordningen, att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, minska på brottsligheten och öka tryggheten i samhället samt ge en god service till allmänheten.

Åland är genom sitt läge mellan Finland och Sverige och genom globaliseringen en del av ett växande samarbete i Östersjöregionen. Brottsligheten är allt mera rörlig mellan olika länder och regioner, varför det är viktigt att polismyndigheten ökar samarbetet med närliggande polisområden.

Det är av största vikt att polismyndigheten, främst genom språkliga betingelser, ökar samarbetet med Polishögskolan i Sverige, för att kompetensutveckla personalen. Polismyndigheten bör också öka ansträngningarna för att få flera åländska ungdomar intresserade av polisycket och samtidigt söka lösningar med Polisskolan i Finland så att fler åländska ungdomar ges tillfälle att skaffa sig grundutbildning till polis.

Polismyndigheten skall under året söka nya och alternativa lösningar för polisverksamheten i skärgården så att skärgårdskommunernas behov av polisservice tryggas. Därtill borde de skärgårdskanslier som verkar datoriseras så att en del av polismyndighetens administrativa verksamhet kan skötas från skärgården.

Polismyndigheten skall under året söka nya lösningar för organisationen för att effektivisera verksamheten och för att ge en bättre och snabbare service till allmänheten. Arbetsrutiner bör ses över så att merparten av arbetet sker så nära den saken berör och så snabbt och effektivt som möjligt. Polismyndigheten skall också se över de regler som styr polisens medförande av tjänstevapen i det dagliga arbetet och komplettera dessa vid behov.

Polismyndigheten bör under årets första hälft till landskapsstyrelsen inlämna förslag på hur en mera åländsk profil kunde skapas på verksamheten. Det bör också utredas möjligheten att införskaffa mindre och energisnålare fordon för patrullering i Mariehamn för att minska på energianvändningen. De databaser som polismyndigheten använder utreds och å-

gärdas så att samtliga före årets slut finns tillgängliga på svenska. I annat fall utreds alternativa databaser.

Polismyndigheten bör under året söka en lösning tillsammans med landskapsalarmcentralen så att dessa sammanslås till en enda alarmcentral för att effektivera jourrutiner och kostnadseffektivera verksamheten.

Inriktningsmål

Polisen har fem olika inriktningsmål i verksamheten: allmän ordning och säkerhet, trafikövervakning, brottsbekämpning, förebyggande verksamhet och serviceverksamhet.

Polispersonalen skall känna till de fem inriktningsmålen. I verksamheten skall råda en samsyn och målen skall integreras i varandra för att ge bästa möjliga service åt allmänheten.

Allmän ordning och säkerhet

Polisen skall upprätthålla en hög alarmberedskap för att minimera utryckningstiderna, särskilt vid brådskande brotts- och olyckstillfällen mot person och egendom.

Polisen skall genom synlig övervakning upprätthålla ordningen på allmänna platser och förebygga brott, särskilt där ordningsstörningar förekommer.

Trafikövervakning

Målet med trafikövervakningen skall vara att minimera antalet trafikolyckor.

Övervakningen skall inriktas mot de trafikmiljöer och de trafiksituationer där risken för trafikolyckor är stor. Trafikfylleri, fortkörning och andra trafikfarliga beteenden skall prioriteras vid övervakningen.

Brottsbekämpning

Utredningsverksamheten skall effektiveras och därigenom öka antalet uppklarade brott. Särskild vikt skall läggas vid brott av ungdomar där utredningstiderna skall minimeras.

Prioriterade områden är våldsbrott begångna både på privata och allmänna platser, narkotikabrott och förmedling av alkohol till minderåriga.

Förebyggande verksamhet

Den förebyggande verksamheten bör genomsyra hela polisens verksamhet. Polispersonalen skall anpassa sin verksamhet så att allmänheten ges möjlighet att träffa, samtala och rådfråga den, samt så långt som möjligt söka kontakt med ungdomar och därigenom vara kontaktskapande och förebyggande. I synnerhet det drogförebyggande arbetet skall under året prioriteras.

Serviceverksamhet

Polisen skall sträva till att upprätthålla en hög servicenivå på alla de ställen därifrån verksamheten bedrivs. Handläggningstiderna skall i förhållan-

de till ärendets art och beskaffenhet minimeras.

Polisen skall för att uppnå en hög servicenivå och de uppställda målen utveckla sin kompetens och yrkesskicklighet. Särskild vikt bör ges till kunskap som ökar förståelsen för olika företeelser i samhället, som ökar öppenheten för alternativa och nya arbetssätt och som ökar samsynen om verksamheten bland personalen.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Fredrik Lindqvists m.fl. finansmotion nr 10 föreslås att motiveringen under kapitlet kompletteras med en skrivning om att polisen skall prioritera arbetet mot narkotikabrottsligheten genom bland annat upplysningsarbete och skärpt bevakning såväl inom Åland som vid gränserna.

Enligt landskapsstyrelsens motivering är narkotikabrott och förmedling av alkohol till minderåriga ett prioriterat område. Vidare sägs att den förebyggande verksamheten bör genomsyra hela polisens verksamhet. Det drogförebyggande arbetet skall i synnerhet prioriteras under året. Med hänvisning till landskapsstyrelsens motiveringar samt utskottets synpunkter under kapitel 45.10 föreslår utskottet att motionen avslås.

43.60.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
20 675 455,06	21 590 000	4 054 000	24 104 000

Under momentet föreslås ett anslag om 24.104.000 mark, vilket avser oförändrad verksamhetsnivå

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Under året föreslås en utökad satsning på utbildning av polispersonal varför anslaget föreslås höjt med sammanlagt 300.000 mark för utbildningstjänster och resor i samband med utbildningen.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	80	80	80
Tillfälliga tjänster	2	2	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	3	3	3

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	20 313 965		
- tillfälliga tjänster	1 185 333		
- personal i arbetsavtalsförhållande	329 702		
- övriga personalutgifter	<u>50 000</u>	21 879 000	
4100 Material och förnödenheter		450 000	
4200 Hyror		200 000	
4300 Inköp av tjänster		700 000	
4800 Övriga utgifter			
- resor	300 000		

- representation	25 000	
- övrigt	<u>100 000</u>	425 000
1125 Maskiner och inventarier		<u>450 000</u>
Anslagsbehov		24 104 000

43.70. MOTORFORDONSBYRÅN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 176 928	3 469 000	3 593 000
Inkomster	-3 940 861	-3 495 000	-3 615 000
Nettoutgifter	-763 933	-26 000	-22 000

Enligt LL om motorfordonsbyrån (9/1975) skall motorfordonsbyrån registrera och besiktiga motorfordon och släpvagnar samt föra körkortregister. Därtill upprätthåller byrån ett småbåtsregister.

Några mätetal som i viss mån beskriver utvecklingen har beräknats respektive uppskattats enligt följande:

	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>
Årlig kontroll besiktning	14.337	14.000	14.000
Avgastest	7.806	7.600	7.800
Förarexamen	465	400	400
Mopedförarbevis	189	250	250
Fordonsregistret, antal fordon	24.236	23.500	24.500
Nybilsregistrering	832	800	900
Ändringar i fordonsregister	7.663	7.500	7.000
Nyregistreringar och ändringar i båregister	400	400	400
Nya körkort och ändringar	1.692	1.800	1.600
Trafikbrott som registreras	1.032	800	800

Målsättningen för år 2001 är att väntetiden för förarexamen och besiktning ej får överstiga en vecka.

43.70.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 053 492,62	3 354 000	583 300	3 468 000

Under momentet föreslås ett anslag om 3.468.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster samt i anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande anslag för avlönande av semestervikarier.

Anslaget för experttjänster avser konsultarvode för underhåll och uppgörande av dataprogram. Under tryckningstjänster ingår 340.000 mark för inköp av registerbrickor.

Under maskiner och inventarier föreslås 60.000 mark för inköp av utrustning för provning av bromsar på tunga fordon, 59.000 mark för apparatur för kontroll av avgasutsläpp samt 45.000 mark för möbler och för dataanpassning av kunddisken.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	8	8	8
Tillfälliga tjänster	3	2	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	1 765 678	
	- tillfälliga tjänster	337 993	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>170 329</u>	2 274 000
4100	Material och förnödenheter		204 000
4300	Inköp av tjänster		
	- reparations- och underhållstjänster för byggnader	50 000	
	- reparations- och underhållstjänster för inventarier	30 000	
	- tryckningstjänster	415 000	
	- experttjänster	180 000	
	- övrigt	<u>118 000</u>	793 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	30 000	
	- övrigt	<u>3 000</u>	33 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>164 000</u>
	Anslagsbehov		3 468 000

43.70.60. Överföring till skrotbilsfond (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
123 435,00	115 000	21 000	125 000

De inkomster som inflyter under moment 33.70.60 överföres till skrotbilsfonden enligt 46 § LL om besiktning och registrering av fordon (19/1993).

Dispositionsplan:

2011	Övriga fonder	<u>125 000</u>
	Anslagsbehov	125 000

43.80. POSTEN PÅ ÅLAND

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	20 000 000	0
Inkomster	-10 000 000	0	-3 800 000
Nettoutgifter	-10 000 000	20 000 000	-3 800 000

Verksamhet

Posten bedriver postverksamhet och annan service i samband därmed.

Verksamheten är reglerad i enlighet med LL om Posten på Åland (39/1992).

Målet för Postens verksamhet är att se till att postverksamheten utvecklas ändamålsenligt och att utbudet av tjänster motsvarar kundernas och hela samhällets behov. Den grundläggande postservicen som skall finnas allmänt tillgänglig i hela landskapet består av vanliga 1 klass brev och tidningar i normal postutdelning. Av de 1 klass brev, som inlämnats till postbefordran inom utsatt tid, skall 98 % nå adressaten följande arbetsdag och resten under därpå följande arbetsdag. Tidningarna i normal postutdelning dagtid måndag-fredag skall nå adressaten inom den tid utgivaren beställt. Alternativen är en eller tre arbetsdagar. Utöver detta, skall i varje kommun finnas minst en fast postserviceenhet.

Posten erlägger en pensionspremie om 19 % av avlöningsutgifterna till landskapets pensionsfond.

KALKYLERAD RESULTATRÄKNING 1.1.2001-31.12.2001

OMSÄTTNING		83.300.000
KOSTNADER		
Personalkostnader	32.100.000	
Tjänster av utomstående	5.500.000	
Material och förnödenheter	300.000	
Övriga kostnader	<u>36.400.000</u>	<u>74.300.000</u>
DRIFTSBIDRAG		9.000.000
AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN		
Avskrivningar på anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid	<u>3.400.000</u>	<u>3.400.000</u>
RÖRELSEVINST		5.600.000
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		850.000
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER		6.450.000
BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Ökning av avskrivningsdifferens	<u>250.000</u>	<u>-250.000</u>
RESULTATMÅL		6.200.000

Investeringar och lån

Postens största investeringsobjekt under finansåret utgörs av byggandet av en ändamålsenlig postterminal. Övriga investeringar utgörs av byggnader, datorutrustning, datasystem, inplastningsmaskin, fordon samt utrustning för posthantering. Totalt för Postens investeringar uppgå till högst 39 miljoner mark under år 2001.

Inbetalning till budgeten

I tilläggsbudget 2 för år 2000 höjdes Postens grundkapital med 10.000.000 mark till 31.400.000 mark genom en överföring från tidigare år ackumulerade vinstmedel som ingår i annat eget kapital. Det höjda grundkapitalet utgör grund för avkastningen för Posten år 2001.

Resultatmålet för Posten år 2001 är en vinst på 6.200.000 mark. Avkastningen föreslås, utgående från förda diskussioner med Posten vara 3.800.000 mark, vilket skall inbetalas till landskapsstyrelsen. Inbetalningen utgör därmed en avkastning på 12 procent på Postens grundkapital.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet konstaterar att Posten på Åland är ett affärsverk som är underställt landskapsstyrelsen. Den grundläggande postservice som lagtinget fastställt skall finnas allmänt tillgänglig i hela landskapet. Posttjänsterna skall dessutom hela tiden utvecklas så att de svarar mot samhällets behov. Verksamheten skall bedrivas enligt företagsekonomiska principer, men avsikten är inte att generera maximal vinst för vare sig Postens egen kassa eller landskapet. Trots att Posten kan sägas inneha en monopolställning så verkar den på en fri marknad där konkurrensen ökar. Inom vissa delar av postförmedlingsmarknaden har nya aktörer etablerat sig som pressar priserna nedåt så att marginalerna minskar. Detta gäller främst paketförmedlingen, men även brevförmedlingen är hotad på sikt eftersom antalet brev minskar i takt med att de elektroniska meddelandena ökar.

I syfte att öka sin konkurrenskraft har Posten sett över sina kostnader för verksamheten. Utskottet har noterat att Posten betalar en jämförelsevis hög kostnad för sina pensionspremier till landskapet. Motsvarande kostnad för konkurrerande bolag är flera procent lägre än den Posten erlägger till landskapets pensionsfond. Även inbetalningarna till landskapets budget påverkar Postens konkurrenskraft. Till detta kommer att vissa tjänster som Posten är ålagd att tillhandahålla är olönsamma. Posten kan enligt landskapslagen om Posten på Åland få ersättning för dessa tjänster i form av anslag i budgeten eller få dem beaktade när avkastningen från Posten bestäms. För vissa tjänster som inte är ekonomiskt lönsamma utgår dock ingen kompensation, varför dessa tjänster belastar resultatet och därmed påverkar konkurrenskraften.

Utskottet konstaterar mot bakgrund av utvecklingen på Åland och i omgivande regioner att konkurrensen för Posten ökar. Det är därför viktigt att Postens verksamhetsförutsättningar inte är sämre än konkurrenternas. Utskottet har tidigare föreslagit att landskapsstyrelsen skall fastslå principer för hur stor andel av vinsten som skall överföras till landskapets budget. Diskussioner har, enligt vad utskottet erfarit, förts mellan landskapsstyrelsen och Posten, men något beslut om hur avkastningen skall beräknas är ännu inte fattat. Från Postens lednings sida förordas att avkastningen skall beräknas enligt en fast procentsats. Med hänvisning till vad utskottet sagt tidigare om överföringarna från Posten vill utskottet understryka viktigheten av att frågan får en lösning.

43.80.87. Lån till Posten på Åland (R)

Bokslut 1999

Budget 2000

Förslag i euro

Budget

tb 20 000 000

Momentet utgår.

43.95. ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE UTGIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 564 081	2 937 000	2 280 000
Inkomster	-220 015	-209 000	-210 000
Nettoutgifter	1 344 066	2 728 000	2 070 000

43.95.05. Utgifter för hyreslokaler

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
268 071,59	400 000 tb 90 000	92 500	550 000

Anslaget avser hyres- och driftsutgifter såsom städning, el m.m. för de allmänna kontorsutrymmena vid Strandgatan 14, 16, 25 samt för studie-serviceenheten vid Ålandsvägen 31 som landskapsstyrelsen har hyrt för förvaltningens behov.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande	2	2	1

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter	
- personal i arbetsavtalsförhållande	58 000
4100 Material och förnödenheter	10 000
4200 Hyror	400 000
4300 Inköp av tjänster	62 000
4800 Övriga utgifter	<u>20 000</u>
Anslagsbehov	550 000

43.95.06. Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd och personalaktiviteter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
838 230,75	1 687 000	201 800	1 200 000

Föreslås ett anslag om totalt 1.200.000 mark.

Målsättningen med personalutbildningen för vilken föreslås 210.000 mark, är att utifrån förvaltningens behov höja och stärka personalens allmänna kompetens och effektivitet, dels genom internt arrangerade kurser och föreläsningar, dels genom deltagande i externa kurser, föreläsningar och seminarier. Av anslaget för personalutbildning föreslås att 80.000 mark används för det fortsatta arbetet med att stärka ledarskapet på olika nivåer inom förvaltningen. 90.000 mark föreslås reserveras för datautbildning i nya programvaror samt för att optimera användandet av befintlig pro-

gramvara. Därtill upptar respektive avdelning anslag för avdelningarnas särskilda utbildningsbehov.

Ett extra anslag om 50.000 mark föreslås för utbildning i informationsfrågor med hänvisning till kommunikationsplanen för år 2000-2003.

Under momentet föreslås ytterligare ett anslag om 570.000 mark för lagstadgad företagshälsovård (L om företagshälsovård FFS 743/78) och sjukvård på allmänläkarnivå. I detta anslag ingår även övriga åtgärder och förbättringar för att förebygga arbetsrelaterade sjukdomar samt att upprätthålla och främja personalens arbets- och funktionsförmåga. Upprätthållandet av en trygg och hälsosam arbetsmiljö ger förutsättningar för ett i övrigt gynnsamt arbetsklimat. Häri ingår som förebyggande hälsovård subventionerad massage för personalen ca 45.000 mark, kostnader för arbetsglasögon för bildskärmsarbete ca 20.000 mark samt ca 25.000 mark för åtgärder för att förbättra den psykosociala arbetsmiljön.

För personalaktiviteter föreslås 180.000 mark för personalens rekreation och välbefinnande, vilket avser att främja olika motions- och kulturaktiviteter. Häri ingår 135.000 mark för anordnande av julfest.

Av anslaget föreslås 30.000 mark för utbildning och information i arbetarskyddsfrågor samt förstahjälpustrustning, -utbildning och mediciner.

10.000 mark föreslås reserveras för det fortsatta arbetet med att förbättra introduktionen för nyanställda och den interna informationen.

Därtill föreslås ett anslag om 150.000 mark för avgångsbidragets vuxenutbildningstillägg och yrkesutbildningsbidrag enligt av landskapsstyrelsen fastställda villkor.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- övriga personalutgifter	180 000
4100	Material och förnödenheter	25 000
4300	Inköp av tjänster	910 000
4800	Övriga utgifter	
	- resor	<u>85 000</u>
	Anslagsbehov	1 200 000

43.95.07. Informationsverksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
457 778,46	760 000	89 100	530 000

Under momentet föreslås ett anslag om 530.000 mark. Anslaget avser kostnader för tryckning, översättning av informationsmaterial, köp av layouttjänster m.m. särskilt avseende riktade kommunikationsinsatser samt produktion av informationsmaterial.

I det föreslagna anslaget ingår även utgifter för pressklipp. För personalinformation avsätts 30.000 mark.

Informationsverksamheten kommer att intensifieras i och med att en informationschef tillsatts, varför anslaget för informationsmaterial utökats något.

Kostnader för annonser och kungörelser belastas respektive avdelnings verksamhetsutgifter varför anslaget minskats med ca 200.000 mark.

Dispositionplan:

4300 Inköp av tjänster	
- trycknings- och annonseringstjänster	<u>530 000</u>
Anslagsbehov	530 000

44. FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	77 024 635	80 779 000	88 984 000	10,2%	15,5%
Överföringsutgifter	39 240 279	71 350 000	49 490 000	-30,6%	26,1%
Realinvesteringsutgifter	13 669 710	33 000 000	1 500 000	-95,5%	-89,0%
Lån och övriga finansin- steringar	5 000 000	23 630 000	23 630 000	0,0%	372,6%
Summa utgifter	134 934 624	208 759 000	163 604 000	-21,6%	21,2%
Summa inkomster	-69 064 604	-90 100 000	-67 330 000	-25,3%	-2,5%
Nettoutgifter	65 870 021	118 659 000	96 274 000	-18,9%	46,2%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Allmän förvaltning	6 700 377	8 605 000	10 108 000	17,5%	50,9%
Allmänna stöd till kommun- erna	34 470 816	36 700 000	42 100 000	14,7%	22,1%
Särskilda understöd, lån och investeringar	18 205 824	54 650 000	20 180 000	-63,1%	10,8%
Stöd från Europeiska Unionen	1 855 591	25 500 000	0	-100,0%	-100,0%
Penningautomatmedel	2 613 872	10 130 000	10 840 000	7,0%	314,7%
Pensioner och pensionsav- gifter	65 226 329	66 600 000	71 650 000	7,6%	9,8%
Enligt förvaltningsområde icke fördelade utgifter	5 861 816	6 574 000	8 726 000	32,7%	48,9%
Summa	134 934 624	208 759 000	163 604 000	-21,6%	21,2%

44.01. ALLMÄN FÖRVALTNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001
Utgifter	6 700 377	8 605 000	10 108 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	6 700 377	8 605 000	10 108 000

Finansavdelningens huvudsakliga verksamhetsområde är landskapets ekonomi och den ekonomiska utvecklingen i landskapet. Avdelningen har härvid bl.a. till uppgift

- att uppgöra och sammanställa beslutsunderlag om tilldelning av resurser för och finansiering av landskapets olika verksamhetsområden
- att följa de ekonomiska relationerna mellan landskapet och staten
- att följa de ekonomiska relationerna mellan landskapet och kommunerna
- att sköta landskapets kassahantering, bokföring och bokslut vari ingår övervakning av underredovisare
- att handha löne- och pensionsutbetalningar
- att handlägga ärenden gällande landskapsanställdas pensioner

- att handlägga ärenden angående kollektiva avtal och tolkningen av dessa, de landskapsanställdas rättsliga ställning samt tjänsteregleringar
- att administrera av landskapet utgivna lån
- att förvara och bevaka ingångna avtal och erhålla säkerheter
- att samordna förvaltningens datautveckling, -drift och -kommunikation
- att handha kassahantering och bokföring för vissa separata organisationer såsom pensionsfonden, Nordens Institut och Skärgårdssamarbetet
- utföra de arbetsuppgifter som ankommer på landskapsstyrelsen i egenskap av fondförvaltare för Interreg II för skärgården
- beredning av EU-ärenden inom avdelningens rättsområden
- delta i implementeringen av skatteundantaget
- handha beredningen av övriga skattefrågor.

Några mätetal som i viss mån beskriver utvecklingen har beräknats respektive uppskattats enligt följande:

	1998	1999	2000	2001
Bokförda dokument	56.650	59.893	60.000	62.000
Lön-, pensions- och arvodes- tagare	6.950	6.690	7.000	7.000
Utestående lån	2.497	2.370	2.300	2.250
Räntestödslån	884	873	860	830
Dataarbetsplatser (Självstyrelsegården)	182	189	194	198

Påpekas kan att ett bokfört dokument kan innehålla en mängd in- respektive utbetalningar. Antalet löntagare är mätt genom antalet utgivna skatteinnehållningsbevis varvid samma person kan vara såväl lön- som arvodes- tagare.

Målsättningar för år 2001

- strävan att förbättra uppföljningen av i budgeten angivna målsättningar fortsättes varvid tyngdpunkten under året lägges vid utveckling av verksamhetsberättelsen
- beredningen av ett förslag till reformering av landskapsandelssystemet påbörjas under året i samarbete med Ålands kommunförbund
- förberedelserna för övergången till euro fortgår
- den med riksmyndigheterna gemensamma utredningen av förändringarna i statsbokslutet slutförs under början av året
- uppbyggnaden av de web-baserade systemen för såväl intern som extern information fortsättes
- den programvara som allmänna förvaltningen använder för främst e-posthanteringen uppgraderas
- datasäkerheten förbättras genom inköp och installation av en s.k. brandvägg
- rapporteringen från databaserna och redovisningssystemet förbättras och projektregistret vidareutvecklas
- regelverken inom de olika avtalsområden som numera är samlade under finansavdelningens ansvar förbättras successivt
- tillgängligheten till i synnerhet landskapets tjänstekollektivavtal ökas

- genom att införa avtalstexterna på det interna datanätet
- det arbete för en förnyelse av systemet för tjänstemännens lönesättning som har inletts tidigare och som utförs i samarbete med tjänstemännens fackliga organisationer fortsättes
 - ett förslag till en ny tjänstemannalag och en översyn av landskapslagarna om tjänstekollektivavtal utarbetas
 - landskapets system för pensionsdataregistrering förbättras bl.a så att uppkoppling till Pensionskyddscentralens anställningsregister möjliggörs.

44.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 900 376,50	7 205 000	1 397 300	8 308 000

Anslaget under momentet avser främst avlönande av personal enligt bilaga 5.

Ett grundläggande drag i de bestämmelser som reglerar hanteringen av EU-medlen i medlemsstaterna, och därmed även inom landskapsförvaltningen, är strävan att särskilja utbetalnings- och redovisningsfunktionerna från varandra. Inom landskapsförvaltningen har dessa funktioner traditionellt varit delar i samma process. I avsikt att bättre kunna svara upp mot de nämnda kraven har finansavdelningen inlett en omorganisering av i första hand redovisningsbyrån. För att kunna möta de förhöjda redovisningskraven och klargöra de olika ansvarsområdena föreslås inrättande av en tjänst som ledande bokförare (lkl A 18) fr.o.m. 1.3.2001.

I anslaget för inköp av tjänster har bl.a. beaktats kostnaderna för hanteringen av reseräkningar, avdelningens officiella kungörelser samt utbildning.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	30 *	33	34
Tillfälliga tjänster	2	2	3

*3 tjänster överförda från moment 43.01.01 samt 2 tjänster från moment 48.01.01.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	7 215 997	
	- tillfälliga tjänster	<u>720 003</u>	7 936 000
4100	Material och förnödenheter		12 000
4300	Inköp av tjänster		250 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	102 000	
	- representation	<u>8 000</u>	<u>110 000</u>
	Anslagsbehov		8 308 000

44.01.04. Verkställande av beskattningen (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
800 000,00	1 100 000	201 800	1 200 000

För kostnader enligt överenskommelseförordningen (72/1997) om verkställandet av kommunalbeskattningen i landskapet Åland samt för utredningskostnader som har samband med verkställandet av beskattningen föreslås ett anslag om 1.200.000 mark.

Anslaget avser främst kostnader för skatteåret 2001.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>1 200 000</u>
	Anslagsbehov	1 200 000

44.01.05. Utvecklingsarbete (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	300 000	100 900	600 000

För utrednings- och utvecklingsarbete inom avdelningens verksamhetsområde föreslås ett anslag om 600.000 mark. Ett prioriterat område för utvecklingsarbetet är pensionsdataregistreringen. Anslaget kan användas för köp av tjänster och avlöningsutgifter för tillfällig personal.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter - tillfälliga tjänster	300 000
4300	Inköp av tjänster	<u>300 000</u>
	Anslagsbehov	600 000

44.05. ALLMÄNNA STÖD TILL KOMMUNERNA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	34 470 816	36 700 000	42 100 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	34 470 816	36 700 000	42 100 000

Syftet med de allmänna stöden till kommunerna är att minska skillnaderna i ekonomisk bärkraft mellan kommunerna och främja förutsättningarna att upprätthålla den verksamhet som förutsätts i landskapslagstiftningen.

Landskapsstyrelsen har även inför uppgörandet av budgetförslaget för år 2001 hållit överläggningar angående landskapsandelssystemet och övriga ekonomiska relationer mellan landskapet och kommunerna. Se även allmänna motiveringen.

44.05.30. Finansieringsunderstöd till kommunerna (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
21 000 000,00	23 500 000 tb 600 000	4 457 000	26 500 000

För komplettering av skatteinkomsterna och understöd enligt prövning en-

ligt LL om landskapsandelar till kommunerna (70/1993) föreslås ett anslag om 26.500.000 mark.

Dispositionsplan:

8207	Allmänna stöd	<u>26 500 000</u>
	Anslagsbehov	26 500 000

44.05.31. Allmänna landskapsandelar till kommunerna (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
13 470 816,00	12 600 000	1 681 900	10 000 000

Anslaget avser allmänna landskapsandelar enligt LL om landskapsandelar till kommunerna.

Anslaget har beräknats utgående från ett basbelopp om 486 mark per kommuninvånare.

I förslaget har beaktats den kompensation som den totala effekten slopan- det av ÅHS-avgifter och inkomstbortfallet till följd av införandet av det allmänna skatteavdraget om 5 % medfört för kommunerna (26/1999). Kompensationen hänför sig till år 1999. Se även allmänna motiveringen i budgetförslaget för år 1999.

Dispositionsplan:

8207	Allmänna stöd	<u>10 000 000</u>
	Anslagsbehov	10 000 000

44.05.32. Kompensation för sänkning av samfundsskatt till kommunerna (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		588 700	3 500 000

Momentet nytt.

I enlighet med LL om ändring av 4 § kommunalskattelagen för landskapet Åland (55/2000) har kommunalskatteprocentsatsen för samfund och samfällda förmåner sänkts från 11,2 % till 10,5531 % under år 2000 och därefter till 10,8025 %. Vid förhandlingarna inför 2000 års budgetförslag var landskapsstyrelsen överens med kommunerna att en kompensation på basis av konstaterat inkomstbortfall till följd av detta bör utgå till kommunerna. Se även allmänna motiveringen i budgetförslaget för år 2000.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett anslag om 3.500.000 mark att utges som kompensation för verkligt inkomstbortfall under år 2000. Beskattningsuppgifterna för år 2000 finns dock tillhanda först vid slutet av år 2001 varför det föreslagna anslaget är en uppskattning.

Dispositionsplan:

8207	Allmänna stöd	<u>3 500 000</u>
	Anslagsbehov	3 500 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I ltl Ritva Sarin Grufbergs m.fl. finansmotion nr 11 föreslås en komplettering till motiveringen under momentet angående kompensation till kommunerna om tonnageskatt införs.

Enligt utskottet är införandet av en tonnageskatt en åtgärd som vidtas av riksdagen. I regeringen har en diskussion förts om kompensation till kommunerna för minskade skatteintäkter. Utskottet förutsätter att landskapsstyrelsen bevakar landskapets intressen i ärendet och ser till att även de däundiska kommunerna kompenseras för minskade skatteintäkter. Utskottet föreslår mot denna bakgrund att motionen förkastas.

44.05.33. Kompensation för utökat förvärvsinkomstavrdrag

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		353 200	2 100 000

Förvärvsinkomstavdraget har då landskapets kommunalskattelag är en blankettlag genom förändringar av rikslagstiftningen utökats de senaste åren. För att kompensera kommunerna för minskning av skatteintäkter som föranleds av detta föreslås ett anslag om 2.100.000 mark. Se även allmänna motiveringen.

Dispositionsplan:

8207	Allmänna stöd	2 100 000
	Anslagsbehov	2 100 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Enligt motiveringarna är anslaget avsett för att kompensera kommunerna för de minskade skatteintäkterna som förändringar i förvärvsinkomstavdraget i rikslagstiftningen medför. Ändringarna i rikslagen träder automatiskt i kraft på Åland på grund av blankettlagstiftning. Utskottet anser att anslaget skall användas för att kompensera de minskade intäkterna för skatteåret 2000 och att landskapsstyrelsen i nästa års budget upptar motvarande kompensation för skatteåret 2001. Utskottet har erfarit att preliminära beräkningar visar att höjningen medför minskade intäkter för 2001 med cirka 2,4 miljoner mark.

44.10. SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	18 205 824	54 650 000	20 180 000
Inkomster	-48 665	-50 000	-180 000
Nettoutgifter	18 157 159	54 600 000	20 000 000

44.10.31. Överföring av danaarv

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	50 000	30 300	180 000

Med hänvisning till moment 34.10.31 föreslås ett anslag om 180.000 mark varvid fastigheten Skomakargärdan Rnr 11:5 i Kumlingeby, Kumlinge ingår i det som överförs till kommunen.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	<u>180 000</u>
	Anslagsbehov	180 000

44.10.32. Stöd för kommunernas IT-utveckling

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
300 000,00	100 000		

I enlighet med budgetmotiveringen för år 2000 avslutas stödet och momentet utgår.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Sune Erikssons m.fl. finansmotion nr 12 föreslås att momentet återinförs och att under det upptas 100.000 mark som stöd för kommunernas IT-utveckling.

Utskottet har erfarit att Ålands kommunförbund sedan hösten 1998 påbaserat av ett avtal med 15 kommuner bedriver ett projekt i syfte att få till stånd en IT-samordning mellan kommunerna. Projektets övergripande målsättning är att stödja kommunernas myndighetsfunktion, effektivisera verksamheten samt att skapa bättre samverkan mellan kommunerna. Ett delmål har varit att skapa samma tekniska kommunikationsmöjligheter för de berörda kommunerna som för den offentliga sektorn i övrigt. För att kunna förverkliga detta har en gemensam central grundnivå skapats för den kommunala IT-samordningen. Kommunförbundet har sedan 1999 arbetat med införandet av ett gemensamt groupwaresystem av standardtyp som bl.a. inkluderar en avancerad eposthantering. Sedan 1999 pågår också implementeringen av ett gemensamt ärendehanterings- och protokollsystem och antivirussystem. I projektet ingår även utbildning av personalen. Projektet har fördröjts något på grund av bristande tekniska förutsättningar i kommunerna i kombination med personalbrist. En av förutsättningarna för att IT-samordningen kommit igång och uppnått dagens nivå är det stöd som beviljats från landskapsstyrelsen.

Utskottet finner att det stöd som hittills beviljats har haft en stimulerande effekt och bidragit till IT-utvecklingen i kommunerna. Enligt utskottet har kommunförbundet haft en viktig roll i utvecklingen som bör stödjas även framöver. Fortfarande återstår mycket arbete för att alla kommuner skall stå på en rimlig nivå. Utskottet anser därför att anslaget bör återinföras

om det visar sig finnas behov av tilläggsmedel för den fortsatta IT-utvecklingen i kommunerna. Utskottet förutsätter dessutom att de anslag som föreslås för IT-utveckling på andra områden i budgeten även kan komma kommunerna till del.

Utskottet föreslår att motionen förkastas med hänvisning till det utskottet anför ovan.

44.10.40. Understöd för informationsteknisk infrastruktur

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	2 500 000		

Med beaktande av att det visat sig mest ändamålsenligt att bevilja stödet främst inom ramen för mål 2-programmet föreslås momentet utgå

44.10.60. Bidrag för elöverföringsanläggning (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00			

Momentet utgår.

44.10.74. Infrastrukturella investeringar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
12 905 823,96	32 000 000	0	0

Genomförandet av Allhallsprojektet i Eckerö har skett planerligt. Anläggningen har tagits i bruk och hyreskontrakt har tecknats med Eckerö Allhall Ab för tio år framåt. Kostnaderna är ännu inte slutreglerade men slutsumman bör ligga i närheten av 37 miljoner mark. Anslag för förvaltningen av hallen till den del dessa faller på landskapet upptas under moment 43.40.01.

Tidplanen för Kongress- och kulturhuset har förskjutits. Avsikten var att detaljplaneringen av byggnaden huvudsakligen skulle ske under år 2000. Då beredningen av stadsplaneändringen för avsedd tomt blivit mer omfattande än beräknat har detta medfört att detaljplaneringen framskjutits. Mariehamns stad har nu antagit en stadsplaneändring som skall möjliggöra en utbyggnad av Kongress- och kulturhuset baserat på det vinnande arkitekt-tävlingsförslaget. Efter att beslut om parkeringslösningen tagits och former för driften lagts fast igångsätter landskapsstyrelsen detaljplaneringen av projektet, vilken beräknas pågå under år 2001. Utgående från dessa förutsättningar kan byggnadsentreprenaden bjudas ut för anbudstävling år 2002. Med en beräknad byggnadstid på 18 månader skulle Kongress- och kulturhuset kunna tas i bruk år 2004. Landskapsstyrelsen avser samtidigt bevaka att projektet inte igångsättes vid en tidpunkt då byggnadsbranschen redan är fullt sysselsatt och projektet skulle leda till överhettning.

Projektets omfattning följer fortfarande det tidigare presenterade programmet. Totalkostnaden har tidigare uppskattats till ca 75 miljoner mark,

men den aktuella prisnivån vid upphandlingstillfället påverkar dock i hög grad det slutliga priset.

En arbetsgrupp har under åren 1999 – 2000 slutfört förprojekteringen av en utbyggnad av Ålands Sjöfartsmuseum. Arbetsgruppen har slutfört sitt arbete under hösten 2000 och föreslår en arkitekttävling för utbyggnaden. Förslaget omfattar en totalyta om ca 2.400 m² inklusive museilokaler om 1.470 m². Landskapsstyrelsen, som konstaterar att ett förverkligande av sjöfartsmuseibygnaden är aktuell först då kongress- och kulturhuset färdigställts, avser att under året granska arbetsgruppens förslag och ta ställning till frågan om en eventuell arkitekttävling.

Anslaget under momentet kan även användas för utredningar och planering av ett tekniskt allaktivitetscentrum.

Med beaktande av från tidigare år reserverade medel föreslås inget ytterligare anslag detta år.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I ltl Erlands m.fl. finansmotion nr 13 föreslås att anslaget höjs med 1.000.000 mark för en simhall i Godby.

Motionen föreslås förkastad med hänvisning till motiveringen nedan.

I ltl Erlands m.fl. finansmotion nr 14 föreslås att anslaget höjs med 2.500.000 mark för uppvärmda idrottsplaner.

Motionen föreslås förkastad med hänvisning till motiveringen nedan. Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av vice ordföranden Holmberg samt ledamöterna Jan-Erik Mattsson och Sjöblom.

I ltl Strands m.fl. finansmotion nr 15 föreslås att anslaget höjs med 5.000.000 mark för en badanläggning i Mariehamn.

Motionen föreslås förkastad med hänvisning till motiveringen nedan. Beslutet tillkom genom omröstning som utföll 3-2. Beslutet biträdades av vice ordföranden Holmberg samt ledamöterna Jan-Erik Mattsson och Sjöblom.

Enligt utskottet kan de aktuella satsningarna aktualiseras när förutsättningar finns och finansiering kan ske i enlighet med den modell som lagtinget tidigare antagit i budgeten för 1998 i fråga om kommunala satsningar med infrastrukturell betydelse.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1a/2000-2001

Lagtinget har beslutat att till momentets motivering foga följande: "Landskapsstyrelsen bör under året framlägga för lagtinget investeringsgrunder för när medel för infrastrukturella satsningar kan beviljas för satsningar, som stärker turistnäringen. Landskapsstyrelsen bör särskilt beakta de planer på badanläggning i Mariehamn och simhall i Finström som för närva-

rande är aktuella.”

Finansutskottet har beslutat att omfatta lagtingets beslut.

Lagtinget har vidare beslutat att till momentets motivering infoga följande: ”Förutsatt att planeringen i Mariehamns stad slutförs och att driften garanteras används under momentet reserverade medel till badanläggning i Mariehamn.”

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat att vidbli sitt tidigare beslut. Beslutet har biträttas av vice ordföranden Holmberg samt ledamöterna Jan-Erik Mattsson och Sjöblom.

44.10.80. Lån å kommunerna för inrättande av arbetsplatsområden (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	5 000 000	840 900	5 000 000

Föreslås ett anslag om 5.000.000 mark för att utges som lån till kommuner som anskaffar mark och inrättar arbetsplatsområden.

Åt kommunerna i bosättningsstrukturgrupp 3 och 4 enligt LL om bosättningsstrukturgrupper (d.v.s. Finström, Jomala och Mariehamn) utges lånen mot en årlig ränta som är densamma som grundräntan, f.n. 4,5 %. Åt kommuner i bosättningsstrukturgrupperna 1 och 2 utges lånen mot en årlig ränta som är hälften av grundräntan, f.n. 2,25 %.

Amorteringsvillkoren för lånen är så utformade att en mot tomtområdens andel i kostnaden för att inrätta arbetsplatsområdet proportionell del av lånen förfaller till betalning då respektive tomt tas i bruk. Lånetiden får dock uppgå till högst 20 år.

Dispositionsplan:

1520	Markmässiga lånefordringar	<u>5 000 000</u>
	Anslagsbehov	5 000 000

44.10.87. Regionallån

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 000 000,00	15 000 000	2 522 800	15 000 000

Föreslås att ett anslag om 15.000.000 mark upptas för utgivande av lån ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot. Lånen utges i allmänhet mot bankmässigt betryggande säkerhet men landskapsstyrelsen kan enligt prövning utge lånen utan säkerhet. Lån till samhällsägda bolag ges sålunda utan krav på säkerhet. I övrigt utges lånen på motsvarande villkor som de lån som lyfts från Nordiska Investeringsbanken, vilka upptas som inkomst under moment 39.30.87.

Dispositionsplan:

1520	Lånefordringar	<u>15 000 000</u>
	Anslagsbehov	15 000 000

44.15. STÖD FRÅN EUROPEISKA UNIONEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 855 591	25 500 000	0
Inkomster	-4 619 652	-25 500 000	0
Nettoutgifter	-2 764 060	0	0

Kapitlet utgår. Se även allmänna motiveringen.

44.15.60. Stöd från Europeiska unionen

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 855 591,41	21 600 000 tb 3 900 000		

Momentet utgår. Se även allmänna motiveringen och momenten 46.20.45, 47.05.45, 47.17.45, 47.26.45 och 47.41.55.

44.20. PENNINGAUTOMATMEDEL

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 613 872	10 130 000	10 840 000
Inkomster	-30 300 000	-30 300 000	-30 300 000
Nettoutgifter	-27 686 128	-20 170 000	-19 460 000

Genom de anslag som budgeteras under kapitlet främjas de ideella föreningarnas verksamheter som inte är verksamma inom det sociala eller kulturella området men som har sådan verksamhet som faller inom ramen för fördelningen av penningautomatmedel. Därtill understöds investeringar och projekt som gynnar de verksamheter för vilka penningautomatmedel beviljas och som främjar penningautomatföreningens verksamhet.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet konstaterar att Åland har ett rikt föreningsliv. Den tredje sektorn och frivilligarbetets omfattning samt dess samhällsekonomiska betydelse bör enligt utskottet kartläggas i syfte att skapa ett stödsystem som långsiktigt tryggar det ideella arbetet och stimulerar till fortsatt nyskapande verksamhet. Stödsystemet till de ideella organisationerna bör vara sådant att en rättvis och jämlik fördelning uppnås. Stödsystemet skall också inne-

fatta allmänna bidragsgrunder för att trygga mångfalden i den tredje sektorn. Det finns även föreningsverksamhet som inte erhåller stöd via detta budgetanslag som bör uppmärksammas på samma sätt.

44.20.50. Understöd ur penningautomatmedel

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 577 744,00	3 300 000	657 600	3 910 000

Föreslås ett anslag om 3.910.000 mark, vilket avser understöd ur penningautomatmedel för ideella föreningar och organisationer vilka inte hänförs till sociala-, ungdoms- eller idrottssektorn samt penningautomatmedel till landskapsstyrelsens disposition.

Inom ramen för anslaget kan i speciella fall utges bidrag för evenemang på Åland vilka har en lokal förening eller motsvarande som arrangör och evenemang vilka är av sådan karaktär att de har betydelse även för turistnäringen.

Dispositionsplan:

8209 Övriga inkomstöverföringar	<u>3 910 000</u>
Anslagsbehov	3 910 000

44.20.51. Projektbidrag ur penningautomatmedel

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
36 128,00	3 200 000	555 000	3 300 000

Föreslås ett anslag om 3.300.000 mark att utges som bidrag för aktivitetsfrämjande och sysselsättningskapande projekt eller andra investeringar som faller inom ramen för principer för fördelningen av penningautomatmedel. Stödet ur penningautomatmedel för dessa investeringar uppgår i allmänhet till högst 25 % i bidrag och 50 % i lån.

Dispositionsplan:

8301 Undervisning, kultur och idrott	2 900 000
8309 Övriga kapitalöverföringar	<u>400 000</u>
Anslagsbehov	3 300 000

44.20.86. Lån ur penningautomatmedel (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	3 630 000	610 500	3 630 000

Föreslås ett anslag om 3.630.000 mark att utges som lån för aktivitetsfrämjande och sysselsättningskapande projekt. Lånen kan även utges för socialvårdsanläggningar, idrottsanläggningar och liknande projekt.

Lånen utges åt kommuner och via kommunens förmedling och på kommunens ansvar åt föreningar och sammanslutningar.

Räntan föreslås i allmänhet uppgå till f.n. 2,5 %.

Dispositionsplan:

1520	Lånefordringar	<u>3 630 000</u>
	Anslagsbehov	3 630 000

44.90. PENSIONER OCH PENSIONSavgIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	65 226 329	66 600 000	71 650 000
Inkomster	-32 000 000	-32 500 000	-35 000 000
Nettoutgifter	33 226 329	34 100 000	36 650 000

En stor ökning av pensionsutgifterna är att vänta eftersom antalet nya pensionstagare hela tiden ökar.

Antalet beviljade pensioner har ökat kraftigt fr.o.m. år 1999.

De fem senaste åren har antalet personer som beviljats respektive lyft landskapspension i december varit:

År	1995	1996	1997	1998	1999
Beviljade	90	93	84	85	126
Lyfta	1.008	1.021	1.057	1.093	1.158

44.90.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
228 337,00	300 000	50 500	300 000

Anslaget avser utgifter för köp av pensionstjänster, främst uträknings- och sakkunnigtjänster från Statskontoret och Kommunernas pensionsförsäkring samt registeruppgifter från Pensionsskyddscentralen m.m.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>300 000</u>
	Anslagsbehov	300 000

44.90.04. Pensioner och familjepensioner (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
63 568 102,13	65 000 000	11 773 200	70 000 000

Anslaget avser lagbundna utgifter (4/1997 m.fl.). För ålderspensioner, invalidpensioner och rehabiliteringsstöd, arbetslöshetspensioner, deltidspensioner och familjepensioner samt rehabiliteringspenning och andra utgifter i samband med yrkesinriktad rehabilitering.

Dispositionsplan:

7100	Pensionsutgifter	<u>70 000 000</u>
	Anslagsbehov	70 000 000

44.90.05. Övriga pensionsutgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 429 889,73	1 300 000	227 100	1 350 000

Anslaget avser pensionsbaserad KTAPL-avgift enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare. Landskapet övertog betalningsansvaret i samband med ÅHS-reformen, varför avgiften således är att betrakta som betalning av Ålands folkhälsoförbunds och Ålands vårdförbunds skuld till Kommunernas pensionsförsäkring. Anslaget får även användas för betalning av vissa självriskandelar enligt 6 § KTAPL som hänför sig till anställningar vid de nämnda kommunalförbunden.

Dispositionsplan:

4800	Övriga utgifter	<u>1 350 000</u>
	Anslagsbehov	1 350 000

44.95. ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE UTGIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	5 861 816	6 574 000	8 726 000
Inkomster	-2 096 287	-1 750 000	-1 850 000
Nettoutgifter	3 765 529	4 824 000	6 876 000

44.95.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 190 211,25	3 500 000	701 300	4 170 000

Föreslås ett anslag om 4.170.000 mark att användas för förvaltningens gemensamma kostnader för vissa centrala av finansavdelningens administrerade kontorsfunktioner, inköp av tjänster för livviditetsförvaltning och försäkring av egendom. Anslaget föreslås höjt främst med anledning av de kostnader övergången till Euro fr.o.m. år 2002 föranleder.

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter	
	- kontorsmaterial	450 000
4200	Hyror	270 000
4300	Inköp av tjänster	
	- underhåll av inventarier	120 000
	- tryckningstjänster (kopiering)	60 000
	- ADB-användartjänster	120 000

	- banktjänster	170 000	
	- posttjänster	850 000	
	- teletjänster	650 000	
	- brandförsäkringar	500 000	
	- expert- och utredningstjänster	<u>750 000</u>	3 220 000
4800	Övriga utgifter		
	- licensavgifter		<u>230 000</u>
	Anslagsbehov		4 170 000

44.95.04. Ålandsdelegationen (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
40 708,85	100 000	16 800	100 000

För landskapets kostnader för Ålandsdelegationens verksamhet föreslås ett anslag om 100.000 mark.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden		50 000
4800	Övriga utgifter		<u>50 000</u>
	Anslagsbehov		100 000

44.95.05. IT-utveckling (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
328 931,96	1 000 000	168 200	1 000 000

Föreslås ett anslag om 1.000.000 mark för central datautveckling för den allmänna förvaltningens behov för vilket inte upptagits särskilda anslag och projektledningsstöd för övrig systemutveckling. Anslaget kan användas för konsultkostnader, inköp av ADB-program m.m. I anslaget ingår även centrala kostnader för uppbyggnad av landskapsstyrelsens service på Internet.

Dispositionsplan:

1112	Immateriella rättigheter		420 000
4300	Inköp av tjänster		550 000
4800	Övriga utgifter		<u>30 000</u>
	Anslagsbehov		1 000 000

44.95.06. Allmän IT-utveckling (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		134 600	800 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 800.000 mark för kostnader för allmän IT-utveckling gemensamt med näringslivet, utbildningssektorn och övriga samhällssektorer. Anslaget kan användas för IT-relaterade projekt så som t.ex. Wheelit-projektet, seminarier, m.m. Anslaget får även användas för

konsultkostnader och avlönande av tillfällig personal.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter - tillfälliga tjänster	150 000
4300	Inköp av tjänster	600 000
4800	Övriga utgifter	<u>50 000</u>
	Anslagsbehov	800 000

44.95.07. Fackföreningsutbildning

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
400,82	14 000	2 400	14 000

För fackföreningsutbildning i enlighet med landskapets tjänstekollektivavtal föreslås ett anslag om 14.000 mark.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>14 000</u>
	Anslagsbehov	14 000

44.95.08. Övriga avlöningar

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
809 503,26	960 000	192 100	1 142 000

Inrättade tjänster avser anslag för personliga lönetillägg.

Under tillfälliga tjänster reserveras anslag om 677.000 mark för tillfällig arbetskraft, vikarier under sjuk- och moderskapsledigheter samt andra tjänstearrangemang. Anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande avser personliga lönetillägg.

Under övriga löner och arvoden upptas anslag för eventuella nya personliga lönetillägg, 30.000 mark samt för förtroendemannaarvoden 40.000 mark.

Härutöver föreslås en reservering om 25.000 mark för avgångsbidrag. Ett avgångsbidrag betalas till en tjänsteman som efter långvarig tjänstgöring hos landskapet har blivit uppsagd på grund av att tjänsten indragits och som på grund av ålder eller av annan orsak är svår att på nytt placera i arbete (42 § tjänstemannalagen för landskapet Åland).

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter - inrättade tjänster	121 315
	- tillfälliga tjänster	894 373
	- personal i arbetsavtalsförhållande	8 778
	- övriga löner och arvoden	92 534
	- övriga personalutgifter	<u>25 000</u>

Anslagsbehov

1 142 000

44.95.70. Anskaffning av inventarier (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
763 886,32	1 000 000	252 300	1 500 000

För anskaffning av och utbyte av främst datautrustning, kopieringsmaskiner och möbler men även övriga inventarier för centralförvaltningens behov föreslås ett anslag om 1.500.000 mark.

Dispositionplan:

1125	Maskiner och inventarier	<u>1 500 000</u>
	Anslagsbehov	1 500 000

45. SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	268 462 030	295 758 000	321 706 000	8,8%	19,8%
Överföringsutgifter	112 666 590	133 710 000	132 298 000	-1,1%	17,4%
Realinvesteringsutgifter	0	10 000 000	5 000 000	-50,0%	
Lån och övriga finansinves- teringar	502 702	2 000 000	800 000	-60,0%	59,1%
Summa utgifter	381 631 322	441 468 000	459 804 000	4,2%	20,5%
Summa inkomster	-43 905 159	-43 021 000	-43 163 000	0,3%	-1,7%
Nettoutgifter	337 726 163	398 447 000	416 641 000	4,6%	23,4%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Allmän förvaltning	5 020 735	5 752 000	6 117 000	6,3%	21,8%
Övriga sociala uppgifter	48 632 758	49 075 000	53 728 000	9,5%	10,5%
Av kommunerna anordnade sociala tjänster	51 590 280	68 350 000	62 600 000	-8,4%	21,3%
Mottagande av flyktingar	718 671	720 000	150 000	-79,2%	-79,1%
Penningautomatmedel för social verksamhet	7 690 423	8 430 000	8 630 000	2,4%	12,2%
Övrig hälso- och sjukvårds- uppgifter	2 108 598	2 841 000	3 666 000	29,0%	73,9%
Övrig veterinärvård	1 362	25 000	35 000	40,0%	2470,6%
Allmän miljövärd	287 000	450 000	450 000	0,0%	56,8%
Naturvård	956 518	2 090 000	2 011 000	-3,8%	110,2%
Vattenförsörjning och vatten- vård	2 181 291	6 580 000	6 683 000	1,6%	206,4%
Avfallshantering	766 744	2 710 000	2 910 000	7,4%	279,5%
Ålands miljöprövningsnämnd	417 985	545 000	830 000	52,3%	98,6%
Ålands hälso- och sjukvård	261 258 958	293 900 000	311 994 000	6,2%	19,4%
Summa	381 631 322	441 468 000	459 804 000	4,2%	20,5%

Social-, hälso- och sjukvård

De viktigaste målen under de närmaste åren är fortsättningsvis att trygga en tillräcklig och ändamålsenlig social-, hälso- och sjukvård för hela den åländska befolkningen. Detta är möjligt genom att bland annat satsa på den förebyggande social- och hälsovården samt på personalens fortbildning, samordna och använda resurserna effektivt samt genom att uppmuntra befolkningens egen aktivitet.

Av central betydelse för att den förebyggande social- och hälsovården skall lyckas är att den samverkar och samarbetar med övriga förvaltningsområden, näringslivet och de ideella organisationerna samt de enskilda människornas engagemang. Tillgången till och kvalitén på företagshälsovården kommer att utredas under året. Särskilt kommer att undersökas hur kontrollen av hur funktionshindrade arbetstagare klarar sig i arbete fungerar.

De områden inom vården och omsorgen som omfattar flera myndigheters ansvar och organisationers verksamhet, t.ex. barnskyddet, mentalvården, missbrukarvården samt vården om äldre, kommer fortsättningsvis att ägnas särskild uppmärksamhet. Landskapsstyrelsen kommer att försöka påverka myndigheters och organisationers agerande så att samverkan upprätthålls, samarbetet effektiveras samt så att resurserna samordnas och kvaliteten höjs.

För att främja klientmedverkan och förtroendefulla klientrelationer samt för att stärka klientens ställning och rättigheter inom socialvården har landskapsstyrelsen för avsikt att under året inleda beredandet av en landskapslag om klientens ställning och rättigheter. Modell för lagstiftningen är lagstiftningen om patientens ställning och rättigheter. Även inleds arbetet med att lagstifta om förtroenderådets verksamhet och organisation. För att på ett bra sätt förverkliga den nya lagstiftningen bör under år 2002 personalresurserna förstärkas. Avsikten är att i en tjänst kombinera dagens patientombudsmannaskap med ett ombudsmannaskap som skall tillvarata socialvårdsklientens ställning och rättigheter.

Under året kommer landskapsstyrelsen att tillstålla lagtinget ett hälsopolitiskt program. Programmet kommer att delvis bygga på de fakta om folkhälsan som framkommer i "Folkhälsorapport för Åland 2000".

Barn- och familjefrågor kommer fortsättningsvis att vara prioriterade områden. Barnbidraget föreslås höjt med 10 % och hemvårdsstödet med ca 10 % i syfte att förbättra barnfamiljernas ekonomi. Samarbetsprojektet BUSS (barn och ungdomar med särskilda svårigheter) med utbildnings- och kulturavdelningen fortsätter. De fel, problem och brister inom bland annat barnomsorgen och skolan som uppmärksammas under projektiden kräver insatser även från landskapsstyrelsens sida år 2001. Under året kommer landskapsstyrelsen att se över lagstiftningen om förundervisningen och övrig barnomsorgslagstiftning. Utvecklandet av barnskyddet i kommunerna torde förutsätta åtgärder från landskapsstyrelsens sida som främjar det kommunala samarbetet och tidiga insatser inom den öppna vården.

Under året kommer landskapsstyrelsen att satsa på utvecklandet av den förebyggande missbrukarvården genom att förverkliga en ny utbildningsmodell som fokuserar på alkohol och vuxna. Dessutom prioriteras arbetet med att samordna och främja kvalitén inom det drogförebyggande arbetet samt inom den missbrukarvård som hör till socialvården och den som faller under hälso- och sjukvården samt att utveckla kvalitetssystem inom missbrukarvården. Under året slutförs utvärderingen av alkohol- och narkotikapolitiska programmet 1996-2000 och påbörjas utarbetandet av ett nytt program.

Det är en utmaning, särskilt för de mindre kommunerna, att ordna alla de tjänster och all den service inom socialvården som ålagts kommunerna att tillhandahålla. För att underlätta kommunernas ordnande av skyddat arbete föreslås för år 2001 ett nytt anslag. Anslaget kan användas för att understöda kommuner som ordnar eller som understöder ordnandet av skyddat arbete för funktionshindrade. Genomgången av tillräckligheten hos servicesystemet som kommunerna ordnar, för att utvärdera om systemet under-

skrider den lagstadgade omfattningen och beskaffenheten, som påbörjades år 1998 fortsätter under året.

Miljövård

Landskapsstyrelsens miljöarbete är fortsatt inriktat på arbetet för en hållbar utveckling. Alla samhällssektorer måste förmås ta sitt miljöansvar genom att minimera de negativa miljökonsekvenserna av sektorernas verksamheter. Miljöns kvalitet skall bevaras, skyddas och förbättras, människors hälsa skyddas och naturresurserna nyttjas varsamt och rationellt.

Gränsöverskridande källor förorsakar en del av miljöproblemen. Men även lokala verksamheter står för en stor del av den negativa miljöpåverkan. Landskapsstyrelsen har ett särskilt ansvar att arbeta för att minska dessa. Tillsynsarbete och information är viktiga delar i landskapsstyrelsens miljöarbete. Vattenvård, naturvård och avfallshantering är de högst prioriterade områdena.

Under året kommer landskapsstyrelsen att fortsätta och intensifiera arbetet med att utarbeta vattenkvalitetsnormer och att förbättra miljöövervakningen överlag.

Arbetet med att skydda och vårda naturen och särskilt de för landskapet mest utmärkande naturtyperna och de mest hotade arterna av växter, djur och biotoper fortsätter. Under året stöder landskapsstyrelsen fortsättningsvis naturvårdsåtgärder i odlingslandskap samt satsar på skydd av orörda barrskogs- och våtmarksområden samt på arbetet med underhållet av landskapets naturreservat och förverkligandet av Natura 2000-programmet.

På avfallsområdet har samordningen av avfallshanteringen högsta prioritet. Förverkligandet av målen i avfallsplanen fortsätter under året.

Miljömedicin

Den offentliga veterinärvården är en angelägenhet för landskapet, som ÅHS svarar för att tillhandahålls.

Miljömedicinen skall medverka till en hållbar utveckling, ekologisk livsmedelsproduktion och etisk djurhållning.

Landskapsstyrelsen övervakar och vidtar vid behov förebyggande åtgärder gällande vår närmiljö och våra livsmedel för att minimera hälsoriskerna för befolkningen.

Målsättningen god djurhälsa och säkra livsmedel uppnås via screeningprogram, uppföljning av djursjukdomar, övervakning av animalieprodukter, beredningsplanering för särförhållanden, tredje lands kontroll, information och skolning.

Ett välutbyggt nätverk till omkringliggande regioner stärker arbetet som även omfattar principen hållbar utveckling.

Under året kommer en samordning av hälsonämndens uppgift att verka som miljötillsyns- och tillståndsmyndighet och andra myndigheters miljö-

tillsyns- och miljötillståndsuppgifter att slutföras.

Dessutom slutförs under året uppgörandet av ett miljöhälsopolitiskt program.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Socialvårdsombudsman

Landskapsstyrelsen har enligt motiveringarna för avsikt att under budgetåret inleda beredandet av en landskapslag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården. Syftet är att stärka klientens ställning inom socialvården. För att förverkliga den nya lagstiftningen skall personalresurserna förstärkas under år 2002. Avsikten är att i en tjänst kombinera patientombudsmannaskapet med ett ombudsmannaskap som skall tillvarata socialvårdsklienternas ställning och rättigheter.

Utskottet välkomnar förslaget om att inrätta en funktion som socialvårdsombudsman. Samtidigt konstaterar utskottet att de tvåfunktionerna som landskapsstyrelsen har för avsikt att kombinera representerar tvåvitt skilda områden. Enligt de erfarenheter som finns från patientombudsmannens verksamhet så är det värdefullt om tjänsteinnehavaren förutom vårdkunskaper även har tjänstgjort inom vården. Beträffande ombudsmannen för socialvården noterar utskottet att ett helt annat, relativt vidsträckt område berörs med en omfattande lagstiftning. Av naturliga skäl är det svårt att i detta skede ha någon uppfattning om det antal ärenden som ombudsmannen för socialvården skall bereda, eftersom det inte har funnits någon ombudsman tidigare. Enligt en grov uppskattning tar patientombudsmannens ärenden 50-80 procent av en heltidstjänst i anspråk. Utskottet förutsätter att landskapsstyrelsen ser närmare på de här frågorna före tjänsten som ombudsman för socialvården inrättas.

Familjepolitiken

Landskapsstyrelsen uppger i motiveringarna att barn- och familjefrågor fortsättningsvis kommer att vara prioriterade områden. Barnbidraget och hemvårdsstödet föreslås höjas vardera med 10 procent. Beträffande hemvårdsstödet konstaterar utskottet att det inte är konstruerat så att en ensamförsörjare har möjlighet att utnyttja det. Utskottet har erfarenhet att landskapsstyrelsen tillsatt en kommitté som bland annat skall se över barnomsorgsfrågor och hemvårdsstödet. Det är enligt utskottet bra att de här frågorna ses över. Eftersom barnomsorgen och hemvårdsstödet utgör viktiga delar av familjepolitiken vill utskottet påpeka att det kan finnas anledning att samtidigt se över familjepolitiken som helhet.

Angående hemvårdsstödet inverkan på den kommunala ekonomin hänvisar utskottet till den allmänna motiveringen.

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	5 020 735	5 752 000	6 117 000
Inkomster	0	-110 000	-116 000
Nettoutgifter	5 020 735	5 642 000	6 001 000

Social- och miljöavdelningen har bland annat till uppgift att

- allmänt leda, utveckla, planera, samordna, följa upp och utöva tillsyn över social-, hälso- och sjukvården samt miljömedicinen och miljövården
- utforma riktlinjer samt ge information och allmän handledning till personal inom de sektorer som omfattas av avdelningens ansvarsområde
- fungera som remiss- och sakkunniginstans i ärenden vilkas avgörande kan ha sociala, miljö och hälsomässiga konsekvenser
- tillse att allmänheten får information om den service och de förmåner social- och hälsovården erbjuder och om klienternas/patienternas rättigheter samt om de sociala, hälso- och miljömässiga aspekterna på det samhälleliga och individuella beslutsfattandet och de värderingar och normer som utgör grunden för social- och hälsovården samt miljömedicinen
- initiera och antingen själv, eller i samverkan med andra instanser, förverkliga utvecklingsprojekt inom avdelningens ansvarsområde eller tvärsektoriellt.

Några mätetal som i viss mån beskriver utvecklingen har beräknats respektive uppskattats enligt följande:

	1999	2000	2001
Serveringstillståndsärenden	79	90	95
Patientärenden	117	120	120
Informations- och utbildningstillfällen	16	20	20
Vattentillsynsobjekt	117	162	232
Finansieringsstödsärenden (vattenförsörjning, avloppsvattenbehandling och avfallshantering)	99	120	120

Målsättningar för år 2001 är att

- fortsätta genomförandet av måprogrammet för handikappolitiken
- vidta åtgärder för att befrämja ordnandet och utvecklandet av barnskyddet
- fortsätta prövningen av tillräckligheten hos socialservicesystemet som kommunerna anordnar
- utveckla stödet till barn med särskilda svårigheter
- utarbeta hälsopolitiskt program
- utreda tillgången till och kvalitén på företagshälsovården
- främja rehabiliteringssamarbetet
- utreda förutsättningarna att få hemarbete pensionsberättigat
- utreda möjligheten att flytta huvudmannskapet för den skyddade arbetsverksamheten vid Fixtjänst (Ålands handikappförbund r.f.)
- förbättra miljöinformationen till allmänheten
- utarbeta miljöhälsopolitiskt program
- utreda möjligheterna att införa ett gemensamt avgifts-

- tak/högbkostnadsskydd för socialvården och hälso- och sjukvården
- initiera och stöda utarbetandet och genomförandet av miljöpolicyn för landskapets verk och inrättningar.

45.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 020 735,22	5 752 000	1 028 800	6 117 000

Under momentet föreslås ett anslag om 6.117.000 mark.

Höjningen av anslaget föranleds huvudsakligen av lönejusteringar och representation i samband med nordiskt social- och hälsoministermöte.

Anslaget för personalutgifter avser avlöande av personal enligt bilaga 5.

Föreslås att en tjänst som laboratorieföreståndare (lkl A24) inrättas fr.o.m. 1.3.2001.

Därtill föreslås att en tjänst som laboratorieföreståndare ombildas till en tjänst som fältmästare (lkl A17) fr.o.m. 1.3.2001.

Avsikten är att fortsätta utredningen om samordning av laboratorieverksamheten i landskapet, varvid ställning även kommer att tas till huruvida laboratorieverksamheten skall utgöra en egen resultatenhet.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlöande av alkoholinspektör på deltid, vilket delvis motsvaras av inkomster. Jämför moment 35.01.01.

I anslaget har beaktats 50.000 mark för upprätthållande av ett beredskapssystem för landskapsveterinärerna för bekämpandet av smittsamma sjukdomar hos djur.

Därtill ingår utgifter för tjänsteresor och handledning samt för litteratur, information, utbildning, utredningar, teletjänster, annonsering och representation.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	16*	16	17
Tillfälliga tjänster	2*	2	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	2*	3	2

* Totalt 12 st överförda från momenten 47.01.01, 47.01.02, 47.24.01, 47.27.01 och 47.33.01.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	4 742 736	
	- tillfälliga tjänster	536 275	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>325 989</u>	5 605 000
4100	Material och förnödenheter		60 000
4300	Inköp av tjänster		120 000
4800	Övriga utgifter		

- resor	272 000	
- representation	<u>60 000</u>	<u>332 000</u>
Anslagsbehov		6 117 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tfl Lotta Wickström-Johanssons m.fl. finansmotion nr 16 föreslås att anslaget under momentet höjs med 100.000 mark för inrättandet av en tjänst som barnombudsman.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att våra barn är värda en ombudsman som bevakar barnens rätt i samhället och tillvaratar deras intressen i olika situationer. Enligt nuvarande ordning ansöker Rädda barnen varje år om medel för att finansiera en barnombudsman. Enligt utskottet bör en mer långsiktig lösning sökas för verksamheten. Samtidigt konstaterar utskottet att lagstiftning om barnombudsmannen saknas. Genom lagstiftning skulle barnombudsmannens ställning kunna stärkas och därigenom göra myndigheter mer benägna att samarbeta med barnombudsmannen och utnyttja denna som en resurs i frågor som angår barn. Utskottet föreslår att landskapsstyrelsen utreder huruvida barnombudsmannafunktionen kunde arrangeras mer långsiktigt och vid behov formaliserar funktionen i lagstiftning.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motionen avslås. Beslutet har tillkommit genom omröstning som utföll (3-2). Beslutet biträdades av vice ordföranden Holmberg samt ledamoten Jan-Erik Mattsson och ersättaren Strand.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1a/2000-2001

Lagtinget har beslutat att till momentets motivering foga följande: "Landskapsstyrelsen förelägger under budgetåret lagtinget ett lagförslag om en barnombudsman, varefter verksamheten inleds på Åland".

Finansutskottet har efter omröstning (3-2) beslutat att omfatta lagtingets beslut. Beslutet har biträts av ordföranden Viveka Eriksson samt ledamöterna Dennis Jansson och Sjöblom.

45.10. ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	48 632 758	49 075 000	53 728 000
Inkomster	0	-116 000	0
Nettoutgifter	48 632 758	48 959 000	53 728 000

Inom det drogförebyggande arbetet används under året en utbildningsmodell som fokuserar på alkohol och vuxna (Prime for life). Modellen är individbaserad och kvalitetssäkrad. Allt inriktas på att minska risken för alkoholskador och beroende. Modellen innehåller noga utvalda forsknings-

baserade fakta om hur alkoholskador och alkoholism uppkommer. Genom att presentera dessa fakta på ett objektivt sätt kan man övertala människor att ändra sitt beteende till förmån för riskfri alkoholkonsumtion. Dessutom satsar landskapsstyrelsen på att samordna och främja kvaliteten inom det drogförebyggande arbetet samt inom den missbrukarvård som hör till socialvården och den som faller under hälso- och sjukvården. Vidare har landskapsstyrelsen under året för avsikt att utveckla kvalitetssystem inom missbrukarvården och att slutföra utvärderingen av alkohol- och narkotikapolitiska programmet 1996-2000 samt att påbörja utarbetandet av ett nytt program.

Förverkligandet av landskapsstyrelsens målprogram för handikappolitiken kräver bland annat information och utbildningsinsatser samt att samverkan befrämjas.

Förtroenderådet som verkat sedan år 1997 har på ett bra sätt arbetat för att stärka klienternas och patienternas ställning. Under år 2001 är målsättningen att fokusera på behovet och ändamålsenligheten av en andra läkares bedömning i särskilda patientfall, uppföljningen inom vården av självmordsbenägna patienter och deras eftervård, arbetet för att en ungdomsmottagning skall kunna öppnas samt på behovet av en klientlagstiftning.

Handikapprådet har som målsättning att engagera kommunerna i arbetet med att skapa ett samhälle med lika möjligheter för funktionshindrade (Agenda 22-arbetet).

För att förbättra barnfamiljernas ekonomiska situation avser landskapsstyrelsen att höja barnbidraget med 10 %.

45.10.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
263 295,02	350 000	117 700	700 000
	tb 100 000		

Föreslås ett anslag om 700.000 mark för handikapprådets och förtroenderådets verksamhet, för förverkligande av strategin för det drogförebyggande arbetet samt målprogrammet för handikappolitiken, för de ersättningar posten debiterar för tilläggskostnader på grund av hembärning av post jämfört med låutbärning för personer med funktionshinder samt för produkttillsynscentralens åtaganden i anslutning till serveringstillståndsärenden enligt avtal och för utgifter för anordnandet och stödandet av fortbildning inom socialvården.

Höjningen av anslaget föranleds av utgifter för att utveckla missbrukarvården.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- personal i arbetsavtalsförhållande		248 000	
- övriga löner och arvoden		<u>25 000</u>	273 000

4100 Material och förnödenheter		47 000
4300 Inköp av tjänster		195 000
4800 Övriga utgifter		
- resor	80 000	
- representation	<u>5 000</u>	85 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd		<u>100 000</u>
Anslagsbehov		700 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Sune Mattssons m.fl. finansmotion nr 17 föreslås en höjning av anslaget under momentet med 500.000 mark för att möjliggöra en samordning och utveckling av åtgärderna för att minska narkotikaanvändningen samt för vård och rehabilitering av narkotikamissbrukare.

Enligt landskapsstyrelsens framställning skall landskapsstyrelsen satsa på utvecklandet av den förebyggande missbrukarvården genom att förverkliga en ny utbildningsmodell som fokuserar på alkohol och vuxna. Utskottet vill uttrycka sitt stöd för denna satsning. Alkoholmissbruket är även det ett stort samhällsproblem, som är långt mer utbrett än narkotikamissbruket. Bekämpningen av alkoholmissbruket kräver delvis helt andra typer av insatser än dem som används mot narkotikamissbruket. För att komma tillrätta med alkoholmissbruket bland ungdomar måste vuxnas attityder mot alkohol förändras.

I arbetet mot narkotikaanvändningen är det viktigt att samspelet mellan flera olika myndigheter fungerar bra. Det finns redan idag ett visst samarbete mellan polisen, de sociala myndigheterna och sjukvården som dock inte är formaliserat. Detta gör att samarbetet till stor del är beroende av de olika tjänsteinnehavarnas egna prioriteringar. Utskottet har erfarit att en del personalbyten har medfört att samarbetet tidvis har avstannat. Det har också framkommit att de olika myndigheterna i sitt arbete ser brister både i det förebyggande arbetet och när det gäller samhällets beredskap att ta hand om ungdomar som redan har missbrukarproblem. De behov som lyfts fram är t.ex. behovet av undervisning i skolorna för att påverka ungdomarnas attityder, utbildningsinsatser för personal som kommer i kontakt med missbrukare, kuratorer för unga missbrukare och samordning mellan myndigheterna.

Utskottet tog upp frågan om samordningen mellan myndigheter och organisationer i betänkandet nr 1/1999-2000. Landskapsstyrelsen fick där i uppdrag att i skyndsam ordning utreda hur insatserna mot narkotikamissbruket kan samordnas. Det arbete som bedrivs skulle kartläggas och eventuella brister redovisas för att beslut om effektiviseringar av arbetet skulle kunna göras. Utskottet noterar att detta ännu inte är genomfört.

Utskottet vill därför igen understryka att en kartläggning av de nuvarande arbetsinsatserna behövs och att samarbetsformerna mellan myndigheterna borde formaliseras långsiktigt på lämpligt sätt. Utskottet vill i detta sammanhang hänvisa till "Operation kvinnofrid" som är ett bra exempel på hur ett myndighetssamarbete skulle kunna se ut. Utskottet emotser att

landskapsstyrelsen redovisar resultatet av kartläggningen.

Utskottet har erfarit att det inte idag finns några omedelbara behov av ekonomiska tilläggsresurser, men vill tillägga att landskapsstyrelsen kan återkomma i en tilläggsbudget när det uppnåts klarhet i vilka åtgärder som bör vidtas för att effektivare bekämpa narkotikamissbruket. Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motionen förkastas.

45.10.50. Bostadsbidrag (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 039 321,00	4 200 000	706 400	4 200 000

För bostadsbidrag, som enligt LL om tillämpning av lagen om bostadsbidrag (63/1975) beviljas enligt i riket gällande grunder, föreslås ett anslag om 4.200.000 mark. Även administrativa kostnader för handläggande av bostadsbidragsärenden kan påföras momentet.

Dispositionspan:

4300 Inköp av tjänster	140 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>4 060 000</u>
Anslagsbehov	4 200 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tll Lasse Wiklöfs finansmotion nr 18 föreslås att anslaget under momentet höjs med 302.400 mark.

Utskottet har inhämtat att folkpensionsanstalten har sänkt gränsen för antalet kvadratmeter bostadsyta som berättigar till bostadsbidrag samtidigt som standarden och därmed bostadsytorna ökar i nybyggda bostadshus. Mot bakgrund av den bostadsbrist som råder, främst i Mariehamn, medför de nya reglerna i kombination med höjda hyror att vissa familjers ekonomi ytterligare försvagas. I finansutskottets betänkande nr 1/1999-2000 påpekade utskottet att det ankommer på social- och hälsovårdsavdelningen att närmare utreda om det finns ett behov av att förstärka bostadsbidraget.

Motionen lyfter fram ensamförsörjarnas situation. Utskottet instämmer i att denna grupp har speciella problem, men vill ändå understryka att även andra grupper med begränsade medel bör lyftas fram i detta sammanhang. Utskottet anser att stödet bör följas upp kontinuerligt så att kompenserande regler kan antas i landskapet då behov föreligger. Med hänvisning till det anförda föreslås att motionen förkastas.

45.10.51. Stipendier för vidareutbildning och kompletterande utbildning inom socialvården utomlands

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
24 700,00	25 000	4 200	25 000

Föreslås ett anslag om 25.000 mark för stipendier till den yrkesutbildade personalen inom socialvården för vidareutbildning och kompletterande utbildning främst inom Norden.

Dispositionsplan:

8209 Övriga inkomstöverföringar	<u>25 000</u>
Anslagsbehov	25 000

45.10.52. Moderskapsunderstöd (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
249 981,70	270 000	45 400	270 000

I enlighet med LL om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd (10/1994) föreslås ett anslag om 270.000 mark. Anslaget har beräknats utgående från ett födelsetal om 320 samt en kostnad om 830 mark per moderskapsförpackning. Kostnader för inköp av informationsmaterial kan påföras momentet.

Dispositionsplan:

4100 Material och förnödenheter	4 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>266 000</u>
Anslagsbehov	270 000

45.10.53. Barnbidrag (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
43 925 484,00	44 000 000	8 140 300	48 400 000

Med hänvisning till LL om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen (48/1994) och LF om barnbidrag (106/1995) föreslås ett anslag om 48.400.000 mark. Även administrativa kostnader för handläggande av barnbidragsärenden kan påföras momentet.

Avsikten är att barnbidragen, vars belopp fastställs av landskapsstyrelsen, höjs med 10 % varefter de nya beloppen skulle vara följande:

Barn enligt åldersordning inom familjen	Barnbidrag mark per månad	Förhöjt barnbidrag till ensamförsörjare mark per månad
1:a barnet	627	847
2:a barnet	792	1.012
3:dje barnet	1.001	1.221
4:de barnet	1.133	1.353
5:e barnet	1.342	1.562

Barnbidragen utbetalas i landskapet för ca 5.400 barn.

Dispositionsplan:

4300 Inköp av tjänster	50 000
------------------------	--------

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>48 350 000</u>
Anslagsbehov	48 400 000

45.10.54. Utkomstskydd för personer med diagnosen fibromyalgi (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
129 976,08	130 000	22 400	133 000

För att användas som utkomstskydd för vissa personer med diagnosen fibromyalgi föreslås ett anslag om 133.000 mark.

Landskapsstyrelsen beaktar vid prövningen om utkomstskydd skall beviljas, om personen inte har rätt till lagstadgad eller avtalad arbetslöshetsersättning, ålders-, invalid-, arbetslöshets- eller deltidspension, om personen de sex senaste åren varit sjukskriven med diagnosen fibromyalgi eller motsvarande diagnos och om personen haft hemkommun i landskapet de fyra senaste åren. Dessutom beaktas att avslag på ansökan om nämnda ersättning eller pension ej är äldre än två år vid den tidpunkt då ansökan om utkomstskydd lämnas in, om det inte är uppenbart att personen i fråga ej är berättigad till nämnda ersättning eller pension.

Beloppet av utkomstskyddet fastställs enligt samma grunder som gäller för invalidpension och invaliditetspension i pensionslagstiftningen. Förskott på utkomstskydd får betalas innan beloppet fastställs.

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>133 000</u>
Anslagsbehov	133 000

45.15. AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	51 590 280	68 350 000	62 600 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	51 590 280	68 350 000	62 600 000

Kapitlet omfattar bland annat utgifter föranledda av landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993).

Till kommunerna betalas årligen landskapsandel för driftskostnaderna för socialvården enligt kalkylerade grunder. Grunderna för landskapsandelarna är basbelopp enligt åldersgrupp som landskapsstyrelsen fastställer årligen. För år 2001 fastställs basbeloppen genom att 2000- års basbelopp justeras med ca 3,2 %.

Landskapsandel för anläggningsprojekt som är nödvändiga för ordnande

av socialvård kan på ansökan beviljas kommuner och kommunalförbund. Avsikten är att under året bevilja landskapsandelar till ett belopp om högst 15.000.000 mark, vilket möjliggör att daghemsverksamheten i Finström, Jomala och Mariehamn samt äldreomsorgen i Sund och vid De Gamlas Hem kan utvecklas.

Kommunen skall tillse att den som bor i kommunen får invalidvård (1 § 2 mom. lagen om invalidvård (FFS 907/46), se 22 § 2 mom. lagen om service och stöd på grund av handikapp (FFS 380/87) och 71 § självstyrelselagen för Åland (71/1991)). Skyddat arbete ingår som en del i invalidvården (4 § 1 mom. lagen om invalidvård). Arbetstagare i skyddat arbete skall främst väljas bland arbetssökande som anvisas av arbetsförmedlingsbyrån (22 a § 1 mom. lagen om invalidvård).

Landskapsstyrelsen har, genom att bland annat i socialvårdsplaner ange att det är nödvändigt att aktivare stöda arbetslösa som har olika typer av funktionshinder, försökt få kommunerna att ordna skyddat arbete. Genom att de arbetstagare som skulle passa för skyddat arbete främst har anvisats till Fixtjänst (Ålands handikappförbund r.f.) sedan år 1993 torde kommuninvånarnas behov av skyddat arbete delvis vara okänt för kommunerna. Sedan en tid tillbaka anvisar arbetsförmedlingsbyrån arbetssökande som anses vara lämpade för skyddat arbete till den arbetssökandes hemkommun. För att stimulera kommunerna att ordna skyddade arbetsplatser och understöda ordnandet av sådana arbetsplatser föreslår landskapsstyrelsen att anslag upptas i detta kapitel.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Sune Erikssons m.fl. finansmotion nr 19 föreslås att kapitel motiveringen kompletteras så att landskapsstyrelsen vid en genomgång av de olika åldersgruppernas andel av kommunernas sociala kostnader skall beakta de förhöjda kostnaderna som ordnande av specialomsorgen förorsakar kommunerna och vidta nödvändiga ändringar i landskapslagstiftning.

Med hänvisning till den allmänna motiveringen konstaterar utskottet att kommunerna ifrågasätter storleken på de basbelopp som landskapsstyrelsen fastställt för de olika åldersintervallen. För kommuninvånare i intervallet 7-64 år är basbeloppet endast 1.362 mark. Detta belopp motsvarar inte enligt kommunerna de socialvårdskostnader som kommunerna har för invånare i detta intervall. Basbeloppet beaktar inte speciella behov inom denna åldersgrupp. Som ett exempel kan nämnas förhöjda kostnader för specialomsorgen, vilka leder till speciella problem för vissa kommuner. Enligt utskottet utgör storleken på basbeloppet endast en av de delar som bör lyftas fram i samband med att landskapsandelarna ses över. Utskottet föreslår att motionen förkastas.

45.15.30. Landskapsandel till kommunerna för driftskostnader för socialvården (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
44 744 424,00	45 750 000	7 888 000	46 900 000

Med hänvisning till 3 kap. LL om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993) och till socialvårdsplanen för åren 2001-2005 föreslås ett anslag om 46.900.000 mark.

I socialvårdsplanen har fastställts följande basbelopp per kommuninnevånare som grund för landskapsandelarna:

0 - 6	år	31.561 mark
7 - 64	år	1.362 mark
65 - 74	år	11.350 mark
75 - 84	år	11.350 mark
85 -	år	17.539 mark

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>46 900 000</u>
Anslagsbehov	46 900 000

45.15.31. Landskapsandel till kommunerna och privata samfund för anläggningskostnader för sociala tjänster (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 845 856,18	22 600 000	2 522 800	15 000 000

Med hänvisning till 4 kap. LL om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993) och socialvårdsplanen för åren 2001-2005 föreslås att landskapsstyrelsen skulle befullmäktigas att fastställa nya projekt inom socialvården under år 2001 så att landskapsandelarna för dessa uppgår till totalt högst 15.000.000 mark.

Dispositionsplan:

8302 Social- och hälsovård	<u>15 000 000</u>
Anslagsbehov	15 000 000

45.15.32. Understöd för anordnande av skyddat arbete

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		117 700	700 000

Momentet nytt.

Anslaget om 700.000 mark föreslås användas som understöd till kommuner som anordnar eller understöder anordnandet av skyddat arbete i landskapet för en person som har kommunen som hemkommun.

Understödet är 50 % av kostnaderna under tolv månader för anordnandet av en skyddad arbetsplats, dock högst 50.000 mark per arbetstagare. Enligt samma grunder understöds kommuner som understöder anordnandet av skyddat arbete t.ex. Ålands handikappförbund r.f. (Fixtjänst).

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>700 000</u>
Anslagsbehov	700 000

45.20. MOTTAGANDE AV FLYKTINGAR

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	718 671	720 000	150 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	718 671	720 000	150 000

Mottagningsverksamheten har som mål att främja flyktingarnas sociala, ekonomiska och kulturella jämlikhet samt deltagande i och anpassning till det Åländska samhället, samt att förebygga att flyktingarna isolerar sig. Mottagandet av flyktingar organiseras av kommunerna. Till kommunerna betalas ersättning av landskapets medel för utgifterna för utkomststöd, ordnandet av service och den allmänna administreringen av mottagandet.

Landskapsstyrelsen och Mariehamns stad har tecknat ett avtal om mottagande av flyktingar. Avtalet gäller ordnande av mottagande av flyktingar åren 1997-2000. Avtalet är i kraft tills vidare. Avtalet är fortfarande giltigt beträffande mottagande av familjemedlemmar till de flyktingar som har anlänt under åren 1997-2000.

45.20.30. Mottagande av flyktingar

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
718 670,82	720 000	25 200	150 000

Föreslås ett anslag om 150.000 mark för ersättning enligt avtal med staden.

Sänkningen av anslaget föranleds av att staden inte avser motta nya flyktingfamiljer år 2001.

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>150 000</u>
Anslagsbehov	150 000

45.25. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR SOCIAL VERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	7 690 423	8 430 000	8 630 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	7 690 423	8 430 000	8 630 000

I enlighet med 17 § LF om Ålands Penningautomatförening och dess verksamhet (56/1993) intas årligen i landskapets budget ett anslag som

uppskattas motsvara det belopp av Ålands Penningautomatförenings nettoavkastning för löpande verksamhetsår vilket fördelas i understöd. Sedan fördelningsrådet på basis av ansökningar har lagt fram ett fördelningsförslag fattar landskapsstyrelsen beslut om fördelning av lån och bidrag till särskilda mottagare eller för särskilda ändamål.

Penningautomatmedel för social verksamhet fördelas mellan ett stort antal frivilliga organisationer, år 2000 32 st, för deras verksamhet inom social- och hälsovårdssektorn.

Fördelningen sker på basis av inkomna ansökningar, varvid beaktas framförallt verksamhetens natur, samhällsintresset av verksamheten, antalet medlemmar och deras aktivitet, frivilliginsatsernas andel av verksamheten och möjligheter att i samverkan med samhällsinsatser, lokalt och på landskapsplanet, möta aktuella behov.

Medlen är avsedda att ge grundförutsättningar för en bred och mångfaceterad medborgarverksamhet inom social- och hälsovårdssektorn. Frivilligverksamheten skall på ett ändamålsenligt sätt komplettera de samhälleliga insatserna med tillvaratagande av medborgarnas kunskaper, engagemang, initiativ och idealitet. Särskilt betydelsefull har den ideella verksamheten varit och är fortfarande vid prövningen och utvärdering av befintliga och nya verksamhetsformer och vid tillgodoseende av sådana gruppers intresse som annars skulle ha svårt att göra sig hörda.

De centrala ändamål för vilka medel beviljats är

- barnskydd, ungdoms- och familjevård
- verksamhet för fysiskt och psykiskt funktionshindrade
- förebyggande insatser inom hälsovård och folkhälsa
- beredskap för hjälpaktioner
- verksamhet för särskilda patientgrupper
- äldreomsorg.

Momentet för understöd för skyddad arbetsverksamhet för handikappade utgår. Avsikten är att kommunerna och landskapet gemensamt skall finansiera den skyddade arbetsverksamhet som bedrivs med Ålands handikappförbund r.f. som huvudman, Fixtjänst. Finansierar de kommuner som har kommuninnevånare som arbetar vid Fixtjänst hälften av kostnaderna för Fixtjänst kan nuvarande verksamhet bibehållas och arbetstagarnas skyddade arbete kan tryggas. Anslag för landskapets del av finansieringen föreslås under moment 45.15.32.

45.25.50. Understöd för ideell verksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 490 423,00	7 030 000	1 417 800	8 430 000

För att förverkliga den i socialvårdsplanen förutsatta profilerade satsningen på samverkan mellan kommunernas socialmyndigheter, ÅHS, ideella organisationer och enskilda i syfte att upprätthålla och utveckla det sociala trygghets- och servicesystemet föreslås ett anslag om 8.430.000 mark att utges som verksamhetsunderstöd till ideella organisationer.

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>8 430 000</u>
Anslagsbehov	8 430 000

45.25.51. Stödjande av cancersjuka

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	200 000	33 600	200 000

Föreslås ett anslag om 200.000 mark att utges å kommuner som bidrag för stödjande av cancersjuka utöver vad sjukförsäkringen ersätter.

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>200 000</u>
Anslagsbehov	200 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Med hänvisning till finansutskottets betänkande nr 1/1999-2000 konstaterar utskottet att den aktuella stödformen enbart erbjuds för stöd till cancersjuka medan kroniskt sjuka och andra långtidssjuka patienter är försatta i en sämre ställning. Ett förbättrat högkostnadsskydd har dock tagits i bruk redan under år 2000 och gäller retroaktivt från den 1 januari. Enligt vad utskottet erfarit finns det dock inte något system för att bevaka de ackumulerade kostnaderna för en patient som erhåller olika typer av vård, vilket gör att patienten själv måste bevaka när kostnaderna nåt gränsen för högkostnadsskyddet.

45.25.52. Understöd för skyddad arbetsverksamhet för handikappade

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 200 000,00	1 200 000		

Momentet utgår. Se moment 45.15.32.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I ltl Viveka Erikssons finansmotion nr 20 föreslås att ett anslag om 1.500.000 mark upptas under momentet så att Fixtjänsts verksamhet kan fortsätta i handikappförbundets regi.

Utskottet har erfarit att landskapsstyrelsen har för avsikt att fortsättningsvis tillskjuta medel så att verksamheten vid Fixtjänst kan fortsätta i sin nuvarande form i Ålands handikappförbund r.f:s regi. Verksamheten startade hösten 1993 i Godby och flyttade efter några år till större lokaler i Mariehamn. Verksamheten fungerar väl och det kommer in beställningar på nya jobb hela tiden. De anställda upplever i regel att de får meningsfulla arbetsuppgifter och mår därför bättre än om de skulle tvingas vara hemma med arbetslöshetsersättning. För många av de anställda finns det inte några tänkbara alternativa arbetsplatser. Det är enligt vad utskottet

erfarit sannolikt att verksamheten vid Fixtjänst bidrar till att social- och sjukvården belastas mindre.

Enligt utskottet är det inte troligt att kommunerna skulle kunna starta en jämförlig verksamhet till en rimlig kostnad i arbetstagarnas hemkommun. Det är därför utomordentligt viktigt att verksamheten vid Fixtjänst inte skärs ned eller annars äventyras. Utskottet har erfarit att flera kommuner inte i tid varit införstådda med att de skulle vara tvungna att delta i finansieringen av Fixtjänst och att de därför är oförberedda på aktuella tilläggskostnader. Utskottet har konstaterat att medel upptas under moment 45.25.50 och förutsätter att verksamheten fortgår i nuvarande form. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motionen avslås.

45.30. ÖVRIGA HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUPPGIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 108 598	2 841 000	3 666 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	2 108 598	2 841 000	3 666 000

I kapitlet ingår anslag för verksamheter och funktioner inom området hälso- och sjukvård utanför ÅHS.

ÅHS har fungerat sedan år 1994. Efter vissa startsvårigheter börjar verksamheten nu nå en mera stabiliserad situation. För att rationellt kunna vidareutveckla verksamheten bör situationen utvärderas. Utvärderingen skulle utföras av utomstående experter. I första hand skulle man granska i vilken utsträckning de ursprungliga målsättningarna för organisationsreformen, bl.a. en rationalisering av administration och resursanvändning och en funktionell integrering av de olika nivåerna/basenheter, har förverkligats. Samtidigt bör man också ta ställning till om ÅHS's nuvarande struktur och inriktning är optimal för den verksamhetsmiljö, som den interna verksamheten i landskapet och de av samarbetspartners utom landskapet köpta tjänsterna utgör. Ett detaljerat utvärderingsuppdrag utarbetas av en referensgrupp.

Landskapsstyrelsen betalar för de åländska kommunernas del en medlemsavgift baserad på invånarantalet samt ett mindre understöd till Ålands Cancerförening r.f. Genom medlemskapet har åländska cancerpatienter tillgång till patienthotell och viss annan service i Åbo kostnadsfritt eller till kraftigt rabatterade priser.

Med anslaget för hälsofrämjande och minskande av tobaksrökning kan

landskapsstyrelsen understöda verksamheter inom ÅHS men i huvudsak initiativ och projekt utom den offentliga hälsovården. Målet är att aktivera medborgarna till eget ansvar och egna initiativ rörande sin hälsa. Anslaget kan också utnyttjas för landskapsstyrelsens egna initiativ inom hälsofrämjande verksamhet.

Målsättningen med understödet för ambulansflygningar är att trygga i landskapet baserade flygresurser för räddning av i första rummet liv och hälsa, men också miljö och egendom. Ett avtal om helikoptertjänster med Skärgårdshavets helikoptertjänst Ab löper till hösten 2004. Beredskapsnivån är oförändrad, men genom att utbilda och fortbilda berörd sjukvårds- och räddningspersonal strävas till att utveckla och förbättra funktionskvaliteten, dels för att på sikt kunna leva upp till implementeringen av de nya sameuropeiska bestämmelserna om flygtrafik, dels för att understöda planerna på en särskild läkarjour för luftburna patienttransporter vid ÅHS.

Kumlinge filialapotek betjänar skärgårdsregionen Kumlinge-Brändö. Befolkningsunderlaget räcker inte till för att på affärsmässiga grunder bedriva apoteksverksamhet där. I strävan att bevara serviceutbudet och därigenom en stationär befolkning i skärgården är det motiverat att understöda en trygg läkemedelsdistribution och -hantering där även i fortsättningen.

Anslaget för ersättande av resekostnader för patienter i samband med vård i Sverige är avsett att kompensera de patienter, som av ÅHS remitteras till sjukvårdsanstalter utom Stockholm-Uppsala regionen och som inte erhåller reseersättning av Folkpensionsanstalten. Ersättning utbetalas på samma grunder, som FPA tillämpar för resor inom landet.

45.30.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
32 624,39	86 000	132 200	786 000

Med hänvisning till kapitel motiveringen föreslås ett anslag om 200.000 mark för utvärderingen av ÅHS samt 500.000 mark för att ur landskapets helhetssynvinkel utreda fastighetsutnyttjandet samt behovet av om- och nybyggnader vid ÅHS. Utredningen kommer att genomföras i snabb takt bl.a. med tanke på situationen för hälsocentralen, psykiatrin och köksverksamheten.

I övrigt ingår anslag för att täcka kostnaderna för patientombudsmannens verksamhet, medlemsavgift och stöd till Ålands Cancerförening r.f. samt understöd för hälsofrämjande och minskande av tobaksrökning.

Dispositionplan:

4300 Inköp av tjänster	720 000
4800 Övriga utgifter	6 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>60 000</u>
Anslagsbehov	786 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet har erfarit att vid sidan av de medel som föreslås av landskapsstyrelsen under detta moment har ÅHS i sin budget upptagit 500.000 mark för att låta en utomstående arkitekt uppgöra en plan över fastighetsanvändningen på centralsjukhustomten.

45.30.23. Luftburen patienttransport- och räddningsverksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	2 700 000	474 300	2 820 000

För utgifter föranledda av avtal om helikoptertjänster för att trygga tillgången till luftburna ambulans-, räddnings-, spanings- och patienttransporttjänster inom, till och från landskapet på en rimlig beredskaps- och funktionsnivå föreslås ett anslag om 2.520.000 mark.

Därtill föreslås ett anslag om 300.000 mark för utvecklingen av helikopterservicen. Anslaget avser främst kostnader föranledda av utbildning och fortbildning av flygassistenter och sjukvårdspersonal som följer med på flygningarna för att omhänderta patienterna.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>2 820 000</u>
	Anslagsbehov	2 820 000

45.30.52. Understöd för Kumlinge filialapotek

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
40 000,00	40 000	6 700	40 000

Föreslås ett anslag om 40.000 mark för att understöda läkemedelsdistribution i Kumlinge - Brändöregionen.

Dispositionsplan:

8202	Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>40 000</u>
	Anslagsbehov	40 000

45.30.53. Ersättning för resor i samband med vård i Sverige (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
40 988,92	15 000	3 400	20 000

Under momentet föreslås ett anslag om 20.000 mark. Anslaget avser ersättningar för resekostnader till patienter som av ÅHS remitterats till vård i Sverige till den del dessa inte ersätts av Folkpensionsanstalten, d.v.s. till patienter som remitterats till vård utanför Stockholm – Uppsala området. Ersättningarna utgår enligt de grunder som Folkpensionsanstalten tillämpar för resor i hemlandet.

Dispositionsplan:

8202	Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>20 000</u>
	Anslagsbehov	20 000

45.35. ÖVRIG VETERINÄRVÅRD

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 362	25 000	35 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	1 362	25 000	35 000

I kapitlet ingår anslag för verksamheter och funktioner inom området miljöhälsovård utanför ÅHS.

I samråd med Folkhälsoinstitutet och Livsmedelsverket i Finland fortsätter ett forskningsprojekt kring förorenade grönsaker som förorsakat matförgiftningsepidemier.

Förekomsten av borrellios hos vilt undersöks under året.

45.35.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 361,54	25 000	5 900	35 000

Föreslå ett anslag om 35.000 mark för kostnader för provtagning, laboratorieanalyser, beredningsplanering, information och skolning samt kostnader för utveckling av djurskyddet.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>35 000</u>
	Anslagsbehov	35 000

45.50. ALLMÄN MILJÖVÅRD

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	287 000	450 000	450 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	287 000	450 000	450 000

Många miljöfrågor griper över flera miljöområden. Agenda 21-arbetet är en sådan. Målsättningen men det arbetet är att förändra allmänhetens attityder till en större miljömedvetenhet. Ett gemensamt Agenda 21-kontor etablerades år 1995 för att i första hand stöda kommunernas Agenda 21-arbete. Kontoret finansieras till hälften av landskapsstyrelsen och till hälften av kommunerna. Arbetet har varit och är framgångsrikt.

Ett miljösamarbete förekommer mellan landskapsstyrelsen, sydvästra Finlands miljöcentral, länsstyrelsen och landstinget i Stockholms län. Målsättningen är att ytterligare förbättra samarbetet mellan regionerna, speci-

ellt på miljöövervakningsområdet. Det nya Interreg III A-programmet förväntas ytterligare förbättra förutsättningarna för samarbetet.

Landskapsstyrelsen har under år 2000 ökat resurserna att informera om miljöarbetet och miljötillståndet. Speciellt kan nämnas miljötillståndsrapporten "Vattenmiljön kring Åland" och miljöbyråns hemsida. Under år 2001 är målsättningen att ytterligare förbättra informationen om miljöarbetet och att informera allmänheten om miljölagstiftningen. En uppföljning i någon form av miljötillståndsrapporten planeras även.

45.50.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
287 000,00	450 000	75 700	450 000

Samarbetet med kommunerna om det gemensamma Agenda 21-kontoret föreslås fortsätta. För det föreslås ett anslag om 260.000 mark.

För det samarbetet som har etablerats inom skärgårdssamarbetet föreslås att 45.000 mark anslås. Föreslås därtill att 145.000 mark får användas för att förverkliga arbetet med att miljöanpassa landskapets verk och inrättningar samt för övrigt miljöarbete.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	350 000
4800	Övriga utgifter	<u>100 000</u>
	Anslagsbehov	450 000

45.52. **NATURVÅRD**

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	956 518	2 090 000	2 011 000
Inkomster	-30 659	-350 000	-62 000
Nettoutgifter	925 859	1 740 000	1 949 000

Verksamhetens tyngdpunkt ligger fortsättningsvis på dels förvaltningen och skötseln och underhållet av landskapets idag 34 naturreservat, dels på underhandlingar med markägarna om villkor för inrättande av nya reservat i första hand inom ramen för det av landskapsstyrelsen godkända Natura 2000-programmet. Särskild omtanke vid skötseln ägnas lövängsreservaten.

Strävandena att åstadkomma nya reservat inriktas i första hand på våmarker och gamla orörda skogar enligt förslaget i Natura 2000-programmet.

Även i övrigt fortsätter arbetet med Natura 2000-programmet vad gäller uppfyllande av direktivens krav på t.ex. lägesrapportering.

Landskapsstyrelsen medverkar fortsättningsvis i en undersökning avseen-

de hasselnokens och större vattenödlans förekomst i landskapet. Därtill planeras en inventering av utterbeståndet. Inom ramen för ett WWF-program inventeras fortlöpande gräsålsbeståndet och havsörnsbeståndet i landskapet.

Landskapsstyrelsen befrämjar liksom tidigare år vården av odlingslandskapet och dess flora och fauna genom bidrag för landskapsvård. Bidraget tilldelas dock uteslutande till sådana projekt som icke berättigas till EU:s miljöstödd varför anslaget avsevärt minskats.

45.52.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
336 312,15	1 050 000	186 900	1 111 000

Föreslås ett anslag om 1.111.000 mark.

Anslaget används i första hand för underhåll av landskapets naturreservat samt på reservaten befintliga byggnader och anläggningar. Åtgärderna sker enligt uppgjorda program. I anslaget ingår medel för en heltidsanställd naturvårdsarbetare. De övriga personalutgifterna avser utgifter för tillfällig naturvårdspersonal. Anslaget är även avsett för den årliga havsörnsinventeringen och för en fortsatt kartläggning av hasselnoken och större vattenödlan samt för en planerad utterinventering. Anslaget föreslås även kunna användas för markvärderingar.

Föreslås ett anslag om 250.000 mark för reparationer av Lillstugan och andra åtgärder på Björkör. Avsikten är att möjliggöra att stationera en tillsyningsman på området.

Föreslås även ett anslag om 100.000 mark för att påbörja nödvändig genomröjning och trädgallring på Ramsholmen. Arbetet beräknas även erfordra motsvarande höjning under åren 2002 och 2003.

Därtill föreslås ett anslag om ca 35.000 mark för oförutsedda utgifter t.ex. till följd av arbetet med Natura 2000-programmet, återbetalning av täktavgifter och andra återbetalningar, avgifter till lantmäterimyndigheterna och liknande utgifter. Anslag för motsvarande utgifter har i tidigare års budgetter upptagits under moment 45.52.19.

Life-projektet "Biologisk mångfald: Återskapande och vård av lövängar, Åland" utgår. I det föreslagna anslaget ingår dock medel för underhåll av de områden som iståndsatts med Life-medel.

Dispositionplan:

4000	Personalutgifter		
	- personal i arbetsavtalsförhållande	383 000	
	- övriga personalutgifter	<u>6 000</u>	389 000
4100	Material och förnödenheter		132 000
4200	Hyror		15 000
4300	Inköp av tjänster		387 000
4800	Övriga utgifter		

- resor	40 000	
- övrigt	<u>83 000</u>	123 000
1125 Maskiner och inventarier		<u>65 000</u>
Anslagsbehov		1 111 000

45.52.19. Övriga naturvårdsåtgärder

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
9 724,81	25 000		
	tb 15 000		

Momentet utgår. Se även moment 45.52.01.

45.52.60. Bidrag för ersättande av skador förorsakade av sällsynta och särskilt skyddsvärda arter av djur

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	30 000	5 000	30 000

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 30.000 mark för ersättande av skador som förorsakats av arter av djur som är sällsynta eller särskilt skyddsvärda enligt LF om naturvård (113/1998). Ersättning utges endast i de fall förebyggande åtgärder vidtagits utan framgång.

Dispositionsplan:

8209 Övriga inkomstöverföringar	<u>30 000</u>
Anslagsbehov	30 000

45.52.63. Bidrag för landskapsvård

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
107 778,80	170 000	11 800	70 000

Föreslås ett anslag om 70.000 mark att utges som bidrag för i första hand naturvårdsåtgärder i odlingslandskap. Bidrag utbetalas enligt av landskapsstyrelsen fastslagna riktlinjer. Bidrag kan dock ges endast för sådana projekt som icke uppfyller villkor för erhållande av EU:s miljöstöd.

Dispositionsplan:

8209 Övriga inkomstöverföringar	<u>70 000</u>
Anslagsbehov	70 000

45.52.88. Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
502 701,90	800 000	134 600	800 000

Föreslås ett anslag om 800.000 mark främst avsett för förverkligande av

Natura 2000-programmet men även andra för naturen viktiga områden kan komma ifråga.

Föreslås fortsättningsvis att i första hand orörda barrskogsområden och våtmarksområden skyddas. Sådana satsningar förutsätts även enligt EU:s fågeldirektiv och habitatdirektiv. Anslaget skall i första hand användas för s.k. inträngsersättningar till markägare enligt 37 § och 39 § LL om naturvård (82/1998).

Dispositionsplan:

1112 Övriga immateriella rättigheter	800 000
Anslagsbehov	800 000

45.54. VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 181 291	6 580 000	6 683 000
Inkomster	-392 819	-405 000	-405 000
Nettoutgifter	1 788 472	6 175 000	6 278 000

De övergripande målen för vattenvården i landskapet är att förhindra vattenans förorening, att vidta vattenförbättringsåtgärder, att skydda hushållsvattenkvaliteten och att verka för ett hållbart nyttjande av vattenmiljön. I det arbetet prioriteras rening av avloppsvatten och minskning av belastningen från fiskodlingsverksamhet och jordbruk.

De åländska vattena är påverkade av eutrofiering vilket bl.a. syns genom algbloomningar och ökad igenväxning av stränder med vass och ettåriga trådalger. Vattenövervakningen är i det sammanhanget ett viktigt hjälpmedel för att kartlägga situationen. Under år 2000 ökades insatserna på det området dels genom att resurserna för laboratoriet i Guttorp förstärktes och dels genom att landskapsstyrelsen utökade samarbetet med Husö biologiska station så att en amanuens kunnat anställas för hela år 2000.

Samarbetet med Husö biologiska station planeras för år 2001 att hållas på minst samma nivå. Ett av uppdragen som planeras att ges till stationen är relaterat till fiskodlingens påverkan på vattenmiljön. Ytterligare planeras tillsammans med trafikavdelningen att utreda vägbankars inverkan på vattenmiljön.

Miljöövervakningsarbetet har förbättrats under år 2000 tack vare ett förslag till nytt miljöövervakningsprogram, vilket kommer att vara fastställt till år 2001 och fullt ut tas i bruk vilket kommer att innebära en ytterligare arbetsökning. Viss vattenövervakning sker i samarbete med omgivande regioner.

De åländska fiskodlarna åläggs i sina tillstånd att kontrollera fiskodlingens inverkan på vattenmiljön. Landskapsstyrelsen genomför på fiskodlarnas uppdrag dessa kontroller. Kontrollprogrammet kan komma att ändras under år 2001 på basen av det förslag som utarbetas av Husö biologiska sta-

tion.

Laboratoriet i Guttorp arbetar huvudsakligen med vattenprovtagning och vattenanalyser. Dessa är viktiga för att få en bild av hur vattenkvaliteten är i landskapet och därmed ett bättre beslutsunderlag. Provtagningar sker kontinuerligt i havet, sjöar, vattentäkter och reningsverk. Laboratoriet tar även emot allmänhetens prov på brunnsvatten för fysikalisk-kemisk analys. I anslutning till laboratoriet sköts även driften och underhållet av den i samråd med Meteorologiska institutet upprätthållna luftkontrollstationen. Arbetsuppgifterna i laboratoriet har ökat och förväntas att hållas på minst samma nivå under år 2001. Dessutom finns det ett behov av att ytterligare öka servicenivån till allmänheten och framförallt till kommunerna för reningsverkskontrollen. För att bibehålla en god service och ett bra arbete vid laboratoriet samt för att stärka resurserna inom vattenvården omorganiserar arbetet genom att vattenbiologen frigörs från arbetet att godkänna analysresultaten i laboratoriet och laboratoriet kvalitetssäkras genom att en arbetsuppgift som laborant ersätts med en arbetsuppgift som laboratorieförreståndare. Genom den förändringen kommer vattenbiologen att i högre grad kunna arbeta med utvärderingar av de vattenanalyser som finns tillgängliga.

Till början av år 2001 kommer en utvärdering av analysresultaten i projektet om fosfor- och kväveläckaget i utfallsdikena att vara slutförd. Under år 2001 kommer, delvis med finansieringsstöd från jordbruksbyrån, åtgärder att planeras och vidtas för att minska läckaget.

Landskapsstyrelsen stöder fortsättningsvis vattenförsörjnings- och avloppsprojekt. Behovet av stöd bedöms fortsatt att vara stort, delvis beroende på att en del reningsverk fått nya tillstånd från miljöprövningsnämnden. Projekt med långtgående kretsloppsanpassning prioriteras.

45.54.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 53 610,99	1 780 000	283 100	1 683 000

Anslaget avser utgifter för

- vatten- och vattenundersökningar
- försöksverksamhet för att minska belastningen på sjöar och vattendrag
- driften och underhållet av grundvattenstationen i Jomala och reglerdammarna i Kloströmmen i Sund och Vargsundsådran i Finström
- utgifter för uppdraget att genomföra fiskodlingskontrollprogrammet
- annat arbete med vattenvårdsfrågor
- luftvårdsarbetet.

För samarbetet med Husö biologiska station föreslås att 350.000 mark anslås.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Föreslås att anslaget även kan användas för landskapets andel i projekt som ingår i program som finansieras med medel ur EU:s strukturfonder.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande		2	1
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	12 690		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>346 310</u>		359 000
4100 Material och förnödenheter			250 000
4200 Hyror			50 000
4300 Inköp av tjänster			624 000
4800 Övriga utgifter			50 000
8209 Övriga inkomstöverföringar			<u>350 000</u>
Anslagsbehov			1 683 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Lasse Wiklöfs finansmotion nr 21 föreslås en höjning av anslaget med 250.000 mark för en kartläggning av bottendöden runt Åland.

Utskottet delar motionärens oro för tillståndet i de dänska vattnen och Östersjön i övrigt. Att kartlägga döda bottnar är aktuellt just nu utanför de dänska vattnen påfastlandssidan. Det finns inte någon beredskap att på Åland kartlägga döda bottnar eftersom den utrustning som krävs inte finns tillgänglig. Utskottet har dock erfarit att det finns möjlighet att söka samarbete med Husö biologiska station och Finlands miljöcentral för att kartlägga döda bottnar i dänska vatten. Utskottet föreslår därför att landskapsstyrelsen vidtar åtgärder för att få till stånd undersökningar av nämnt slag. Under momentet finns anslag upptaget för vattenundersökningar. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motionen avslås.

45.54.31. Räntestöd för vatten- och avloppsåtgärder

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
116 899,53	300 000	50 500	300 000

Föreslås att landskapsstyrelsen befullmäktigas att bevilja nya räntestödslån om högst 1.000.000 mark under år 2001.

För räntegottgörelse för under år 2001 och tidigare beviljade räntestödslån föreslås ett anslag om 300.000 mark.

Räntegottgörelsen föreslås vara 4 % under de 8 första låneåren och 2 % under de följande 8 låneåren, dock så att låntagarens ränta är minst 2 %.

Dispositionsplan:

8309 Övriga kapitalöverföringar	<u>300 000</u>
Anslagsbehov	300 000

45.54.60. Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 319 050,00	4 500 000	790 500	4 700 000

Föreslås ett anslag om 4.700.000 mark som stöd för vatten- och avloppsprojekt. Stöden beviljas i överensstämmelse med LL om understöd för vatten- och avloppsprojekt (31/1983).

Aktuella projekt gäller förbättrad kväverening vid nuvarande reningsverk samt ombyggnad av enskilda anläggningar som inte uppfyller nu gällande reningskrav.

Avloppsprojekt med långtgående kretsloppsanpassning prioriteras.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	4 700 000
	Anslagsbehov	4 700 000

45.56. AVFALLSHANTERING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	766 744	2 710 000	2 910 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	766 744	2 710 000	2 910 000

Landskapsstyrelsen har i arbetet med avfallshanteringen under hela 1990-talet varit medveten om att avfallsdeponering på 15 deponier i landskapet inte är hållbart. Målsättningen att stänga deponierna för avfallsdeponering har hittills inte kunnat uppfyllas på ett önskvärt sätt. I september 2000 beslöt landskapsstyrelsen att från och med den 1.1.2002 förbjuda deponering av avfall vid avfallsupplagen i Lumparland, Lemland, Vårdö, Sund, Saltvik, Finström, Geta, Hammarland och Eckerö. Avfallsupplagen i skärgården granskas under år 2000 och ställningstagande till dessa kommer att tas under vintern.

Återvinningsverksamheten har utvecklats på ett positivt sätt under den senaste tio årsperioden. Finströms, Geta, Lumparlands, Saltviks, Sunds och Vårdö kommuner har under år 2000 transporterat sitt hushållsavfall till Sverige för energiåtervinning. Genom avfallstransporterna har såväl mängden avfall för deponering som risken för miljölägenheter p.g.a. deponeringen minskat.

Landskapsstyrelsen har i sin rapport till Europeiska kommissionen år 2000 meddelat att arbetet med återvinningen på Åland kommer att intensifieras under år 2001. En viktig del av detta arbete gäller återvinningen av förpackningar och förpackade varor även sådana som kommer från småföretag och från den skattefria försäljningen. Målsättningen är även att det skall vara möjligt att räkna fram återvinningsgrader för olika slag av förpackningar. Det intensifierade arbetet med återvinningen planeras som ett projektarbete.

Aktuella åtgärder inom avfallsområdet under år 2001 är bl.a

- energiutvinning ur avfall
- förbättrad sortering och återvinning av avfall
- separat behandling av bioavfall i komposteringsanläggning dimensionerad för hela Ålands behov
- insamling av förpackningar för återvinning inklusive insamling av uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall enligt förpackningsförordningen
- stängning av avfallsdeponier
- samordnad avfallshantering genom nytt kommunalförbund
- fortsatt utbyggnad av miljöstationer i kommunerna
- beslut om en gemensam avfallsanläggning på Åland, alternativt ingen anläggning på Åland
- utredning av en avfallsförbränningsanläggning på Åland enligt en ny småskalig metod.

45.56.04. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
88 692,80	180 000	30 300	180 000

Föreslås ett anslag om 180.000 mark för fortsatta utredningar över den samordnade avfallshanteringen samt för övriga utredningar och undersökningar i syfte att förbättra avfallshanteringen. Anslaget avser kostnader som härrör av uppgifter som ankommer på landskapsstyrelsen i enlighet med renhållningslagen (3/1981).

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande			1

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter		
- personal i arbetsavtalsförhållande		238 000
8209 Övriga inkomstöverföringar		<u>62 000</u>
Anslagsbehov		300 000
Användning av tidigare års anslag		<u>-120 000</u>
Förslag		180 000

45.56.60. Stödjande av hanteringen av farligt avfall

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
57 157,00	160 000	26 900	160 000

Ett anslag om 160.000 mark föreslås som stöd, högst 50 % av kostnaderna, för insamling, transport och behandling av farligt avfall. Stöd kan även ges för investeringar.

Dispositionsplan:

8209 Övriga inkomstöverföringar		100 000
---------------------------------	--	---------

8309	Övriga kapitalöverföringar	<u>60 000</u>
	Anslagsbehov	160 000

45.56.62. Främjande av avfallshanteringen

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 07 524,00	2 300 000	420 500	2 500 000

Anslaget avser stöd, högst 50 % av kostnaderna, för sorterings- och återvinningsverksamhet, även för investeringar, samt för kostnader att samordna avfallshanteringen i landskapet.

En högre stödprocent än 50 kan efter landskapsstyrelsens prövning godkännas för avfallsprojekt av försökskaraktär och i överensstämmelse med riktlinjerna i avfallsplanen för landskapet Åland (ÅUS 1998:5).

Anslaget har beräknats enligt följande fördelning:

Stöd för energiutvinning ur avfall	220.000
Stöd för återvinningsverksamhet, även investeringar	200.000
Stöd för investering i anläggning för behandling av bioavfall	1.000.000
Stöd för stängning av avfallsdeponier	500.000
Stöd för samordnad avfallshandling	100.000
Stöd för byggandet av miljöstationer i kommunerna	300.000
Stöd för merkostnader för återvinningsverksamhet i skärgården och i glesbygden	130.000

Stöd för avfallshanteringen vid gästhamnar i skärgården och i glesbygden	<u>50.000</u>
	2.500.000

Dispositionsplan:

8209	Övriga inkomstöverföringar	500 000
8309	Övriga kapitalöverföringar	<u>2 000 000</u>
	Anslagsbehov	2 500 000

45.56.65. Räntestöd för lån för projekt som främjar avfallshanteringen

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
13 370,18	70 000	11 800	70 000

Föreslås att landskapsstyrelsen befullmäktigas att bevilja nya räntestödslån om högst 750.000 mark under år 2001.

För räntegottgörelse för under år 2001 och tidigare beviljade räntestödslån föreslås ett anslag om 70.000 mark.

Räntegottgörelsen föreslås vara 4 % under de 4 första låneåren och 2 % under de följande 4 låneåren, dock så att låntagarens ränta är minst 2 %.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	70 000
	Anslagsbehov	70 000

45.59. ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	417 985	545 000	830 000
Inkomster	-78 400	-40 000	-80 000
Nettoutgifter	339 585	505 000	750 000

Ålands miljöprövningsnämnd är tillståndsmyndighet enligt vattenlagen. Nämnden består av fyra sakkunniga ledamöter inom områdena biologi, teknik, ekonomi och juridik. Handläggningen av nämndens ärenden och verksamhet sköts av miljöhandläggaren.

År 1999 avgjordes 119 ärenden, varav 35 ärenden av olikartad natur (sju ärenden om förnyande av fiskodlingstillstånd, åtta ärenden om tagande av bevattningsvatten, tre om stängning av avfallsupplag, fem muddringar, tillstånd för kraftledning i vattenområde, anläggande av komposteringsanläggning, tagande av vatten till kräftdamm, tagande av hushållsvatten, tillstånd till kretsloppsanpassat avloppssystem, avvattning, sanering av jord, nedläggning av kollektorslang, två ärenden om anläggande av farled, byggande av impregneringsanläggning och byggande av bro). Handläggningstiden var i genomsnitt sex månader och en vecka. Vidare avgjordes 79 st. ansökningar om utsläpp av avloppsvatten från enskilda hushåll. Fem ärenden avskrevs eller överfördes. Antalet vattentillståndsärenden uppskattas till 70 st. under år 2001.

På grund av ärendenas komplexitet och naturvetenskapliga karaktär finns ett starkt behov av ytterligare en handläggare med kompetens inom området biologi och teknik. Vidare är det av vikt att förkorta handläggningstiden med 2-3 månader vilket skulle vara möjligt med utökade personalsurser.

I landskapsstyrelsens framställning angående lagstiftning om samordnad miljöstillståndsprovning (nr 16/1999-2000) föreslås att ärenden om utsläpp av avloppsvatten från enskilda hushåll överförs från nämnden till kommunerna och att förläggningstillståndsprovningen flyttas från hälsonämnden till miljöprövningsnämnden samt att nämnden utökas med en ledamot från näringslivet.

45.59.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
417 984,69	545 000	139 600	830 000

Föreslås ett anslag om 830.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår kostnader för miljöprövningsnämndens möten, sakkunnigutlåanden, utredningar, annonseringar, utbildning för nämndens ledamöter och miljöhandläggare samt inköp av litteratur.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	1
Tillfälliga tjänster			1
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättad tjänst	275 280		
- tillfällig tjänst	249 681		
- övriga löner och arvoden	<u>116 039</u>		641 000
4100 Material och förnödenheter			21 000
4300 Inköp av tjänster			
- annonsering	80 000		
- utbildning	5 000		
- expert- och utredningstjänster	<u>25 000</u>		110 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	30 000		
- övrigt	<u>28 000</u>		<u>58 000</u>
Anslagsbehov			830 000

45.70. ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	261 258 958	293 900 000	311 994 000
Inkomster	-43 403 281	-42 000 000	-42 500 000
Nettoutgifter	217 855 677	251 900 000	269 494 000

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) är den myndighet som tillhandahåller hälso-, sjuk- och veterinärvård inom landskapet.

ÅHS närmare verksamhet och målsättningar fastställs i planen för hälso- och sjukvården för år 2001. Planen finns som separat bilaga till föreliggande budgetförslag. Planen fastställs efter det att lagtinget behandlat budgetförslaget.

Visionen för verksamheten är att Ålands hälso- och sjukvård skall framstå som en förebild genom vårdkvalitet, patientbemötande och en för samhället god totalekonomi samt som en arbetsplats där personalen känner sig motiverad i sina uppgifter (ur Kvalitetspolicy för Ålands hälso- och sjukvård, 1999).

Ålands hälso- och sjukvård är organisatoriskt uppdelad i två resultatenheter, **Primärvård** och **Specialsjukvård** samt en serviceenhet, **Administration och försörjning**. Samarbetet mellan specialsjukvården och primärvården utvecklas så att patienterna alltid befinner sig på rätt vårdnivå, så att information om patienterna alltid finns tillhands vid rätt tidpunkt och så att ingen patient upplever sig bortglömd i remitteringen mellan vårdinstan-

serna. För att underlätta informationsgången anskaffas dataprogram för remiss- och svarsfunktioner.

Särskild vikt skall läggas vid informationen till patienterna i frågor som gäller hälsotillstånd, sjukdomar och behandling. Patienternas, anhörigas och personalens synpunkter på vården beaktas systematiskt.

Rekrytering av personal underlättas genom olika attraktiva anställningsvillkor. Även omsorgen om de anställdas trivsel och motivation i arbetet kräver allt större uppmärksamhet. Personalutbildningen, både den interna och den externa, skall vara ett prioriterat område för att upprätthålla god kvalitet i vården. Resurser för handledning av personalen utökas successivt.

Nya tjänster inrättas endast om omfördelning av resurser inte kan tillgodose behovet. Nya tjänster budgeteras under första året från 1 april. Tillfälliga tjänster ombildas till ordinarie tjänster då verksamheten är fortgående.

Större investeringar (över 0,5 miljoner mark) presenteras i investeringsplanen. Under budgetåret fattas slutgiltigt beslut gällande de psykiatriska enheternas placering. Samtidigt tas beslut om köket-matsalens nybygge samt om en permanent placering av hälsocentralens läkarmottagning i centralsjukhusfastigheten. Beslutet föregås av en ny psykiatriplan, som utarbetas av en arbetsgrupp och av ett arkitektuppdrag att planera för en optimal användning av befintliga fastigheter inom Ålands hälso- och sjukvård.

Hälso- och sjukvården finansieras huvudsakligen med skattemedel. Avgiftstaxan fastställs årligen genom särskilt landskapsstyrelsebeslut. Kommunerna debiteras för vården vid Gullåsen i enlighet med LL om hälso- och sjukvården (60/1993 ändr. 18/2000). Genom en lagändring år 2000 debiteras kommunerna också för de patienter som utan medicinska skäl ("klinikfärdiga") är kvar på vårdplats inom specialsjukvården längre än en vecka.

Primärvården

På grund av problem med inomhusluften i hälsocentralen på Norragatan har verksamheterna utlokaliserats under sommaren-hösten 2000 inför en sanering och ombyggnad av fastigheten under år 2001. Detta sätter sin prägel på verksamheten under året, men skapar också möjligheter till nya kontaktytor (läkarmottagningen/specialister på ÅCS, mödrarådgivningen/BB-avdelningen).

Hälso- och sjukvårdsmottagningarnas verksamhet skall kännetecknas av lättillgänglighet och kontinuitet samt personligt och professionellt bemötande. Varje ållning skall känna till vem som ingår i hans/hennes vårdteam, d.v.s. läkare, hälsovårdare/sjukskötare och primärskötare.

Skolhälsovården på södra Åland förstärks genom en ny skolhälsovårdartjänst för att tillgodose skolbarnens behov av stöd och vägledning i hälsofrågor. Preventivmedelsmottagningen organiseras tillsammans med specialsjukvårdens gynekologiska enhet som en ungdomsmottagning för de yngre patienterna och som en kvinnomottagning för de lite äldre.

Läkarmottagningarna i Mariehamn och Godby inför distriktsansvar, vilket innebär att varje ålänning har en "egen" läkare och sjukskötare/hälsovårdare. Genomförandet är beroende av att man lyckas rekrytera läkare.

Gullåsen skall svara för god vård av äldre och handikappade med sjukdom och funktionsnedsättning av sådan grad att de behöver kvalificerad medicinsk vård och frekvent hjälp med personlig omvårdnad och daglig tillsyn. En utökning av grundbemanningen verkställs på alla avdelningar.

Tandenhetens röntgen digitaliseras under en tre års period med början år 2000. En kvalitetshandbok färdigställs under året.

Utredningarna kring miljöhälsovårdens organisatoriska hemvist (ÅHS, landskapsstyrelsen eller egen självständig organisation) slutförs under året. Den tillfälliga tjänsten som besiktningsveterinär inrättas ordinarie eftersom arbetsmängden motsvarar en heltidstjänst.

Specialsjukvården

Specialsjukvården kännetecknas av ständiga medicinska, omvårdnads- och tekniska framsteg. Vårdperioderna på bäddavdelningarna blir allt kortare och intensivare. Vård på avdelning ersätts av öppenvård. Patienterna skall erbjudas en specialsjukvård av minst samma klass som i gränsregionerna i öst och väst antingen i form av egen verksamhet eller genom remittering till andra sjukhus.

Från början av år 2001 verkar akuten, stora polikliniken (medicin och kirurgi) och laboratoriet i nya utrymmen, som planerats enligt principen "one-visit-clinic". Primärvårdens läkarjour samordnas med akutens verksamhet så att jourverksamheten utanför normal arbetstid finns på ett ställe.

För sömnapneundersökningar och för cytostatikabehandlingar inrättas sjukskötartjänster på medicin- och lungpolikliniken. Den ökade dagkirurgiska verksamheten förläggs till kirurgiska avdelningen i väntan på att hela dagkirurgikonceptet skall få en slutlig lokalmässig lösning.

Gynekologiska och BB-enhetens samarbete med primärvårdens mödra- och preventivvård utvecklas. Under hälsocentralens sanering flyttar Mariehamns mödrarålgivning till gynekologiska- och BB-avdelningen.

Barn- och ungdomsenheten planerar sköterskeledd astma- och diabetesmottagning, likaså sjukhusanknuten hemsjukvård. Det primära vårdansvaret för särskilda barnpatientkategorier överförs från primärvården till barn- och ungdomsenheten.

Ögonenhetens dagkirurgi koordineras med övrig dagkirurgi på ÅCS. Rehabiliterings- och fysiatrienheten kommer att satsa på utbildning av yngre läkare för att åstadkomma klara remissindikationer.

Laboratoriet flyttar in i helt nya ändamålsenliga utrymmen. Arbetet med

en kvalitetshandbok påbörjas. Röntgenenhetens digitalisering av verksamheten fortsätter, PACS anskaffningen påbörjas (PACS= digitala röntgenbilder och -arkiv).

Planeringen av nya lokaler för den psykiatriska verksamheten pågår hela året utgående från den psykiatriplan som utarbetas och antas under år 2000-2001. För vården av unga missbrukare planeras en tillfälligt upphyrd lägenhet, personalresursen rekryteras från både psykiatrienheten och A-center och anslag för denna personalresurs föreslås i budgeten.

Den av styrelsen antagna planen för Vård utom Åland (12.2.1999/§ 22) utstakar principerna för vart ållänningarna remitteras när de egna resurserna ej är tillräckliga.

Administration och försörjning

Förvaltningen utvecklar både den interna och den externa informationen samt sörjer för att kvalitetsutveckling ständigt pågår. Kvalitetsutvecklingen avser att kontinuerligt, strukturerat och samordnat utveckla och förbättra den medicinska vården, omvårdnaden, den kliniska och övriga servicen inom ramen för tillgängliga resurser. Den av styrelsen antagna kvalitetsstrategin för ÅHS förverkligas under år 2001.

Principprogrammet "Vårdarbetets riktlinjer för ÅHS" skall ligga som grund för det fortsatta utvecklingsarbetet, som skall stöda allt tvärfackligt samarbete.

Personalvården utvecklas i samråd med ÅHS's personalråd. Ett personalboksut kommer att utarbetas som en del av verksamhetsberättelsen. Anslaget för omplacering av personal höjs.

Inom en nära framtid kommer alla inom personalen att ha tillgång till en dator som ett dagligt verktyg med program för patientjournaler, schemaläggning av arbetstid, koppling till intranet och Internet, beslutsstöd inom sjukvården, olika typer av rapportering från verksamheterna m.m. Utveckling av ett generellt behörighetssystem genomförs liksom utveckling av databasrapporteringen. Ett allmänt remiss- och svarssystem tas ibruk, datajournaler införs i primärvården och på de mindre enheterna inom specialsjukvården. Intranet utvecklas till en viktig informationskanal mellan beslutsfattare och personalen, ÅHS hemsida utvecklas vidare. Samarbetet med PBS fortsätter.

En budgetberedartjänst inrättas för budgetberedningen och -uppföljningen samt statistikhanteringen. Ett nytt personalresurs- och lönesystem tas ibruk i början av år 2001 och samkörs med schemalägningsprogrammet.

En plan över fastighetsanvändningen på centralsjukhustomten skall uppgöras av en utomstående arkitekt. Beslut om åtgärder utgående från bl.a. denna plan fattas under början av år 2001.

Antalet bostäder för speciellt vikarierande personal utökas genom att ÅHS får tillgång till nybyggda lägenheter i Dalbo.

Landskapsstyrelsen har i föreliggande budgetförslag intagit anslag om 306.994.000 mark för ÅHS's verksamhet. Över förslaget kan följande sammanställning göras.

	Primärvård	Special-sjukvård	Administrativ service	Totalt 2001	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)
Utgifter					
Avlöningar	57.013.000	119.520.000	37.061.000	213.594.000	193.264.000
Vård utom Åland	280.000	24.720.000		25.000.000	23.000.000
Övriga konsumtionsutgifter	9.424.000	34.326.000	19.460.000	63.210.000	60.136.000
Nettoförda inkomster av verksamheten (Borreliaprojektet)		-1.610.000		-1.610.000	-500.000
Summa driftsutgifter	66.717.000	176.956.000	56.521.000	300.194.000	275.900.000
Anskaffningar av inventarier och utrustning	800.000	2.700.000	3.300.000	6.800.000	6.800.000
Byggnadsinvesteringar				5.000.000	10.000.000
Tecknande av aktier					1.200.000
UTGIFTER TOTALT	67.517.000	179.656.000	59.821.000	311.994.000	293.900.000
Inkomster					
Driftsinkomster	10.505.000	11.040.000	3.455.000	25.000.000	24.500.000
Kommunernas ersättning för Gullåsen	17.500.000			17.500.000	17.500.000
INKOMSTER TOTALT	28.005.000	11.040.000	3.455.000	42.500.000	42.000.000
NETTOUTGIFTER 2001	39.512.000	168.616.000	56.366.000	269.494.000	251.900.000
Nettodriftsutgifter 2000	34.833.000	153.993.000	51.874.000		240.700.000
Byggnadsinvesteringar					10.000.000
Tecknande av aktier					1.200.000
NETTOUTGIFTER 2000					251.900.000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet har under beredningen funnit att det skulle vara motiverat att granska Ålands hälso- och sjukvård närmare än vad som normalt är möjligt under budgetberedningen. Det är nu sju år sedan ÅHS inrättades som myndighet. I syfte att få social- och miljöutskottets utlåtande om den preliminära planen för hälso- och sjukvården år 2001 inbegärdes ett utlåtande. Social- och miljöutskottet har avgivit ett utlåtande till finansutskottet, men ger på grund av tidsbrist inte några synpunkter på det sakliga innehållet i planen. Social- och miljöutskottet föreslår att finansutskottet i sitt betänkande fogar ett förslag till hemställningskläm. Enligt förslaget till kläm skall en utvärdering av ÅHS företas och landskapsstyrelsen därefter i ett meddelande presentera de långsiktiga planerna för utvecklingen av hälso- och sjukvården. Finansutskottet är enigt med social- och miljöutskottet om att det nu finns skäl att utvärdera resultatet av den sammanläggning av sjukvårdsenheterna som resulterade i ÅHS. En utredning bör bland annat ta sikte på de nya ledningsstrukturerna och de problem som kan finnas i organisationen. Utskottet föreslår därför att lagtinget omfattar social- och miljöutskottets förslag till hemställan med nämnt innehåll till landskapsstyrelsen.

Utskottet har erfarit att det inom primärvården tidvis råder en utbredd personalbrist, som ofta löses tillfälligt med vikarier. Enligt utskottet är en alltför stor andel av tjänsterna för närvarande besatta med vikarier. Tidvis har det dessutom inte varit möjligt att finna vikarier till de obesatta tjänsterna. Vid dessa tillfällen har den viktigare verksamheten kunnat upprätthållas på en nöjaktig nivå med hjälp av omfördelningar av personalresurserna, medan vissa nedskärningar i servicen har varit nödvändiga. För att komma tillrätta med personalbristen har en del personalpolitiska åtgärder vidtagits. En åtgärd som kan nämnas är att ÅHS hyr upp bostäder för sin personal och subventionerar en del av hyran. Det är inte realistiskt att försöka höja lönerna till sådana nivåer som finns på den andra hdl. Utskottet konstaterar att det finns andra personalförmåner som kan göra tjänsterna mer attraktiva.

I ltl Lasse Wiklöfs finansmotion nr 22 föreslås en komplettering av motiveringen till kapitlet så att landskapsstyrelsen skall ersätta alla sjukvårdsutgifter utöver sjukförsäkringen och ÅHS:s högkostnadsskydd.

Utskottet har erfarit att ett högkostnadsskydd är infört inom ÅHS som tillämpas retroaktivt från den 1 januari 2000. I högkostnadsskyddet kan avgifter för bland annat mediciner och vårdkostnader såväl på Åland som i Sverige och fastlandet inräknas. Systemet för att följa upp enskilda patienters kostnader är dock ännu inte uppbyggt och detta kan leda till problem. Enligt utskottet är det viktigt att systemet fungerar och är rättvist. Innan utvecklingen av högkostnadsskyddet går vidare bör därför landskapsstyrelsen se till att systemet för uppföljning av kostnaderna fungerar tillfredsställande. Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motionen förkastas.

45.70.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
261 258 957,86	282 700 000	51 632 700	306 994 000

Med hänvisning till kapitel motiveringen föreslås ett nettoanslag om 306.994.000 mark varvid, hänvisande till finansförvaltningslagen 8 § (43/1971), ersättningarna från Folkpensionsanstalten och inkomster för Borrelia-projektet föreslås nettobudgeterade under momentet.

Av anslaget har 213.594.000 mark beräknats för löner. Anslaget för löner medger att vid Ålands hälso- och sjukvård inrättas tjänster så att det totala antalet inrättade tjänster uppgår till högst 812 vid utgången av år 2001.

Ökningen om 47 stycken av antalet nya inrättade tjänster föranleds främst av strävan att stabilisera anställningsförhållandena för personal som upprätthåller funktioner av bestående natur. Den faktiska ökningen av antalet tjänster för år 2001 uppgår därför till 18 stycken.

För Borrelia-projektet ingår utgifter samt motsvarande inkomster om 1.610.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	733	765	812

Tillfälliga tjänster	11	17	16
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	2	2

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	189 187 520		
- tillfälliga tjänster	22 060 000		
- personal i arbetsavtalsförhållande	765 000		
- övriga löner och arvoden	4 329 000		
- personalersättningar	<u>-2 747 520</u>	213 594 000	
4100 Material och förnödenheter		28 044 000	
4200 Hyror		3 874 000	
4300 Inköp av tjänster			
- personalutbildning	1 865 000		
- hälsovårdstjänster			
- vård utom Åland	25 000 000		
- övriga vårdtjänster	9 776 000		
- övrigt	<u>17 723 000</u>	54 364 000	
4800 Övriga utgifter		1 928 000	
1122 Byggnader		800 000	
1125 Maskiner och inventarier		6 000 000	
3000 Nettoförda inkomster av verksamheten		<u>-1 610 000</u>	
Anslagsbehov		306 994 000	

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I ltl Raija-Liisa Eklöws m.fl. finansmotion nr 23 föreslås en höjning av anslaget under momentet med 3.000.000 mark.

Landskapsstyrelsen har under beredningen av budgeten skurit ned vissa anslag som ÅHS äskat i sitt budgetförslag. Det har under utskottsberedningen framkommit att det finns en del oklarheter angående ÅHS:s och landskapsstyrelsens roller i budgetberedningsprocessen. Landskapsstyrelsen har inför budgetberedningen angivit en ram för ÅHS som enligt utskottet bör anpassas till de planer och mål som finns för verksamheten. Då ÅHS inte följt den givna ramen har landskapsstyrelsen skurit ned vissa anslag sedan budgetförslaget avlämnats till landskapsstyrelsen. Utskottet vill understryka att landskapsstyrelsen är den myndighet som i budgetberedningen ytterst skall besluta om ÅHS ekonomiska ramar med beaktande av de planer och måsättningar som lagtinget fastställt. Utskottet vill samtidigt framhålla att om det ändå blir aktuellt att göra nedskärningar i ÅHS:s budgetförslag så bör ÅHS beredas möjlighet att själv föreslå var nedskärningarna bäst kan genomföras. Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motionen förkastas.

I ltl Raija-Liisa Eklöws m.fl. finansmotion nr 24 föreslås en höjning av anslaget under momentet med 200.000 mark för anskaffning av en bentät-hetsmätare.

I ltl Ronald Bomans m.fl. finansmotion nr 25 föreslås att anslaget under momentet höjs med 3.200.000 mark för anskaffande av ny datortomografi till Ålands centralsjukhus.

Utskottet anser att den tekniska utrustningen vid ÅHS skall hålla en kvalitativt hög standard. Samtidigt är utskottets principiella ståndpunkt att den fastställda investeringsplanen för ÅHS bör följas. Under beredningen har framkommit att en ny datortomografi ingår i röntgenavdelningens långsiktiga investeringsplan. Beträffande bentäthetsmätaren konstaterar utskottet att benskörhet har blivit ett allt allmänare hälsoproblem bland kvinnor. Det aktuella instrumentet skulle därför bäst komma till användning på den planerade kvinnomottagningen. Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motionerna förkastas.

45.70.74. Byggnadsinvesteringar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	10 000 000	840 900	5 000 000
	tb 0		

För digitalisering av röntgen föreslås ett anslag om 1.400.000 mark. För byggnadsinvesteringar föreslås i övrigt ett anslag om 3.600.000 mark till landskapsstyrelsens disposition. Användningen av anslaget är sålunda beroende av vad utredningarna angående fastighetsutnyttjandet totalt sett och utredningarna vad gäller hälsocentralfastigheten ger vid handen. En lösning för köksverksamheten är särskilt brådskande.

Dispositionspan:

1122	Byggnader	3 600 000
1125	Maskiner och inventarier	<u>1 400 000</u>
	Anslagsbehov	5 000 000

45.70.88. Tecknande av aktier (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	tb 1 200 000		

Momentet utgår.

46. UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	118 571 152	135 288 000	158 173 000	16,9%	33,4%
Överföringsutgifter	104 867 371	127 776 000	122 380 000	-4,2%	16,7%
Realinvesteringsutgifter	9 930 206	15 425 000	11 284 000	-26,8%	13,6%
Lån och övriga finansinve- steringar	46 000	325 000	310 000	-4,6%	573,9%
Summa utgifter	233 414 729	278 814 000	292 147 000	4,8%	25,2%
Summa inkomster	-10 849 604	-11 439 000	-16 675 000	45,8%	53,7%
Nettoutgifter	222 565 125	267 375 000	275 472 000	3,0%	23,8%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Allmän förvaltning	4 770 602	5 132 000	5 995 000	16,8%	25,7%
Studieserviceenheten	29 028 686	32 680 000	32 197 000	-1,5%	10,9%
Fritt bildningsarbete och hant- verksutbildning	2 503 216	2 539 000	2 645 000	4,2%	5,7%
Biblioteksverksamheten	3 414 553	2 755 000	3 175 000	15,2%	-7,0%
Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	2 014 266	2 536 000	3 545 000	39,8%	76,0%
Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott	4 842 512	5 910 000	6 300 000	6,6%	30,1%
Penningautomatmedel för kulturell verksamhet	4 568 594	5 830 000	4 530 000	-22,3%	-0,8%
Grundskoleväsendet	60 104 073	77 000 000	68 320 000	-11,3%	13,7%
Utbildning efter grundskolan	751 453	1 150 000	1 250 000	8,7%	66,3%
Ålands yrkeshögskola	896 202	600 000	4 000 000	566,7%	346,3%
Vuxenutbildningsenheten	2 919 438	5 015 000	4 648 000	-7,3%	59,2%
Europeiska Unionen - målprogram 3, åtgärd 1 och 2			4 405 000		
Ålands läromedelscentral	763 037	750 000	803 000	7,1%	5,2%
Ålands högskola	4 534 339	3 988 000	4 286 000	7,5%	-5,5%
Ålands folkhögskola	4 198 498	5 194 000	5 232 000	0,7%	24,6%
Ålands musikinstitut	2 794 347	3 270 000	3 537 000	8,2%	26,6%
Ålands lyceum	14 669 858	16 202 000	18 821 000	16,2%	28,3%
Ålands sjöfartsläroverk	8 004 052	7 886 000	8 053 000	2,1%	0,6%
Ålands tekniska läroverk	7 316 252	8 662 000	10 053 000	16,1%	37,4%
Ålands teknologacentrum	1 560 663	1 664 000	2 139 000	28,5%	37,1%
Ålands sjömansskola	10 384 369	13 459 000	14 661 000	8,9%	41,2%
Ålands sjösäkerhetscentrum	2 221 261	7 350 000	2 804 000	-61,9%	26,2%
Ålands yrkesskola	19 638 982	20 750 000	27 039 000	30,3%	37,7%
Ålands naturbruksskola	5 479 459	5 948 000	7 560 000	27,1%	38,0%
Ålands husmodersskola	1 229 427	2 040 000	1 728 000	-15,3%	40,6%
Ålands hotell och restaurang- skola	8 343 589	8 523 000	10 420 000	22,3%	24,9%
Ålands vårdinstitut	4 414 296	5 072 000	6 071 000	19,7%	37,5%
Ålands handelsläroverk	7 056 449	7 768 000	8 753 000	12,7%	24,0%
Museibyråns allmänna verk- samhet	1 225 696	2 298 000	2 500 000	8,8%	104,0%
Ålands museum	2 350 624	2 600 000	2 768 000	6,5%	17,8%
Ålands konstmuseum	660 273	655 000	757 000	15,6%	14,6%
Kastelholms fornminnesom- råde	6 091 049	7 285 000	5 780 000	-20,7%	-5,1%
Bomarsunds fornminnesom-					

råde	802 152	1 294 000	1 471 000	13,7%	83,4%
Arkeologisk verksamhet	1 995 672	2 319 000	2 923 000	26,0%	46,5%
Etnologisk verksamhet	1 361 689	2 127 000	2 345 000	10,2%	72,2%
Landskapsarkivverksamheten	505 104	563 000	633 000	12,4%	25,3%
Summa	233 414 729	278 814 000	292 147 000	4,8%	25,2%

ÅLAND, ETT EGET UTBILDNINGSLAND

Åland har i stöd av sin självstyrelse lagstiftningsbehörighet på utbildningens område (Självstyrelselag för Åland, FFS 1144/91 och ÅFS 71/1991). Det innebär att Åland fungerar som ett eget **Utbildningsland** och kan utforma sin utbildning på det sätt som bäst motsvarar det åländska samhällets behov och som beaktar närregionernas utbildningsstrukturer.

För att uppnå övergripande målsättningar för samhällsutvecklingen bör utbildningspolitiken ha ett nära samband med samhällspolitiken i övrigt, särskilt med landskapets närings- och sysselsättningspolitik.

Tillgång till skola och utbildning

Att utbilda sig är varje individs ansvar och rättighet. Oavsett olika funktionshinder eller behov av särskilt stöd skall alla ha lika tillgång till utbildning. På dessa grunder avser landskapsstyrelsen tillhandahålla en mångsidig studie- och yrkesvägledning och vill befrämja det livslånga lärandet genom att erbjuda unga och vuxna olika utbildningsalternativ.

Utbildningens mål och uppgift

För att aktivt kunna ta del av sitt framtida samhällsliv, klara av samhällslivets utmaningar och hävda sig i arbetslivet skall skola och utbildning ge individen allmänbildning, tillräckliga kunskaper och färdigheter inom yrkesområdet samt en utvecklad social kompetens. Allmänbildning omfattar såväl teknisk och naturvetenskaplig som humanistisk och samhällsvetenskaplig kunskap.

Utbildning kan dock inte enbart bedömas utifrån en nyttoaspekt, utan har också ett egenvärde. Samhället har därför skäl att slå vakt om alla former av bildningssträvanden och om den omvittnade åländska entreprenörsandan. Självständigt tänkande, initiativförmåga och entreprenörskap bör därför ingå i all utbildning.

Med hjälp av utbildning kan samhället värna om centrala värden och främja en positiv utveckling av självstyrelsen, den åländska kulturen och det allmänna samhällslivet. Den tilltagande användningen av Internet och övrig kommunikations- och informationsteknologi har medfört att internationaliseringen ökat. Utbildningen måste därför även ge insikter om internationella samband, förståelse för andra kulturer och en öppenhet och nyfikenhet som sträcker sig även utanför den närmaste omvärlden.

För att de unga efter avslutade studier inte skall stå främmande för arbetslivet önskar landskapsstyrelsen värna om att det i utbildningen ges möjlighet till praktik i arbetslivet. Inom den yrkesinriktade utbildningen och för studerande med olika funktionshinder och behov av särskilt stöd är kon-

takterna till arbetslivet synnerligen värdefulla.

Utbildning på grundskolenivå, gymnasialstadienivå och högre nivå

På grundskolenivå ges en allmänbildande grundutbildning. Efter avklarad grundskola kan ungdomar och vuxna skaffa sig studieförberedande och yrkesinriktad utbildning på gymnasialstadienivå och därefter på högre nivå (Grundskolelag för landskapet Åland, 18/1995, LL om utbildning efter grundskolan, 52/1997 och LL om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning, 55/1997). Ålands högskolas öppna kursverksamhet erbjuder kurser som upphandlas från omgivande universitet och högskolor.

Undervisningen och i utbildningen ingående godkänd praktik är avgiftsfri. Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl besluta att en skola på gymnasialstadienivå och högre nivå får uppbära studieavgifter.

Utvecklingsplan rörande utbildningsutbud och -dimensionering

Landskapsstyrelsens målsättning är att alla elever som genomgått grundskolan och önskar studera vidare, skall erbjudas en studieplats på gymnasialstadiet. Även studieintresserade vuxna skall ges möjlighet att studera, såväl inom den studieförberedande som den yrkesinriktade utbildningen.

Antalet grundskoleelever i landskapet är idag ca 3.000 och är under fortsatt ökning. För närvarande önskar så gott som samtliga elever, som går ut grundskolan, erhålla en studieplats på gymnasialstadiet. Det årligen varierande antalet elever i grundskolans avgångsklass läggs därför till grund för dimensioneringen av antalet studieplatser på gymnasialstadiet.

Efter de senaste årens nedgång i avgångsklassernas elevantal är elevantalet igen drygt 300 och beräknas om några år uppgå till cirka 370. Att döma av antalet barn födda under 1990-talet kommer emellertid antalet elever på Åland att åter sjunka omkring år 2010.

Landskapsstyrelsen följer fortlöpande upp samhällets utbildningsbehov och fastslår i en långsiktig utvecklingsplan skolornas utbildningsutbud med dimensionering av antalet studieplatser på dels studieförberedande dels yrkesinriktad utbildning. Den åländska arbetsmarknadens behov, de studerandes önskemål och eventuella behov av särskilda insatser för att aktivt befrämja en önskad åländsk samhällsutveckling, utgör grund för fördelningen av utbildningsutbudet.

Under år 2001 kommer landskapsstyrelsen att utreda möjligheterna att utveckla idrottsutövning på gymnasialstadienivån. Detta arbete utförs tillsammans med Ålands Idrottsförbund.

Nordisk utbildningsgemenskap

Enligt en överenskommelse om nordisk utbildningsgemenskap på gymnasialstadienivå från år 1992 ges ungdomar och vuxna möjlighet att skaffa sig såväl studieförberedande som yrkesinriktad utbildning i andra nordiska länder på samma villkor och enligt samma rättsordningar som gäller för medborgarna i det land där den avsedda gymnasiala utbildningen anordnas. I förhållandet mellan riket och Åland gäller fr.o.m. år 1995 motsvarande förhållande enligt ömsesidigt vidtagen lagstiftning.

Av antalet studerande på gymnasialstadienivå på Åland (totalt ca 1.110) har ca 90 hemort i Finland, ca 50 i Sverige och ca 10 i övriga länder. Av de studerande på högre nivå (totalt ca 350) har ca 80 hemort i Finland, 30 i Sverige och ett fåtal i övriga länder.

Ca 100 ålänningar studerar för närvarande på gymnasialstadienivå i Sverige, ca 50 i Finland och några i övriga länder (totalt ca 170). Av antalet åländska studerande på högre nivå utanför Åland (ca 700) studerar ca 440 i Sverige, ca 200 i Finland och ca 60 i övriga länder.

Antalet ålänningar, som studerar på gymnasialstadienivå utanför Åland, är alltså ungefär lika många som antalet studerande utifrån på gymnasialstadienivå på Åland.

Studiestöd och studiesociala förmåner

Studiestödet är ett ekonomiskt stöd avsett för dem som fortsätter studera efter grundskolan. Studiestöd beviljas i form av studiepenning eller vuxenstudiepenning, bostadstillägg, försörjartillägg, landskapsborgen för studielån eller särskilt studietillägg (LL om studiestöd 94/1995).

Berättigad till studiestöd är den som har antagits till en skola eller läroavtalsutbildning eller fortsätter en utbildning som har påbörjats på Åland, i övriga Norden eller utomlands. Studiestödet är inkomstbeprövat och beviljas mot ansökan för högst ett läsår å gången under förutsättning att den studerande visar föreskriven framgång i studierna.

Studerande från länder som hör till Europeiska Unionen (EU) har rätt till åländskt studiestöd under förutsättning att de har stadigvarande boställningsort på Åland (minst 185 dagar) och personlig eller yrkesmässig anknytning till Åland, exempelvis familj eller arbete på Åland. Medborgare från länder utanför EU har rätt till studiestöd efter att minst under två år varit stadigvarande bosatta på Åland för annat ändamål än att studera.

Landskapsstyrelsen önskar gynna de ungas möjligheter att studera även utanför Åland och har därför från och med 1 augusti 2000 gjort förändringar i studiestödssystemet. Bl.a. får nu alla 17-åringar 500 mark per månad oberoende av föräldrarnas inkomst.

Landskapsstyrelsen avser att under år 2001 även göra en översyn och revidering av studiestödmöjligheterna för vuxenutbildning och fortbildning.

Målinriktat styrnings- och ledningssystem

Landskapsstyrelsen handhar i stöd av ovan avsedd lagstiftning den allmänna ledningen, tillsynen och utvecklingen av utbildningen på Åland.

En förändrad syn på skolans mål och uppgift har på Åland, såsom i övriga Norden, medfört reformer som innebär att skolutvecklingen har gått från ett hierarkiskt till ett decentraliserat beslutsfattande. Landskapets roll har blivit att ställa upp övergripande mål för utbildningen medan vägen att nå målen utstakas av skolorna själva. Uppgiftsfördelningen innebär att landskapsstyrelsen som beställare bestämmer centralt i läroplansgrunder var-

för, vad, för vem och hur mycket när det gäller innehållet i utbildningen. Skolorna och deras ledning bestämmer i sin tur i skolvisa läroplaner hur utbildningsprogrammen och lärokurserna skall genomföras och hur samverkan med andra skolor och det övriga samhällslivet skall ordnas så att målen nås på bästa sätt.

Uppföljnings- och utvecklingsarbete

Till landskapsstyrelsens uppgiftsområde hör att vidareutveckla ett uppföljningssystem som synliggör utbildningssystemets förmåga att bemöta och tillfredsställa olika intressegrupper samtidigt som processerna och resultaten samt deras inbördes processer granskas.

Landskapsstyrelsen syftar i sin uppföljnings- och utvärderingsverksamhet att synliggöra utbildningsresultat och ge underlag för eventuella förändringar. Det är inte fråga om att enbart kontrollera hur uppgiftsfördelning och ansvar fullföljs utan en fråga om hur verksamheten skall utvecklas och fortsätta och hur uppgifter och resurser skall fördelas i syfte att upprätthålla god kvalitet och nå goda resultat i utbildningen.

Mot bakgrund av den allmänna samhällsutvecklingen på IT-området har landskapsstyrelsen nyligen inventerat de åländska skolornas datautveckling och användning av informationsteknologi i undervisningen. På basis av inventeringen avser landskapsstyrelsen inför 2000-talet uppmuntra och stöda skolornas fortsatta utvecklingsarbete inom informationsteknologin, framförallt den pedagogiska fortbildningen på IT-området. I samband med skolornas användning av Internet kommer landskapsstyrelsen samtidigt att lyfta fram behovet av etik och etiskt tänkande.

Landskapsstyrelsen har låtit en arbetsgrupp inventera undervisningen inom områden gällande självstyrelsen, åländsk identitet och ett mångkulturellt Europa. På basis av arbetsgruppens förslag avser landskapsstyrelsen stöda ett fortsatt utvecklande av ifrågavarande undervisning och tillse att lärarna erhåller adekvat fortbildning på området. Landskapsstyrelsen avser poängtera att IT också kan användas för ökat globalt kunskapsutbyte och som ett medel i fostran till internationell samverkan.

Under de senaste åren har skolornas elevhandledning, stöd- och specialundervisning inventerats särskilt. På basis av inventeringen har på gymnasialstadiet nyligen inletts en yrkesinriktad studielinje för studerande med specifika inlärningssvårigheter och i behov av särskilt stöd. För ungdomar med särskilda behov har en yrkesinriktad fortsättning på grundskolans träningsundervisning införts och vidareutvecklas ytterligare under år 2001.

En pågående revidering av läroplansgrunderna för utbildningen på gymnasialstadiet kommer att medföra ett behov av förändrade läroplaner på skolnivå. Den förestående utgången av försöksverksamheten med utbildning på högre nivå inom Ålands yrkeshögskola utvärderas år 2001 och medför ett behov av ändringar i befintliga strukturer och en kommande lösning på framtida organisation. Ett nytt regelverk skall utarbetas för yrkeshögskolans räkning. Lagen om Ålands högskola utarbetas i anslutning till den lagberedning som pågår för Ålands yrkeshögskola.

Den europeiska socialfonden stöder och kompletterar medlemsstaternas verksamhet inom ramen för fleråriga handlingsplaner, särskilt i form av stöd för att utveckla de mänskliga resurserna (EG nr 1260/99 och 1262/99). Under den nya programperioden 2000-2006 för Mål 3, avser landskapsstyrelsen utveckla idén om ett livslångt lärande dels genom att underlätta arbetskraftens deltagande i vidareutbildning och dels genom att stöda långsiktigt kompetenshöjande utbildningsinsatser inom arbetslivet. Inom ramen för Mål 3-programmet kommer utbildnings- och kulturavdelningen ansvara för den del inom projektet "Wheelit" som fått namnet "Den digitala skolan". Ett pilotprojekt skall rikta sig till lärare med motto: Pedagogisk fortbildning på distans i den digitala världen utifrån lärarnas praktik. Utbildnings- och kulturavdelningen deltar aktivt i Nordiska Ministerrådets arbete och representerar där Åland i ämbetsmannakommittéerna för utbildning och kultur samt i deras styrgrupper.

KULTUR-, UNGDOMS- OCH IDROTTSVERKSAMHET

Landskapsstyrelsen avser under år 2001 att inom kultur-, ungdoms- och idrottssektorn utarbeta tre program/strategier

- ett tvärssektoriellt ungdomspolitiskt program
- ett mediapolitiskt program (revidering av gällande program från år 1995)
- avsluta det påbörjade arbetet med ett kulturarvsprogram i avsikt att bl.a. få en klarare bild över den fria museiverksamheten i landskapet.

Dessutom avser landskapsstyrelsen att effektivisera inhämtandet av statistiska uppgifter rörande kultur- och fritidsvanor. Riktlinjer för insamlingen skall utarbetas av kulturbyrån i samarbete med Ålands statistik- och utredningsbyrå samt jämställdhetsdelegationen. En täckande statistik kommer att underlätta utvärdering och långsiktig planering av åtgärder.

Kultur- och bildningsverksamhet

Biblioteksverksamheten utgör stommen i kulturlivet i många kommuner. Landskapsstyrelsen avser fortsättningsvis främja utvecklingen av bibliotekens nya funktioner inom IT. Dessutom planeras genomförandet av en behörighetsgivande kurs för deltidsanställda bibliotekarier vid kommunala bibliotek.

I samråd med bildningsförbunden fortsätter landskapsstyrelsen arbetet med att ta fram klara och moderna riktlinjer för det bidragsberättigade landskapsunderstödet.

Nordens institut på Åland (NIPÅ) spelar en väsentlig roll för det åländska kulturlivets kontakter och utbyte med Norden. Landskapsstyrelsen avser prioritera institutets möjligheter till fortsatt utveckling av verksamheten genom att hyra upp mera ändamålsenliga lokaler för NIPÅ.

Beträffande den fria kulturverksamheten avser landskapsstyrelsen från och med år 2001 successivt utveckla kapitel 46.09. "Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet". I första hand gäller det mera omfattande förenings- och stiftelseverksamhet på det museala området som inte längre ryms inom PAF-medel om den fria kulturverksamheten i övrigt skall kun-

na utvecklas.

Under år 2000 har en arbetsgrupp på landskapsstyrelsens uppdrag undersökt en framtida placering av Ålands hantverksskola. Arbetsgruppen har bl.a. övervägt möjligheterna till samarbete mellan hantverksskolan och Ålands folkhögskola, Ålands naturbruksskola eller Ålands husmodersskola. I utredningen ingår också en fördjupning av den nuvarande ettåriga utbildningen vid skolan. Landskapsstyrelsen avser ta beslut i ärendet under år 2001.

Idrott

Åländskt idrottsliv är mycket omfattande med både bredd och topp. Elitidrottare fungerar som goda förebilder och inspirerar många barn och ungdomar till att själva börja idrotta. Framgångsrika idrottare fungerar ofta också som "ambassadörer" för landskapet. Landskapet har tillsatt en arbetsgrupp som utreder möjligheterna för idrottsutbildning på gymnasialstadienivå

MUSEIBYRÅN

Museibyrån handlägger ärenden som gäller kulturminnesvården, d.v.s. fornminnesvården, kulturmiljövården, folkminnesvården, byggnadsminnesvården och museiväsendet. Organisatoriskt delas museibyråns operativa verksamhet på kanslisektionen, museisektionen, platskontoret i Kastelholm, arkeologiska sektionen och etnologiska sektionen.

Ifråga om byråns växande behov av allmänna lagerutrymmen har landskapsstyrelsen konstaterat att nuvarande utrymmen i Godby inte längre är ändamålsenliga. Den redan påbörjade projekteringen för ett nytt permanent centralmagasin kommer sålunda att färdigställas.

Landskapsstyrelsen påbörjade under år 2000 en inventering av museiföremålens tillstånd samt konserveringsbehov och avser att under år 2001 börja åtgärda inventeringsresultaten långsiktigt.

Inom Ålands museum kommer den partiella renoveringen av basutställningen att koncentreras till stationen Staden. Landskapsstyrelsen avser ge marknadsföringen av museet hög prioritet, samt stöda fortsatt skolsamarbete. Vidare avser landskapsstyrelsen göra en komplettering av produktionen av kvalitativa museibutiksprodukter.

År 2001 avser landskapsstyrelsen prioritera följande områden för Ålands konstmuseum

- utställningsverksamheten som skall hålla hög standard med erkända konstnärer och intressanta teman
- marknadsföringen samt restaureringen av konstmuseets samlingar.

Inom Kastelholms fornminnesområde kommer restaureringen av slottsbyggnaden att avslutas och öppnas i sin helhet för allmänheten och de publika delarna av besökarcentret Ribacka att färdigställas.

Landskapsstyrelsen avser modernisera Jan Karlsgården både ifråga om

tekniska installationer som inredningar, samt göra publika och museala satsningar i slottet och på friluftsmuseet. Vidare skall besökscentrum i Kastelholm utvecklas i fråga om bl.a. databaserad information, filmproduktion och pedagogisk verksamhet. Projektering av Södra Slottsholmen kommer att genomföras. Landskapsstyrelsen avser även göra en utredning gällande kungsgårdens framtida användning.

Restaureringsinsatserna av områdena kring Brändklintstornet fortsätter år 2001, bl.a. projekteras för ett skyddstak över ruinkomplexet. Restaureringsarbetet på den f.d. telegrafbyggnaden på Prästö fortsätter. På uppdrag av delegationen för Kastelholm och Bomarsund pågår förnyad planering av besökscentrum för Bomarsund.

Även för den arkeologiska sektionen ökar den publika/turistiska verksamheten i omfattning. Besöksfrekvensen ökar vilket medför ökade kostnader för skötsel och underhåll. Postvägsprojektet planeras bli ett Interregprojekt.

Ett omfattande dataregister över fornlämningarnas och vrakens lokalisering är under utarbetande. Syftet är att göra informationen om var de fredade platserna finns lättillgänglig för samhällsplanering och för allmänheten.

Sektionen arbetar långsiktigt med att lokalisera och gränsbestämma sten- och bronsåldersboplatser för att undvika konflikter med markägare och samtidigt skapa förutsättningar för bevarande av fornlämningar.

Inom den etnologiska verksamheten kommer förnyade restaureringsåtgärder att ske på museigården Hermas. Arbetet sker under flera år.

En väsentlig del av sektionens verksamhet förväntas utgöras av byggnadsrådgivning för kulturhistoriskt värdefulla byggnader samt fördelning av restaureringsbidrag. Denna typ av arbete har ytterligare ökat i samband med den nya bostadsproduktionslagen.

Projektet "Förädling av skärgårdstimmer" slutförs under år 2001 inom ramen för Interreg IIA.

Katalogisering av etnologiska föremål samt intervjuerna med äldre åldringar intensifieras.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utbildning

Utskottet har funnit att flera projektanslag har tagits upp som berör landskapets skolor. Enligt utskottet bör landskapsstyrelsen avvakta med att realisera dessa i väntan på de utredningar som pågår. I övrigt hänvisas till betänkandets allmänna motivering.

Museibyrå

Vid museibyrå bedrivs verksamhet som syftar till att utveckla kulturtu-

rismen på Åland. Utskottet konstaterar att denna verksamhet ligger utanför museibyråns inriktning och ordinarie verksamhet. Eftersom utskottet anser att kulturturismen har utvecklingspotential skulle det finnas behov av en samarbetspartner med lämplig bakgrund som planerar och utvecklar de turistiska aktiviteterna i samarbete med museibyran. Aktiviteterna bör dessutom marknadsföras på lämpligt sätt. Utskottet föreslår därför att landskapsstyrelsen ser över möjligheterna att utveckla, planera och marknadsföra kulturturismaktiviteter på ett mer effektivt sätt.

46.01. ALLMÄN FÖRVALTNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	4 770 602	5 132 000	5 995 000
Inkomster	-17 558	-10 000	-10 000
Nettoutgifter	4 753 044	5 122 000	5 985 000

Till utbildnings- och kulturavdelningens verksamhetsområde hör utbildning och kultur samt ungdoms- och idrottsverksamhet. Avdelningen består för närvarande av fyra byråer:

Allmänna byrån, vid vilken handläggs ärenden som gäller den övergripande förvaltningen och utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområde, bl.a. personalärenden. Vid allmänna byrån finns en studieserviceenhet vid vilken handläggs ärenden som gäller studieinformation, studiestöd och elevantagning.

Utbildningsbyrån, vid vilken handläggs ärenden som gäller utbildning på grundskolenivå, gymnasialstadienivå och högre nivå. Vid byrån finns en vuxenutbildningsenhet vid vilken handläggs ärenden som gäller olika former av yrkesinriktad vuxenutbildning, bl.a. läroavtal. Vid enheten Ålands högskola sköts de uppgifter som hör samman med den högskoleundervisning och den vetenskapliga forskning som bedrivs i och genom landskapets försorg. Enheten Ålands läromedelscentral sköter information om nya läromedel samt anskaffning och utlåning av audiovisuella läromedel och pedagogiska hjälpmedel.

Kulturbyrån, vid vilken handläggs ärenden som gäller kulturell verksamhet, det fria bildningsarbetet samt utbildningen i konstämnen, ungdoms- och idrottsverksamhet samt biblioteksverksamhet. Vid kulturbyrån finns enheten Ålands landskapsarkiv, vid vilken handläggs ärenden som gäller arkivverksamhet.

Museibyran, vid vilken handläggs ärenden som gäller kulturminnesvården, d.v.s. fornminnesvård, kulturmiljövård, folkminnesvård, byggnadsminnesvård och museiväsendet. Museibyråns verksamhet indelas organisatoriskt i kanslisektionen, museisektionen, platskontoret i Kastelholm, arkeologiska sektionen och etnologiska sektionen.

Inom ramen för avdelningens verksamhet för att synliggöra och följa upp frågor aktuella för Ålands del hör att aktivt delta i Nordiska Ministerrådets

arbete samt verka inom de områden som rör Ålandsfrågor inom EU. Landskapsstyrelsen avser även fortsättningsvis medverka i Östersjöorganisationen B7, främst gällande idrotts- och ungdomsutbyte.

I avdelningens målsättningar och resultatmål med avseende på avdelningens allmänna förvaltning för år 2001 ingår bl.a.

- att utveckla avdelningens interna verksamhet och utåtriktade service bl.a. genom fortsatt uppbyggnad av hemsidan Ålands skolnät och databasen för landskapets skolor
- att skapa en hemsida samt informationsmaterial för avdelningen
- att utveckla avdelningens byrå och enhetsindelning
- att på basis av AUtbildningspolitiskt program för utbildningen efter grundskolor@ (Ls meddelande nr 3/1998-99) utarbeta en långsiktig plan med årligt utbud och årlig dimensionering av antalet studieplatser
- att fortsätta arbetet med revidering av skolornas läroplansgrunder
- att fortsätta utvärderingen av utbildningen såväl på grundskole- som gymnasialstadienivå
- att inventera vuxenutbildningen och skapa tydligare ramar för den
- att utveckla undervisningen för studerande med särskilda behov på gymnasialstadiet
- att utveckla distansundervisning
- att slutföra utvärderingen av yrkeshögskolan samt färdigställa den permanenta lagen för yrkeshögskolan
- att stifta Ålands högskolelag
- att fortsätta arbetet om åländsk identitet och vår plats i ett mångkulturellt Europa
- att utgående från AKulturpolitiskt program för landskapet Åland@ (4.2.1999) utveckla och koordinera det åländska kulturlivet
- att utforma ett ungdomspolitiskt program
- att revidera det mediapolitiska programmet
- att slutföra arbetet med kulturarvsprogrammet
- att utveckla och marknadsföra Ålands museala verksamhet bl.a. i Kæstelholms- och Bomarsundsområdet, den medeltida segelleden genom Ålands skärgård och utveckla inventeringen av kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

46.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 983 351,83	3 832 000	814 900	4 845 000
	tb 150 000		

Föreslås ett anslag om 4.845.000 mark för avdelningens allmänna förvaltning.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Med anledning av avdelningens organisationsförändring föreslås tjänsten som överinspektör ombildad till en tjänst som byråchef (Ikl A 26) fr.o.m. 1.3.2001.

Under tillfällig personal har beaktats anslag för avlönande av en utredare

för mål 3-programmet.

Som resultat av Wheelit seminariet har tillsatts en resursgrupp för att stödja arbetet med att upprätthålla kontakten med studerande utanför Åland och med "Ålänningar i världen". För att aktivt kunna arbeta med "Ålänningar i världen", www.komhem.nu, "Kompetenslänken", är en första förutsättning att ha ett uppdaterat och fungerande register. Landskapsstyrelsen uppdaterade under hösten 2000 nämnda register och avser att under år 2001 då registret finns tillgängligt, anställa en projektansvarig som marknadsför, utvecklar och uppdaterar hemsidorna för både kompetenslänken och komhem.nu. Anslag för detta har beaktats under tillfällig personal.

I anslaget ingår därtill bl.a. kostnader för fortsatt uppbyggnad av hemsidan Ålands skolnät och databasen för landskapets skolor med avseende å arkiverings- och statistikfunktioner samt kostnader för allmänna avtalsenliga serviceavgifter. Anslaget avser också uppbyggandet av en hemsida samt framtagandet av informationsmaterial för utbildnings- och kulturavdelningen.

I anslaget ingår därtill medel för fortsatt inventering av gymnasialstadiets fastigheter och landskapets skolutrymmen med avseende å nyttjandegrad, samordningsmöjligheter samt kommande renoverings- och utrymmesbehov.

I och med den ökade omfattningen av dels samarbetsfrågor inom Nordiska Ministerrådets olika kommittéer och dels utbildningsfrågor och -program i anknäring till EU, som ankommer på utbildnings- och kulturavdelningen, föreslås anslaget för rese- och representationsmedlen för detta internationella samarbete höjt.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	18	13 *	13
Tillfälliga tjänster	1		3

*6 tjänster överförda till moment 46.60.20, 46.70.20 och 46.72.20.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	3 372 547	
	- tillfälliga tjänster	<u>592 453</u>	3 965 000
4100	Material och förnödenheter		50 000
4300	Inköp av tjänster		600 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	140 000	
	- representation	50 000	
	- övrigt	<u>40 000</u>	<u>230 000</u>
	Anslagsbehov		4 845 000

46.01.04. Utvecklingsarbete (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
787 250,12	1 150 000	193 400	1 150 000

Under momentet föreslås ett anslag om 1.150.000 mark. Anslaget avser

utgifter för utvecklingsarbete gällande utbildningen, kulturen samt den museala verksamheten på Åland i samband med utredningar för

- revidering av skolornas läroplansgrunder gällande timfördelning, bedömningsgrunder och lärokursinnehåll
- fortsatt utvärdering av utbildningen på grundskole-, gymnasialstadi- och högre nivå
- stöd för lärarnas pedagogiska kompetensutveckling
- inventering samt utveckling av vuxenutbildningen
- utveckling av distansarbete
- utvecklandet av undervisningen på området åländsk identitet och ett mångkulturellt Europa
- samverkan mellan skolorna och museibyrån
- det kulturella, museala och utbildningsmässiga utbudet i landskapet
- insamling och bearbetning av statistik för kultur- och idrottssektorn.

Anslaget kan även användas för anställande av tillfällig personal för inventerings-, uppföljnings- och utvärderingsarbete och för betalning av arvoden för projekt- och kommittéarbeten inom avdelningens verksamhetsområde.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- tillfälliga tjänster	200 000
4100	Material och förnödenheter	150 000
4300	Inköp av tjänster	<u>800 000</u>
	Anslagsbehov	1 150 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Lotta Wickström-Johanssons m.fl. finansmotion nr 26 föreslås en höjning av anslaget med 250.000 mark för att projektanställa en miljöpedagog med alla daghem, grundskolor och skolor på mellanstadiet som arbetsfält.

Motionären lyfter enligt utskottet fram en angelägen fråga. I skolans läroplan ingår numera miljöfostran. Tanken är att miljötankandet skall integreras i all undervisning. Ålands Natur och Miljös Agenda 21-kontor har arrangerat informationstillfällen för både lärare och daghemspersonal. Kontorets personal håller också föredrag ute i skolor efter förfrågan. Det finns dock inte med nuvarande resurser möjlighet att åta sig uppgiften som miljöpedagog i alla skolor och daghem. För att nå ut i alla skolklasser, daghemsgrupper och för att lyckas med att inspirera alla lärare och övrig personal till att förkovra sig och anamma miljötankandet i alla ämnen behövs därför tilläggsresurser till Agenda 21-verksamheten. Eftersom verksamheten baserar sig på samarbete mellan landskapet och kommunerna bör i första hand överläggningar hållas mellan landskapsstyrelsen och Ålands kommunförbund.

46.03. STUDIESERVICEENHETEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	29 028 686	32 680 000	32 197 000
Inkomster	-151 954	-150 000	-200 000
Nettoutgifter	28 876 732	32 530 000	31 997 000

Studieserviceenheten handhar omvärldsorientering inom utbildningsområdet, studiestödsfrågor, elevantagningsfrågor samt fungerar som kontaktlänk mellan arbetslivet på Åland och studerande samt yrkesverksamma som studerar respektive arbetar utanför Åland. Enheten fungerar dessutom som landskapsstyrelsens kontaktlänk och förhandlare vad gäller studerandes behörighet och rättighet till studier utanför Åland, både generellt i kontakten med myndigheter och universitet/högskolor och som ombudsmän för enskilda studerande.

I och med den planerade omorganisationen av yrkesvägledningen och arbetsförmedlingen kommer studieserviceenheten i fortsättningen att arbeta med studieinformation så att studie-/elevhandledare i grundskolorna samt landskapets skolor utgör målgrupp medan enskilda studerande hänvisas till respektive skolas studiehandledare. De presumtiva studerande som inte går i någon skola hänvisas till den nyplanerade arbetsmarknadsbyrån dit informations- och vägledningsfrågor för enskilda personer koncentreras.

Studieserviceenhetens roll blir därmed att fungera som resurscentrum och kontaktlänk för studie- och elevhandledare vid de åländska skolorna.

Inom ramen för projektet ”Arbetsliv-Studerande” upprätthålls register över företag/förvaltningar/organisationer samt studerande. Projektet är en del av handlingsplanen för att studerande skall knyta värdefulla kontakter med tanke på framtida arbetsmöjligheter. Registret finns utlagt på Internet under namnet ”Kompetenslänken” och kommer även att presenteras i broschyrform under våren 2001. Handlingsplanen och registret utvecklas nu även till att innehålla uppgifter om yrkesverksamma åänningar bosatta utanför Åland men med en önskan att återflytta eller på något annat sätt bidra med kompetens till det åländska arbetslivet. Inom ramen för Wheelitprogrammet struktureras det också upp en hemsida med information för återflyttare under domännamnet komhem.nu. Dessutom kommer det att ordnas seminarier och rekryteringsmässor under året för att på så sätt göra direktinsatser mot olika målgrupper av yrkesverksamma och studerande.

46.03.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
207 385,57	395 000	143 300	852 000
	tb 50 000		

Under momentet föreslås ett anslag om 852.000 mark för studieserviceenhetens verksamhet.

I anslaget ingår utgifter för bl.a. information och databehandling för den samordnade elevtagningen och studiestödet, informationsmöten och seminarier, inträdesförhör till Åbo Akademi, informationsmaterial, annonser, projektet "Arbetsliv-studerande" samt inköp av kontorsmöbler och datautrustning.

Därtill ingår anslag för högskoleprovet om ca 50.000 mark. Anslaget innefattar ersättning till Stockholms Universitet samt utgifter för städning och vaktmästeri i provlokalen. Utgifterna för högskoleprovet motsvaras av lika stora inkomster under moment 36.03.01.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- övriga löner och arvoden			40 000
4100 Material och förnödenheter			
- kontors- och skolmaterial	4 000		
- litteratur	2 000		
- småmaskiner och inventarier	5 000		
- värme, el och vatten	<u>2 000</u>		13 000
4200 Hyror			8 000
4300 Inköp av tjänster			
- tryckningstjänster	200 000		
- annons-, reklam- och marknadsförings- tjänster	300 000		
- expert- och utredningstjänster	120 000		
- utbildningstjänster för personalen	10 000		
- övrigt	<u>88 000</u>		718 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	20 000		
- representation	5 000		
- patent- och licensavgifter	<u>8 000</u>		33 000
1125 Maskiner och inventarier			
- ADB-maskiner och utrustning			<u>40 000</u>
Anslagsbehov			852 000

46.03.04. Praktikantplatser för högskolestuderande

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 04 674,42	610 000	104 300	620 000

Anslaget används för att ge studerande möjlighet att erhålla praktik inom sitt utbildningsområde samt via utredningsarbete knyta värdefulla kontakter med åländskt arbetsliv med tanke på framtida arbetsmöjligheter. Projektet är en del av en större handlingsplan där måsättningen är att försöka förhindra en allt för stor kompetensflykt från Åland.

Totalt föreslås för nämnda ändamål ett anslag om 620.000 mark.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter		
- personal i arbetsavtalsförhållande		<u>620 000</u>
Anslagsbehov		620 000

46.03.50. Studiepenning (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
27 343 657,80	29 500 000	5 045 600	30 000 000
	tb 1 330 000		

Föreslås med hänvisning till LL om studiestöd (94/1995) ett anslag om 30.000.000 mark som utgående från förmånsnivån enligt nu gällande förordning (98/1995) beräknats enligt följande:

Studiepenning, högskola	10.300.000
Studiepenning, ej högskola	9.600.000
Vuxenstudiepenning	1.400.000
Bostadstillägg	8.000.000
Försörjartillägg	500.000
Särskilt studietillägg	<u>200.000</u>
	30.000.000

I anslaget har beaktats att alla studerande som bor i en hyresbostad, bostadsrättsbostad eller ägarbostad skall ha rätt till bostadstillägg enligt LL om studiestöd om de inte delar bostad med eget eller sin makes barn (ls framst. nr 17/1999-2000, se även tb 1/2000). Därtill har beaktats att föräldrainkomsternas påverkan för 17-åringarna minskats vilket betyder att fler får studiepenning (42/2000).

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>30 000 000</u>
Anslagsbehov	30 000 000

46.03.51. För övriga i landskapslagen om studiestöd förutsatta utgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
772 072,40	570 000	84 100	500 000

Föreslås ett anslag om 500.000 mark för främst räntestöd för studielån, erläggande av borgensansvarsbelopp samt ränteunderstöd i enlighet med LL om studiestöd (94/1995).

Landskapsstyrelsen har under hösten 2000 förberett ett informationspaket med syfte att minska antalet studielån som missköts.

Dispositionsplan:

5100 Finansiella utgifter	480 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>20 000</u>
Anslagsbehov	500 000

46.03.52. Vissa studiesociala förmåner och stipendier (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
200 895,53	225 000	37 800	225 000

Anslaget avser kostnader för s.k. utökade studiesociala förmåner för gäststuderande vid landskapets skolor. Anslaget är beräknat för att kunna ta emot ca 10 gäststuderande under året. Anslaget används också för att täcka studiesociala kostnader för de ålänningar som studerar på gymnasialstadiet utanför Åland.

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>225 000</u>
Anslagsbehov	225 000

46.05. FRITT BILDNINGSPÅRBEDE OCH HANTVERKSUTBILDNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 503 216	2 539 000	2 645 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	2 503 216	2 539 000	2 645 000

Syftet med det landskapsunderstödda fria bildningsarbetet är att i enlighet med de landskapslagar som reglerar verksamheten öka medborgarnas kunskap om och engagemang i samhällsfrågor, främja kulturell aktivitet, befrämja en meningsfull användning av fritiden, öka intresset för självstudier samt ge en god grund för fortsatta studier.

Landskapsunderstöd för fritt bildningsarbete beviljas dels kommunerna för medborgarinstitutets verksamhet, dels de två i landskapet verksamma bildningsförbunden. Medborgarinstitutets verksamhet omfattade läsåret 1999-2000 totalt 12.300 timmar. Elevantalet var 3.126. Ålands bildningsförbund och Arbetarnas bildningsförbund på Åland anordnar i första hand kurser i samarbete med de föreningar och organisationer som är anslutna till förbunden. Det finns behov av klarare principer för det understödberättigade kursutbudet inom bildningsförbundens verksamhet. Landskapsstyrelsen har under år 2000 fört diskussioner med förbunden angående LL om studiecirkelverksamheten. Arbetet fortgår och skall resultera i en sammanställning av föreslagna åtgärder under år 2001.

Ålands hantverksskola, som upprätthålls av Ålands slöjd och konsthandverk r.f, ger ettårig orienterande grundutbildning i hantverk. Utbildningen är uppdelad i en textillinje respektive en trä- och metallinje. Antalet elever har de senaste åren varit 14-15 per läsår. Under hösten 1999 och våren 2000 har en arbetsgrupp utrett hantverksskolans framtida placering och behovet av en fördjupning av undervisningen. Utredningen har syftat till en mera rationell verksamhet, eventuellt i samarbete med någon annan av landskapets skolor.

46.05.51. Landskapsandel för medborgarinstituts driftskostnader (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 478 520,00	1 524 000	264 900	1 575 000

Med hänvisning till LL om planering av och landskapsandel för undervisning- och kulturverksamhet, §§ 16-17 (72/1993), samt LL om medborgarinstitut, 8§ (75/1993), föreslås ett anslag om 1.575.000 mark. Anslaget har beräknats för 11.200 understödsberättigade undervisningstimmar.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>1 575 000</u>
Anslagsbehov	1 575 000

46.05.52. Landskapsunderstöd för studieförbundens verksamhet (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
234 696,00	245 000	42 000	250 000

Hänvisande till LL om landskapsbidrag för studiecirkelverksamheten (31/1965) föreslås ett anslag om 250.000 mark för studieförbundens verksamhet år 2001. Verksamheten omfattar studiecirklar, kurser och föreläsningar. Anslaget föreslås fördelas jämt mellan de två studieförbunden.

Under år 2000 har landskapsstyrelsen och studieförbunden diskuterat verksamheten. Arbetet fortgår och år 2001 avser landskapsstyrelsen föreslå klarare och modernare riktlinjer för det bidragsberättigade kursutbudet.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>250 000</u>
Anslagsbehov	250 000

46.05.53. Landskapsunderstöd för Ålands hantverksskola (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
790 000,00	770 000	137 900	820 000

Föreslås ett anslag om 820.000 mark för att täcka nettokostnaderna för den ettåriga orienterande grundutbildningen i textilslöjd samt i trä- och metallslöjd under vårterminen och höstterminen 2001. Ca 25.000 mark avser inköp av verktyg och redskap för undervisningen.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>820 000</u>
Anslagsbehov	820 000

46.05.76. Verkstadsbyggnad för Ålands hantverksskola (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	0	0	0

Under år 2000 har en utredning gjorts rörande Ålands hantverksskolas framtida placering. Landskapsstyrelsen har även inhämtat yttranden som komplettering till utredningen. Eftersom slutligt beslut i ärendet ännu inte har tagits avser landskapsstyrelsen återkomma till lagtinget med detta ärende under året.

46.07. BIBLIOTEKSVERKSAMHETEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 414 553	2 755 000	3 175 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	3 414 553	2 755 000	3 175 000

De allmänna biblioteken har till uppgift att tillgodose allmänhetens behov av kunskap, bildning och förströelse. Biblioteken skall främja intresset för litteratur, stöda utbildning och självständiga studier samt verka för att databaserad information görs tillgänglig för allmänheten.

Biblioteken lånar kostnadsfritt ut böcker och andra biblioteksmedier ur egna samlingar och ger handledning i sökning av information och i användandet av bibliotekens resurser. Totalt finns i landskapet 18 allmänna bibliotek. Av dessa fungerar Mariehamns stadsbibliotek samtidigt som centralbibliotek.

Under år 2001 beräknas biblioteken låna ut drygt 500.000 böcker och andra media, vilket utgör ca 20 lån per innevånare i landskapet. Den omfattande användningen av elektronisk informationsförmedling kräver kontinuerlig uppdatering av datautrustningen, i första hand vid centralbiblioteket. För att utrustningen skall fungera smidigt krävs också support, varför landskapsstyrelsen föreslår ett anslag för inköp av tjänster på dataområdet. Ett anslag föreslås även för behörighetsgivande fortbildning av bibliotekari-er i deltidstjänst vid de kommunala biblioteken. Satsningen är en upp-
prepning av en motsvarande kurs, som ordnades år 1996 och med syfte att upprätthålla och utveckla kompetensen inom biblioteksverksamheten.

46.07.04. Övriga utgifter för biblioteksverksamheten

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
321 911,70	350 000	116 000	690 000

Enligt avtal med Mariehamns stad deltar landskapsstyrelsen i driftkostnaderna för centralbiblioteket avseende lönekostnaderna för en bibliotekarie, licens-, försäkrings- och servicekostnaderna för samkatalogen Katrina, kostnaderna för fjärrlån, service till synskadade, informationssökning i databaser samt upprätthållande av Alandicasamlingen. För dessa avtalsenliga löpande kostnader föreslås ett anslag om 370.000 mark.

Den ökade användningen av informationsteknik inom biblioteken leder till fortsatt behov av uppdatering av centralbibliotekets databas. Föreslås ett anslag om 200.000 mark för inköp av tjänster för service, installationer och utbildning av det nya systemet Book-It. Föreslås även ca 80.000 mark för behörighetsgivande utbildning för bibliotekarier i deltidstjänst vid kommunala bibliotek samt ca 40.000 mark som landskapsunderstöd för Mariehamns litteraturdagar.

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter	100 000
4300	Inköp av tjänster	500 000
4800	Övriga utgifter	50 000
8201	Undervisning, kultur och idrott	<u>40 000</u>
	Anslagsbehov	690 000

46.07.30. Landskapsandel för kommunala bibliotek (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 195 100,00	2 265 000	394 400	2 345 000

Hänvisande till LL om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamhet (72/1993) föreslås ett anslag om 2.345.000 mark.

Anslaget har beräknats enligt följande basbelopp per kommuninnevärdare:

Bosättningsstrukturgrupp 1 (skärgårdskommunerna)	293 mark
Bosättningsstrukturgrupp 2 (övriga landskommuner)	225 mark
Bosättningsstrukturgrupp 3 (Finström och Jomala)	233 mark
Bosättningsstrukturgrupp 4 (Mariehamn)	249 mark

Dispositionsplan:

8201	Undervisning, kultur och idrott	<u>2 345 000</u>
	Anslagsbehov	2 345 000

46.07.50. Understöd å författare och översättare (RF)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
130 000,00	140 000	23 500	140 000

Enligt LL om stöd för litterär verksamhet (29/1985) skall varje år anslås ett belopp för litteraturstipendier till författare och översättare. Beloppet skall motsvara 10 procent av det belopp som under föregående kalenderår använts för anskaffande av litteratur till de allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

Dispositionsplan:

8201	Undervisning, kultur och idrott	<u>140 000</u>
	Anslagsbehov	140 000

46.09. ALLMÄN UNGDOMS-, IDROTTS- OCH KULTURVERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 014 266	2 536 000	3 545 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	2 014 266	2 536 000	3 545 000

Enligt gällande lagstiftning ankommer det på landskapsstyrelsen och kommunerna att gemensamt skapa allmänna förutsättningar för den ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet som bedrivs av organisationer och föreningar i landskapet. Verksamheten stöds ekonomiskt av landskapsstyrelsen som beviljar kommunerna landskapsandelar med stöd av LL om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamhet (72/1993).

Ålands kulturdelegation verkar som en av landskapsstyrelsen underställd myndighet med uppgift att stöda, utveckla och koordinera kulturlivet i enlighet med av landskapsstyrelsen fastställda direktiv och handlingsplaner (bl.a. Kulturpolitiskt program för landskapet Åland). Kulturdelegationen har en betydelsefull ställning inom åländsk kulturpolitik genom sin omfattande beslutanderätt. Dess förvaltningsområde omspannar hela kultursektorn med undantag för biblioteksverksamheten och museiverksamheten. Landskapsstyrelsen avser fortsättningsvis stärka delegationens roll som koordinator och utvecklare av det åländska kulturlivet.

Det nordiska samarbetet inom kultur har utvecklats under de senaste åren. För åländsk delaktighet i det nordiska utbytet spelar Nordens institut en väsentlig roll. Landskapsstyrelsen avser under år 2001 att befrämja institutets verksamhetsmöjligheter.

Ålands Sjöfartsmuseum har tidigare beviljats verksamhetsunderstöd ur penningautomatmedel. För att betona museets status som en av de viktigare kulturinstitutionerna i landskapet föreslås ett nytt moment under föreliggande kapitel.

Under år 2000 har landskapsstyrelsen fört diskussioner med Ålands emigrantinstitut. Landskapsstyrelsen avser att genom ett avtal med emigrantinstitutet överenskomma om den understödberättigade verksamheten. Ågården är en variant av de inom det nordiska kultursamarbetet vanliga styrningskontrakten.

46.09.04. Utgifter för Ålands kulturdelegation

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
119 686,94	110 000	19 300	115 000

Hänvisande till 7 § LL om Ålands kulturdelegation (53/1996) föreslås ett anslag om 115.000 mark för kulturdelegationens verksamhet. Anslaget avser utgifter för ledamöternas års- och mötesarvoden, resekostnader, information samt föreläsningar och diskussionsmöten. Arbetet med ett åländskt kulturnätverk fortgår, bl.a. skall ansökningsblanketter läggas ut på Internet.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden		50 000
4300	Inköp av tjänster		40 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	20 000	
	- representation	<u>5 000</u>	<u>25 000</u>
	Anslagsbehov		115 000

46.09.05. Nordiskt kulturutbyte och Östersjökulturutbyte

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
301 413,71	508 000	72 300	430 000
	tb 41 000		

Föreslås ett anslag om totalt 430.000 mark för Nordens institut på Åland. Anslaget avser täckande av kansliutgifter i enlighet med avtal mellan landskapsstyrelsen och Nordiska ministerrådet. Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5. Ca 135.000 mark avser lokalhyra. NIPÅ föreslås flytta till nya lokaler under våren 2001. För löpande administrativa kostnader föreslås ett anslag om 65.000 mark och cirka 40.000 mark för nya inventarier och modernisering av institutets programvara och IT-utrustning.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- personal i arbetsavtalsförhållande		190 000
4100	Material och förnödenheter		50 000
4200	Hyror		135 000
4300	Inköp av tjänster		
	- teletjänster	20 000	
	- övrigt	<u>25 000</u>	45 000
4800	Övriga utgifter		<u>10 000</u>
	Anslagsbehov		430 000

46.09.06. Utgifter för firandet av millenieskiftet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
75 228,98			

Momentet utgår.

46.09.23. Utgifter för det åländska folkets historia, del V:2

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
275 004,86	355 000	37 000	220 000

Rubriken ändrad.

Arbetet med del V:2 i Ålands kulturstiftelses serie "Det åländska folkets historia" planeras inledas under hösten 2001. Volymen behandlar Ålandsrörelsen och självstyrelsens tillkomst. Författarna planerar vara klara med arbetet hösten 2002 och boken är tänkt att utges under år 2003. Totalkostnaden inklusive tryckkostnader är beräknad till 730.000 mark. Föreslås ett anslag om 220.000 mark för författararvoden samt resekostnader och kostnader för anskaffande av arkivmaterial.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	2

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- personal i arbetsavtalsförhållande			195 000
4300 Inköp av tjänster			10 000
4800 Övriga utgifter			
- resor			<u>15 000</u>
Anslagsbehov			220 000

46.09.30. Kommunal ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 162 932,00	1 205 000	210 200	1 250 000

Med hänvisning till LL om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamhet (72/1993, ändr. 27/1998) föreslås ett anslag om 1.250.000 mark.

Anslaget har beräknats enligt följande basbelopp per kommuninnevånare:

Kommunalt ungdomsarbete	34 mark
Idrott och motion	68 mark
Kommunal kulturverksamhet	27 mark

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>1 250 000</u>
Anslagsbehov	1 250 000

46.09.50. Understöd till Ålands emigrantinstitut r.f.

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
80 000,00	117 000	21 900	130 000

Med hänvisning till kapitelmotiveringen föreslås ett anslag om 130.000 mark.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>130 000</u>
Anslagsbehov	130 000

46.09.52. Understöd för lantbruksmuseum

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	200 000	16 800	100 000

År 2000 beviljades Intresseföreningen för Ålands jord- och skogsbruksmuseum ett understöd om 200.000 mark för planering av ett jord- och skogsbruksmuseum i Geta. För år 2001 beviljas ytterligare 100.000 mark för slutförande av planeringen. Innan ställning tas till fortsatt understöd för bl.a. byggnation (dvs. efter 2001) bör pågående utredning rörande en musei- och fornminnesstrategi vara avslutad. I det program som utredningen skall resultera i avses ingå en kategorisering av den museala verksamheten i landskapet. På basis av programmet avser landskapsstyrelsen ta ställning till behovet av landskapsunderstöd för museer inklusive lantbruksmuseet.

Dispositionsplan:

8301 Undervisning, kultur och idrott	<u>100 000</u>
Anslagsbehov	100 000

46.09.54. Understöd å stiftelsen Ålands Sjöfartsmuseum r.s.

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		218 600	1 300 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 1.300.000 mark för verksamheten vid Ålands Sjöfartsmuseum under år 2001. Se även moment 46.13.51.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>1 300 000</u>
Anslagsbehov	1 300 000

46.11. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR UNGDOMSARBETE OCH IDROTT

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	4 842 512	5 910 000	6 300 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	4 842 512	5 910 000	6 300 000

Det ungdomsarbete som stöds med landskapsmedel bedrivs av enskilda ideella föreningar och organisationer. De landskapsomfattande ungdomsorganisationerna Ålands ungdomsförbund, Ålands scoutdistrikt och Samarbetskommittén för ungdomskultur i skärgården erhåller årligt landskapsunderstöd för sin verksamhet. Enskilda ungdomsföreningar beviljas bidrag och lån (genom kommunal förmedling) för grundrenovering av ungdomslokaler.

Det nordiska och internationella och framför allt nordiska ungdomssamarbetet tenderar att intensifieras. Detta samarbete har delvis finansierats med medel som ställts till landskapsstyrelsens disposition under moment 46.11.52.

Ålands ungdomsråd är en kommitté som dels fungerar som remissinstans i ungdomsfrågor, dels driver egna projekt. Ungdomsrådet har verkat sedan början av 1990-talet och består av politiker som är aktiva inom de politiska ungdomsgrupperna. Till rådets främsta uppgifter hör ordnande av årliga ungdomsparlament i syfte att befrämja ungdomars samhälls- och politiska intresse.

Centralidrottsorganisationer och specialidrottsföreningar – till antalet cirka 30 - beviljas årligt understöd för verksamheten. I anslaget för understöd till idrottsorganisationerna ingår också stöd för främjande av handikappidrott och -motion. I budgeten för år 2001 har åländskt deltagande i Öspelen beaktats. För idrottsanläggningar och -redskap kan såväl kommuner som föreningar beviljas understöd.

46.11.04. Ålands ungdomsråd

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
80 000,00	55 000	10 100	60 000

Föreslås ett anslag om 60.000 mark för ungdomsrådets verksamhet år 2001. Ca 30.000 mark avser sekreterar- och utredningstjänster, ca 20.000 mark för mötesarvoden och 10.000 mark för studieresor och övriga kostnader.

Dispositionplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden		50 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	7 500	
	- övrigt	<u>2 500</u>	<u>10 000</u>
	Anslagsbehov		60 000

46.11.52. Understöd till föreningar och organisationer för ungdomsarbete

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
876 882,00	1 100 000	185 000	1 100 000

Hänvisande till LL om ungdomsarbete (86/1987) föreslås ett anslag om 1.100.000 mark. Understöden beviljas dels för verksamhet och särskilda ungdomsprojekt, dels som stöd i kombination med lån genom kommunal förmedling (se moment 46.11.86) för renovering av ungdomslokaler. Under "Till landskapsstyrelsens disposition" reserveras medel för lokala, nordiska och internationella samarbetsprojekt. Anslaget har beräknats enligt följande:

Understöd till organisationer och föreningar för verksamhet	850 000
Stöd för renovering	200 000
Till landskapsstyrelsens disposition	50.000

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	900 000
8301 Undervisning, kultur och idrott	<u>200 000</u>
Anslagsbehov	1 100 000

46.11.53. Understöd för idrottsorganisationers verksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 675 000,00	3 955 000	746 800	4 440 000

Föreslås ett anslag om 4.440.000 mark. Anslaget har beräknats enligt följande

- 3.180.000 mark som understöd till organisationer och specialföreningar inom idrott och motion enligt idrottslagen för landskapet Åland (42/1983 samt 100/1998). Av anslaget bör ca 100.000 mark användas som understöd för handikappidrott och -motion. Inom ramen för anslaget kan beviljas stipendier till enskilda idrottsutövare och -ledare. Förhöjningen motiveras med höjda resekostnader
- 520.000 mark till Ålands Idrottsförbund för verksamheten inklusive till idrottsförbundets disposition och marknadsföringsbidrag till föreningar
- 380.000 mark för Ö-spelen år 2001
- 240.000 mark för fortsatt grundutbildning av ledare, tränare, funktionsnärer samt utbildning i samarbete med skolor, näringliv och myndigheter inklusive dopinginfo och idrottsetik
- 120.000 mark för fortsatt profilidrottssatsning.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>4 440 000</u>
Anslagsbehov	4 440 000

46.11.54. Understöd för idrotts- och sportanläggningar

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
202 130,00	500 000	67 300	400 000

Föreslås med hänvisning till 11 § idrottslag för landskapet Åland (42/1983, ändr. 95/1993) ett anslag om 400.000 mark för anskaffande av idrottsredskap och -anläggningar.

Dispositionsplan:

8301	Undervisning, kultur och idrott	<u>400 000</u>
	Anslagsbehov	400 000

46.11.86. Lån till ungdomsorganisationer och -föreningar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
8 500,00	300 000	50 500	300 000

Föreslås ett anslag om 300.000 mark att utges som lån å kommuner eller via kommuns förmedling och på kommuns ansvar till ungdomsorganisationer och -föreningar för renoveringar av ungdomslokaler. Räntan föreslås vara 2,5% i nuvarande ränteläge.

Dispositionsplan:

1520	Lånefordringar	<u>300 000</u>
	Anslagsbehov	300 000

46.13. PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	4 568 594	5 830 000	4 530 000
Inkomster	0	0	-75 000
Nettoutgifter	4 568 594	5 830 000	4 455 000

Under år 2001 beräknas ca 50 föreningar och organisationer tilldelas verksamhetsunderstöd. Fördelningen sker utgående från inkomna ansökningar och verksamhetsplaner. Åt föreningar och grupper beviljas därutöver understöd för projekt av engångskaraktär. Enskilda kulturutövare beviljas stipendier inom olika konstområden som musik, teater, bildkonst etc.

Antalet kulturevenemang har ökat under de senaste åren och blivit alltmer omfattande. De har också i ökande grad fått en professionell profil, även om de flesta arrangörer fortfarande är ideellt arbetande föreningar. Dessa evenemang är av stor betydelse för helhetsupplevelsen av Åland, såväl för besökande som lokalbefolkningen.

Landskapsstyrelsen strävar till att stimulera och utveckla det nordiska kultursamarbetet genom stöd till projekt och seminarier. Särskilt är kulturkontaktarna till närregionerna viktiga. Det samarbete som inleddes år 1996 med Mediaverkstan Ab utvärderas för närvarande. Med tanke på det stora intresse för video- och filmkonst som utvecklats under denna period anser landskapsstyrelsen det viktigt att medel fortsättningsvis budgeteras för filmverksamhet.

År 2000 genomfördes Musikteatern Katrina med nybildade Kulturföreningen Katrina som huvudman. Landskapsstyrelsen avser understöda planeringen och genomförandet av en ny musikdramatisk produktion på Åland år 2002.

År 2000 inleddes en ny landskapskonstnärperiod med litteratur som tyngdpunktsområde. Det övergripande syftet är att under fyra år stimulera både den åländska skönlitteraturen som det fria ordet i en vidare bemärkelse.

Tillsvidare understöds ett flertal hembygds- och specialmuséer med penningautomatmedel. Landskapsstyrelsen utarbetar för närvarande en musei- och fornminnesstrategi, ett arbete inom vilket möjligheterna till annan finansiering av museiverksamheten skall utredas. Föreslås dock redan för år 2001 att Ålands Sjöfartsmuseum lyfts ut och ges ett eget moment under kapitel 46.09 Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet.

46.13.50. Verksamhetsunderstöd till föreningar och organisationer samt projektmedel och stipendier

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 967 594,00	2 590 000	571 800	3 400 000
	tb -20 000		

Föreslås ett anslag om 3.400.000 mark för understöd av det åländska kulturlivet. Momentet omfattar verksamhets- och projektunderstöd till organisationer och föreningar.

Anslaget inkluderar även stipendiemedel till enskilda kulturutövare om ca 300.000 mark och medel för firandet av självstyrelsedagen. Arbetet med det åländska kulturnätverket fortgår och det finns ett fortgående behov av kulturinformation.

Föreslås att ca 170.000 mark reserveras för professionella produktioner av i landskapet verksamma teatergrupper samt gästspel. Medlen syftar till att främja kvalitetsteater på Åland.

Dispositionspan:

4800 Övriga utgifter	50 000
8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>3 350 000</u>
Anslagsbehov	3 400 000

46.13.51. Understöd å Stiftelsen Ålands Sjöfartsmuseum r.s.

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 161 000,00	1 300 000		

Momentet utgår. Se moment 46.09.54.

46.13.52. Understöd för Ålands Brandkårmuseum

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
140 000,00	180 000	37 000	220 000
	tb 20 000		

Ålands Brand- och Räddningsförbund r.f:s brandkårmuseum flyttade år 1999 till nya verksamhetslokaler. I enlighet med avtal mellan landskapsstyrelsen och förbundet gällande såväl lokalerna som personella resurser för öppethållning föreslås ett anslag om 220.000 mark för förbundets museiverksamhet under år 2001.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>220 000</u>
Anslagsbehov	220 000

46.13.53. Understöd för 4/mbk Pommerns underhåll

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	300 000	50 500	300 000

Anslaget om 300.000 mark avser understöd för renoveringsarbeten som Mariehamns stad planerar genomföra på museifartyget Pommern under år 2001.

Dispositionsplan:

8301 Undervisning, kultur och idrott	<u>300 000</u>
Anslagsbehov	300 000

46.13.54. Understöd för musikteater

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
300 000,00	400 000	0	0

Momentet utgår.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Barbro Sundbacks finansmotion nr 27 föreslås att momentet återinförs och att under det upptas 1.200.000 mark som stöd för musikteater.

Utskottet har erfarit att diskussioner har förts mellan landskapsstyrelsen och Kulturföreningen Katrina, i ett sent skede av budgetberedningen, om att uppföra musikteatern Katrina i Stockholm i anslutning till Ålandsdagarna. Om landskapsstyrelsen efter förhandlingar med kulturföreningen finner att förutsättningar finns för att uppföra Katrina för landskapsstyrelsen återkomma till lagtinget med anhållan om tilläggsmedel. Musikteatern Katrina har enlighet utskottet ett stort marknadsföringsvärde för turist-Åland och skulle därför med fördel vara ett välkommet inslag under Ålandsdagarna i Stockholm. Med hänvisning till utskottets motiveringar föreslås att motionen förkastas.

46.13.55. Övrig kulturell verksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	1 060 000	102 600	610 000

Under momentet föreslås ett anslag om 610.000 mark avseende

- fortsatt filmsatsning	300 000 mark
- landskapskonstnärperiod	240 000 mark
- resor och övrigt (inkl. nordiskt kultursamarbete)	70 000 mark

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster		1	

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter		70 000
4200	Hyrer		150 000
4300	Inköp av tjänster		280 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	50 000	
	- övrigt	<u>60 000</u>	<u>110 000</u>
	Anslagsbehov		610 000

46.15. GRUNDSKOLEVÄSENDET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	60 104 073	77 000 000	68 320 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	60 104 073	77 000 000	68 320 000

Huvudmannaskap, ledning och tillsyn av utbildningen

Mot bakgrunden av grundskolelagen för landskapet Åland (18/1995) skall kommunen som huvudman för grundskolan ordna grundskoleundervisning för de läropliktiga barn som bor i kommunen. Denna uppgift kan kommunen sköta i samarbete med andra kommuner eller genom att utnyttja andra skolor än de kommunala.

Ledningen av grundskolornas undervisning och övriga verksamhet ankommer på huvudmännen – kommunerna. Landskapsstyrelsen handhar den allmänna tillsynen och utvecklingen av grundskolan.

Landskapsstyrelsens uppgift är att tillse att det är möjligt för skolorna att uppnå den i lagen och läroplanen angivna målsättningen att alla elever i landskapet skall erhålla möjligheter till en likvärdig allmänbildande grundutbildning. Alla elever skall ges möjlighet att inhämta och utveckla sådana kunskaper och färdigheter som behövs för en harmonisk och allsidig personlighetsutveckling. I samarbete med hemmen skall skolan stöda elevernas utveckling till kreativa och ansvarsställande människor och samhällsmedlemmar som har ett sunt självförtroende.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Enligt lagstiftningen och de centrala läroplansgrunderna skall landskapsstyrelsen följa skolans utveckling med hjälp av en kontinuerlig utvärdering av hur måsättningen för utbildningen har uppfyllts i systemet med ett decentraliserat beslutsfattande.

Resultatet av en dylik uppföljning och utvärdering kan i den allmänna debatten och i olika budgetavvägningar användas för att visa hur samhällets resurser har använts, vilka resultat som har uppnåtts och vilka samhällsatsningar som bör göras inom skola och utbildning. Landskapsstyrelsens roll blir härigenom att i ett ömsesidigt utvecklingsarbete stöda kommunerna och skolorna i deras strävan att uppnå måsättningen för skolornas utbildning och fostran.

Landskapsstyrelsen har senaste år påbörjat ett långsiktigt uppföljnings- och utvärderingsprogram i grundskolan. Uppföljningsinsatserna för åren 2000-2004 består i att inbegära basuppgifter om skolorna och dessas undervisning, förfrågan och enkäter till skolornas rektorer och lärare och i vissa fall även till elever och föräldrar. Inlärningsresultaten utvärderas genom uppgifter och kunskapsprov i bl.a. svenska, matematik, religionskunskap och finska.

Utvärderingsresultaten kommer att ge skolorna och deras huvudmän goda möjligheter att jämföra dels de olika skolornas förutsättningar att ge undervisning och inläring och dels de enskilda skolornas inlärningsresultat med motsvarande resultat för hela landskapet samt med skolor i samma storleksordning och struktur.

Landskapsstyrelsen avser stå för kommunernas kostnader för de årliga centrala utvärderingsarrangemangen. Kostnaderna för programmets genomförande och landskapsstyrelsens åtföljande utvecklingsarbete beräknas omfatta cirka 150.000 mark per år.

Lärarnas kompetensutveckling och fortbildning

Tillgång till kompetenta och väl kvalificerade lärare är en förutsättning för att kommunerna skall kunna upprätthålla hög kvalitet och nå goda resultat i sin skolundervisning. Landskapsstyrelsen avser därför stöda kommunernas lärarfortbildning och uppmuntra lärarnas kompetensutveckling, särskilt gällande undervisningen om självstyrelsen, åländsk identitet och ett mångkulturellt Europa.

Informationsteknik (IT)

Vad gäller utvecklandet av skolornas informationsteknologi avser landskapsstyrelsen fortsättningsvis stöda kommunernas IT-satsningar, bl.a. genom särskilda resurser för skolornas IT-handledarverksamhet. Lärarfortbildning på IT-området med inventering av möjligheter till integrering av IT i undervisningen kommer att anordnas. Landskapsstyrelsens måsättning är att IT används på ett sådant sätt att den dels ger stöd och hjälp i skolarbetet och dels gör eleverna förtrogna med modern IT. Eleverna i grundskolan skall också lära sig hantera IT med omsorg och ansvar.

46.15.30. Landskapsandel för grundskolornas driftsutgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
33 937 160,00	35 500 000	6 360 900	37 820 000

Elevantalet inom de kommunala grundskolorna (28) som hösten 1999 var 2.933 (+55) är innevarande höst 2.994 (+61).

Med hänvisning till LL om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten (72/1993) bestäms landskapsandelen för grundskolornas driftsutgifter utgående från ett basbelopp per barn i åldersgrupperna 6-11 år respektive 12-15 år. Den 1.1.2000 var barnen i åldersgruppen 6-11 år 35 färre och i åldersgruppen 12-15 år 98 fler än 1.1.1999. Inom grundskolans träningsundervisning har elevantalet ökat från 29 till 31. Höstterminen 2001 beräknas antalet ytterligare öka till 33.

Basbeloppen för de olika åldersgrupperna har fastställts till 22.887 mark (6-11 åringar) och 28.910 mark (12-15 åringar). För en elev inom träningsundervisningen är basbeloppet 81.847 mark.

Förutom till betalning av den avsedda landskapsandelen får anslaget även användas som understöd för sådan extra stödundervisning för elever med annat modersmål än svenska, som kommunerna anordnar i stöd av 17 § grundskolelagen (18/1995).

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett anslag om 37.820.000 mark.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>37 820 000</u>
Anslagsbehov	37 820 000

46.15.31. Stöd för datautveckling

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
299 863,00	500 000	84 100	500 000

För att bistå kommunerna i uppgiften att nå intentionen att skolarbetet skall vara stimulerande både för elever som är speciellt begåvade och för dem som har inlärningshinder och speciella svårigheter har landskapsstyrelsen under de fem senaste läsåren betalat sammanlagt tre miljoner mark till kommunerna som särskilt understöd för datautveckling. Understödet har använts till dataanskaffningar, till att utbilda en datahandledare för varje skola och till annan datautbildning.

Med hänsyn till en nyligen gjord inventering av skolornas användning av informationsteknik och den allmänna IT-utvecklingen i samhället avser landskapsstyrelsen fortsätta stöda skolornas ambition att använda modern teknik och tidsenliga datorprogram i undervisningen.

Landskapsstyrelsens målsättning är att IT används på ett sådant sätt att den dels ger elever och lärare stöd och hjälp i undervisning och inlärning och dels ger eleverna beredskap och förtrogenhet att använda modern IT. Eleverna skall också lära sig hantera IT med omsorg och ansvar.

Anslaget om 500.000 mark föreslås användas som stöd för IT-handledarverksamheten, lärarfortbildning på IT-området och för utvecklandet av etiskt tänkande och etiska regelverk i samband med skolornas användande av informationsteknik.

Anslaget kan även användas för anställande av tillfällig personal och för betalning av arvoden för projekt- och kommittéarbeten på dataundervisningens område.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>500 000</u>
Anslagsbehov	500 000

46.15.32. Landskapsandel för anläggningskostnader för grundskolor och allmänna bibliotek (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
15 697 511,20	30 000 000	3 027 400	18 000 000

En allmän utveckling är att kommunernas skol- och biblioteksfunktioner alltmer samordnas och lokaliteterna används allt mer gemensamt.

Under verksamhetsåret färdigställdes till- och ombyggnader av grundskolor och bibliotek i Kökar, Saltvik/Ödakarby och Södra Ålands högstadiesdistrikt/träningsundervisningen. De pågående byggnadsprojekten i Hammarland, Kumlinge och Norra Ålands högstadiesdistrikt kommer att färdigställas under verksamhetsåret 2001. För ovan nämnda projekt har landskapsstyrelsen beviljat landskapsandel utgående från av lagtinget anvisad beviljningsfullmakt för åren 1999 (32.000.000 mark) och 2000 (18.488.000 mark).

Enligt nuvarande inlämnade uppgifter för åren 2001 – 2003 planeras om- och tillbyggnader/nybyggnader av kommunernas skol- och biblioteksutrymmen då det gäller Geta skola, Mariehamn/Strandnäs skola, Södra Ålands högstadiesdistrikt/Kyrkby högstadieskola, Jomala/Södersunda skola, Finström/Godby skola, Saltvik/Rangsby skola och Brändö skola. De planerade anläggningsprojekten bedöms i de delvis preliminära kommunala planerna vara nödvändiga antingen med anledning av ett beräknat växande elev- och befolkningsantal, nya pedagogiska och sociala behov eller på grund av fukt- och mögelskador i byggnaderna. Övriga fukt- och mögelskador i kommunernas skol- och biblioteksutrymmen kan medföra att sådana skol- och biblioteksprojekt prioriteras vid landskapsstyrelsens fastställande av kommunernas anläggningsprojekt.

Med hänvisning till LL om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamhet (72/1993) och ovanstående föreslås att landskapsstyrelsen kan godkänna nya biblioteks- och grundskoleprojekt, så att landskapsandelen för nya och kassautgifterna för pågående och redan utförda biblioteks- och grundskoleprojekt uppgår till högst 18.000.000 mark. Av detta avser cirka 455.000 mark kassautgifter för under tidigare år fastställda projekt, de så kallade efterfinansieringsprojekten, varvid som landskapsandel för nya biblioteks- och grundskoleprojekt kan beviljas totalt

17.545.000 mark.

Dispositionsplan:

8301 Undervisning, kultur och idrott	<u>18 000 000</u>
Anslagsbehov	18 000 000

46.15.33. Pensionspremier för grundskollärare (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
10 169 539,25	11 000 000	2 018 300	12 000 000

Enligt LL om landskapet Ålands pensionsfond (71/1995) skall pensionspremierna för den grupp anställda inom grundskolorna som omfattas av landskapets pensionssystem betalas av landskapets medel och redovisas särskilt i landskapets budget.

För täckande av dessa utgifter föreslås ett anslag om 12.000.000 mark. Beloppet har beräknats enligt 22 % av lönesumman.

Dispositionsplan:

8201 Undervisning, kultur och idrott	<u>12 000 000</u>
Anslagsbehov	12 000 000

46.17. UTBILDNING EFTER GRUNDSKOLAN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	751 453	1 150 000	1 250 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	751 453	1 150 000	1 250 000

Utbildning på gymnasialstadienivå och högre nivå

Efter grundskolan ges ungdomar och vuxna möjlighet att skaffa sig studieförberedande utbildning och grundläggande yrkesutbildning på gymnasialstadienivå och högre nivå. Landskapet Åland är huvudman för utbildningen efter grundskolan (LL om utbildning efter grundskolan, 52/1997 och LL om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning 55/1997).

Utbildning på gymnasialstadienivå anordnas för närvarande i tio olika skolor. Studierna genomförs i allmänhet på tre år. Yrkesutbildning på högre nivå bygger på genomgången utbildning på gymnasialstadienivå och anordnas för närvarande bl.a. som yrkeshögskoleutbildning inom Ålands yrkeshögskola; ett samarbetsnätverk bestående av fem olika skolor. Studiena genomförs i allmänhet på fyra år.

Den skolbundna yrkesutbildningen kompletteras med yrkesutbildning i form av läroavtalsutbildning, vilket innebär yrkesundervisning i arbetslivet där den praktiska yrkesundervisningen handhas av en arbetsgivare som på tagit sig ett utbildningsansvar. Lärlingen utför under arbetsgivarens ledning, uppsikt och handledning arbete mot ersättning (LL om läroavtalsut-

bildning, 59/1998).

Uppföljning och utvärdering av utbildningen

Landskapsstyrelsen dimensionerar antalet studieplatser på dels studieförberedande, dels yrkesinriktad utbildning med beaktande av den åländska arbetsmarknadens behov, samhällets krav och de studerandes efterfrågan på utbildningsplatser. Antalet elever i grundskolans avgångsklass ökar år 2004, vilket medför en ökad planering av utbildningsutbudet. När skolornas utbildningsutbud fastställs, tas även hänsyn till de olika skolornas pedagogiska, ekonomiska och lokalmässiga förutsättningar att utforma och utveckla olika utbildningsprogram och -linjer. Skolornas intresse och möjlighet till ändamålsenligt utbildningssamarbete stöds.

Landskapsstyrelsen avser att utveckla uppföljningen och utvärderingen av utbildningen både med avseende på de olika intressegruppernas behov, processerna och resultaten samt deras inbördes förhållande. Vuxenutbildningen kommer att inventeras och utvecklas; bl.a. vad gäller behörighetsgivande grundutbildning, kompletteringsutbildning, vidareutbildning och fortbildning.

I utvärderingen invägs även kostnaderna för att anordna respektive utbildning. Dessa avspeglas skolenhetsvis i nedanstående tabell:

Nettodriftsutgifter per studerande 1999 - 2001

Skola	År 1999	År 2000	År 2001
Ålands handelsläroverk*)	51.883	50.585	59.876
Ålands hotell- och restaurangskola*)	65.204	65.326	69.963
Ålands husmodersskola	77.804	46.150	36.217
Ålands lyceum	32.287	33.531	36.770
Ålands naturbruksskola	84.269	64.235	110.426
Ålands sjöfartsläroverk*)	83.922	59.023	62.923
Ålands sjömansskola	92.794	68.305	71.018
Ålands tekniska läroverk*)	66.508	65.819	70.152
Ålands vårdinstitut*)	47.200	44.833	45.621
Ålands yrkesskola	64.744	61.655	67.721

*)Ålands yrkeshögskolas nettodriftsutgifter om 3.800.000 mark har inte beaktats vid uträkningen av de programansvariga skolornas nettodriftsutgifter per studerande.

Pedagogisk kompetensutveckling

I takt med den allmänna samhällsutvecklingen och samhällets behov av högt kvalificerad arbetskraft skärps kravet på lärarens pedagogiska kompetens och breda ämnes-/yrkesmässiga kunskaper. Tillgången till kompetenta och kunniga lärare utgör en förutsättning för att utbildningskvaliteten utvecklas och de föreskrivna måsättningarna uppnås. Rekryteringen av behöriga lärare prioriteras genom att ekonomiskt stöda såväl behörighetsgivande pedagogisk utbildning som pedagogisk och yrkesmässig fortbildning.

IT-utveckling

Den allt större mängden information som skall hanteras både i undervisningssituationen och i samhället i övrigt, förutsätter att läraren ges möjlig-

heter att tillgodogöra sig och hantera information. Ett effektivt användande av informationstekniken i undervisningssituationen stöder ett skapande av mångsidigare inlärningsmiljöer och gynnar nätbaserade studier. Samtidigt utvecklas lärarens roll mot att handleda lärandet. Ett användande av informationsteknik i undervisningssituationen stöder läraren som handledare.

Utbildningsalternativ i form av distansstudier erbjuds idag på olika nivåer i utbildningen. Distansstudierna förbättrar utbildningens tillgänglighet för olika målgrupper och stöds speciellt inom det livslånga lärandet.

Utveckling och samordning av utbildningen inför 2000-talet

En revidering av läroplansgrunderna för den studieförberedande och den yrkesinriktade utbildningen har inletts. Läroplansgrunderna utgör det styrdokument som reglerar de enskilda skolornas läroplansarbete. Läroplansgrunderna innehåller såväl de grundläggande målsättningarna för utbildningen som utbildningsprogrammets struktur, innehåll samt grunder för bedömning av den studerandes prestationer. Utifrån de reviderade läroplansgrunderna skall ny läroplan utarbetas för kärnämnen på de yrkesinriktade programmen och de studieförberedande programmen med yrkesprofil.

För att trygga tillgång på yrkeskunnig och kvalificerad personal inom bl.a. den åländska handelsflottan kommer sjöfartsprogrammet att kompletteras med en utbildning till vaktstyrman med handledd praktik på fartyg.

För att tydliggöra skoljordbrukets pedagogiska funktion föreslås i föreliggande budgetförslag en överföring av budgeteringen för Jomala Gård till budgetkapiteln för Ålands naturbruksskola. Överföringen innebär att huvudansvaret i allmänna förvaltningen överförs till utbildnings- och kulturavdelningen.

Ålands teknologicentrum fungerar idag som en vital del i den tekniska utbildningen i landskapet. Ålands teknologicentrum medverkar till att studerande inom Ålands yrkeshögskola informeras om och ges möjlighet till näringslivsanknutna forskningsuppgifter. En utvärdering av Ålands teknologicentrums roll, samverkansmöjligheter med näringslivet samt betydelse för den framtida tekniska utbildningen, forskningen och utvecklingen i landskapet genomförs under budgetåret.

46.17.04. Utgifter för handikappades utbildning (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
589 225,53	700 000	151 400	900 000

Föreslås ett anslag om 900.000 mark att användas för avlöning av personal samt anskaffning av handikapphjälpmedel till åländska studerande i landskapets skolor. Medlen skall fördelas utgående ifrån aktuella behov i landskapets skolor, bl.a. för behov av stödfunktioner samt för handledning i specialpedagogiska frågor vid genomförandet av individuella program. Anslaget avser även förberedande åtgärder inför antagning av studerande.

Utgifterna för handikappades utbildning föransleds av LL om utbildning efter grundskolan 4 § 5 mom. (52/1997), enligt vilken verksamheten i skolorna skall utformas så att även studerande med särskilda behov kan genomföra sin utbildning. Med begreppet "Studerande med särskilda behov" avses de studerande som är beroende av särskilda åtgärder beträffande skolans miljö, hjälpmedel eller den pedagogiska verksamheten. Medel som är direkt avsedda för denna studerandegrupp har inte reserverats inom ramen för skolornas budgeter.

Avsikten med anslaget är inte att binda medlen till specifika tjänster eller typer av tjänster utan medlen skall kunna fördelas utgående från det aktuella behovet.

Dispositionplan:

4000	Personalutgifter - tillfälliga tjänster	850 000
4100	Material och förnödenheter	<u>50 000</u>
	Anslagsbehov	900 000

46.17.05. Utgifter för åländska studerande i Norden (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
162 227,78	450 000	58 900	350 000

Föreslås ett anslag om 350.000 mark. De ordinarie utbildningskostnaderna för åländska studerande i Sverige och övriga Norden ersätts av det land där studierna bedrivs i enlighet med överenskommelser och nordiskt utbildningssamarbete. I vissa fall, i första hand då det gäller specialgymnasier, tillkommer kostnader som debiteras elevens hemkommun. I dylika fall kan landskapsstyrelsen efter prövning påta sig sådana extra utbildningskostnader som inte täcks inom ramen för nordiskt samarbetsavtal. Anslaget används också vid betalning för två studerande vid United World College i Norge.

Dispositionplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>350 000</u>
	Anslagsbehov	350 000

46.18. ÅLANDS YRKESHÖGSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	896 202	600 000	4 000 000
Inkomster	-28 939	-200 000	-200 000
Nettoutgifter	867 263	400 000	3 800 000

Ålands yrkeshögskola inledde hösten 2000 sitt fjärde läsår inom ramen för ett femårigt projekt. Verksamheten bedrivs som ett utvecklingsprojekt i enlighet med LL om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning (55/1997) till utgången av år 2001. Stadgandena i lagen har kompletterats med en försöks- och utvecklingsplan som godkändes av landskapsstyrel-

sen 24.9.1998, varefter den har uppdaterats och kompletterats och således kunnat fungera som ett styrdokument för verksamheten tillsammans med övriga dokument och beslut om läroplaner, utbildningsprogram, antagningskriterier etc. samt anvisningar om olika delar av verksamheten.

Yrkeshögskoleutbildningen leds av en projektchef biträdd av en styrgrupp. Förvaltningen och övervakningen av verksamheten handhas av en ledningsgrupp. Våren 1998 anställdes en projektsekreterare. Dessutom har olika specialtjänster köpts in för yrkeshögskolans gemensamma behov, bland annat för kvalitetssäkring, kompetensutvecklingen och fortbildningen, praktikhandledningen, biblioteksfunktionerna, IT-funktionerna, marknadsföringen och informationen, de internationella kontakterna och för viss gemensam undervisning.

Utbildningen vid Ålands yrkeshögskola omfattar följande sju utbildningsprogram:

<u>Program</u>	<u>Omfattning</u>	<u>Programansvarig skola</u>
Sjöfart	140+140 sv	Ålands sjöfartsläroverk
Maskinteknik	180 sv	Ålands tekniska läroverk
Elektroteknik	180/160 sv	Ålands tekniska läroverk
Informationsteknik (IT)	120 sv	Ålands tekniska läroverk
Ekonomi och marknadsföring	140 sv	Ålands handelssläroverk
Hotell- och restaurangservice	160 sv	Ålands hotell- och restaurangskola
Vård	160 sv	Ålands vårdinstitut

(1 sv = en studievecka, avser en veckas heltidsstudier)

Inom yrkeshögskolans ram genomförs också en ca 90 studieveckors kurs till vaktmaskinmästare med möjlighet att fortsätta till YH-ingenjör, maskinteknik. Noteras även att studerande inom sjöfartsprogrammet erhåller vaktstyrmans behörighet efter 80 + 40 studieveckors utbildning.

Ålands yrkeshögskola antar årligen ca 100 nya studerande, vilket betyder att volymen kommer att uppgå till totalt ca 400 närvarande studerande. Därtill kommer studerande som deltar i olika enskilda yrkeshögskolekurser eller studerar per distans. Hösten 2000 antogs studerande till samtliga sju utbildningsprogram, utom till vårdprogrammet.

Allmänna inträdeskrav till yrkeshögskolan är examen från minst treårig (120 studieveckor) grundskolebaserad yrkesutbildning (gymnasialstadiet) eller student- eller gymnasieexamen eller motsvarande utbildning.

Utvecklingsfrågor

Budgetåret 2001 är det sista projektåret, varefter verksamheten enligt planerna fortsätter enligt de stadganden och modeller som under år 2001 bör fastställas på basis av vunna erfarenheter under projektperioden och som skall gälla från och med år 2002.

En grund för verksamheten från år 2002 ges i mål- och strategidokumentet, "Ålands yrkeshögskola 2002", som godkänts av yrkeshögskolans ledningsgrupp 18.6.1999 och som sedan använts som ett arbetsredskap i utvecklingsprocessen och en utgångspunkt för arbetet med handlings- och

aktivitetsplaner.

Det är av största betydelse för Ålands yrkeshögskolas positiva utveckling att yrkeshögskolan utvecklar sin roll som kunskapsgenerator genom att aktivt stöda och bidra till kompetensutvecklingen i arbetslivet i samråd med olika arbetslivsinstanser och företag.

Den satsning på lärarnas kompetensutveckling som Ålands yrkeshögskola inledde redan hösten 1998 fortsatte under år 1999 med en tre modulers kurs i högskolepedagogik (15 högskolepoäng) som avslutas i januari 2001. Utbildningen inköptes från Lärarhögskolan i Stockholm och följs under år 2001 upp med fortsatt köp av kurser som är särskilt anpassade för Ålands yrkeshögskolas behov av kompetensutveckling. Denna verksamhet är ett viktigt led i yrkeshögskolans kvalitativa utveckling och innebär också att lärare som fyller givna krav ges möjlighet att enligt av landskapsstyrelsen fastställda regler få tjänstledighet/studieledighet för kompetenshöjande utbildning. Även andra former för fortbildning och kompetensutveckling skall utvecklas och genomföras. Dessa åtgärder kan dock inte helt lösa svårigheterna med att rekrytera och stimulera kompetenta och skickliga lärare, utan därvidlag krävs ytterligare åtgärder. Sådana bör diskuteras och vidtas inför den nya verksamheten från år 2002 och då bör även lärarnas anställningsvillkor fastställas generellt för yrkeshögskolan i paritet med den verksamhetsmodell som tas i bruk.

Ålands yrkeshögskola har redan i någon mån satsat särskilda resurser på att stöda studerande med bristfälliga läs- och skrivredskap. För att skapa en kontinuitet och samtidigt utveckla den interna kompetensen bland lärarna att stöda utvecklingen av vuxnas läs- och skrivredskap enligt principerna för "distribuerad expertis" inleddes hösten 2000 ett projekt som sträcker sig över fyra år. Projektet dokumenteras utgående från principer för aktionsforskning.

Ålands yrkeshögskolas samarbete med andra högskolor och universitet har hittills varit ganska ringa, men har börjat vidareutvecklas och hör nu till de områden som ytterligare bör prioriteras för att yrkeshögskolan skall kunna svara mot rimliga krav på undervisningens högskolemässighet och kvalitet. Kontakterna sköts dels via de programansvariga skolorna och dels direkt från centraladministrationen. Till verksamheten hör även utvecklandet av utbyte av studerande och lärare med andra högskolor och universitet.

Även frågan om Ålands yrkeshögskolas forsknings- och utvecklingsuppgifter bör lyftas upp till närmare granskning och vidareutvecklas i första hand genom samarbete med andra högskolor och universitet.

Ålands yrkeshögskolas identitet och autonomi är centrala frågor inför verksamheten år 2002. För att stärka både identiteten och autonomin krävs dels en organisationsmodell som tydliggör frågorna om ansvar och befogenheter och dels en fysisk plats som samlar en större del av verksamheten än vad nu är fallet.

Frågan om organisation och autonomi bereds inom yrkeshögskolans all-

männa utvecklingsarbete och konkretiseras inom kvalitetssystemet. Till den hör också det förslag om en ny tillfällig tjänst som utbildningsledare som framförs i budgetförslaget från Ålands hotell- och restaurangskola och Ålands vårdinstitut. Förslaget berör särskilt de "delade" programansvariga skolor som idag ansvarar för både yrkeshögskole- och gymnasialstadieutbildning, men även de renodlade yrkeshögskoleskolorna, där den person som nu kallas "programansvarig" bör ges en tydligare profil och uppgift. Dessa frågor bör lösas snarast och hör till dem som bör komma upp på nytt till beslut i första tilläggsbudget för år 2001 i samband med beslut om ny verksamhetsmodell.

Ålands yrkeshögskolas budgetförslag kompletteras med de förslag som framförs av de fem programansvariga skolorna och även i viss mån av de organisationer som delvis fungerar som lokala samarbetspartner för yrkeshögskolan, nämligen Ålands teknolog centrum, Ålands högskola och Ålands sjösäkerhetscentrum. I budgetförslaget ingår även samarbetet med Mariehamns stadsbibliotek, som konkret handlar om att yrkeshögskolan köper tjänster motsvarande en heltidssyssla för handhavande och utvecklande av yrkeshögskolans biblioteksfunktioner.

46.18.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
896 201,89	600 000	672 800	4 000 000

För Ålands yrkeshögskolas centrala verksamhet föreslås ett anslag om 4.000.000 mark.

Anslaget har beräknats enligt följande ungefärliga fördelning:

Ledning och administration (inkluderar löner för projektchef och sekreterare, sammanträdeskostnader, köp av tjänster, lokal- och kontorskostnader, resor, representation etc.)	1.000.000
Kvalitetssäkring	150.000
Kompetensutveckling och fortbildning, fortbildningstjänster	450.000
Yrkeshögskolegemensam undervisning, inköp av utbildningstjänster	270.000
Praktikfinansiering. I varje program ingår 20-50 studieveckor praktik per studerande	1.000.000
Bibliotek och informationsteknik	400.000
Nationellt och internationellt samarbete inklusive deltagande i EU-projekt	150.000
Information och marknadsföring	150.000
Ansökan, antagning, register och databaser	80.000
Studiehandledning och Binformation	100.000
Studerandekårens verksamhet	100.000
Studerandekostnader och hyror för studerande- och föreläsarbostäder, kompenseras till största delen av inkomster	<u>150.000</u>
	4.000.000

I anslaget för nationellt och internationell samarbete inklusive EU-projekt ingår utgifter för yrkeshögskolans deltagande i i första hand ERASMUS-

projekt, men även andra projekt där en del av finansieringen sker med medel via EU. Här kan det således även vara fråga om deltagande i projekt som t.ex. hör till mål 3-programmet för Åland åren 2000-2006. EU:s delfinansiering av projekten upptas under moment 36.18.01.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlönande av tillfällig personal samt övriga sakkunniga.

Vid bedömningen av anslagets storlek kan noteras att anslagsbehovet för år 2000 beräknades till 3.600.000 mark fastän anslaget på grund av från tidigare år överförda medel uppgick till 600.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster	2	2	2

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- tillfälliga tjänster		1 840 000
4100	Material och förnödenheter		220 000
4200	Hyror		290 000
4300	Inköp av tjänster		900 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor (huvudsakligen för praktik i utbildningen)	500 000	
	- representation	20 000	
	- övrigt	<u>100 000</u>	620 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>130 000</u>
	Anslagsbehov		4 000 000

46.19.

VUXENUTBILDNINGSENHETEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 919 438	5 015 000	4 648 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	2 919 438	5 015 000	4 648 000

Vuxenutbildningsenheten ansvarar för medel gällande läroavtalsutbildning, yrkesinriktad vuxenutbildning, sysselsättningsfrämjande utbildning samt stöd för kompetens i arbetslivet. Anslagen kan användas för både grundläggande yrkesutbildning och tilläggsutbildning.

Läroavtalsutbildningen har en direkt anknytning till näringslivet i och med att varje enskilt läroavtal baseras på ett arbetsavtal. Eftersom arbetsgivaren deltar i utarbetandet av de individuella läroplanerna finns det även en garanti för att utbildningen beaktar näringslivets behov. Merparten av de studerande är vuxna personer som önskar förkovra sig i yrket eller som är i behov av omskolning.

Utbildningsbehov som uppkommer under året eller vars planering är i ett initialskede upptas under momentet för yrkesinriktad vuxenutbildning. Av likartad karaktär är den sysselsättningsfrämjande utbildningen som är avsedd för såväl att tillgodose behovet av arbetskraft som att motverka arbetslöshet.

Den snabba samhällsutvecklingen med krav på kompetens, flexibilitet och gränsöverskridande samverkan på olika områden innebär en ökad efterfrågan på vuxenutbildning. Här kommer det nya mål 3-programmet att få en viktig uppgift för vilket medel upptas under kapitel 46.20.

Behovsanalysen i samband med utarbetandet av det nya målprogrammet pekar på vikten av att kunna erbjuda arbetskraften en kontinuerlig möjlighet till omskolning, fort- och vidareutbildning, som en betydande konkurrensfaktor inom näringslivet.

Arrangörer inom vuxenutbildningen är:

Skolor på gymnasialstadiet:	Allmänbildande utbildning Yrkesutbildning
Ålands lärlingsnämnd:	Yrkesutbildning
Ålands yrkeshögskola:	Yrkesinriktad utbildning
Ålands teknologicentrum:	Yrkesinriktad tilläggsutbildning
Ålands sjösäkerhetscentrum:	Yrkesinriktad tilläggsutbildning
Ålands högskola:	Samhälls-, intresse- och yrkesinriktade tilläggsutbildningar
Medborgarinstitutet:	Intresse- och yrkesinriktade utbildningar Allmänna språkexamina

Landskapsstyrelsen kommer att utreda vilka samordningvinster det finns för att erbjuda det kontinuerliga utbildningsutbud som näringslivet efterfrågar. Under en längre tid har det även noterats att enskilda vuxna som önskar bedriva distansstudier eller studier i projektform saknar någon form av lärcenter med tillgång till den teknik och utrymmen som de nya studieformerna kräver. I samband med att landskapsstyrelsen utreder vuxenutbildningens samordningsbehov kommer även behovet av ett lärcenter att beaktas.

46.19.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 804,23	20 000		

Momentet utgår.

46.19.04. Läroavtalsutbildning (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
531 094,23	1 895 000	353 200	2 100 000

Under momentet föreslås ett anslag om 2.100.000 mark. Anslaget för in-

köp av tjänster avser köp av teoriutbildning till de studerande samt utbildningsersättningar till arbetsgivare för den praktiska undervisningen. Med en kalkylerad kostnad om 30.000 mark per lärling kan antalet studerande under år 2001 uppgå till ca 60 st.

Föreslås att en tjänst som verksamhetsledare (inkl A23) inrättas fr.o.m. 1.3.2001. Motsvarande funktion har tidigare upprätthållits som tillfällig funktion.

I övriga löner och arvoden ingår arvoden för lärlingsnämnden.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster			1
Tillfälliga tjänster	1	1	
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	198 962		
- tillfälliga tjänster	35 956		
- övriga löner och arvoden	<u>29 082</u>		264 000
4100 Material och förnödenheter			10 000
4300 Inköp av tjänster			
- tryckningstjänster	10 000		
- annonsering	10 000		
- teletjänster	2 000		
- övriga kontorstjänster	1 000		
- utbildningstjänster för personalen	3 000		
- utbildningstjänster	1 733 000		
- inkvartering	10 000		
- expert- och utredningstjänster	<u>4 000</u>		1 773 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	41 000		
- representation	2 000		
- avgifter och nyttjanderätt	<u>10 000</u>		<u>53 000</u>
Anslagsbehov			2 100 000

46.19.05. Yrkesinriktad vuxenutbildning (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
706 483,29	1 350 000	235 500	1 400 000

Föreslås ett anslag om 1.400.000 mark för finansiering av temporära vuxenutbildningar. Under år 2001 planeras bl.a. en fastighetsskötartutbildning. Anslaget kan även användas för stödfinansiering av enskilda utbildningsplatser samt för planerings- och utvecklingskostnader. Målgruppen för dessa medel är personer i yrkesverksam ålder i behov av utbildning.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>1 400 000</u>
	Anslagsbehov	1 400 000

46.19.06. Sysselsättningsfrämjande utbildning (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 675 056,14	1 000 000	168 200	1 000 000

Sysselsättningsfrämjande utbildning anordnas för att tillgodose arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft och för att motverka arbetslöshet (39/1988).

Föreslås ett anslag om 1.000.000 mark för finansiering av utbildning i stöd av ovanstående lag. Behov av utbildning finns fortlöpande inom adb-området samt svenska för inflyttade. Utbildningarna ordnas i första hand inom landskapet men för enstaka utbildningsbehov kan köp av tjänster utanför landskapet vara en bättre lösning.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster		
	- utbildningstjänster		<u>1 000 000</u>
	Anslagsbehov		1 000 000

46.19.07. Tekniskt stöd - målprogram 3

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		24 900	148 000

Momentet nytt.

Anslaget motsvarar den nationella finansieringsandelen år 2001 för prioriteringsområde två i landskapets mål 3-program 2000-2006.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Administration	86.000
Information och utvärdering	<u>62.000</u>
	148.000

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- tillfällig tjänst		86 000
4300	Inköp av tjänster		<u>62 000</u>
	Anslagsbehov		148 000

46.19.40. Stöd för kompetens i arbetslivet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	tb 750 000		

Momentet utgår.

46.20. EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 1 OCH 2

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter			4 405 000
Inkomster			-2 843 000
Nettoutgifter	0	0	1 562 000

Kapitlet nytt.

Landskapets Mål 3-program 2000 – 2006, vars huvudprioritet är ”Kompetens i arbetslivet genom livslångt lärande” är fördelat på följande tre åtgärdsområden:

Åtgärd	Ansvarig avdelning
1. System för kompetenshöjning	Utbildnings- och kulturavdelningen
2. Utbildningsinsatser i arbetslivet	Utbildnings- och kulturavdelningen
3. Arbetsmarknadsintegrering	Näringsavdelningen

Den första åtgärden, System för kompetenshöjning, omfattar åtgärder inom större projekthelheter som avser att dels kartlägga vilka behov av vidareutbildning som finns i arbetslivet, dels utforma och tillhandahålla utbildning. För att på längre sikt kunna arbeta enligt idén om ett livslångt lärande för arbetskraften bör de resurser som finns inom utbildningssektorn samordnas och system för kontinuerligt tillhandahållande av utbildning utvecklas. Åtgärdena strävar till att minska utbildningsklyftan hos den befintliga arbetskraften och höja kompetensen genom att underlätta deltagandet i vidare- och fortbildning och genom att tillhandahålla utbildning som följer förändringar som sker i arbetslivet.

Den andra åtgärden, Utbildningsinsatser inom arbetslivet, avser att höja de anställdas individuella kompetens genom långsiktiga kompetenshöjande insatser som utarbetas i samarbete med de anställda på arbetsplatsen och som baseras på de anställdas behov. Stödet är avsett att stimulera till åtgärder utöver företagets normala utbildningsverksamhet.

Utgångspunkten är således att åtgärdena skall komplettera och tillföra ett mervärde till landskapets egna insatser inom företagande samt utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor.

Inom ramen för den första åtgärden förväntas två större kompetensutvecklingsprojekt påbörjade under år 2001. Huvudmålgruppen i båda projekten är lärare vid grundskolor och gymnasialstadieskolor på Åland.

Projektet ”det digitala lärarrummet” är en försöksverksamhet av karaktären fortbildning på distans med syfte att utveckla nya pedagogiska metoder och organisatoriska arrangemang för lärande, framförallt vad gäller användningen av IT i undervisning.

Projektet ”handledarutbildning” syftar till att utveckla pedagogiska färdigheter för den handledda praktiken ute på olika arbetsplatser. Målgruppen är lärare vid samtliga gymnasialstadieskolor, förutom Ålands lyceum, inom yrkeshögskoleprogrammet vilka ansvarar för de studerandes prak-

tikperioder samt för de yrkesverksamma i näringslivet som tar emot praktikanter.

Se även kapitel 47.41.

46.20.40. Landskapets finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 1 och 2

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		369 200	2 195 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 2.195.000 mark för landskapets finansieringsandel för åtgärderna 1 och 2 inom ramen för målprogram 3.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>2 195 000</u>
	Anslagsbehov	2 195 000

46.20.45. EU:s finansieringsandel - målprogram 3, åtgärd 1 och 2

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		371 700	2 210 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 2.210.000 mark för EU:s finansieringsandel av åtgärderna 1 och 2 inom ramen för målprogram 3.

Motsvarande inkomst föreslås upptaget under moment 36.20.45.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>2 210 000</u>
	Anslagsbehov	2 210 000

46.25. ÅLANDS LÄROMEDELSCENTRAL

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	763 037	750 000	803 000
Inkomster	-487 681	-518 000	-572 000
Nettoutgifter	275 356	232 000	231 000

Centralens verksamhet

Läromedelscentralen fungerar idag som en utlåningscentral för hela Åland. Verksamheten riktar sig i huvudsak till den offentliga sektorn; undervisning och utbildning, barnomsorg, hälso- och sjukvård, förvaltning samt verksamhet inom institutioner, föreningar och allmännyttiga organisationer på Åland.

Centralens verksamhet omfattar

- en permanent utställning av pedagogiskt material, där en datastuga med omkring hundra dataprogram ingår
- tillfälliga utställningar, handlednings- och informationstillfällen
- utlåning av läroböcker, AV-material och dataprogram
- information om läroböcker, läromedel och informationsteknik
- kopierings-, laminerings- och inbindningstjänster
- utkörning av material till skolor och daghem på fasta Åland
- upprätthållande av hemsidan Ålands skolnät.

Kvalitativt och mångsidigt materialutbud

All utbildning konsumerar idag stora mängder information. Läromedel har allt mera blivit en kombination av olika slags informationskällor, där ett enskilt läromedel ingår som en del.

Centralen har numera en mycket bred och växande kundkrets med specifika och individuella behov, vilket innebär att centralens läromedelssortiment har utökats och breddats. En allt större del av centralens verksamhet omfattar i dagsläget också tjänster i form av informationssökning och handledning, vilket även ställer höga krav på centralens personella resurser och kompetens.

Centralen strävar till att tillhandahålla kvalitativt högklassigt och mångsidigt läromaterial och även erbjuda material för kundkretsar med speciella behov. Verksamheten bedrivs i nära samarbete med utbildnings- och kulturavdelningens övriga enheter, skoldistriktet och Mariehamns stadsbibliotek.

Under budgetåret kommer centralen att föra in allt utlåningsmaterial i databasen Katrina, som därefter kommer att användas som databas för utlåningen.

Finansiering och huvudmannaskap

Läromedelscentralen upprätthålls av landskapet och kommunerna tillsammans så att landskapet står för 40 % av centralens totala kostnader och 60 % finansieras av kommunerna. Kommunernas andel fördelas enligt kommunernas skattören och elevantal i grundskolan.

Läromedelscentralens framtida organisation med alternativa möjligheter till huvudmannaskap, uppgifter och finansiering är under utredning.

46.25.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
763 037,45	750 000	135 100	803 000

Föreslås ett anslag om 803.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

I anslaget har beaktats utgifter för fortsatt anskaffning av programvara för

utlåningsverksamheten, fortsatt uppbyggnad av en katalog på Internet samt utgifter för utvecklandet av centralens informationsteknik.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	2	2	2
Tillfälliga tjänster	1	1	1

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	395 316		
- tillfällig tjänst	158 872		
- personal i arbetsavtalsförhållande	20 202		
- övriga löner och arvoden	<u>6 610</u>		581 000
4100 Material och förnödenheter			112 000
4200 Hyror			25 000
4300 Inköp av tjänster			44 000
4800 Övriga utgifter			11 000
1125 Maskiner och inventarier			20 000
1112 ADB-program			<u>10 000</u>
Anslagsbehov			803 000

46.30. ÅLANDS HÖGSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	4 534 339	3 988 000	4 286 000
Inkomster	-1 556 457	-661 000	-666 000
Nettoutgifter	2 977 882	3 327 000	3 620 000

Allmänt

Målsättningen med Ålands högskola är att skapa nytta för samhället genom att bereda möjligheter till akademiska studier och fortbildning. Därtill skall högskolan koordinera forskning och högre utbildning i landskapet. Högskolan kan också ges till uppgift att generera kunskap och att sprida information om forskning av intresse för Åland.

Utbildningsverksamheten

Högskolan bedriver akademisk kursverksamhet samt uppdrags- och fortbildningsverksamhet.

Inga större yttre förändringar utöver de organisatoriska föreslås äga rum under budgetåret, men högskolans innehåll, själva verksamheten, förändras ständigt.

Högskolan avser att i ännu högre grad än tidigare erbjuda attraktiv vidareutbildning, fortbildning och kompletteringsutbildning för att om möjligt stimulera högutbildades återflyttning till Åland. Exempelvis kan kompletterande studier i juridik erbjudas personer med juridisk utbildning från utländska högskolor, främst Sverige. Samarbetet med studieserviceenheten intensifieras för att än bättre uppfånga behoven. Lärarfortbildning och översättarutbildning är andra prioriterade områden.

Andra områden som prioriteras är utbildningar om det åländska samhället (förvaltningskunskap, lagstiftning, historia etc). Utbildningarna tas fram i samarbete med etablerade högskolor och universitet. Under året inleds samtidigt arbetet med att ta fram en CD-ROM med åländsk historia.

I samarbete med Mariehamns stadsbibliotek inleds under året skapandet av ett åländskt referensbibliotek - även virtuellt - som innehåller slutarbeten av åländska studerande samt forskningsrapporter som understöts av Ålands högskola.

Landskapsstyrelsen avser att i samband med utvärderingen av yrkeshögskolan även överväga högskolans ställning.

Under åren 1999 – 2001 har beräknats respektive uppskattats antalet deltagare i högskolans kurser, seminarier och öppna föreläsningar fördela sig enligt följande:

	År 1999	År 2000	År 2001
Akademisk undervisning	712	680	700
Fortbildning	500	550	550
Seminarier	135	-	50
Öppna föreläsningar	<u>2.011</u>	<u>300</u>	<u>200</u>
	3.358	1.530	1.500

46.30.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 170 913,36	3 590 000	653 100	3 883 000

Föreslås ett anslag om 3.883.000 mark för högskolans verksamhet.

I utbildningsverksamheten ingår utbildningar baserade på behov och efterfrågan. För att säkerställa flexibiliteten fastställs utbudet terminsvis av Högskoledelegationen inom ramen för föreslaget anslag.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5. I övriga löner och arvoden ingår anslag för kursverksamhet.

Från hösten 2000 tillämpas vid högskolan samma avlöningsprinciper för timundervisningen som vid landskapets övriga skolor, vilket medför en markant kostnadsökning.

Högskolan deltar aktivt i förverkligandet av projektet Åländskt ordbruk, som sträcker sig över perioden 2000 - 2003.

Under momentet föreslås även medel för fortsatt hälftenavlönning av en forskare (den andra hälften bekostas av Åbo Akademi) för att säkerställa kontinuiteten på det värdefulla projektet Ålands kyrkor. Arbetsgivaransvaret ligger hos Åbo Akademi. Därtill föreslås ett anslag om 100.000 mark för forskarens verksamhet.

Inrättade tjänster	4	4	4
Tillfälliga tjänster		1	1
<i>Dispositionsplan:</i>			
400			
0 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	839 171		
- tillfälliga tjänster	153 791		
- övriga löner och arvoden	<u>818 038</u>	1 811 000	
410			
0 Material och förnödenheter			
- småmaskiner och inventarier	35 000		
- kontors- och skolmaterial	5 000		
- litteratur	100 000		
- övrigt material och förnödenheter	<u>14 000</u>	154 000	
420			
0 Hyror		301 000	
430			
0 Inköp av tjänster			
- byggnads-, reparations- och underhållstjänster	80 000		
- tryckningstjänster	165 000		
- annonserings-, reklam- och marknadsförings- tjänster	45 000		
- ADB-användartjänster	35 000		
- teletjänster	35 000		
- övriga kontorstjänster	290 000		
- utbildningstjänster (för personalen)	10 000		
- personalaktiviteter	5 000		
- städningstjänster	40 000		
- utbildningstjänster	290 000		
- expert- och utredningstjänster för projektet Ålands kyrkor	185 000		
- övriga tjänster	<u>110 000</u>	1 290 000	
480			
0 Övriga utgifter			
- resor	320 000		
- representation	5 000		
- avgifter för användarrätt	<u>2 000</u>	<u>327 000</u>	
Anslagsbehov		3 883 000	

46.30.27. Avgiftsbelagd service - utgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 182 231,97	198 000	34 100	203 000

Anslaget avser genomförande av uppdragsutbildningar, forskningsuppdrag m.m. mot full ersättning enligt uppdrag från utomstående beställare såsom organisationer, företag eller enskilda intressegrupper.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

I anslaget ingår produktionskostnader för högskolans egen uppdragsutbildning. Inkomster motsvarande utgifterna upptas under moment 36.30.27.

Personal i arbetsavtalsförhållande

År 1999 År 2000 År 2001
2

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättad tjänst		86 000
4300	Inköp av tjänster		<u>117 000</u>
	Anslagsbehov		203 000

46.30.50. Forsknings- och projektstipendier

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
181 193,62	200 000	33 600	200 000

Ålands högskola stöder forskning, främst inom utvalda specialområden. Härvid strävar man till att stödja sådan relevant forskning, som är av intresse för Åland.

De forskningsområden som prioriteras är

- hållbar utveckling (enligt Brundtland-kommissionens definition)
- självstyrande områden.

För forskarstipendiernas del föreslås att kontinuiteten ökas genom att man i högre utsträckning än tidigare erbjuder möjlighet till förnyat stipendium under högst tre år. Förfarandet förutsätter givetvis att forskningen framskrider planenligt.

Forskarstipendierna utdelas som tidigare för forskning av intresse för Åland. Inför utdelningen hörs sakkunniga varefter Högskoledelegationen fördelar medlen.

Dispositionsplan:

8201	Undervisning, kultur och idrott	<u>200 000</u>
	Anslagsbehov	200 000

46.32. ÅLANDS FOLKHÖGSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	4 198 498	5 194 000	5 232 000
Inkomster	-703 212	-813 000	-800 000
Nettoutgifter	3 495 286	4 381 000	4 432 000

Ålands folkhögskola är en allmänbildande skola för unga och vuxna. Skolan arbetar dels med en 32 veckors vinterkurs, dels med kortare kurser, särskilt sommartid.

Vinterkursens elever fördelar sig på följande linjer:

Allmän kurs

Linje för skapande verksamhet

Idrottslinje
 Teaterlinje (ingen antagning under läsåren 2000-2001, 2001-2002)
 Konst- och hantverkslinje
 Nordisk konstlinje (har perioder på andra nordiska folkhögskolor)
 Fotolinje
 Sport- och friskvårdsguide (startar hösten 2001)

Antalet studerande under vinterkursen 2000-2001 beräknas bli ca 70 st.
 Antalet studerande under läsåret 1999-2000 57 elever
 Antal avbrott 1999-2000 1 elev

Under sommaren arrangeras kortare konstkurser, språkkurser och kurser som presenterar Åland. Skolan erbjuder också utrymmen och service för institutioner och organisationer som vill arrangera kurser med syften som stämmer överens med skolans målsättning. Kurserna planeras pågå under 6 arbetsveckor med i genomsnitt 30-35 deltagare/vecka.

Skolans satsning på idrott och sport fortsätter med en linje som avser att ge kunskap och färdigheter för vägledningsuppgifter inom sport och friskvård.

Ålands folkhögskola har blivit ett centrum för konst – som utbildningsinstitution vintertid, som kurs- och mötesplats sommartid. Samma utveckling är möjlig också när det gäller sport, friluftsliv och friskvård.

46.32.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 198 497,75	5 044 000	880 000	5 232 000
	tb 150 000		

För verksamheten vid Ålands folkhögskola föreslås ett anslag om totalt 5.232.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlöande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlöande av timlärare och extra arbetskraft samt i övriga löner och arvoden anslag för kursverksamhet och direktionsarvoden.

För att åtgärda fuktskador i nya internatet (elevrummens WC- och duschrum, tvättstuga och bastu) föreslås 110.000 mark, för måning av tak 35.000 mark, ombyggnad av nya internatet 10.000 mark och för måning av gamla internatets gavel 6.000 mark.

För att konsultera sakkunskap i elevvårdsfrågor föreslås 10.000 mark.

Transporttjänsterna föreslås höjda med 70.000 mark. Motsvarande inkomst upptas under moment 36.32.20.

För en ny kopieringsmaskin föreslås 45.000 mark, för kamerautrustning (för fotolinjens bruk) 30.000 mark, för ny vävstol och symaskiner 15.000

mark och för en ny soffa till samlingsrum på gamla internatet 10.000 mark.

Därtill föreslås ett anslag om 50.000 mark för projektering av åstak över de flata taken på nya skolan och nya internatet.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	13	13	13
Personal i arbetsavtalsförhållande	2	2	2
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	2	3	3
Bisyssla	5	3	4

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	2 529 095		
- tillfälliga tjänster	467 735		
- personal i arbetsavtalsförhållande	254 286		
- övriga löner och arvoden	167 884		
- övriga personalutgifter	<u>5 000</u>		<u>3 424 000</u>
4100 Material och förnödenheter			
- kontors- och skolmaterial	30 000		
- livsmedel	200 000		
- värme, el och vatten	250 000		
- övrigt	<u>271 000</u>		751 000
4200 Hyror			10 000
4300 Inköp av tjänster			
- reparation och underhåll av byggnader	186 000		
- annonserings-, reklam- och marknadsförings- tjänster	80 000		
- teletjänster	45 000		
- utbildningstjänster	35 000		
- transporttjänster	185 000		
- övrigt	<u>259 000</u>		790 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	107 000		
- fastighetsskatt	22 000		
- övrigt	<u>13 000</u>		142 000
1125 Maskiner och inventarier			<u>115 000</u>
Anslagsbehov			5 232 000

46.34.

ÅLANDS MUSIKINSTITUT

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 794 347	3 270 000	3 537 000
Inkomster	-280 754	-260 000	-260 000
Nettoutgifter	2 513 593	3 010 000	3 277 000

Vid Ålands musikinstitut meddelas grundläggande och yrkesförberedande

undervisning i musik och dans. Ålands musikinstitut upprätthåller musiklekskola, danslekskola, musikskola och -institut samt dansskola. Huvuddelen av verksamheten bedrivs i egna lokaler i Mariehamn men undervisning ges också i Godby, på Kökar och i Lumparland. Musikinstitutet bedriver sin verksamhet med stöd av LL om Ålands musikinstitut (80/1995, ändr. 53/1997) samt reglemente och läroplan fastställda av landskapsstyrelsen.

Intresset för att studera vid Ålands musikinstitut är mycket stort med 120 sökande till läsåret 2000-2001 av vilka ca 20 kan beviljas studieplats. Musikinstitutet har sedan läsåret 1997-1998 minskat antalet elever vid musikskola (ej elever vid musiklekskola eller dansskola) från 165 till 150 elever och minskat antalet årstimmar från 10.675 till planerade 9.520 läsåret 2000 - 2001. Under läsåren 2000 - 2001 och 2001 - 2002 föreslås ingen utökning av elevantalet. För läsåren 2002 - 2003 och 2003 - 2004 föreslås däremot en ökning med 5 platser per läsår för att kunna utveckla ensembleverksamheten men också för att säkerställa kontinuiteten i musikinstitutets olika verksamhetsområden.

Landskapsstyrelsen avser under år 2001 att utarbeta en långsiktig utvecklingsplan för institutets verksamhet. Planen skall utgöra underlag för inrättande av nya tjänster, materialanskaffningar (främst dyrare instrument) samt inledande av nya verksamhetsformer under den kommande 5 årsperioden.

Årskostnaden per elev är beräknad till ca 11.000 mark.

Verksamheten vid musikinstitutet har givit goda resultat och ett flertal av eleverna inleder årligen yrkesinriktade musikstudier på annan ort. Även på Åland har musiklivet upplevt ett starkt uppsving inte minst genom de ca 30 konserter musikinstitutet arrangerar årligen.

46.34.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 794 346,72	3 270 000	594 900	3 537 000

För verksamheten vid Ålands musikinstitut föreslås ett anslag om 3.537.000 mark. I avvaktan på den i kapitel motiveringen nämnda utvecklingsplanen föreslås tjänstestrukturen bibehållen. I anslaget har beaktats kostnaderna för upphyrning av ändamålsenliga lokaler för dansskolan.

Anslaget för personalutgifter avser avlöande av personal enligt bilaga 5.

I anslaget för tillfälliga tjänster ingår anslag för avlöande av timlärare samt i övriga löner och arvoden anslag för direktionsarvoden.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	5	5	5
Tillfälliga tjänster	2	2	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	2	2	2
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	3	2	3
Bisyssla	14	13	13

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	1 213 554	
	- tillfälliga tjänster	1 448 289	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	262 451	
	- övriga löner och arvoden	<u>72 706</u>	2 997 000
4100	Material och förnödenheter		162 000
4200	Hyror		182 000
4300	Inköp av tjänster		103 000
4800	Övriga utgifter		<u>93 000</u>
	Anslagsbehov		3 537 000

46.35. ÅLANDS LYCEUM

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	14 669 858	16 202 000	18 821 000
Inkomster	-910 798	-750 000	-1 010 000
Nettoutgifter	13 759 060	15 452 000	17 811 000

Kvalitativa mål*Studieförberedande utbildning*

Vid Ålands lyceum skall med undervisningen i grundskolan som grund ges en högskole- eller annan studieförberedande utbildning, som ur ett nordiskt och internationellt perspektiv skall hålla en kvalitativt hög nivå. Utbildningen skall ge de studerande möjlighet att uppnå kunskaper och färdigheter som är relevanta nu och i framtiden, för vidare studier och för livet. I skolan eftersträvas en arbetsmiljö där samarbete och eget initiativ värderas högt och där var och en behandlas med respekt.

Kompetensutveckling och fortbildning

Lärarnas och personalens pedagogiska kunnande och fackkompetens skall uppmuntras och stödas varför 1 % av lönekostnaderna, dvs. 120.000 mark, reserveras för fortbildning. Enligt direktionens fortbildningsplan skall skolans lärare och personal utöver deltagande i två-tre dagars pedagogisk utbildning även förkovra och fortbilda sig i informations- och kommunikationsteknik.

Nuvarande verksamhet*Allmänbildande undervisning*

I Ålands lyceum ges en allmänbildande undervisning utgående från en humanistisk grundsyn. Skolan tillämpar årskurslös undervisning, men med en normal studietid på tre år. Examen, antingen studentexamen eller gymnasieexamen, kan avläggas tidigast efter två läsår. Läsåret är periodiserat och undervisningen ges i kursform.

Kompletteringsutbildning

Vid lyceet ges även avgiftsbelagd kompletteringsutbildning för vuxna som önskar vidga sin tidigare utbildning och skaffa behörighet för vidare studi-

er.

Samarbete med annan utbildning

Ålands lyceum har andra året i rad ett samarbete med Ålands yrkesskola, där studerande på det yrkesinriktade utbildningsprogrammet eI- och data-teknik deltar i lyceets studieförberedande utbildning. Lyceet och Ålands handelsläroverk samarbetar så att lyceets studerande har möjlighet att delta i vissa kurser som hör till handelsläroverkets utbildningsprogram och handelsläroverkets studerande i lyceets kurser.

Övrigt samarbete

Sedan några år tillbaka har Ålands lyceum ett samarbete med Ålands Idrottsförbund - inom ramen för fritt valda kurser ges studerande tillfälle att i idrottsförbundets regi delta i kursen ”teoretisk idrottsutbildning”. Då det gäller den fritt valda kursen ”konflikthantering” har skolan nyligen inlett ett samarbete med Ålands fredsinstitut.

Studerandeantal

Antalet studieplatser vid Ålands lyceum har ökat och är för närvarande 415/430 (+20). I antalet 430 ingår yrkesskolans 14 studerande vid eI- och datateknikprogrammet. Därtill kalkyleras att ett antal studerande skall ges möjlighet att bedriva behörighetsgivande kompletteringsstudier.

Framtida verksamhet

Livslångt lärande

Samhällsutvecklingen ställer stora krav på skola och utbildning. Undervisningen vid Ålands lyceum skall ge ungdomar beredskap för en värld som är stadd i ständig förändring. Informationsflödet tenderar att bara öka och gymnasiet måste därför ge de studerande redskap för att hantera och sovra information. Studerande skall i gymnasiet få möjlighet att inhämta kunskap och allmänbildning som solid bas för livslångt lärande.

Kvalitetsutveckling och resurstilldelning

Den ovan skisserade utvecklingen ställer nya krav även på skolans undervisningsutrymmen och arbetssätt. Med utgångspunkt i ett växande behov av individualisering, handledning samt manuella, tekniska och digitala undervisningsmaterial, beräknas såväl skolans personal- som fastighetskostnader öka.

Med hänsyn till den fortsatta ökningen av grundskolans avgående elevantal under de kommande åren beräknas antalet nybörjarplatser vid Ålands lyceum öka särskilt kraftigt om några år. Därför behöver skolan förutom större utrymmen för undervisning och administration även nya utrymmen för en adekvat biblioteks-, mediateks- och IT-verksamhet.

Resultatmål

Ålands lyceum har under de senaste åren genom utökade resurser för studiehandledning och elevvård strävat till att så många studerande som möjligt kan avlägga examen efter tre års studier. Skolans mål är att 80 % av det årliga antalet intagna studerande (120/140) skall avlägga examen inom en studietid på tre år.

Antal studerande som avlagt examen				
	1997	1998	1999	2000
efter 3 år	68 (57 %)	55 (46 %)	92 (77 %)	89 (74 %)
efter 4 år	35 (29 %)	48 (40 %)	37 (31 %)	20 (16 %)
Totalt	103	103	129	109

46.35.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
13 664 420,81	15 202 000	2 829 100	16 821 000

Under momentet föreslås ett anslag om 16.821.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Antalet nybörjarplatser vid Ålands lyceum har under de två senaste läs åren utökats från 120 till 140 varvid löne- och övriga kostnader ökat. Lönekostnaderna omfattar även utgifter för den undervisning som ges för Ålands yrkesskolas studerande på programmet för el och datateknik.

En tjänst som äldre lektor i matematik, fysik och kemi samt en i historia och samhällskunskap föreslås inrättade (lkl C 51) fr.o.m. 1.8.2001. Motsvarande uppgifter har tidigare upprätthållits med timlärare.

I syfte att involvera och utveckla IT i undervisningen föreslås att en tjänst som IT-handledare med totalarbetstid inrättas (lkl C 57) fr.o.m. 1.8.2001. Tjänsten skall betjäna såväl Ålands lyceum som Ålands handelsläroverk.

Två tjänster som städare indras och i stället föreslås anställandet av två städare i arbetsavtalsförhållande.

Tjänsten som föreståndare/kock föreslås ombildad till en tjänst som kosthållsföreståndare fr.o.m. 1.3.2001. Ombildningen medför ej några merkostnader. Nuvarande tjänsteman föreslås överförd till den ombildade tjänsten.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlönande av timlärare och sjukvikarier.

I övriga löner och arvoden ingår anslag för föredragshållare samt direktionsarvoden.

För personalens kompetensutveckling och fortbildning föreslås 120.000 mark.

I anslaget för material och förnödenheter föreslås 500.000 mark för drift och underhåll av fastigheten, 650.000 mark för elevbispisningen och 200.000 mark för undervisningsmaterial.

I anslaget för hyror föreslås leasinghyror för datorer och 100.000 mark för ett registerprogram i PC-miljö.

Under anslaget för inköp av tjänster föreslås förutom föreläsnings- och konsultarvoden i anslutning till skolans undervisning och övriga verksamhet bl.a. 850.000 mark för de studerandes studiesociala förmåner (transporter och bostadsbidrag) samt 61.000 mark för IT uppkoppling.

För inköp av en ersättande bil, som utnyttjas gemensamt av Ålands lyceum och Ålands handelsläroverk, föreslås 50.000 mark och för en ny ugn till bespisningsköket 80.000 mark. Därtill föreslås medel för inköp av ergonomiska stolar till skolans klassrum.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	33	33	34
Personal i arbetsavtalsförhållande	7	7	10
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	6	9	10
Bisyssla	9	4	2

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	8 673 063	
	- tillfälliga tjänster	3 037 580	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	1 444 165	
	- övriga löner och arvoden	132 192	
	- övriga personalutgifter	<u>19 000</u>	13 306 000
4100	Material och förnödenheter		1 350 000
4200	Hyrer		300 000
4300	Inköp av tjänster		1 450 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	55 000	
	- representation	5 000	
	- övrigt	<u>40 000</u>	100 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>315 000</u>
	Anslagsbehov		16 821 000

46.35.76. Grundförbättringar och ombyggnader (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 005 437,04	1 000 000	336 400	2 000 000

För dränering och planering av östra sidans gårdsplan, sanering av pannrum, installation av alarm- och signalsystem och en fortsatt utbyggnad av skolans IT-nät till klassrum i gamla byggnaden föreslås ett anslag om 1.000.000 mark.

Med hänsyn till behovet av moderna undervisnings- och administrationsutrymmen vid Ålands lyceum och med beaktande av att tillströmningen av studerande också tenderar att öka föreslås 1.000.000 mark för projektering av nybyggnad om ca 1.000 – 1.200 m² och i samband därmed renovering av tillbyggnadens utsida och byte av fönster.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>2 000 000</u>
	Anslagsbehov	2 000 000

46.36. ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	8 004 052	7 886 000	8 053 000
Inkomster	-848 014	-1 000 000	-1 000 000
Nettoutgifter	7 156 037	6 886 000	7 053 000

Ålands sjöfartsläroverk erbjuder sjöfartsutbildning med tonvikt på högre nautisk befälsutbildning. Ålands sjöfartsläroverk skall utbilda sjöfarare, som är eftertraktade på arbetsmarknaden och som är stolta över sitt yrke. Sjöfartsläroverkets mål är en fortlöpande utveckling av utbildningen i interaktion med den övriga sjöfartsbranschen och med särskild prioritering av arbetsmarknadens behov och sjösäkerhetsfrågor.

För att nå målen

- upprätthåller Ålands sjöfartsläroverk en fortlöpande kommunikation med de åländska rederierna och sjöfartsbranschens övriga arbetsgivare, med sjösäkerhetsansvariga myndigheter och med övriga för sjöfartsbranschens utveckling riktgivande nationella och internationella organ
- skapar Ålands sjöfartsläroverk ett meningsfullt arbetsklimat för studerande, lärare och övrig personal
- satsar Ålands sjöfartsläroverk på stimulans av verksamhetens personella resurser ävensom utveckling av de materiella resurserna.

Sjöfartsutbildningen styrs av den internationella konventionen om utbildning och certifiering av sjöfolk, STCW-95 (IMO 1978, reviderad 1995). Genom den revidering av konventionen, som träder i kraft 1.2.1997 - 1.2.2002 ställs detaljerade krav på sjöfartsutbildningens innehåll. Sjöfartsläroverket har vid extern utvärdering i maj 1998 godkänts för utbildning enligt STCW-95. Externa utvärderingar skall ske med minst fem års intervall. Upprätthållande och utveckling av skolans kvalitetssystem fortgår.

Ålands sjöfartsläroverk ansvarar för Ålands yrkeshögskolas sjöfartsprogram med utbildning till sjökaptan YH. Från höstterminen 2000 har yrkeshögskoleprogrammet studerande på alla årskurser och de första utexaminerades vid årsskiftet 2000/2001.

Under år 2001 beräknas antalet studerande uppgå till:

Utbildning	Klasser i medeltal	Studerande	
		vt	ht
Sjöfartsprogrammet (YH)	4,5	76	100
Sjökaptan (vuxenutbildning)	1,5	<u>27</u>	<u>18</u>
		103	118

Vidareutbildning från styrman till sjökaptan får enligt landskapsstyrelsens beslut inledas fram till 31.12.2002. Till och med läsåret 2002/2003 kom-

mer skolan därmed att ha parallella klasser på Å-managementnivå (vidareutbildning från styrman till sjökaptan och yrkeshögskoleprogrammets årskurs 4-5), vilket innebär 6 undervisningsklasser med totalt upp till 125 studerandeplatser.

Skolans verksamhetsår omfattar 36 veckor. Under ett skolår ges en studerande möjlighet att avlägga studier omfattande sammanlagt 40 sv. Antalet lärarledda, schemalagda undervisningstimmar är 25-32 per studievecka.

Efterfrågan på kompetent däcksbefäl ökar både nationellt och internationellt. Under år 2001 förväntas 26 studerande avlägga sjökaptensexamen. Vidare beräknas 18 studerande erhålla vaktstyrmans behörighet.

De nya internationella utbildningskraven har även ökat den externa efterfrågan på kurser och fortbildning, varför tillräckliga resurser föreslås reserverade för tillhandahållande av ett relevant och kvalitetskraftigt kursutbud. Under året beräknas att ca 1.500 elevkursdagar förverkligas med externa kursdeltagare (1.179 elevkursdagar år 1999). Kurserna genomförs i samarbete med Ålands sjösäkerhetscentrum, som fungerar som marknadsförare av kurserna.

Enligt de nya utbildningskraven har simulatorundervisningen en central roll både i grundutbildningen och i den fortlöpande säkerhetsfortbildningen. Den uppgraderade simulatorm förutsätter ett ökat utbud av tränings- och utbildningsmöjligheter också för rederierna.

Det internationella samarbetet utvecklas, ävensom deltagande i forsknings- och utvecklingsarbete. Ålands sjöfartsläroverk deltar under år 2000-2001 i ett projekt för "Maritime Education in Ship-Handling, Communication, Co-operation through Distributed Networked Simulators". Projektet leds av Danish Maritime Institute, DMI, och finansieras som ett Nordunet2-projekt av Senter för Informationsteknologi ved Universitetet i Oslo.

46.36.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 012 418,96	6 936 000	1 337 600	7 953 000

För verksamheten vid Ålands sjöfartsläroverk föreslås ett anslag om 7.953.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlöning av personal enligt bilaga 5.

Föreslås att en tjänst som IT-handledare med totalarbetstid (inkl C57) inrättas fr.o.m. 1.8.2001. Liknande uppgift har tidigare upprätthållits med anslag för tillfällig tjänst.

Därtill föreslås med beaktande av arbetsuppgifterna, att tjänsten som labo-

ratorieingenjör ombildas till en tjänst som dataansvarig (inkl A24) fr.o.m. 1.3.2001. Avsikten är att nuvarande tjänsteinnehavaren överförs till den ombildade tjänsten.

I anslaget för tillfälliga tjänster ingår anslag för avlönande av timplärare samt i övriga löner och arvoden anslag för kursverksamhet samt direktionsarvoden.

För extern kursverksamhet har sammanlagt reserverats ca 545.000 mark i tim- och övertimarvoden.

Undervisningens omfattning har beräknats med beaktande av att sjöfartsläroverket handhar utbildning i första hjälp och sjukvård för sjöfolk, nautisk telekommunikation m.fl. säkerhetskurser även för landskapets övriga skolor, såväl inom ramen för sjöfartsprogrammet som inom Ålands yrkeshögskola. Vidare har beaktats att Ålands sjöfartsläroverk under verksamhetsåret deltar i projektet för "Maritime Education in Ship-Handling, Communication, Co-operation through Distributed Networked Simulators" med en arbetsinsats om ca två mansmånader.

Den undervisning, som inom inledningsperioden för Ålands yrkeshögskolas sjöfartsprogram genomförs vid Ålands sjömansskola budgeteras i sjömansskolans budget.

För extern kursverksamhet har reserverats sammanlagt drygt 215.000 mark för utbildnings-, inkvarterings- och förplägnadstjänster. Inom utbildningstjänster har även reserverats 90.000 mark för segelfartygspraktik för de studerande.

För lärarnas och personalens fortbildning har reserverats totalt 90.000 mark, varav ca 60.000 mark för resor.

Under maskiner och inventarier föreslås ca 280.000 mark för förnyelse och uppdatering av datautrustning samt 50.000 mark för elektroniska sjökort till simulatören under inköpta ADB-program.

Av anslagen har ca 100.000 mark reserverats för undervisningsmaterial och -utrustning för utbildning i första hjälp och sjukvård för sjöfolk. Till följd av att sjöfartsläroverket från hösten 2000, utöver den egna utbildningen och externa fortbildningskurser, handhar all första hjälp- och sjukvårdsutbildning enligt STCW-95 för studerande i landskapets skolor har ökade anslag för undervisningsmaterial reserverats. Av dessa hänför sig drygt 20.000 mark till extern kursverksamhet.

Av anslaget avser enligt specifikation ovan ca 780.000 mark utgifter för extern kursverksamhet och 120.000 mark utgifter för deltagande i Nordnet2-projektet. Denna verksamhet inbringar motsvarande inkomster. Se moment 36.36.20.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	13	13	14
Tillfälliga tjänster		1	
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	1

Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	2		3
Bisyssla	8	12	4
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	4 285 789		
- tillfälliga tjänster	1 074 565		
- personal i arbetsavtalsförhållande	138 618		
- övriga löner och arvoden	321 028		
- övriga personalutgifter	<u>7 000</u>		5 827 000
4100 Material och förnödenheter			
- kontors- och skolmaterial	60 000		
- litteratur	50 000		
- vårdförnödenheter	46 000		
- rengöringsmedel och -förodenheter	17 000		
- värme, el och vatten	120 000		
- reservdelar och tillbehör	50 000		
- övrigt	<u>30 000</u>		373 000
4200 Hyror			8 000
4300 Inköp av tjänster			
- reparations- och underhållstjänster för byggnader	30 000		
- reparations- och underhållstjänster för maskiner, inventarier och fordon	230 000		
- trycknings-, annonserings-, bank-, post- och teletjänster	135 300		
- utbildningstjänster	445 000		
- inkvarterings- och förplägnadstjänster	128 000		
- transporttjänster	24 000		
- fortbildning av lärare och personal	30 000		
- expert- och utredningstjänster	15 000		
- övrigt	<u>25 700</u>		1 063 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	130 000		
- representation	3 000		
- avgifter för användningsrätt	20 000		
- fastighetsskatt	7 500		
- övrigt	<u>2 500</u>		163 000
1112 Inköpta ADB-program			112 000
1125 Maskiner och inventarier			317 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd			<u>90 000</u>
Anslagsbehov			7 953 000

46.36.70. Uppdatering av simulator (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 991 632,59	950 000		

Momentet utgår.

Enligt den för åren 1999-2001 planerade utbyggnaden av fartygssimulatorn med visuella system skulle anskaffningen ske så att ett fartyg årligen

utrustas med 3 visuella kanaler. P.g.a. utrymmesbrist har endast två av tre fartyg kunnat utrustas på detta sätt, medan det tredje fartyget har försetts med ett visuellt system omfattande en LCD-skärm med 360°s panorering. Detta har varit möjligt att göra inom ramen för tidigare anslagna medel.

46.36.74. **Grundförbättringar och nybyggnad (R)**

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		16 800	100 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 100.000 mark för projektering av grundförbättring av skolans rörsystem.

Dispositionsplan:

4300 Inköp av tjänster	
- reparations- och underhållstjänster	
för byggnader	<u>100 000</u>
Anslagsbehov	100 000

46.38. **ÅLANDS TEKNISKA LÄROVERK**

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	7 316 252	8 662 000	10 053 000
Inkomster	-378 247	-460 000	-460 000
Nettoutgifter	6 938 005	8 202 000	9 593 000

Tekniska läroverkets uppgifter är att meddela utbildning på högre nivå inom det tekniska området för avläggande av yrkeshögskoleexamen. Undervisningens målsättning är att kvalificera de studerande för olika slag av drifts-, underhålls-, planerings-, utvecklings-, lednings- och sakkunniguppgifter inom sjöfart, kraftverk, industri och näringsliv samt för entreprenörskap inom det tekniska området. I utbildningen ingår såväl teori som praktik. Vid tekniska läroverket kan även anordnas vidareutbildning som syftar till högre yrkeskompetens, fortbildning samt övrig kursverksamhet.

Ålands tekniska läroverk ingår i samarbetsnätverket Ålands yrkeshögskola. Vid läroverket finns yrkeshögskoleprogram i maskinteknik, elektroteknik och informationsteknik. Programmet för maskinteknik har inriktningen energi- och fartygsmaskinteknik och omfattar 160-180 sv. Den längre utbildningen inkluderar handledd praktik ombord på fartyg och ger efter den praktik som fordras behörighet som vaktmaskinmästare, maskinmästare och övermaskinmästare. Utbildningen leder till examen ingenjör YH i maskinteknik.

Programmet för elektroteknik omfattar 160-180 sv. och har inriktningarna

automationsteknik och fartygsautomation. Den längre varianten av utbildningen finns på inriktningen fartygsautomation, inkluderar handledd praktik ombord på fartyg och ger efter erforderlig praktik behörighet som vaktmaskinmästare och elmästare på fartyg. Utbildningen leder till examen ingenjör YH i elektroteknik.

Programmet för informationsteknik omfattar 120 sv. och ger en bred grundutbildning på högre nivå inom dataområdet med inriktning mot mjukvaruutveckling. I studierna ingår praktik inom dataområdet. Utbildningen leder till yrkeshögskoleexamen i informationsteknik.

Tekniska läroverket erbjuder även möjlighet för den som genomgått gymnasialstadiet en tvåårig utbildning till vaktmaskinmästare omfattande ca 90 sv. Utbildningen utgör en del av maskinteknikprogrammet och inkluderar handledd praktik ombord på fartyg. Efter den praktik som fordras ger utbildningen behörighet som vaktmaskinmästare. Utbildningen kan byggas på till ingenjör YH i maskinteknik.

Ålands tekniska läroverk kan även tillsammans med Ålands sjömansskola erbjuda en utbildning som efter praktik leder till behörighet som vaktmaskinmästare. Efter att ha genomgått en treårig gymnasialstadiutbildning med inriktning mot maskinteknik vid Ålands sjömansskola läser den studerande ett år på maskinteknikprogrammet vid tekniska läroverket. Efter den praktik som fordras ger utbildningen behörighet som vaktmaskinmästare. Utbildningen kan byggas på till ingenjör YH i maskinteknik.

Kvalitetssäkring av utbildningen, som innefattar kvalitetssystem samt kontroll och godkännande av utbildningsprogram, undervisningsutrustning och personal i enlighet med den internationella STCW-95 konventionens riktlinjer är ett krav för all utbildning som syftar till anställning på fartyg. Extern auditering av läroverket ägde rum år 1998.

Ålands tekniska läroverk är det enda i landet med svenskspråkig utbildning av maskinbefäl för fartyg och driftsingenjörer för kraftverk. Utbildningen i fartygsautomation är den enda i landet och den enda svenskspråkiga i sitt slag. Inom norden finns en liknande i Norge. Läroverket har därmed betydelse för rekryteringen till handelsflottan även från utomländska regioner. Utbildningen i IT med stark profilering mot mjukvaruutveckling skiljer sig från de yrkeshögskoleutbildningar inom dataområdet som erbjuds i Finland. IT-programmet vid tekniska läroverket motsvarar närmast de högskoleutbildningar i data- och systemvetenskap som erbjuds i Sverige. På IT-programmet läses t.ex. en kurs i programkonstruktion och projekthantering 10 sv. tillsammans med Högskolan Dalarna i Borlänge, Högskolan i Gjövik, Arkada och Yrkeshögskolan Sydväst.

Ålands tekniska läroverk ger endast utbildning på högskolenivå och ansvarar för tre av de sju utbildningsprogram som ger yrkeshögskoleexamen inom ramen för Ålands yrkeshögskolas verksamhet. Till läroverket tas årligen in 16 studerande till vardera utbildningen sammanlagt 48 nya studerande. Till vaktmaskinmästarkursen tas årligen in 12 studerande. Yrkeshögskoleutbildningarna förstärker och understryker läroverkets betydelse för landskapets landbaserade näringsliv. Ålands teknolog centrum som a-

betar i nära samarbete med läroverket har speciell betydelse vid samverkan med näringslivet.

Antalet studerande per utbildningsprogram under år 2001 uppskattas till:

Utbildningsprogram	Antal årskurser	Studerande	
		Vt	Ht
Maskinteknik	4	35	41
Elektroteknik	4	35	44
IT-programmet	3	48	48
Vaktmaskinmästare	2	<u>26</u>	<u>24</u>
		144	157

Under år 2001 förväntas således i medeltal 151 heltidsstuderande finnas vid läroverket.

Förutom utbildningsprogrammen anordnas kurser enligt behov och efterfrågan från näringslivet. Sådana kurser är bl.a. fortbildningskurser för tekniker, ingenjörer och maskinbefäl, maskinrumssimulatorövningar samt kurser inom IT-området.

Förändringar

Den förnyade STCW-konventionen ställer nya krav på maskinbefäl och medför efterfrågan på nya fortbildningskurser vid läroverket.

Den nya fyraåriga utbildningen till vaktmaskinmästare i samarbete med Ålands sjömansskola där de tre första åren är en gymnasialstadietutbildning med maskinteknisk inriktning vid Ålands sjömansskola och det fjärde året ett kompletterande år på högre nivå vid Ålands tekniska läroverk medför förändring av kurserna på maskinteknikprogrammet.

Utbildningarna i maskinteknik och elektroteknik ändras så att de inleds med baskurser i matematik, fysik och kemi. Maskinteknikutbildningen ändras dessutom så att den studerande efter två års studier och genomförd praktik kan ansöka om behörighet som vaktmaskinmästare.

Läroverkets maskinrumssimulator som installerades läsåret 1997-1998 är en av få anläggningar i Norden. Behov och efterfrågan av kurser inom såväl maskinbefälsutbildningar som näringsliv finns. Utbildningsverksamheten och kurserna i simulatorn utvecklas kontinuerligt.

Den utveckling av utbildningsprogrammen som torde vara närmast förestående är en ettårig påbyggnadsutbildning för studerande på IT-programmet och en ny utbildning i miljöteknik vid läroverket.

För uppbyggnaden av utbildning i miljöteknik och därmed uppbyggnad av dels lokal kompetens och dels ett kompetensnätverk med närliggande högskolor inom miljöområdet bör läroverket under år 2001 erbjuda kurser i miljöteknik. Sådana kurser kan vara t.ex. kurser i miljöledningssystem, miljökonsekvensbedömning samt livscykelanalys. Kurserna kan även utgöra ett tillskott till fortbildningskurser inom det tekniska området på högre nivå

Utbildningar förändras kontinuerligt och läroverket har dessutom under de senaste åren utökat sitt verksamhetsområde inom den tekniska sektorn. Detta medför ökade krav på fortbildning hos lärarna.

Läroverket kommer år 2001 samtidigt att ha 4 årskurser på programmet för maskinteknik, 4 årskurser på programmet för elektroteknik, 3 årskurser på programmet för informationsteknik samt 2 årskurser på vaktmaskinmästarutbildningen. Sammanlagt kommer 13 årsklasser att arbeta vid läroverket år 2001. I läroverket finns 9 klassrum vilket innebär att vissa årskurser delar klassrum. En framtida påbyggnad av IT-programmet och en ny utbildning i miljöteknik medför att totalantalet årskurser ökar ytterligare vilket medför ett kommande behov av tilläggsutrymmen.

46.38.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
7 316 252,14	8 662 000	1 690 800	10 053 000

För verksamheten vid Ålands tekniska läroverk föreslås ett anslag om 10.053.000 mark, varvid beaktats att 1.000.000 mark av tidigare års anslag kan användas under året.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Föreslås att tjänsten som praktikingenjör ombildas till en tjänst som studiehandedare (inkl C55) i total arbetstid fr.o.m. 1.8.2001. Avsikten är att överföra nuvarande tjänsteinnehavare till den ombildade tjänsten.

I anslaget för tillfälliga tjänster ingår anslag för avlönande av timlärare samt extra arbetskraft och i övriga löner arvoden anslag för direktionsarvodet samt viss kursverksamhet.

Inom ramen för den tillfälliga ekonomitjänsten (40 %) utförs tjänster för Ålands teknologisentrumets räkning.

Anslaget för maskiner och inventarier avser anskaffningar av diverse apparatur till däckavdelningen (185.000 mark), maskinlaboratoriet (210.000 mark), simulatoravdelningen (75.000 mark), datalaboratorierna (150.000 mark) samt diverse möbler och undervisningsutrustning (30.000 mark).

I ellaboratoriet planeras fortsatt utbyggnad av grupparbetsplatser så att flera grupper kan arbeta samtidigt samt en gradvis utbyggnad av utrustningen. I maskinlaboratoriet planeras inköp av vibrationsmätarutrustning, komplettering av tanknivåövervakning, temperaturgivarkalibrerare samt flödesmätare för matarvattenvärmning. Vid simulatoravdelningen planeras utbyte av delar av datautrustningen samt uppgradering av programvara. I datalaboratorierna planeras fortsatt utbyggnad av datanätverk, inköp av datorer och projektorer samt utbyte av datordelar.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	19½	21½	21½
Tillfälliga tjänster	2	2	2

Personal i arbetsavtalsförhållande	3	3	3
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	2	2	1
Bisyssla	8	8	12
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	6 170 747		
- tillfälliga tjänster	1 974 989		
- personal i arbetsavtalsförhållande	404 168		
- övriga löner och arvoden	66 096		
- övriga personalutgifter	5 000		<u>8 621 000</u>
4100 Material och förnödenheter			
- småmaskiner och inventarier	60 000		
- kontors- och skolmaterial	110 000		
- fastighetens drift	410 000		
- laboratoriernas drift	<u>90 000</u>		670 000
4200 Hyror			25 000
4300 Inköp av tjänster			
- reparations- och underhållstjänster	490 000		
- trycknings-, annonserings-, bank-, post- och teletjänster	190 000		
- personalutbildning	40 000		
- övrigt	<u>95 000</u>		815 000
4800 Övriga utgifter			
- representation	9 000		
- avgifter för användningsrätt	80 000		
- fastighetsskatt	11 000		
- övrigt	<u>110 000</u>		210 000
1125 Maskiner och inventarier			550 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd			<u>162 000</u>
Anslagsbehov			11 053 000
Användning av tidigare års anslag			<u>-1 000 000</u>
Förslag			10 053 000

46.39. ÅLANDS TEKNOLOGICENTRUM

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 560 663	1 664 000	2 139 000
Inkomster	-152 850	-150 000	-200 000
Nettoutgifter	1 407 813	1 514 000	1 939 000

Det är en central uppgift för Ålands teknologocentrum (ÅTC) att hjälpa kunderna att täcka deras behov och förväntningar genom att utveckla och uppehålla spetskunskap inom vissa prioriterade tekniska delområden och också genom att kunna leda dem till kunskapskällor på andra, inte enbart tekniska, områden.

En grundtes i ÅTC:s verksamhet är att hjälpa i alla steg av en utvecklingsprocess från testning av ide till markradsintroduktion och -bearbetning.

Denna grundfilosofi för med sig att ÅTC bör skapa och uppehålla ett finmaskigt, effektivt fungerande och ofta internationellt orienterat nätverk till experter på alla i utvecklingsprocessen relevanta områden såsom teknik, ekonomi, juridik och marknadkunskap såväl som kontakter till olika finansiärer, patentbyråer och liknande.

ÅTC har idag fyra delområden inom vilka aktiv spetskompetens uppehålls genom personalutbildning etc. Dessa prioriterade områden är teknisk datoranvändning, alternativ energiteknik, kvalitets- och miljöledningssystem och informationsteknologi. Under år 2001 kommer ÅTC att bredda sitt tjänsteutbud inom dessa områden med information, rådgivning, utbildning och konsulterande verksamhet om bl.a. de effektivaste animeringsprogrammen, miljöledningssystem, mobil internetanvändning, projektledning och distanskommunikationsteknik.

Speciellt inom IT-området kommer ÅTC att ha en koordinerande funktion i genomförandet av projekten inom det s.k. wheelit-programmet samt en roll som webbredaktör och informatör om programmets utveckling. ÅTC deltar även aktivt i utformandet av landskapets IT-strategi.

Satsningen på informationsteknologi inklusive koppling till Internet för effektiv informationssökning, kommunikation och företagspresentation kommer under de närmaste åren att vara ett centralt tema vid teknologicientret både vad gäller konsultering och utbildning. Under år 2001 kommer insatser inom området distansutbildning och -kommunikation att intensifieras.

Inom området energiteknik är ÅTC:s kunskap om vindkraft och dess möjligheter, utveckling och förutsättningar gedigen. Långtidsplaneringen för utbyggnaden av vindkraft i landskapet hör också till centrets uppgifter. Andra alternativa energiproduktionsformer, såsom t.ex. solkraft och biomassa, ligger också inom centrets verksamhetsområde

ÅTC har även byggt upp kompetens och erbjuder konsult hjälp och utbildning inom områdena kvalitets- och miljöledningssystem.

Uppdatering av teknologicientrets dataprogram och utbildning till lärar-kompetens i deras användning är en nödvändighet som binder betydande driftsmedel. Datorer, som inte mer uppfyller de växande krav teknologicientrets program ställer, kan utnyttjas i enklare utbildningssammanhang. Teknologicientret satsar på sådan utrustning inom främst data-, kommunikations- och nyenergisektorerna som kan användas av många parter i landskapet. På så sätt kan teknologicientret erbjuda sådana tjänster för näringslivet och utbildningen som idag måste köpas utifrån. ÅTC:s maskinpark med arbetsstationer, datorer och kringutrustning används av såväl näringslivet som utbildningssektorn.

46.39.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 560 662,53	1 664 000	359 800	2 139 000

För verksamheten vid ÅTC föreslås ett anslag om 2.139.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Utöver den fast anställda personalstyrkan är det nödvändigt för ÅTC att köpa in tjänster inom varierande kompetensområden. Medel för inköp av en 40 % tjänst som ekonom från Ålands tekniska läroverk ingår inom inköp av tjänster, liksom det alltmer utvecklade samarbetet med Ålands Handelskammare och Vasa Utvecklingscenter för Vuxna inom vilket ÅTC genomför gemensamma kurser i Internet och multimedia samt kvalitets- och miljöledningssystem via distansutbildning.

Satsningen på informationsteknologi inom det s.k. Wheelit-programmet samt koppling till Internet för bl.a. effektiv informationssökning och presentation kommer under de närmaste åren att vara ett centralt tema vid teknologisentret både vad gäller konsultering som utbildning. ÅTC ansvarar för att programmet och de projekt som startas genomförs på ett effektivt sätt som gynnar det tekniska utvecklandet i landskapet. För att löpande informera om utvecklingen påtar sig ÅTC även webbredaktörens roll.

Teknologisentret satsar på sådan utrustning inom främst data- och kommunikationssektorn som kan användas av många parter i landskapet. ÅTC:s maskinpark med arbetsstationer, datorer och kringutrustning används av såväl näringslivet som utbildningssektorn. Anslaget för maskiner och inventarier avser till huvuddelen modernisering och uppgradering av ÅTC:s datorpark.

Uppdatering av teknologisentrets dataprogram och utbildning till lärar-kompetens i deras användning är en nödvändighet som binder betydande driftsmedel. Datorer som inte mer uppfyller de växande krav teknologisentrets program ställer kan utnyttjas i andra utbildningssammanhang i t.ex. landskapets skolor.

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster	4	4	4
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- tillfälliga tjänster			1 205 000
4100 Material och förnödenheter			
- småmaskiner och inventarier	22 000		
- kontorsmaterial	15 000		
- litteratur	10 000		
- reservdelar	<u>30 000</u>		77 000
4300 Inköp av tjänster			
- utbildningstjänster för personalen	60 000		
- reparations- och underhållstjänster	10 000		
- information och marknadsföring	30 000		
- post- och teletjänster	20 000		
- utbildningstjänster	50 000		
- wheelit programstyrning	200 000		
- expert- och utredningstjänster	<u>150 000</u>		520 000
4800 Övriga utgifter			

- resor	50 000	
- representation	7 000	
- avgifter för användningsrätt	10 000	
- medlemsavgifter	<u>10 000</u>	77 000
1112 Immateriella rättigheter		
- dataprogram		80 000
1125 Maskiner och inventarier		
- datorer och kringutrustning	80 000	
- audiovisuella maskiner	60 000	
- övriga maskiner	<u>40 000</u>	<u>180 000</u>
Anslagsbehov		2 139 000

46.40. ÅLANDS SJÖMANSSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	10 384 369	13 459 000	14 661 000
Inkomster	-339 791	-400 000	-434 000
Nettoutgifter	10 044 578	13 059 000	14 227 000

Målsättningen för Ålands sjömansskola är att skolan skall tillgodose behovet av yrkeskunnig fartygspersonal för sjöfartsnäringen genom

- att upprätthålla en tidsenlig svenskspråkig grundläggande yrkes- och fortsättningsutbildning för yrken till sjöss
- att därtill erbjuda en näringsanpassad kursverksamhet för de studerande och för utomstående
- att utbildningen skall stöda de studerandes utveckling till flexibilitet, kreativitet och initiativförmåga samt företaganda
- att utbildningen skall berättiga till nationell behörighet i enlighet med den internationella konventionen (STCW-95) om sjöfarares utbildning, behörighetsbrev och vakthållning och därigenom trygga tillgången på kompetent sjöfolk i manskapsbefattning
- att utbildningen skall ge behörighet för fortsatta studier på läroverks- och yrkeshögskolenivå

Sjömansskolans huvudsakliga verksamhet sker inom utbildningsprogrammen sjöfart och hotell & restaurang. Antalet nybörjarplatser är 60 platser inom utbildningsprogrammet för sjöfart samt 24 inom utbildningsprogrammet för hotell- och restaurangbranschen. Därtill antas studerande till vidareutbildning för fartygsmekaniker (12 platser). Kurser hålls för personer som behöver olika behörighetsbrev för sjötjänst samt olika kurser, t.ex. i dietmat, för kosthållningspersonal.

Antalet studerande under år 2001 uppskattas till:

Utbildning	antal	antal studerande
------------	-------	------------------

	klasser	vt	ht
Utbildningsprogram inom sjöfart:			
Grundexamen inom sjöfart 80sv	5	60	60
Fartygselektriker	3 - 2	24	18
Vaktmaskinmästare	1 - 2	12	24
Utbildningsprogram inom hotell- och restaurangbranschen	2 - 3	24	36
Café, storkök och restaurang (Individuella program)	1	6	6
Utbildningsprogram inom hotell, Restaurang och storkök	1	12	-
Utbildningsprogram inom storkök (vux)	1	12	12
Vidareutbildning:			
Fartygsmekaniker	1	8	12
Student YH inledningsperiod * 14,5 sv	1	-	<u>12</u>
		158	180

* Sjöfartsläroverkets studerande

Landskapsstyrelsen har tidigare utrett förändringsbehovet inom sjömansskolans sjöfartsprogram. Och som ett led i förändringen beslöt landskapsstyrelsen att inleda vaktmaskinmästarutbildning vid sjömansskolan i samarbete med Ålands tekniska läroverk år 2000. Följande led i utvecklingen är att inleda vaktstyrmansutbildning i samarbete med Ålands sjöfartsläroverk. Utbildningsplatserna inom sjöfartsprogrammet är 36 studerande till sjömansinriktningen och 12 studerande till vaktmaskinmästarinriktningen.

Under året genomförs den tidigare planerade omläggningen av sjöfartsprogrammets alla inriktningar för en likartad inledande vaktmansutbildning där den STCW anknutna handledda praktiken om 8 studieveckor förläggs till årskurs 1.

Landskapsstyrelsen tillsatte år 2000 en planeringskommitté med uppdrag att ta fram en kravspecifikation, outlines och GA-ritningar för ett ersättande skolfartyg för m/s Utö.

Landskapsstyrelsen föreslår ett delanslag år 2001 för ett större och modernare fartyg för landskapets sjöskolor. Detta medför ökande driftsutgifter jämfört med nuvarande, men dessa kan beräknas med säkerhet först sedan det ersättande fartyget bestämts.

46.40.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
10 085 286,06	10 102 000	2 091 600	12 436 000

För verksamheten vid Ålands sjömansskola föreslås ett anslag om 12.436.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill förslås att en tjänst som studiehandledare (inkl C55) i totalarbetstid med ansvar för de studerandes praktik och studievägledning inrättas fr.o.m. 1.8.2001. Behovet av en tjänst som studiehandledare föranleds av att sjöfartsprogrammets inriktningar innehåller en stor del handledd praktik som skall planeras och följas upp av skolan. Därtill föreslås att tjänsten som gårdskar/maskinskötare ombildas till en tjänst som driftstekniker (inkl A18) fr.o.m. 1.3.2001. Avsikten är att överföra nuvarande tjänsteman till den ombildade tjänsten.

I anslaget för tillfälliga tjänster ingår anslag för avlönande av bl.a. timlärare samt i övriga löner och arvoden anslag för bl.a. kursverksamhet och direktionsarvoden.

Under anslaget för inköp av tjänster ingår anslag för utbildning som upphandlas av utomstående, bl.a. handledd praktik. För personalens fortbildning föreslås sammanlagt 100.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster (*1 vakant 1.8 - 31.12 **1 vakant)	25	27*	28**
Tillfälliga tjänster		2	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	3	3	3
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	4	1	2
Bisyssla	3	3	1
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	7 262 837		
- tillfälliga tjänster	808 651		
- personal i arbetsavtalsförhållande	436 020		
- övriga löner och arvoden	<u>100 492</u>		8 608 000
4100 Material och förnödenheter			
- småmaskiner och inventarier	52 000		
- kontors- och skolmaterial	40 000		
- litteratur	60 000		
- livsmedel	530 000		
- rengöringsmedel och -förodenheter	60 000		
- värme, el och vatten	365 000		
- byggnadsmaterial	130 000		
- övrigt	<u>45 000</u>		1 282 000
4200 Hyror			646 000
4300 Inköp av tjänster			
- byggnadstjänster	20 000		
- reparations- och underhållstjänster	103 000		
- trycknings-, annonserings-, bank-, post- och teletjänster	219 000		
- renhållnings- och tvätteritjänster	130 000		
- utbildningstjänster (bl.a. praktik)	440 000		
- transporttjänster	220 000		
- personaltjänster	60 000		

	- övriga tjänster	<u>50 000</u>	1 242 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	100 000	
	- övrigt	<u>58 000</u>	158 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>500 000</u>
	Anslagsbehov		12 436 000

46.40.21. Driftsutgifter för m.s. Utö (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
299 083,24	357 000	71 500	425 000

Ålands sjömansskola handhar driftansvaret för sjöskolornas gemensamma skolfartyg, m/s Utö. Fartyget används främst för övningar med sjömansskolans och sjöfartsläroverkets studerande i drifts- och underhållsteknik, för navigationsövningar och övningar i fartygsmanövrering.

Personalen utgörs av en fartygsmästare i arbetsavtalsförhållande samt vid behov av korttidsanställd tillfällig personal.

En av landskapsstyrelsen tillsatt kommitté utarbetar under år 2000 en kravspecifikation, outlines och general arrangement ritningar (skissritningar) samt en kostnadsberäkning för ett ombyggt eller ett nytt fartyg som kan utnyttjas för utbildningsändamål och i sjöräddning. Med gruppens rapport som underlag avser landskapsstyrelsen att söka klargöra vilka alternativa lösningar som finns för att på ett ändamålsenligt sätt handha de fartygsbaserade övningarna och på vilket sätt det kan ske i samarbete med andra verksamheter.

Landskapsstyrelsen föreslår att ett anslag om 425.000 mark upptas för driften av skolfartyget under år 2001.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- personal i arbetsavtalsförhållande		313 000
4100	Material och förnödenheter		
	- bränsle och smörjmedel	24 000	
	- reservdelar och tillbehör	23 000	
	- övrigt	<u>5 000</u>	52 000
4200	Hyror		4 000
4300	Inköp av tjänster		
	- reparation och underhåll	40 000	
	- övrigt	<u>5 000</u>	45 000
4800	Övriga utgifter		4 000

1125 Maskiner och inventarier	<u>7 000</u>
Anslagsbehov	425 000

46.40.75. Grundreparationer (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	1 000 000	269 100	1 600 000
	tb 2 000 000		

För utbyte av avloppsstammar i ekonomidelens B- och C-kök föreslås 1.000.000 mark. Detta är en fortsättning av föregående års totalrenovering av avlopp i golvet. De gamla avloppsstammarna är efter 26-år sönderrostade och vitrar sönder allt mer med otaliga stopp som följd.

För renovering av klassrummen i ekonomidelen föreslås 250.000 mark. Dessa klassrum är belägna i skolans äldsta del och i stort behov av renovering dels beträffande elinstallation och belysning men även beträffande dataanslutningar för nätverket till respektive klassrum.

För utbyte av styr- och reglerutrustningen föreslås 200.000 mark. Det är en fortsättning med etapp 3 av totalt 4, i gamla verkstadsdelen innefattande pannrum och fläktmaskineri TU-4 och 5 samt TA-3. Nuvarande utrustning är mer än 25 år och reservdelar finns inte längre att tillgå

För utbyte av fönsterfasad i sporthallen föreslås 150.000 mark. Det är en fortsättning med etapp 2 av totalt 3 och gäller västra fasadens fönster. Konstruktionen är idag med "fönsterkarmar" av stål och har efter 20 år mycket svåra rostangrepp.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>1 600 000</u>
	Anslagsbehov	1 600 000

46.40.76. Tillbyggnad (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		33 600	200 000

Momentet nytt.

För projektering av en tillbyggnad föreslås 200.000 mark. Sjömansskolans studerande har idag starkt begränsad tillgång till grupp- och studierum.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>200 000</u>
	Anslagsbehov	200 000

46.41. ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 221 261	7 350 000	2 804 000
Inkomster	-64 156	-1 050 000	-1 630 000
Nettoutgifter	2 157 105	6 300 000	1 174 000

Ålands sjösäkerhetscentrum skall bilda en självständig samordningsenhet med uppgift att planera, koordinera, organisera och marknadsföra olika typer av sjösäkerhetsutbildningstjänster. Ålands sjösäkerhetscentrum koordinerar och marknadsför den kursverksamhet med sjösäkerhetsanknytning som anordnas i landskapets regi. Skolornas kursverksamhet som marknadsförs till näringslivet, både åländskt och internationellt, utformas i enlighet med internationella krav i samarbete med kunden. Målsättningen är att erbjuda utbildning och övning under säkra förhållanden med tidsenlig utrustning som förekommer på fartyg. Utbildningen i användning av säkerhetssystem är föreskriven i den internationella konventionen STCW 95. Kursverksamheten genomförs i Ålands sjömansskolas namn tills Ålands sjösäkerhetscentrums förvaltningsmässiga status klarlagts samt verksamheten auditerats inom centrets ram. Landskapsstyrelsens målsättning är att den utrustning och de lokaler som finns även skall kunna utnyttjas av externa kunder.

Verksamheten förverkligas genom att sälja och köpa tjänster. Målgruppen är både sjöskolornas studerande och sjöfartsbranschen med kringnäringar. I inledningsskedet har centret i första hand erbjudit livbåsmanna-kurser och Fast Rescue Boat-kurser, men även föreskriven säkerhetsutbildning för yrkesverksamma fiskare finns inom utbudet av säkerhetskurser. Från och med sommaren 2000 har sjösäkerhetscentret även marknadsfört och sålt brandskyddsutbildning som inköpts från Mariehamns räddningsverk. Inom ramen för sjösäkerhetscentrets marknadsföring på och utanför Åland hör ytterligare kurser i fartygs- och maskinrumssimulator, radiokommunikation, Bridge Resource Management samt krishantering.

Under år 2001 beräknas kursverksamheten i egen regi omfatta ca 35 kurser inom sjösäkerhetsområdet samt ca 40 kurser inom brandskyddssektorn. Därtill skapas kurser för rederi- och fartygspersonal, görs koordinering mellan skolorna och marknadsförs ett brett kursutbud för sjöfartsbranschen, inklusive kurser i fartygs- och maskinrumssimulatorerna. För att kunna effektivisera uppbyggnaden och marknadsföringen internationellt kommer centret nu att behöva tilläggsresurser i form av köptjänster.

En ny övningsbassäng är under uppförande. Byggnationen beräknas slutförd för att tagas i bruk i februari 2001. I övningsbassängen kan kursverksamhet genomföras under säkra förhållanden, bl.a. regn och vind kan simuleras i övningssituationen inomhus.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet har erfarit att lagstiftning om sjösäkerhetscentret bör utarbetas för att det skall kunna fungera som en självständig utbildningsinstans.

Lagstiftningen är nödvändig för att bland annat fastställa centrets förvaltningsmässiga status. Dessutom är lagstiftningen en förutsättning för att utbildningen skall kunna auditeras inom sjösäkerhetscentrets ram. Innan detta är verkställt kan centret inte självständigt utfärda intyg över genomförda kurser. Med tanke på de intentioner som finns och de resurser som avdelats för att bygga upp verksamheten bör landskapsstyrelsen bereda en lag om Åland sjösäkerhetscentrum.

46.41.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 17 725,50	1 000 000	471 600	2 804 000
	tb 850 000		

Föreslås ett anslag om 2.804.000 mark för verksamheten vid Ålands sjösäkerhetscentrum.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Inom ramen för anslaget för inköp av tjänster föreslås att centret köper tjänster från Ålands sjömansskola för skötsel av bassäng samt teknisk kompetens motsvarande 20 % av driftsteknikerns arbetstid.

I anslaget ingår även inköp av brandskyddsutbildning från Mariehamns räddningsverk.

Därtill ingår anslag för bl.a. avlönande av föreläsare samt dagpenning, kost och logi till en civiltjänstgörare.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	1
Tillfälliga tjänster	3	2	2

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättad tjänst	358 797	
	- tillfälliga tjänster	270 921	
	- övriga löner och arvoden	365 282	
	- övriga personalutgifter	<u>5 000</u>	1 000 000
4100	Material och förnödenheter		320 000
4200	Hyror		14 000
4300	Inköp av tjänster		1 347 000
4800	Övriga utgifter		40 000
1125	Maskiner och inventarier		40 000
82026	Civiltjänstgöring		<u>43 000</u>
	Anslagsbehov		2 804 000

46.41.77. Livräddningsövningsanläggning (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 903 535,10	2 000 000		
	tb 3 500 000		

Momentet utgår.

46.42. ÅLANDS YRKESSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	19 638 982	20 750 000	27 039 000
Inkomster	-524 287	-500 000	-500 000
Nettoutgifter	19 114 695	20 250 000	26 539 000

Allmän måsättning

Direktionen för Ålands yrkesskola har utarbetat en intern utvecklingsplan för skolan. Utvecklingsplanen följer måsättningen i LL om utbildning efter grundskolan (52/1997) samt gällande läroplansgrunder. I utvecklingsplanen beskrivs den pedagogiska utvecklingen, utvecklingen av utbildningsprogrammen och läroplanerna, utvecklingen av de valbara ämnena samt lärarlagsarbetet. I planen poängteras att lärandet måste föras närmare arbetsituationen. Detta skall i första hand ske genom ökad arbetspraktik.

En måsättning är att undervisningen skall gå mot mer projekt- och problemorienterat lärande där det inte förekommer vattentäta skott mellan ämnena. Det måste således ses som en pedagogisk utmaning för skolan att kunna arrangera sådana studiemiljöer där å ena sidan olika ämnen bildar naturliga och meningsfulla helheter och där å andra sidan de studerande får hjälp och stöd i lärandet.

I utvecklingsplanen betonas läroplansarbetets betydelse för det inre utvecklingsarbetet. Det är i läroplanen måsättningarna för undervisningen skall beskrivas. Likaså skall de studerandes delaktighet i den gemensamma planeringen framgå av läroplanens målbeskrivningar. Utvecklingsarbetet i skolan kommer att fortsätta med förverkligandeplaner och intern fortbildning.

Allmän beskrivning av verksamheten

Läsåret 2000-2001 inleds yrkesträningsundervisningen. Första året erbjuds 4-6 studerande studieplats. Yrkesträningsundervisningen skall, utgående från den enskildes behov och förutsättningar, ge kunskap i att klara ett så självständigt och innehållsrikt framtida liv som möjligt vad beträffar boende, fritid, arbete och sysselsättning.

Målsättningen är att yrkesträningsundervisningen skall spridas in i skolans utrymmen på ett sådant sätt att denna grupp ungdomar inte segregeras från skolvardagens normala aktiviteter under lunchen, raster och liknande fria tillfällen. Yrkesträningsundervisningen inleds i tillfälliga utrymmen.

Utbildningssamarbetet med Ålands lyceum kring datautbildningen inom el- och dataprogrammet går in på andra året. Samarbetet skall pågå i tre år.

Grundidén med samarbetet är att förstärka de studerandes möjlighet att studera datateknik på högre nivå

Lärarbristen är ett akut problem som blir allt svårare att hantera. Andelen obehöriga lärare ökar. Samtidigt skärps kravet på pedagogiska kunskaper hos lärarkåren. Läsåret 2000-2001 är 57 % av lärarkåren vid yrkesskolan korttidsanställd, dels som timlärare dels som t.f lektorer på grund av avsaknad av behörighet.

Skolans ansvar för utvecklingsarbetet har ökat i och med att ansvaret för läroplanernas förnyelse överförts till direktionen. Krav på flexibla lösningar, valbara ämnen och individuella studieplaner m.m. har ökat den övergripande planeringen i skolan. Under år 2001 finns behov av att förnya läroplanerna för fyra av utbildningsprogrammen. Därefter följer de övriga läroplanerna.

Antalet studerande vid yrkesskolan har stabiliserats kring 270-290, fördelade på de nio utbildningsprogram som har yrkesskolan som hemvist.

Budgetåret 2001 beräknas antalet studerande uppgå till 290, fördelade på de olika programmen enligt följande:

Bygg- och samhällsteknik	2 klasser	22 studerande
El- och datateknik	5 klasser	64 studerande
Fordons- och transportteknik	3 klasser	34 studerande
Frisör	1 klass	9 studerande
Hotell och restaurang	3 klasser	37 studerande
Multimedia och kommunikation	2 klasser	32 studerande
Samhälleliga och sociala	3 klasser	46 studerande
Yrkesträningsprogrammet	2 klasser	10 studerande
Verkstads- och produktionsteknik	<u>3 klasser</u>	<u>36 studerande</u>
	24 klasser	290 studerande

46.42.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
16 905 616,73	18 750 000	3 387 100	20 139 000

Under momentet föreslås ett anslag om 20.139.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster bl.a. anslag för avlönande av timlärare, varvid även anslag för timlärare inom yrkesträningsundervisningen beaktats samt i övriga löner och arvoden anslag för föredragshållare och direktionens arvoden.

Anslaget för hälsovårdstjänster, i vilket ersättning för den gemensamma kuratorn ingår, har höjts något på grund av att kuratorns arbetstid vid yrkesskolan har ökat från 20 % av heltid till 40 % av heltid.

Skolans studerande ges numera möjlighet att avlägga prov för ADR-

körtillstånd (transport av farligt gods), för ”Heta arbeten” och liknande behörighetsgivande korta kurser. Anslag för dessa kurser har beaktats.

Inköp av utbildningstjänster beräknas öka, främst från mindre företag med pedagogisk verksamhet på programmet. Likaså måste pedagogisk kompetens köpas in när läroplansförnyelsen inleds. Anslaget har av den anledningen höjts något.

I anslaget för post-, tele- och banktjänster har beaktats kostnader för skolans Internettrafik. Anslaget har höjts något på grund av ökad användning av Internet.

Merparten av anslaget för maskiner och inventarier är förnyelse av datorer med kringutrustning för utbildningsprogrammet inom multimedia och kommunikation samt för den gemensamma tekniska undervisningen. Dessa datorer är nu fem respektive sex år gamla och anses förbrukade. Ytterligare föreslås en del nyanskaffningar för undervisningen i automations-teknik inom e- och dataprogrammet. I syfte att skapa en behagligare skolmiljö föreslås att en del gamla möbler ersätts.

För att främja den interna fortbildningen när utvecklingsplanens intentioner skall implementeras i verksamheten har anslaget för lärarfortbildningen höjts något. Pedagogisk handledning planeras för icke behöriga lärare.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	43	43	43
Tillfälliga tjänster	1	1	1
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	2
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	8	8	11
Bisyssla	5	2	1

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	10 336 564		
- tillfälliga tjänster	2 419 112		
- personal i arbetsavtalsförhållande	166 351		
- övriga löner och arvoden	118 973		
- övriga personalutgifter	<u>25 000</u>	13 066 000	
4100 Material och förnödenheter			
- småmaskiner och inventarier	230 000		
- kontors- och skolmaterial	120 000		
- litteratur	240 000		
- livsmedel och drycker	720 000		
- skyddskläder och annan skyddsutrustning	170 000		
- rengöringsmedel och förnödenheter	85 000		
- bränsle, smörjmedel och kemikalier	80 000		
- värme, el och vatten	800 000		
- byggnads-, el- och liknande material	310 000		
- reservdelar och tillbehör	220 000		
- övriga material och förnödenheter	<u>80 000</u>	3 055 000	
4200 Hyror			230 000
4300 Inköp av tjänster			

- reparation och underhåll av byggnader	430 000	
- reparation och underhåll av maskiner	100 000	
- annonsering och tryckning	130 000	
- post-, tele- och banktjänster	230 000	
- utbildningstjänster för personalen	150 000	
- renhållnings-, snöröjnings- och miljöjänster	110 000	
- transporttjänster	700 000	
- inkvarterings- och förplägnadstjänster	40 000	
- utbildningstjänster	150 000	
- hälsovårdstjänster	80 000	
- övriga tjänster	<u>98 000</u>	2 218 000
4800 Övriga utgifter		
- resor	100 000	
- fastighetsskatt	40 000	
- övrigt	<u>20 000</u>	160 000
1112 Immateriella rättigheter		190 000
1125 Maskiner och inventarier		<u>1 220 000</u>
Anslagsbehov		20 139 000

46.42.74. Om- och tillbyggnad för Ålands yrkesskola (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	500 000	756 800	4 500 000

Rubriken ändrad.

I budgetförslaget för år 2000 redovisades en utökning av verksamheten vid yrkesskolan i och med att yrkesträningsundervisningen på gymnasia Istadiet överfördes till skolan. Detta innebär att lämpliga undervisningsutrymmen måste skapas. Utbildningen planeras inledas läsåret 2000-2001 i mycket tillfälliga utrymmen.

För att de målsättningar som skissats i rapporten ÅUS 1999:1 skall uppnås föreslås att yrkesträningsundervisningen sprids in i skolans utrymmen på ett sådant sätt att denna grupp ungdomar inte segregeras från skolvardagens normala aktiviteter under lunchen, raster och liknande fria tillfällen.

Att placera yrkesträningsundervisningen i en skild flygelbyggnad uppfattas som en segregering av utbildningen i stället för den integrering som förespråkas.

Avsikten är att företa interna omflyttningar så att multimediautbildningen föreslås flyttad till nybyggnaden tillsammans med en del av yrkesträningsundervisningen samtidigt som yrkesträningsundervisningen övertar en del av multimediautbildningens nuvarande utrymmen i huvudbyggnaden.

Genom omflyttningen skapas förutsättningar att uppnå uppställda målsättningar samtidigt som de studerande inom yrkesträningsundervisningen kommer in i huvudbyggnaden med eftersträvd närhet till servicefunktioner som elevbetspisingen, köket för elevbetspisingen, tvätteriet samt skolans kansli.

Anslag för projektering, 500.000 mark, har beviljats i budgeten för år 2000. Projektet beräknas enligt en grov kostnadsuppskattning uppgå till 7.000.000 mark. Avsikten är att inleda tillbyggnaden under år 2001. Föreslås att ett delanslag om 4.500.000 mark upptas för inledande av projektet.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>4 500 000</u>
	Anslagsbehov	4 500 000

46.42.75. Grundreparationer (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 733 365,36	1 500 000	403 700	2 400 000

Yrkesskolan har byggts i etapper. Den äldsta delen, huvudbyggnaden och en flygelbyggnad, togs i bruk år 1963, verkstadsflygeln byggdes år 1970, kockflygeln år 1982 och fordonsverkstaden år 1993.

Sanering av ventilationssystemet i hela skolan inleddes år 1997. Verkstadsflygeln är den byggnad som återstår att sanera. Ventilationsombyggnader medför alltid relativt stora inre renoveringar bl.a. hör sanering av elsystemet nära samman med ventilationssaneringen. Grundreparationerna föreslås fortsätta, dock så att i stället för ventilationssystemet förnyas år 2001 avloppssystemet i verkstadsbyggnaden.

Samtidigt med bytet av avloppssystemet föreslås en mindre renovering av dataverkstaden och automationsverkstaden.

VVS-saneringen föreslås i övrigt flyttad till sommaren 2002.

För inledande av en total handikappanpassning av yrkesskolan föreslås 100.000 mark. Handikappanpassningen avses utföras under en följd av år och i samband med att andra sanerings- eller reparationsarbeten utförs. En totalplan för hela skolan skall göras upp.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>2 400 000</u>
	Anslagsbehov	2 400 000

46.44. ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	5 479 459	5 948 000	7 560 000
Inkomster	-573 878	-530 000	-1 970 000
Nettoutgifter	4 905 581	5 418 000	5 590 000

Målsättning

Målet med den yrkesinriktade utbildningen vid Ålands naturbruksskola är

att skapa förutsättningar för studerande att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som är nödvändiga för att verka som egna företagare eller anställda inom yrkesområdet och som krävs för fortsatta studier.

Undervisningens innehåll utformas så att den gagnar näringslivet och dess utvecklingsmöjligheter på den åländska landsbygden. Miljöfostran betonas i undervisningen. Likaså är entreprenörskap, kreativitet, nyskapande och internationalism begrepp som är vägledande för utbildningen.

Det pedagogiska arbetet inriktas på en ökad ämnesintegration för att därigenom uppnå en effektivare inläring samt bättre helhetssyn för studerande. De valbara ämnena utformas så att studerande kan bredda sitt yrkeskunnande eller förbereda sig för fortsatta studier.

På Ålands naturbruksskola finns det ett för studie- och övningsändamål ekonomiskt och tekniskt lämpligt skoljordbruk, Jomala gård och Ålands svinavelsstation. Studerande deltar i skoljordbrukets produktion och utvecklas till kunniga och företagsamma entreprenörer inom naturbrukets yrkesområde.

Skolan verkar för en levande landsbygd på Åland genom att bedriva fortbildning och annan utåriktad verksamhet inom ramen för Ålands landsbygdscentrum.

Verksamheten

Utbildningsprogrammet för naturbruk omfattar 120 studieveckor. Inom utbildningsprogrammet erbjuds två inriktningar; lantbruk (jord och skog) och hästhållning (jord och häst). Hösten 2000 inleddes inte utbildningsprogrammet inom naturbruk. Hösten 2000 startade en ettårig yrkesinriktad hästskötarutbildning med genomgången gymnasialstadiumutbildning som grund. Utbildningen har 12 platser. Såväl denna som hästinriktningen i det treåriga naturbruksprogrammet genomförs i samarbete med en privat rid-skola.

Hösten 2001 erbjuder skolan en 40 veckors grundutbildning i lantbruk/trädgård. Grundutbildningen är riktad till vuxenstuderande och förutsätter minst 5 års arbetserfarenhet inom branschen eller genomgången gymnasialstadiumutbildning. Undervisningen genomförs delvis på distans. Utbildningen är ett krav för att erhålla startstöd från landskapsstyrelsen.

Antalet studerande under år 2001 uppskattas till:

Utbildning	Antal studerande	
	vt	ht
Utbildningsprogrammet i naturbruk		
- inriktningarna hästhållning och lantbruk	24	48
Hästskötarlinje, gymnasialstadiumbaserad	12	
Grundutbildning i lantbruk, vuxen, distans	—	<u>10</u>
	36	58

Skoljordbruket Jomala gård föreslås budgetmässigt och förvaltningsmässigt hänföras till Ålands naturbruksskola från och med budgetåret 2001.

Den huvudsakliga produktionsinriktningen på skoljordbruket är mjölkproduktion. På skolan finns även en renrasig Charolais-besättning som fungerar dels som avelsbesättning dels för köttproduktion samt en liten färbesättning. Gårdens växtodling utgörs till största delen av grovfoder- och fodersädsproduktion för djuren.

Det odlas även en del sockerbeter. Fr.o.m. växtsäsongen 2000 odlas också chipspotatis. Ekologisk produktion bedrivs på en del av gårdens marker och en fortsatt omläggning planeras för att i framtiden om möjligt kunna producera ekologiskt kött.

Naturbruksskolan har de senaste 10 åren bedrivit lägerskoleverksamhet, under de senaste åren i samarbete med Ålands 4H-distrikt. Fyra lägerskolor är inbokade till våren och hösten 2001.

Skolan bedriver även en omfattande kursverksamhet riktad till landsbygdsföretagare och hobbyodlare. En kurskatalog från Ålands Landsbygdscentrum ges ut främst till företagare på landsbygden. Under år 2001 kommer de obligatoriska kurser för verksamma jordbrukare, vilka ingår i miljöstödsprogrammet att ta en stor del tid och resurser.

Det föreligger behov av en översyn och modernisering av skoljordbrukets ladugård. Budgetförslaget innehåller härvid ett anslag för fortsatt planering och projektering av en ny ladugårdsbyggnad vid Ålands naturbruksskola.

46.44.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 001 284,21	4 898 000	1 204 200	7 160 000

Under momentet föreslås ett anslag om 7.160.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal i skolan och på skoljordbruket i enlighet med bilaga 5.

Tillfälliga tjänster avser avlönande av timlärare för ordinarie utbildningsprogram och kursverksamhet.

Därtill ingår i anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande avlönande av praktikanter.

Övriga löner och arvoden avser anslag för direktionens arvoden.

Inköp av tjänster avser bl.a. utbildningstjänster från ridskola, handledarerättning vid arbetsplatsförlagd praktik samt inköp av utbildning för kursverksamhet.

Anslaget för maskiner och inventarier avser anskaffning av en ny slåtterkross, en ogräsharv för ekologisk ogräsbekämpning, en pickup-bil till fastighetsskötaren samt utbyte av klassrumsmöbler.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	7	7	8
Personal i arbetsavtalsförhållande	9	9	13
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	1	1	2
Bisyssla	5	5	3

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	1 783 552	
	- tillfälliga tjänster	230 939	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	1 839 920	
	- övriga löner och arvoden	47 589	
	- övriga personalutgifter	<u>51 000</u>	3 953 000
4100	Material och förnödenheter		
	- småmaskiner och inventarier	95 000	
	- kontors- och skolmaterial	62 000	
	- litteratur	82 000	
	- livsmedel och drycker	220 000	
	- värme, el och vatten	317 000	
	- byggnadsmaterial	21 000	
	- lantbruksprodukter	207 000	
	- övrigt	<u>349 000</u>	1 353 000
4200	Hyror		178 000
4300	Inköp av tjänster		
	- reparations- och underhållstjänster	173 000	
	- trycknings-, annonserings-, post- och teletjänster	214 000	
	- renhållningstjänster	58 000	
	- utbildningstjänster	719 000	
	- övrigt	<u>171 000</u>	1 335 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	94 000	
	- representation	3 000	
	- övrigt	<u>2 000</u>	99 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>242 000</u>
	Anslagsbehov		7 160 000

46.44.75. Renovering av fastighet (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	650 000		
	tb 400 000		

Momentet utgår.

46.44.76. Lösdriftsladugård (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		67 300	400 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 400.000 mark för fortsatt planering och projektering av en lösdriфтsladugård på naturbruksskolans skoljordbruk.

För att naturbruksskolan och dess skoljordbruk skall kunna leva upp till att vara en förebild för de studerande och för andra gårdar på Åland, bör en ny ladugård byggas där mjölkorna går i lösdriфт. Det skulle höja profilen på skolan och samtidigt öka elevintresset.

Den befintliga ladugården är snart 30 år gammal och med tanke på utvecklingen inom lantbruket och djurhållningen är det en lång tid. Den är dessutom i mycket dåligt skick och borde ses över eller helt och hållet tas bort.

Ett skoljordbruk måste följa med utvecklingen och kunde gärna vara ett steg före. Det måste kunna visa på nya möjligheter och trender inom djurhållning, teknik och ekonomi.

En ny kall lösdriфтsladugård i anslutning till eller istället för den nuvarande, som har uppbundet system, för ca 40 mjölkkor med rekrytering är under planering. Med tanke på djurens välbefinnande och en eventuell omläggning till ekologisk mjölkproduktion i framtiden är lösdriфт ett måste. En kall ligghall är att föredra för att få det så ekonomiskt som möjligt och också med tanke på djurens välbefinnande. I anslutning till den kalla ligghallen planeras en varm del med mjölkstation, undervisningsrum och sociala utrymmen.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>400 000</u>
	Anslagsbehov	400 000

46.46. ÅLANDS HUSMODERSSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 229 427	2 040 000	1 728 000
Inkomster	-161 765	-74 000	-62 000
Nettoutgifter	1 067 661	1 966 000	1 666 000

Ålands husmodersskola har som huvuduppgift att ge unga människor mognad och styrka att möta sina livsuppgifter både i hemmet och i samhället. Med beaktande av den intensiva tekniska utvecklingen på alla områden strävar skolan efter att bedriva utbildning för bevarande av hemkulturen i ett samhälle präglad av sjöfart, turism och informationsteknologi. Detta överensstämmer väl med landskapsstyrelsens handlingsprogram som betonar värdet av att utbildning skall ge självkänsla, ansvarstagande, social kompetens och beredskap för vuxenlivet samt bevarandet av den åländska identiteten. Skolan arbetar enligt övertygelsen om att det är den

enskilda individens livsstil som har betydelse för hur den framtida miljön kommer att vara på Åland.

I Ålands husmodersskola erbjuds utbildning i huslig ekonomi, textilslöjd och barnavård. Utbildningen skall ges på ett sådant sätt att

- de studerande ökar sin kompetens att sköta ett hem och eget boende till gagn både för sig själv och samhället
- kunskaperna förvärvas till övervägande delen genom praktiskt arbete
- traditionella hantverksmetoder och modern teknik förenas och ger de studerande förutsättningar till att skapa goda produkter inom textilslöjd och huslig ekonomi
- kunskaperna i barnafostran ger de studerande kompetens att arbeta som familjedagvårdare
- de studerande utvecklar sin kreativitet, initiativförmåga och ansvarskänsla
- insikter ges i företagsamhet och ekonomiskt tänkande
- miljöfostran, medmänsklighet och respekt för andra kulturer betonas i all verksamhet
- studierna blir både yrkesorienterande och studieförberedande
- de studerande får en positiv attityd till fortsatt utbildning med ökade förutsättningar att lyckas
- studieplatser kan erbjudas för vuxenstuderande.

Åtgärder behövs för att stärka intresset för skolan på ungdomsstadiet. Ansträngningar görs för att byta namn på skolan eftersom ordet husmor inte är bekant för dagens ungdomar.

En omstrukturerad utbildningens innehåll befrämjar ökat samarbete med andra skolor och breddar samtidigt målgruppen för skolans utbildningsprogram. Det är helt i linje med landskapsstyrelsens handlingsprogram som manar till största möjliga effektivitet i resursanvändningen bl.a. genom samarbete och samordning. Försök har gjorts med Ålands vårdinstitut och Ålands naturbruksskola.

De förstörade undervisningsutrymmena gör det möjligt att utöka vuxenutbildningen i enlighet med landskapsstyrelsens vilja att befrämja livslångt lärande med fortbildning och annan kompetensutveckling.

Grundkursen för familjedagvårdare inom den ettåriga utbildningen erbjuder studieplatser för vuxenstuderande. För familjedagvårdare planeras fortbildning som kan kompletteras med utbildning i entreprenörskap.

Projektet Landsbygdsturism med åländska traditioner avvecklas planerat under vårterminen med endast enstaka utbildningstillfällen, utvärdering, rapportering och strategiplan för den framtida landsbygdsturismen.

Den under höstterminen 2000 inledda utbildningen i rengöringsservice avslutas också under våren 2001.

Beräknat antal studieplatser under budgetåret:

Ettårigt utbildningsprogram	16 studerande
Familjedagvårdare, vuxen	6 studerande
Landsbygdsturism, vuxen	12 studerande
Rengöringsservice, vuxen	12 studerande
Fortbildning	12 studerande

46.46.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 072 750,93	1 920 000	290 600	1 728 000

Under momentet föreslås ett anslag om 1.728.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

I anslaget för tillfälliga tjänster ingår anslag för avlönande av bl.a. timlära-re, elevhemsövervakare och kökshjälp. I anslaget för personal i arbetsav-talsförhållande ingår anslag för avlönande av semestervikarie samt i övri-ga löner och arvoden direktionsarvoden.

De ökade planeringskostnaderna avser medel för omstrukturering och ut-veckling av den 1- åriga utbildningen.

Anslaget för material och förnödenheter skall täcka de materiella kostna-derna för driften av verksamheten, d.v.s. fastigheternas funktioner såsom värme, vatten och el samt undervisningsmaterial. Små maskiner och in-ventarier avser tidsenlig utrustning i den praktiska undervisningen och öv-rigt arbete.

Inköp av tjänster avser främst underhåll av byggnader, administrativa kostnader och transporter. I anslaget ingår 135.000 mark för renovering av elevhemmet.

Anslaget för maskiner och inventarier avser inköp av dator, uppdatering av möbler till elevrummen, en ny diskmaskin för storkök samt en ny gräs-klippare.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	2 ½	2 ½	2 ½
Tillfälliga tjänster	2	2	1
Timlärae vid läsårets ingång			
Bisyssla	5	6	6

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	629 074		
- tillfälliga tjänster	306 135		
- personal i arbetsavtalsförhållande	27 065		
- övriga löner och arvoden	31 726		
- övriga personalutgifter	<u>2 000</u>	996 000	
4100 Material och förnödenheter			
- livsmedel och drycker	75 000		

- värme, el och vatten	133 000	
- övrigt	<u>72 000</u>	280 000
4200 Hyror		
- maskiner och utrustning		1 000
4300 Inköp av tjänster		
- reparations- och underhållstjänster	150 000	
- trycknings-, annonserings- och teletjänster	52 000	
- övrigt	<u>89 000</u>	291 000
4800 Övriga utgifter		
- resor	34 000	
- övrigt	<u>11 000</u>	45 000
1125 Maskiner och inventarier		
- möbler och ADB-maskiner		<u>115 000</u>
Anslagsbehov		1 728 000

46.46.74. Inredning av skolans vind (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
156 675,65	tb 120 000		
Momentet utgår.			

46.48. ÅLANDS HOTELL- OCH RESTAURANGSKOLA

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	8 343 589	8 523 000	10 420 000
Inkomster	-995 341	-900 000	-940 000
Nettoutgifter	7 348 247	7 623 000	9 480 000

Målsättningen med den yrkesinriktade utbildningen vid hotell- och restaurangskolan är att med föreskriven grundutbildning som bas ge och utveckla sådana kunskaper och färdigheter som ger kompetens för arbete inom hotell- och restaurangbranschens olika sektorer samt för fortsatta studier. Utbildningen ges både på gymnasialstadie- och yrkesskolnivå

Denna målsättning uppnås genom

- att ge de studerande en gedigen utbildning som ger beredskap för framtida utmaningar på det lokala och internationella planet
- att i all utbildning sträva efter ökad initiativförmåga och kreativitet samt eget ansvar
- att stärka de studerandes sociala kompetens samt känsla för sin yrkesroll genom att kontinuerligt låta de studerande tillämpa nya kun-

skaper och färdigheter i verkliga arbetssituationer i skolan och i samarbete med näringslivet

- att ge de studerande goda insikter i miljöarbete samt företagsamhet, företagsekonomi och företagsvillkor
- att upprätthålla och kontinuerligt utveckla lärarnas yrkesfärdighet och pedagogiska kompetens.

Beskrivning av verksamheten

Vid gymnasialstadiereformens genomförande läsåret 1995-1996 utsågs hotell- och restaurangskolan till ansvarig skola för det treåriga utbildningsprogrammet inom hotell- och restaurangbranschen. I praktiken innebär det att skolan ansvarar för utbildningen och förverkligandet av läroplanens målsättning och fungerar som utexaminerande skola. Administrativt är programmet integrerat i tre skolor Ålands yrkesskola (ÅY), Ålands sjömansskola (ÅSS) och Ålands hotell och restaurangskola (ÅHRS). Under de två första studieåren är utbildningen i huvudsak förlagd till ÅY och ÅSS medan det tredje året i sin helhet är förlagt till ÅHRS som har ålagts ansvaret för utbildningens slutnivå

Utbildningsprogrammet inom hotell- och restaurangbranschen erbjuder två inriktningalternativ; servitör eller kock. Läsåret 2000-2001 tas 36 studerande från yrkes- och sjömansskolan in automatiskt till det tredje studieåret. Därtill sker en kompletterande antagning av 16 studerande med en tidigare tvåårig grundutbildning inom branschen.

Inom ramen för programmet antar direktionen även årligen studerande med student- eller gymnasieexamen som grundutbildning till en kompletteringsutbildning med inriktningalternativen servitör eller hotell- och konferenspersonal.

Under budgetåret 2001 kommer samtliga årskurser inom yrkeshögskoleprogrammet för hotell- och restaurangservice att finnas i skolan. De första studerandena från yrkeshögskoleprogrammet kommer att utexamineras våren 2001.

För att svara mot behovet av vuxenutbildning och den av näringslivet påtalade bristen av servitörer planeras att hösten 2001 anta 16 vuxenstuderande till en 40 studieveckors specialiseringsutbildning till servitörer. Detta innebär att antalet studerande vid skolan under år 2001 beräknas bli 143, vilket är en ökning med ca 20%.

Internationaliseringen blir en allt viktigare del inom utbildningen och skolan kommer under året, i enlighet med läroplanens intentioner, att fortsätta arbetet med att utveckla de internationella kontakterna. Nya avtal om praktikplatser för de studerande kommer att tecknas. Landskapsstyrelsen anser det viktigt att både lärare och studerande kan beredas möjlighet att delta i internationell branschfortbildning, seminarier och konferenser samt tävlingar inom olika områden. Ett utökad anslag för deltagande i internationell verksamhet föreslås härvid under moment 46.48.20.

Utbildningskapacitet år 2001:

Program	Antal klasser	Antal studerande vt	ht
Hotell- och restaurang			
- inriktning kock 3 studieåret	2	36	36
- inriktning servitör 3 studieåret	1	16	16
- inriktning servitör (gymn.bas.)	1	16	16
- inriktning hotell- och konferenspersonal (gymn.bas.)	1	16	16
		84	84
Utbildningsprogram			
Inom ramen för Ålands yrkeshögskola			
YH-program för hotell- och restaurangservice			
årskurs 1	1	14	14
årskurs 2	1	13	14
årskurs 3	1	12	13
årskurs 4	1	11	12
		50	53

46.48.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
7 821 133,17	8 000 000	1 663 400	9 890 000

Under momentet föreslås ett anslag om 9.890.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlönande av timlärare samt i övriga löner och arvoden anslag för bl.a. kursverksamhet och direktionsarvoden.

Anslaget för material och förnödenheter avser bl.a. kostnader för livsmedel och drycker. I anslaget ingår även en förnyelse av mindre arbetsredskap, köks- och restaurangutensilier samt köks- och restauranglinne. Dessutom ingår kostnaderna för skyddskläder, kontors- och skolmaterial samt städmaterial.

Inom anslaget för inköp av tjänster upptas de beräknade kostnaderna för arvoden till special- och gästföreläsare inom olika branschrelaterade fördjupningsområden. Gästföreläsarna kommer ifrån olika universitet och högskolor och anlitas i huvudsak inom YH-programmet för hotell- och restaurangservice, årskurserna 3 och 4. Därtill upptas kostnader för lärar- och personalfortbildning samt för del i psykologtjänst och övriga tjänster.

Anslagen under övriga utgifter upptar resekostnader och traktamenten för

special- och gästföreläsare, praktikplatsbesök under de studerandes obligatoriska utlandspraktik samt för deltagande i den Europeiska hotell- och restaurangskoleföreningens olika fortbildningsprogram, seminarier och tävlingar. Därtill har även reserverats anslag för fastighetsskatt, medlemsavgifter samt representation.

I anslaget för maskiner och inventarier föreslås anslag för inköp av diverse utrustning till övningsköken samt för inlösen av tävlingskök.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	16	17	17
Tillfälliga tjänster	1	1	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	4	4	4
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	3	2	3
Bisyssla	5	3	2

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	4 532 144	
	- tillfälliga tjänster	1 050 054	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	640 141	
	- övriga löner och arvoden	290 161	
	- övriga personalutgifter	<u>11 500</u>	6 524 000
4100	Material och förnödenheter		
	- livsmedel och drycker	835 000	
	- värme, el och vatten	410 000	
	- övrigt	<u>255 000</u>	1 500 000
4200	Hyror		688 000
4300	Inköp av tjänster		
	- byggnads-, reparations- och underhållstjänster	143 000	
	- trycknings-, annonserings-, post- och teletjänster	175 000	
	- Internet	35 000	
	- renhållningstjänster	100 000	
	- utbildningstjänster	250 000	
	- fortbildning av lärare och personal	85 000	
	- inköp av psykologtjänst	50 000	
	- övrigt	<u>100 000</u>	938 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	100 000	
	- övrigt	<u>30 000</u>	130 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>110 000</u>
	Anslagsbehov		9 890 000

46.48.21. Rörelseverksamhet (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 22 455,46	5 23 000	89 100	5 30 000

För rörelseverksamheten föreslås 530.000 mark. I momentet ingår utgifter för löner, råvaror, dekorationer, tvätt, annonsering och tryckning m.m. Se

även moment 36.48.21.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- övriga löner och arvoden		130 000
4100	Material och förnödenheter		
	- livsmedel och drycker	337 000	
	- övrigt	<u>20 000</u>	357 000
4200	Hyror		5 000
4300	Inköp av tjänster		33 000
4800	Övriga utgifter		<u>5 000</u>
	Anslagsbehov		530 000

46.50. ÅLANDS VÅRDINSTITUT

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	4 414 296	5 072 000	6 071 000
Inkomster	-233 703	-230 000	-414 000
Nettoutgifter	4 180 593	4 842 000	5 657 000

Ålands vårdinstitut har som uppgift att förmedla undervisning inom yrkesinriktad utbildning på gymnasialstadiet för social- och hälsovårdsbranschen. Detta sker huvudsakligen inom utbildning till yrket närvårdare med olika inriktningar enligt arbetslivets behov i det Åländska samhället. Dessutom utbildas assistenter för barnomsorg och skola (skolgångsbiträden) enligt efterfrågan på Åland.

Ålands vårdinstitut är en av de fem programansvariga skolorna inom Ålands yrkeshögskola. Inom utbildningsprogrammet vård utbildas sjukskötare. Därtill ansvarar Ålands vårdinstitut för kompletteringsutbildning och fortbildning i mån av möjlighet. Fortbildning på yrkeshögskolenivå sker i samarbete med Ålands högskola. Övrig fortbildning för personal med examen på gymnasialstadienivå sker så att den kan integreras med övrig grundutbildning i skolan.

Målet med utbildningarna är att ge en bred yrkeskunskap som svarar mot de behov som arbetslivet ställer i ett föränderligt samhälle. Genom ett nära samarbete med arbetslivet skall utbildningarna trygga invånarnas behov av kompetent arbetskraft och även bidra till utveckling av verksamheten inom social- och hälsovårdsbranschen. Skolans kontakter till aktuell kunskap och forskning samt det internationella nätverket skall också befrämja

den åländska social- och hälsovården.

En kartläggning över behovet av personal inom social- och hälsovård på Åland 1996-2006 visar att den kapacitet Ålands vårdinstitut har inte räcker till för att täcka det åländska behovet av personal inom branschen. Personalbehovet har sedan dess avsevärt ökat på grund av förändringar i befolkningsstrukturen och förändringar i social- och hälsovårdens verksamhet. Dessutom finns ett stort antal anställda med äldre utbildning som saknar kompetens som närvårdare. Inom både ungdoms- och vuxenutbildning erbjuds 4-6 kompletteringsplatser tillsammans med ordinarie utbildning under inriktade studier. Därtill sker en del av kompletteringen (ca 10 sv) som handledda självstudier.

Assistenter inom barnomsorg och utbildning skall erbjudas förberedande utbildning och yrkesexamen vart annat år med 16 platser. Nästa antagning sker hösten 2001 och examen avläggs i april 2002.

Nuvarande lokaler på Neptunigatan 21 är idag tillräckliga för gymnasialstadiets studerande och lärare medan vuxenutbildningen inryms i upphyrda utrymmen. Utrymmesfrågan för yrkeshögskoleutbildningen är dock oklara. För närvarande används övningsutrymmen och sociala utrymmen för undervisning.

Resultatmål

År 2001 har vårdinstitutet 120 studerande och erbjuder 320 studieveckor inom grundutbildning samt fortbildning 15 sv dels integrerade i närvårdutbildningens valfria kurser, dels i form av fortbildning för personal som verkar inom yrket.

Under året pågår följande utbildningar:

	Klasser	Antal studerande	
		vt	ht
Gymnasialstadiet			
Närvårdare ungdomsutbildning	3	39	42
Närvårdare vuxenutbildning	1	16	16
Närvårdare kompletteringsutbildning	1	20	6
Närvårdare läroavtalsutbildning	1	16	16
Assistent inom utbildning och omsorg	1		14
Yrkeshögskola			
Sjukskötare	2	<u>31</u>	<u>32</u>
		122	126

Gymnasialstadiet, ungdoms- och vuxenutbildning

Till gymnasialstadiet, ungdomsutbildning antas varje år 14 studerande. Till motsvarande vuxenutbildning antas minst vart annat år 16 studerande. I och med nya direktiv kan examen för vuxna endast ske i form av fristående yrkesexamen och före det krav på förberedande utbildning. Detta nya arrangemang medför stora arbetsinsatser och ett intensivt samarbete med arbetslivet. För att genomföra ovanstående plan krävs att en lärare frikopplas från undervisning och ansvarar för utveckling av vuxenutbildningen och de fristående examina under det första året 2001.

I verksamhetsplanen ingår antagning av 14 studerande till närvårdarutbildning per år. Utbildningsreformen medför en särskilt stor efterfrågan på närvårdarutbildning för personer med tidigare korta vårdutbildningar. Närvårdarutbildningens sista termin, 20 sv, är inriktade studier. På grund av att arbetsmarknaden på Åland är begränsad är det inte ändamålsenligt att alla 14 platserna på inriktningensalternativen är inom samma område. För att undvika att en stor del av studerandena måste söka sig till skolor utanför landskapet för att få önskad inriktning, delas grupperna och åländska studerande erbjuds möjlighet att välja mellan olika inriktningar. Detta gagnar både arbetsmarknaden och ger möjlighet att studera på hemorten. Vårterminen 2001 är det sista möjligheten att få närvårdarexamen med inriktade studier på 20 sv. Därför planerar skolan att våren 2001 erbjuda inriktning inom första vård, handikappomsorg samt fostran av barn och ungdom. Det kräver dock resurser i form av två lärare för den terminen, samt ett större antal expertföreläsare på arvodesbasis. År 2001 budgeteras för extra timlärare i yrkesämnen 16 h för att genomföra ovanstående plan.

Ålands Yrkehögskola - sjukskötutbildning

Inom yrkehögskoleprogrammet för vård sker antagning enligt tidigare verksamhetsplan vart annat år. På grund av att det råder stor brist på sjukskötare på Åland har planer framlagts att vårdinstitutet borde anta en extra utbildningsgrupp sjukskötutbildande år 2002. Utrymmen och övriga resurser för detta saknas dock och ingår inte ännu i verksamhetsplan och budgetering. Beslut i denna fråga bör tas inom år 2001.

Under år 2001 slutförs en 20 sv kurs på deltid och distans för handledare inom hälso- och sjukvård. Arvoden för föreläsare ingår i utgifterna och motsvaras av intäkter för kursen.

46.50.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 414 295,80	4 632 000	1 021 100	6 071 000
	tb 440 000		

Ökningen i personalkostnader är en följd av bl.a. den nya utbildningslagstiftningen för social- och hälsovården vilken kräver ökade resurser för perioderna av inläring i arbetet. Lärarnas ansvar för denna form av undervisning utökas vilket syns i ökat behov av tjänster och befattningar. Behovet av anslag för arvoden för föreläsare kvarstår och ökas i viss utsträckning på grund av de inriktningensalternativ som erbjuds inom gymnasialstadiets utbildningsprogram.

Inom alla dessa områden finns pågående utbildningsreformer, läroplansarbeten och övriga utvecklingsarbeten. Dyliga arbeten har hittills utförts i kommittéer och arbetsgrupper, vilket inte längre ryms inom lärarnas arbetsuppgifter och därför måste utföras som köpta tjänster. Tjänstekollektivavtalet med totalarbetstid för lärarna godkänner inte utbetalning för övertimmar utan de måste tas ut i tid, vilket medför behov av extra lärarresurser.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill föreslås inrättande av en tjänst som lektor i svenska och engelska (C 53) fr.o.m. 1.8.2001. Befattningen har de senaste tre läsåren varit timlärare i huvudsyssla och innehafts av en formellt kompetent lärare.

Utbildningen har vuxit i omfattning och innehåller nu utbildning i fyra enheter: Yrkehögskolans program, gymnasialstadiet med ungdomsutbildning, vuxenutbildning samt fortbildningsverksamhet. För att förverkliga en god ledning av verksamheten inom yrkehögskolan föreslås en ny tillfällig befattning som utbildningsledare. I befattningen ingår förutom undervisning ansvar för utveckling och ledarskap av yrkehögskoleprogrammet samt ansvar för att koordinera utvecklingsprojekt i samarbete med arbetslivet.

Upphyrda utrymmen på Storagatan 15 (två undervisningsutrymmen samt sociala utrymmen) medför en ökning av hyreskostnaderna, driftskostnader samt lönekostnader för städning.

Handledning och fortbildning för lärare och övrig personal är motivering till ökade utgifter för resetjänster och utbildningstjänster för personalen.

Övriga ökade anslag motiveras av ökat antal studerande och personal.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	7	9	10
Tillfälliga tjänster			1
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	2
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	5	5	7
Bisyssla	2	2	5

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	2 434 690		
- tillfälliga tjänster	1 748 517		
- personal i arbetsavtalsförhållande	196 348		
- övriga löner och arvoden	<u>141 445</u>	4 521 000	
4100 Material och förnödenheter			
- småmaskiner och inventarier	60 000		
- kontors- och skolmaterial	60 000		
- litteratur	50 000		
- livsmedel och drycker	14 000		
- rengöringsmedel	10 000		
- värme, el och vatten	50 000		
- reservdelar och tillbehör	10 000		
- övrigt	<u>6 000</u>	260 000	
4200 Hyror		195 000	
4300 Inköp av tjänster			
- byggnads-, reparations- och underhållstjänster	85 000		
- trycknings-, annonserings-, post- och teletjänster	100 000		

- personaltjänster	40 000	
- utbildningstjänster	300 000	
- avfalls-, snöröjnings- och miljö tjänster	10 000	
- hälsovårdstjänster	30 000	
- inkvarterings- och övr. förplägnadstjänster	45 000	
- transporttjänster	200 000	
- övrigt	<u>10 000</u>	820 000
4800 Övriga utgifter		
- resor	70 000	
- representation	5 000	
- övrigt	<u>20 000</u>	95 000
1125 Maskiner och inventarier		80 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd		<u>100 000</u>
Anslagsbehov		6 071 000

46.52. ÅLANDS HANDELSLÄROVERK

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	7 056 449	7 768 000	8 753 000
Inkomster	-582 139	-585 000	-550 000
Nettoutgifter	6 474 309	7 183 000	8 203 000

Kvalitativa mål

Utbildningen skall ge en bred bas för arbetsuppgifter inom handel och administration inom olika branscher. Utbildningen skall ge baskunskaper för ett livslångt lärande i syfte att ge de studerande förmåga och vilja att utveckla sig själv och bidra till utveckling av verksamheten. Efter avslutad utbildning skall merkonomen självständigt kunna söka, bearbeta och delge information. Han/hon skall också ha förmåga att analysera och lösa problem.

En merkonom skall ha väl utvecklad förmåga att kommunicera både muntligt och skriftligt samt i sitt arbete kunna använda minst två främmande språk. Han/hon skall kunna använda olika dataprogram och utnyttja olika kommunikationsmedel.

Eftersom åländska företag har många kontakter utåt, antingen i form av export av varor eller tjänster eller i samband med turismen, är såväl språkkunskaper som en viss kännedom om andra kulturer nödvändig.

Utbildningen genomförs genom ett elevcentrerat arbetssätt. Vid Ålands handelsläroverk förverkligas detta genom att lärarna arbetar i lärarlag och som handledare. För de studerandes del innebär det att inläringen är en aktiv process med ett forskande arbetssätt, t.ex. genom projektarbeten.

Entreprenörskap, kreativitet och nyskapande skall vara vägledande begrepp för utbildningen vid Ålands handelsläroverk.

Ålands handelsläroverks utbildningsprogram vid Ålands yrkeshögskola skall bidra till utvecklingen av det åländska näringslivet genom utbildning,

utvecklingsarbete och tillämpad forskning. Utbildningen skall fungera som en motor och kunskapsgenerator för utvecklingen genom att skapa en plattform för kompetensutveckling och en attraktiv och kreativ inlärningsmiljö på Åland med nätverk för kommunikation och förstklassig undervisning. Utbildningen skall stimulera och etablera samarbete både b-kalt, regionalt och internationellt för ett livskraftigt lärande landskap.

Utbildningsprogram/utbildningar

Under år 2001 beräknas i medeltal 137 elever studera vid handelsläroverket. De olika utbildningsprogrammen fördelas enligt tabellen nedan:

	Klasser	Antal	Antal
	vt/ht	elever vt	elever ht
Handel och administration (120 sv)	4/5	66	79
Vuxenutbildning till merkonom (80 sv)	1	16	-
Vuxenutbildning till merkonom (distans)	1	12	12
Ekonomi och marknadsföring (140 sv, YH)	4	<u>38</u>	<u>51</u>
		132	142

Utöver ovanstående utbildningar ordnar handelsläroverket kurser för datakörkort, sysselsättningsutbildningar och uppdragsutbildningar som en del av skolans ordinarie verksamhet.

Utbildningsprogrammet "Ekonomi och Marknadsföring" 140 sv inom Ålands yrkeshögskola genomförs som en försöksverksamhet åren 1997-2001. Samarbetet med de övriga ingående skolorna utvecklas vad gäller kurser och lärare. En arbetsgrupp har tillsatts för planering av en inriktning på revision med start höstterminen 2001.

Handelsläroverket har erbjudit möjlighet att studera till merkonom på distans från och med hösten 1998. Den första utbildningen erbjöds för personer som är bosatta i skärgården. Handelsläroverket fortsätter höstterminen 2000 med en utvidgad distansutbildning med när- och fjärrstudier även för andra än sådana personer som är bosatta i skärgården. De studerande följer samma läroplan som vuxenutbildningen och avlägger merkonomexamen. Lärarna utvecklar olika pedagogiska och tekniska metoder för denna nya typ av undervisning.

Behovet av sysselsättningskurser minskar i och med att läget på arbetsmarknaden har förbättrats. Det som mest efterfrågas är sysselsättningskurser i datorstödda arbetsuppgifter. Efterfrågan på kurser för datakörkort är fortsatt stor. I december 1999 fick handelsläroverket rätt att anordna fortsättningskurser för datakörkort, s.k AB-licens. Planeringen av dessa kurser pågår och kan komma igång under vårterminen 2001. Likaså växer efterfrågan på uppdragsutbildningar av olika slag.

Eleverna vid handelsläroverket kan välja kurser i historia och naturvetenskapliga ämnen vid lyceet för att bredda sin behörighet till vidare studier. Likaså kan eleverna vid lyceet välja t.ex. kurser i turismlära, marknadsföring och företagsverksamhet vid handelsläroverket.

46.52.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
7 056 448,62	7 768 000	1 472 100	8 753 000

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlönande av timlärare samt i övriga löner och arvoden direktionsarvoden och specialarvoden.

Under anslaget för hyror upptas bl.a. hyra till Ålands lyceum för våning fyra i den östra längan och gymnastiksalen samt hyror för maskiner och utrustning.

Under anslaget för inköp av tjänster ingår bl.a. lön för vaktmästare och gårdskarlar, undervisningstjänster från övriga skolor, kurator, psykolog samt konsulttjänster. Här ingår också en förhöjning av medel för fortbildning samt elevernas fria skollunch och reseersättningar.

Under anslaget för övriga utgifter upptas bl.a. fastighetsskatt, dagtrakamenten och resekostnader för lärare och personal samt patent- och licensavgifter för datatjänster.

Föreslås att 150.000 mark upptas för utbyggnad av parkering på Östra sidan av skolfastigheten.

Anslaget för maskiner och inventarier avser främst utbyte av datorer. Därtill ingår anslag för komplettering av vissa möbler samt upptas ett delanslag för anskaffning av en bil för fastighetsskötaren. Kostnaden för bilen delas med Ålands lyceum.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	10	10	10
Tillfälliga tjänster	1	1	1
Personal i arbetsavtalsförhållande	3	3	3
Timlärare vid läsårets ingång			
Huvudsyssla	6	6	5
Bisyssla	8	7	7

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	3 418 277		
- tillfälliga tjänster	2 081 129		
- personal i arbetsavtalsförhållande	456 279		
- övriga löner och arvoden	79 315		
- övriga personalutgifter	<u>5 000</u>	6 040 000	
4100 Material och förnödenheter			
- kontors- och skolmaterial samt litteratur	131 000		
- värme, el och vatten	195 000		
- övrigt	<u>85 000</u>	411 000	

4200 Hyror		135 000
4300 Inköp av tjänster		
- trycknings-, annonserings- och teletjänster	110 000	
- övriga personaltjänster	240 000	
- utbildningstjänster	192 000	
- övriga förplägnadstjänster	250 000	
- transporttjänster	190 000	
- övrigt	<u>241 000</u>	1 223 000
4800 Övriga utgifter		
- resor	46 000	
- representation	5 000	
- patent-, licens- och övriga avgifter för nyttjanderätt	40 000	
- övrigt	<u>23 000</u>	114 000
1124 Övriga markstrukturer		150 000
1125 Maskiner och inventarier		
- ADB-maskiner och kringutrustning	580 000	
- möbler	31 000	
- bil (delad med Ålands lyceum)	40 000	
- övrigt	<u>13 000</u>	664 000
8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd		<u>16 000</u>
Anslagsbehov		8 753 000

46.60. MUSEIBYRÅNS ALLMÄNNA VERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 225 696	2 298 000	2 500 000
Inkomster	-36 114	-40 000	-40 000
Nettoutgifter	1 189 582	2 258 000	2 460 000

Budgetförslaget för allmänna verksamheten innefattar kostnader av övergripande karaktär utan särskild sektionstillhörighet, såsom kostnader för diverse reparationsarbeten, resor, inventarier, bilar, magasinet i Godby etc.

Målsättningar för år 2001 är

- projektering av nytt centralmagasin
- fortsatt uppbyggnad av museibyråns databassystem
- fortsatt restaureringsarbete vid Tosarby stenhus, bl.a. husets trädgård
- återuppförande av den s.k. ”ryssbastun” från Grelsby.

Dessa projekt kommer att genomföras i samarbete med övriga sektioner inom byrån.

46.60.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 225 695,97	2 198 000	407 000	2 420 000

Föreslås ett anslag om 2.420.000 mark för museibyråns allmänna verksamhet.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande anslag för avlönande av semestervikarie.

Förutom personalutgifter avser momentet

- lokalutgifter för magasinet i Godby och delvis museibyggnaden i Mariehamn	185 000 mark
- fortsatt restaureringsarbete vid Tosarby stenhus	120 000 mark
- kostnader för fotoverksamhet	30 000 mark
- resor och representation för kanslisektionen och landskapsantikvarien	28 000 mark
- kostnader för utgivning av Åländsk Odling	80 000 mark
- inventarier	40 000 mark
- övrigt, såsom kostnader för bilar, data, kopiering, kontorsmaterial etc.	134 000 mark

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	5 *	5
Personal i arbetsavtalsförhållande	4	4	4

*3 tjänster överförda från moment 46.01.01 samt 1 tjänst tillfälligt överförd från moment 46.66.20.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter		
- inrättade tjänster	1 074 534	
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>728 466</u>	1 803 000
4100 Material och förnödenheter		190 000
4200 Hyror		185 000
4300 Inköp av tjänster		162 000
4800 Övriga utgifter		
- resor	25 000	
- representation	3 000	
- övrigt	<u>2 000</u>	30 000
1125 Maskiner och inventarier		<u>50 000</u>
Anslagsbehov		2 420 000

46.60.75. Uppförande av museimagasin (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		13 500	80 000
	tb 100 000		

Föreslås ett anslag om 80.000 mark för fortsatt projektering av en lagerbyggnad för museibyråns behov.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	80 000
	Anslagsbehov	80 000

46.62. ÅLANDS MUSEUM

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 350 624	2 600 000	2 768 000
Inkomster	-284 307	-290 000	-290 000
Nettoutgifter	2 066 317	2 310 000	2 478 000

Ålands museum handhar museibyråns utåriktade verksamhet i musei-byggnaden. Målgrupper är såväl lokalbefolkningen som turister. Utställningsverksamheten innefattar förutom den permanenta basutställningen specialutställningar. I filmsalen visas film, video och bildspel samt hålls föredrag och andra publika evenemang och möten. Utställningar av egen produktion exporteras i mån av möjlighet.

Målsättningar för år 2001

- den partiella renoveringen av basutställningen koncentreras till stationen Staden
- fortsatt förnyelse av basutställningens belysning
- specialutställningsverksamhet med både lokal och global prägel
- museets arkiv och bibliotek skall betjäna såväl forskare som allmänhet
- marknadsföringen av museet ges hög prioritet
- fortsatt satsning på skolsamarbete
- förbättrade besöks guider, foldrar
- utgivning av publikationer i anslutning till utställningsverksamheten
- produktion av museibutiksprodukter
- IT-utveckling, fortsatt arbete på förbättrade hemsidor
- fortsatt skötsel av naturaliasamlingen.

46.62.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 350 623,60	2 600 000	465 500	2 768 000

Föreslå ett anslag om 2.768.000 mark för Ålands museum.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster, anslag för avlönande av museivakter 14 månader.

Av anslaget avser

- ca 1.658.000 mark personalutgifter
- ca 200.000 mark utgifter för biblioteket och arkivet
- ca 520.000 mark utgifter för specialutställningar och basutställningen
- ca 120.000 mark tryckkostnader för foldrar och kataloger
- ca 270.000 mark för övriga utgifter för materialinköp, konservering, marknadsföring, Lek & Lär, filmsal m.m.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	7	7	7
Tillfälliga tjänster	1	1	1

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	1 319 157		
- tillfälliga tjänster	<u>338 843</u>	1 658 000	
4100 Material och förnödenheter			
- små maskiner och inventarier	150 000		
- litteratur	130 000		
- övrigt	<u>60 000</u>	340 000	
4200 Hyror		130 000	
4300 Inköp av tjänster			
- tryckningstjänster	200 000		
- annonserings-, marknadsförings- och reklamtjänster	180 000		
- övrigt	<u>145 000</u>	525 000	
4800 Övriga utgifter			
- resor	15 000		
- representation	5 000		
- övrigt	<u>30 000</u>	50 000	
1125 Maskiner och inventarier			
- ADB-maskiner och kringutrustning	40 000		
- audiovisuella maskiner	<u>25 000</u>	65 000	
Anslagsbehov		2 768 000	

46.64. ÅLANDS KONSTMUSEUM

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	660 273	655 000	757 000
Inkomster	-47 089	-35 000	-18 000
Nettoutgifter	613 184	620 000	739 000

Ålands konstmuseum har en framträdande roll i det åländska kulturlivet som en konstinstitution där utställningsverksamheten baserar sig på den permanenta basutställningen samt högklassiga specialutställningar.

För att Ålands konstmuseum skall kunna utveckla sin verksamhet effektivt och vara ett konkurrenskraftigt museum även på 2000-talet måste konstmuseet koncentrera sin verksamhet periodvis på olika verksamhetsformer. År 2001 kommer utställningsverksamheten, marknadsföringen samt restaureringen av konstmuseets samlingar att prioriteras.

Målsättningarna för år 2001 är bl.a. att

- basutställningen skall utvecklas och förnyas
- utställningsverksamheten skall hålla hög standard med erkända konstnärer och intressanta teman
- de årligen återkommande utställningarna skall utvecklas i samarbete med utställarna
- i samband med utställningarna skall informations- och föreläsningstillfällen anordnas
- de utställningar som produceras av konstmuseet skall ges speciell uppmärksamhet i form av resurser och marknadsföring
- marknadsföringen av konstmuseet skall tillägnas speciell uppmärksamhet under år 2001, exempelvis skall en egen logo framställas samt ett sammanhängande marknadsföringsmaterial produceras
- framställandet av nya hemsidor för konstmuseet så att de uppnår en standard som förväntas av motsvarande konstinstitutioner av idag
- artotekverksamheten skall utvecklas och utvärderas i samråd med Ålands museum och Ålands Konstförening r.f.
- inventeringen av konstmuseets samlingar slutförs där konstverkens kondition samt placering ägnas speciell uppmärksamhet
- restaurering av konstverk i konstmuseets ägo utförs
- inköp av konst sker i avsikt att utveckla konstmuseets basutställning, både gällande verksamma åländska konstnärer och komplettering av äldre konst i samlingarna.

46.64.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 17 074,33	6 25 000	125 000	743 000

Föreslås ett anslag om 743.000 mark för verksamheten vid Ålands konstmuseum.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår anslag i övriga löner och arvoden för anlitande av konservator för översyn och konservering av museets samlingar.

Föreslås ett anslag om 130.000 mark för inköp av konst. För konstmuseets övriga verksamhet föreslås ett anslag om 205.000 mark för utvecklandet av konstmuseets utställningsverksamhet och marknadsföring.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	2	2	2

Dispositionplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	373 000		
- övriga löner och arvoden	<u>35 000</u>	408 000	
4100 Material och förnödenheter		55 000	
4200 Hyror (för utställningar)		40 000	
4300 Inköp av tjänster		80 000	

4800 Övriga utgifter		
- resor	15 000	
- representation	<u>5 000</u>	20 000
1125 Maskiner och inventarier		10 000
1008 Övrig landskapsegendom (inköp av konst)		<u>130 000</u>
Anslagsbehov		743 000

46.64.70. Inköp av konst med donationsmedel (RF)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 698,54	5 000	700	4 000

Anslaget avser inköp av konst med medel ur Irene och Halvdan Stenholms donationsfond.

Dispositionsplan:

1008 Övrig landskapsegendom	<u>4 000</u>
Anslagsbehov	4 000

46.64.88. Inköp av värdepapper med donationsmedel (RF)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
37 500,00	25 000	1 700	10 000

Anslaget avser inköp av värdepapper med medel ur Irene och Halvdan Stenholms donationsfond.

Dispositionsplan:

1130 Värdepapper	<u>10 000</u>
Anslagsbehov	10 000

46.66. **KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE**

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	6 091 049	7 285 000	5 780 000
Inkomster	-958 088	-858 000	-880 000
Nettoutgifter	5 132 961	6 427 000	4 900 000

Platskontoret i Kastelholm förvaltar landskapets fastigheter inom Kastelholms och Bomarsunds fornminnesområden, bedriver restaureringsarbete vid Kastelholms slott, ansvarar för underhåll av Kastelholms kungsgård, Jan Karlsgården med värdshuset, för småbåtshamnen i Kastelholm och för Bomarsunds fästningsruiner. Platskontorets antikvariska personal handhar och utvecklar den museala och publika verksamheten inom fornminnesområdena samt bedriver historisk, byggnadshistorisk och arkeologisk forskning.

Under de senaste åren har platskontoret fått arbeta med ett antal projekt av vilka en del befinner sig i slutskedet, en del innebär kontinuerligt återkommande arbeten, en del har påbörjats nyligen och till sist, en del befin-

ner sig i planeringsskedet. Observera att Bomarsunds-projekten behandlas separat under nästa kapitel.

Till de projekt som är i slutskedet hör

- restaurering av slottet som enligt planerna bör avslutas under budgetåret och i sin helhet öppnas för allmänheten
- uppbyggnad av Ribackaanläggningen som p.g.a. överhettningen inom byggbranschen har blivit försenat med ca 1 år men som är i det närmaste avslutat
- porthusprojektet som är avslutat med undantag av byggnadens närmaste omgivning och vissa målningsarbeten
- modernisering av Jan Karlsgårdens Vårdshus både ifråga om tekniska installationer och inredningar.

Till projekt som innebär kontinuerligt återkommande arbeten hör

- underhålls- och reparationsarbeten av byggnader på Jan Karlsgården och i Kungsgården
- markvård, inklusive iordningsställande av betesmarker och stängselbyggnation inom Kastelholms fornminnesområde
- reparationer och årligt underhåll av båthamnanläggningen inklusive påningsarbetet
- byggande och underhåll av promenadstigar, vandringsleder (den nyaste är under uppbyggnad på Kastelholms kungsgårdsmarker) med tillhörande informationstavlor och –skyltar samt bänkuppsättningar
- publika och museala satsningar i slottet och på friluftsmuseum i form av öppethållning av områdenas tre museienheter, byggande av utställningar, organisation av konstinstallationer, konserter, egna teaterproduktioner, föreläsningar, aktivitetsdagar samt medverkan vid Ålands Hembygdsförbund r.f:s årliga evenemang och drift av två museibutiker
- avrapportering av samtliga forskningsinsatser, föremålsvård (hittills begränsat p.g.a. brist på en konservator), forsknings- och utredningsarbetet.

Till de projekt som nyligen påbörjats hör

- besökarcentrum för Kastelholmsområdet, ett offentligt projekt som enligt planerna bör stå färdigt under år 2001 men som bör vidareutvecklas under de kommande verksamhetsåren främst ifråga om databaserad information, filmproduktion, pedagogisk verksamhet och publikationer
- byggande av utsiktstorn på Kvarnberget i anslutning till kungsgårdens kulturstig
- nyskyllning av slottsområdet föranledd av ändringar i slottets öppethållning i och med restaureringsprojektets avslutande
- åtgärder som möjliggör användning av kungsgårdens fähus för publika och museala funktioner
- uppbyggnad av databaser för platskontorets forskningsarkiv.

Till de projekt som är i planeringsskedet hör

- projektering av Södra Slottsholmen, inklusive de nödvändiga arkeologiska undersökningar som måste föregå områdets exploatering
- utredningar gällande kungsgårdens framtida användning
- Bomarsundsprojekten. Se kapitel 46.68.

Under år 2001 avser platskontoret att sträva till att i mån av möjlighet av-

sluta de projekt som räknats upp under första gruppen, arbeta med verksamheten enligt sammanställningen under den andra gruppen samt – om möjligt – fullfölja uppdragen enligt den tredje gruppen. Däremot föreslås att, med tanke på de ovan nämnda arbetenas omfattning, uppskjuta projekten tillhörande den sista gruppen tills vidare.

46.66.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 339 033,66	5 440 000	933 400	5 550 000

För verksamheten på Kastelholms fornminnesområde föreslås ett anslag om 5.550.000 mark, varvid beaktats att 800.000 mark används av tidigare års anslag.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5. I anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande ingår anslag för avlönande av sommarpersonal.

Personal som avlönas under momentet tjänstgör även på Bomarsunds fornminnesområde.

Verksamhetsanslaget exklusive avlöningsutgifterna, d.v.s. totalt 2.094.000 mark, har planerats använt enligt följande ungefärliga fördelning:

Delegationen	25 000
Byggnadernas drift	450 000
Reparation och underhåll av byggnader	120 000
Kastelholms kungsgård (underhåll)	120 000
Underhåll av fornminnesområdet	180 000
Musei- och publikverksamhet	130 000
Forskningsarbetet	120 000
Resor	80 000
Utveckling av pedagogisk verksamhet	85 000
Utveckling av besökscentret	274 000
Köp av en ny kopieringsapparat	65 000
Utgifter för driften av världshuset och hamnen	150 000
ADB (maskiner, program, databaser)	90 000
Marknadsföring / annonsering	40 000
Vidareutbildning och kurser	35 000
Utrednings- och konsulttjänster	50 000
Övriga konsumtionsutgifter	<u>80 000</u>
	2.094.000

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	9	8 *	8
Tillfälliga tjänster		1	1
Personal i arbetsavtalsförhållande	6	7	7

*1 tjänst tillfälligt överförd till moment 46.60.20.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter

- inrättade tjänster	1 749 321	
- tillfällig tjänst	220 218	
- personal i arbetsavtalsförhållande	2 250 461	
- övriga personalutgifter	<u>36 000</u>	4 256 000
4100 Material och förnödenheter		654 000
4300 Inköp av tjänster		840 000
4800 Övriga utgifter		
- resor	80 000	
- representation	5 000	
- fastighetsskatt	10 000	
- övrigt	<u>50 000</u>	145 000
1125 Maskiner och inventarier		
- kopieringsapparat	70 000	
- lätta arbetsmaskiner	30 000	
- övrig inredning (besökarcentrum)	80 000	
- ADB-maskiner o kringutrustning	200 000	
- lab.utrustning m.m.	55 000	
- övrigt	<u>20 000</u>	<u>455 000</u>
Anslagsbehov		6 350 000
Användning av tidigare års anslag		<u>-800 000</u>
Förslag		5 550 000

46.66.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
96 328,36	145 000	38 700	230 000

Anslaget avser utgifter för produktion och tryckning av böcker och broschyrer (60.000 mark), produktion och inköp av souvenirer, frimärken och vykort vilka säljs i områdets två museibutiker (100.000 mark). Kulturaktiviteterna i slottet, i Vita Björn och på friluftsmuseet kommer att utvecklas vidare i form av egna produktioner av historiska föreställningar, kulturfartnar, aktivitetsdagar, konserter m.m. (45.000 mark) .

Anslaget avser även ersättningar för extra öppethållning av slottet i samband med aktiviteter, representation och extra gruppvisningar (25.000 mark).

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter		
- övriga löner och arvoden		50 000
4100 Material och förnödenheter		25 000
4300 Inköp av tjänster		70 000
4800 Övriga utgifter		<u>85 000</u>
Anslagsbehov		230 000

46.66.75. Slottets restaurering (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 107 525,61	1 700 000		

Momentet utgår.

Slottsrestaureringsprojektet avslutas och slottets närmaste omgivning återställs under budgetåret med medel som återstår från tidigare års anslag.

46.68. BOMARSUNDS FORNMINNESOMRÅDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	802 152	1 294 000	1 471 000
Inkomster	-99 218	-405 000	-79 000
Nettoutgifter	702 934	889 000	1 392 000

Verksamheten på Bomarsunds fornminnesområde har som huvudsyfte att bevara fornlämningarna, att underhålla ruinerna på antikvariskt korrekt sätt och att tillgängliggöra området för besökare genom kontinuerliga satsningar på landskapsvård, information och utveckling av besökarservice. I detta hänseende samarbetar platskontoret med Sunds kommun och näringslivet. Fastighetsförvaltningen omfattar även 20 olika arrendavtal som gäller inom området.

Under år 2000 genomfördes den andra utgrävningsetappen i ett flerårigt projekt som syftar att fokusera restaureringsinsatserna på undersökning och skydd av Brändklintstornet. Arbetet kommer att fortsätta år 2001 med projektering av ett skyddstak över ruinkomplexet samt med eventuella, kompletterande undersökningar och tillfälliga murreparationer.

Den andra större restaureringsinsatsen inom fornminnesområdet under år 2000 innebar fasad- och skorstensrekonstruktioner på den f.d. telegrafbyggnaden på Prästö. Arbetet planeras fortsätta med takreparationer och sanering av installationer, bl.a. flyttning av oljetanken.

Insatser beträffande markvården, främst beträffande sly och röjning, kommer under budgetåret att genomföras till stor del med hjälp av extern arbetskraft (entreprenad).

På uppdrag av Delegationen för Kastelholms och Bomarsunds fornminnesområde pågår en förnyad planering för ett besökarcentrum för Bomarsund vilket görs parallellt med platskontorets utredning över en långsiktig utveckling av fornminnesområdet. Avsikten är att, om möjligt, i första hand använda de inom området befintliga anläggningarna för respektive publika och museala funktioner. Det fortsatta projekterings-arbetet är beroende av politiska beslut ifråga om val och prioriteringar av de föreslagna satsningarna.

46.68.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
797 211,94	1 164 000	237 300	1 411 000
	tb 80 000		

Under momentet föreslås ett anslag om 1.411.000 mark varvid beaktats att 100.000 mark används från tidigare års verksamhet.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5. Därtill ingår i anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande anslag för avlönande av sommarpersonal.

Anslaget avser även köp av extern arbetskraft för röjnings- och slyarbete på fornminnesområdet samt i mån av möjlighet för murningsarbete.

Personal som avlönas under momentet tjänstgör även på Kastelholms fornminnesområde.

Anslaget beräknas preliminärt enligt ändamål fördela sig enligt följande:

Personalutgifter	664 000
Köp av extern arbetskraft	150 000
Resor	28 000
Byggnadernas drift	29 000
Underhåll och reparation av byggnader	120 000
Underhåll av fornminnesområde	130 000
Ruinrestaureringsprojektet	240 000
Forskning	40 000
Utveckling av pedagogisk verksamhet	45 000
Övriga kostnader	30 000
Anskaffning av maskiner och inventarier	<u>35.000</u>
	1.511.000

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster	1	1	1
Personal i arbetsavtalsförhållande	2	2	2

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- tillfällig tjänst	181 422	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	476 578	
	- övriga personalutgifter	<u>6 000</u>	664 000
4100	Material och förnödenheter		
	- bränsle, el och vatten	30 000	
	- byggnadsmaterial	170 000	
	- övrigt material	<u>30 000</u>	230 000
4300	Inköp av tjänster		
	- tjänster för byggnader	75 000	
	- tjänster för vägar	15 000	
	- övriga tjänster	220 000	
	- avfallstjänster	4 000	
	- expert- och utredningstjänster	140 000	
	- övrigt	65 000	
	- annonsering, reklam m.m.	<u>10 000</u>	529 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	28 000	
	- övrigt	<u>25 000</u>	53 000
1125	Maskiner och inventarier		35 000

Anslagsbehov	<u>1 511 000</u>
Användning av tidigare års anslag	<u>-100 000</u>
Förslag	1 411 000

46.68.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 940,15	30 000	10 100	60 000
	tb 20 000		

Anslaget avser kostnader för tryckning av turistbroschyrer och den första volymen i serien "Bomarsund - Studier" samt anskaffning av böcker och vykort för försäljning i lotsstugan.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>60 000</u>
	Anslagsbehov	60 000

46.70. ARKEOLOGISK VERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 995 672	2 319 000	2 923 000
Inkomster	-208 202	-300 000	-300 000
Nettoutgifter	1 787 470	2 019 000	2 623 000

Arkeologiska sektionen ansvarar - utgående från gällande lagstiftning - för bevarandet, utforskandet, vården och informationen om de över 13.000 registrerade fornlämningar och 377 kända marinarkeologiska objekt som finns i landskapet. Sektionen är remissinstans för ärenden som berör ansvarsområdet. Årligen handläggs ca 200 ärenden. Sektionen ansvarar även för den arkeologiska föremålsamlingen som uppgår till över 99.000 katalogiserade fyndnummer (exkluderande Kastelholms- och Bomarsunds-fynd).

Ett omfattande dataregister över fornlämningarnas och vrakens lokalisering är under utarbetande. Syftet är att göra informationen om var de fredda platserna finns så lätt tillgänglig som möjligt för samhällsplaneringen och allmänheten.

Sektionen har långsiktigt arbetat med att lokalisera och gränsbestämma sten- och bronsåldersboplatser för att undvika konflikter med markägare och samtidigt skapa förutsättningar för bevarande av fornlämningarna. Arkeologiska inventeringsundersökningar är därför aktuella i Jomala där flera boplatsovråden upptäckts på platser som i framtiden kan bli aktuella att bebygga. För att utforska järnålderns bebyggelsestruktur görs mindre undersökningar inom boplatsovråden från denna tidsperiod. På Hamnö fortsätter den arkeologiska undersökningen av en nyupptäckt husgrund. Den marinarkeologiska undersökningen i Marsund planeras fortsätta.

Sektionen förvaltar 20 olika fastigheter på sammanlagt över 260 ha. Under

senare år har resurser satsats på att göra områdena mer lättillgängliga och intressanta för besökare. Arbetet har i flera fall gjorts i samarbete med Ålands Turistförbund på så sätt att sektionen har utarbetat informationsmaterial om fornlämningarna och har hand om skötseln av områdena och i vissa fall även bemanning medan Turistförbundet står för marknadsföringen. Resultatet har blivit lyckat; tusentals ålänningar och turister besöker varje år de iordningställda platserna. Också på privat eller församlingsägd mark har sektionen ställt iordning områden. Mest besökta är Stenådersbyn i Långbergsöda, vikingaborgen och Idas stuga i Borgboda, den medeltida klostermiljön på Hamnö, kapellruinen på Lemböte, medeltidshuset i Jomala, batteribergen på Kungsö och i Sälis och även de områden som håller på att ställas i ordning på Rödhamn och längs Postvägen m.fl. Sammanlagt sköter sektionen stängselunderhåll, slyröjning och stigmarkeringar på 50 markområden med över 100 informationstavlor. Verksamheten är väldigt omtyckt av besökarna men resurskrävande för sektionen.

46.70.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 688 777,32	1 904 000	420 100	2 498 000

Under momentet föreslås ett anslag om 2.498.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

I anslaget ingår även medel för avlönande av personal i arbetsavtalsförhållande som utför arkeologiska fält-, forsknings- och inventeringsarbeten samt fornminnesvård.

I anslaget ingår även kostnader för den publika verksamheten i anslutning till "40-Projektet" som exempelvis Stenådersbyn, Borgboda fornborg och Batteribergen. Projektet Postvägen planeras uppmärksammas i utställningsform medan en broschyr i Sevärt-serien planeras utges om Rödhamn i Lemland som en del i det nordiska projektet om Kung Valdemars segeled. Postvägsprojektet planeras bli ett Interreg-projekt.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster (*1 vakant, ** 1 vakant t.o.m. 31.8)	4*	**5*)	5
Tillfälliga tjänster	3	3	3

*) 1 tjänst överförd från moment 46.01.01.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	1 144 103		
- tillfälliga tjänster	505 830		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>598 067</u>		2 248 000
4100 Material och förnödenheter			85 000
4200 Hyror			5 000
4300 Inköp av tjänster			85 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	70 000		
- övrigt	<u>5 000</u>		<u>75 000</u>
Anslagsbehov			2 498 000

46.70.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
202 839,08	300 000	50 500	300 000

Anslaget avser utgifter i samband med arkeologisk verksamhet där arbeten och undersökningar bekostas av uppdragsgivaren samt övrig försäljningsverksamhet.

190.000 mark avser utgifter i samarbetet med Ålands Turistförbund inom ramen för ”40-Projektet”.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- personal i arbetsavtalsförhållande		240 000	
4100 Material och förnödenheter		10 000	
4300 Inköp av tjänster		30 000	
4800 Övriga utgifter			
- resor		<u>20 000</u>	
Anslagsbehov		300 000	

46.70.29. Skydd av fornlämningsmiljö (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
104 055,22	115 000	21 000	125 000

Anslaget avser enbart ersättningar som utbetalas i enlighet med LL om fornminnen (9/1965 och 55/1999) samt kostnader för att uppfylla de överenskommelser och avtal som berör Långbergsödaområdet.

Dispositionsplan:

4800 Övriga utgifter		<u>125 000</u>	
Anslagsbehov		125 000	

46.70.88. Inköp av fastighet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00			

Momentet utgår.

46.72. ETNOLOGISK VERKSAMHET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 361 689	2 127 000	2 345 000
Inkomster	-212 952	-262 000	-262 000
Nettoutgifter	1 148 737	1 865 000	2 083 000

Sektionen ansvarar för landskapets kulturminnesvård, innefattande kul-

turmiljöer, byggnader och etnologiska föremål samt dokumentation av folkliv. Samlingen av museiföremål, som år 1999 uppgick till 22.371 nummer, kompletteras kontinuerligt, främst genom donationer och dånarv.

Hermas museigård på Enklinge, Ålands Skolmuseum i Vårdö och Kers fiskehus på Östra Mörskär i Kökar hör till sektionens ansvarsområde.

En väsentlig del av sektionens verksamhet utgörs av byggnadsrådgivning för kulturhistoriskt värdefulla byggnader samt fördelning av restaureringsbidrag.

Byggnaderna på Hermas museigård, som restaurerades efter inköpet år 1979, har underhållits kontinuerligt, men fordrar nu större åtgärder, främst ifråga om taken. Arbetet sker under flera år.

I enlighet med den nya bostadsproduktionslagen har ett samarbete inletts med byggnads- och brandskyddsbyrån vid kansliavdelningen ifråga om kulturhistoriskt värdefulla bostadshus.

Projektet ”Förädling av skärgårdstimmer” inom ramen för Interreg IIA slutförs under året.

Katalogiseringen av etnologiska föremål samt intervjuerna med äldre åänningar intensifieras med hjälp av extra arbetskraft.

46.72.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 002 251,88	1 515 000	291 500	1 733 000

Under momentet föreslås ett anslag om 1.733.000 mark.

Anslaget avser utgifter för Hermas museigård, Ålands Skolmuseum, Kers fiskehus, forskning, fältarbete, besiktningssupdrag och rådgivning samt komplettering och vård av museiföremål m.m.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande anslag för avlönande av personal för öppethållningen på Hermas museigård och Ålands Skolmuseum, restaureringsarbeten på de båda museerna samt personal för etnologiska och byggnadshistoriska undersökningar och katalogisering av etnologiska föremål m.m.

Föreslås ett anslag om 80.000 mark för upprustning av båhamnen på Signilsskär. Anslaget avser utgifter för återuppbyggnad av angoringsbryggan för mindre båtar i hamnbassängen och ny landningsbrygga för större båtar på lämplig plats. Hamnbassängen med omgivande stenpirar byggdes 1804-06 och är fortfarande i förvånande bra skick förutom den nu försvunna träkonstruktionen och nerrasade stenar. Därtill har landhöjningen gjort det svårt för större båtar att ta sig in i hamnen. För att öka tillgäng-

ligheten för besökare föreslås en upprustning under två års tid till en totalkostnad om ca 130.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	4	6 *	6
Personal i arbetsavtalsförhållande	1	1	1

*2 tjänster överförda från moment 46.01.01.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	1 331 286		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>221 714</u>	1 553 000	
4100 Material och förnödenheter			70 000
4300 Inköp av tjänster			84 000
4800 Övriga utgifter			
- komplettering av museiföremål	9 000		
- resor	10 000		
- representation	1 000		
- övrigt	6 000		<u>26 000</u>
Anslagsbehov			1 733 000

46.72.27. Avgiftsbelagd kundtjänst - utgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
255 353,72	262 000	44 100	262 000

Anslaget avser utgifter för rådgivning vid restaurering och renovering av kulturhistoriskt värdefulla hus, kostnader i samband med projektet "Förädling av skärgårdstimmer" inom ramen för Interreg IIA, tryckningskostnader för Kulturmiljöinventeringen för Kumlinge/Brändö och ett häfte i serien "Sevärt" samt kostnader för utställningarna på Hermas museigård och i Ålands Skolmuseum.

Anslaget för tillfälliga tjänster avser avlönande av extra arbetskraft för projektet "Förädling av skärgårdstimmer" samt anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande avlönande av övrig extra personal.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- tillfälliga tjänster	102 000		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>30 000</u>	132 000	
4100 Material och förnödenheter			30 000
4300 Inköp av tjänster			
- tryckningstjänster			70 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	20 000		
- övrigt	<u>10 000</u>		<u>30 000</u>
Anslagsbehov			262 000

46.72.50. Bidrag för renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
104 083,63	350 000	58 900	350 000

Föreslås ett anslag om 350.000 mark för ersättningar enligt 11 § och kostnader för underhållsarbeten enligt 17 § och 19 § i LL om skydd av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse (56/1988) samt till övriga kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Av anslaget används 50.000 mark som bidrag för restaurering av Sälso fyr i enlighet med överenskommelse med Sjöfartsverket.

Dispositionsplan:

8309 Övriga kapitalöverföringar	<u>350 000</u>
Anslagsbehov	350 000

46.80. LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	505 104	563 000	633 000
Inkomster	-12 109	-8 000	-10 000
Nettoutgifter	492 995	555 000	623 000

Landskapsarkivet har till uppgift att ta emot, förvara, förteckna och tillhandahålla arkivalier av betydelse för åländsk historieforskning. Personalen gör även utredningar och utställningar på basis av det arkivmaterial som förvaras i landskapsarkivet.

Under år 2001 avser landskapsstyrelsen utveckla möjligheterna till åtkomst av dokument på Internet. Ett lämpligt urval av viktiga dokument skall göras och en egen hemsida för landskapsarkivet är aktuell för ändamålet. Målet på sikt är att arkivets innehållsförteckning skall finnas på Internet.

46.80.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
505 103,87	563 000	106 500	633 000

Under momentet föreslås ett anslag om 633.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för tillfälliga tjänster anslag för avlönande av forskare två månader samt extra personal för registreringsutgifter.

Anslaget avser bl.a. kostnader för registrering av arkivets titlar i samkatalogen Katrina samt inköp av böcker, inbindning av protokoll samt övrig dokumentvård.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	3	3	3

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	509 462	
	- tillfälliga tjänster	<u>58 538</u>	568 000
4100	Material och förnödenheter		
	- böcker	20 000	
	- övrigt	<u>20 000</u>	40 000
4300	Inköp av tjänster		<u>25 000</u>
	Anslagsbehov		633 000

47. NÄRINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	27 934 488	32 598 000	34 468 000	5,7%	23,4%
Överföringsutgifter	59 039 562	88 411 000	102 280 000	15,7%	73,2%
Realinvesteringar	86 853	5 400 000	4 600 000	-14,8%	5196,3%
Lån och övriga finansin- steringar	3 955 297	19 800 000	10 100 000	-49,0%	155,4%
Summa utgifter	91 016 199	146 209 000	151 448 000	3,6%	66,4%
Summa inkomster	-6 585 634	-10 653 000	-28 146 000	164,2%	327,4%
Nettoutgifter	84 430 565	135 556 000	123 302 000	-9,0%	46,0%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Allmän förvaltning	8 090 179	9 053 000	13 059 000	44,3%	61,4%
Näringslivets främjande	23 352 620	41 853 000	25 516 000	-39,0%	9,3%
Europeiska Unionen - målprogram 2			9 470 000		
Övrigt stöd till näringslivet	1 327 500	3 100 000		-100,0%	-100,0%
Turismen	8 731 046	8 631 000	8 895 000	3,1%	1,9%
Sysselsättningens främjande	3 243 111	4 200 000		-100,0%	-100,0%
Främjande av lantbruket	6 332 141	9 260 000	12 807 000	38,3%	102,3%
Europeiska Unionen - program för landsbygds utveckling			40 640 000		
Övrigt stöd till lantbruket	16 281 839	31 790 000		-100,0%	-100,0%
Främjande av skogsbruket	1 442 965	2 120 000	1 840 000	-13,2%	27,5%
Jakt- och viltvård	446 586	869 000	846 000	-2,6%	89,4%
Främjande av fiskerinäringen	3 641 599	9 112 000	5 452 000	-40,2%	49,7%
Europeiska Unionen - strukturprogram för fiskeri- sektorn			6 370 000		
Ålands arbetsmarknadsbyrå	7 740 941	9 798 000	11 173 000	14,0%	44,3%
Europeiska Unionen - målprogram 3, åtgärd 3			1 585 000		
Yrkesvägledningen	410 627	370 000	74 000	-80,0%	-82,0%
Försöksverksamheten	3 539 948	4 352 000	4 990 000	14,7%	41,0%
Skollägenheten Jomala gård/ Ålands svinavelsstation	3 355 132	2 796 000	1 085 000	-61,2%	-67,7%
Skötsel av jordegendomar	159 560	5 510 000	2 610 000	-52,6%	1535,8%
Skötsel av egna skogar	482 877	670 000	630 000	-6,0%	30,5%
Ålands fiskodling, Gutterop	2 437 528	2 725 000	4 406 000	61,7%	80,8%
Summa	91 016 199	146 209 000	151 448 000	3,6%	66,4%

Allmän motivering

Landskapsstyrelsens övergripande mål för näringsavdelningens verksamhetsområde är att bidra till att skapa förutsättningar för ett livskraftigt och lönsamt näringsliv, som kan erbjuda välavlönad sysselsättning på hela Åland.

Inom ramen för näringsavdelningen arbetar landskapsstyrelsen inom de tre

politikområdena näringspolitik, regionalpolitik och arbetsmarknadspolitik. Det är tre politikområden som mycket tätt går in i varandra och som landskapsstyrelsen synkroniserar för att uppnå de uppställda målen. Samarbetet med utbildningsavdelningen utvecklas ytterligare för att ännu mer effektivt möta upp till arbetslivets behov av utveckling.

Med hänvisning till målen i allmänna motiveringen skall landskapsstyrelsen förutom sjöfartsfrågorna, regionalpolitiken samt befolkningsutvecklingen även arbeta med följande strategier under år 2001.

Jämnare näringsstruktur och ökad export av varor och tjänster

Med hänsyn till den sneda näringsstruktur, med stor tyngdpunkt på sjöfart, som finns i landskapet arbetar landskapsstyrelsen för att utveckla och bredda det landbaserade näringslivet. Landskapsstyrelsen konstaterar vidare att nästan enbart den offentliga sektorn har expanderat de sista åren, vilket är en negativ utveckling som bör brytas. Målet är att det skapas fler arbetsplatser inom den privata sektorn. Områden som bedöms som särskilt intressanta att utveckla är den högteknologiska industrin, utveckling av tjänster, t ex sjöfartsrelaterade tjänster samt tjänster inom IT-området.

Den nya infrastruktur inom kommunikationsområdet som nu byggs upp, tillika med den mycket moderna telekommunikationsutrustning som installeras kan ge oanade möjligheter för att utveckla nya tillämpade affärsidéer. Det finns även ett stort behov av yrkeskunnig arbetskraft, vilket är en förutsättning för att de idag befintliga exportföretagen ska kunna utvecklas och expandera, vilket bör ägnas särskild uppmärksamhet från utbildningssektorn. Förutom att det skapas möjligheter för IT-företag att utvecklas är det ännu viktigare att se IT som ett kvalificerat tekniskt hjälpmedel för de befintliga företagens utveckling och konkurrenskraft.

För att möjliggöra en utveckling och breddning av näringslivet prioriterar landskapsstyrelsen stöd till produktutveckling och exportmarknadsföring, vilka är de viktigaste instrumenten för att entreprenörer ska våga ta risken att utveckla nya affärsidéer. Lagstiftning och regelverk gällande landskapsstyrelsens olika former av näringsstöd ses över för att möta behoven så effektivt som möjligt.

Landskapsstyrelsen avser vidare att arbeta för att Ålands Utvecklings Ab och de två industrihusbolagen skall effektivisera sitt arbete för att gynna tillväxten av nya företag och nya företagsidéer. Landskapsstyrelsen fortsätter strävanden att genomföra projektet med en IT-by för att därigenom skapa goda utvecklingsmiljöer. Det skall finnas lämpliga lokaliteter att tillgå vilka hyrs ut till befintliga företag till marknadspriser. Till nya "groddföretag" ska lokaler i inledningsskedet kunna erbjudas. Likaså skall tillgången till riskvilligt kapital effektiviseras genom Ålands Utvecklings Ab. Landskapsstyrelsen kommer under året att se över Ålands teknologacentrums organisation och verksamhet och knyta det närmare den näringsutvecklande verksamheten genom ändrat huvudmannaskap från utbildningsavdelningen till näringsavdelningen fr.o.m. 1.7.2001.

Landskapsstyrelsen kommer vidare att arbeta för att samordna de företagsfrämjande och rådgivningsinsatser som vidtas av näringslivets organisa-

tioner och kommuner till den del det finns anställda som landskapsstyrelsen är med och medfinansierar. Det är av största vikt att rådgivningsverksamheten fungerar maximalt effektivt gentemot företagen.

Landskapsstyrelsen avser vidare att arbeta för åtgärder som ger mervärde för det Åländska samhället som ökad export och ökad sysselsättning. Det görs bl.a. genom att bidra till näringslivets organisationer och andra intressenter (kommuner) så de kan arbeta för en bättre och mer utvecklad rådgivningsverksamhet. De kan också bidra till att öka samarbetet mellan företagen så att det skapas bättre förutsättningar att öka exportverksamheten.

Utvecklingen av IT-företag och IT som hjälpmedel tar utgångspunkt i det strategidokument som landskapsstyrelsen lämnar till lagtinget under hösten 2000 samt att Europeiska kommissionens handlingsplan *eEurope* kommer att beaktas.

Fler hållbara och välbetalda arbetsplatser på hela Åland

Regionalpolitiken

Besluten om de olika näringspolitiska programmen för åren 2000-2006 med delfinansiering från EU togs så sent som i slutet av år 2000 och år 2001 blir därmed det första hela förverkligandeåret. Under hösten 2000 avslutades de interna förberedelserna inför genomförandet av programmen. Innehållet i de olika programmen beskrevs i landskapsstyrelsens meddelande nr 3, 1999-2000. Särskilt viktigt för finansieringen av många projekt som initieras på landsbygden är mål 2-programmet med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Översynen av företagsstöden fortsätter under året. Under år 2000 ändrades regelverken för bl.a. investeringsstöd. Dessutom utarbetades principer för stöd till kompetensutveckling och miljöinvesteringar. I den utredning som ÅSUB gjorde om företagandet och näringspolitiken (ÅSUB Rapport nr 1999:2) framgick att företag på hela Åland var solidariska med den gynnsammare politiken till förmån för skärgården. Under år 2000 reviderades stödet till detaljhandeln i glesbygden samtidigt som en utredning från ÅSUB offentliggjordes om den framtida utformningen av butiksstödet. På basen av erfarenheterna av revideringen år 2000 och resultaten av utredningen kan butiksstödet komma att ändras under året. Avsikten är att stödet endast skall omfatta skärgårdsbutikerna och att en större lokal försäljning skall stimuleras.

Nya reformprocesser som pågår inom Europeiska Unionen och som följs av avdelningen är dels de första stegen för att utforma regional- och strukturpolitiken efter år 2006, med kanske tio nya medlemsstater, dels förbereds en kommissionsförordning om hur medlemsstaternas statistiska territoriella indelning (NUTS) skall se ut. Inom ramen för nordiska ministerrådets arbete i den regionalpolitiska kommittén (NÄRP) bevakas utredningsresultaten i en jämförande studie av ländernas och de självstyrande områdenas system för ekonomiska transfereringar mellan den nationella nivån och kommunerna.

Effektivare arbetsförmedling

Under den första delen av år 2001 beräknas den nya lagstiftningen om arbetsmarknaden på Åland träda i kraft. I samband med den nya lagstiftningen kommer det huvudsakliga ansvaret för sysselsättningsfrågorna att

helt flyttas över till den nya arbetsmarknadsbyrån, vilken blir en fristående myndighet underställd landskapsstyrelsen. Den nya arbetsmarknadsbyrån skall ersätta dagens arbetsförmedlingsbyrå samt yrkesvägledningsbyrå. Den nya lagstiftningen är av ramlagskaraktär och innehåller en ny arbetsmarknadslag för Åland och en ny landskapslag om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Arbetslöshetsgraden är för närvarande låg i landskapet och det råder nu en klar arbetskraftsbrist inom vissa sektorer. Den nya organisationen ska anpassas till att effektivare tillgodose arbetslivets behov.

Primärnäringsar

Lantbruket utgör en viktig bas för ett spritt boende och sysselsättning på hela Åland. Ett lönsamt lantbruk med djurhållning är dessutom en av förutsättningarna för att bevara ett öppet landskap. Landskapsstyrelsen ser en utvecklingspotential i mjölk-, nötkötts- samt fårproduktionerna. Dessutom bör de produktionsgrenar där Åland har naturliga förutsättningar att lyckas t ex grönsaks- och fruktodlingen, även konkurrera på en större marknad. För att lyckas med en utveckling av livsmedelsproduktionen bör ett omfattande arbete läggas ner på ökat kvalitetstänkande i produktionen för att bibehålla och utveckla den position Åland redan har. Även insatser för kompetenshöjande åtgärder är viktig inom branschen.

Det nya landsbygdsutvecklingsprogrammet 2000 - 2006, vilket delvis är medfinansierat av EU, utgör en viktig åtgärd för att bevara de aktiva lantbruk som finns idag. Landskapsstyrelsen kommer vidare att arbeta för att stöda kompletterande verksamheter till lantbruket där målet är att det även i fortsättningen skall vara möjligt att bo kvar på landsbygden och ha den huvudsakliga utkomsten med lantbruket som bas.

Livsmedelsindustrin är idag den största industrin på Åland vilket borgar för en stor kompetens inom branschen. Landskapsstyrelsen strävar efter att det så långt som möjligt sker en vidareförädling av de lokala råvarorna och avser därför att arbeta för att sektorn ytterligare ska utvecklas och även omfatta nya produkter. Ett effektivt nätverk av såväl interna som externa krafter bör skapas för att knyta ihop kompetens och kontakter i syfte att utveckla förädlingen av livsmedelsprodukter. I denna utvecklingsprocess är det viktigt med ett helhetstänkande ända från uppfödning/odling via förädling till marknadsföring.

Såväl globalt som i Europa och Norden sker en stark fokusering på säkerhet i livsmedelsfrågor. Konsumenterna ställer allt högre krav på livsmedlen och strategin går mot ökad integrerad kontroll ända från producent till konsument. Näringsavdelningen har ansvar för att genomföra strukturpolitiken, finansierar rådgivningen samt vissa andra stöd till jordbruket, medan social- och miljöavdelningen ansvarar för livsmedelskontrollen. Landskapsstyrelsen avser att en gemensam strategi utarbetas för hur Åland skall förhålla sig till frågan om säkerhet i livsmedelsfrågor.

Arbetet med att införa det nya PEFC-systemet (Pan European Forest Certification) för miljömärkning (skogscertifiering) kommer att intensifieras under inkommande år. Syftet är att miljömärkningen skall öka trovärdighet och konkurrenskraft på den internationella marknaden och därmed gä-

rantera näringen som helhet en fortsatt trygg verksamhet. PEFC-systemet är gemensamt för ett 20-tal länder i Europa. Certifieringssystemet passar bättre till familjeskogsbruk än andra jämförbara system.

Förutsättningarna för havs- och laxfisket har drastiskt försämrats. Kvoten för strömming har skurits ned inom de för Åland viktigaste fiskevattnen. Storleken på strömmingen har blivit mindre varvid utbytet i förädlingsledet försämrats. Även prissättningen på strömmingen har haft en negativ utveckling. Dessa faktorer bidrar till en totalt sämre lönsamhet.

Laxkvoten torde bli densamma som under år 2000. Laxfisket är mycket hårt reglerat och har under den senaste tiden varit svårt utsatt för sälskador. Detta medför sannolikt att den åländska kvoten inte blir uppfiskad vilket också gör att det är svårt att få lönsamhet i fisket.

Landskapsstyrelsen mål är att utveckla det kustnära fisket, vilket också har ökat, speciellt fiske av sik, abborre och gös. Utvecklingen sker dels genom olika fiskevårdande åtgärder för nämnda arter dels genom åtgärder för att fisket skall utsträckas över en längre tidsperiod för att skapa jämnare tillgång. Även åtgärder som medför en effektiv uppsamling även av små fångster är viktiga.

47.01. ALLMÄN FÖRVALTNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	8 090 179	9 053 000	13 059 000
Inkomster	-200 468	-270 000	-245 000
Nettoutgifter	7 889 711	8 783 000	12 814 000

Nuvarande byråindelning bibehålls. Däremot avser landskapsstyrelsen att utveckla ett närmare samarbete tvärsektorielt när det gäller arbetet med strukturstöden, vilket på sikt kan få konsekvenser för den formella organisationen. Målet är att organisera avdelningen och upparbeta rutiner så att handläggningen av stödärendena blir mer effektiv. Arbetet med kontroller och uppföljning av stödverksamheten skall också utvecklas under året.

Näringsavdelningen skall ta en aktiv roll i utvecklingen av det åländska näringslivet genom att bl.a. arrangera seminarier samt delta i internationellt arbete som syftar till att skapa mervärde för Åland.

Under år 2001 fortsätter arbetet med att ytterligare förbättra avdelningens externa information och kommunikation.

En kraftig förstärkning av personalresurserna vid skogsbruksbyrån föreslås inför år 2001 samt de närmast följande åren. Detta föranleds av det mycket omfattande arbetet med skogscertifieringen.

För avdelningens verksamhet krävs goda beslutsunderlag, vilket bl.a. köps in i form av olika utredningar och experttjänster.

47.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
7 611 712,00	8 422 000 tb 200 000	2 079 300	12 363 000

Under momentet föreslås ett anslag om 12.363.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Föreslås att den inrättade tjänsten som utvecklingsplanerare indras.

Därtill föreslås att en tjänst som avdelningsjurist (lkl A25) samt en tjänst som företagskonsult (lkl A24) inrättas fr.o.m. 1.3.2001 vid allmänna byrå. Uppgifterna har tidigare upprätthållits med anslag för tillfälliga tjänster.

Föreslås att en inrättad tjänst som miljöstödsansvarig ombildas till en tjänst som programansvarig (lkl A22) fr.o.m. 1.3.2001 med anledning av det utökade ansvaret med administration av det omfattande LFA-stödet. Med anledning av förestående pensionering föreslås arbetsuppgifterna med rådgivning inom frukt- och bärsektorn flyttas över till Landsbyggs-konsult från halvårsskiftet. Som en vidare konsekvens inrättas en ny tjänst som växtskyddsinspektör (lkl A21) fr.o.m. 1.7.2001 samt att den nuvarande tjänsten som lantbrukshandläggare ombildas till en tjänst som lantbruksinspektör (lkl A21) fr.o.m. 1.3.2001 med anledning av det utökade ansvaret för jordbruksbyråns lagstiftning i förhållande till den omfattande mängden EU-direktiv som kontinuerligt skall implementeras.

Föreslås även att en tjänst som skogsbruksplanerare (lkl A20) samt en tjänst som jakthandläggare (lkl A20) inrättas fr.o.m. 1.3.2001 vid skogsbruksbyrå. Motsvarande funktioner har tidigare upprätthållits med anslag för tillfälliga tjänster.

I anslaget för tillfälliga tjänster har även beaktats anslag för avlönande av erforderlig personal med anledning av skogscertifieringen.

Anslaget för inköp av material och förnödenheter omfattar huvudsakligen litteratur, tidskrifter, bränsle, beklädnad samt diverse övrigt.

Anslaget för inköp av tjänster omfattar bl.a. reparation och underhåll av bilar, kostnader för annonsering, telefon och försäkringar. Arbetet för att utarbeta relevant information om avdelningens verksamhet riktad till allmänheten fortsätter under året. Under året intensifieras arbetet med information på Internet. Inköp av tjänster för utredningsverksamhet är tämligen omfattande vid avdelningen då behovet av relevant underlagsmaterial inför beslutsfattande är stort. EU-programmen föranleder också behov av att köpa tjänster för utvärdering. Behovet av översättningstjänster har ökat efter EU-medlemskapet och beräknas kvarstå I anslaget ingår medel för egna utvecklingsinitiativ med anledning av Wheelit och dess olika underprojekt, liksom Baltic Maritime Centre (BMC), samt för skärgårdsnamn-

dens behov.

I anslaget ingår även 350.000 mark för ersättning till jordbrukets informationscentral för utvecklande av ett stödhanteringsprogram för landskapets miljö.

I övriga utgifter ingår resekostnader, vilka bibehålls på samma nivå som tidigare. Här ingår även kostnader för representation.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster (*1 tjänst vakant 1.1-31.7)	28	27 *	32
Tillfälliga tjänster	8	10	9

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	7 486 997	
	- tillfälliga tjänster	<u>2 636 003</u>	10 123 000
4100	Material och förnödenheter		120 000
4300	Inköp av tjänster		1 350 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	700 000	
	- representation	40 000	
	- övrigt	<u>30 000</u>	<u>770 000</u>
	Anslagsbehov		12 363 000

47.01.04. Ålandskontor i Stockholm (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
478 467,36	431 000	82 100	488 000

Ålandskontoret i Stockholm är landskapsstyrelsens informationskontor i Sverige. Informationssekreteraren som är ansvarig för verksamheten delar tidsmässigt sitt arbete mellan Stockholm och Mariehamn.

Ålandskontoret betjänar hela förvaltningen men med tyngdpunkten av verksamheten inriktad på information om Åland till svenska myndigheter, organisationer och företag. Undanröjande av handelshinder såsom marknadsuppdelning, gränshanteringsproblem och missbruk av dominerande ställning är några av de områden där arbetet går vidare under år 2001. Projektet "Ålänningar i världen" kommer att fortsätta under år 2001 med arbetet att attrahera flyttning och återflyttning till Åland.

En Ålandsmarknad planeras till månadsskiftet maj/juni på Djurgården i Stockholm (se moment 47.03.06). Ålandskontoret deltar i ledningsgruppen samt kommer att arrangera en mottagning för det offentliga Sverige vid detta tillfälle, varför anslaget för representation föreslås utökat. Ålandskontorets tjänster står också till förfogande för näringslivet på Åland och i Sverige för ett utökat handelsutbyte.

Ålandskontorets ledningsgrupp utgörs av representanter från närings-, kansli-, finans- och utbildningsavdelningarna. Informationssekreteraren är organisatoriskt underställd näringsavdelningen.

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster		1	1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- tillfällig tjänst		267 000
4100	Material och förnödenheter		4 000
4200	Hyrer		50 000
4300	Inköp av tjänster		24 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	98 000	
	- representation	40 000	
	- övriga utgifter	<u>5 000</u>	<u>143 000</u>
	Anslagsbehov		488 000

47.01.06. Tekniskt stöd – måprogram 2 (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		35 000	208 000

Momentet nytt.

Momentet föranleds av det nya mål 2-programmet. En prioritet i programmet är tekniskt stöd och innefattar utgifter för övervakningskommittén, ca 60 % av lönen för koordinering och uppföljning av programmet, resterande ca 40 % belastas utbildningsavdelningens anslag för tekniskt stöd för mål 3, moment 46.19.07, informationsåtgärder samt kontrakterade utvärderingar. EU:s delfinansiering av tekniska stödet upptas under moment 47.05.45.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster			1

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- tillfällig tjänst		131 000
4100	Material och förnödenheter		25 000
4300	Inköp av tjänster		<u>52 000</u>
	Anslagsbehov		208 000

47.03. NÄRINGS-LIVETS FRÄM-JANDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	23 352 620	41 853 000	25 516 000
Inkomster	-2 009 455	0	0
Nettoutgifter	21 343 165	41 853 000	25 516 000

Landskapsstyrelsens mål med näringspolitiken är att uppnå hög sysselsättning genom att bevara de arbetsplatser som finns och att vara med och skapa nya arbetsplatser inom såväl befintliga som nya branscher och att höja produktionsvärdet per arbetsplats. Landskapsstyrelsen anser det väsentligt för hela Ålands positiva utveckling att lägga särskilt stor vikt vid de regionalpolitiska aspekterna så att hållbara arbetsplatser skapas på såväl den åländska landsbygden som i skärgården. Därigenom bibehålls en levande landsbygd och skärgård och god service kan upprätthållas även utanför centralområdet. Export av varor och tjänster genererar inkomster till Åland och ett mervärde i ekonomin.

Landskapet är ekonomiskt och sysselsättningsmässigt mycket beroende av sjöfart, i synnerhet av färjesjöfarten. För att minska det mycket ensidiga beroendet är landskapsstyrelsens mål att bidra till en diversifiering och satsning på nya affärsidéer.

I syfte att göra stödpolitiken tydlig har landskapsstyrelsen 28.3.2000 fastställt principer för handläggning och beviljande av stöd till näringslivet avseende näringsavdelningens allmänna byrås moment i landskapets budget. Av dokumentet framgår landskapsstyrelsens mål med stöden, allmänna villkor samt specifika villkor för de enskilda stödformerna.

Landskapsstyrelsen avser att under året genomföra en översyn av näringslagstiftningen, för att utarbeta en enhetlig, modern samt för Åland anpassad lagstiftning.

Landskapsstyrelsen kommer under året att prioritera stöd till produkt- och teknologiutveckling samt stöd för exportmarknadsföring. Landskapsstyrelsen anser att dessa stödformer i större utsträckning än investeringsstöd bidrar till att generera nya affärsmöjligheter, ökad sysselsättning samt ökade exportmöjligheter för såväl varor som tjänster. Som en konsekvens av prioriteringen föreslår landskapsstyrelsen att anslaget för investeringsbidrag och investeringslån minskas.

För att bidra till att en ny infrastruktur utvecklas på Åland som ger förutsättningar för att ny företagsamhet inom IT-sektorn kan utvecklas samt för att öka tillgängligheten hos allmänheten avser landskapsstyrelsen fortsättningsvis att stöda en bredbandsatsning i huvudsak inom ramen för mål 2-programmet. I 2000 års budget upptogs anslag för motsvarande under moment 44.10.40.

Genom det övergripande IT-konceptet "Wheelit" avser landskapsstyrelsen att utveckla de projektidéer som uppkom vid det inledande seminariet. Det innebär bl.a. att driva projekt vidare som IT-byn, ållningar i världen för åter- och inflyttning m.fl. Dessutom bör ett aktivt arbete ske för att ytterligare fördjupa kontakterna mellan den offentliga sektorn och näringslivet.

En fortsatt satsning görs för att utveckla informationsområdet. Åtgärder tar utgångspunkt i landskapsstyrelsens handlingsprogram för IT-utvecklingen. Även EU:s strategiprogram eEuropé skall inkluderas i detta sammanhang.

Bidrag med anknytning till av EU medfinansierande stöd framgår av nedanstående tabell.

	Budget 1999	Bokslut 1999	Budget 2000	Budget 2001
Näringslivet	32.733.000	28.561.458	31.950.000	32.865.000
Bidrag (investering, marknads- föring, produktutveckling, räntestöd)	20.400.000	15.688.107	17.050.000	11.900.000
Mål 5b/Mål 2 LS andel	4.000.000	5.567.746	3.700.000	5.600.000
Mål 5b/Mål 2 EU:s andel	3.283.000	3.438.546	3.700.000	3.870.000
Interreg IIIA			1.800.000	1.500.000
Rådgivning och organisatio- ner	950.000	812.799	950.000	1.300.000
Turismens främjande	8.100.000	8.622.006	8.450.000	8.695.000

47.03.05. Utgifter för investeringslån (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
224 369,50	250 000	43 700	260 000

Föreslås att ett anslag om 260.000 mark upptas i enlighet med LL om investeringslån (45/1975) som arvode till kreditinrättningarna som förmedlar investeringslån. Höjningen föranleds av att kreditstocken förväntas växa och att gamla lån med lägre arvode ersätts av lån med ett högre skötselarvode.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	
	- banktjänster	<u>260 000</u>
	Anslagsbehov	260 000

47.03.06. Åland i Stockholm

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
161 470,66	600 000	105 100	625 000

Rubriken ändrad.

För att öka kunskapen om Åland i Sverige samt i kontaktskapande syfte avser landskapsstyrelsen att år 2001 genomföra en Ålandsmarknad i Stockholm. Syftet är att skapa intresse för Åland samt att föra fram det moderna Åland med målet att höja kunskapen om Åland men också långsiktigt skapa bättre kontakter som kan bidra till att öka handelsutbytet och fördjupa kontakterna till Sverige. Marknaden har förutom de rent marknadsförings- och kommersiella aspekterna också en viktig och stor betydelse för kompetenshöjning och kontakter mellan deltagarna från Åland.

I samband med Ålandsmarknaden kommer det även inom ramen för projektet "Ålänningar i världen" att genomföras en fortsättning i någon form av de seminarier som genomfördes i oktober 2000.

Marknaden planeras att genomföras i Galärparken på Djurgården. För genomförandet föreslås en projektledare anställas. Medverkande organisationer är Ålands Turistförbund, Ålands slöjd och konsthantverk r.f, programcentralen, projektet Skärgårdssmak samt Ålands Handelskammare. Dessa organisationer avses även ingå i en projektledningsgrupp.

Uppskattade inkomster om ca 50.000 mark föreslås med hänvisning till 8 § finansförvaltningslagen gottskrivna detta moment.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett nettoanslag om 625.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Tillfälliga tjänster		1	1
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- tillfällig tjänst			134 000
4100 Material och förnödenheter			50 000
4200 Hyror			20 000
4300 Inköp av tjänster			382 000
4800 Övriga utgifter			89 000
3000 Inkomster av verksamheten			-25 000
3300 Hyresinkomster och ersättningar			<u>-25 000</u>
Nettoanslagsbehov			625 000

47.03.19. Utgifter enligt LL om rätt att idka näring

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	25 000		

Föreslås att utgifterna i förekommande fall framdeles belastar moment 42.05.19 varvid momentet utgår.

47.03.23. Ålands landsbygdscentrum (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	428 000	72 500	431 000

Ålands landsbygdscentrums organisationer skall medverka till att människor som är verksamma på landsbygden och i skärgården även i framtiden skall kunna bo, leva och få en skälig inkomst från sin verksamhet. Organisationerna skall tillsammans ha ett helhetsperspektiv på landsbygdsfrågor genom att samla och skapa resurser i fråga om kunskap, kompetens och kontakter.

Anslaget för personalutgifter avser avlöande av personal enligt bilaga 5.

Tjänsten som landsbygdsutvecklare vid Ålands landsbygdscentrum har en tudelad funktion. Den skall som verksamhetsledare hålla samman organi-

sationerna och utveckla den gemensamma verksamheten och marknadsföra landsbygdscentrum.

Landsbygdsutvecklaren skall även arbeta för att samordna den befintliga informationen och rådgivningen på landsbygden och i skärgården. En stor del av arbetet kommer att koncentreras på utbildning av arbetskraften, samt åtgärder för att stimulera och utveckla entreprenörstänkandet.

Det för landsbygdscentret gemensamma informationsbladet, "Landsbygdsnytt" kommer att utvecklas under året så det innehåller mer reportage om företagare på landsbygden och i skärgården vilka kan fungera som förebilder.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	1
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- inrättad tjänst	249 700		
- övriga löner och arvoden	<u>15 300</u>	265 000	
4100 Material och förnödenheter			5 000
4200 Hyror			5 000
4300 Inköp av tjänster			101 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	28 000		
- representation	2 000		
- övrigt	<u>5 000</u>		35 000
1125 Maskiner och inventarier			<u>20 000</u>
Anslagsbehov			431 000

47.03.40. Bidrag för företagens exportmarknadsföring

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
8 27 562,50	2 550 000	336 400	2 000 000

Rubriken ändrad.

Målet med marknadsföringsbidrag är att befrämja åländska företags exportmöjligheter och internationalisering. Bidrag kan beviljas till företag på Åland som har förutsättningar att bedriva en framgångsrik exportverksamhet. Företagets exportprodukter/tjänster bör ha en hög grad av åländskt ursprung.

Bidrag beviljas i enlighet med principer fastställda av Ålands landskapsstyrelse, så att stöd kan utgå med högst 40 % av de godtagbara kostnaderna.

Dispositionsplan:

8205 Övrigt näringsliv	<u>2 000 000</u>
Anslagsbehov	2 000 000

47.03.41. Stöd för Ålandsbutiken i Stockholm

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
190 000,00	250 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.07.43.

47.03.42. Landskapsunderstöd för kurs-, utbildnings- och rådgivningsverksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
812 799,00	950 000	218 600	1 300 000

Anslaget föreslås användas för bidrag till näringslivets organisationer i enlighet med avtal som ingås mellan respektive förening och landskapsstyrelsen. Avtalet skall reglera vilken verksamhet som bedrivs i förhållande till stödet, vilka mål som sätts upp för verksamheten och hur resultatuppföljningen genomförs.

Syftet med bidraget är att genom näringslivets organisationer bidra till att utveckla rådgivning samt bedriva projekt som skapar förutsättningar för utveckling av det åländska näringslivet. Den verksamhet som beviljas stöd skall sträva efter att uppnå de näringspolitiska målen där ökad export av varor och tjänster är högt prioriterad, liksom etablering/tillväxt av producerande företag för att bredda näringsstrukturen i landskapet samt åtgärder som gynnar den regionala utvecklingen.

Anslaget avses också kunna användas för seminarier, projektförberedande åtgärder eller andra aktiviteter som gynnar den högteknologiska utvecklingen i landskapet samt utveckling av informationssamhället.

Anslaget kan vidare användas för myndighetsinformation och informativ kursverksamhet.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>1 300 000</u>
	Anslagsbehov	1 300 000

47.03.43. Stöd för landsbygds- och skärgårdsutveckling

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 195 742,50	2 000 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.03.62.

47.03.44. Transportstöd (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		336 400	2 000 000

Momentet nytt. Se även moment 47.06.43.

Föreslås ett anslag om 2.000.000 mark för transportstöd för industripro-

duktur som transporterats till riket eller närmaste hamn i Sverige under år 2000 i enlighet med EU:s regler för försumbart stöd. Bidraget föreslås uppgå till högst 23 % av godtagbara kostnader.

Bidraget beviljas i enlighet med av landskapsstyrelsen fastslagna principer.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>2 000 000</u>
	Anslagsbehov	2 000 000

47.03.45. Bidrag för produkt- och teknologiutveckling

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 03 744,50	1 100 000	252 300	1 500 000

Rubriken ändrad.

Syftet med bidraget är att stöda företagets forsknings- och produktutvecklingsprojekt som leder till nya konkurrenskraftiga produkter eller tjänster. Stödet skall befrämja mångfalden av företag och bredda basen för det åländska näringslivet.

Stöd kan beviljas om projektet har potential att främja företagets konkurrenskraft, tillväxt och export samt har en gynnsam effekt på sysselsättningen. Faktorer som utvärderas är den teknologi/arbetsmetod som ligger till grund för ansökan, företagets nätverk, kompetens, ekonomiska resurser samt marknadsutsikter.

Produkt- och teknologiutveckling är det viktigaste stödet för att på lång sikt skapa ny affärsverksamhet, sysselsättning och export, varför landskapsstyrelsen föreslår ökat anslag jämfört med tidigare år.

Bidrag beviljas i enlighet med principer fastställda av landskapsstyrelsen så att stödet maximalt utgår med 35 % av de godtagbara kostnaderna.

Dispositionsplan:

8305	Övrigt näringsliv	<u>1 500 000</u>
	Anslagsbehov	1 500 000

47.03.46. Räntestöd för företags investeringar

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
839 539,30	1 500 000	168 200	1 000 000

Syftet med räntestöd är att bidra till ett företags grundande, utveckling eller utvidgning av dess verksamhet. Räntestöd kan beviljas för investeringar av maskiner, anläggningar samt för uppförande av nya byggnader. Räntestöd kan även beviljas för investeringar inom exportinriktad tjänste- och servicesektor samt för investeringar i marknadsföring och produktutveckling av varor och tjänster.

Räntestöd kan beviljas för räntestödsberättigade lån som upptas i kreditinrättning, dock så att beloppet av tidigare och under året beviljade räntestöds krediter kan uppgå till högst 50 000 000 mark.

Lånet för vilket räntestödet beviljas skall uppgå till minst 100.000 mark och utgöra högst 50 % av godtagbara kostnader. Räntestödet för lån som beviljas under år 2001 är maximalt 3 % under högst 5 års tid. Vid varje räntestödsbeslut beaktas utvecklingen på räntemarknaden. De två första låneåren kan vara amorteringsfria och amorteringsplanen skall godkännas av landskapsstyrelsen. Räntestödet erläggs två gånger per år till kreditinrättningen som i sin tur oavkortat förmedlar det till företaget. Räntestödet upphör om företaget försätts i konkurs eller annars upphör med verksamheten under räntestödsperioden.

Dispositionsplan:

8305	Övrigt näringsliv	<u>1 000 000</u>
	Anslagsbehov	1 000 000

47.03.47. Finansieringsstöd för detaljhandeln i skärgården

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		100 900	600 000

Momentet nytt. Se även moment 47.06.46.

Syftet med stödet är att bidra till att upprätthålla en god butiksservice i skärgården. Under år 2000 antogs nya principer för bidragets utbetalning. Erfarenheterna av detta tillika med utvärdering av den utredning som näringsavdelningen beställt av ÅSUB, kommer att utgöra underlag för en mer permanent utformning av stödordningen.

Föreslås att ett anslag om 600.000 mark upptas för stöd till skärgårdsbutikerna.

Anslaget får även användas för erläggande av räntestöd för under tidigare år beviljade räntestöd.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>600 000</u>
	Anslagsbehov	600 000

47.03.48. Räntestöd för Finnvera Abp:s lån till åländska företag

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
182 878,38	300 000	50 500	300 000

Ålands landskapsstyrelse och Finnvera Abp ingick 18.4.2000 ett samarbetsavtal där landskapsstyrelsen betalar grund- och tilläggsräntestöd samt kredit- och garantiförlustersättningar på av Kera Abp 1.7.1995 – 31.12.1998 samt av Finnvera Abp 1.1-31.12.1999 beviljade lån till företag verksamma inom landskapet Åland

Landskapsstyrelsen betalar räntestöd (för närvarande 1 % på hela Åland utom Mariehamn), specialräntestöd (för närvarande 3 %), stöd för kredit- och garantiförluster på av Finnvera Abp fr.o.m. 1.1.2000 beviljade lån och garantier till företag verksamma inom landskapet

Finnvera Abp kan fungera på Åland som förmedlare av EIB:s lån och EIF:s garantier.

Kreditstocken för beviljade lån under tiden 1.7.1995 – 31.12.1999 uppgick vid årsskiftet 1999 – 2000 till 8.665.556,77 mark.

Landskapsstyrelsen föreslår att nya krediter får beviljas under år 2001 för maximalt 8.000.000 mark.

Dispositionsplan:

8305	Övrigt näringsliv	<u>300 000</u>
	Anslagsbehov	300 000

47.03.49. Näringsstöd (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
9 811 142,50	6 500 000	504 600	3 000 000

Momentet kan användas i enlighet med LL om näringsstöd (35/1996), samt i den till kommissionen notifierade stödordningen för statligt stöd till investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (96/C 29/03), kommissionens beslut 30.9.1998.

Syftet är att stöda investeringar som leder till en regional utveckling med ökad lönsamhet i företagen och bibehållen eller ökad sysselsättning framförallt i områdena utanför centralområdet. Investeringsstödet syftar vidare till satsningar som bidrar till ökad export av varor och tjänster samt genererar ett mervärde i ekonomin.

De maximala investeringsstöd som kan beviljas små och medelstora företag utanför Mariehamn uppgår till högst 23 % av godtagbara kostnader samt till övriga företag högst 13 % av godtagbara kostnader. Vid beviljande av investeringsstöd beaktar landskapsstyrelsen de regionalpolitiska aspekterna så att investeringar i skärgården prioriteras och beviljas en högre stödintensitet jämfört med investeringar på fasta Åland.

Till företag i Mariehamn kan investeringsbidrag till små företag uppgå till högst 15 % och till medelstora företag till högst 7,5 % av godtagbara kostnader.

För investeringar i livsmedelsindustrin kan investeringsbidraget uppgå till högst 40 % av godtagbara kostnader.

Enligt LL om näringsstöd kan även startstöd till små företag beviljas liksom ett utvecklingsstöd.

Bidragen beviljas i enlighet med av landskapsstyrelsen fastställda principer.

per.

Dispositionsplan:

8305	Övrigt näringsliv	<u>3 000 000</u>
	Anslagsbehov	3 000 000

47.03.60. Ersättande av kreditförluster (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 717 871,19	1 000 000	168 200	1 000 000
	tb 4 700 000		

För ersättande av kreditförluster för landskapsgarantier och lån beviljade på landskapets ansvar föreslås 1.000.000 mark. Anslaget avser även landskapets andel av Finnvera Abp:s kreditförluster för lån beviljade enligt ingått avtal.

Dispositionsplan:

5100	Finansiella utgifter	<u>1 000 000</u>
	Anslagsbehov	1 000 000

47.03.62. Understöd för landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprojekt

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		252 300	1 500 000

Momentet nytt. Se även moment 47.03.43.

Under momentet föreslås ett anslag om 1.500.000 mark för landskapsstyrelsens andel i den nationella finansieringen av Interreg-projekt. Tillika föreslås momentet använt för B7 projekt, samt andra eventuella projekt av internationell karaktär eller för enbart nationellt finansierade utvecklingsprojekt på Åland. Landskapets andel i kostnaderna kan uppgå till högst 50 %.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>1 500 000</u>
	Anslagsbehov	1 500 000

47.03.83. Investeringslån (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 904 500,00	6 500 000	672 800	4 000 000

Syftet med investeringslån är att främja den ekonomiska tillväxten, trygga sysselsättningen och höja inkomstnivån. Föreslås att ett anslag om 4.000.000 mark upptas för beviljande av lån, i enlighet med LL om investeringslån (45/1975), gällande investeringar i produktions- och turistverksamhet. Lånen förmedlas enligt ingångna avtal av kreditinrättningarna på Åland.

Dispositionsplan:

1520	Lånefordringar	<u>4 000 000</u>
	Anslagsbehov	4 000 000

47.03.85. Produktutvecklingslån (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
981 000,00	1 700 000	336 400	2 000 000

Syftet med produktutvecklingslån är att stöda företagens forsknings- och produktutvecklingsprojekt som leder till nya konkurrenskraftiga produkter eller tjänster. Stödet skall befrämja mångfalden av företag och bredda basen för det åländska näringslivet.

Lån kan beviljas om projektet har potential att främja företagets konkurrenskraft, tillväxt och export samt har en gynnsam effekt på sysselsättningen. Faktorer som utvärderas är den teknologi/arbetsmetod som ligger till grund för ansökan, företagets nätverk, kompetens, ekonomiska resurser samt marknadsutsikter.

Landskapsstyrelsen kan bevilja lån och bidrag uppgående till maximalt 70 % av godtagbara kostnader, där bidragets andel maximalt kan uppgå till 35 %. Lånetiden är 10 år varav de 3 första åren kan vara amorteringsfria. För ett utvecklingsprojekt som inte lyckats kan landskapsstyrelsen efter särskild prövning efterskänka lånet.

Dispositionsplan:

1520	Lånefordringar	<u>2 000 000</u>
	Anslagsbehov	2 000 000

47.03.88. Aktieteckning i bolag (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	1 500 000	672 800	4 000 000
	tb 10 000 000		

Landskapsstyrelsen föreslår att momentet kan användas för teckning och inlösen av aktier i bolag av infrastrukturell karaktär, såsom industrihusbolagen. Medel kan även användas för teckning av aktier i Ålands Utvecklings Ab i syfte att stimulera insatser i företag som skapar mervärde i form av ökad export och sysselsättning i det åländska näringslivet. Medel föreslås även kunna användas i företag som förädlar åländska produkter, utvecklar turismen eller inom andra branscher vilka ligger utanför Ålands Utvecklings Ab:s verksamhetsområde.

Dispositionsplan:

1130	Värdepapper	<u>4 000 000</u>
	Anslagsbehov	4 000 000

47.05. EUROPEISKA UNIONEN – MÅLPROGRAM 2

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter			9 470 000
Inkomster			-3 870 000
Nettoutgifter	0	0	5 600 000

Kapitlet nytt.

Den övergripande målsättningen med mål 2-programmet är att höja företagens konkurrenskraft genom att stimulera företagens utveckling. Dessutom eftersträvas en positiv befolkningsutveckling i skärgårdsregionen, en integrering av mål 2-områdets befolkning i informationssamhället och ett ökat miljömedvetande. Strategin för mål 2-programmet är att delta i att utveckla företagen inom en rad områden. Främst gäller det att förbättra kvalitet och höja förädlingsgraden hos produkter och tjänster, öka företagens internationalisering, stimulera införande och användning av informations- och kommunikationsteknik samt främja miljöanpassning för att tillmötesgå ökade miljökrav. För att stärka skärgårdsregionen stöds genomförande av lokala handlingsplaner och främjandet av entreprenörskap, företagande, åtgärder för ökad inflyttning samt insatser för att öka den sociala gemenskapen. Genom ökad tillgänglighet till informations- och kommunikationssamhället integreras befolkningen i informationssamhället och miljömedvetenheten hos befolkningen höjs genom projekt i enlighet med miljöhandlingsprogrammet för Åland.

47.05.40. Landskapets finansieringsandel – måprogram 2

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		941 900	5 600 000

Momentet nytt.

Momentet avses huvudsakligen användas som delfinansiering av mål 2-programmet.

Som grund för beviljande av stöd används följande notifierade stödordningar

- LL om Näringsstöd för landskapet Åland (35/1996)
- understöd för produkt- och teknologikutveckling
- stöd för företagens marknadsföring
- stöd för landsbygds- och skärgårdsutveckling
- landskapsstöd för kurs-, utbildnings- och rådgivningsverksamhet.

Dessutom kommer ytterligare stödordningar för miljöinvesteringar och investeringar i informationssamhället att notifieras.

Projekt inom ramen för mål 2-programmet kan beviljas på hela Åland undantaget Mariehamn.

Programmet innehåller en prioritet, Näringslivsutveckling och miljö, som i sig är uppdelad i fyra åtgärder:

Åtgärd	Landskapsstyrelsens andel
Företagsutveckling och rådgivning	1.400.000 mark
Skärgårdsutveckling	1.400.000 mark
Informationssamhället	1.400.000 mark
Miljöanpassning i näringsliv och samhälle	1.400.000 mark

Syftet med företagsutveckling och -rådgivning är att höja de små och medelstora landsbygdsföretagens konkurrenskraft och öka internationaliseringen. Stöd kan bl.a. beviljas för projekt som syftar till ökat samarbete mellan företag, kvalitetshöjande åtgärder i tjänste- och produktutbudet, tillhandahållande av rådgivning och företagstjänster, utveckling av den småskaliga turismen, utveckling av industriföretag för att öka exporten samt förlängning av turistsäsongen.

Syftet med skärgårdsutveckling är att skapa goda förutsättningar för boende och arbete i skärgården. Åtgärden riktar sig även till byar och öar som hör till fastländska kommuner men som saknar fast vägförbindelse. Stöd kan bl.a. beviljas projekt som främjar inflyttning, entreprenörskap, lokal identitet och kultur. Stöd kan ges till större helheter som samordnar flera kommuners projekt eller för genomförande av lokala handlingsprogram samt till företag för samarbete, investeringar, marknadsföring m.m. Möjlighet ges även att stöda utarbetande, organisation och utformning av projekt med ovanstående målsättning.

Syftet med informationssamhället är att öka tillgängligheten till och användningen av informations- och kommunikationsteknologi för företag och individer.

Syftet med miljöanpassning är att öka miljömedvetenheten i näringsliv och samhälle och att öka antalet företag som miljöanpassar sin verksamhet. Det görs genom att stimulera användningen av miljövänligare arbetsmetoder, produktion och distribution m.m. i näringsliv och samhälle. Större projekthelheter kan genomföras som avser att dels kartlägga vilka behov av miljöförbättrande åtgärder som finns i näringsliv och samhälle, dels utforma och tillhandahålla information om vilka insatser som kan göras och om olika miljöstyrningsmetoder.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>5 600 000</u>
	Anslagsbehov	5 600 000

47.05.45. EU:s finansieringsandel – målprogram 2

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		650 900	3 870 000

Momentet nytt.

Under momentet föreslås anslag för EU:s andel av finansieringen av mål 2-programmet. Motsvarande inkomst från EU upptas under moment 37.05.45.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- tillfälliga tjänster	60 000
4100	Material och förnödenheter	10 000
4300	Inköp av tjänster	70 000
8205	Övrigt näringsliv	<u>3 730 000</u>
	Anslagsbehov	3 870 000

47.06. ÖVRIGT STÖD TILL NÄRINGSLIVET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 327 500	3 100 000	0
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	1 327 500	3 100 000	0

Föreslås att detta kapitel utgår då det under kapitlet endast finns två moment, transportstöd och stöd till glesbygdsbutiker, vilka föreslås upptagna under kapitel 47.03, Näringslivets främjande.

47.06.43. Transportstöd (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
828 000,00	2 500 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.03.44.

47.06.46. Finansieringsstöd för detaljhandeln i skärgården

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
499 500,00	600 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.03.47.

47.07. TURISMEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	8 731 046	8 631 000	8 895 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	8 731 046	8 631 000	8 895 000

Turismen hör till ett viktigt branschområde i det åländska näringslivet. Åland har under en lång period profilerat sig som ett turistlandskap med tyngdpunkten på marknadsområdena i Sverige och Finland. Landskapsstyrelsen prioriterar fortsättningsvis marknadsföringen av Åland högt.

Landskapsstyrelsens mål för turismen är

- en ökad satsning på säsongsförlängande åtgärder
- en hållbar turism
- utveckling av paketering
- produktutveckling
- lämplig mix av marknadsföringsåtgärder
- ökat antal gästnätter
- ökad lönsamhet i branschen som möjliggör reinvesteringar.

För att samla turistbranschen och sköta en gemensam, professionell marknadsföring av Åland, arbeta med profilhöjande åtgärder samt en effektiv produktutveckling beviljar landskapsstyrelsen ett anslag till Ålands Turistförbund (ÅTF).

Den strategiplan som gällt för ÅTF under åren 1995-2000 har utvärderats under hösten 2000 och kommer att påverka verksamheten inför år 2001.

I samband med att en ny strategi formuleras bör ÅTF även se över organisationen. I syfte att utveckla en effektivare resultatuppföljning bör även budgetsystemet revideras. En bättre turiststatistik bör utvecklas under året för att underlätta möjligheterna att ställa upp mätbara mål för turistbranschen och kunna utvärdera dem.

Landskapsstyrelsen avser ännu under år 2001 avsätta särskilda resurser för att arbeta med utveckling och marknadsföring av skärgårdsturismen.

Landskapsstyrelsen avser att under år 2001 tillsammans med Ålands Hästavelserförening r.f. inleda en planering för att utveckla trav- och hästsporten på Åland i syfte att förstärka den turistiska Ålandsprodukten. Av tidigare gjorda utredningar framgår att hästsporten på Åland har ökat, det innebär både en ökning av antalet hästar, av företag med häst som huvudinriktning samt antalet sysselsatta inom branschen. Idag finns ca 16 personer anställda. Hästbranschen utgör ett viktigt komplement för jordbrukssektorn genom behovet av såväl grovfoder som kraftfoder samt, behovet av utökade betesmarker. Innan några investeringar aktualiseras krävs att landskapsstyrelsen och Ålands Hästavelserförening r.f. är helt överens om utvecklingen, att ägarförhållanden är klara och att ansvaret för driften är klargjort. Fattas beslut om att inleda projektet redan under år 2001 återkommer landskapsstyrelsen med förslag till tilläggsbudget.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet har återigen tagit upp diskussionen om hur Åland bättre skall profilera sig som turistmål. Turismfrågorna diskuterades även i betänkande nr 1/1999-2000. Utskottets uppfattning är fortfarande att Ålands turistförbunds roll är oklar. De krav som ställs på organisationen från de olika aktörerna som har förväntningar på turistförbundet är ibland t.o.m. motstridiga. Utskottet har erfarit att en utredare utvärderar turistförbundets verksamhet i syfte att ta fram ett underlag för ett nytt strategidokument för verksamheten. Utvärderingen visar att den stora personalomsättningen har lett till att organisationen har förlorat en del av sin effektivitet. De många projekten som dragits igång i turistförbundets regi har också lett

till att allt mindre resurser har funnits över för att bedriva den kärnverksamhet som hör till turistförbundets huvuduppgifter. Det har framkommit att turistförbundets uppgifter bör renodlas för att högre effektivitet skall uppnås.

Parallellt med turistförbundets egen utredning har även landskapsstyrelsen genomfört en utredning angående turistförbundet. Landskapsstyrelsen har observerat att turistföretagare allt oftare vänder sig till landskapsstyrelsen för att söka bidrag för marknadsföringen av turistprodukter. I regel avslås ansökningarna eftersom beviljandet av sådana bidrag skulle splittra resurserna och undergräva den modell för marknadsföring av Åland som byggts upp. De båda undersökningarna antyder att förändringar i organisationen och dess arbetsätt är nödvändiga för att effektivisera Ålands turistförbund. Utskottet är enigt med utredarna i dessa slutsatser och förutsätter att landskapsstyrelsen medverkar till att nödvändiga organisationsförändringar kommer till stånd.

47.07.23. Utredning av travbana (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		33 600	200 000

Momentet nytt.

För planering för utbyggnad av travbanan föreslås ett anslag om 200.000 mark.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>200 000</u>
	Anslagsbehov	200 000

47.07.40. Turismens främjande (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
8 432 006,64	8 226 000	1 420 300	8 445 000
	tb 405 000		

För år 2001 föreslås ett anslag om totalt 8.445.000 mark för turismens främjande som fördelar sig enligt följande:

Skärgårdsturism, samarbetsprojekt, förlustgarantier m.m.	550.000 mark
Bokningssystem	300.000 mark
Marknadsföring via Åland Turistförbund	7.595.000 mark

Anslaget om 550.000 mark för skärgårdsturism och samarbetsprojekt avser som tidigare marknadsförings- och samordningsinsatser för skärgårdens turistanläggningar samt för hyra av ett marknadsföringsutrymme i Helsingfors. Anslaget kan även användas som förlustgaranti vid turistiska evenemang samt för eventuella projekt inom ramen för B7, Interreg och projekt som anses stärka varumärket turist-Åland.

Landskapsstyrelsen avser att arbeta vidare för att ett gemensamt boknings-

system skall införas på Åland. För detta ändamål föreslås 300.000 mark som tillägg till de 500.000 mark som upptogs i första tillägget till budgeten för år 2000.

Landskapsstyrelsen föreslår att basanslaget till Ålands Turistförbund skall uppgå till 7.595.000 mark för år 2001.

ÅTF:s mål för år 2001 är följande

- öka antalet medlemsföretag
- verka för att fler evenemang skapas utanför högsäsongen
- hög beläggningsgrad under högsäsongen över hela Åland
- förbättrad beläggningsgrad främst under för- och eftersäsong men även under lågsäsong
- ökad lönsamhet och standardförbättringar i branschen
- ökad tillgänglighet av branschens turistprodukter genom målinriktad distribution samt kontinuerlig IT-utveckling
- en hållbar och utvecklingsbar turismprodukt
- anpassning av verksamheten till det nya strategidokument som utarbetas och som presenteras under senhösten 2000.

Anslaget för verksamheten disponeras under följande rubriker:

	ÅTF:s budget totalt	LS andel
Administration och drift	2 719 000	2 023 000
Marknadsföring	7 297 000	4 902 000
Produktutveckling	<u>1 140 000</u>	<u>670 000</u>
	11 156 000	7 595 000

ÅTF:s basverksamhet är broschyr- och internetproduktion, mässor, kampanjer, media- och branschbearbetning, inhämtande av marknadskunskap samt upprätthållande av turistinformationskontor och guideförmedling. Dessa verksamheter utgör grunden och skapar förutsättningar för branschen att verka.

ÅTF skall i högre utsträckning än tidigare koncentrera tillgängliga resurser på de största och viktigaste åtgärder/utvecklingsprojekt som leder till tydliga kvalitetsinriktade resultat och långsiktig måluppfyllelse för den åländska resenäringen.

I marknadsföringen avser ÅTF göra en omfattande satsning på en Ålands portal på Internet. I produktutvecklingen är avsikten att utveckla paketresor samt även allmänt konferenser, sportfiske, golf, trav, sport- och idrottsresor. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas skärgårdsturismen.

ÅTF ska under året fastställa riktlinjer för hur förbundet tillsammans med lokala aktörer skall utforma marknadsföringskampanjer, där även marknadsföringen kan avse större profilskapande evenemang.

Dispositionspan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>8 445 000</u>
	Anslagsbehov	8 445 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I ltl Olof Erlands m.fl. finansmotion nr 28 föreslås att anslaget under momentet höjs med 1.000.000 mark för en satsning på marknadsföring av Åland genom musikteatern Katrina och sjökvarteret.

Utskottet föreslår med hänvisning till betänkandets motiveringar under moment 46.13.54 att motionen förkastas.

47.07.43. Stöd för Ålandsbutiken i Stockholm

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		42 000	250 000

Momentet nytt. Se även moment 47.03.41.

Ålandsbutikens verksamhet fortsätter som tidigare med att sälja och marknadsföra Åland som resmål, främst genom reseförmedling och turistinformation. Ålandsbutiken kommer att verka för att höja Ålands profil som resmål främst i Stockholmsområdet, men även i övriga Sverige samt bland utländska turister på besök i Stockholm. Verksamheten kommer som tidigare år att koordineras med Ålands Turistförbunds och övriga intressenters önskemål.

Ålandsbutikens mål för år 2001 är

- att erbjuda kunder snabbare och bättre service under högsäsongen
- att försäljningen skall överstiga fyra miljoner svenska kronor
- att utöka andelen konferens- och gruppresor
- aktivare användande av Internet som arbetsredskap
- ökad exponering i intressenternas och ÅTF:s annonser/kampanjer
- att förädla samarbetet med Stockholm Information Service.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>250 000</u>
	Anslagsbehov	250 000

47.12. SYSSELSÄTTNINGENS FRÄMJANDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 243 111	4 200 000	0
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	3 243 111	4 200 000	0

Kapitlet utgår, motsvarande åtgärder återfinns under kapitel 47.40.

47.12.01. Avlöningar samt omkostnader för beredskapsarbeten (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
834 626,50	1 300 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.40.54.

47.12.30. Landskapsunderstöd till kommuner och kommunalförbund för lindrande av arbetslösheten (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
898 455,26	1 000 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.40.54.

47.12.61. Landskapsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 300 000,00	1 500 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.40.54.

47.12.62. Praktikantpenning för orientering i arbetslivet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
183 920,56	400 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.40.54.

47.15. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	6 332 141	9 260 000	12 807 000
Inkomster	-145 267	-115 000	-115 000
Nettoutgifter	6 186 874	9 145 000	12 692 000

Landskapsstyrelsens övergripande målsättning för lantbruket är att bibehålla och utveckla förutsättningarna för en levande landsbygd och skärgård med bibehållen sysselsättning och öppna landskap. Jordbruket utgör basen för en levande landsbygd och ett öppet landskap varför satsningar på jordbruket är en nödvändighet för att nå huvudmålsättningen. Jordbruket är dessutom betydelsefullt som sysselsättningskälla, främst i skärgården men även på fasta Åland.

Bibehållande av ett öppet kulturlandskap på Åland förutsätter en aktiv och lönsam djurhållning. Nivån på dagens mjölkproduktion om ca 14 miljoner kg ska behållas och om möjligt öka något. Invägning av nötkött bör också öka från dagens 576 respektive 64 ton per år. För att stimulera en fortsatt och utvecklad djurhållning i landskapet finansierar landskapsstyrelsen en avbytarservice.

Landskapsstyrelsen anser att det är viktigt att ständigt arbeta med åtgärder

som höjer jordbrukets lönsamhet och fortsätter därför att prioritera rådgivningsinsatser till jordbruket med särskild tonvikt på ekonomisk rådgivning.

Landskapsstyrelsens olika investeringsstöd till lantbruket har som mål att stöda lönsamma investeringar som leder till en positiv anpassning av det åländska lantbruket gällande kvalitet, effektivitet och kostnadsbesparingar.

47.15.04. Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för gårdsbrukslån (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		69 000	410 000

Momentet nytt. Se även moment 47.18.04.

Med hänvisning till 37 § LL om främjande av gårdsbruk (54/1978 samt ändringar 22/1995 och 47/1995) föreslås ett anslag om 410.000 mark.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster		
	- banktjänster	<u>410 000</u>	
	Anslagsbehov	410 000	

47.15.23. Utgifter för avbytar-service inom lantbruket (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 950 852,82	4 850 000	832 900	4 952 000

Anslaget avses att användas för att säkerställa de åtaganden och kostnader som föranleds av landskapslagen och -förordningen om avbytarverksamhet (57/1998 och 58/1998).

Målsättningen med avbytarverksamheten är i första hand att hålla ett öppet landskap genom en bibehållen djurhållning av framförallt betesdjur. Djurhållningen medför en stor bundenhet för lantbrukarna med minimala möjligheter att kunna ta ut semester eller lediga dagar. Tack vare en väl fungerande avbytarverksamhet kan djurhållningen i landskapet utvecklas och lantbrukarna kan ta ut ledighet och få vikariehjälp i en sådan omfattning att det kan vara intressant och möjligt för unga familjer att satsa på djurhållning.

För avbytar-service inom lantbruket föreslås ett anslag om 4.952.000 mark. Anslaget avser utgifter för lantbruksavbytares löner jämte bikostnader, resor samt övriga utgifter föranledda av verksamheten. I anslaget ingår även ersättning till sådana lantbrukare som anställer egen avbytare eller anlitar företag som erbjuder avbyttjänster.

Höjningen av anslaget föranleds av allmänna löneförhöjningar och förhöjningar av reseersättningar. Dessutom finns det en tendens att behovet av avbytare som vikariehjälp för sjukskrivna lantbrukare ökar samt ett ökat behov av två avbytare samtidigt på vissa större gårdar.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande	23	23	22
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- personal i arbetsavtalsförhållande	3 300 137		
- övriga löner och arvoden	15 863		
- övriga personalutgifter	<u>30 000</u>		3 346 000
4300 Inköp av tjänster			84 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	867 000		
- övrigt	<u>5 000</u>		872 000
8204 Primärnäringar			<u>650 000</u>
Anslagsbehov			4 952 000

47.15.43. Utgifter för lantbrukets räntestödslån (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		100 900	600 000

Momentet nytt. Se även moment 47.18.43.

Intresset för stödformen har varit kraftigt ökande under de senaste åren. Orsaken till det bedöms vara att som en följd av den anpassningsprocess som det åländska jordbruket genomgår efter EU-medlemskapet så sker en strukturrationalisering av de åländska lantbruken. Detta har gjort att handeln med jordbruksmark har ökat. Med beaktande av detta föreslås att det under år 2001 får godkännas nya lån som berättigar till räntestöd om totalt 5.000.000 mark.

För finansiering av räntestöd för tidigare beviljade lån och för lån som beviljas i enlighet med 2001 års beviljningsfullmakt föreslås ett anslag om 600.000 mark.

Lån beviljas för inköp av lantbruksfastighet samt till unga odlare vid etablering som jordbruksföretagare (startstöd).

I startstödet ingår även en bidragsdel som kompletterar räntestödslånet. Bidraget beviljas i enlighet med momentet om stödjande av unga odlare (moment 47.17.41).

Beviljningsfullmakten beräknas fördela sig mellan de båda läneslagen enligt följande:

Startstöd	3.000.000 mark
Fastighetsköp	2.000.000 mark

Räntestödet betalas som ett fast räntestöd om 4 %. Låntagarens ränta uppgår dock alltid till minst 2 %. Skulle lånets totalränta sjunka under 6 % är räntestödet skillnaden mellan totalräntan och låntagarens ränta om 2 %.

Dispositionsplan:

8304	Primärnäringsar	400 000
8306	Bostadsproduktion	<u>200 000</u>
	Anslagsbehov	600 000

47.15.44. Investeringsstöd till lantbruket

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		756 800	4 500 000

Momentet nytt. Se även moment 47.18.44.

För att bidra till att skapa långsiktigt bärkraftiga lantbruksföretag som kan nå upp till de framtida kvalitetskrav som kommer att ställas på hela livsmedelssektorn och som på andra sätt kan öka intjäningen ges ett investeringsstöd som beviljas i enlighet med LL om verkställigheten av den gemensamma jordbrukspolitiken inom EG (55/1995), artikel 51 i rådets förordning EG nr 1257/99 samt enligt landskapsstyrelsens tillämpningsdirektiv. För investeringsstöd för år 2001 föreslås 4.500.000 mark.

Stöd kan beviljas jordbruksföretag för sådana lönsamma investeringar som leder till att

- produktionen omställs, förbättras och effektiviseras eller
- kvaliteten på de producerade produkterna förbättras eller
- miljön, de hygieniska förhållandena och djurens välfärd förbättras eller bevaras eller
- en diversifiering av verksamheten inom jordbruket främjas.

Stöd kan beviljas till enskild person, bolag eller sammanslutning som besitter en lantbrukslägenhet i egenskap av ägare eller arrendator med skriftligt arrendekontrakt. Stödtagaren skall ha en grundläggande yrkesutbildning inom naturbruk eller motsvarande.

Dispositionsplan:

8304	Primärnäringsar	<u>4 500 000</u>
	Anslagsbehov	4 500 000

47.15.45. Ersättningar för skördeskador (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
159 107,80	300 000	42 000	250 000
	tb 1 450 000		

Rubriken ändrad.

För ersättande av skördeskador enligt LL om ersättande av skördeskador (72/1979) föreslås ett anslag om 250.000 mark. Enligt lagen kan ersättning ges för skador som oberoende av odlaren drabbar oskördad gröda till följd av onormalt ogynnsamma väderförhållanden. Skadans omfattning måste

uppgå till minst 30 % av den normala produktionen för grödan.

Dispositionsplan:

8204	Primärnärningar	<u>250 000</u>
	Anslagsbehov	250 000

47.15.47. Växtskydd och växtinspektionsverksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
52 907,74	110 000	20 200	120 000

Rubriken ändrad.

Under momentet utgår ersättningar enligt LL om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om plantmaterial och växtskydd (95/1991). Anslaget används även för kostnader i samband med den inspektions- och provtagningsverksamhet som fordras enligt LL om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen (106/1993), fodermedelslagen (107/1993), lagen om handel med utsäde (108/1993) och av vissa riksförfattningar gällande växtskydd (19/1982). Med hänvisning till ovanstående föreslås ett anslag om 120.000 mark.

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter	5 000
4300	Inköp av tjänster	15 000
8204	Primärnärningar	<u>100 000</u>
	Anslagsbehov	120 000

47.15.48. Stöd för producentorganisationer och rådgivning

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 815 000,00	1 800 000	332 200	1 975 000

Landsbygdskonsult – Åland r.f. ansvarar för produktionsrådgivningen inom lantbruket på Åland. Landskapsstyrelsen har genom avtal förbundit sig att finansiera rådgivningen med ett årligt verksamhetsbidrag. Finansieringen och inriktningen av verksamheten regleras årligen i ett resultatavtal som utvärderas innan ett nytt ingås.

Landsbygdskonsult erbjuder rådgivningstjänster inom områdena ekonomi, husdjursproduktion, växtodling, grönsaksproduktion och ekologisk produktion.

Avsikten är att även rådgivningen för frukt- och bärödling, som hittills handhåfts vid jordbruksbyrån, i fortsättningen skall skötas av föreningen. Detta innebär en utökning av verksamheten motsvarande en halv tjänst.

Från och med år 2001 kommer Landsbygdskonsult – Åland r.f. förutom att organisera flyghavrebekämpningen även att finansiera densamma. Överförandet av rådgivningstjänsten samt överförandet av finansieringen för flyghavreverksamheten föreslås beaktas vid fastställandet av verksamhetsbidraget till organisationen. Landsbygdskonsult – Åland r.f. har budgeterat

kostnader för år 2001 uppgående till 1.911.000 mark. Landskapsstyrelsen föreslår som delfinansiering att ett bidrag uppgående till 1.445.000 mark utgår.

Anslaget används även till att finansiera övriga rådgivningstjänster som erbjuds från intresseorganisationer inom lantbruket samt stöd för utvecklingsinsatser som görs av dessa organisationer.

Med beaktande av ovanstående föreslås ett anslag om 1.975.000 mark.

Dispositionsplan:

8204	Primärnäringsar	1 975 000
	Anslagsbehov	1 975 000

47.15.49. Stödjande av unga odlare (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
181 237,00	750 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.17.41.

47.17. EUROPEISKA UNIONEN – PROGRAM FÖR LANDSBYGDENS UTVECKLING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter			40 640 000
Inkomster			-17 790 000
Nettoutgifter	0	0	22 850 000

Kapitlet nytt.

Landskapsstyrelsens landsbygdsutvecklingsprogram, för åren 2000 – 2006, innehållande åtgärder för miljövänligt odlande och stöd till jordbruk i mindre gynnade områden har som huvudmålsättning att minska jordbrukets miljöbelastning och att skapa ekonomiska förutsättningar för ett småskaligt jordbruk på Åland som skall bevara det åländska kulturlandskapet öppet.

Landskapsstyrelsens mål med stödet för miljövänligt jordbruk är att minska jordbrukets miljöbelastning på grund av växtnäringsläckage och användningen av kemiska bekämpningsmedel, att utveckla extensiva odlingsmetoder såsom ekologiskt jordbruk, att bevara det öppna odlingslandskapet och småskaligheten samt att bevara en lönsamhet i en småskalig odling.

Inom ramen för programmet kan även unga jordbrukare stödas i samband med deras etablering som jordbruksföretagare. Landskapsstyrelsen bedömer att unga jordbrukare med hög kompetens och tillgång till kvalificerad rådgivningshjälp har goda möjligheter att framgångsrikt bedriva jordbruk på Åland.

Bidrag med anknytning till av EU medfinansierande stöd framgår av nedanstående tabell.

	Budget 1999	Bokslut 1999	Budget 2000	Budget 2001
Jordbruket, LS andel	23.780.000	16.097.091	24.940.000	27.100.000
Jordbruket, EU:s andel	11.147.500	10.032.634	16.250.000	17.340.000
Jordbruket, LS + EU:s andel	34.927.500	26.129.725	41.190.000	44.440.000
Jordbruket, totalt	43.330.000	34.532.225	47.340.000	44.440.000
Miljöstöd, LS andel	7.100.000	6.152.310	12.040.000	11.300.000
Miljöstöd, EU:s andel	6.800.000	5.962.134	11.600.000	10.940.000
LFA LS andel	0	0	6.150.000	10.550.000
LFA EU:s andel	2.667.500	2.667.500	3.900.000	5.650.000
LFA statens andel	8.402.500	8.402.500	6.150.000	0
Investeringsstöd, LS andel	16.000.000	9.241.281	6.000.000	4.500.000
Investeringsstöd, EU:s andel	1.000.000	1.000.000	0	0
Stöd till unga odlare LS andel (beviljat)	680.000	703.500	750.000	750.000
Stöd till unga odlare EU:s andel	680.000	403.000	750.000	750.000

47.17.40. Landskapets finansieringsandel - stöd för miljövänlig odling och stöd till mindre gynnade områden

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		3 674 900	21 850 000

Momentet nytt.

Med stöd av Rådets förordning om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket till landsbygdens utveckling (EG nr 1257/99) har ett 'Program för landsbygdens utveckling i landskapet Åland 2000-2006' uppgjorts. Programmet omfattar stöd för miljövänlig odling (miljöstöd) och stöd för jordbruk i mindre gynnade områden (LFA-kompensationsbidrag).

En förutsättning för delfinansieringen av fonden är att landskapet finansierar en del av de beräknade kostnaderna.

Miljöstödet beräknas år 2001 uppgå till totalt 22.240.000 mark. 11.300.000 mark finansieras av landskapsstyrelsen och 10.940.000 mark av Europeiska utvecklings- och garantifonden vilket belastas moment 47.17.45.

Miljöstödet är uppdelat i två olika kategorier; basstöd och specialstöd. Basstödet som riktar sig till samtliga lantbrukare består i huvudsak av allmänna miljöförbättrande odlingsåtgärder medan specialstödet innehåller mera insatskrävande landskapsvårdsåtgärder så som stöd för prioriterade naturbeten, återskapande och hävd av lövängar, återskapande av naturbetesmark och slåtter av naturängar. Då den åländska landskapsbilden så tydligt präglas av naturbetesmarker är det av största vikt att upprätthålla och stimulera användningen av dessa.

Stödet kan beviljas på enskild ansökan till lantbrukare som åtar sig att under minst fem år bedriva ett miljövänligt jordbruk på sin gård.

LFA-kompensationsbidraget beräknas år 2001 uppgå till totalt 16.200.000 mark. 10.550.000 mark finansieras av landskapsstyrelsen och 5.650.000 mark av Europeiska utvecklings- och garantifonden vilket belastas moment 47.17.45.

Kompensationsbidraget skall kompensera de höga produktionskostnader och andra ogynnsamma produktionsförhållanden som de varaktiga nackdelarna i naturhänseende medför. Stödet kan beviljas till jordbrukare som odlar över 3 hektar åkermark.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett anslag om 21.850.000 mark för landskapets finansiering av jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidraget.

Ur anslaget finansieras även den delen av stödbeloppen som överstiger det maximala stödbeloppet som berättigar till gemenskapsstöd om ca 235.000 mark och stöd för kursverksamhet för utbildning av jordbrukare i miljövänliga odlingsmetoder om ca 134.000 mark. Se även landskapsförordningen om jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidrag (17/2000).

Dispositionsplan:

8204	Primärnäringar	<u>21 850 000</u>
	Anslagsbehov	21 850 000

47.17.41. Landskapets finansieringsandel - stödjande av unga odlare (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		126 100	750 000

Momentet nytt.

För finansiering av landskapsstyrelsens del av startstöd till unga odlare föreslås 750.000 mark. Åtgärden återfinns i program för landsbygdens utveckling i landskapet Åland. Åtgärden delfinansieras av gemenskapen upp till 50 %. Delfinansieringsandelen tas upp under momentet 47.17.45.

Startstöd kan beviljas unga odlare (under 40 år) som etablerar sig första gången som jordbruksföretagare.

Startstöd kan ges dels som ett direkt bidrag om maximalt 150.000 mark dels som en räntesubvention för ett lån. Räntesubventionen belastas moment 47.15.43.

Det är landskapsstyrelsens målsättning att 20 st. unga odlare etablerar sig

som självständiga jordbrukare årligen. Under år 2001 beräknas 10 unga odlare uppfylla kraven för att erhålla startstöd.

Dispositionsplan:

8204	Primärnäringsar	<u>750 000</u>
	Anslagsbehov	750 000

47.17.45. EU:s finansieringsandel - program för landsbygdens utveckling

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		3 034 100	18 040 000

Momentet nytt.

Föreslås att ett anslag tas upp för EU:s andel av finansieringen av landsbygdens utvecklingsprogram. Programmet innehåller åtgärderna startstöd till unga odlare 750.000 mark, stöd för miljövänligt jordbruk 10.940.000 mark och stöd till mindre gynnade områden 5.650.000 mark. Åtgärderna finansieras av Europeiska jordbruksfondens garantidel.

I övrigt ingår anslag för EU-delfinansiering av ännu inte kostnadsredovisade 5a-åtgärder gällande investeringar till jordbruket ca 700.000 mark. Dessa åtgärder har tidigare upptagits under moment 44.15.60 under åren 1997-1999 men då landsbygdsutvecklingsåtgärderna från och med år 2000 skall finansieras från garantifonden istället för utvecklingsfonden måste de ännu outbetalda beloppen budgeteras på nytt med jordbruksfondens garantidel som finansier.

Dispositionsplan:

8204	Primärnäringsar	17 340 000
8304	Primärnäringsar	<u>700 000</u>
	Anslagsbehov	18 040 000

47.18. ÖVRIGT STÖD TILL LANTBRUKET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	16 281 839	31 790 000	0
Inkomster	0	-6 150 000	0
Nettoutgifter	16 281 839	25 640 000	0

Kapitlet utgår, motsvarande åtgärder återfinns under kapitlen 47.15 och 47.17.

47.18.04. Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för gårdsbrukslån (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
402 675,74	430 000		
Momentet utgår. Se även moment 47.15.04.			

47.18.40. Stöd till mindre gynnade områden

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	tb 12 300 000		
Momentet utgår. Se även moment 47.17.40.			

47.18.41. Miljöstöd för lantbruket

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
6 007 485,47	11 600 000		
Momentet utgår. Se även moment 47.17.40.			

47.18.42. Nationella stöd till jordbruket som ansluter till miljöstödsprogrammet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
144 825,29	300 000		
	tb 140 000		
Momentet utgår och stödåtgärden upphör.			

47.18.43. Utgifter för lantbrukets räntestödslån (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
485 571,78	520 000		
Momentet utgår. Se även moment 47.15.43.			

47.18.44. Investeringsstöd till lantbruket

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
9 241 281,05	6 000 000		
Momentet utgår. Se även moment 47.15.44.			

47.18.47. Stöd för utveckling av landsbygden

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	500 000		
Momentet utgår. Se även moment 47.15.44.			

47.21. FRÄMJANDE AV SKOGSBRUKET

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 442 965	2 120 000	1 840 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	1 442 965	2 120 000	1 840 000

Landskapsstyrelsens övergripande målsättning är att upprätthålla och utveckla ett bärkraftigt skogsbruk på Åland med avseende på såväl virkesproduktion som naturvård och övriga intressen. Landskapsstyrelsens viktigaste uppgift är att prioritera de skogsvårdande åtgärderna för att säkerställa en god produktion i plant- och ungskogar, medan det till största delen är marknadens parter som styr det ekonomiska utfallet från skogen.

Landskapsstyrelsens och skogsvårdsföreningens satsning på plant- och ungskogsvård, gav under år 1999 ett nytt rekordresultat då plantskogsröjning utfördes på totalt 652 ha. Målsättningen är att plantskogsskötseln skall ligga på samma höga nivå även år 2001.

Under året kommer verksamheten att koncentreras till certifieringen av det åländska skogsbruket. Avsikten är att certifiera skogsbruket enligt det finländska FFCS och Paneuropeiska PEFC-systemet. Certifieringen kommer att medföra ett stort arbete för landskapsstyrelsen för att uppfylla de kriterier som certifieringen ställer. Detta innebär bl.a. kraftigt utökad skogsbruksplanering, kartläggning av viktiga livsmiljöer, olika ågärdsprogram, anvisningar, kontroll- och uppföljningssystem m.m. Landskapsstyrelsens målsättning är att ett certifikat skall kunna sökas i slutet av år 2001. Det kommer dock inte att vara möjligt att helt uppfylla samtliga kriterier inom denna snäva tidsram, speciellt beträffande skogsbruksplaneringen, men avsikten är ändå att man nått så långt att ett certifikat skall kunna sökas.

47.21.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
309 446,02	300 000	58 900	350 000
	tb 350 000		

Föreslås ett anslag om 350.000 mark som i stort beräknas fördela sig enligt följande:

Drift och underhåll av fordon, maskiner och redskap	90.000 mark
Skogsbruksplanering och rådgivningsverksamhet	120.000 mark
Forskning och försöksverksamhet	40.000 mark
Främjande av den privata skogshushållningen	20.000 mark
Kostnader med anledning av skogscertifieringen	50.000 mark
Övrigt	<u>30.000 mark</u>
	350.000 mark

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter
- tillfälliga tjänster

15 000

- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>10 000</u>	25 000
4100 Material och förnödenheter		80 000
4300 Inköp av tjänster		155 000
4800 Övriga utgifter		10 000
1112 Immateriella rättigheter		50 000
1125 Maskiner och inventarier		<u>30 000</u>
Anslagsbehov		350 000

47.21.40. Särskilda understöd för skogsbruket

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
80 000,00	280 000	48 800	290 000

Föreslås ett anslag om totalt 290.000 mark. Av detta är 90.000 mark avsett för Ålands Skogsvårdsförening r.f. som enligt avtal skall sköta skoglig rådgivning och annan för skogsbruket befrämjande verksamhet i skärgårdskommunerna Brändö, Kumlinge, Sottunga och Kökar (se även moment 47.21.42).

Vidare är 200.000 mark avsett som stöd till Ålands Skogsvårdsförening r.f. för att under året projektanställa en person som under skogsvårdsföreningens ledning skall arbeta med certifieringen av det åländska skogsbruket till den del det avser uppfyllande av de kriterier som berör skogsägarna och skogsvårdsföreningen samt information, ansökan om certifikat och koordinering av skogscertifieringsarbetet på Åland.

Dispositionsplan:

4300 Inköp av tjänster	90 000
8304 Primärnäringsar	<u>200 000</u>
Anslagsbehov	290 000

47.21.41. Stöd för skogsbruksåtgärder (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
893 721,83	1 000 000	185 000	1 100 000

För understöd för skogsbruksåtgärder föreslås ett nettoanslag om 1.100.000 mark som i stort beräknas fördela sig enligt följande:

Markberedning	80.000 mark
Skogsodling	100.000 mark
Plant- och ungskogsvård	320.000 mark
Skydds- och istandsättningsdikning	30.000 mark
Byggande och grundförbättring av skogsbilvägar	80.000 mark
Ersättning för arbetsledning	390.000 mark
Övriga skogsbruksåtgärder	<u>100.000 mark</u>
	1.100.000 mark

Anslaget används främst för stöd i enlighet med LL och LF om stöd för skogsbruksåtgärder (84/1998 och 87/1998) samt övriga skogsförbättrande

åtgärder.

Anslaget får även användas till förhandsfinansiering av ungskogsvård och andra åtgärder samt i stöd av 8 § 2 mom. LL om landskapets finansförvaltning (43/1971) påföras inkomster motsvarande förhandsfinansieringen.

Anslaget kan vidare användas för finansiering av åtgärder som landskapsstyrelsen tvingas vidtaga med stöd av 18 § 1 mom. LL om skogsvård (83/1998) på den försumliges bekostnad samt för motsvarande ändamål då det försummade skett under den tid som LL om enskilda skogar (8/1968) var i kraft.

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter	20 000
4300	Inköp av tjänster	390 000
8304	Primärnärings	<u>690 000</u>
	Anslagsbehov	1 100 000

47.21.42. Understöd för skogsbruk i skärgården

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
90 000,00	90 000		

Momentet utgår. Se även moment 47.21.40.

47.21.83. Förhandsfinansiering av skogsförbättringsarbeten (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	0	0	0

Föreslås ett nettoanslag för förhandsfinansiering av arbetskostnader främst vid markberedning i enlighet med 5 § LL om stöd för skogsbruksåtgärder (84/1998).

I stöd av 8 § 2 mom. LL om landskapets finansförvaltning (43/1971) kan inkomster motsvarande ovan angivna förhandsfinansiering påföras anslaget.

Dispositionsplan:

1549	Övriga kortfristiga fordringar	<u>0</u>
	Anslagsbehov	0

47.21.84. Skogsförbättringslån (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
69 796,90	100 000	16 800	100 000

Föreslås ett anslag om 100.000 mark för lån i enlighet med 4 § LL om stöd för skogsbruksåtgärder (84/1998).

Ålands lagting har den 26 april 2000 antagit en ändring av LL om stöd för skogsbruksåtgärder, så att en fastighet utgör pant för återbetalningen av ovannämnda lån.

I händelse av att denna ändring ej kan träda i kraft till år 2001, föreslås att landskapsstyrelsen i stöd av 2 § 2 mom. LL om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (50/1988) befullmäktigas att fortsättningsvis bevilja skogsförbättringslån utan betryggande säkerhet tills lagändringen trätt i kraft.

Dispositionsplan:

1520	Lånefordringar	<u>100 000</u>
	Anslagsbehov	100 000

47.22. JAKT- OCH VILTVÅRD

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	446 586	869 000	846 000
Inkomster	-746 637	-791 000	-776 000
Nettoutgifter	-300 051	78 000	70 000

Verksamheten består av att leda och utveckla jakten och viltvården i landskapet. Skogsbruksbyråns enhet för jakt- och viltvård hanterar inkomna ärenden från jaktvårdsföreningarna, enskilda viltvårdare samt övriga organisationer. Verksamheten består även av allmän information och rådgivning i jakt- och viltvårdsärenden. Enheten handlägger vidare ärenden gällande ersättningar för skador förorsakade av hjortdjur.

Målsättningen med verksamheten är att arbeta för en optimal viltstam och aktiv viltvård samt skapa goda förutsättningar till jakt med stöd av jaktlagen och tillhörande förordningar. Målsättningen är vidare att organisera skötseln av viltstammarna på ett optimalt sätt i förhållande till andra näringar.

Under år 2001 kommer särskilt arbete att läggas på det praktiska provet för jägarexamen och takorganet för jägarkåren samt olika insatser för att öka skytteträningen bland jägarna och öka andelen kvinnliga jägare.

47.22.04. Utgifter för viltvårds- och jaktärenden (RF)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
350 237,71	521 000	96 000	571 000
	tb 48 000		

Medlen används i första hand för jaktvårdsföreningarnas ordinarie verksamhet, underhåll av skjutbanor, jägarförsäkring, prenumeration av tidningen Jägaren, understöd för Ålands jakt- och fiskemuseum samt av viltvården i allmänhet föranledda kostnader.

Föreslås ett anslag om 571.000 mark som i stort beräknas fördela sig enligt följande:

Utgifter för jaktvårdsföreningarnas ordinarie verksamhet och skjutbanor	280.000 mark
Takorganet för jägarna	30.000 mark
Tidningen Jägaren	70.000 mark
Jägarförsäkring	25.000 mark
Jakt- och fiskemuséet	40.000 mark
Viltvårdsprojekt samt information	40.000 mark
Nordisk Jägersamvirke, Face m.m.	30.000 mark
Övrigt, tryckning av jaktkort m.m.	<u>56.000 mark</u>
	571.000 mark

Dispositionsplan:

4100	Material och förnödenheter	130 000
4300	Inköp av tjänster	
	- byggnads-, reparations- och underhållstjänster	10 000
	- kontorstjänster	50 000
	- försäkringstjänster	<u>25 000</u>
4800	Övriga utgifter	
	- resor	10 000
8209	Övriga inkomstöverföringar	<u>346 000</u>
	Anslagsbehov	571 000

47.22.40. Bidrag för hjortdjurskador och utgifter för tillvaratagande av fallvilt (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
96 348,00	300 000	46 300	275 000

Rubriken ändrad.

Föreslås ett anslag om 275.000 mark.

Anslaget avser bidrag i enlighet med LL om ersättande av skador förorsakade av hjortdjur (52/1974) samt kostnader för tillvaratagande av fallvilt enligt jaktlagen (31/1985, § 73).

Anslaget motsvaras delvis av inkomster från hjortdjurslicenser och försålt fallvilt (moment 37.22.40).

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- övriga löner och arvoden	10 000
8209	Övriga inkomstöverföringar	<u>265 000</u>
	Anslagsbehov	275 000

47.24. FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 641 599	9 112 000	5 452 000
Inkomster	-9 468	-25 000	-25 000
Nettoutgifter	3 632 131	9 087 000	5 427 000

Målet är att utveckla yrkesfisket och fisketurismen på ett hållbart sätt samt att koordinera fiskhanteringen för att höja fiskens kvalitet och hållbarhet genom intern uppsamling.

Landskapsstyrelsens målsättning är vidare att anpassa sälstammen till en hållbar nivå och att därmed minimera sälskadeersättningarna.

47.24.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
405 485,46	252 000	57 500	342 000

I anslaget ingår 20.000 mark för årsunderhåll och service av fiskefyrrar, 192.000 mark för fiskeriundersökningar som utförs i samarbete med forskningsinstitutioner i närregionerna i Finland och Sverige samt vid Husö biologiska station. 130.000 mark för provfisken, kontroller och produktions- och populationsundersökning av kvoterade fiskarter samt för informationsverksamhet. Ökningen beror på kostnader för utökade kontroller och undersökningar för ett hållbart utnyttjande av fiskresurserna.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- tillfälliga tjänster	50 000	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>170 000</u>	220 000
4100	Material och förnödenheter		37 000
4200	Hyror		20 000
4300	Inköp av tjänster		55 000
4800	Övriga utgifter		<u>10 000</u>
	Anslagsbehov		342 000

47.24.05. Tekniskt stöd – strukturprogrammet för fiskerisektorn (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		11 800	70 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 70.000 mark för utveckling av system för uppföljning av strukturplanen och därtill knutna projekt samt för vetenskapliga undersökningar av fiskbestånden.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	<u>70 000</u>
	Anslagsbehov	70 000

47.24.40. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fiskeredskap och fiskebåtar (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
784 888,90	900 000	151 400	900 000

För landskapsbidrag för skadeersättningar enligt bestämmelserna i lagen om fiskeriförsäkringar (FFS 331/58) föreslås ett anslag om 900.000 mark.

Dispositionsplan:

8204	Primärnärings	<u>900 000</u>
	Anslagsbehov	900 000

47.24.41. Räntestöd för fiskarlån (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
545,34	10 000		

Föreslås att nya räntestödslån inte beviljas eftersom stödformen inte är förenlig med EU:s direktiv. Momentet utgår.

47.24.42. Räntestöd för främjande av fiskhushållningen (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	10 000		

Föreslås att nya räntestödslån för marknadsföring av fisk inte beviljas eftersom stödformen inte är förenlig med EU:s direktiv. Momentet utgår.

47.24.43. Landskapsunderstöd till fond för fiskeriförsäkringar

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	10 000	1 700	10 000

Med hänvisning till 13 § lagen om fiskeriförsäkringar (FFS 331/58) föreslås ett anslag om 10.000 mark.

Dispositionsplan:

8204	Primärnärings	<u>10 000</u>
	Anslagsbehov	10 000

47.24.44. Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 777 535,86	6 200 000	479 300	2 850 000

Anslaget får användas för att stöda investeringar för ersättande av salskadad utrustning 300.000 mark, för intern uppsamling av fisk i skärgård och glesbygd 2.000.000 mark, för konsultuppdrag 150.000 mark och för utredningar rörande rationaliseringsfrågor samt koordinering av fiskuppsamling i syfte att höja fiskens kvalitet och näringens lönsamhet 400.000 mark.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster - expert- och utredningstjänster	150 000
8204	Primäringar	2 000 000
8304	Primärnärings	<u>700 000</u>
	Anslagsbehov	2 850 000

47.24.45. Ersättande av salskador

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
192 516,00	300 000	50 500	300 000

För ersättande av skador som säl vållar på fiskfångsten i åländska vatten föreslås ett anslag om 300.000 mark att utges enligt av landskapsstyrelsen fastställda grunder och villkor. Antalet rapporterade salskador har ökat inom laxfisket under vår- och sommarperioden från ca 17 % år 1997 mot 24 % år 2000. Under juni månad 2000 förekom skador på 30-40 % av fångsten, inom vissa områden över 50 %. För att nå en långsiktig lösning av sälproblemen krävs ett utökat samarbete främst med Sverige och Finland men även med övriga östersjöstater. Landskapsstyrelsens målsättning är att anpassa sälstammen till en hållbar nivå och att därmed minimera salskadeersättningarna.

Dispositionsplan:

8204	Primärnärings	<u>300 000</u>
	Anslagsbehov	300 000

47.24.46. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
627,30	950 000	84 100	500 000

Föreslås ett anslag om totalt 500.000 mark. Av anslaget avser 350.000 mark landskapets andel av kostnader för underhåll av befintliga fiskehamnar och fiskebryggor. Därtill föreslås 150.000 mark att utges för muddringar av fiskeleder, fiskehamnar och fiskvandringsleder.

Dispositionsplan:

8304	Primärnärings	<u>500 000</u>
	Anslagsbehov	500 000

47.24.49. Övrigt understöd för fiskerinäringens främjande

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
480 000,00	480 000	80 700	480 000

Anslaget avser medfinansiering av Ålands Fiskarförbund r.f.:s verksamhet 240.000 mark samt medfinansiering av Ålands Fiskodlarförening r.f.:s verksamhet 240.000 mark.

Dispositionsplan:

8204	Primärnäringsar	<u>480 000</u>
	Anslagsbehov	480 000

47.26. EUROPEISKA UNIONEN – STRUKTURPROGRAM FÖR FISKE-RISEKTORN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter			6 370 000
Inkomster			-2 890 000
Nettoutgifter	0	0	3 480 000

Kapitlet nytt.

Strukturprogrammet för den åländska fiskerisektorn är ett EU-delfinansierat program som varar under perioden 2000 – 2006.

Målsättningen för programperioden är att märkbart öka fiskerinäringens betydelse såväl i avseende på sysselsättning som värdemässigt och därmed bättre ta vara på de resurser vattenmiljön erbjuder för såväl fiske som vattenbruk. Genom satsning på kvalitet och ökad förädlingsgrad höjs konkurrenskraften gentemot importerade produkter. Därtill är målet att genom förbättrad lönsamhet och en höjning av näringens profil och status trygga återväxten inom branschen och skapa tilltro till en starkare framtida fiskerinäring på Åland.

Bidrag med anknytning till av EU medfinansierande stöd framgår av nedanstående tabell.

	Budget 1999	Budget 2000	Budget 2001
Fiske	8.451.000	8.400.000	6.370.000
Strukturprogram för fiske, LS andel	3.000.000	4.200.000	3.480.000
Strukturprogram för fiske, EU:s andel	4.151.000	4.200.000	2.890.000
PESCA, LS andel	600.000		
PESCA, EU:s andel	700.000		

47.26.40. Landskapets finansieringsandel – strukturprogram för fiskerisektorn

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		585 300	3 480 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 3.480.000 mark för finansiering av landskapets andel i det nya strukturprogrammet för fiskerisektorn åren 2000-2006.

Åtgärdshelheterna utgörs av

- reglering av fiskeansträngningen
- modernisering av fiskefartyg
- skydd och utveckling av akvatiska resurser, vattenbruk, utrustning i fiskehamnar, beredning och saluföring
- övriga åtgärder; småskaligt kustfiske, socioekonomiska åtgärder och marknadsbefrämjande åtgärder.

Dispositionsplan:

8204	Primärnärings	<u>3 480 000</u>
	Anslagsbehov	3 480 000

47.26.45. EU:s finansieringsandel – strukturprogram för fiskerisektorn

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		486 100	2 890 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 2.890.000 mark för EU:s andel av strukturstöden.

Dispositionsplan:

8204	Primärnärings	<u>2 890 000</u>
	Anslagsbehov	2 890 000

47.40. ÅLANDS ARBETSMARKNADSBYRÅ

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	7 740 941	9 798 000	11 173 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	7 740 941	9 798 000	11 173 000

Rubriken ändrad.

Lagtinget har antagit en ny arbetsmarknadspolitisk lagstiftning. I och med att den nya lagstiftningen inte beräknas kunna träda i kraft före 1.3.2001 har budgetförslaget uppgjorts utgående från gällande lagstiftning fram till och med 28.2.2001 och utgående från den nya lagstiftningen från och med 1.3.2001. I händelse av att den nya lagstiftningen inte kan träda i kraft eller försenas förslås att momenten 47.40.20 och 47.43.20 får omdisponeras

i enlighet med nu gällande lagstiftning även efter 1.3.2001, dock så att summan av anslagen inte överskrides.

Enligt lagen kommer arbetsförmedlingen och yrkesvägledningen att upphöra som skilda byråer och istället sammanföras till en arbetsmarknadsmyndighet, benämnd Ålands arbetsmarknadsbyrå. Den nya byrån blir en fristående myndighet underställd landskapsstyrelsen. En viss förändring kommer även att ske beträffande arbetsfördelningen mellan arbetsförmedlingen och utbildnings- och kulturavdelningens studieserviceenhet. Vidare kommer ansvaret för sysselsättningens främjande att helt flyttas över från näringsavdelningen till den nya arbetsmarknadsbyrån, vilket medför att anslagen för sysselsättningens främjande flyttas under byrån.

Arbetsmarknadsbyrån skall erbjuda ett mångsidigt kunnande såväl i fråga om arbetsmarknadsfrågor som utbildning. De möjligheter som den tekniska utvecklingen ger skall utvecklas. Självserviceverksamhet och Internet skall ge både arbetsgivare och arbetsökande allt större möjligheter att registrera sig och hitta fram till varandra utan den traditionella arbetsförmedlingen som mellanled. Utökad kunskap kring arbetsmarknad och utbildningsfrågor, handledning av kunder i användningen av självservice-terminalerna, bra service till de kunder som har sämre förutsättningar att få ett arbete direkt genom vanlig arbetsförmedling och en mera aktiv roll i olika projekt som berör sysselsättning, arbetsmarknad och utbildning skall betonas framöver. Snabbrekryteringen kommer fortsättningsvis att utgöra en ganska stor del av arbetsförmedlarnas arbete.

I det klart förbättrade arbetsmarknadsläget där brist på kompetent arbetskraft blivit allt vanligare avser arbetsförmedlingen att särskilt fästa uppmärksamhet på detta och vid sidan om det sedvanliga förmedlingsarbetet genom projektartade insatser försöka lindra denna brist.

Med hänvisning till det fortsatt goda sysselsättningsläget i landskapet föreslår landskapsstyrelsen att anslaget för sysselsättningens främjande minskar jämfört med år 2000.

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

Utskottet har tagit del av Ålandsdelegationens utlåtande angående landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Enligt utlåtandet föreslår Ålandsdelegationen att landskapslagen skall förordnas att förfalla i sin helhet. Det framstår därför som i högsta grad oklart huruvida den aktuella lagstiftningen i sin nuvarande, alternativt i en omarbetad version kan bringas i kraft under budgetåret. Landskapsstyrelsen har i kapitlets motiveringar beaktat att lagens ikraftträdande eventuellt kan komma att fördröjas. Det föreslås att i den händelse lagen inte träder i kraft skall momenten 47.40.20 och 47.43.20 få omdisponeras i enlighet med nu gällande lagstiftning. Utskottet förordar den föreslagna ordningen.

47.40.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 707 180,16	3 310 000	673 300	4 003 000
	tb -142 000		

Under momentet föreslås ett anslag om 4.003.000 mark. Anslaget har dimensionerats utgående från att lagen om ny arbetsmarknadslagstiftning träder ikraft från och med 1.3.2001, varvid anslag ingår under detta moment för de utgifter som tidigare upptagits under moment 47.43.20 samt 47.40.20 räknat från nämnda datum.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Den nya organisationen skall tillhandahålla receptions- och informations-service, förmedlings- och vägledningsservice samt ersättningservice. För detta ändamål inrättas nya tjänster och den befintliga personalen vid arbetsförmedlingsbyrån och yrkesvägledningsbyrån överflyttas till den nya organisationen i samband med att den nya lagen träder i kraft. Förutom dessa tjänster medför lagstiftningen att en ny tjänst skall inrättas, arbetsmarknadschefen.

I övriga löner och arvoden ingår anslag för styrelse- och arbetsmarknads-kommissionsarvoden.

I anslaget för inköp av tjänster ingår bl.a. driftskostnader för ADB, service för kopieringsmaskinen, kostnader för utbildning, ersättning till Folkpensionsanstalten för bistånd vid beredning av arbetslöshetsdagpenningssärenden samt tele-, frakt och andra tjänster. Anslaget kan även användas för inköp av yrkesvalspsykologtjänster. Vidare kräver den nya organisationen att nytt informationsmaterial, skyltar samt blanketter tas fram.

Anslaget för övriga utgifter avser främst resekostnader och smärre representationskostnader.

För förnyande av maskiner och komplettering av maskiner föreslås 75.000 mark.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	11	12	15 *
Tillfälliga tjänster	1	1	

*2 tjänster överförda från moment 47.43.20.

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	2 959 026		
- tillfälliga tjänster	25 960		
- personal i arbetsavtalsförhållande	83 333		
- övriga löner och arvoden	<u>44 681</u>	3 113 000	
4100 Material och förnödenheter			77 000
4200 Hyror			375 000
4300 Inköp av tjänster			330 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	30 000		
- representation	<u>3 000</u>		33 000

1125 Maskiner och inventarier	<u>75 000</u>
Anslagsbehov	4 003 000

47.40.50. Arbetslöshetsersättningar (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
4 921 394,06	5 500 000	672 800	4 000 000

Föreslås ett anslag om 4.000.000 mark för arbetslöshetsersättningar (grunddagpenningar) och arbetsmarknadsstöd. Minskningen av anslaget föräns av det förbättrade sysselsättningsläget.

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>4 000 000</u>
Anslagsbehov	4 000 000

47.40.51. Utkomstskydd vid flyttning (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 322,50	10 000		

Momentet utgår. Se moment 47.40.52.

47.40.52. Specialutgifter för arbetskraftsservicen

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
107 044,76	120 000	20 200	120 000

För specialutgifter för arbetskraftsservicen föreslås ett anslag om 120.000 mark.

Ur anslaget föreslås dagtraktamenten och resekostnader vid arbetsprövning kunna beviljas enligt principer fastställda av landskapsstyrelsen samt övriga stöd för utredande av arbets- och utbildningsförutsättningar och lämplighet för yrke samt för placering av handikappade i arbete enligt enahanda grunder som i riket (FFS 1253/93). Ur momentet föreslås därtill högst 15.000 mark kunna beviljas i resebidrag och dagtraktamentesunderstöd å personer som beger sig på utlandspraktik enligt grunder som fastställs av landskapsstyrelsen.

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>120 000</u>
Anslagsbehov	120 000

47.40.53. Utbildningsstöd (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	1 000 000	126 100	750 000

Under momentet föreslås ett anslag om 750.000 mark för utbildningsstöd samt ersättning för uppehälle och logi i samband med de utbildningar som anordnas i enlighet med LL om sysselsättningsfrämjande utbildning

(39/1988).

Dispositionsplan:

8202 Social- och hälsovård samt utkomstskydd	<u>750 000</u>
Anslagsbehov	750 000

47.40.54. Sysselsättningens främjande

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		386 800	2 300 000

Momentet nytt.

Med anledning av den nya arbetsmarknadspolitiska lagstiftningen föreslås ett nytt moment. Under momentet upptas anslag för de utgifter som tidigare år upptagits under momenten 47.12.01, 47.12.30, 47.12.61 samt 47.12.62.

För beredskapsarbetsplatser för arbetslösa personer samt för praktikantpenningar till arbetslösa, främst ungdomar vid landskapets, statens verk och inrättningar, landskapet närstående enheter, i kommunerna, kommunalförbunden, offentligrättsliga samfund, vissa samfund som bedriver fri medborgarverksamhet inom utbildning och det sociala området, företag och vissa samfund eller ideella föreningar föreslås ett anslag om 2.300.000 mark. Anslaget kan även användas för omkostnader för beredskapsarbeten, för försäkringar och resekostnader i samband med praktikarbete samt som ett komplement till utbildningsstödet, som tilläggsstöd under högst 18 månader till arbetsgivare som ingår läroavtal med arbetslös person.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- övriga löner och arvoden	700 000
4100	Material och förnödenheter	20 000
4300	Inköp av tjänster	15 000
4800	Övriga utgifter	15 000
8203	Arbetsmarknad	<u>1 550 000</u>
	Anslagsbehov	2 300 000

47.41. EUROPEISKA UNIONEN – MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 3

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter			1 585 000
Inkomster			0
Nettoutgifter	0	0	1 585 000

Kapitlet nytt.

Syftet med mål 3 är att stödja anpassningen och moderniseringen av poli-

tiken och systemen när det gäller utbildning, yrkesutbildning och sysselsättning. Programförslaget omfattar hela Åland och kommer att tillämpas under perioden 2000 – 2006. Utbildningsavdelningen är programansvarig för mål 3, medan arbetsmarknadsbyrån blir åtgärdsansvarig för åtgärd 3, arbetsmarknadsintegrering. Se även kapitel 46.20.

Allmänt mål för åtgärden är att bekämpa arbetslöshet och motverka uppkomsten av långtidsarbetslöshet och sociala problem för den enskilda individen. Åtgärden vänder sig till såväl yngre som äldre personer. Åtgärderna kan vara utbildning, praktik och stödanställningar eller kombinationer av dessa för att stärka självförtroendet hos deltagarna samt höja den enskildes kompetens.

47.41.50. Landskapets finansieringsandel – målprogram 3, åtgärd 3

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		160 100	952 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 952.000 mark för landskapets andel av finansieringen av åtgärd 3, arbetsmarknadsintegrering inom mål 3-programmet.

Dispositionsplan:

8203	Arbetsmarknad	<u>952 000</u>
	Anslagsbehov	952 000

47.41.55. EU:s finansieringsandel – målprogram 3, åtgärd 3

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		106 500	633 000

Momentet nytt.

Under momentet föreslås ett anslag om 633.000 mark för EU:s andel av finansieringen av åtgärd 3 arbetsmarknadsintegrering inom ramen för mål 3-programmet. Med anledning av att inbetalningarna för de olika åtgärderna inom mål 3-programmet sammanfaller föreslås inkomsten från EU för åtgärd 3 gottskrivet moment 36.20.45.

Dispositionsplan:

8203	Arbetsmarknad	<u>633 000</u>
	Anslagsbehov	633 000

47.43. YRKESVÄGLEDNINGEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	410 627	370 000	74 000
Inkomster	-33 000	0	0
Nettoutgifter	377 627	370 000	74 000

Se kapitel 47.40.

47.43.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
410 626,87	228 000 tb 142 000	12 400	74 000

Under momentet föreslås ett anslag om 74.000 mark. Anslaget har dimensionerats för perioden 1.1 – 28.2.2001 varefter byrån upphör och verksamheten övertas av Ålands arbetsmarknadsbyrå

Anslaget för personaltjänster avser avlöande av personal enligt bilaga 5 för tiden 1.1 – 28.2.2001.

I övrigt upptas under momentet utgifter för anskaffning av litteratur och informationsmaterial, dataprogram, tele-, frakt- och andra tjänster, annonsering, inköp av data- och annan kontorsutrustning samt kostnader för undersökningar etc. Från momentet betalas också Ålands medlemsavgift till Nordiska Förbundet för Studie- och Yrkesvägledning. Se även moment 47.40.20.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	*
Tillfälliga tjänster	1	1	*

* Överförda till moment 47.40.20.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättad tjänst	43 798	
	- tillfällig tjänst	<u>23 202</u>	67 000
4100	Material och förnödenheter		4 000
4300	Inköp av tjänster		1 000
4800	Övriga utgifter		<u>2 000</u>
	Anslagsbehov		74 000

47.46. **FÖRSÖKSVERKSAMHETEN**

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 539 948	4 352 000	4 990 000
Inkomster	-248 517	-250 000	-220 000
Nettoutgifter	3 291 432	4 102 000	4 770 000

Försöksstationens mål är att verksamheten skall bidra till att skapa förutsättningar för möjligheterna att bedriva ett modernt, lönsamt, resurssnått och fortsättningsvis småskaligt jordbruk i tiden samt en bibehållen levande landsbygd. Tyngdpunkten i försöksstationens verksamhet är olika typer av odlingsförsök med tillhörande resultatredovisning. I verksamheten skall finnas lantbruksgrödor, grönsaker, frukt och bär.

Landskapsstyrelsen prioriterar högt utvecklingen av naturenlig odling inom jordbruk och trädgårdsodling varför frågor i anslutning till integrerad produktion (IP) och ekologisk odling är viktiga. Renhet skall vara ett karaktärsdrag och ett kännetecken för produkter som säljs från Åland och därmed kan generera ett mervärde.

Verksamheten vid försöksstationen kommer att utvecklas så att antalet försök minskar varvid utrymme skapas för en bättre planering och utvärdering av försöken. Prognosverksamheten kommer att utvecklas ytterligare vilket har synnerligen stor betydelse för att kunna utföra bekämpningsåtgärder, ekologiska eller konventionella, vid rätt tid. Därvid kan användningen av växtskyddsmedel minimeras samt lönsamheten i odlingen öka. För detta ändamål föreslås anslag för en forskare med ansvar för tillämpad försöksverksamhet.

Landskapsstyrelsen anser det viktigt att ett större helhetstänkande etableras vad gäller vidareförädling av åländska jordbruksprodukter. En tvärsektorieell kunskap från råvarukvalitet, förädlingsteknologi till matkvalitet bör utvecklas där försöksstationen är en viktig länk. I detta arbete bör även animaliesidan tas med. Ett arbete med att utveckla den småskaliga livsmedelsproduktionen skapar också bättre insikter i vad som krävs av råvaran för att den skall ge den bästa kvaliteten på den färdiga produkten. En större förädlingsgrad av grödor och animalieprodukter ger i många fall ett mervärde. Denna utveckling avses att inledas under året och kan på sikt bli ett större projekt.

Laboratoriet är en viktig del i försöksstationens verksamhet. Utvecklingen är till en del beroende av de beslut som fattas vad gäller en eventuell samordning av annan laboratorieverksamhet i landskapet. Under året kommer prioriteringar att göras vad gäller utveckling av nya analysparametrar då det gäller kvalitetsegenskaper som påverkar näringsinnehållet i de färdiga livsmedel som produceras.

Under året kommer en del av verksamheten att lämnas öppen för direkta beställningsuppdrag från odlarna och deras organisationer.

Informationsverksamheten kommer att prioriteras under året där det är ytterst viktigt att på ett enkelt och lättfattligt sätt nå ut till odlarna med tolkningar och rekommendationer som kan göras utifrån försöksresultaten. En informationsplan kommer att upprättas där hänsyn även tas till de nya möjligheter informationstekniken skapar. Försöksstationen skall intensifiera sina strävanden efter att etablera ett mer formellt samarbete med institutioner som arbetar med frågor av intresse för det åländska lantbruket.

47.46.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 539 948,25	4 352 000	755 200	4 490 000

För verksamheten vid Ålands försökstation föreslås ett anslag om 4.490.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande anslag för praktikanter och extra arbetskraft.

Anslaget för maskiner och inventarier avser löpande utbyte samt kompletteringar.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	8	8	8
Tillfälliga tjänster	1		1
Personal i arbetsavtalsförhållande	5	5	5

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	1 762 726		
- tillfällig tjänst	249 681		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>1 202 593</u>	3 215 000	
4100 Material och förnödenheter			
- små maskiner och inventarier	35 000		
- kontorsmaterial	25 000		
- litteratur	10 000		
- rengöringsmedel och förnödenheter	8 000		
- bränsle och smörjmedel	25 000		
- kemikalier	42 000		
- värme, el och vatten	85 000		
- odlingsmaterial	70 000		
- byggnadsmaterial	5 000		
- reservdelar och tillbehör	50 000		
- beklädnad	<u>5 000</u>	360 000	
4300 Inköp av tjänster			
- bygnadsreparationer och underhåll			
av tjänstebostäder	55 000		
- underhåll av vägar	10 000		
- reparationer av transportmedel och maskiner	40 000		
- tryckningstjänster	100 000		
- annonsering	25 000		
- post- och teletjänster	25 000		
- avfalls-, snö- och miljötjänster	25 000		
- städning	50 000		
- försäkringar	10 000		
- transporttjänster	10 000		
- utbildningstjänster	<u>70 000</u>	420 000	

4800 Övriga utgifter		
- resor	13 000	
- övrigt	<u>2 000</u>	15 000
1125 Maskiner och inventarier		<u>480 000</u>
Anslagsbehov		4 490 000

47.46.74. Om- och tillbyggnad för Ålands försöksstation (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		84 100	500 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 500.000 mark för inledande utredningar och projekteringskostnader för om- och tillbyggnad av arbetsutrymmena vid försöksstationen.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>500 000</u>
	Anslagsbehov	500 000

47.49. ÅLANDS SVINAVELLSSTATION

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 355 132	2 796 000	1 085 000
Inkomster	-1 715 269	-1 672 000	-510 000
Nettoutgifter	1 639 862	1 124 000	575 000

Rubriken ändrad. Jomala gård exklusive svinavelsstationen har överförs till kapitel 46.44.

Målsättningen med Ålands svinavelsstation är att stimulera och bidra till en positivare inställning till svinproduktionen i landskapet, genom att delta fram avelsdjur och dels hyra ut suggor till svinproducenter.

Svinavelsstationen skall även ses som en resurs för utbildningen på naturbruksskolan och utnyttjas därefter på bästa sätt. Då emellertid tillräckliga skäl att upprätthålla verksamheten i nuvarande utformning inte finns avser landskapsstyrelsen att utreda möjligheterna och intresset för att låta avels- och uthyrningsverksamheten på svinavelsstationen övergå i privat drift.

Verksamheten baserar sig på att ta fram avelsmaterial som sedan säljs till de åländska svinproducenterna. Årligen säljs ca 60-70 avelsdjur.

Då efterfrågan på avelsdjur har minskat under de senaste åren, har verksamheten kompletterats med en suggring. Det innebär att svinproducenter kan hyra in suggor vid Ålands svinavelsstation för att få smågrisar, istället för att ha egna suggor. Detta skall ge svinproduktionen del av vissa stor-driftsfördelar vilket ger bättre ekonomi i svinproduktionen trots att enheterna på gårdarna fortfarande är småskaliga. Suggringsverksamheten star-

tade i augusti 1999 med två lantbrukare som bedriver smågrisproduktion (satelliter). Målsättningen är att värva fler lantbrukare under år 2001.

47.49.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 199 510,16	1 768 000		

Momentet utgår. Se moment 46.44.20.

47.49.21. Verksamhetens utgifter - Ålands svinavelsstation (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 155 621,73	1 028 000	182 500	1 085 000

Föreslås ett anslag om 1.085.000 mark för verksamheten vid Ålands svinavelsstation.

Anslaget för personalutgifter avser avlöande av personal enligt bilaga 5.

I anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande ingår även anslag för avlöande av praktikant.

I och med att verksamheten omfattar både uppfödning av avelsdjur och suggring så uppstår mera arbete i form av transport av suggor till satelliterna, semineringar och vaccinerings.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	1
Personal i arbetsavtalsförhållande	2	2	2

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	203 083		
- personal i arbetsavtalsförhållande	342 917		
- övriga personalutgifter	<u>2 000</u>		548 000
4100 Material och förnödenheter			
- läkemedel	10 000		
- värme, el och vatten	85 000		
- lantbruksprodukter	280 000		
- övrigt	<u>27 000</u>		402 000
4200 Hyror			2 000
4300 Inköp av tjänster			
- reparations- och underhållstjänster	31 000		
- övriga	<u>94 000</u>		125 000
4800 Övriga utgifter			
- resor	6 000		
- övrigt	<u>2 000</u>		<u>8 000</u>
Anslagsbehov			1 085 000

47.52. **SKÖTSEL AV JORDEGENDOMAR**

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	159 560	5 510 000	2 610 000
Inkomster	-412 105	-450 000	-800 000
Nettoutgifter	-252 546	5 060 000	1 810 000

Jordbruksbyrån förvaltar ett antal egendomar på Åland. Stommen i mark-egendomen utgörs av kungsgårdarna. Landskapsstyrelsen ser ett värde i att ha en jordegendomsreserv ämnad för eventuella satsningar av samhällsutvecklande karaktär. Som en sådan satsning går landskapsstyrelsens arbete med att förverkliga planerna på en golfbana av hög internationell standard på Grelsby kungsgårds marker vidare.

De jordegendomar som förvaltas av jordbruksbyrån är i huvudsak utarrenderade till privata jordbrukare. Arrendeavtal som går ut eller sägs upp bjuds ut på nytt. Investeringar som planeras avser att bibehålla eller förbättra egendomens värde. Landskapsstyrelsens ambition är att alla fastigheter i landskapets ägo skall vara representativa och i gott skick.

47.52.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
77 216,07	110 000	18 500	110 000

Anslaget avser sedvanligt underhåll, reparationer och driftskostnader för landskapets jordbruksfastigheter samt skatter m.m.

Dispositionsplan:

4300	Inköp av tjänster	45 000
4800	Övriga utgifter	<u>65 000</u>
	Anslagsbehov	110 000

47.52.74. Grundreparationer (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
13 876,26	400 000	84 100	500 000

För grundreparationer och täckdikningar på fastigheter förvaltade av jordbruksbyrån föreslås ett anslag om 500.000 mark. Ca 150.000 mark anslås för täckdikning på Haga kungsgård och ca 250.000 mark anslås för reparationer av byggnader på Haga kungsgård.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	350 000
1120	Jord- och vattenområden	<u>150 000</u>
	Anslagsbehov	500 000

47.52.77. Utvecklande av Grelsby kungsgård (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
63 401,96	5 000 000	336 400	2 000 000

Förverkligandet av en golfbana av europa-tour standard har inte framskridit som planerat, då det visat sig vara svårt att lösa markfrågorna. Med anledning av detta har heller inte detaljerad planering och kalkylering varit möjlig. Den totala investeringen uppskattas till ca 25-30 miljoner mark. Så snart markfrågorna är lösta kommer en detaljplanering att vidtas och en projektering kommer att upphandlas.

Landskapsstyrelsen avser fortsättningsvis att genomföra investeringen som en infrastrukturell satsning och kommer därmed stå som ägare till banan, medan driften läggs ut på privat basis.

Landskapsstyrelsen föreslår att ett anslag om 2.000.000 mark för projektet tas upp, varvid landskapsstyrelsen befullmäktigas att genom köp och långsiktiga arrenden anskaffa behövliga markområden.

Dispositionsplan:

4200	Hyror	500 000
4300	Inköp av tjänster	500 000
1120	Jordområden	<u>1 000 000</u>
	Anslagsbehov	2 000 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I framställningens motiveringar sägs att förverkligandet av en golfbana av europa-tourstandard inte har framskridit som planerat. Utskottet föreslår att begreppet europa-tourstandard ersätts med internationell klass. Europa-tourtävlingar anordnas endast vid ett fåtal tillfällen per år. Banan bör dock ha sådan klass att internationella tävlingar kan arrangeras. Utskottet förutsätter att driftsfrågan löses före byggnadsarbetena inleds.

47.52.78. Täckdikning (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 065,38	0		

Momentet utgår. Se moment 47.52.74.

47.55. SKÖTSEL AV EGNA SKOGAR

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	482 877	670 000	630 000
Inkomster	-817 286	-730 000	-705 000
Nettoutgifter	-334 410	-60 000	-75 000

Landskapets skogsinnehav uppgår till ca 2.300 ha skogsbruksmark, varav ca 1.300 ha utgörs av produktiv skogsmark. Av skogsbruksmarken är ca

400 ha belägen på holmar. Det totala virkesförrådet uppgår till ca 160.000 m³. En fackmannamässig skogsskötsel under en lång tidsperiod har medfört att skogarnas åldersklassfördelning är mycket nära den optimala.

Landskapsstyrelsens målsättning är att fortsättningsvis förvalta skogsinnehavet i enlighet med gällande skogsbruksplan så att skogsmarkens virkesproducerande förmåga nyttjas på ett hållbart sätt, samtidigt som den biologiska mångfalden och skogens mångsidiga nyttjande beaktas.

Landskapets skogar nyttjas i stor utsträckning av allmänheten för rekreation och friluftsliv. Jakträtten är utarrenderad på de flesta marker till år 2006. Landskapsstyrelsen strävar vidare till att sprida information om skogsbruk och olika skogsbruksmetoder till allmänheten genom skogsstigen i Kastelholm och arboretumstigen i Godby.

Landskapsstyrelsens skogar är även föremål för ett flertal försök och forskningsprojekt både i egen regi och i samarbete med skogsforskningsinstitutet.

Virkesförsäljningen genererar årligen inkomster till landskapet, råvara till industrin och arbetsplatser för skogsarbetare och entreprenörer. Under år 2001 uppgår den planerade avverkningsmängden till ca 3.600 m³, fördelat på 900 m³ timmer och 2.700 m³ massaved. Skogsvården är planerad att omfatta ca 7 ha skogsodling, ca 5 ha markberedning och ca 20 ha plantskogsröjning.

Under år 2001 skall merparten av fältarbetet för en ny skogsbruksplan över landskapets skogar utföras. Den nya planen skall gälla fr.o.m. år 2003.

Landskapsstyrelsen skall vidare under året verka för att landskapets egna skogar skall uppfylla de krav som skogscertifieringen ställer.

47.55.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
482 876,79	670 000	106 000	630 000

Föreslås ett anslag om 630.000 mark som i stort beräknas fördela sig enligt följande:

Avverkning	240.000 mark
Terrängtransport	100.000 mark
Parkskogsskötsel	20.000 mark
Skogsvård	100.000 mark
Underhåll av bostäderna i Grelsby och Berg samt Jomala plantskola	70.000 mark
Underhåll av vägar och diken	20.000 mark
Viltvård	20.000 mark
Skatter och övrigt	<u>60.000 mark</u>
	630.000 mark

Personal i arbetsavtalsförhållande 2 2 2

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- tillfälliga tjänster		15 000	
- personal i arbetsavtalsförhållande		<u>310 000</u>	325 000
4100 Material och förnödenheter			90 000
4300 Inköp av tjänster			150 000
4800 Övriga utgifter			50 000
1125 Maskiner och inventarier			<u>15 000</u>
Anslagsbehov			630 000

47.58. ÅLANDS FISKODLING, GUTTORP

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 437 528	2 725 000	4 406 000
Inkomster	-248 161	-200 000	-200 000
Nettoutgifter	2 189 366	2 525 000	4 206 000

Rubriken ändrad.

Målsättningen för året är att minska utplanteringen av lax och havsöring av vilka arter hittills utplanterats 100.000 respektive 250.000 smolt och öka utplanteringen av åländsk skärgårdssik samt gädda. Till målsättningen hör även att utveckla metoder för kläckningen av gös. Verksamheten kan dock påverkas negativt under den planerade ombyggnaden vid Ålands fiskodling.

I verksamheten ingår även förmedling och utplantering av i naturnäringssdammar uppfödd sik och gös. Personalen vid Ålands fiskodling koordinerar fiskevården inom landskapet och bistår med rådgivning vid kläckning av gädda i privata och samfälliga kläckier.

Utplanteringarna görs för att förbättra förutsättningarna för det småskaliga kustfisket och sportfisket.

47.58.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 437 527,69	2 725 000	471 900	2 806 000

För driften av Ålands fiskodling inkluderande löner, driftskostnader och anskaffningar föreslås ett anslag om 2.806.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Därtill ingår i anslaget för personal i arbetsavtalsförhållande anslag för avlönande av städare samt extra arbetskraft.

Inrättade tjänster	2	2	2
Personal i arbetsavtalsförhållande	3	3	3

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	552 314	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>820 686</u>	1 373 000
4100	Material och förnödenheter		958 000
4200	Hyror		5 000
4300	Inköp av tjänster		200 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	15 000	
	- övrigt	<u>5 000</u>	20 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>250 000</u>
	Anslagsbehov		2 806 000

47.58.74. Byggnad av recirkuleringssystem (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		269 100	1 600 000

Momentet nytt.

Anslaget avser utredning och planering av en ombyggnad av vattenföringssystemet vid Ålands fiskodling så att recirkulering av odlingsvattnet blir möjlig. Övergång till recirkulering innebär en avsevärd minskning av vattenuttaget från Östra Kyrksundet och Delvik vilket även innebär att avloppsvattenmängden minskar i samma grad. Recirkuleringssystemet medför dessutom lägre pumpkostnader, möjligheter till en effektivare rening av avloppsvattnet samt en förbättrad hälsosituation för fisken.

Projektet omfattar en tillbyggnad på ca 100 m², ombyggnad av rörsystem och bassänger, införskaffande av pumpar, biofilter, trumfilter och ozoneringsanläggning samt ombyggnad av reningsverk. Totalkostnaden uppskattas till ca 3.200.000 mark.

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett inledande anslag om 1.600.000 mark för detaljplanering, påbörjande av byggnadsarbetet och anskaffning av teknisk utrustning.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>1 600 000</u>
	Anslagsbehov	1 600 000

48. TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Konsumtionsutgifter	100 446 396	114 453 000	116 630 000	1,9%	16,1%
Överföringsutgifter	5 953 050	5 775 000	4 670 000	-19,1%	-21,6%
Realinvesteringsutgifter	12 427 210	22 970 000	19 400 000	-15,5%	56,1%
Lån och övriga finansinve- steringar	0	0	30 000		
Summa utgifter	118 826 656	143 198 000	140 730 000	-1,7%	18,4%
Summa inkomster	-10 093 057	-12 420 000	-10 660 000	-14,2%	5,6%
Nettoutgifter	108 733 599	130 778 000	130 070 000	-0,5%	19,6%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Allmän förvaltning	2 496 869	3 115 000	3 966 000	27,3%	58,8%
Övrig trafik	5 178 800	7 335 000	4 470 000	-39,1%	-13,7%
Skärgårdstrafiken	61 965 555	68 170 000	73 213 000	7,4%	18,2%
Vägar, broar, hamnar och lin- färjor	44 525 715	58 490 000	53 952 000	-7,8%	21,2%
Verkstad och lager	3 373 432	4 600 000	3 800 000	-17,4%	12,6%
Ålandstrafiken	1 286 286	1 488 000	1 329 000	-10,7%	3,3%
Summa	118 826 656	143 198 000	140 730 000	-1,7%	18,4%

Trafikavdelningens uppgift är att upprätthålla, utveckla och förnya landskapets interna trafiksystem till lands, till sjöss och i luften på ett ekonomiskt försvarbart sätt, så att trafikanternas berättigade krav och förväntningar på en säker trafik tillgodoses. Allt trafikarbete skall ske i enlighet med landskapsstyrelsens handlingsprogram samt den av lagtinget antagna trafikplanen för åren 1999-2008. Arbetet med en reviderad trafikplan för åren 2002 - 2010 inleddes.

Som primärt mål gäller att samordna och effektivisera trafiksäkerhetsarbetet, förbättra framkomligheten samt förkorta restiderna till och från landskapet samt mellan landskapets olika delar. Arbetet med en trafiksäkerhetsplan för hela Åland färdigställs under början av året.

Den reguljära flygtrafiken till och från Åland antas under året upprätthållas på marknadsmässiga villkor såväl österut som västerut.

Fartygstrafiken till och från Åland beräknas fortsätta i samma utsträckning som under år 2000 med anlöp i Eckerö, Mariehamn och Lumparland.

Alla investeringar inom trafikavdelningens förvaltningsområde bör ske med vederbörlig hänsyn till kalkylerad miljöpåverkan. Landskapets unika natur- och kulturmiljöer samt antikvariska värden respekteras och värnas.

Trafikens offentligt ägda infrastruktur byggs upp kring fyra olika trafik-

områden i anslutning till huvudvägarna 1, 2, 3 och 4 innefattande följande:

646 km lands- och bygdevägar
 258 km kommunalvägar
 57 km gång- och cykelvägar inklusive belagda vägrenar
 1 kanalområde jämte svängbro (Lemström)
 39 landsvägsbroar
 10 helikopterplattor
 6 linstyrda färjor och 2 reservfärjor
 5 frigående färjor, 1 färja på driftsentreprenad och 2 färjor i reserv
 2 förbindelsebåtar och 3 oljebekämpningsfarkoster
 24 hamnar och färjfästen samt ett antal bryggor
 ett antal fastigheter, byggnader och övriga anläggningar.

Med en befolkning på ca 25.700 personer ger ovanstående siffror ca 35 meter allmän väg (inkl. kommunalväg) per fast bosatt åänning. Vägtätheten uttryckt på internationellt vis är för Ålands del 60 km/100 km² landyta. Motsvarande siffra är för Finland 22, för Sverige 53, för Norge 30, för Island 14 och för Danmark 165.

På det stora hela behövs inga nya trafikförbindelser mellan landskapets olika delar. Men det stora trafikflödet på huvudvägnätet kräver fortsättningsvis åtgärder i fråga om förbättrade siktsträckor, bredd, bärighet och övriga framkomlighetsåtgärder samt livsutrymme för den tilltagande lätta trafiken.

Fordonsparken i landskapet bestod vid årsskiftet 1999-2000 av 24.236 (+3,1 %) inregistrerade enheter, varav 13.525 personbilar, 2.720 paketbilar, 577 motorcyklar, 388 lastbilar, 38 bussar, 3.240 traktorer och 3.748 övriga. Därmed finns det 0,94 fordon/person och 0,53 personbilar/person på Åland. Inga tecken tyder på en minskning. Satsningarna på huvudvägnätet samt gång- och cykeltrafiken i anslutning därtill prioriteras.

Skärgårdstrafiken opereras året runt av fem frigående färjor, en färja utgiven på driftsentreprenad samt två privata färjor enligt det ruttnät och de turlistor landskapsstyrelsen fastställer. Trafiken kompletteras sommartid av två extra färjor. Vägverkets hamnar i Korpo och Gustafs ingår i det åländska ruttsystemet.

Vägnätet i skärgården binds dessutom samman av sex linstyrda färjor, varav en i privat drift.

Kollektivtrafiken stöds som tidigare med landskapsmedel med kravet att busstidtabellerna skall anpassas till skärgårdstrafikens turlistor.

48.01. ALLMÄN FÖRVALTNING

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	2 496 869	3 115 000	3 966 000
Inkomster	0	-140 000	-160 000
Nettoutgifter	2 496 869	2 975 000	3 806 000

Trafikförvaltningens väsentligaste uppgift är att bära det samlade ansvaret för landskapets trafiksystem, d.v.s. svara för dess skötsel, underhåll, utveckling och förnyelse.

Trafikavdelningens organisation utvecklas fortsättningsvis med en allt smidigare och effektivare verksamhet som mål. Indelningen i trafikförvaltning (beställarenhet) och produktion (fem utförarenheter) under en allmän byråfortsätter att implementeras och förtydligas.

Trafikförvaltningen svarar för den på avdelningen ankommande myndighetsutövningen med tillhörande administrativa uppgifter. Trafikförvaltningens nio anställda fungerar i huvudsak som beställare av trafik tjänster hos de fem produktionsenheterna, som i allt högre grad skall verka i konkurrens med motsvarande privata utförare.

Trafikavdelningens roll som en serviceinrättning i allmänhetens tjänst med produktion av trafik tjänster som huvudsaklig uppgift betonas för alla berörda.

Prissättningen av de avgiftsbelagda prestationerna vid trafikavdelningen justeras så att de motsvarar principen om full kostnadstäckning för den aktuella myndighetsutövningen.

Under året påbörjas arbetet med att revidera landskapslagstiftningen om allmänna vägar och kommunalvägar samt inleds arbetet med en för åländska förhållanden anpassad lagstiftning om enskilda vägar, vilka hittills på Åland saknat reglering i egen lag.

Klassificeringen av de åländska vägarna och indelningen i landsvägar, bygdevägar och kommunalvägar ses över och revideras i samarbete med kommunerna. Kategoriseringen bör vara logisk, rättvis och motsvara de verkliga trafikförhållandena.

I syfte att underlätta framkomligheten och förbättra orienteringen om bosättning och övrig verksamhet längs de åländska vägarna påbörjas förverkligandet av det sk. adresssystemet enligt grundregeln att respektive vägghållare ansvarar för vägnamnsskyltningen på sin väg.

Samtidigt permanentas det pågående försöket med byanamnsskyltar, vilka för närvarande finns uppsatta i 20 byar, så att likadana byanamnsskyltar under en treårsperiod sätts upp i alla byar med fast boende.

Byanamnsskyltarna finansieras med landskapsmedel och beaktas i kommande års budgeter.

48.01.01. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 496 868,71	3 115 000	667 000	3 966 000

Föreslås ett anslag om 3.966.000 mark.

Anslaget avser utgifter för avdelningens allmänna förvaltning, trafikförvaltningen, vars främsta uppgift vid sidan av myndighetsutövningen och beställarfunktionen är att förbättra och vidareutveckla trafikavdelningens organisation. Indelningen i trafikförvaltning och fem underliggande produktionsenheter (s.k. utförarenheter) består. Avsikten är sålunda att renodla organisationen och arbetsformerna så att all myndighetsutövning hänförs till trafikförvaltningen.

I anslaget under momentet ingår dock, i avvaktan på utredningen av alternativa organisationsformer för skärgårdstrafiken, avlöningskostnaderna för de tre tjänstemän som till största delen har arbetsuppgifter som hänför sig till operativ drift av skärgårdstrafiken.

Anslaget för personalutgifter avser avlöande av personal enligt bilaga 5.

I anslaget har beaktats medel för trafiksäkerhetsarbetets drifts- och konsumtionsutgifter inklusive kostnader för anordnandet av kurser om alkohol och trafik enligt 36 § 5 momentet körkortslagen för landskapet Åland (79/1991).

I anslaget ingår konsultarvoden för organisationsutveckling, främjande av trafiksäkerhet, GIS, IT, miljöarbete m.m.

Anslaget inkluderar även medel för avdelningens specifika utbildningsbehov.

Trafikavdelningens verksamhet skall fortsättningsvis vara öppen, flexibel och utåriktad, vilket under året kommer att märkas genom olika kampanjer, deltagande i mässor, utställningar m.m.

Det goda samarbetet som under tidigare år etablerats med motsvarande myndigheter och organisationer i närliggande regioner skall fortsätta liksom även kontakterna med internationella trafikorganisationer. Betydelsen av externt kunskapsutbyte betonas på alla nivåer.

En del av anslaget kan användas till aktiva åtgärder för att stimulera och engagera personalen i dess arbete samt för att förbättra samarbetsklimatet inom avdelningen och befrämja trivsel och hälsa på arbetsplatserna, såväl till lands som till sjöss.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	11	12	12

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter

	- inrättade tjänster	3 086 110	
	- tillfälliga tjänster	<u>26 890</u>	3 113 000
4100	Material och förnödenheter		250 000
4300	Inköp av tjänster		200 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	300 000	
	- representation	<u>50 000</u>	350 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>53 000</u>
	Anslagsbehov		3 966 000

48.10. ÖVRIG TRAFIK

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	5 178 800	7 335 000	4 470 000
Inkomster	0	-2 520 000	
Nettoutgifter	5 178 800	4 815 000	4 470 000

48.10.04. Driftsutgifter för oljeskyddsberedskap (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
294 679,22	260 000	45 400	270 000

Föreslås ett anslag om 270.000 mark. Anslaget avser kostnader för bekämpningen av oljeskador samt drift och underhåll av de inom landskapet verksamma oljeskyddsfarkosterna och övrig oljeskadebekämpningsutrustning.

Verksamheten sköts i organiserat samarbete med räddningsväsendet. Arbetet med att revidera organisationsplanen för oljeskyddet slutförs under året. Verksamheten bedrivs enligt direktiv och anvisningar av den för landskapet tillsatta oljeskyddsdelegationen.

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter	
	- inrättade tjänster	22 000
4100	Material och förnödenheter	100 000
4300	Inköp av tjänster	120 000
4800	Övriga utgifter	<u>28 000</u>
	Anslagsbehov	270 000

48.10.40. Understöd för flygverksamhet

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
999 600,00	0	0	0
	tb 300 000		

Föreslås inget anslag. Landskapsstyrelsen avser att under året fatta ett

långsiktigt beslut om Ab Skärgårdsflygs framtid.

48.10.45. Understöd för kollektivtrafik

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 884 520,50	3 975 000	667 700	3 970 000

Landskapsstyrelsen har det övergripande ansvaret för kollektivtrafiken.

Landskapsstyrelsen inhämtar årligen kommunernas utlåtanden om utformningen av den regionala kollektivtrafiken samt fastställer turlistorna och biljettpriserna. Turlistorna samordnas med tidtabellerna för skärgårdsfärjorna.

Landskapsstyrelsen upphandlar kollektivtrafiken årligen och det är trafikidkarens/entreprenörens skyldighet att föra statistik över trafiken samt använda ett av landskapsstyrelsen godkänt biljettredovisningssystem.

Trafikidkaren erhåller inkomsterna från den trafik som bedrivs samt dessutom per redovisad kilometer och enligt fastställd turlista ett understöd som för år 2001 är beräknat enligt 4,16 mk/km (förhöjning 7,8 %). Inom ramen för anslaget planeras försök med helg- och kvällstrafik.

Landskapsstyrelsen föreslår dessutom ett fortsatt stöd för kollektivtrafiken i en del skärgårds- och glesbygdskommuner. Behovet uppskattas för år 2001 till 250.000 mark.

För att fortsättningsvis främja kollektivtrafiken på landsbygden och i skärgården föreslås med hänvisning till ovanstående ett anslag om inalles 3.970.000 mark, vilket är dimensionerat för att täcka slutregleringen av stödet för kollektivtrafiken i skärgårds- och glesbygdskommunerna år 2000 samt förskott för år 2001.

Nu gällande avtal med trafikidkarna löper ut 31.12.2000. Avtalen uppgörs i fortsättningen för ett budgetår i sänder.

Målsättningen är att genom lämplig prissättning, information m.m. öka bussåkandet inom landskapet i jämförelse med år 2000.

Dispositionsplan:

8205	Övrigt näringsliv	<u>3 970 000</u>
	Anslagsbehov	3 970 000

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 1/2000-2001

I tft Lasse Wiklöfs finansmotion nr 29 föreslås en höjning av anslaget under momentet med 400.000 mark för bidrag till kollektivtrafiken i Mariehamn.

Utskottet hänvisar till finansutskottets betänkanden 3/1998-1999, 1/1999-2000 och 5/1999-2000. Enligt utskottets tidigare uttalande åsikt skall land-

skapsstyrelsen jämställa Mariehamn med övriga kommuner i beslut som gäller subventionering av biljettpriser för bussresenärer. Utskottet har inte omprövat sin ståndpunkt i denna fråga. Utskottet har också tidigare föreslagit att landskapsstyrelsen utreder hur utnyttjandet av kollektivtrafiken kunde förbättras och återkommer till lagtinget med konkreta åtgärdsförslag. Med hänvisning till utskottets motivering föreslår utskottet att motionen avslås.

48.10.70. Anskaffning och förnyande av oljeskyddsutrustning (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	2 800 000	0	0

För år 2001 föreslås inget anslag under momentet. Se även moment 48.10.74.

48.10.74. Uppförande av oljeskyddslager (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		33 600	200 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 200.000 mark för planering av ett nytt oljeskyddslager. Planeringen tar sikte på att uppföra lagret på landskapets område i Möckelö i nära anslutning till den kajanläggning som är under utbyggnad och där trafikavdelningens verkstad, lager och vägstation finns sedan tidigare. Oljeskyddsfonden torde ersätta 90 % av investeringskostnaden, som beräknas uppgå till ca 2.800.000 mark.

Dispositionsplan:

1122	Byggnader	<u>200 000</u>
	Anslagsbehov	200 000

48.10.88. Inlösen av aktier (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		5 000	30 000

Momentet nytt.

Landskapsstyrelsen har i enlighet med tidigare budgetbeslut inlöst aktier i Ab Skärgårdsflyg så att landskapets innehav överstiger 90 % av aktiestocken. Landskapsstyrelsen har i ärendet med anledning av bolagets situation och för att åstadkomma ett redigt rättsläge för bolaget gått in för att tvångsinlösa de aktier som inte är i landskapets ägo. För inlösen och kostnader i samband med förfarandet föreslås 30.000 mark.

Dispositionsplan:

1130	Värdepapper	<u>30 000</u>
	Anslagsbehov	30 000

48.20. SKÄRGÅRDSTRAFIKEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	61 965 555	68 170 000	73 213 000
Inkomster	-3 932 365	-3 000 000	-4 250 000
Nettoutgifter	58 033 189	65 170 000	68 963 000

Skärgårdstrafiken ombesörjer trafik med frigående färjor, enligt av landskapsstyrelsen fastställda turlistor, på följande linjer:

Norra linjen

Sträcka: Vårdö-Enklinge-Kumlinge-Lappo-Torsholma (Lilla Hummelholm)

Trafikvolym: 125.452 passagerare (år 1999, ökning + 1 % jfr med 1998)
53.434 fordon (+ 4 %)

Fartyg: m/s Alfågeln

Driftsform: Egen

Sträcka: Asterholma-Lappo-Torsholma (Lilla Hummelholm)

Trafikvolym: 10.431 passagerare (+ 13 %), 4.570 fordon (+ 12 %)

Fartyg: m/s Spoven

Driftsform: Totalentreprenad

Sträcka: Åva-Jurmo-Osnäs

Trafikvolym: 116.002 passagerare (+ 8 %), 42.129 fordon (+ 20 %)

Fartyg: m/s Viggen

Driftsform: Egen

Sträcka: Enklinge-Kumlinge

Trafikvolym: 5.086 passagerare, 2.398 fordon

Fartyg: m/s Frida II

Driftsform: Totalentreprenad

Tvärgående linjen

Sträcka: Långnäs-(Överö)-Sottunga-(Bergö)-Snäckö

Trafikvolym: 17.453 passagerare (+ 1 %), 8.290 fordon (- 1 %)

Fartyg: m/s Grisslan

Driftsform: Driftsentreprenad

Södra linjen

Sträcka: Långnäs-Överö-Sottunga-(Husö-Kyrkogårdsö)-Kökar-Galtby

Trafikvolym: 102.300 passagerare (- 1 %), 40.887 fordon (+ 15 %)

Fartyg: m/s Gudingen, m/s Skiftet och m/s Ejdern (15.6-31.8)

Driftsform: Egen

Föglö linjen

Sträcka: Svinö-Degerby

Trafikvolym: 175.544 passagerare (- 2 %), 88.288 fordon (- 2 %)

Fartyg: m/s Knipan

Driftsform: Egen

Trafikbåtar

Sträcka: Husö-Hästö-Finnö-Södö-Kyrkogårdsö

Trafikvolym:	3.149 passagerare (+ 2 %)
Fartyg:	Husö I
Driftsform:	Subventionerad motorbåtstrafik
Sträcka:	Järsö-Askö-Börkö
Fartyg:	m/s Gåsö
Driftsform:	Egen
Sträcka:	Trafik mot beställning till Geta och Hammarlands yttre skärgårdar
Fartyg:	m/s Tärnan (år 2000)
Driftsform:	Totalentreprenad

Underhandlingarna med sjöfartsverket om övertagande med äganderätt av m/s Skiftet vilka tillsvidare inte har lett till resultat fortsätter under året.

Den oberoende sakkunnigutredning om skärgårdstrafikens alternativa organisationsformer som utförts under år 2000 utvärderas och beslut om framtida organisationsform för skärgårdstrafiken fattas under år 2001.

48.20.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
59 826 609,76	63 000 000	12 145 400	72 213 000
	tb 4 870 000		

För driften av skärgårdstrafiken föreslås ett anslag om 72.213.000 mark. I förslaget har beaktats gällande avtal för den driftsprivatiserade trafiken på tvärgående linjen samt den med privat tonnage upprätthållna trafiken på linjerna Kumlinge-Enklinge respektive Lilla Hummelholm-Lappo-Asterholma. Medel för upphyrning av tonnage för transport av farligt gods i skärgården har inte upptagits, eftersom uppgiften sköts med eget tonnage.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Anslaget har beräknats bl.a. med beaktande av de nya löneavtalen samt utgående från ett medelpris på bunkerbränsle om 2,00 mark/liter netto.

Anslaget fördelas per linje och utgiftsslag (1.000 mark) på följande sätt:

Linje	Löner	Bränsle	Underhåll	Övrigt	Totalt
Norra	15.300	6.347	2.000	4.485	28.132
Tvärgående		127		2.584	2.711
Södra	15.223	5.440	2.250	1.310	24.223
Föglö	7.232	2.373	1.170	480	11.255
Trafikbåtar	170	40	400	1.277	1.887
Övrigt och ofördelat	<u>450</u>	<u>755</u>	<u>1.100</u>	<u>1.700</u>	<u>4.005</u>
	38.375	15.082	6.920	11.836	72.213

Anslaget har beräknats med beaktande av landskapsstyrelsens förslag till

turlistor vilka bygger på stort sett oförändrade volymer.

M/s Doppingens driftskostnader är beräknade utgående från att fartyget under sommarsäsongen fortsätter som parallellfärja på Föglölinjen samt att den tillika ombesörjer transport av farligt gods till Föglö.

M/s Ejderns driftskostnader är beräknade utgående från att fartyget är ersättande färja då övriga färjor är på översyn samt att fartyget under sommarsäsongen utnyttjas som tilläggstonnage och att fartyget tillika ombesörjer transport av farligt gods till skärgården.

I anslaget finns fortsättningsvis medel för upprätthållande av lastbilstransporter till skärgården.

M/s Tärnan säljs under året och linjen Hällö – Äppelö samt övrig nyttotrafik i regionen bjuds ut på totalentreprenad. Inkomsten från försäljningen av m/s Tärnan har beaktats under moment 38.20.21.

En utredning skall göras gällande kostnaderna för rening av avgaser och omhändertagande av grå och svartvatten på landskapets färjor. Toalettvattnet körs för närvarande med bil till reningsverk.

Under år 2001 skall färjhållningsenheten tillsammans med Ålands tekniska läroverk och Mariehamns telefon Ab närmare utreda hur man skall lösa dataförbindelserna till och från respektive frigående färja.

	År 1999	År 2000	År 2001
Personal i arbetsavtalsförhållande	127	120	112
<i>Dispositionsplan:</i>			
4000 Personalutgifter			
- personal i arbetsavtalsförhållande			38 375 000
4100 Material och förnödenheter			
- bränsle och smörjmedel	15 082 000		
- reservdelar	2 000 000		
- övrigt	<u>500 000</u>		17 582 000
4300 Inköp av tjänster			
- övriga externa tjänster	6 441 000		
- reparation och underhåll av transportmedel	<u>4 420 000</u>		10 861 000
4800 Övriga utgifter			3 895 000
1125 Maskiner och inventarier			<u>1 500 000</u>
Anslagsbehov			72 213 000

48.20.70. Anskaffning av fartyg och färjor (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 138 944,81	300 000	168 200	1 000 000

Trafikavdelningen har under år 2000 enligt finansutskottets skrivning i betänkande nr 1/1999-2000 gjort en förplanering avseende ett nybygge för Föglörutten. Landskapsstyrelsen föreslår ett anslag om 1.000.000 mark för fortsatt planering av en färja lämpad för korttrutt.

Dispositionsplan:

1125	Maskiner och inventarier	<u>1 000 000</u>
	Anslagsbehov	1 000 000

48.30. VÄGAR, BROAR, HAMNAR OCH LINFÄRJOR

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	44 525 715	58 490 000	53 952 000
Inkomster	-2 573 865	-2 528 000	-2 450 000
Nettoutgifter	41 951 850	55 962 000	51 502 000

Av de allmänna vägarna är idag drygt 80 % belagda med asfalt eller oljegrus mot ca 53 % år 1985. För att minska påunderhållskostnaderna är målet påsikt en så hög beläggningsgrad som möjligt. Samtidigt måste konstateras, att beläggningspolicyn tidvis kommer i konflikt med miljö- och bevarandebestämmelserna. I nu löpande asfalt- och oljegruskontrakt för åren 2000 – 2002 har förutom annat noggranna kvalitets- och miljökrav definierats i enlighet med för branschen gällande normer.

Omloppstiden för beläggningar och grundförstärkningar av det allmänna vägnätet ligger för närvarande i snitt på drygt 15 år. Med stigande världsmarknadspris på olja tenderar omloppstiden att öka. I trafikplanen för åren 1999 – 2008 har som mål uppsatts en omloppstid om 12 år. För huvudvägarna måste kortare omloppstider iakttas.

Förutsättningarna för ett effektivare utnyttjande av vägunderhållskapaciteten på fasta Åland och i skärgården utreds fortsättningsvis. Andelen inköpta tjänster kommer successivt att ökas.

48.30.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
30 979 447,54	33 363 000	5 431 600	32 295 000
	tb 1 000 000		

För driften av vägar, broar, hamnar och linstyrda färjor föreslås ett anslag om 32.295.000 mark.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

Anslaget har beräknats enligt följande ungefärliga fördelning:

Servicearbeten och underhållsarbeten	11.000.000
Iståndsättning, upprustning och beläggningsarbeten	7.570.000
Drift av linfärjor	8.780.000
Underhåll av maskiner och linfärjor	2.000.000
Drift och underhåll av färjfästen och bryggor	1.420.000
Drift och underhåll av byggnader	665.000
Drift och underhåll av flygfält och helikopterplattor	160.000

Arbeten som utförs å kommuner och övriga	<u>700.000</u>
	32.295.000

Beträffande iståndsättning, upprustning och beläggningsarbeten uppgörs särskilt arbetsprogram. I arbetsprogrammet skall grundförbättring av grusvägar prioriteras i hög grad. Grundförbättringar genomförs så att vägens ursprungliga sträckning och vägbredd bibehålls. Avvikelser från den ursprungliga dragningen tillämpas endast då det av trafiksäkerhetsskäl är nödvändigt.

I vägunderhållet kommer vägsaltningen för halkbekämpning att minskas med 90 % under vintern 2001 – 2002 i förhållande till tidigare. Vägsaltningen för dammbindning minskar sommaren 2001 med 30%.

Utgifterna om 700.000 mark för externa arbeten motsvaras av en motsvarande inkomst under moment 38.30.20.

För linfärjornas del vidareutvecklas systemet med en lagbas per färja. Lagbasen utövar den praktiska tillsynen av färjan, fungerar som kontaktman till verkstaden i Möckelö samt närmaste förman på vägstationen och ledningen för enheten. Lagbasen medverkar även vid dockningar och uppgör listor över nödvändiga reparationer.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	6	6	6
Personal i arbetsavtalsförhållande	65	67	67

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	1 690 000		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>14 065 000</u>	15 755 000	
4100 Material och förnödenheter		3 800 000	
4200 Hyror		1 025 000	
4300 Inköp av tjänster		10 785 000	
4800 Övriga utgifter		<u>930 000</u>	
Anslagsbehov			32 295 000

48.30.21. Verksamhetens utgifter - projekteringsenheten (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 189 072,39	2 557 000	413 200	2 457 000

För projekteringsenhetens verksamhet föreslås ett anslag om 2.457.000 mark. Projekteringsenheten utför vägprojekteringar såväl internt för trafikavdelningen som externt å kommunerna. Uppdragen faktureras till självkostnadspris. I timdebiteringen ingår resekostnader samt kostnader för instrument, redskap och verktyg. 75 % av tiden beräknas kunna utfaktureras. Inkomsterna påförs moment 38.30.21.

Då vägplaneringskapaciteten inte beräknas vara tillräcklig för behovet kommer de projekt som planeras i egen regi att väljas genom att enheten kostnadsberäknar planeringen av vissa projekt och detta jämförs med av trafikförvaltningen inbegärda privata anbud för samma planering.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

En tjänst som projekteringsingenjör hålls vakant under år 2001.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster (* 1 vakant)	6	6	6*
Personal i arbetsavtalsförhållande	4	4	4

Dispositionsplan:

4000 Personalutgifter			
- inrättade tjänster	1 297 590		
- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>764 410</u>	2 062 000	
4100 Material och förnödenheter			200 000
4200 Hyror			28 000
4300 Inköp av tjänster			87 000
4800 Övriga utgifter			
- resor			<u>80 000</u>
Anslagsbehov			2 457 000

48.30.23. Utgifter för underhåll av farleder

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
		84 100	500 000
	tb 1 050 000		

Föreslås ett anslag om 500.000 mark för service och underhåll av 412,5 kilometer farleder för den lokala båtrafiken, s.k. grunda farleder med ett djup av maximalt 4 meter. Servicen och underhållet skall konkurrensutsättas.

Dispositionsplan:

4300 Inköp av tjänster	<u>500 000</u>
Anslagsbehov	500 000

48.30.30. Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 003 929,40	1 500 000	117 700	700 000

Med hänvisning till 19 § LL om kommunalvägar (16/1964) föreslås ett anslag om 700.000 mark för bidrag för de ombyggnader, nybyggnader och nödvändiga grundförbättringar som kommunerna anhållit om eller föreslagit i sina planer för år 2001.

Förslaget baserar sig på att bidragsprocenterna hålls på i stort sett tidigare års nivåer.

Sedan år 1999 debiterar landskapsstyrelsen kommunerna för projekteringen av kommunalvägar enligt självkostnadspris (se moment 48.30.21) Planeringskostnaden kommer härvid att ingå i de bidragsberättigade kostnaderna. Kommunerna har inte idag några större aktuella projekt som är bi-

dragsberättigade, varför anslaget föreslås sänkt i jämförelse med år 2000.

Vid ny- och ombyggnad av bidragsberättigade kommunalvägar skall vägar planeras enligt nuvarande och förväntad trafikbelastning.

Svenska vägverkets normer ”projektering och byggande av enskilda vägar” skall i tillämpliga delar iaktas vid projekteringen.

Inom ramen för anslaget kan även bidrag om högst 50 % beviljas för anläggande av gång- och cykelvägar som har väsentlig betydelse för trafik-säkerheten i kommunen.

Dispositionsplan:

8309	Övriga kapitalöverföringar	<u>700 000</u>
	Anslagsbehov	700 000

48.30.74. Byggnadsinvesteringar (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
5 100,00	920 000	0	0

Föreslås i detta skede inget anslag.

48.30.77. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
10 283 165,26	17 000 000	3 027 400	18 000 000
	tb 1 100 000		

För vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten samt övriga infrastrukturella satsningar på fasta Åland och i skärgården föreslås ett investeringsanslag om 18.000.000 mark fördelat på nedannämnda projekt.

Investeringarna i trafiksäkerhet sker enligt särskilt uppgjord prioriteringslista.

PROJEKT	Tidigare Beviljats (1 000 mk)	Föreslås 2001 (1 000 mk)	Plan 2002 (1 000 mk)	Plan 2003 (1 000 mk)	Senare Kostnad (1 000 mk)	Total Kostnad (1 000 mk)
Trafikområde 1						
Sviby bro och bank		100	1 600	1 000		2 700
Anslutn.vägar till Möckelö och flygfältet	1 400		1 600			3 000
Östanträsk – Näfsby	1 500	3 300				4 800
Marsunds bro, rivning			600	800		1 400
Öra – Överby			300	2 500	1 200	4 000
Överby – Storby					4 500	4 500
Käringsundsvägen	200	700				900

Trafikområde 2

PROJEKT	Tidigare Beviljats (1 000 mk)	Föreslås 2001 (1 000 mk)	Plan 2002 (1 000 mk)	Plan 2003 (1 000 mk)	Senare Kostnad (1 000 mk)	Total Kostnad (1 000 mk)
Korsningsområde, Dalbo		600	200			800
Korsningsområde, Sparhallen	200	800	300			1 300
Godby korsningsområde	500					500
Kastelholm - Tranvik vs					3 500	3 500
Tranvik vs - Finby					4 500	4 500
Finby - Prästö ff inkl. ny bro					15 000	15 000
Mångstekta - Hulta	1 000	300				1 300
Sandösund bro och bank		100	1 500			1 600
Ombyggnad av Djurholmsbron				100	2 900	3 000
Trafikområde 3						
GC- tunnel Nabben		100	1 000			1 100
Söderby - Bistorp	1 500	200	2 100			3 800
Bistorp - Bäckäng				800	2 200	3 000
Bäckäng - Lumparsund					3 900	3 900
Lumparsund - Svinö	3 700	1 300				5 000
Långnäs hamnområde	100					100
Svinö - Långnäs					5 000	5 000
Föglö, korttrutt		500				
Brändö - Skogboda		600	500			1 100
Sottunga ff				1 000	1 000	2 000
Husö dykdalb				800		800
Harparnäs ff		500	2 200	3 500		6 200
Kyrkogårdsö ff	300	800				1 100
Trafikområde 4						
Mangelbo - Brusta/ Krok-lund	4 100	2 300				6 400
Tjudö - Pettböle - Daglösa	1 700					1 700
Övrigt						
Gång och cykelleder längs bef vägar		100	500	500	500	1 600
Grundförbättringar av glesbygdsvägar			1 000	2 000	4 000	7 000
Beläggingskostnader		3 800	3 000	3 000	4 000	13 800
Vägbelysning		200	200	200	200	800
Trafiksäkerhetsåtgärder		300	500	500	500	1 700
ADB- och övriga kostnader		200	200	200	200	800
Vägförrättningar och marklösen		1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Dispositionsmedel		200	500	500	500	2 000
Reservklaff till färjfäste			600			600
Summa		18 000	19 400	18 400	54.600	

Trafikområde 1

Den fortsatta satsningen på huvudväg 1 främjar trafiksäkerheten speciellt för den lätta trafiken, men också för den allt ökande fordonsvolymen mellan Mariehamn och Eckerö.

Anslaget för Käringsundsvägen föreslås för att förbättra framkomligheten

speciellt till och från Allhallen. Ombyggnaden av vägen förutsätter byggnadsplaneändring.

Målet är fortsättningsvis att sträckan Mariehamn – Överby, Eckerö skall vara utbyggd till modern standard år 2004.

Trafikområde 2

De föreslagna anslagen ökar trafiksäkerheten och förbättrar framkomligheten längs huvudväg 2 och dess anslutningar. Planeringen av arbetet med att separera den lätta trafiken från övrig trafik påbörjas under året för sträckan Mariehamn–Godby.

Arbetet med en ändamålsenlig totallösning för anslutningen av Näfsby-Gölby trafiken (landsväg nr 40 och 250) till Godbyvägen påbörjas under året.

Vägen Mångstekta-Hulta förväntas med de föreslagna medlen vara färdigt byggd år 2001.

Trafikområde 3

Enligt förslaget är den tungt belastade huvudväg 3 på sträckan Söderby-Bistorp ombyggd år 2002.

Den olycksdrabbade sträckan Lumparsund-Svinö förväntas bli klar inom år 2001.

Färjfastena längs den södra linjen har under en följd av år blivit eftersatta i relation till anlöpande fartygsenheter, varför medel nu föreslås för en kraftig uppgradering av färjfastena bl.a. vid Harparnäs och i Sottunga.

Trafikområde 4

Sista etappen på sträckan Godby-Brusta/Kroklund färdigställs under år 2001.

Övrigt

Trafiksäkerhetsinvesteringarna bör ha högsta prioritet och speciellt gång- och cykeltrafikanterna bör tillförsäkras trygga lösningar.

Vid planeringen av huvudvägarna 1-4 skall alltid separata gång- och cykelvägar övervägas. Planskilda korsningar skall regelmässigt även övervägas vid allmänna vägövergångar där trafikflödet överstiger 2000 fordon/dygn räknat i årsmedeltal.

Speciell hänsyn tas till ställen som är livligt frekventerade av barn.

Inom ramen för anslaget kan grundförbättringar av vissa glesbygdsvägar utföras.

Den estetiska utsmyckningen av trafikmiljöer ägnas större uppmärksamhet än tidigare.

Dispositionsplan:

1124	Vägar och infrastruktur	18 000 000
	Anslagsbehov	18 000 000

48.50. VERKSTAD OCH LAGER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 373 432	4 600 000	3 800 000
Inkomster	-3 586 827	-4 232 000	-3 800 000
Nettoutgifter	-213 395	368 000	0

Verkstaden utför främst reparationer av landskapets egna färjor och farkoster, färjklaffar, fordon och maskiner. Vid sidan av den egna verkstaden anlitas privata företag för arbeten som lämpar sig för konkurrensutsättning.

Timdebiteringen sker enligt de direkta kostnaderna och beaktar kapitalkostnader om ca 200.000 mark på årsbasis.

Lagret handhar lagring av material som inte kan tillhandahållas hos grossister och tillverkare eller där leveranstiderna är för långa eller varor som kan inhandlas och lagerhållas på ett förmånligt sätt. Därtill sköter lagret en terminalverksamhet där man gör uppköp och direktleveranser till olika beställare inom trafikavdelningen.

Lagrets verksamhet finansieras genom en serviceavgift, där de som är med i terminalverksamheten betalar en serviceavgift som baseras på uppskattad utnyttjandegrad. På de varor som lagerhålls läggs ett hanteringspåslag. För tjänster utöver dessa faktureras enligt timme och samma debiteringsgrund som för verkstaden.

Verkstadens och lagrets kapacitet utnyttjas enligt följande:

Färjhållningen	35 %
Vägunderhållet	50 %
Övriga	15 %

Under året utreds alternativa organisationsformer för landskapets verkstad och lager.

48.50.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
3 373 432,03	3 750 000	605 500	3 600 000

Föreslå ett anslag om 3.600.000 mark varvid beaktats att överskott på 500.000 mark från tidigare år används under året. Enhetens inkomster är

högre än utgifterna och har beaktats under moment 38.50.20.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	3	3	3
Personal i arbetsavtalsförhållande	14	14	14

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	639 328	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>2 741 672</u>	3 381 000
4100	Material och förnödenheter		
	- bränsle och smörjmedel	290 000	
	- värme, el och vatten	130 000	
	- byggnadsmaterial, reservdelar och tillbehör	100 000	
	- övrigt	<u>10 000</u>	530 000
4200	Hyror		25 000
4300	Inköp av tjänster		140 000
4800	Övriga utgifter		24 000
	Anslagsbehov		4 100 000
	Användning av tidigare års anslag		<u>-500 000</u>
	Förslag		3 600 000

48.50.77. Utbyggnad av Möckelö hamn (R)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
	850 000	33 600	200 000

Föreslås ett anslag om 200.000 mark för att fullfölja upprustningen av hamnen i Möckelö. För anslaget avses muddring utföras utanför dykdalberna på den norra sidan av kajen samt ett lock mellan dykdalberna byggas.

Dispositionsplan:

1124	Vägar och infrastruktur	<u>200 000</u>
	Anslagsbehov	200 000

48.60. ÅLANDSTRAFIKEN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	1 286 286	1 488 000	1 329 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	1 286 286	1 488 000	1 329 000

Ålandstrafiken fungerar som bokningsenhet, bussbyrå och informationskontor.

Verksamheten inom färjtrafiken avser bokningar av bilplatser, uppgörande

av turlistförslag, utformning och distribution av turlistor samt försäljning av färjebiljetter och årskort, kontroll av redovisade intäkter från färjorna samt sammanställning av statistik.

Ålandstrafiken administrerar kollektivtrafiken på Åland förutom i Mariehamn. Inom kollektivtrafiken fungerar enheten som bussbyrå med försäljning av bussbiljetter och bussfraktbiljetter. Mottagningen av paket för vidaretransport med bussarna ingår även i verksamheten.

Ålandstrafiken fungerar också som informationskontor med upplysningar om tidtabeller, allmän turistinformation om Åland samt distribution av turistbroschyrer. Enheten har även en väntsal för passagerare och effektförvaring.

Under år 2001 kommer bokningssystemet fortsättningsvis att byggas ut så att det blir möjligt att kontrollera antalet lediga fordonsplatser på skärgårdsfärjorna via Internet.

48.60.20. Verksamhetens utgifter (VR)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
1 286 286,28	1 488 000	223 500	1 329 000

Föreslås ett anslag om 1.329.000 mark för verksamheten vid Ålandstrafiken varvid beaktats ett överskott om 250.000 mark från tidigare år.

Anslaget för personalutgifter avser avlönande av personal enligt bilaga 5.

	År 1999	År 2000	År 2001
Inrättade tjänster	1	1	1
Tillfälliga tjänster	3	3	3

Dispositionsplan:

4000	Personalutgifter		
	- inrättade tjänster	205 159	
	- tillfälliga tjänster	639 934	
	- personal i arbetsavtalsförhållande	<u>56 907</u>	902 000
4100	Material och förnödenheter		50 000
4200	Hyror		130 000
4300	Inköp av tjänster		400 000
4800	Övriga utgifter		
	- resor	15 000	
	- övrigt	<u>25 000</u>	40 000
1125	Maskiner och inventarier		<u>57 000</u>
	Anslagsbehov		1 579 000
	Användning av tidigare års anslag		<u>-250 000</u>
	Förslag		1 329 000

49. FINANSIERINGSUTGIFTER

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter enligt momentart					
Övriga utgifter	110 197 700	34 274 000	6 100 000	-82,2%	-94,5%
Summa utgifter	110 197 700	34 274 000	6 100 000	-82,2%	-94,5%
Summa inkomster	-1 229 799 236	-1 197 333 000	-1 146 797 000	-4,2%	-6,7%
Nettoutgifter	-1 119 601 536	-1 163 059 000	-1 140 697 000	-1,9%	1,9%

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o II tb)	Förslag 2001	Förändring 2000-2001	Förändring 1999-2001
Utgifter per uppgiftsområde					
Utgifter för finansieringslån	3 169 700	6 000 000	6 000 000	0,0%	89,3%
Återförda anslag	0	100 000	100 000	0,0%	
Utjämningsfond	80 000 000	0	0	0,0%	-100,0%
Överföring till följande budgetår	27 028 000	28 174 000	0	-100,0%	-100,0%
Summa	110 197 700	34 274 000	6 100 000	-82,2%	-94,5%

49.01. UTGIFTER FÖR FINANSIERINGSLÅN

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	3 169 700	6 000 000	6 000 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	3 169 700	6 000 000	6 000 000

49.01.90. Ränteutgifter (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
725 376,03	3 000 000	504 600	3 000 000

För ränteutgifter m.fl. kostnader för av landskapet upptagna budgetlån och tillfälliga likviditetslån föreslås ett anslag om 3.000.000 mark.

Anslaget avser förutom ränteutgifter för budgetlån och likviditetslån även räntor och övriga kostnader för regionallån (se moment 44.10.87 och 39.30.87).

Dispositionsplan:

5100	Finansiella utgifter	<u>3 000 000</u>
	Anslagsbehov	3 000 000

49.01.91. Avkortningar på av landskapet upptagna finansieringslån (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
2 444 323,98	3 000 000	504 600	3 000 000

Anslaget avser förutom avkortningar av upptagna finansieringslån även avkortning av regionallån från Nordiska Investeringsbanken, vilka motsvaras av inkomst under moment 39.20.91.

Dispositionsplan:

2411	Markmässiga lån	<u>3 000 000</u>
	Anslagsbehov	3 000 000

49.90. ÅTERFÖRDA ANSLAG

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	0	100 000	100 000
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	0	100 000	100 000

49.90.90. Återförda inkomstrester (F)

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
0,00	100 000	16 800	100 000

För avskrivning av i bokslutet ingående inkomstrester från tidigare år samt inkomster som antecknas under året föreslås ett anslag om 100.000 mark.

Dispositionsplan:

(9800	Hjälpkonto till budgetdelen	<u>100 000</u>
	Anslagsbehov	100 000)

49.95. UTJÄMNINGSFOND

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	80 000 000	0	0
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	80 000 000	0	0

49.95.90. Överföring till utjämningsfond

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Budget
80 000 000,00	0	0	0

Under momentet föreslås inget anslag.

49.98. ÖVERFÖRING TILL FÖLJANDE BUDGETÅR

	Bokslut 1999	Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Förslag 2001
Utgifter	27 028 000	28 174 000	0
Inkomster	0	0	0
Nettoutgifter	27 028 000	28 174 000	0

49.98.99. Överföring av budgetöverskott

Bokslut 1999	Budget 2000	Förslag i euro	Förslag
27 028 000,00	0	0	0
	tb 28 174 000		

Med beaktande av att budgetförslaget balanseras med under moment 39.30.90 upptagen balanseringspost föreslås inget anslag.

JÄMFÖRELSE AV UTGIFTER ÅREN 2000 - 2001 PER HUVUDTITEL OCH MOMENTART

HUVUDTITEL	UTGIFTER			INKOMSTER		NETTOUTGIFTER		
	År 2000	År 2001	Förändring	År 2000	År 2001	År 2000	År 2001	Förändring
	Grund+2 tb 1.000 mk	Ls:s förslag 1.000 mk	2000 - 2001 %	Grund+ 2 tb 1.000 mk	Ls:s förslag 1.000 mk	Grund+2 tb 1.000 mk	Ls:s förslag 1.000 mk	2000 - 2001 %
HT 41 LAGTINGET	11 864	12 554	5,8%	15	15	11 849	12 539	5,8%
Konsumtionsutgifter	11 864	12 554	5,8%					
HT 42 LANDSKAPSSTYRELSEN	12 813	13 192	3,0%	1 068	1 128	11 745	12 064	2,7%
Konsumtionsutgifter	12 813	13 192	3,0%					
HT 43 KANSLIAVDELNINGEN	106 076	93 713	-11,7%	17 426	19 378	88 650	74 335	-16,1%
Konsumtionsutgifter	44 649	48 784	9,3%					
Överföringsutgifter	22 427	25 404	13,3%					
Investeringsutgifter	3 000	9 525	217,5%					
Lån och övriga finansinv.	36 000	10 000	-72,2%					
HT 44 FINANSÄVDELNINGEN	208 759	163 604	-21,6%	90 100	67 330	118 659	96 274	-18,9%
Konsumtionsutgifter	80 779	88 984	10,2%					
Överföringsutgifter	71 350	49 490	-30,6%					
Investeringsutgifter	33 000	1 500	-95,5%					
Lån och övriga finansinv.	23 630	23 630	0,0%					
HT 45 SOCIAL- OCH MILJÖ- ÄVDELNINGEN	441 468	459 804	4,2%	43 021	43 163	398 447	416 641	4,6%
Konsumtionsutgifter	295 758	321 706	8,8%					
Överföringsutgifter	133 710	132 298	-1,1%					
Investeringsutgifter	10 000	5 000	-50,0%					
Lån och övriga finansinv.	2 000	800	-60,0%					
HT 46 UTBILDNINGS- OCH KULTUR- ÄVDELNINGEN	278 814	292 147	4,8%	11 439	16 675	267 375	275 472	3,0%
Konsumtionsutgifter	135 288	158 173	16,9%					
Överföringsutgifter	127 776	122 380	-4,2%					
Investeringsutgifter	15 425	11 284	-26,8%					
Lån och övriga finansinv.	325	310	-4,6%					
HT 47 NÄRINGSÄVDELNINGEN	146 209	151 448	3,6%	10 653	28 146	135 556	123 302	-9,0%
Konsumtionsutgifter	32 598	34 468	5,7%					
Överföringsutgifter	88 411	102 280	15,7%					
Investeringsutgifter	5 400	4 600	-14,8%					
Lån och övriga finansinv.	19 800	10 100	-49,0%					
HT 48 TRAFIKÄVDELNINGEN	143 198	140 730	-1,7%	12 420	10 660	130 778	130 070	-0,5%
Konsumtionsutgifter	114 453	116 630	1,9%					
Överföringsutgifter	5 775	4 670	-19,1%					
Investeringsutgifter	22 970	19 400	-15,5%					
Lån och övriga finansinv.	0	30						
HT 49 FINANSIERINGSUTGIFTER	34 274	6 100	-82,2%	1 197 333	1 146 797	-1 163 059	-1 140 697	-1,9%
Övriga utgifter	34 274	6 100	-82,2%					
TOTALT	1 383 475	1 333 292	-3,6%	1 383 475	1 333 292			
Konsumtionsutgifter	728 202	794 491	9,1%					
Överföringsutgifter	449 449	436 522	-2,9%					
Investeringsutgifter	89 795	51 309	-42,9%					
Lån och övriga finansinv.	81 755	44 870	-45,1%					
Övriga utgifter	34 274	6 100	-82,2%					

RESULTATRÄKNINGSPROGNOS FÖR LANDSKAPET ÅLAND

Bilaga 2.

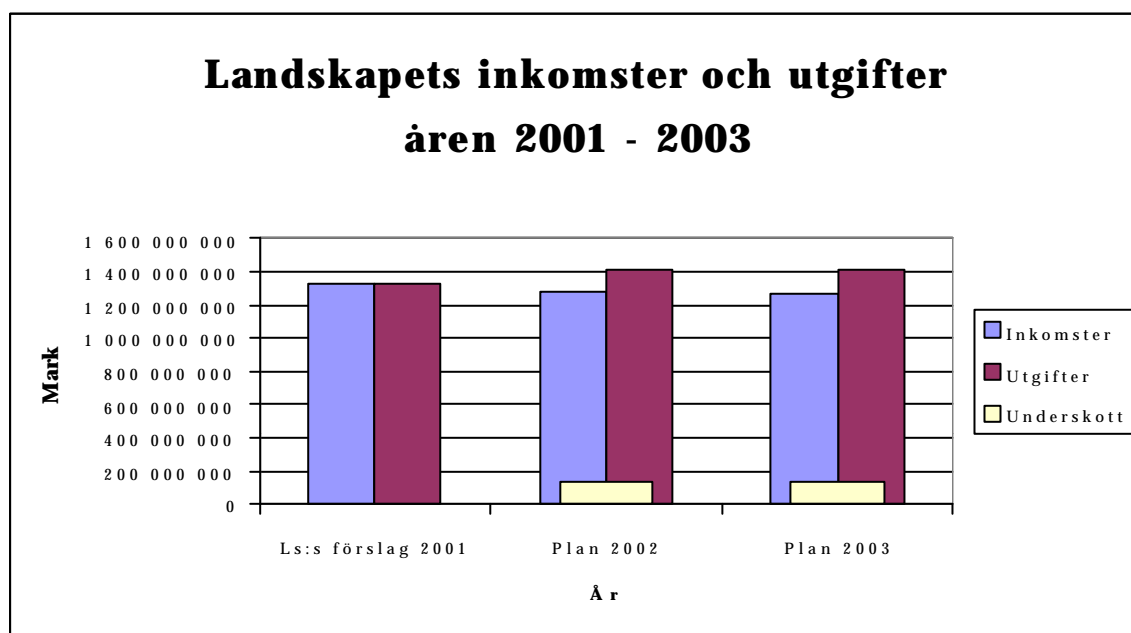
<u>1.1.2001 - 31.12.2001</u>	
Verksamhetens intäkter	
Intäkter av verksamheten	83 600 000
Hysesintäkter och ersättningar	4 900 000
Verksamhetens övriga intäkter	500 000
	89 000 000
Verksamhetens kostnader	
Personalkostnader	-477 900 000
Material och förnödenheter	-70 500 000
Förändring av material- och förnödenhetslager	0
Hyror	-11 500 000
Inköp av tjänster	-130 400 000
Övriga kostnader	-20 200 000
Överföring av kostnader för aktivering	0
	-710 500 000
Resultat I	-621 500 000
Avskrivningar	-51 400 000
Resultat II	-672 900 000
Finansiella intäkter och kostnader	
Finansiella intäkter	57 500 000
Finansiella kostnader	-4 500 000
	53 000 000
Resultat III	-619 900 000
Extraordinära intäkter och kostnader	
Extraordinära intäkter	200 000
Extraordinära kostnader	0
	200 000
Resultat IV	-619 700 000
Pensionsintäkter och -kostnader	
Pensionsintäkter	35 000 000
Pensionskostnader	-70 000 000
	-35 000 000
Resultat V	-654 700 000
Överföringar	
Intäkter	
Europeiska Unionen	27 500 000
Återbetalning av överföringar	200 000
Övriga överföringsintäkter	500 000
	28 200 000
Kostnader	
Undervisning, kultur och idrott	-89 200 000
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-159 900 000
Arbetsmarknad	-3 100 000
Primärnärings	-60 700 000
Övrigt näringsliv	-41 700 000
Bostadsproduktion	-7 800 000
Allmänna stöd	-42 100 000
Överföringar till landskapets fonder utanför budgeten	0
Övriga överföringskostnader	-31 200 000
	-435 700 000
Resultat VI	-1 062 200 000
Skatter och intäkter av skattenatur	
Avräkningsbelopp	941 000 000
Skattegottgörelse	50 000 000
Återbäring av lotteriskatt	4 500 000
Apoteksavgifter	2 900 000
Övriga skatter och intäkter av skattenatur	100 000
	998 500 000
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-63 700 000
Fonderingar och reserveringar	0
Räkenskapsperiodens uppskattade resultat	-63 700 000

Denna sammanställning skall ses som en framräkning av budgetnivån för åren 2002 – 2003.

ÖVERSIKT ÖVER ÅREN 2001 - 2003

Översikten för åren 2001 - 2003 består, förutom av denna inledande verbala del, av tvåsiffer-sammanställningar. Den första av dessa visar i sammandrag utvecklingen enligt utgiftsart per huvudtitel medan den andra visar den resursallokering enligt uppgiftsområde som ligger till grund för översikten.

Översikten för åren 2001 – 2003 baserar sig i huvudsak på oförändrad utgiftsnivå. Inkomsterna tenderar att minska då det inte är någon större ökning att vänta i de huvudsakliga finansieringskällorna samt då det i bokslutet ackumulerade överskottet som så sent som år 1999 utgjorde knappa 70 miljoner mark, exklusive avsättning om 80 miljoner mark till utjämningsfonden, minskar och kan övergå i ett ackumulerat underskott under de närmast kommande åren. Med anledning av det förändrade läget bör ökningarna i främst konsumtionsutgifter och överföringsutgifter stävjas. Investeringar som ej är direkt nödvändiga skjuts på framtiden dels med tanke på läget inom byggbranschen dels med tanke på finansieringen. Trots ökade åtgärder kommer ett betydande budgetunderskott att föreligga de närmaste åren. Inkomster och utgifter jämte budgetunderskott enligt översikten framgår årsvis av nedanstående graf.

Planen utgår från vissa antaganden varvid speciellt kan nämnas bl.a. att

- Satsningar görs på infrastrukturella investeringar som syftar till att höja intresset för Åland och förbättra möjligheterna att utöva olika aktiviteter i landskapet
- Hälso- och sjukvården är fortsättningsvis prioriterad så att möjligheter ges att upprätthålla

en fortsatt hög kvalitet

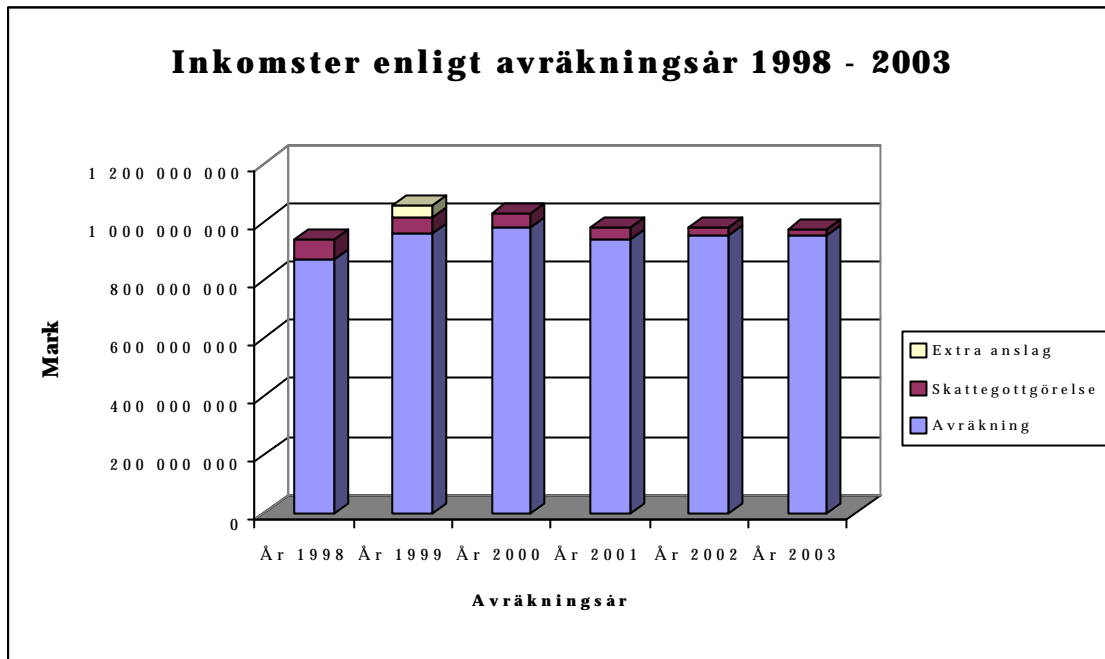
- Utbildningen har under de senare åren tillförts sådana ökade resurser att nivån bibehålles och omprioriteringar görs vid behov
- Beredskap för en förändrad situation inom näringslivet skall finnas så att omprioriteringar kan vidtas vid behov
- Satsningarna på kompetenshöjning, produktutveckling och IT-utveckling fortsätter
- Miljöaspekterna ges ökad tyngd inom alla delar av förvaltningen respektive landskapet som helhet
- Nettoöverföringarna till pensionsfonden hålls på en motsvarande nivå som under de senaste åren.

I övrigt gäller bl.a. socialvårdsplanen för åren 2001 – 2005, hälso- och sjukvårdsplanen för år 2001 samt trafikplanen för åren 1999 – 2008.

Inkomstutvecklingen

Enligt nurådande bedömningar av landskapets sammanlagda inkomster beräknas dessa inte förändras i någon större grad under de närmast kommande åren. Landskapets huvudsakliga inkomstkälla, avräkningsbeloppet, beräknas i stort sett vara på oförändrad nivå. Skattegottgörelsen kan förväntas sjunka. Nettoöverföringarna till pensionsfonden har i översikten beräknats vara på motsvarande nivå som tidigare år. Det ackumulerade överskottet från tidigare budgetår beräknas i stort sett försvinna under perioden varför de sammanlagda budgeterade inkomsterna sjunker. Till utjämningsfonden har under tidigare år en inkomstreserv om 80 miljoner mark avsatts.

Inkomstutvecklingen för de viktigaste skatteinkomsterna återspeglas enligt grafen nedan. Inkomsterna visas enligt avräkningsår. För åren 1999 och 2000 ingick statens försäljning av Soneraaktier i avräkningsbeloppet. År 1999 erhöll landskapet extra anslag om 42,7 miljoner mark.

Utgiftsutvecklingen

Under de kommande tre åren bör utgiftsökningarna hållas tillbaka. Detta medför ett påtagligt behov av prioriteringar i budgeteringsprocessen samt av att strama åt överföringar av budgetmedel i bokslutet och således indra tidigare reserveringar som det ej längre finns ett konkret behov av.

Under den kommande treårsperioden hålls konsumtionsutgifterna på i stort sett oförändrad nivå. Nämnvärda ökningarna har enbart gjorts för högre pensionsutgifter samt viss utökning för Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Under perioden ökar prioriteringsbehovet och reserverade medel på tvååriga VR-anslag beaktas i större grad i budgeteringsskedet.

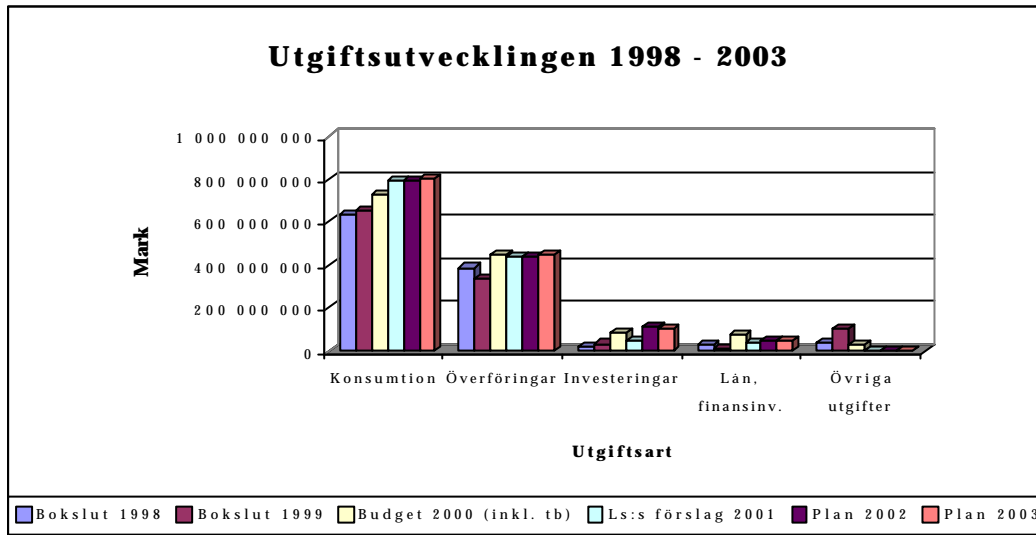
Rörande överföringsutgifterna hålls en stram linje i budgeteringen. Speciellt stort kommer trycket på landskapsandelar för såväl grundskoleprojekt som sociala anläggningsprojekt att vara.

Investeringsvolymen är hög de kommande åren. Prioriteringsbehovet är stort och landskapsstyrelsen avser att i första hand tillgodose utrymmesbehovet för landskapsförvaltningen i självstyrelsegården och andra akuta investeringsbehov. Därtill tillkommer, i avvaktan på utredningen om gymnasialstadieskolornas utrymmesbehov som pågår, eventuella investeringar i skolornas utrymmen samt satsningar på infrastrukturella investeringar som förväntas få stora ringeffekter i landskapet (kongress- och kulturhus samt golfbana).

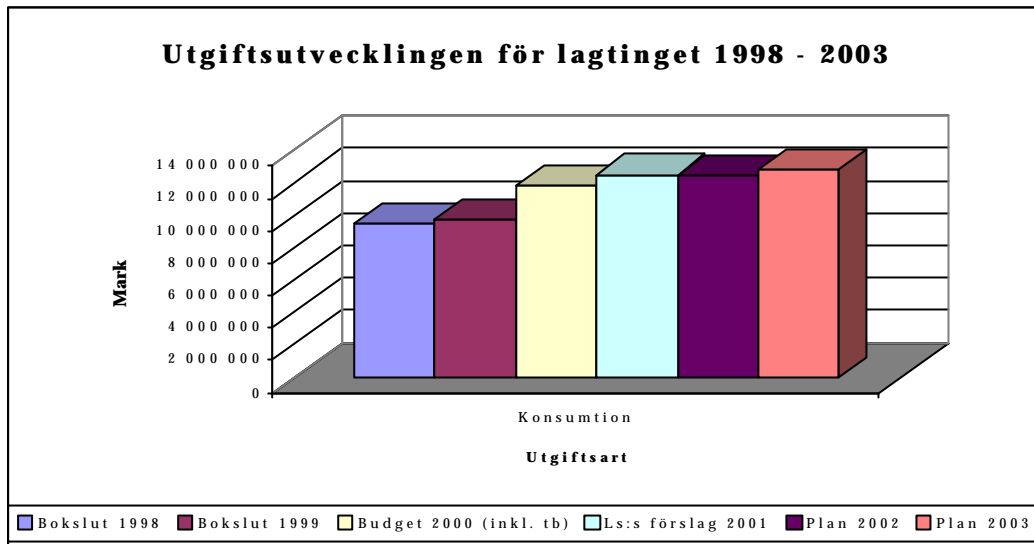
Lånenivån beräknas fortsättningsvis vara i stort sett oförändrad eller sjunka något i paritet med den successiva övergången från lån till räntestöd. För övriga finansinvesteringar förväntas inte några större förändringar.

Övriga utgifter avser främst ränteutgifter. Nivån är således beroende av dels ränteläget och dels eventuella behov att uppta lån.

Utgifterna enligt utgiftsart förväntas i stort utveckla sig enligt nedanstående graf.

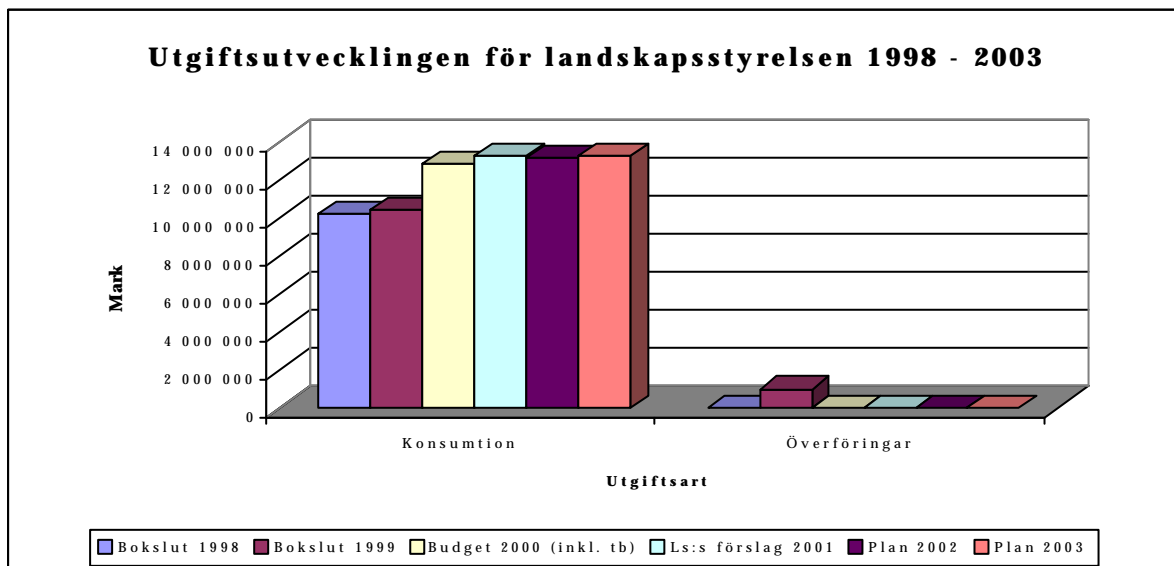

Lagtinget

Under lagtingets huvudtitel har inte några övergripande förändringar beaktats. Lagtingets behov av kontorsutrymmen tillgodoses i samband med tillbyggnaden av självstyrelsegården och budgeteras under kansliavdelningen.

Landskapsstyrelsen

Under landskapsstyrelsens huvudtitel förväntas inte några större förändringar de kommande åren. Dock kan viss utökning komma att krävas med anledning av utökade internationella kontakter främst i sådana internationella intresseorganisationer som arbetar med att tillvarata autonoma områdens intressen inom EU samt intresseorganisationer, vilka arbetar för att tillvarata öars intressen i olika sammanhang.

42.25. Revisionsbyrå

Behovet av externa revisionstjänster kan komma att öka något under de kommande åren, främst till följd av ökat antal projekt inom EU-måprogrammen och den allt rigorösare kontrollen.

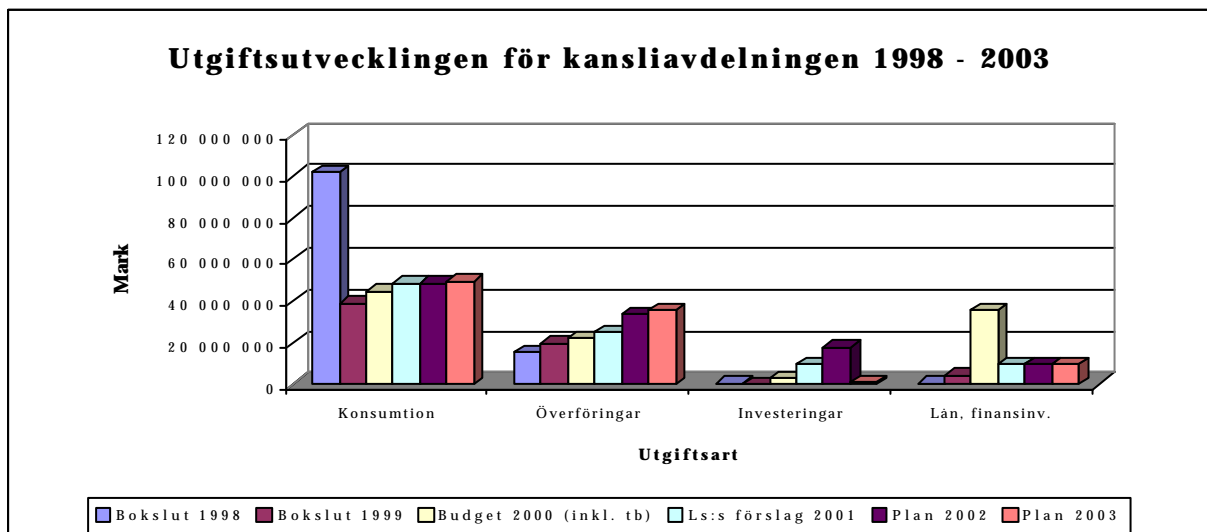
42.30. Ålands statistik- och utredningsbyrå

Verksamheten förväntas vara på i stort sett oförändrad nivå och eventuella utökningar finansieras med ökade inkomster.

42.40. Lagberedningen

Verksamheten beräknas vara på i stort sett oförändrad nivå. Anslag för utgivning av nästa lagsamling blir aktuellt först år 2004.

Kansliavdelningen

43.05. Radio- och TV-verksamhet

Det mediapolitiska programmet revideras under perioden vilket kan få återverkningar i anslagsbehovet. Understödet för finansiering av Ålands Radio och TV Ab:s verksamhet har under de kommande åren därför beräknats uppgå till den högre nivå som förslaget för år 2001 innebär.

43.10. Lagtingsval

År 2003 anordnas lagtingsval. Utgifterna är delvis beroende av eventuellt införande av röstning via Internet.

43.27. Elsäkerhet och energi

För utbyggnad av en vindkraftpark i Lumparland ingår anslag för såväl år 2002 som 2003.

43.40. Fastighetsförvaltning

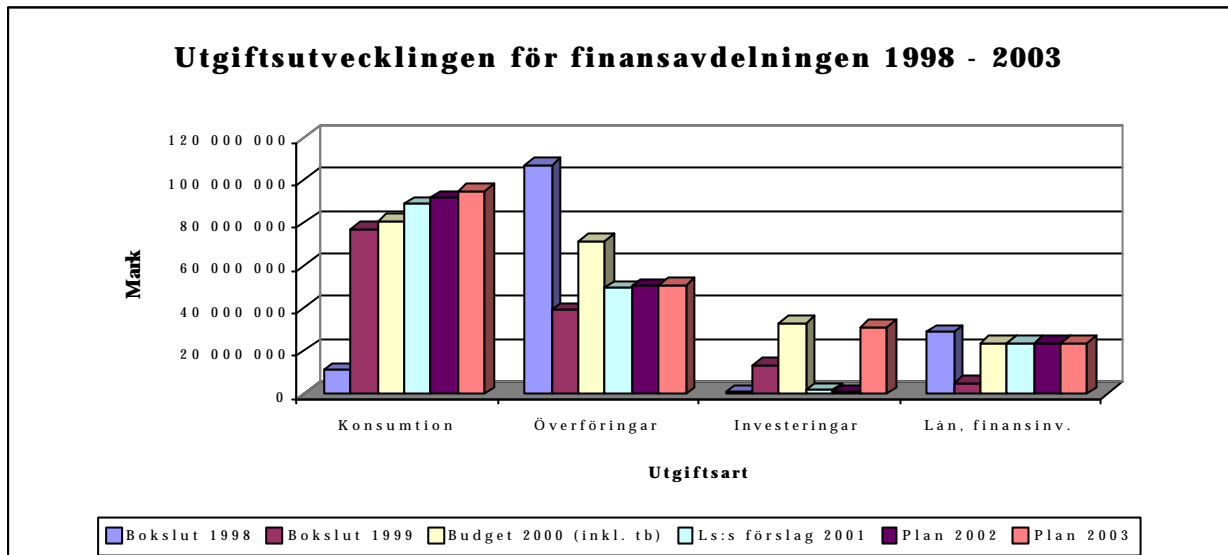
Under åren 2001 och 2002 ingår anslag för tillbyggnad av självstyrelsegården. Fr.o.m. år 2003 ingår driftskostnader för tillbyggnaden.

Landskapsstyrelsen har igångsatt en utredning för att klarlägga om förvaltningen av landskaps fastigheter är ändamålsenligt organiserad. Beroende på utfallet av utredningen kan förändringar i budgeteringen bli aktuella.

43.95. Enligt förvaltningsområde icke fördelade utgifter

I samband med att självstyrelsegårdens tillbyggnad tas i bruk kan de upphyrda utrymmena minskas.

Finansavdelningen

44.05. Allmänna stöd till kommunerna

Under perioden avses landskapsandelssystemet reviderat. För de allmänna stöden till kommunerna beräknas dock inte några stora förändringar av nivå. I översikten har kompensationer till kommunerna för sänkt samfundsskatteandel samt för det ökade förvärvsinkomstavrdraget beaktats.

44.10. Särskilda understöd, lån och investeringar

Understödet för informationsteknisk infrastruktur upptas fr.o.m. år 2001 främst inom ramen för målprogram 2.

För år 2003 har anslag för byggande av kongress- och kulturhus beaktats.

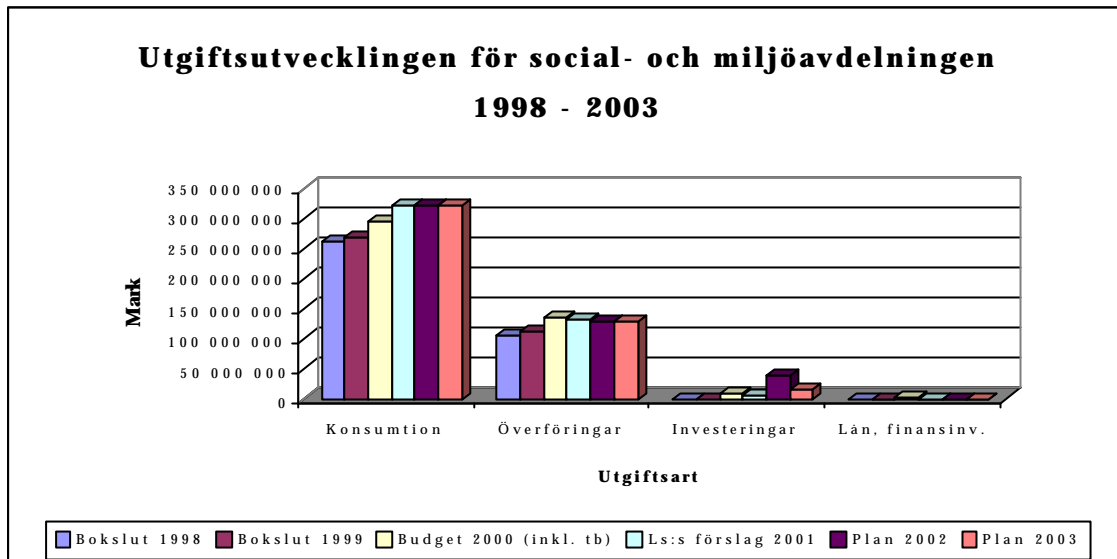
Lån å kommuner för inrättande av arbetsplatsområden ingår under hela treårsperioden.

Stöden från EU budgeteras fr.o.m. år 2001 under respektive avdelning som hanterar programmet.

44.90. Pensioner och pensionsutgifter

En stor ökning av antalet pensionstagare är att vänta de kommande åren varför en ökning om 2,5 miljoner mark beaktats för såväl år 2002 som år 2003.

Social- och miljöavdelningen

45.10. Övriga sociala uppgifter

För år 2001 ingår anslag för en ökad satsning på drogförebyggande arbete.

Barnbidragen har höjts med 10 % fr.o.m. år 2001.

Bostadsbidragen ingår enligt oförändrade principer.

45.15. Av kommunerna anordnade sociala tjänster

Landskapsandelarna för anläggningsprojekt inom socialvården har beaktats enligt 15 miljoner mark år 2001 och 10 miljoner mark såväl år 2002 som år 2003.

Fr.o.m. år 2001 ingår anslag för understöd för anordnande av skyddat arbete under kapitlet.

45.20. Mottagande av flyktingar

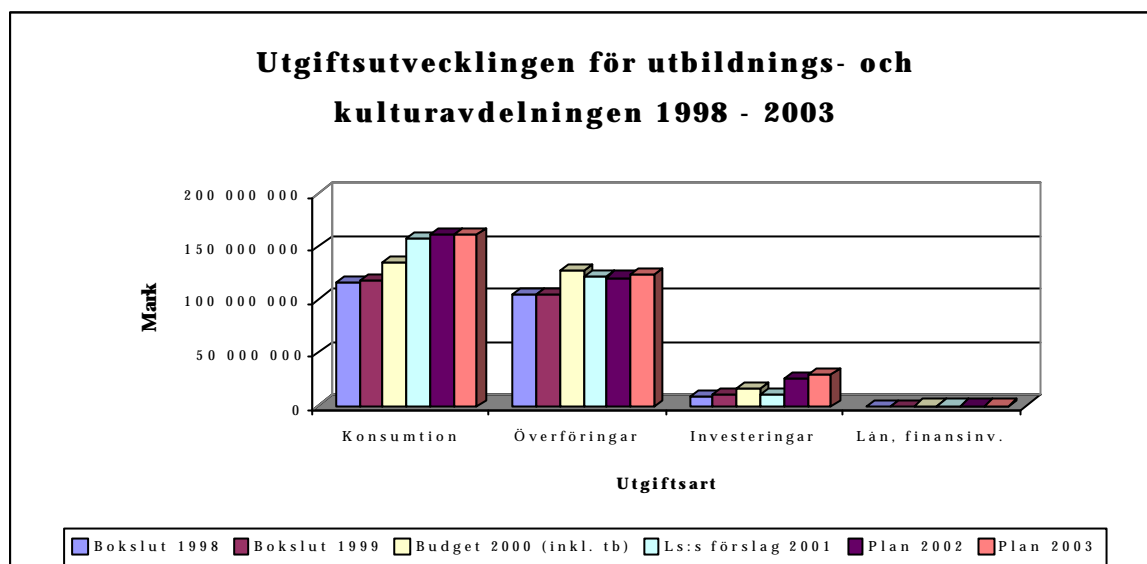
Under kapitlet har anslag reserverats för eventuella nya flyktingfamiljer år 2002.

45.70. Ålands hälso- och sjukvård

För ÅHS's driftskostnader har anslag om knappt 307 miljoner mark beaktats år 2001 samt 309 miljoner mark såväl år 2002 som år 2003.

För investeringar ingår 5 miljoner mark år 2001 samt 38 miljoner mark respektive 17 miljoner mark de därpå följande åren.

Utbildnings- och kulturavdelningen

46.15. Grundskoleväsendet

Landskapsandelen för grundskole- och biblioteksprojekt är fortfarande hög under hela kommande treårsperiod. I översikten ingår 18 miljoner mark år 2001 samt 15 miljoner mark såväl år 2002 som år 2003.

Pensionspremierna för grundskollärare förväntas fortsättningsvis öka och har medtagits i planen under detta kapitel i avvaktan på en pågående utredning.

46.18. Ålands yrkeshögskola

Verksamheten inom ramen för Ålands yrkeshögskola bedrivs som en försöksverksamhet under åren 1997 – 2001. Verksamheten skall utvärderas under år 2001 och den fortsatta verksamhetens former tas fram varför förändringar i budgeteringen kan bli aktuella för år 2002.

Landskapets skolor

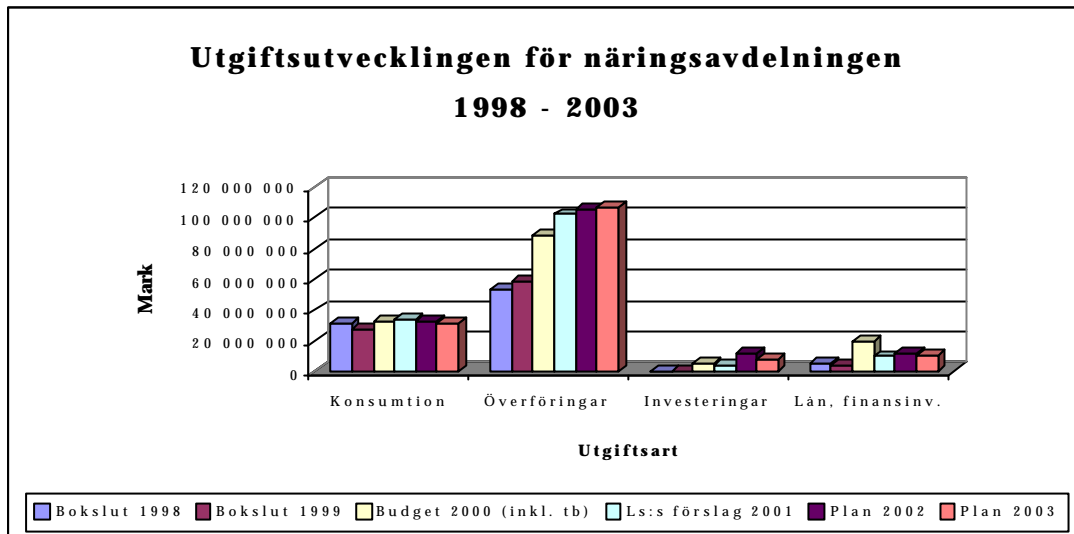
Driftsutgifterna skall under de kommande åren hållas på högst motsvarande nivå som år 2001.

I översikten har i avvaktan på utredningen om gymnasialstadieskolornas utrymmesbehov vissa anslag för investeringsutgifter beaktats. Investeringarna prioriteras dock i enlighet med det resultat utvärderingen ger.

Museibyrå

För museibyråns enheter har i stort sett oförändrad verksamhetsomfattning beaktats under de kommande tre åren.

Näringsavdelningen

47.01. Allmän förvaltning

Arbetet med skogscertifieringen kräver stora tilläggsresurser under åren 2001 och 2002 varefter behovet beräknas minska.

47.03. Näringslivets främjande

Formerna för transportstödet kan komma att ändra under kommande treårsperiod.

Landskapsstyrelsen avser att i större utsträckning prioritera lån, räntestöd och garantier framom övriga bidrag.

Produktutveckling är högt prioriterat de kommande åren, då det lägger grunden för nytänkande och utveckling. Det kan också bidra till utveckling av nya affärsidéer samt utveckling av produkter och tjänster som kan öka exporten och företagens internationalisering.

Under kommande treårsperiod kan även särskilda satsningar för att öka riskkapitalet i Ålands Utvecklings Ab komma i fråga. Också satsningar gällande industrihusen kan aktualiseras.

47.15. Främjande av lantbruket

Landskapsstyrelsen bedömer att investeringstakten inom det åländska jordbruket håller på att stabilisera sig på en mera normal nivå efter tre år med extremt hög investeringsnivå beroende på anpassningsprocessen inom jordbruket efter EU-medlemsskapet.

47.46. Försöksverksamheten

För år 2001 ingår anslag om 0,5 miljoner mark för inledande planering och projektering av

om- och tillbyggnad av försöksstationens arbetsutrymmen. För år 2002 har i detta skede 1,5 miljoner mark beaktats för en fortsättning av projektet. Behovet kan dock ändra beroende på vad planeringen ger vid handen.

47.49. Ålands svinavelsstation

En eventuell privatisering av svinavelsstationen kan förändra budgeteringen under här avsedd period.

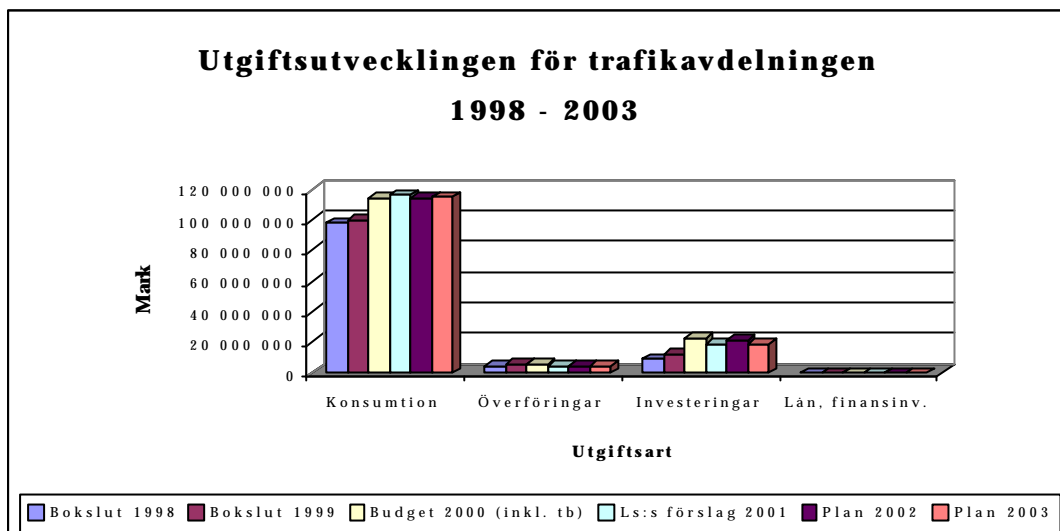
47.52. Skötsel av jordegendomar

Under hela treårsperioden ingår anslag för byggande av golfbana av europa-tour standard.

47.58. Ålands fiskodling, Guttorp

För åren 2001 och 2002 ingår totalt 3,2 miljoner mark för en ombyggnad av vattenföringsystemet vid fiskodlingen så att recirkulering av odlingsvattnet blir möjlig.

Trafikavdelningen

Under trafikavdelningens förvaltningsområde planeras i detta skede inga sådana övergripande förändringar som påverkar totalbehovet av budgetmedel under de kommande tre åren.

Utvecklingen av världsmarknadspriset på olja kan sänka alternativt höja kommande anslagsbehov för främst skärgårdstrafiken och vägunderhållet.

SAMMANDRAG AV FÖRSLAG TILL TREÅRS PLAN ÅREN 2001 - 2003

2000 års penningvärde

	Konsumtions- utgifter	Överförings- utgifter	Realinves- teringar	Lån och övr. finansinves- teringar	Övriga utgifter	UTGIFTER	INKOMSTER	NETTO- UTGIFTER
Lagtinget								
Ls:s förslag 2001	12 554 000	0	0	0	0	12 554 000	15 000	12 539 000
Beräknat 2002	12 452 000	0	0	0	0	12 452 000	15 000	12 437 000
Beräknat 2003	12 847 000	0	0	0	0	12 847 000	15 000	12 832 000
Landskapsstyrelsen								
Ls:s förslag 2001	13 192 000	0	0	0	0	13 192 000	1 128 000	12 064 000
Beräknat 2002	13 117 000	0	0	0	0	13 117 000	1 123 000	11 994 000
Beräknat 2003	13 207 000	0	0	0	0	13 207 000	1 123 000	12 084 000
Kansliavdelningens förv.omr.								
Ls:s förslag 2001	48 784 000	25 404 000	9 525 000	10 000 000	0	93 713 000	19 378 000	74 335 000
Beräknat 2002	48 640 000	33 662 000	18 000 000	10 000 000	0	110 302 000	20 563 000	89 739 000
Beräknat 2003	49 790 000	35 742 000	1 000 000	10 000 000	0	96 532 000	20 438 000	76 094 000
Finansavdelningens förv.omr.								
Ls:s förslag 2001	88 984 000	49 490 000	1 500 000	23 630 000	0	163 604 000	67 330 000	96 274 000
Beräknat 2002	91 665 000	50 460 000	1 000 000	23 630 000	0	166 755 000	68 550 000	98 205 000
Beräknat 2003	94 685 000	50 760 000	31 000 000	23 630 000	0	200 075 000	69 900 000	130 175 000
Soc. o. miljöavd.förv.omr.								
Ls:s förslag 2001	321 706 000	132 298 000	5 000 000	800 000	0	459 804 000	43 163 000	416 641 000
Beräknat 2002	322 825 000	128 963 000	38 000 000	800 000	0	490 588 000	43 666 000	446 922 000
Beräknat 2003	322 825 000	129 213 000	17 000 000	800 000	0	469 838 000	43 671 000	426 167 000
Utbildnings-o.kulturavd.förv.omr.								
Ls:s förslag 2001	158 173 000	122 380 000	11 284 000	310 000	0	292 147 000	16 675 000	275 472 000
Beräknat 2002	160 786 000	120 794 000	25 979 000	300 000	0	307 859 000	16 766 000	291 093 000
Beräknat 2003	161 306 000	122 623 000	29 404 000	323 000	0	313 656 000	17 011 000	296 645 000
Näringsavd.förv.område								

	Konsumtions- utgifter	Överförings- utgifter	Realinves- teringar	Lån och övr. finansinves- teringar	Övriga utgifter	UTGIFTER	INKOMSTER	NETTO- UTGIFTER
Ls:s förslag 2001	34 468 000	102 280 000	4 600 000	10 100 000	0	151 448 000	28 146 000	123 302 000
Beräknat 2002	32 991 000	105 346 000	11 710 000	11 900 000	0	161 947 000	27 801 000	134 146 000
Beräknat 2003	31 955 000	106 716 000	8 250 000	11 100 000	0	158 021 000	28 181 000	129 840 000
Trafikavdelningens förv.omr.								
Ls:s förslag 2001	116 630 000	4 670 000	19 400 000	30 000	0	140 730 000	10 660 000	130 070 000
Beräknat 2002	114 940 000	4 670 000	21 100 000	0	0	140 710 000	13 080 000	127 630 000
Beräknat 2003	115 190 000	4 670 000	19 000 000	0	0	138 860 000	11 148 000	127 712 000
Finansieringsutg.o.-ink.								
Ls:s förslag 2001	0	0	0	0	6 100 000	6 100 000	1 146 797 000	-1 140 697 000
Beräknat 2002	0	0	0	0	7 600 000	7 600 000	1 087 050 000	-1 079 450 000
Beräknat 2003	0	0	0	0	8 100 000	8 100 000	1 077 200 000	-1 069 100 000
TOTALT								
Ls:s förslag 2001	794 491 000	436 522 000	51 309 000	44 870 000	6 100 000	1 333 292 000	1 333 292 000	0
Beräknat 2002	797 416 000	443 895 000	115 789 000	46 630 000	7 600 000	1 411 330 000	1 278 614 000	132 716 000
Beräknat 2003	801 805 000	449 724 000	105 654 000	45 853 000	8 100 000	1 411 136 000	1 268 687 000	142 449 000

ANM.

ANM.

underskott
underskott

3-ÅRSPLAN ÅREN 2001 - 2003

INKOMSTER PER UPPGIFTSOMRÅDE

2000 års penningvärde

		Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Ls:s förslag å 2001	Beräknat å 2002	Beräknat å 2003
31.	LAGTINGET	15 000	15 000	15 000	15 000
31.05.	LAGTINGETS KANSLI	15 000	15 000	15 000	15 000
32.	LANDSKAPSSTYRELSEN	1 068 000	1 128 000	1 123 000	1 123 000
32.05.	LANDSKAPSSTYRELSENS ÖVRIGA INKOMSTER	888 000	917 000	917 000	917 000
32.20.	KONSUMENTRÅDGIVNING	135 000	176 000	180 000	180 000
32.40.	LAGBEREDNINGEN	45 000	35 000	26 000	26 000
33.	KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	17 426 000	19 378 000	20 563 000	20 438 000
33.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	130 000	250 000	250 000	250 000
33.03.	ÅLANDSKONTORET I HELSINGFORS	20 000	26 000	26 000	26 000
33.04.	FRÄMJANDE AV JÄMSTÄLLDHETEN	80 000	60 000	70 000	70 000
33.05.	RADIO- OCH TV-VERKSAMHET	8 470 000	8 415 000	8 415 000	8 415 000
33.15.	UNDERSTÖDJANDE AV POLITISK VERKSAMHET	527 000	527 000	527 000	527 000
33.25.	FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION	2 135 000	100 000	100 000	0
33.27.	ELSÄKERHET OCH ENERGI	115 000	120 000	125 000	130 000
33.30.	BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET	5 000	5 000	5 000	5 000
33.32.	LANDSKAPSALARMCENTRALEN	100 000	110 000	120 000	130 000
33.40.	FASTIGHETSFÖRVALTNING	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000
33.60.	ÅLANDS POLISMYNDIGHET	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
33.70.	MOTORFORDONSBYRÅN	3 495 000	3 615 000	3 725 000	3 725 000
33.80.	POSTEN PÅ ÅLAND	0	3 800 000	4 850 000	4 800 000
33.95.	ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE INKOMSTER	209 000	210 000	210 000	220 000
34.	FINANS- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	90 100 000	67 330 000	68 550 000	69 900 000
34.10.	SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR	50 000	180 000	50 000	50 000
34.15.	STÖD FRÅN EUROPEISKA UNIONEN	25 500 000	0	0	0
34.20.	PENNINGAUTOMATMEDEL	30 300 000	30 300 000	30 300 000	30 300 000
34.90.	PENSIONER OCH PENSIONSavgifter	32 500 000	35 000 000	36 250 000	37 500 000
34.95.	ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE INKOMSTER	1 750 000	1 850 000	1 950 000	2 050 000
35.	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	43 021 000	43 163 000	43 666 000	43 671 000
35.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	110 000	116 000	116 000	116 000
35.10.	ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER	116 000	0	0	0
35.52.	NATURVÅRD	350 000	62 000	65 000	70 000
35.54.	VATTENFÖRSÖRNING OCH VATTENVÅRD	405 000	405 000	405 000	405 000
35.59.	ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND	40 000	80 000	80 000	80 000
35.70.	ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	42 000 000	42 500 000	43 000 000	43 000 000
36.	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	11 439 000	16 675 000	16 766 000	17 011 000
36.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	10 000	10 000	10 000	10 000
36.03.	STUDIESERVICEENHETEN	150 000	200 000	200 000	200 000
36.13.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERKSAMHET	0	75 000	25 000	25 000
36.18.	ÅLANDS YRKESHÖGSKOLA	200 000	200 000	200 000	200 000
36.20.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3	0	2 843 000	2 798 000	2 854 000

		Budget 2000	Ls:s förslag	Beräknat	Beräknat
		(inkl. I o. II tb)	å 2001	å 2002	å 2003
36.25.	ÅLANDS LÄROMEDELSCENTRAL	518 000	572 000	571 000	571 000
36.30.	ÅLANDS HÖGSKOLA	661 000	666 000	666 000	666 000
36.32.	ÅLANDS FOLKHÖGSKOLA	813 000	800 000	700 000	800 000
36.34.	ÅLANDS MUSIKINSTITUT	260 000	260 000	270 000	280 000
36.35.	ÅLANDS LYCEUM	750 000	1 010 000	1 015 000	1 020 000
36.36.	ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK	1 000 000	1 000 000	1 300 000	1 300 000
36.38.	ÅLANDS TEKNISKA LÄROVERK	460 000	460 000	460 000	460 000
36.39.	ÅLANDS TEKNOLOGICENTRUM	150 000	200 000	200 000	200 000
36.40.	ÅLANDS SJÖMANSSKOLA	400 000	434 000	434 000	434 000
36.41.	ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM	1 050 000	1 630 000	1 800 000	1 800 000
36.42.	ÅLANDS YRKESSKOLA	500 000	500 000	500 000	500 000
36.44.	ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA	530 000	1 970 000	1 980 000	2 030 000
36.46.	ÅLANDS HUSMODERSSKOLA	74 000	62 000	62 000	62 000
36.48.	ÅLANDS HOTELL- OCH RESTAURANGSKOLA	900 000	940 000	940 000	940 000
36.50.	ÅLANDS VÅRDINSTITUT	230 000	414 000	300 000	300 000
36.52.	ÅLANDS HANDELSLÄROVERK	585 000	550 000	565 000	565 000
36.60.	MUSEIBYRÅNS ALLMÄNNA VERKSAMHET	40 000	40 000	40 000	40 000
36.62.	ÅLANDS MUSEUM	290 000	290 000	290 000	290 000
36.64.	ÅLANDS KONSTMUSEUM	35 000	18 000	8 000	31 000
36.66.	KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE	858 000	880 000	880 000	880 000
36.68.	BOMARSUNDS FORNMINNESOMRÅDE	405 000	79 000	79 000	79 000
36.70.	ARKEOLOGISK VERKSAMHET	300 000	300 000	300 000	300 000
36.72.	ETNOLOGISK VERKSAMHET	262 000	262 000	162 000	162 000
36.80.	LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN	8 000	10 000	11 000	12 000
37.	NÄRINGSKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	10 653 000	23 146 000	27 801 000	28 181 000
37.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	270 000	245 000	125 000	125 000
37.05.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 2	0	3 870 000	4 000 000	4 000 000
37.15.	FRÄMJANDE AV LANTBRUKET	115 000	115 000	115 000	115 000
37.17.	EUROPEISKA UNIONEN - PROGRAM FÖR LANDS- BYGDENS UTVECKLING	0	17 790 000	17 820 000	18 200 000
37.18.	ÖVRIGT STÖD TILL LANTBRUKET	6 150 000	0	0	0
37.22.	JAKT- OCH VILTVÅRD	791 000	776 000	776 000	776 000
37.24.	FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN	25 000	25 000	25 000	25 000
37.26.	EUROPEISKA UNIONEN - STRUKTURPROGRAM FÖR FISKERINÄRINGEN	0	2 890 000	2 890 000	2 890 000
37.46.	FÖRSÖKSVERKSAMHETEN	250 000	220 000	220 000	220 000
37.49.	ÅLANDS SVINAVELSSTATION	1 672 000	510 000	520 000	520 000
37.52.	SKÖTSEL AV JORDEGENDOMAR	450 000	800 000	400 000	400 000
37.55.	SKÖTSEL AV EGNA SKOGAR	730 000	705 000	710 000	710 000
37.58.	ÅLANDS FISKODLING, GUTTORP	200 000	200 000	200 000	200 000
38.	TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	12 420 000	10 660 000	13 080 000	11 148 000
38.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	140 000	160 000	160 000	160 000
38.10.	ÖVRIG TRAFIK	2 520 000	0	2 520 000	450 000
38.20.	SKÄRGÅRDSTRAFIKEN	3 000 000	4 250 000	4 000 000	4 000 000
38.30.	VÄGAR, BROAR, HAMNAR OCH LINFÄRJOR	2 528 000	2 450 000	2 800 000	2 838 000
38.50.	VERKSTAD OCH LAGER	4 232 000	3 800 000	3 600 000	3 700 000
39.	SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER				
	AV LÅN OCH FINANSIERINGSINKOMSTER	1 197 333 000	1 146 797 000	1 087 050 000	1 077 200 000
39.01.	FINANSIELLA INKOMSTER	21 650 000	23 400 000	22 450 000	22 450 000
39.10.	SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR	1 058 793 000	998 400 000	997 500 000	987 650 000
39.20.	ÅTERBETALADE LÅN	22 000 000	22 000 000	22 000 000	22 000 000
39.30.	UPPTAGNA LÅN	15 000 000	62 897 000	15 000 000	15 000 000
39.90.	ÅTERFÖRDA ANSLAG	10 000 000	10 100 000	10 100 000	10 100 000
39.98.	ÖVERFÖRING FRÅN FÖREGÅENDE BUDGETÅR	69 890 000	30 000 000	20 000 000	20 000 000
	SUMMA INKOMSTER	1 383 475 000	1 333 292 000	1 278 614 000	1 268 687 000

3-ÅRSPLAN ÅREN 2001 - 2003

UTGIFTER PER UPPGIFTSOMRÅDE

2000 års penningvärde

		Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	Ls:s förslag å 2001	Beräknat å 2002	Beräknat å 2003
41.	LAGTINGET	11 864 000	12 554 000	12 452 000	12 847 000
41.01.	LAGTINGET	7 409 000	7 600 000	7 750 000	8 000 000
41.05.	LAGTINGETS KANSLI	2 389 000	2 935 000	2 960 000	3 060 000
41.10.	LAGTINGETS ÖVRIGA UTGIFTER	1 405 000	1 685 000	1 485 000	1 530 000
41.20.	ÅLANDS DELEGATION I NORDISKA RÅDET	661 000	334 000	257 000	257 000
42.	LANDSKAPSSTYRELSEN	12 813 000	13 192 000	13 117 000	13 207 000
42.01.	LANTRÅDET OCH LANDSKAPSSTYRELSENS LEDAMÖTER	4 576 000	4 569 000	4 520 000	4 520 000
42.05.	LANDSKAPSSTYRELSENS ÖVRIGA UTGIFTER	2 542 000	2 727 000	2 617 000	2 647 000
42.20.	KONSUMENTRÅDGIVNING	135 000	176 000	180 000	180 000
42.25.	REVISIONSBYRÅN	686 000	736 000	750 000	760 000
42.30.	ÅLANDS STATISTIK- OCH UTREDNINGSBYRÅ	2 067 000	2 234 000	2 250 000	2 250 000
42.40.	LAGBEREDNINGEN	2 807 000	2 750 000	2 800 000	2 850 000
43.	KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	106 076 000	93 713 000	110 302 000	96 532 000
43.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	7 472 000	8 904 000	8 900 000	8 900 000
43.03.	ÅLANDSKONTORET I HELSINGFORS	456 000	609 000	585 000	585 000
43.04.	FRÄMJANDE AV JÄMSTÄLLDHETEN	520 000	489 000	450 000	450 000
43.05.	RADIO- OCH TV-VERKSAMHET	13 340 000	14 112 000	14 150 000	14 150 000
43.10.	LAGTINGSVAL	0	0	0	1 000 000
43.15.	UNDERSTÖDJANDE AV POLITISK VERKSAMHET	527 000	527 000	527 000	527 000
43.20.	PLANLÄGGNINGS- OCH BYGGNADSVÄSENDET	245 000	410 000	410 000	410 000
43.25.	FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION	20 805 000	17 690 000	19 560 000	19 440 000
43.27.	ELSÄKERHET OCH ENERGI	3 400 000	2 380 000	8 765 000	11 165 000
43.30.	BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET	1 400 000	1 450 000	1 450 000	1 150 000
43.32.	LANDSKAPSALARMCENTRALEN	1 706 000	1 890 000	1 800 000	1 900 000
43.40.	FASTIGHETSFÖRVALTNING	8 209 000	15 275 000	23 750 000	7 150 000
43.60.	ÅLANDS POLISMYNDIGHET	21 590 000	24 104 000	24 000 000	24 000 000
43.70.	MOTORFORDONSBYRÅN	3 469 000	3 593 000	3 675 000	3 675 000
43.80.	POSTEN PÅ ÅLAND	20 000 000	0	0	0
43.95.	ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE UTGIFTER	2 937 000	2 280 000	2 280 000	2 030 000
44.	FINANSVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	208 759 000	163 604 000	166 755 000	200 075 000
44.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	8 605 000	10 108 000	10 050 000	10 150 000
44.05.	ALLMÄNNA STÖD TILL KOMMUNERNA	36 700 000	42 100 000	43 200 000	43 500 000
44.10.	SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR	54 650 000	20 180 000	20 050 000	50 050 000
44.15.	STÖD FRÅN EUROPEISKA UNIONEN	25 500 000	0	0	0
44.20.	PENNINGAUTOMATMEDEL	10 130 000	10 840 000	10 840 000	10 840 000
44.90.	PENSIONER OCH PENSIONSavgIFTER	66 600 000	71 650 000	74 250 000	76 820 000
44.95.	ENLIGT FÖRVALTNINGSOMRÅDE ICKE FÖRDELADE UTGIFTER	6 574 000	8 726 000	8 365 000	8 715 000
45.	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE	441 468 000	459 804 000	490 588 000	469 838 000
45.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	5 752 000	6 117 000	6 200 000	6 200 000
45.10.	ÖVRIGA SOCIALA UPPGIFTER	49 075 000	53 728 000	53 328 000	53 328 000
45.15.	AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER	68 350 000	62 600 000	57 600 000	57 600 000
45.20.	MOTTAGANDE AV FLYKTINGAR	720 000	150 000	1 500 000	1 500 000
45.25.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR SOCIAL VERKSAMHET	8 430 000	8 630 000	8 630 000	8 630 000
45.30.	ÖVRIGA HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUPPGIFTER	2 841 000	3 666 000	3 055 000	3 055 000
45.35.	ÖVRIG VETERINÄRVÅRD	25 000	35 000	35 000	35 000
45.50.	ALLMÄN MILJÖVÅRD	450 000	450 000	450 000	450 000
45.52.	NATURVÅRD	2 090 000	2 011 000	1 850 000	1 850 000
45.54.	VATTENFÖRSÖRNING OCH VATTENVÅRD	6 580 000	6 683 000	7 200 000	7 450 000
45.56.	AVFALLSHANtering	2 710 000	2 910 000	2 910 000	2 910 000
45.59.	ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND	545 000	830 000	830 000	830 000
45.70.	ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	293 900 000	311 994 000	347 000 000	326 000 000

		Budget 2000	L:s förslag	Beräknat	Beräknat
		(inkl. I o. II tb)	å 2001	å 2002	å 2003
46.	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	278 814 000	292 147 000	307 859 000	313 656 000
46.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	5 132 000	5 995 000	6 300 000	6 400 000
46.03.	STUDIESERVICEENHETEN	32 680 000	32 197 000	32 225 000	32 200 000
46.05.	FRITT BILDNINGSPÅRBEDE OCH HANTVERKSUTBILDNING	2 539 000	2 645 000	2 695 000	2 715 000
46.07.	BIBLIOTEKSVERKSAMHETEN	2 755 000	3 175 000	3 160 000	3 200 000
46.09.	ALLMÄN UNGDOMS-, IDROTTS- OCH KULTURVERKSAMHET	2 536 000	3 545 000	3 840 000	4 060 000
46.11.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR UNGDOMSARBETE OCH IDROTT	5 910 000	6 300 000	6 300 000	6 300 000
46.13.	PENNINGAUTOMATMEDEL FÖR KULTURELL VERKSAMHET	5 830 000	4 530 000	4 530 000	4 530 000
46.15.	GRUNDSKOLEVÅSENDET	77 000 000	68 320 000	66 400 000	68 000 000
46.17.	UTBILDNING EFTER GRUNDSKOLAN	1 150 000	1 250 000	1 350 000	1 350 000
46.18.	ÅLANDS YRKESHÖGSKOLA	600 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
46.19.	VUXENUTBILDNINGSENHETEN	5 015 000	4 648 000	4 648 000	4 648 000
46.20.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 1 OCH 2	0	4 405 000	4 479 000	4 583 000
46.25.	ÅLANDS LÄROMEDELSCENTRAL	750 000	803 000	803 000	803 000
46.30.	ÅLANDS HÖGSKOLA	3 988 000	4 286 000	4 303 000	4 303 000
46.32.	ÅLANDS FOLKHÖGSKOLA	5 194 000	5 232 000	5 240 000	5 240 000
46.34.	ÅLANDS MUSIKINSTITUT	3 270 000	3 537 000	3 540 000	3 540 000
46.35.	ÅLANDS LYCEUM	16 202 000	18 821 000	24 350 000	24 350 000
46.36.	ÅLANDS SJÖFARTSLÄROVERK	7 886 000	8 053 000	9 955 000	7 955 000
46.38.	ÅLANDS TEKNISKA LÄROVERK	8 662 000	10 053 000	11 060 000	11 060 000
46.39.	ÅLANDS TEKNOLOGICENTRUM	1 664 000	2 139 000	2 140 000	2 140 000
46.40.	ÅLANDS SJÖMANSKOLA	13 459 000	14 661 000	17 300 000	16 925 000
46.41.	ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM	7 350 000	2 804 000	3 000 000	3 000 000
46.42.	ÅLANDS YRKESSKOLA	20 750 000	27 039 000	26 100 000	30 500 000
46.44.	ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA	5 948 000	7 560 000	10 560 000	12 160 000
46.46.	ÅLANDS HUSMODERSKOLA	2 040 000	1 728 000	1 730 000	1 730 000
46.48.	ÅLANDS HOTELL- OCH RESTAURANGSKOLA	8 523 000	10 420 000	10 720 000	10 420 000
46.50.	ÅLANDS VÄRDINSTITUT	5 072 000	6 071 000	6 075 000	6 075 000
46.52.	ÅLANDS HANDELSLÄROVERK	7 768 000	8 753 000	8 800 000	8 800 000
46.60.	MUSEIBYRÅNS ALLMÄNNA VERKSAMHET	2 298 000	2 500 000	4 920 000	5 020 000
46.62.	ÅLANDS MUSEUM	2 600 000	2 768 000	2 770 000	3 100 000
46.64.	ÅLANDS KONSTMUSEUM	655 000	757 000	754 000	787 000
46.66.	KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE	7 285 000	5 780 000	6 550 000	6 550 000
46.68.	BOMARSUNDS FORNMINNESOMRÅDE	1 294 000	1 471 000	1 475 000	1 475 000
46.70.	ARKEOLOGISK VERKSAMHET	2 319 000	2 923 000	2 925 000	2 925 000
46.72.	ETNOLOGISK VERKSAMHET	2 127 000	2 345 000	2 212 000	2 162 000
46.80.	LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN	563 000	633 000	650 000	650 000
47.	NÄRINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	146 209 000	151 448 000	161 947 000	158 021 000
47.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	9 053 000	13 059 000	11 705 000	10 609 000
47.03.	NÄRINGSLIVETS FRÄMJANDE	41 853 000	25 516 000	28 400 000	28 365 000
47.05.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 2	0	9 470 000	10 000 000	10 000 000
47.06.	ÖVRIGT STÖD TILL NÄRINGSLIVET	3 100 000	0	0	0
47.07.	TURISMEN	8 631 000	8 895 000	8 500 000	8 500 000
47.12.	SYSSELSÄTTNINGENS FRÄMJANDE	4 200 000	0	0	0
47.15.	FRÄMJANDE AV LANTBRUKET	9 260 000	12 807 000	12 870 000	12 910 000
47.17.	EUROPEISKA UNIONEN - PROGRAM FÖR LANDS- BYGDENS UTVECKLING	0	40 640 000	41 070 000	41 600 000
47.18.	ÖVRIGT STÖD TILL LANTBRUKET	31 790 000	0	0	0
47.21.	FRÄMJANDE AV SKOGSBRUKET	2 120 000	1 840 000	1 840 000	1 840 000
47.22.	JAKT- OCH VILTVÅRD	869 000	846 000	871 000	871 000
47.24.	FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN	9 112 000	5 452 000	5 750 000	5 750 000
47.26.	EUROPEISKA UNIONEN - STRUKTURPROGRAM FÖR FISKERISEKTORN	0	6 370 000	6 370 000	6 370 000
47.40.	ÅLANDS ARBETSMARKNADSBYRÅ	9 798 000	11 173 000	12 120 000	12 120 000
47.41.	EUROPEISKA UNIONEN - MÅLPROGRAM 3, ÅTGÄRD 3	0	1 585 000	1 596 000	1 636 000
47.43.	YRKESVÄGLEDNINGEN	370 000	74 000	0	0
47.46.	FÖRSÖKSVERKSAMHETEN	4 352 000	4 990 000	6 000 000	4 500 000
47.49.	ÅLANDS SVINAVELSTATION	2 796 000	1 085 000	1 085 000	1 100 000
47.52.	SKÖTSEL AV JORDEGENDOMAR	5 510 000	2 610 000	8 720 000	8 370 000
47.55.	SKÖTSEL AV EGNA SKOGAR	670 000	630 000	650 000	680 000
47.58.	ÅLANDS FISKODLING, GUTTORP	2 725 000	4 406 000	4 400 000	2 800 000

		Budget 2000 (inkl. I o. II tb)	L:s förslag å 2001	Beräknat å 2002	Beräknat å 2003
48.	TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	143 198 000	140 730 000	140 710 000	138 860 000
48.01.	ALLMÄN FÖRVALTNING	3 115 000	3 966 000	4 100 000	4 200 000
48.10.	ÖVRIG TRAFIK	7 335 000	4 470 000	6 850 000	4 750 000
48.20.	SKÄRGÅRDSTRAFIKEN	68 170 000	73 213 000	70 210 000	70 210 000
48.30.	VÄGAR, BROAR, HAMNAR OCH LINFÄRJOR	58 490 000	53 952 000	54 600 000	54 650 000
48.50.	VERKSTAD OCH LAGER	4 600 000	3 800 000	3 400 000	3 500 000
48.60.	ÅLANDSTRAFIKEN	1 488 000	1 329 000	1 550 000	1 550 000
49.	FINANSIERINGSUTGIFTER	34 274 000	6 100 000	7 600 000	8 100 000
49.01.	UTGIFTER FÖR FINANSIERINGSLÅN	6 000 000	6 000 000	7 500 000	8 000 000
49.90.	ÅTERFÖRDA ANSLAG	100 000	100 000	100 000	100 000
49.95.	UTJÄMNINGSFOND	0	0	0	0
49.98.	ÖVERFÖRING TILL FÖLJANDE BUDGETÅR	28 174 000	0	0	0
	SUMMA UTGIFTER	1 383 475 000	1 333 292 000	1 411 330 000	1 411 136 000

PERSONAL PER HUVUDTITEL 1999-2001

Observera att personal som tjänstgör deltid överstigande halvtid och personal som tjänstgör mer än halva året har räknats som hel tjänst.

Ht. 41. LAGTINGET

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	5		3	8
2000	5		3	8
2001	5		3	8

Ht. 42. LANDSKAPSSTYRELSEN

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	14	3		17
2000	15	2		17
2001	16	2		18

År 1999 1 st. överförd till Ht. 43. Kansliavdelningen

Ht. 43. KANSLIAVDELNINGEN

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	119	7	20	146
2000	124	6	19	149
2001	124	9	20	153

År 1999 1 st. överförd från Ht. 42. Landskapsstyrelsen

År 1999 1 st. överförd från Ht. 45. Social- och miljöavdelningen

År 1999 3 st. överförda till Ht. 44. Finansavdelningen

Ht. 44. FINANSAVDELNINGEN

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	30	2		32
2000	33	2		35
2001	34	3		37

År 1999 3 st. överförda från Ht. 43. Kansliavdelningen

År 1999 2 st. överförda från Ht. 48. Trafikavdelningen

Ht. 45. SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGEN

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	750	13	3	766
2000	782	19	7	808
2001	830	19	6	855

År 1999 12 st. överförda från Ht. 47. Näringsavdelningen

År 1999 1 st. överförd till Ht. 43. Kansliavdelningen

Ht. 46. UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGEN

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	250*	27	58	334
2000	257**	30	57	342
2001	263*	31	63	356

* 1 vakant

** 2 vakanta

År	Timlärare		TOTALT
	Huvudsyssla	Bisyssla	
1999	42	77	119
2000	39	68	107

2001	50	60	110
------	----	----	-----

Ht. 47. NÄRINGSÄVDELNINGEN

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	53	11	39	103
2000	55*	12	39	105
2001	59	13	34	106

* 1 vakant

År 1999 12 st. överförda till Ht. 45. Social- och miljöavdelningen

År 2001 5 st. överförda till Ht. 46. Utbildnings- och kulturavdelningen

Ht. 48. TRAFIKÄVDELNINGEN

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	27	3	210	240
2000	28	3	205	236
2001	28*	3	197	227

* 1 vakant

År 1999 2 st. överförda till Ht. 44. Finansavdelningen

TOTALT EXKLUSIVE TIMLÄRARE

År	Inrättade tjänster	Tillfälliga tjänster	Personal i arbetsavtalsförhållande	TOTALT exkl. vakanta
1999	1248***	66	333	1646
2000	1299**	74	330	1700
2001	1359*	80	323	1760

* 2 vakanta

** 3 vakanta

***1 vakant

TJÄNSTETABLÅ 2001

Bilaga 5.

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
41. LAGTINGET		
41.05.01 Lagtingets kansli		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Sekreterare	A 29	1
Notarie	A 27	1
Utskottssekreterare ny fr.1.3.	A 25	1
Kanslist och arkivarie	A 20	1
Vaktmästare	A 15	1
		5
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Stenograf, 90%		1
Bibliotekarie, 55,2%		1
Byråsekreterare, 82,8%		1
		3
41.20.01 Ålands delegation i Nordiska Rådet		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Delegationssekreterare (1.1. - 28.2)	A 28	-
		-
42. LANDSKAPSSTYRELSEN		
42.01.01 Lantrådet och landskapsstyrelsens ledamöter		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Lantrådets sekreterare	A 17	1
		1
42.05.04 Skärgårdssamarbetet och Interreg II och III		
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Sekretariatschef		1
		1
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Projektchef		1
Handläggare		1
		2
42.25.01 Revisionsbyrån		
<u>Inrättade tjänster</u>		

Tjänstebeteckning		Avlönings- klass	Antal
Ledande revisor fr.1.3.	Tid. Intern revisor A 24	A 25	1
Intern revisor		A 24	1
			2

42.30.20. Ålands statistik- och utredningsbyrå

Inrättade tjänster

Direktör	Tid. Planeringschef A 27	A 27	1
Utredningschef fr.1.3.	Tid. Planeringssekreterare A 23	A 24	1
Ledande statistiker		A 24	1
Ekonom/statistiker		A 23	1
Statistiker		A 23	1
Biträdande statistiker		A 19	1
			6

Tillfällig tjänst

Utredare			1
			1

42.40.01 Lagberedningen

Inrättade tjänster

Lagberedningschef		A 28	1
Lagberedare, Avt.		Avt.	4
Lagberedare, Avt. ny fr.1.3.		Avt.	1
Byråsekreterare		A 13	1
			7

Tillfällig tjänst

Extra lagberedare			1
Extra lagberedare (1.1. - 28.2.)			-
			1

KANSLIAVDELNINGEN

43.01.01 Allmänna byrån

Inrättade tjänster

Kanslichef		A 31	1
Administrationschef		A 26	1
Kanslichefssekreterare		A 15	1
Byråsekreterare		A 13	1
Förvaltningsinspektör		A 24	1
Registrator		A 18	1
Biträdande registrator		A 15	1
Receptionist		A 12	2
Övervakmästare		A 16	1
Vaktmästare-chaufför		A 12	1

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Vaktmästare-chaufför	A 14	1
Vaktmästare	A 12	1
Chef för Europarättsfrågor	A 27	1
EU-handläggare	A 14	1
Personalsekreterare	A 23	1
Byråsekreterare	A 14	1
		17
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Koordinator fr.1.3.		1
Bitr. EU-jurist		1
Registratorsbiträde		1
		3
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Informationschef		1
		1
43.01.01 Byggnadsbyrån		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Överinspektör	A 28	1
Avdelningssekreterare	A 15	1
Projektingenjör	A 24	1
Byggmästare	A 21	1
Bostadslåneinspektör	A 23	1
Byggnadskonsulent	A 22	1
Räddningsinspektör	A 24	1
Elinspektör	A 24	1
		8
43.03.01 Ålandskontoret i Helsingfors		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Informationssekreterare	A 24	1
		1
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Byråsekreterare fr.1.3.		1
		1
43.04.01 Främjande av jämställdheten		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Jämställdhetsinspektör	A 23	1
		1
43.20.01 Planläggnings- och byggnadsväsendet		
<u>Tillfällig tjänst</u>		

Tjänstebeteckning		Avlönings- klass	Antal
Projektledare			1
			1
43.32.20 Landskapsalarmcentralen			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Alarmmästare		A 21	1
Alarmoperatör		A 14	5
Alarmoperatör ny fr.1.3.		A 14	1
			7
43.40.01 Fastighetsförvaltning			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Maskinmästare		A 20	1
Gårdskar		A 11	1
Städare	Indras	A 7	-
			2
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>			
Maskinskötare			2
Gårdskar			2
Gårdskar, 25%			1
Städare			9
Timmerman			2
Verksamhetsledare, deltid			1
			17
43.60.20 Ålands polismyndighet			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Polismästare		A 27	1
Överkommissarie		A 25	1
Kommissarie		A 21	2
Överkonstapel		A 17	14
Äldre konstapel		A 15	8
Äldre konstapel		A 14	31
Yngre konstapel		A 12	6
Yngre konstapel		A 11	9
Kansliföreståndare	Tid. Byråföreståndare A 17	A 17	1
Kanslisekreterare	Tid. Byråsekreterare A 14	A 14	1
Kanslisekreterare	Tid. Byråsekreterare A 13	A 13	3
Kanslisekreterare	Tid. Byråfunktionär A 13	A 13	3
			80
<u>Tillfälliga tjänster</u>			
Kanslist, 55,2%			2
			2

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Städare		2
Städare, 26%		1
		3

43.70.20 Motorfordonsbyrån

Inrättade tjänster

Trafikinspektör	A 26	1
Besiktningssman	A 19	2
Bilbesiktningstekniker	A 18	2
Registerföreståndare	A 18	1
Byråsekreterare	A 13	1
Byråfunktionär	A 12	1
		8

Tillfälliga tjänster

Bilbesiktningstekniker		1
Byråfunktionär		1
		2

Personal i arbetsavtalsförhållande

Städare		1
		1

43.80. Posten på Åland

Posten på Åland upprättar egen tjänstetabla

43.95.05 Utgifter för hyreslokaler

Personal i arbetsavtalsförhållande

Städare, 100%		1
		1

FINANSAVDELNINGEN

44.01.01 Allmänna byrån

Inrättade tjänster

Finanschef	A 30	1
Avdelningsjurist	A 25	1
Budgetplanerare	A 23	1

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Budgetberedare	A 18	1
Avdelningssekreterare/budget- beredare	A 16	1
IT-chef	A 25	1
IT-driftstekniker	A 23	2
		8

Tillfällig tjänst

IT-driftstekniker		1
		1

44.01.01 Redovisningsbyrån

Inrättade tjänster

Landskapskamrer	A 26	1
Bitr. landskapskamrer	A 24	1
Registeransvarig	A 18	1
Ledande bokförare ny fr.1.3.	A 18	1
Kassör	A 18	1
Bokförare	A 16	1
Bokförare	A 15	3
Bokförare	A 14	6
Ledande lönebokförare	A 18	1
Lönebokförare	A 16	2
Lönebokförare	A 14	4
		22

Tillfällig tjänst

Rapportutvecklare		1
		1

44.01.01 Avtals- och pensionsbyrån

Inrättade tjänster

Avtalschef	A 28	1
Avtalssekreterare	A 16	1
Byråsekreterare	A 14	1
Pensionshandläggare	A 22	1
		4

Tillfällig tjänst

Löneadministratör		1
		1

SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGEN

45.01.01 Socialvårdsbyrån

Inrättade tjänster

Tjänstebeteckning	Avlöningsklass	Antal	
Avdelningschef	A 28	1	
Byråsekreterare	A 13	1	
Socialinspektör	A 24	1	
		3	
<u>Tillfällig tjänst</u>			
Projektledare, 80%		1	
		1	
45.01.01 Hälsa- och sjukvårdsbyrån			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Landskapsläkare, fri avtalslön	Avt.	1	
Byråsekreterare	A 13	1	
Hälsovårdsinspektör	A 24	1	
		3	
45.01.01 Miljömedicinska byrån			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Landskapsveterinär	A 26	1	
Biträdande landskapsveterinär	A 24	1	
		2	
45.01.01 Miljöbyrån			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Byråchef	A 26	1	
Byråsekreterare	A 13	1	
Laboratorieföreståndare ny fr.1.3.	A 24	1	
Fältmästare fr.1.3.	Tid. Laboratorieföreståndare A 17	A 17	1
Miljöingenjör	A 25	1	
Miljöinspektör	A 24	1	
Biträdande miljöingenjör	A 22	1	
Naturvårdsintendent	A 25	1	
Vattenbiolog	A 24	1	
		9	
<u>Tillfällig tjänst</u>			
Extra naturvårdskonsulent		1	
		1	
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>			
Laborant		1	
Arbetsledare		1	
		2	
45.54.01 Vattenförsörjning och vattenvård			

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Laborant		1
		1
45.56.04 Avfallshantering		
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Kretsloppsutredare		1
		1
45.59.20 Ålands miljöprövningsnämnd		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Miljöhandläggare	A 24	1
		1
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Miljöhandläggare		1
		1
45.70.20 Ålands hälso- och sjukvård		
Ålands hälso- och sjukvård upprättar egen tjänstetabla		
46. UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGEN		
46.01.01 Allmänna byrån		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Avdelningschef	A 28	1
Utredningssekreterare	A 17	1
Avdelningssekreterare	A 15	1
Planerare	A 21	1
Enhetschef	A 22	1
Studiesekreterare	A 15	1
Byråsekreterare	A 14	1
		7
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Handläggare		1
Utredare		1
Utredare (mål 3)		1
		3
46.01.01 Utbildningsbyrån		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Byråchef	A 26	1

Tjänstebeteckning		Avlönings- klass	Antal
Byråchef fr.1.3.	Tid. Överinspektör A 25	A 26	1
Enhetschef		A 22	1
			3
46.01.01 Kulturbyrån			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Byråchef		A 26	1
Kulturkonsulent		A 20	1
			2
46.01.01 Landskapsarkivet			
<u>Inrättad tjänst</u>			
Landskapsarkivarie		A 24	1
			1
46.09.05 Nordiskt kulturutbyte och Östersjökulturutbyte			
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>			
Institutssekreterare			1
			1
46.09.23 Utgifter för det åländska folkets historia, del V:2			
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>			
Forskare/författare			2
			2
46.18.01 Ålands yrkeshögskola			
<u>Tillfälliga tjänster</u>			
Projektchef			1
Projektsekreterare			1
			2
46.19.04 Läroavtalsutbildning			
<u>Inrättad tjänst</u>			
Verksamhetsledare ny fr.1.3.		A 23	1
			1
<u>Tillfällig tjänst</u>			
Verksamhetsledare 1.1. - 28.2.			-
			-
46.19.07 Tekniskt stöd - målprogram 3			
<u>Tillfällig tjänst</u>			
Koordinator (mål 2 & 3), 40 %			-

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
		-
46.25.20 Ålands läromedelscentral		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Enhetschef	A 22	1
AV-assistent	A 13	1
		2
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Informatör		1
		1
46.30.20 Ålands högskola		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Högskolechef	A 25	1
Högskolesekreterare	A 16	1
Planerare, 60%	A 21	1
Planerare	A 21	1
		4
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Kurssekreterare		1
		1
46.30.27 Avgiftsbelagd service - utgifter		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Planerare, 40%	A 21	-
		-
46.32.20 Ålands folkhögskola		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Rektor	C 62	1
Ämneslärare	C 50	2
Lärare i huslig ekonomi	C 47	1
Handarbetslärare	C 47	1
Ämneslärare	C 43	2
Skolekonom	A 16	1
Vaktmästare-gårdskarl	A 13	1
Kosthållerska-kokerska	A 14	1
Kokerska	A 12	1
Städare	A 7	2
		13
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Kokerska		1

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Internatsövervakare 8 mån.		1
		2
46.34.20 Ålands musikinstitut		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Rektor	C 60	1
Lärare (klarinet)	C 51	1
Lärare (bläckblåsinstrument)	C 44	1
Lärare (violin)	C 44	1
Lärare (piano)	C 44	1
		5
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Lärare (dans)		1
Skolekonom , 100%		1
		2
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Vaktmästare, 55%		1
Städare		1
		2
46.35.20 Ålands lyceum		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Rektor	C 66	1
IT-handledare ny fr.1.8.	C 57	1
Äldre lektor	C 49-C 51	11
Äldre lektor nya fr.1.8.	C 49-C 51	2
Yngre lektor	C 40-C 51	8
Studiehandledare	C 55	1
Psykolog	A 22	1
Skolekonom	A 16	1
Kanslist	A 13	1
Kosthållsföreståndare fr.1.3.	Tid. Föreståndare-kock A 16	1
Gårdskarlmaskinskötare	A 14	1
Vaktmästare	A 12	1
Städare	2 tjänster indras A 7	4
		34
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Fastighetsskötare		1
Kock		1
Kokerska, 78,4%		1
Köksbiträde		1
Köksbiträde, 65,4%		1
Köksbiträde, 78,4%		2

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Köksbiträde, 71,4%		1
Städare		2
		10

46.36.20 Ålands sjöfartsläroverk

Inrättade tjänster

Rektor	C 66	1
Kursplanerare	C 60	1
IT-handledare ny fr.1.8.	C 57	1
Överlärare	C 57	2
Lektor	C 52	3
Lektor i nautiska ämnen	C 52	2
Dataansvarig fr.1.3.	Tid. Laboratorieingenjör C 52	A 24
Ekonom	A 16	1
Vaktmästare-gårdskar	A 13	1
Städare	A 7	1
		14

Tillfällig tjänst

IT-assistent 1.1.-31.7.		-
		-

Personal i arbetsavtalsförhållande

Städare		1
		1

46.38.20 Ålands tekniska läroverk

Inrättade tjänster

Rektor	C 65	1
Överlärare	C 58	4
Överlärare (matematik)	C 58	1
Överlärare (yrkesämnen)	C 58	1
Överlärare (elteknik)	C 58	1
Överlärare (fartygsmaskinteknik)	C 58	1
Överlärare (IT-området)	C 58	1
Lektor	C 52	2
Lektor (fartygsautomation)	C 52	1
Lektor (IT-området)	C 52	1
Studiehandledare fr.1.8.	Tid. Praktikingenjör C 51	C 55
Assistent	C 51	0,5
Laboratorieingenjör	C 51	1
Ekonom	A 16	1
Vaktmästare-gårdskar	A 13	1
Städare	A 7	3
		21,5

Tillfälliga tjänster

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Laboratorieingenjör, 55,2%		1
Ekonom, 100%		1
		2
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Gårdskar		1
Gårdskarlssassistent		1
Städare		1
		3
46.39.20 Ålands teknologicentrum		
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Projektledare		1
Dataansvarig		1
Försöksledare		1
IT-assistent		1
		4
46.40.20 Ålands sjömansskola		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Rektor	C 65	1
Studiehandledare ny fr.1.8.	C 55	1
Lektor i nautiska ämnen	C 51	1
Lektor i eltekniska ämnen	C 51	1
Assistent	C 51	0,5
Lektor i språk	C 51	2
Lektor i fysisk fostran	C 51	1
Lektor i matematik	C 51	1
Lektor i samhällskunskap	C 51	1
Lektor i yrkesämnen	C 48	6
Lektor i yrkesämnen (1 vakant)	C 46	5
Lektor i arbetsämnen	C 44	1
Kurator	A 17	1
Ekonom	A 16	1
Driftstekniker fr.1.3.	Tid. Gårdskar-maskinskötare A 14	A 18
		1
Städare	A 7	3
Internatsföreståndare	A 7	0,5
		28
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Speciallärare i yrkesämnen		1
Speciallärare		1
		2
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Elevhemsövervakare, deltid		2
Städare, 79%		1

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
		3
46.40.21 Driftsutgifter för m.s. Utö		
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Fartygsmästare		1
		1
46.41.20 Ålands sjösäkerhetscentrum		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Verksamhetsledare	Avt.	1
		1
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Ekonom, 55,2%		1
Maskinmästare, 100%		1
		2
46.42.20 Ålands yrkesskola		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Rektor	C 66	1
Speciallärare	C 51	1
Lektor i allmänna ämnen (språk)	C 51	1
Lektor	C 44-C 51	8
Lektor (yrkesämnen)	C 46-C 51	13
Studiehandledare	C 55	1
Dataansvarig	A 24	1
Centrallagerföreståndare	A 12	1
Föreståndare-kokerska	A 15	1
Kokerska	A 12	1
Köksbiträde	A 8	2
Städare	A 7	6
Tvätter- och linneförräds- föreståndare	A 11	1
Ekonomichef	A 20	1
Kanslist-kassör	A 13	1
Biträdande kanslist	A 12	1
Gårdskarlmaskinskötare	A 14	1
Vaktmästare	A 12	1
		43
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Assistentlärare		1
		1
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Städare		1
Städare fr.1.9.		1
		2

Tjänstebeteckning		Avlönings- klass	Antal
46.44.20 Ålands naturbruksskola			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Rektor		C 60	1
Lektor i yrkesämnen		C 47	5
Driftsledare	Tid. moment 47.49.20	A 20	1
Skolekonom		A 16	1
			8
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>			
Gårdskar			1
Föreståndare-kock			1
Kock			1
Ladugårdsförman	Tid. moment 47.49.20		1
Ladugårdsskötare	Tid. moment 47.49.20		1
Traktorförare	Tid. moment 47.49.20		1
Lantarbetare	Tid. moment 47.49.20		1
Köksbiträde, 57,5%			2
Städare			3
Elevhemsföreståndare, 66%, 9,5 män.			1
			13
46.46.20 Ålands husmodersskola			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Rektor		C 60	1
Lektor i textilslöjd		C 46	1
Fastighetsskötare, deltid		A 13	0,5
			2,5
<u>Tillfällig tjänst</u>			
Kanslist, 55,2%			1
			1
46.48.20 Ålands hotell- och restaurangskola			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Rektor		C 66	1
Lektor		C 51	3
Lektor (yrkesämnen)		C 46	8
Ekonom		A 16	1
Tvätt- och linneföreståndare		A 11	1
Städare		A 7	3
			17
<u>Tillfälliga tjänster</u>			

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Dataansvarig, 55,2%		1
Utbildningsledare fr.1.8.		1
		2
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Vaktmästare		1
Kanslist-bibliotekarie, 60%		1
Köksbiträde		1
Städare		1
		4
46.50.20 Ålands vårdinstitut		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Rektor	C 66	1
Lektor (yrkesämnen)	C 53	6
Lektor (matematik)	C 53	1
Lektor (språk) ny fr.1.8.	C 53	1
Ekonom	A 16	1
		10
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Utbildningsledare fr.1.8.		1
		1
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Städare		1
Städare, 52,3%		1
		2
46.52.20 Ålands handelsläroverk		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Rektor	C 66	1
Lektor	C 51	6
Lektor	C 46	1
Dataansvarig	A 24	1
Ekonom	A 16	1
		10
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Kanslist 100 %		1
		1
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Städare		3
		3
46.60.20 Museibyråns allmänna verksamhet		

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
<u>Inrättade tjänster</u>		
Landskapsantikvarie	A 26	1
Museiekonom	A 17	1
Museisekreterare	A 13	1
Byråsekreterare	A 13	1
Byggmästare	A 20	1
		5
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Museitekniker		1
Fotograf		1
Städare		2
		4
46.62.20 Ålands museum		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Museichef	A 22	1
Bibliotekarie	A 20	1
Utställningsassistent	A 14	1
Receptionist	A 11	1
Museivakt	A 8	3
		7
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Pedagog		1
		1
46.64.20 Ålands konstmuseum		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Konstintendent	A 20	1
Utställningsassistent	A 14	1
		2
46.66.20 Kastelholms fornminnesområde		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Överantikvarie	A 23	1
Antikvarie	A 21	1
Antikvarie	A 20	2
Konservator	A 19	1
Assistent	A 13	1
Mätningstekniker	A 21	1
Driftstekniker	A 18	1
		8
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Byggmästare		1

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
		1
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Verksamhetsledare		1
Byråsekreterare, 100%		1
Städare, 85%		1
Murare		1
Måttimmerman		2
Trädgårdsmästare		1
		7
46.68.20 Bomarsunds fornminnesområde		
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Arkeolog-projektledare		1
		1
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Måttimmerman		2
		2
46.70.20 Arkeologisk verksamhet		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Överantikvarie	A 22	1
Antikvarie	A 20	2
Antikvarie i marinarkologi	A 19	1
Assistent	A 15	1
		5
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Antikvarie		1
Assistent		1
Museibiträde		1
		3
46.72.20 Etnologisk verksamhet		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Överantikvarie	A 22	1
Byggmästare	A 21	1
Antikvarie	A 20	2
Konservator	A 19	1
Assistent-ritare	A 14	1
		6
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Etnolog		1
		1

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
46.80.20 Landskapsarkivverksamheten		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Byråsekreterare	A 13	1
Arkivbiträde	A 13	2
		3

NÄRINGSÄVDELNINGEN

<u>Inrättad tjänst</u>		
Avdelningschef	A 28	1
		1

47.01.01 Allmänna byrån

<u>Inrättade tjänster</u>		
Byråchef	A 26	1
Avdelningsjurist ny fr.1.3.	A 25	1
Företagskonsult ny fr.1.3.	A 24	1
Företagskonsult	A 23	1
Utvecklingsplanerare	A 25	-
Turistsekreterare	A 21	1
Projektledare	A 24	1
Avdelningssekreterare	A 15	1
		7

<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Sjöfartsutvecklare		1
Arbetsmarknadsplanerare 1.1.-28.2.		-
Ansvarig företagskonsult 1.1.-28.2.		-
Handläggare		1
		2

47.01.01 Jordbruksbyrån

<u>Inrättade tjänster</u>		
Byråchef	A 26	1
Växtskyddsinspektör ny fr.1.7.	A 21	1
Trädgårdskonsulent	A 20	1
Lantbruksinspektör fr.1.3.	Tid. Lantbrukshandläggare A 20	1
Byråsekreterare	A 13	1
Enhetschef	A 24	1
Programansvarig fr.1.3.	Tid. Miljöstödsansvarig A 22	1
Miljöstödshandläggare	A 20	1
Ledande avbytare	A 20	1
Enhetschef	A 23	1
Vattenbyggmästare	A 21	1
Dränerings- och bevattnings-		

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
planerare	A 21	1
		12

Tillfälliga tjänster

Växtskyddsinspektör 1.1.-30.6.		-
Handläggare (investeringsstöd)		1
Registerhanterare		1
		2

47.01.01 FiskeribyranInrättade tjänster

Byråchef	A 26	1
Fiskerikonsulent	A 20	1
Fiskeriinspektör	A 20	1
		3

47.01.01 SkogsbruksbyranInrättade tjänster

Byråchef	A 26	1
Skogsbruksplanerare	A 19	1
Skogsbruksingenjör	A 20	1
Skogsbruksingenjör	A 19	1
Skogsförvaltare	A 19	1
Skogsbruksplanerare ny fr.1.3.	A 20	1
Byråsekreterare	A 13	1
Jaktförvaltare	A 20	1
Jakthandläggare ny fr.1.3.	A 20	1
		9

Tillfälliga tjänster

Skogsbruksplanerare 1.1.-28.2.		-
Handläggare (jakt & vilt) 1.1.-28.2.		-
Projektledare (TBI 2000)		1
Projektassistent		1
Skogsbruksplanerare		2
Projektledare (nyckelbiotopsinv.)		1
		5

47.01.04 Ålandskontor i StockholmTillfällig tjänst

Handelssekreterare		1
		1

47.01.06 Tekniskt stöd - målprogram 2Tillfällig tjänst

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Koordinator (mål 2 & 3), 60%		1 1
47.03.06 Åland i Stockholm		
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Projektledare 6 mån.		1 1
47.03.23 Ålands landsbygdscentrum		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Landsbygdsutvecklare	A 23	1 1
47.15.23 Utgifter för avbytarservice inom lantbruket		
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Lantbruksavbytare		22 22
47.40.20 Ålands arbetsmarknadsbyrå		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Arbetsmarknadschef ny fr.1.3.	A 26	1
Ekonomiansvarig ny fr.1.3.	A 23	1
Arbetsmarknadsplanerare ny fr.1.3.	A 23	1
Informationsansvarig ny fr.1.3.	A 17	1
Handläggare ny fr.1.3.	A 17	1
Rehabiliteringsvägledare ny fr.1.3.	A 17	1
Arbetsförmedlare ny fr.1.3.	A 16	5
Arbetsvägledare ny fr.1.3.	A 16	1
Informatör ny fr.1.3.	A 16	2
Stödhandläggare ny fr.1.3.	A 16	1
		15
<u>Tidigare tjänstestruktur</u>		
Byråchef	A 23	-
Ledande arbetskraftskonsulent	A 18	-
Ledande arbetskraftskonsulent	A 17	-
Specialarbetskraftskonsulent	A 15	-
Arbetskraftskonsulent (7 st.)	A 14	-
		-
<u>Tillfällig tjänst</u>		
Arbetskraftskonsulent 1.1.-28.2.		-
		-
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Städare, 65,4% (delad 43.95.05)		1 1
47.43.20 Yrkesvägledningen		

Tjänstebeteckning		Avlönings- klass	Antal
<u>Inrättad tjänst</u>			
Byråföreståndare 1.1.-28.2.	Överföres till moment 47.40.20 fr.1.3.	A 23	-
			-
<u>Tillfällig tjänst</u>			
Byråsekreterare 1.1.-28.2.			-
			-
47.46.20 Försöksverksamheten			
<u>Inrättade tjänster</u>			
Föreståndare		A 25	1
Försöksledare		A 20	1
Kemist		A 23	1
Fältmästare		A 18	2
Trädgårdsfältmästare		A 18	1
Fältmästare i ekologisk odling		A 18	1
Laboratorieassistent		A 14	1
			8
<u>Tillfällig tjänst</u>			
Forskare			1
			1
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>			
Kanslist			1
Försöksbiträde			4
			5
47.49.20 Skollägenheten Jomala Gärd			
<u>Inrättad tjänst</u>			
Driftsledare	Överförd till moment 46.44.20	A 20	-
			-
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>			
Ladugårdsförman	Överförd till moment 46.44.20		-
Ladugårdsskötare	Överförd till moment 46.44.20		-
Lantarbetare	Överförd till moment 46.44.20		-
Traktorförare	Överförd till moment 46.44.20		-
			-
47.49.21 Ålands svinavelsstation			
<u>Inrättad tjänst</u>			
Föreståndare		A 18	1
			1

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Biträdande föreståndare		1
Svinskötare		1
		2
47.55.20 Skötsel av egna skogar		
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Skogsarbetare		2
		2
47.58.20 Ålands fiskodling, Guttorp		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Fiskevårdsinspektör	A 23	1
Fiskmästare	A 15	1
		2
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Gårdskarl-maskinist		1
Fiskmästare		2
		3
TRAFIKAVDELNINGEN		
48.01.01 Allmänna byrån		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Överingenjör	A 28	1
Trafikingenjör	A 24	1
Vägingenjör	A 24	1
Trafiksäkerhetskonsulent	A 20	1
Bro- och hamningenjör	A 24	1
Teknisk inspektör	A 25	1
Ekonomichef	A 20	1
Avdelningssekreterare	A 15	1
Byråsekreterare	A 13	1
Enhetschef	A 23	1
Sjöpersonalinspektör	A 19	1
Byråsekreterare	A 13	1
		12
48.20.20 Skärgårdstrafiken		
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Befälhavare		18
Styrman		10

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
AT-vaktman		47
Vaktgående maskinchef		18
Kock		9
Städare		5
Båtförare		1
Kokerska/kock		1
Kokerska/kock		1
Kokerska/städare		1
Kokerska/städare		1
		112

48.30.20 Vägar, broar, hamnar och linfärjor

Inrättade tjänster

Enhetschef	A 23	1
Vägmästare	A 21	2
Byggmästare	A 21	2
Brovakt	A 9	1
		6

Personal i arbetsavtalsförhållande

Extra brovakt		1
Byggnadsarbetare		2
Arbetsledare		7
Maskinförare		14
Maskinförare, deltid		3
Lastbilsförare		7
Underhållsarbetare		2
Väghyvelförare		4
Paketbilsförare		1
Underhållsmålare		1
Färjförare		22
Färjförare, deltid		3
		67
Städare, deltid		5
Gårdskar, deltid		1
Hamnvakt, deltid		1
		74

48.30.21 Vägar, broar, hamnar och linfärjor - projekteringsenheten

Inrättade tjänster

Enhetschef		A 24	1
Projekteringsingenjör		A 22	2
Projekteringsingenjör	Vakant	A 21	1
Mättningsingenjör		A 22	1
Ritare		A 14	1
			6

Personal i arbetsavtalsförhållande

Tjänstebeteckning	Avlönings- klass	Antal
Arbetsledare		1
Mättningsbiträde		3
		4
48.50.20 Verkstad och lager		
<u>Inrättade tjänster</u>		
Enhetschef	A 22	1
Verkmästare	A 17	1
Lagerförman	A 12	1
		3
<u>Personal i arbetsavtalsförhållande</u>		
Lagerarbetare		3
Montör		5
Verkstadsarbetare		1
Snickare		1
Elektriker		2
Svarvare		1
Svetsare		1
		14
48.60.20 Ålandstrafiken		
<u>Inrättad tjänst</u>		
Enhetschef	A 21	1
		1
<u>Tillfälliga tjänster</u>		
Bokningsfunktionär		1
Bokningsbiträde		2
		3

LÖNETABELL FÖR A-LÖNER

Bilaga 6.

fr.o.m. 1.2.2000

Summan av grundlöner, dyrortstillägg samt ålderstillägg per månad i mark.

Lkl	Antal ålderstillägg						
	0	1	2	3	4	5	6
A1	6 333	6 650	6 983	7 332	7 662	7 930	8 089
A2	6 410	6 731	7 068	7 421	7 755	8 026	8 187
A3	6 501	6 826	7 167	7 525	7 864	8 139	8 302
A4	6 588	6 917	7 263	7 626	7 969	8 248	8 413
A5	6 673	7 007	7 357	7 725	8 073	8 356	8 523
A7	6 789	7 128	7 484	7 858	8 212	8 499	8 669
A8	6 907	7 252	7 615	7 996	8 356	8 648	8 821
A9	7 025	7 376	7 745	8 132	8 498	8 795	8 971
A10	7 135	7 492	7 867	8 260	8 632	8 934	9 113
A11	7 271	7 635	8 017	8 418	8 797	9 105	9 287
A12	7 424	7 795	8 185	8 594	8 981	9 295	9 481
A13	7 574	7 953	8 351	8 769	9 164	9 485	9 675
A14	7 765	8 153	8 561	8 989	9 394	9 723	9 917
A15	7 983	8 382	8 801	9 241	9 657	9 995	10 195
A16	8 277	8 691	9 126	9 582	10 013	10 363	10 570
A17	8 633	9 065	9 518	9 994	10 444	10 810	11 026
A18	9 074	9 528	10 004	10 504	10 977	11 361	11 588
A19	9 554	10 032	10 534	11 061	11 559	11 964	12 203
A20	10 059	10 562	11 090	11 645	12 169	12 595	12 847
A21	10 751	11 289	11 853	12 446	13 006	13 461	13 730
A22	11 922	12 518	13 144	13 801	14 422	14 927	15 226
A23	12 548	13 175	13 834	14 526	15 180	15 711	16 025
A24	13 396	14 066	14 769	15 507	16 205	16 772	17 107
A25	14 402	15 122	15 878	16 672	17 422	18 032	18 393
A26	15 705	16 490	17 315	18 181	18 999	19 664	20 057
A27	17 254	18 117	19 023	19 974	20 873	21 604	22 036
A28	18 933	19 880	20 874	21 918	22 904	23 706	24 180
A29	20 748	21 785	22 874	24 018	25 099	25 977	26 497
A30	22 735	23 872	25 066	26 319	27 503	28 466	29 035
A31	25 019	26 270	27 584	28 963	30 266	31 325	31 952
A32	27 518	28 894	30 339	31 856	33 290	34 455	35 144
A33	30 271	31 785	33 374	35 043	36 620	37 902	38 660
A34	32 018	33 619	35 300	37 065	38 733	40 089	40 891
A35	35 220	36 981	38 830	40 772	42 607	44 098	44 980
A36	38 694	40 629	42 660	44 793	46 809	48 447	49 416

LÖNETABELL FÖR C-LÖNER

fr.o.m. 1.2.2000

Summan av grundlöner, dyrortstillägg samt ålderstillägg per månad i mark

Lkl	Antal ålderstillägg						
	0	1	2	3	4	5	6
C25	6 497	6 822	7 163	7 521	7 859	8 134	8 297
C26	6 554	6 882	7 226	7 587	7 928	8 205	8 369
C27	6 608	6 938	7 285	7 649	7 993	8 273	8 438
C28	6 676	7 010	7 361	7 729	8 077	8 360	8 527
C29	6 746	7 083	7 437	7 809	8 160	8 446	8 615
C30	6 820	7 161	7 519	7 895	8 250	8 539	8 710
C31	6 898	7 243	7 605	7 985	8 344	8 636	8 809
C32	6 980	7 329	7 695	8 080	8 444	8 740	8 915
C33	7 059	7 412	7 783	8 172	8 540	8 839	9 016
C34	7 142	7 499	7 874	8 268	8 640	8 942	9 121
C35	7 226	7 587	7 966	8 364	8 740	9 046	9 227
C36	7 320	7 686	8 070	8 474	8 855	9 165	9 348
C37	7 415	7 786	8 175	8 584	8 970	9 284	9 470
C38	7 531	7 908	8 303	8 718	9 110	9 429	9 618
C39	7 653	8 036	8 438	8 860	9 259	9 583	9 775
C40	7 792	8 182	8 591	9 021	9 427	9 757	9 952
C41	7 937	8 334	8 751	9 189	9 603	9 939	10 138
C42	8 095	8 500	8 925	9 371	9 793	10 136	10 339
C43	8 269	8 682	9 116	9 572	10 003	10 353	10 560
C44	8 448	8 870	9 314	9 780	10 220	10 578	10 790
C45	8 642	9 074	9 528	10 004	10 454	10 820	11 036
C46	8 838	9 280	9 744	10 231	10 691	11 065	11 286
C47	9 054	9 507	9 982	10 481	10 953	11 336	11 563
C48	9 273	9 737	10 224	10 735	11 218	11 611	11 843
C49	9 508	9 983	10 482	11 006	11 501	11 904	12 142
C50	9 750	10 238	10 750	11 288	11 796	12 209	12 453
C51	10 007	10 507	11 032	11 584	12 105	12 529	12 780
C52	10 260	10 773	11 312	11 878	12 413	12 847	13 104
C53	10 553	11 081	11 635	12 217	12 767	13 214	13 478
C54	10 848	11 390	11 960	12 558	13 123	13 582	13 854
C55	11 844	12 436	13 058	13 711	14 328	14 829	15 126
C56	12 116	12 722	13 358	14 026	14 657	15 170	15 473
C57	12 399	13 019	13 670	14 354	15 000	15 525	15 836
C58	12 786	13 425	14 096	14 801	15 467	16 008	16 328
C59	13 170	13 829	14 520	15 246	15 932	16 490	16 820
C60	13 638	14 320	15 036	15 788	16 498	17 075	17 417
C61	14 094	14 799	15 539	16 316	17 050	17 647	18 000
C62	14 643	15 375	16 144	16 951	17 714	18 334	18 701

C63	15 238	16 000	16 800	17 640	18 434	19 079	19 461
C64	15 902	16 697	17 532	18 409	19 237	19 910	20 308
C65	16 577	17 406	18 276	19 190	20 054	20 756	21 171
C66	17 269	18 132	19 039	19 991	20 891	21 622	22 054
C67	18 062	18 965	19 913	20 909	21 850	22 615	23 067
C68	18 932	19 879	20 873	21 917	22 903	23 705	24 179
C69	19 840	20 832	21 874	22 968	24 002	24 842	25 339
C70	20 791	21 831	22 923	24 069	25 152	26 032	26 553
C71	21 788	22 877	24 021	25 222	26 357	27 279	27 825
C72	22 834	23 976	25 175	26 434	27 624	28 591	29 163
C73	23 930	25 127	26 383	27 702	28 949	29 962	30 561
C74	25 075	26 329	27 645	29 027	30 333	31 395	32 023
C75	26 282	27 596	28 976	30 425	31 794	32 907	33 565

ÖVERSIKT ÖVER LANDSKAPETS OCH KOMMUNERNAS INVESTERINGSPLANER

Avsikten med översikten är att ge en ungefärlig bild av investeringsvolymen inom den offentliga sektorn. Kostnaderna är därför endast angivna i miljoner och inplacerade under de år de huvudsakligen antas gälla. Stora investeringar har dock fördelats mellan åren. Kostnadsangivelsen och tidsinplaceringen innebär inte en ställningstagande till för vilken kostnad respektive när landskapsandel betalas.

Översikten är vad gäller landskapets projekt uppgjord på basen av den information som legat till grund för budgetförslaget. Vad gäller de kommunala projekten har informationen inhämtats muntligt före kommunens budgetbehandling.

Avsikten är att ge en bild av hur projekten kan förverkligas, inte när och hur de budgeteras.

Byggnadsprojekt	År 2000	År 2001
Landskapets byggnadsprojekt		
Om- och tillbyggnad av självstyrelsegården	2 mmk	9 mmk
Ålands hälso- och sjukvård		
Tillbyggnad för akutpoliklinik och ombyggnad av stora polikliniken	33 mmk	
Byggnadsinvesteringar	1 mmk	10 mmk
Ålands hantverksskola/verkstad		
Ålands lyceum		
Installation av alarm- och signalsystem m.m.		1 mmk
Projektering av nybyggnad m.m.		1 mmk
Sjösäkerhetscentrum		
Livräddningsövningsanläggning vid Ålands sjömannsskola total kostnad exkl. utrustning ca 14 mmk	10 mmk	4 mmk
Ålands sjömannsskola		
Grundreparationer m.m.	3 mmk	2 mmk
Klass- och arbetsrum		
Ålands yrkesskola		
Ventilations-, avloppssystem m.m.	1,5 mmk	2,5 mmk
Tillbyggnad för träningsundervisning		5 mmk
Ytterligare om- och tillbyggnad		
Ålands naturbruksskola		
Ny ladugård		0,5 mmk
Ny verkstad		
Uppförande av museimagasin		

Byggnadsprojekt	År 2000	År 2001
Restaurering av Kastelholms slott	2 mmk	1 mmk
Besökarcentrum i Bomarsund		
Ombyggnad av Ålands försöksstation		0,5 mmk
Byggande av golfbana		5 mmk
Recirkuleringsystem vid Ålands fiskodling, Gutterorp		1,5 mmk
Uppförande av oljeskyddslager		
Utbyggnad av Möckelö hamn	1 mmk	
Allhall	21 mmk	
Kongress- och kulturhus, totalkostnad ca 75-100 mmk	1 mmk	5 mmk
Postterminal inkl. utrustning	4 mmk	30 mmk
Uppskattad volym	79,5 mmk	78 mmk
Kommunernas byggnadsprojekt		
Brändö kommun		
Nytt daghem i Torsholma	1 mmk	
Till- och ombyggnad av skolan inkl. bibliotek, ev. 2003 (16 mmk)		
Eckerö kommun		
Servicehus, äldreboende ev. byggstart 2003		
Finströms kommun		
Servicehus i Godby	8 mmk	
Simhall ev. slutet av 2002 (20 mmk)		
6 st. bostadslägenheter i Godby	4 mmk	
Ny skola i Godby inkl. bibliotek		
Om- och tillbyggnad av Palsböle daghem	1 mmk	5 mmk
Föglö kommun		
Reningsverk i Degerby	3 mmk	
Branddepå	3 mmk	
Nybyggnad av daghem		1,5 mmk
Geta kommun		
Om- och tillbyggnad av Geta grundskola inkl. bibliotek och kommunkansli		12 mmk
Hammarlands kommun		
Hammargården, tillbyggnad med 8 lägenheter		7 mmk
Barndaghem i Näfsby	4 mmk	
Till- och ombyggnad av Näfsby skola		6 mmk
Om- och tillbyggnad av reningsverk		
Jomala kommun		
Östra Sviby byggnadsplan, kommunalteknik	1 mmk	3 mmk
Servicehus	13 mmk	11 mmk
Nybyggnad för Överby halvdagshem		
Daghem i Kalmarnäs		
Om- och tillbyggnad av Södersunda skola		
Sandplan vid Vikingahallen		2 mmk
Kommunalteknik, byggnadsplaner, etapp I Möckelö		1 mmk

Byggnadsprojekt	År 2000	År 2001
Kommunalteknik, byggnadsplaner, Österkalmare Avloppsledning, Möckelö		1 mmk
Kumlunge kommun		
Grundrenovering och ombyggnad av Kumlunge grundskola samt ombyggnad av bibliotek	3 mmk	16 mmk
Om- och tillbyggnad av servicehus inkl. daghem och pensionärsbostäder		2 mmk
Kökar kommun		
Om- och tillbyggnad av Kökar grundskola inklusive bibliotek	8 mmk	
Lemlands kommun		
Idrottsplan	2 mmk	1 mmk
Servicebyggnader vid idrottsplanen		8 mmk
Sveagården om- och tillbyggnad	6 mmk	10 mmk
Omsorgshem Järsö-Nätö		1 mmk
Nybyggnad av daghem		
Renovering av daghemmet Saltkråkan		
Lumparlands kommun		
Bostadshus med 6 lägenheter	3 mmk	
Om- och tillbyggnad av kommunkansli ev. 2002		
Kommunalteknik till Långnäs		1 mmk
Reningsverk i Långnäs		1 mmk
Ombyggnad av lägenheter för omsorgsboende		1 mmk
Branddepå		
Tillbyggnad av daghemmet Videungen inkl. ledningscentral för befolkningsskydd		3 mmk
Mariehamns stad		
Renovering av Idrottsgården		15 mmk
Nyfaalers, utrymme för socialförvaltningen inkl. andel i parkeringsutrymmen	25 mmk	11 mmk
Centrum för teknisk planering		
Ombyggnad av Strandnäs skola	1 mmk	23 mmk
Daghemmet Södran	6 mmk	12 mmk
Utbyggnad av Odalgården, servicehus	5 mmk	6 mmk
Elsanering vid Övernäs skola	3 mmk	
Tillbyggnad av Mariegård, demensboende	1 mmk	1 mmk
Renovering av Strandnäs gård	1 mmk	
Ombyggnader vid Gröna Udden	2 mmk	
Mariehamns fiskehamn, Korrvik	7 mmk	
Stadshuset, elsanering + yttre planering		3 mmk
Ombyggnad av ÅCA-huset		1 mmk
Doktorsvillan		
Norra Dalbo, kommunalteknik		3 mmk
Lotsbroverket, kväverening		2 mmk
Utjämningsmagasin för avloppsvatten från färjorna		

Byggnadsprojekt	År 2000	År 2001
Byte av hiss i Vikingterminalen		
Fördjupning av kaj 1+2		
Vikingterminalen		1 mmk
Saltviks kommun		
Om- och tillbyggnad av Rangsby skola inkl. huvudbibliotek ev. 2002		
Ny- och tillbyggnad för Ödkarby skola	21 mmk	
Utbyggnad av Skogsgläntan och Prästkragen daghem		
Sottunga kommun		
Ingen inv. över 1 miljon.		
Sunds kommun		
Utbyggnad av Tallgården		6 mmk
Bomarsund-Prästö kretsloppsbundet avlopp	3,5 mmk	
Brandstation, ledningscentral	1 mmk	2 mmk
Ombyggnad av hyreshus till daghem		2 mmk
Om- och tillbyggnad av skolan		
Andel i Godby avloppsverk		2 mmk
Avloppsledning Kastelholm-Godby		
Vårdö kommun		
Ingen inv. över 1 miljon		
De Gamlas Hem		
Ingen inv. över 1 miljon		
Ålands omsorgsförbund		
Dagcenter för handikappade Hildas Hus	5 mmk	
Omsorgsbostäder av servicehuskaraktär		
Norra Ålands högstadiedistrikt		
Grundrenovering av Godby högstadieskola	4 mmk	2,5 mmk
Södra Ålands högstadiedistrikt		
Om- och tillbyggnad av Kyrkby högstadieskola		13 mmk
Uppskattad volym	145,5 mmk	199 mmk
<hr/>		
Uppskattad volym - landskapet	79,5 mmk	78 mmk
Uppskattad volym - kommunerna	145,5 mmk	199 mmk
Uppskattad totalvolym	225 mmk	277 mmk

Bilaga 7.

S

örn. De angivna
genomförda.
inte något

d för
nunernas

År 2002

17 mmk

35 mmk
3 mmk

7,5 mmk

2 mmk
2,5 mmk

2,5 mmk
2,5 mmk
1 mmk

3 mmk
0,5 mmk

År 2002

1,5 mmk

8 mmk

1,5 mmk

3 mmk

15 mmk

4,5 mmk

110 mmk

15 mmk

1,5 mmk

9 mmk

2,5 mmk

7 mmk

12 mmk

4,5 mmk

År 2002

1 mmk
2 mmk

2 mmk

1 mmk
7 mmk
2 mmk

1 mmk

1 mmk

5 mmk

18 mmk
20 mmk

1 mmk

1 mmk

13,5 mmk
2 mmk

År 2002

1 mmk

4 mmk

1 mmk

6,5 mmk

8 mmk

1,5 mmk

9 mmk

21 mmk

181 mmk

110 mmk
181 mmk
291 mmk

KONJUNKTURLÄGET HÖSTEN 2000

Ålands statistik- och utredningsbyrå utarbetar två gånger om året en konjunkturrapport gällande den åländska ekonomin. Syftet med översikten är dels att förse landskapsstyrelsen med aktuell information om samhällsekonomin inför budgetberedningen, dels att sprida information till allmänheten om aktiviteten i den åländska ekonomin. Bedömningen inleds med ett kortfattat sammandrag av det internationella konjunkturläget med en lite utförligare översikt över Ålands närmarknader i Finland och Sverige. Översikten baseras på nationella och internationella konjunkturanalyser och ekonomiska data som publicerats under vårvintern.

Analysen av konjunkturläget inom den åländska ekonomin har sammanställts på basen av en enkät till Ålands största företag vilka tillsammans representerar ca 80 procent av de åländska företagens arbetsplatsutbud. Enkäten kompletteras med en genomgång av det ekonomiska läget tillsammans med branschföreträdare och enskilda företag. Konjunkturindikatorer i form av försäljning, kostnadsbilden, konsumtion, investeringar och sysselsättning har analyserats. En för ÅSUB relativt ny informationskälla utgör företagens mervärdeskattedeklarationer. Denna källa möjliggör en uppföljning av företagens omsättning och löneutbetalningar med bara några månaders eftersläpning.

Övriga indikatorer såsom valutakurser, ränteläget, inflationen, arbetslöshetsgraden, befolkningsrörelsen, extern handel, försäljning av kapitalvaror, bostadsproduktion, företagsetableringar samt konkurser har också studerats. Rapporten avslutas med en branschvis genomgång av de viktigaste indikatorerna och aktuella företeelser av betydelse för konjunkturutvecklingen. I arbetet har företrädare för näringslivet och dess organisationer samt näringsavdelningen varit till värdefull hjälp. ÅSUB vill rikta ett stort tack till alla företag som besvarat konjakturenkäten.

Översikten är sammanställd av planeringssekreterare *Katarina Fellman*. Utredare *Fredrik Nyman* har sammanfattat det internationella konjunkturläget och ekonom/statistiker *Jouko Kinnunen* har bidragit med behandling av konjunkturbarometerdata och tidsserier samt prognoser. *Christina Lindström* har ansvarat för registreringen av konjunkturbarometerdata. Bedömningen är i huvudsak gjord under första delen av september månad. Vissa kompletteringar och uppdateringar är gjorda i oktober, inför publiceringen.

Bjarne Lindström
Planeringschef

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Det internationella konjunkturläget.....	5
2. Konjunkturbilden i Sverige och Finland	9
3. Den åländska ekonomin	12
3.1. Allmän översikt.....	12
3.2. Den offentliga ekonomin.....	17
3.3. Läget inom det privata näringslivet.....	19

Sammanfattning

Den ekonomiska utvecklingen i vår omvärld har under den senaste tiden varit fortsatt positiv och tillväxtprognoserna har det senaste året skrivits upp flera gånger. Inom OECD-området beräknas BNP öka med ungefär 4 procent i år och i USA med ca 5 procent. Ränte- och valutaläget i USA är nu dock sådant att en avmattning väntas under nästa år. Även Ostasien är inne i en period av stark tillväxt, till och med den japanska ekonomin upplever äntligen återhämtning.

Euroländernas tillväxtpotentialer ser fortfarande goda ut. Euroområdet har under de senaste åren haft en långsammare ökning av BNP än USA, tillväxten för i år beräknas till 3,5 procent. Motorn för euroekonomierna har varit den svaga valutan som gynnat exportindustrin. Den fallande kursen på euron har emellertid inte varit enbart positiv, importen har blivit dyrare vilket leder till ett inflationstryck. Speciellt tydligt har detta varit när det gäller oljepriserna. Den stigande inflationen har gjort att den Europeiska Centralbanken tvingats höja styrräntan. Efter den senaste höjningen om 0,25 procentenheter som skedde den 5 oktober ligger styrräntan på 4,75 procent. Arbetslösheten inom euroområdet uppmättes i juni i år till 9,1 procent. Detta är knappt 1 procentenhet mindre än vid motsvarande tidpunkt ifjol. Arbetslöshetsgraden förutspås fortsätta minska de kommande åren.

Konjunkturutvecklingen i Finland och Sverige påminner om varandra. BNP-tillväxten är snabb och arbetslösheten minskar. BNP beräknas innevarande år öka med drygt 5 procent i Finland och med drygt 4 procent i Sverige. I Finland är dock såväl inflationen som arbetslösheten högre än i det västra grannlandet. Finland har under flera år haft en snabbare tillväxt, men verkar nu uppleva matchningsproblem på arbetsmarknaden på en förhållandevis hög arbetslöshetsnivå. Eftersom Finland som en del av Euroområdet inte kan driva någon självständig räntepolitik är risken att landet kommer att få dras med en inflationstakt som är högre än för valutaområdet i genomsnitt.

Också den åländska ekonomin har genomgått en fas med snabb tillväxt. År 1998 ökade BNP med 4,7 procent. För 1999 beräknas tillväxten ha varit 2,7 procent i fasta priser och i år beräknas den stanna på 0,3 procent, bland annat till följd av den stigande inflationen. Inflationstakten har stigit markant under året och låg i september på 3,9 procent på årsnivå. Under 2001 väntas inflationstakten åter avta. Den totala arbetslöshetsgraden är låg. Den genomsnittliga nivån var ifjol 3,4 procent och under sommaren har den legat på 2,2 – 2,4 procent. Antalet lediga platser har i år under flera perioder överskridit antalet arbetslösa arbetssökande. På årsnivå beräknas den totala arbetslöshetsgraden sjunka till ca 2,6 procent i år och den öppna arbetslösheten till 2,1 – 2,2 procent. Inför nästa år beräknas sysselsättningen hållas på ungefär samma nivå. Problemet nu är att de arbetslösa inte yrkesmässigt motsvarar behovet av ny arbetskraft. Nettoinflyttningen till Åland väntas öka jämfört med år 1999.

Utvecklingen inom det åländska näringslivet är relativt stabil. En viss tillväxt i personal och omsättning är ännu att vänta, medan investeringarna beräknas minska. Löneökningarna har under året legat runt 5 procent, främst som ett resultat av de senaste löneavtalen. Konkurrensen är hård inom många branscher. De främsta tillväxtbranscherna är för närvarande byggbranschen och finanssektorn.

Osäkerheten kring de framtida förutsättningarna för passagerarrederierna präglar dock stora delar av den åländska ekonomin. Läget inom fraktsjöfarten har nu, främst som ett resultat av statliga beslut, tagit en gynnsam vändning. Om möjligheten till tonnageskattning införs är det positivt även för färjerederierna, men driftskostnaderna är fortfarande inte konkurrenskraftiga. Förhandlingar förs mellan arbetsmarknadens parter i branschen och utflaggningar har aviserats. Oberoende av vilka beslut som näringen kommer att fatta kommer konsekvenserna för den offentliga sektorn på Åland att vara rätt omfattande, och i förlängningen får åtgärderna ringverkningar även för övriga delar av ekonomin. Utvecklingen inom passagerartrafiken kan komma att innebära att den åländska ekonomin avmattas snabbare än vad fallet är i omvärlden, speciellt när det gäller BNP-tillväxten. Detta framför allt på grund av branschens omfattande betydelse för ekonomin, såväl absolut som strukturellt. Det betyder att den åländska ekonomin i dagsläget befinner sig i en ny situation där osäkerheten kring de strukturella och institutionella förutsättningarna är av större vikt än konjunkturutvecklingen internationellt.

1. Det internationella konjunkturläget

Den internationella konjunkturutvecklingen har varit fortsatt positiv sedan vårens konjunkturlägesrapport. Bedömningen här baseras i huvudsak på nationella och internationella konjunkturrapporter från OECD, ECB, Eurostat, Svenska Konjunkturinstitutet, Etna och Merita-Nordbanken. Årets tillväxt inom OECD-området uppskattas nu bli ungefär 4 procent, medan den under våren uppskattades till 3 procent för i år. En tillväxt på 4 procent har OECD-länderna inte upplevt på över 10 år, och frågan nu är hur länge denna tillväxttakt kan bibehållas.

I **USA** har det ekonomiska uppsvinget fortsatt. Det har framförallt varit den stora inhemska efterfrågan som stått för uppgången i USA, exporten har haft problem bland annat till följd av den svaga Euron. Den amerikanska centralbankens styrränta ligger nu på 6,5 procent samtidigt som arbetslösheten är ungefär 4 procent och kapacitetsutnyttjandet högt. Det innebär att den amerikanska ekonomin står närmare toppen än vad den gjort tidigare under denna konjunkturuppgång. Allt fler bedömare tror nu att USA når toppen under detta år och att tillväxttakten i den amerikanska ekonomin kommer att avta nästa år.

Även utvecklingen av den amerikanska styrräntan har nu antagligen nått en vändpunkt. Det sista realistiska tillfället för centralbanken att höja räntan under hösten var till följd av det amerikanska presidentvalet i samband med augustis styrelsemöte. Att höja räntan nära inpå valet är i det närmaste otänkbart eftersom det kan ses som att USA:s centralbank blandar sig i politiken. Även andra faktorer tyder på att den amerikanska centralbanken nu anser att styrräntan inte behöver höjas mer. Räntorna är nu så höga att den privata konsumtionen kan hämmas samtidigt som arbetslöshetsutvecklingen stabiliserats. Med den starka tillväxt på runt 5 procent som USA upplever under detta år, beräknas USA:s inflation i år att vara just över 3 procent, för att enligt de flesta bedömare åter avta under 2001.

Förklaringen till att USA har lyckats hålla inflationen under kontroll, även om inflationstrycket varit relativt stort under år 2000, kan vara den så kallade nya ekonomin med IT-företagen i spetsen. IT-investeringar görs i de allra flesta fall för att frigöra resurser och effektivisera verksamheten. Detta kan alltså innebära att man kan få relativt stora och snabba produktivitetökningar utan att de blir inflationsdrivande.

I **Japan** håller ekonomin fortfarande på att återhämta sig. Det stora problemet sedan 1998 har varit den svaga framtidstron hos de japanska hushållen. Flera stimulanspaket har lagts fram, men med begränsad framgång. Nyligen presenterades ytterligare ett stimulanspaket vars värde uppgår till 102 mrd dollar. Detta är det tionde stödpaketet sedan 1992 och enligt finansministern även det sista, Japans statsskuld är redan den högsta inom OECD. Rädningen för den japanska ekonomin har till stor del varit den internationella högkonjunkturen, som har inneburit ökade exportmöjligheter för japanska företag.

Möjligheten finns att företagens export och bättre ekonomi, tillsammans med de redan tidigare nämnda stimulanspaketet, kan innebära att den privata konsumtionen ökar.

Under den ekonomiska krisen i Japan har det rått deflation, priser och löner har sjunkit. Prognoserna för 2000 pekar också på en deflation på mellan 0,5 och 1,0 procent, under 2001 antas dock penningvärdet förbli oförändrat. Den japanska centralbankens berömda nollräntepolitik för att få fart på ekonomin är även den bruten genom att räntan höjdes till 0,25 procent i augusti i år. Detta kan kanske ses som det starkaste tecknet på att även japanerna tror att deras ekonomi nu håller på att återhämta sig. Övriga delar av Ostasien är inne i en period av stark tillväxt.

Ryssland och de baltiska länderna håller på att återhämta sig från den ekonomiska krisen åren 1997-1998. Under 1999 var tillväxten 3,1 procent i Ryssland och den förutspås bli nästan 4 procent i år. Grunden för tillväxten är den svaga rubeln samt det höga oljepriset, en kombination som ger förutsättningar för Rysslands stora oljeindustri att fortsätta verka och vara lönsam. Vladimir Putin installerades under våren som president för Ryssland men det är ännu för tidigt för att säga vad han kommer att kunna göra för den ryska ekonomin.

De baltiska länderna är, i mycket större utsträckning än t.ex. den finska ekonomin, beroende av den ryska ekonomin. Andelen av Finlands handel som går till Ryssland är nu så pass liten att en ytterligare nedgång i den ryska ekonomin endast skulle påverka Finland marginellt. Den ryska krisen har varit mycket kännbar för de baltiska länderna. Framför allt har Litauens ekonomi haft problem med att återhämta sig, bland annat till följd av att valutan är knuten till dollarn, och det är först i år som ekonomin åter börjat växa. Den starka valutan har lett till stora problem för den litauiska exporten. Däremot upplevde Estland och Lettland tillväxt under andra delen av 1999 och deras ekonomier kommer antagligen att fortsätta växa i rask takt under 2000 och 2001. Idag sker en allt större del av deras handel med EU-länder, framför allt Tyskland är en viktig handelspartner för de baltiska staterna.

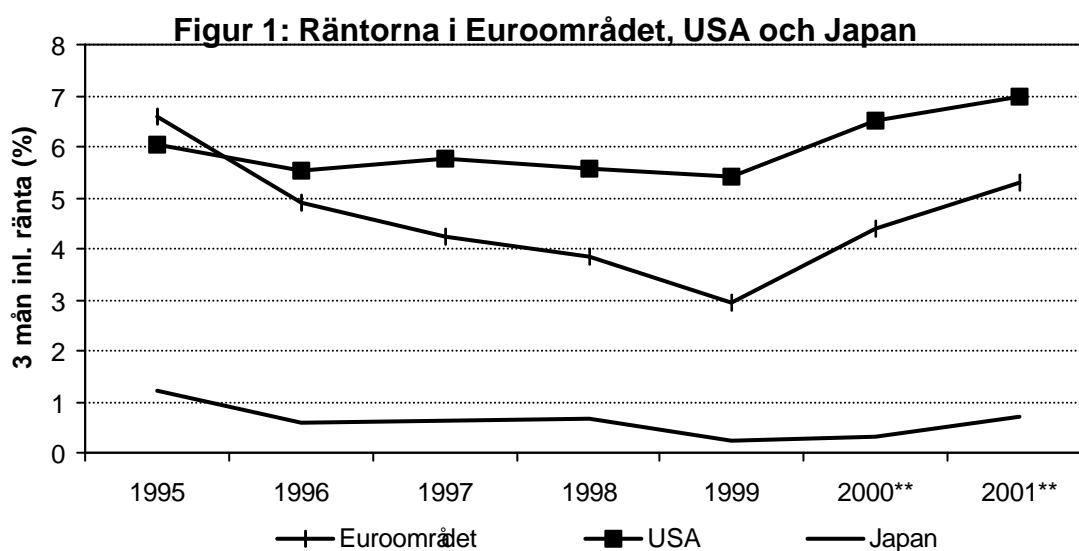
Euroländernas tillväxtmöjligheter ser fortfarande goda ut. Euroområdet har under de senaste åren upplevt en långsammare ökning av BNP än USA, tillväxten för i år beräknas enligt Svenska Konjunkturinstitutet till 3,5 procent i år och till 3,5 procent nästa år (se tabellsammanställning nedan).

Euroområdet	1997	1998	1999	2000**	2001**
Årlig BNP ökning	2,3	2,7	2,4	3,5	3,3

Motorn för euroekonomierna har varit deras svaga valuta, som har sett till att exportindustrierna haft synnerligen bra tider. Den privata konsumtion spås dock nu öka

samtidigt som handelsöverskottet¹ förväntas bli mindre nästa år. Den fallande kursen på euron har emellertid inte varit enbart positiv, importen har blivit dyrare vilket leder till ett inflationstryck. Speciellt tydligt har detta varit när det gäller oljepriserna. I kombination med att dessa har gått upp har eurons ständigt fallande växelkurs gjort att euroområdet drabbats hårdare än andra valutaområden. Energidelen av euroområdets harmoniserade konsumentprisindex (HIKP) uppvisar en ökning på 12,3 procent mellan augusti 1999 och augusti 2000. Totalt låg inflationen på 2,3 procent under samma period.

Målet med den Europeiska Centralbankens (ECB) penningpolitik är att upprätthålla prisstabiliteten, definierat som en årlig ökning av HIKP om högst 2 procent. Något mål för eurons yttre värde har dock inte satts. Trots det har eurons depreciering bland andra orsaker angetts ligga bakom ECB:s räntehöjningar. Efter den senaste höjningen om 0,25 procentenheter som skedde den 5 oktober ligger styrräntan på 4,75 procent. Samtidigt genomförde ECB en första gemensam valutaintervention, tillsammans med centralbankerna i USA, Japan, Storbritannien och Canada, för att stöda eurons externa värde.

Källa: OECD

Det finns flera orsaker till fallet i eurons externa värde. Den starka ekonomin i USA är en av dem, en annan viktig faktor är eurons bristande trovärdighet. Ett tecken på ECB:s problem med trovärdigheten är den skarpa kritik som riktats mot bankens chefdirektör Wim Duisenberg. Därtill visar flera indikatorer att eurons nuvarande värde understiger dess långsiktiga balansvärde.

Andra argumentet för ECB att höja räntorna har varit den fortsatt starka reella och monetära tillväxten inom euroområdet. Kapacitetsutnyttjandet ligger nu på 84 procent, vilket är den högsta graden av kapacitetsutnyttjande området haft på över 10 år. Detta innebär i praktiken att det krävs investeringar och nyanställningar för att fortsätta den ekonomiska uppgången,

¹ Handelsöverskott = export - import

något som det varit sparsamt med i euroområdet tidigare under 1990-talet. Investeringarna förväntas nu öka både i år och nästa år samtidigt som den neråtgående arbetslöshetstrenden beräknas fortsätta.

Arbetslöshetsgraden inom euroområdet uppmättes till 9,1 procent i juni 2000. Det är nästan 1 procentenhet lägre än vid motsvarande tidpunkt ifjol. Hela området har dragits med hög arbetslöshet sedan lågkonjunkturen i början på 1990-talet. Som mest var arbetslösheten för området upp i 11,5 procent (1994), och den europeiska arbetsmarknaden har inte återhämtat sig så snabbt som bedömare trott.

I slutet av september röstade Danmark för att fortsättningsvis stå utanför den europeiska valutaunionen EMU. Sveriges framtida anslutning till EMU kommer knappast att påskyndas av Danmarks beslut. Även eurons kursutveckling har betydelse för den svenska ståndpunkten. Sverige saknar motivation till att ansluta sig till EMU så länge räntorna i Sverige är lägre än i euroområdet och valutan är stabil. Det kan ta flera år innan Sverige blir medlem, den tidigaste möjligheten torde vara under 2005.

2. Konjunkturbilden i Sverige och Finland

Den **svenska ekonomin** utvecklas positivt. BNP ökar snabbt samtidigt som inflationen fortsätter att vara relativt låg. Sverige är nu inne på sitt tredje år med en tillväxttakt som överstiger 3 procent, i år väntas BNP öka med över 4 procent. Sverige har även lyckats sänka sin arbetslöshet i större utsträckning än de flesta euroländer.

Den svenska exporten ökar kraftigt i år. Varuexporten beräknas öka med 11 procent, medan tjänsteexporten väntas öka med 3,2 procent. På efterfrågesidan kan man konstatera att den största bidragande orsaken till tillväxten är de svenska hushållens stora framtidstro och ökade inkomster, hushållens konsumtion beräknas öka med 4,7 procent i år. Här är dock en avtagande trend att räkna med eftersom marknaden för kapitalvaror snart kan anses närma sig mättnad. Den ökande efterfrågan tillgodoses genom både ökad inhemsk produktion och ökad import. Under de två senaste åren har den offentliga sektorns konsumtion minskat.

Hushållens disponibla inkomst förväntas öka med 4,3 procent år 2000 och 3,7 procent nästa år. De öppet arbetslösa beräknas för år 2000 vara i genomsnitt 4,7 procent, en nedgång från 5,6 procent år 1999. Vid så låga nivåer av arbetslöshet uppkommer ofta matchningsproblem² i ekonomin, så har också skett på den svenska arbetsmarknaden. Antalet lediga platser på den svenska arbetsmarknaden ökar, speciellt tydlig är bristen på arbetskraft inom dataområdet.

Löneökningarna har tillsvidare varit begränsade, trots de låga arbetslöshetsnivåerna. Nu verkar dock trycket på löneökningar dyka upp, främst inom den kommunala sektorn samt inom byggsektorn förväntas lönerna stiga år 2001. Som helhet förväntas lönerna stiga med 3,9 procent i år och 4,2 procent år 2001, vilket kortsiktigt kan vara förenligt med inflationsmålet på 2 procent. Risken för inflation kan även bedömas utifrån kapacitetsutnyttjandet i ekonomin. Svenska Konjunkturinstitutet bedömer här att utrymme finns för den svenska ekonomin att växa utan att inflationen ökar för mycket. Det kan även i Sverige vara så att den så kallade nya ekonomin bidrar till effektivisering. Sammanställningen nedan bygger på uppgifter från Sveriges Riksbank och Konjunkturinstitutet.

Sverige	1998	1999	2000**	2001**
Årlig BNP ökning	3,0	3,8	4,1	3,5
Öppen arbetslöshet	6,5	5,6	4,7	3,9
Inflation (KPI)	-0,6	1,2	1,1	1,9

För den svenska riksbankens mål om en inflation under 2 procent krävs att kronan inte förlorar i värde samt att oljepriserna återgår till en nivå runt 25 \$ per fat. De inhemska priserna kommer att öka måttligt under 2000, men förväntas öka snabbare under nästa år. Priserna på importerade varor har hittills varit den "varugrupp" som ökat snabbast under

2000. För nästa år beräknas prisökningen på importerade varor avta, förutsatt att råoljepriserna sjunker.

De svenska räntorna är fortfarande låga, och det har heller inte funnits någon anledning att höja dem eftersom det ännu finns utrymme för icke-inflatorisk expansion i den svenska ekonomin. Prognoser från det svenska konjunkturinstitutet ger vid handen att en oförändrad styrränta på 3,75 procent skulle innebära att inflationen kommer att överstiga 2 procent år 2002. På grund av detta kan det anses rimligt att riksbanken kommer att höja räntan vid flera tillfällen under 2001. Ränthöjningarna kommer att innebära att den svenska kronan åtminstone inte försvagas ytterligare gentemot dollarn och yenen under överskådlig framtid. Den svenska kronans kurs mot euron är svår att förutsäga, utvecklingen hittills har varit relativt oregelbunden.

De offentliga finanserna är även de i gott skick i Sverige. Överskottet förväntas vara ca 3,5 procent av BNP i år och ännu högre nästa år (4,4 procent). Det här innebär ett sparande på 32 miljarder kronor i år och 52 miljarder kronor 2001, förutsatt att inte några omfattande regeländringar genomförs.

Konjunkturutvecklingen i den **finska ekonomin** påminner om den svenska. Både inflationen och arbetslösheten är dock högre än i Sverige. Enligt de slutliga uppgifterna för 1999 ökade BNP med 4 procent, en halv procent mer än vårens preliminära uppgifter (se tabellen nedan som baseras på information från Merita-Nordbanken och Etlä). Den finska BNP-tillväxten har varit kraftig under andra halvan av 1990-talet och förväntas vara fortsatt god några år till. Från 1995 t.o.m. 1999 ökade BNP med över 20 procent i Finland, en snabbare tillväxt än USA har upplevt under samma tid. Nedgången under början på 1990-talet var dock betydligt djupare i Finland än i övriga euroområdet och i USA. I år beräknas tillväxten uppgå till närmare 5,5 procent.

Den starka tillväxten beror till stor del på den betydelsefulla IT-sektorn med Nokia i spetsen. Nokia står i dagsläget för över 25 procent av den finska exporten och närmare 6 procent av BNP. I år beräknas bolagsskatten från Nokia uppgå till över 5,5 miljarder mk.

Finland	1998	1999	2000**	2001**
Årlig BNP ökning	5,5	4,0	5,5	4,6
Öppen arbetslöshet	11,4	10,2	9,5	8,8
Inflation (KPI)	1,4	1,3	3	2,5

Produktionstillväxten drivs främst av exporten. Även beträffande exporten är det framför allt IT-sektorn som kan ses som loket. Under den första delen av år 2000 verkar dock trä- och metallsektorerna ha kommit igång tack vare den svaga euron och en positiv utveckling av efterfrågan internationellt. Den positiva utvecklingen av de östeuropeiska länderna kan

² Matchningsproblem uppstår när den lediga arbetskraften inte har den kompetens som krävs för de arbetsplatser som är lediga.

framöver möjligen lindra ett eventuellt fall i USA:s ekonomiska tillväxt, redan nu växer exporten till dessa länder snabbt. Förhoppningen nu är att även den inhemska efterfrågan skall stärkas så att tillväxten får en stabilare grund att stå på. Statistikcentralens konsumentbarometer från september visar dock på en tendens till sviktande framtidstro. Brist på arbetskraft inom vissa segment samt det höga kapacitetsutnyttjandet inom vissa industrisektorer väntas dämpa tillväxten nästa år.

De finska hushållens köpkraft beräknas stiga med 3,5 procent i år och med 4 procent nästa år. Arbetslösheten är som tidigare nämnts fortfarande hög i Finland. Den sjunker i år och beräknas gå ner till mellan 8,5 och 9,0 procent under nästa år, detta medan arbetskraftsutbudet ökar med mellan 1 och 1½ procent. Den starka tillväxten i ekonomin verkar leda till att många söker sig ut på arbetsmarknaden som annars inte skulle ha gjort det. En annan positiv utveckling vad gäller arbetskraften är att den genomsnittliga arbetslöshetstiden har förkortats till ca 4 månader och att antalet långtidsarbetslösa minskat.

Åren 1998 och 1999 lyckades man i Finland förhandla sig fram till centrala arbetsmarknadsuppbyggnader. I år sköttes förhandlingarna lokalt, vilket förväntas leda till större löneökningar - i vissa fall upp till 5 procent. Eftersom en del av årets avtal löper över två år förväntas även nästa års löneökningar bli större än vad som anses önskvärdt för ekonomin.

Den finska inflationen har överstigit euroområdet medeltal i över ett år nu. I år förväntas inflationstakten uppgå till över 3 procent. Det är betydligt högre än de flesta andra OECD länder och näst högst (efter Irland) inom euroområdet. Finland har haft en tillväxt som varit både längre och högre under flera år än t ex den i Sverige, samtidigt som Finland verkar uppleva matchningsproblem på en högre arbetslöshetsnivå. Dessa faktorer är inflationsdrivande.

Resultatet av att en liten ekonomi som Finland har högre inflation än resten av valutaområdet är inte så positivt. Eftersom ECB måste ta hänsyn till de övriga länderna inom euroområdet blir effekten en för låg ränta för Finland. Konsekvenserna av detta är fortfarande osäkra eftersom valutasamarbetet är relativt nytt. Risken är dock en överhettad ekonomi med inflation vilket i längden leder till en djupare och snabbare nedgång.

Den finska offentliga sektorns skuldsättning minskar nu hela tiden i takt med att de goda tiderna fortsätter. Skuldens andel av BNP förväntas uppgå till 35 procent i slutet av 2001 från att ha varit 47 procent år 1999. Överskottet inom den offentliga sektorn var 2 procent 1999 och förväntas bli 4 procent i år.

3. Den åländska ekonomin

3.1. Allmän översikt

Tillväxttakten inom den åländska ekonomin har under de senaste åren varit lägre än den rekordstora expansion på drygt 10 procent som Åland upplevde 1997. De preliminära uppgifterna för BNP-utvecklingen 1998 visar på en tillväxttakt om 4,7 procent, vilket fortfarande är en snabb utveckling i ett internationellt perspektiv. Ökningstakten har varit snabbast inom byggverksamheten och samhälls- och personliga tjänsterna. Primärnäringsarnas andel av ekonomin fortsätter att sjunka. År 1994 var andelen 5,1 procent och fyra år senare endast 3,5 procent. Även transportsektorn med den betydelsefulla sjöfarten uppvisar år 1998 för första gången, sedan det för branschen extrema året 1995, en sjunkande tillväxt. Den enda sektor som har minskat också reellt mellan åren 1997 och 1998 är den statliga sektorn på Åland.

Enligt ÅSUB:s prognoser för BNP-tillväxten 1999 och 2000 har utvecklingen planat ut och avtagit. För år 1999 beräknas tillväxten ha varit 2,7 procent och i år beräknas den stanna på 0,3 procent, bland annat till följd av den stigande inflationen. En analys av utvecklingsförutsättningarna i ett längre perspektiv ger vid handen att det i dagsläget inte finns någon naturlig tillväxtbransch som kan kompensera ett eventuellt bortfall av de omfattande volymökningar som resandenäringsen står för under många år. Den åländska ekonomin står inför strukturella utmaningar av ny karaktär. BNP-förändringen kan enligt ÅSUB:s kalkyler komma att i reella termer vara negativ redan år 2001, om de strukturella förändringar i form av framför allt byten av registerland inom färjesjöfarten som diskuteras realiseras under nästa år. Inom fraktsjöfarten har situationen stabiliserats efter regeringens beslut från i somras om restitution av arbetsgivarens hela andel av sjölönebikostnaderna.

ÅSUB har nu för tredje året i rad sammanställt en konjunkturbarometer som baseras på ett urval av de åländska företagen, med en viss tonvikt på de större företagen. Urvalsföretagens sysselsättning står för ca 80 procent av sysselsättningen inom det privata näringslivet. Av 194 företag i urvalet besvarade 176 stycken eller 90,7 procent höstens enkät. De svarande företagens andel av urvalsföretagens totala sysselsättning uppgick till hela 98,7 procent.

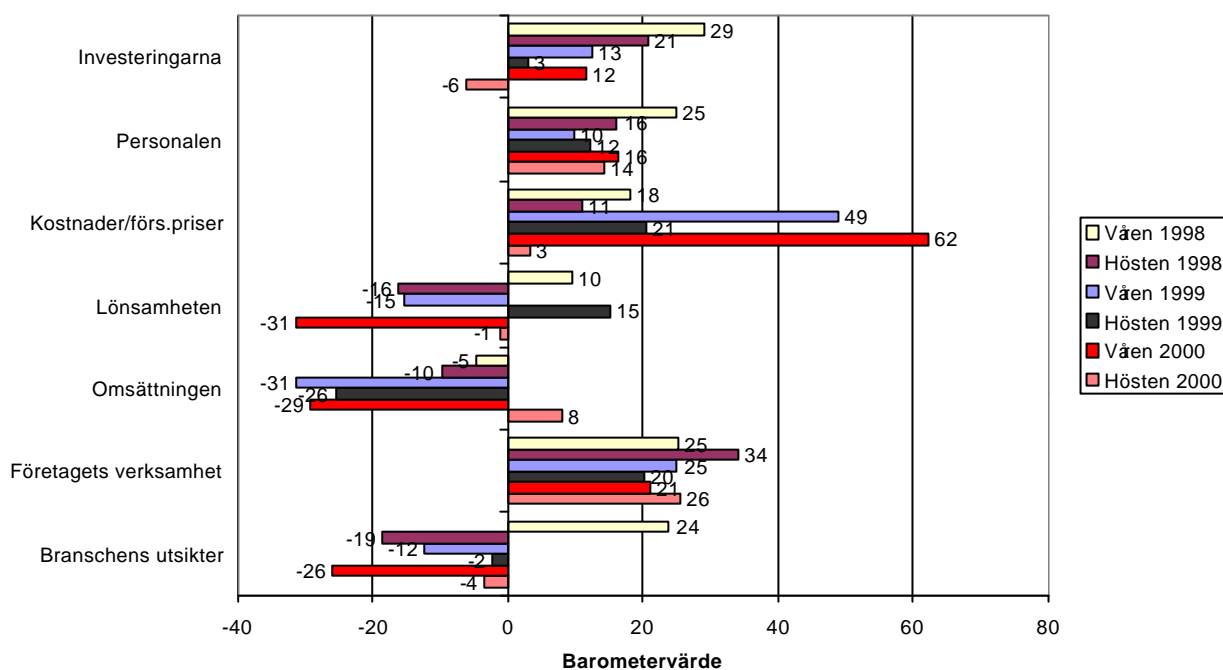
Enkätens resultat presenteras enligt en skala från -100 till +100. Om en variabel fått resultatet +100 innebär det att samtliga företag som besvarat frågan har en positiv syn på den del av konjunkturutvecklingen som frågeställningen gäller. De negativa svaren dras från de positiva, och räkneoperationen resulterar i de nettotal som slutligen redovisas.

Svaren är viktade i två steg, dels enligt företagets och dels enligt branschens andel av den totala sysselsättningen inom branschen respektive inom hela ekonomin. Med andra ord får de stora företagens svar en större vikt i beräkningen och påverkar därmed det totala utfallet mer än de mindre företagens svar. De enskilda företagens svar kan dock få maximalt så stor vikt

som den aktuella branschens andel av sysselsättning inom hela privata näringslivet. Samtliga branscher har minst fyra svarande.

Den allmänna konjunkturbild som återspeglas i konjunkturbarometersvaren i *figur 2* visar på att företagen förväntar sig ett relativt stabilt läge på ungefär nuvarande nivå men med en viss tillväxt i personal och omsättning de närmaste 12 månaderna. Investeringarna väntas minska och utsikterna i företagens egen bransch bedöms i genomsnitt vara en aning negativa.

Figur 2: Förväntningarna - hela privata näringslivet

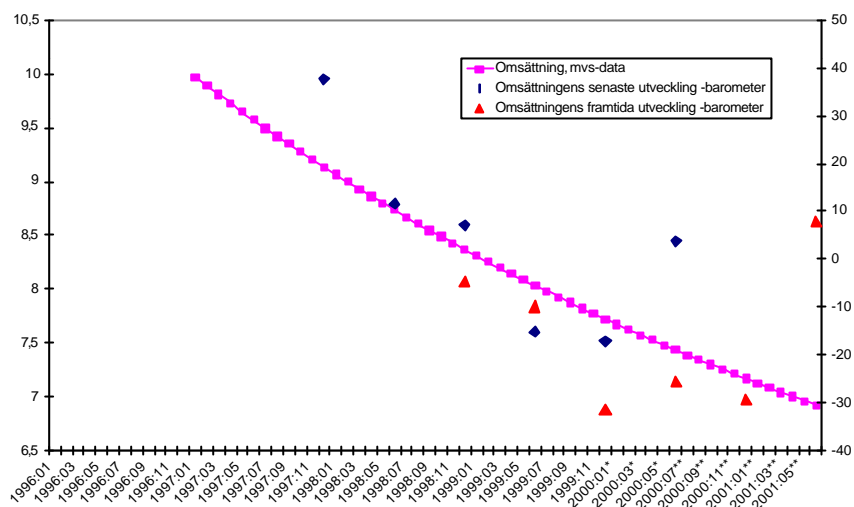
En analys av utvecklingen av omsättnings- och lönekostnadsutvecklingen inom näringslivet på basen av de mervärdesskatteskyldiga företagens månadsrapporter till skattemyndigheten kompletterar den bild av utvecklingen som barometerdata ger. ÅSUB har från i år tillgång till den här informationskällan som beskriver den verkliga utvecklingen inom den åländska ekonomin med bara några få månaders eftersläpning.

I *figur 3* nedan kombineras företagens årliga tillväxttakt enligt mervärdesskatteregistret³ med företagens svar i konjunkturbarometern både med avseende på omsättningens utveckling det gångna året och förväntningarna inför de kommande 12 månaderna. Figuren visar på ett samband mellan den faktiska utvecklingen enligt registret och den kvalitativa bedömning som företagen gjort i barometersvaren. Den upplevda utvecklingen följer samma avtagande tendens som den faktiska utvecklingen uppvisar. Barometersvaren visar dock nu på ett trendbrott med en tro på en ökad tillväxt under det kommande året, medan en framskrivning i den verkliga trenden skulle tyda på en fortsatt avtagande tillväxt. Den faktiska

³ De faktiska uppgifterna har utjämnats exponentiellt och därefter har den procentuella tillväxttakten beräknats från motsvarande månad föregående år.

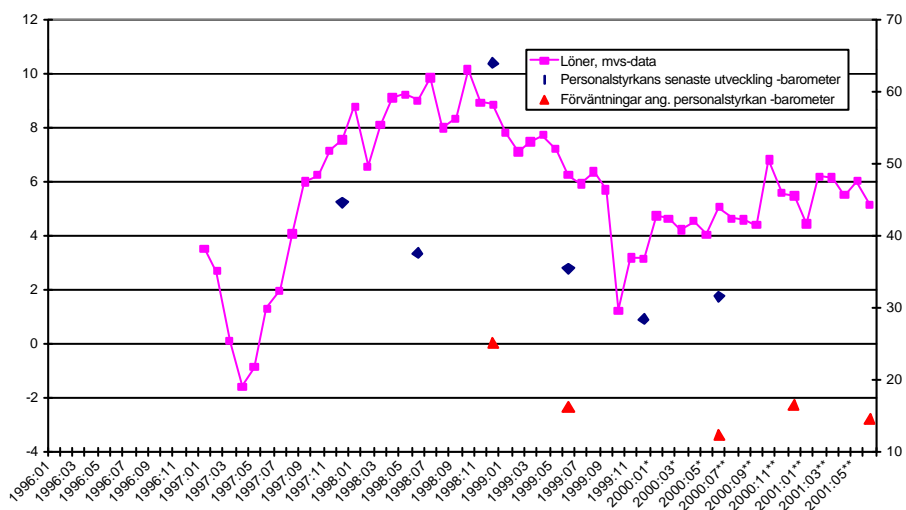
omsättningsförändringen har sjunkit från en tillväxttakt på runt 10 procent under 1997 till en

Figur 3: Omsättning från mvs-data vs barometersiffror

nivå på ca 7 procent under första halvan av år 2000. En nivå som dock fortfarande är hög. Uppgifterna om utvecklingen av de verkliga lönekostnaderna som framgår ur mervärdesskatteregistret visar att tillväxttakten för dessa kostnader åter stigit under året efter att ha visat på en sjunkande tendens under 1999 (se figur 4 nedan). Eftersom utvecklingen av antalet anställda enligt barometersvaren hållit en jämnare utveckling kan den tydliga ökningen i tillväxttakten i början av året antas bero på de nya löneavtalen. Lönekostnaderna för de åländska företag som är mervärdesskatteskyldiga ökade med 5,2 procent ifjol, medan ålänningarnas löner totalt ökade med ca 5,8 procent. Den sammantagna tillväxten för de förvärvsinkomster som är underkastade förskottsinsättning, d v s även pensioner, arbetslöshetsersättning och sociala förmåner, stannade på 4,8 procent.

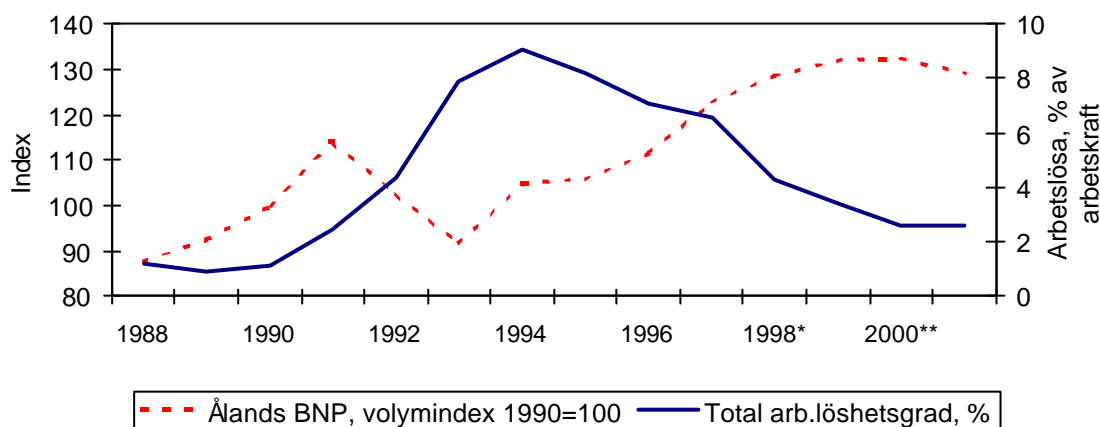
Figur 4: Löneuppgifter från mvs-data vs. barometersiffror

Arbetslösheten har sjunkit kontinuerligt sedan början av 1995. År 1994 var den totala arbetslöshetsgraden uppe i 9 procent på årsnivå, år 1999 hade den genomsnittliga nivån sjunkit till 3,4 procent. Under årets sommarmånader har den totala arbetslöshetsgraden legat

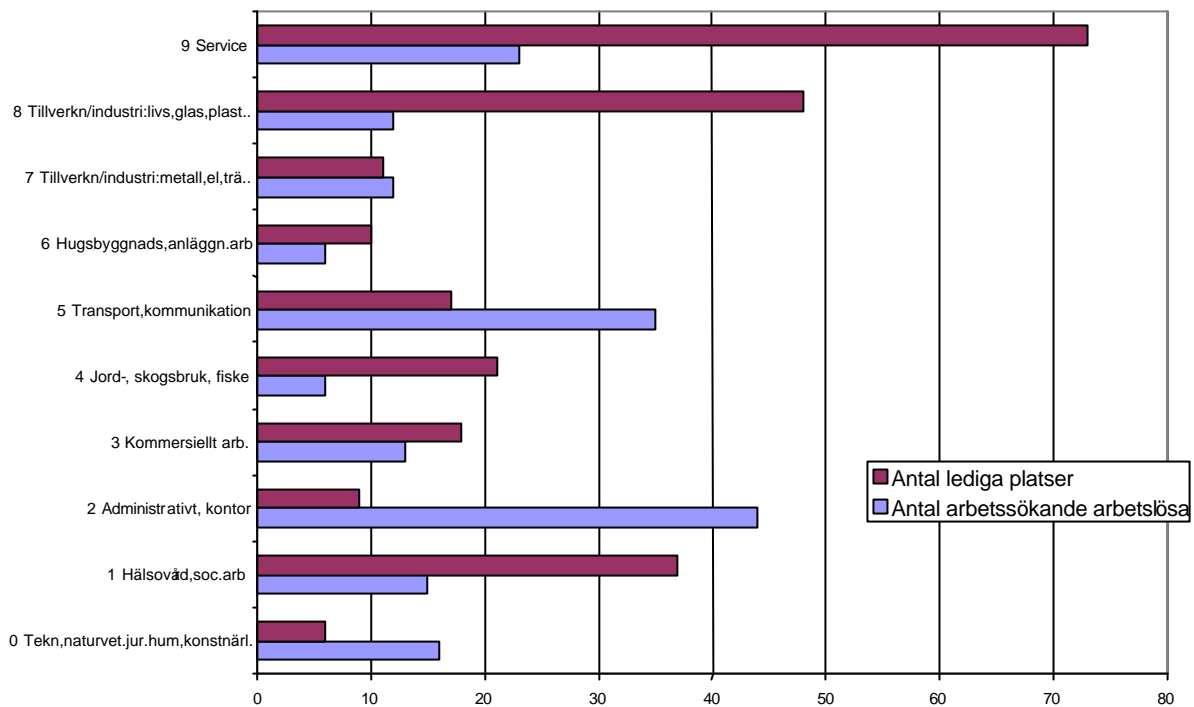
på 2,2 – 2,4 procent och antalet lediga platser har tidvis under året överskridit antalet arbetslösa. Över hälften av de arbetssökande utgörs idag av personer som redan har arbete eller som står utanför arbetskraften och som därmed inte är arbetslösa arbetssökande. ÅSUB uppskattar att den totala arbetslösheten på årsnivå kommer att sjunka till runt 2,6 procent i år och den öppna arbetslösheten till 2,1 – 2,2 procent. Inför nästa år beräknas sysselsättningen hållas på ungefär samma nivå. Situationen inom sjöfartsbranschen beräknas då ha en viss dämpande effekt på utvecklingen. Drygt 100 ålänningar är sysselsatta på de färjor som enligt uppgift skulle kunna komma att beröras av omregistreringar under nästa år. Vilka effekter flaggbyten får för ålänningarna inom berörda företag är tillsvidare oklart. Den totala sysselsatta arbetskraften har stigit med över 750 personer mellan 1995 och 1998.

Figur 5: BNP och arbetslöshet 1988 - 2001

De finns för närvarande två strukturella slag av problem på arbetsmarknaden. Det första är andelen långtidsarbetslösa bland den äldre arbetskraften. Av de som varit utan arbete i mer än sex månader var 56 procent 55 år och äldre i början av september, problemet har varit liknande en längre tid. Det andra problemet är att framför allt de arbetslösa arbetssökande yrkesmässigt inte motsvarar efterfrågan på arbetskraft. Diagrammet nedan (*figur 6*) illustrerar tydligt matchnings-problemen. De lediga platserna finns framför allt inom serviceyrkena (t ex yrken inom hotell- och restaurangbranschen, fastighetsskötseln), inom livsmedels- och plastindustrin samt inom social- och hälsovården, medan de arbetslösa återfinns inom kontor och administration och inom transportsektorn. Matchningen kan dessutom brista vad gäller exempelvis kompetensnivå inom de olika yrkesgrupperna.

Figur 6: Arbetslösa arbetssökande och lediga platser enligt yrke 1.9.2000

Flyttningsrörelsen samvarierar mycket långt med situationen på arbetsmarknaden. Arbetskraftsefterfrågan är fortfarande stor och bostadsproduktionen har åter tagit fart. Antalet beviljade bygglov för bostäder har mer än tredubblats på fyra år, från 37 stycken 1995 till 113 stycken 1999. ÅSUB har bland annat utgående från detta skattat att flyttningsöverskottet för i år kan komma att stiga till 148 personer eller nästan 0,6 procent. Redan under det första halvåret uppvisar de preliminära uppgifterna för flyttningsrörelsen ett överskott på 104 personer, men merparten av flyttningsrörelsen sker vanligen under årets första hälft. Ifjol stannade nettoinflyttningen på 93 personer.

Fraktmängderna till och från Åland, som utgör ett mått på den åländska externa varuhandeln, visar på ett trendbrott för årets åtta första månader. Fraktmängderna både till och från Åland har sjunkit med 7 - 8 procent jämfört med samma period ifjol. Under 1999 var tillväxten 10 procent vad gäller frakterna till Åland och 28 procent för de frakter som skickades från Åland.

Under år 1999 startades 126 **nya företag** på Åland jämfört med 148 stycken under 1998. Fram till augusti i år hade tolv konkurser inletts vid Ålands tingsrätt, medan siffran för hela 1999 stannade på nio stycken – en rekordlåg nivå

Räntenivån har fortsatt att stiga under året. Den europeiska centralbanken ECB höjde den 5 oktober sin styrränta med 0,25 procentenheter till 4,75 procent som ett resultat av eurons rekordlåga kurs i förhållande till dollarn samt den tilltagande inflationen i euroområdet. Det var den sjätte höjningen i år, vid årsskiftet låg styrräntan på 3,0 procent. Ytterligare någon mindre höjning kan vara att vänta innan den högsta punkten i räntecykeln är nådd. Tre månaders euriborräntan låg efter den senaste räntehöjningen runt 5 procent, vilket betyder att den har gått

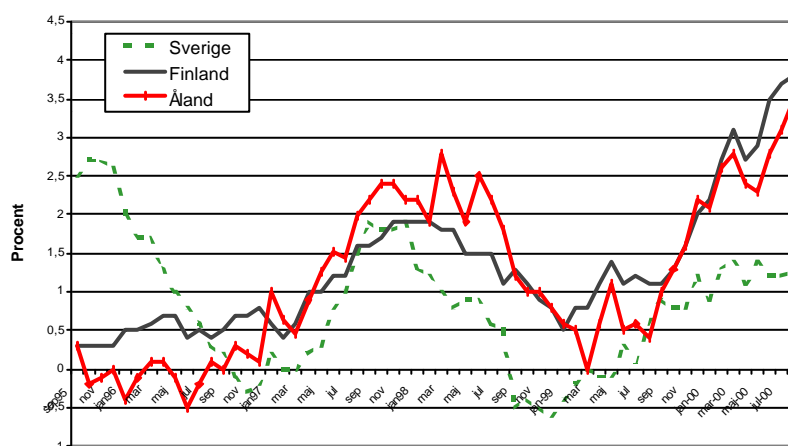
upp med ca en procentenhet på sex månader. Förändringarna i de långa räntorna har varit långsammare, vilket tyder på att kulmen av räntehöjningarna börjar vara nära. Räntan på tio års statsobligationer ligger kring 5,4 procent.

De stigande räntorna har en hämmande inverkan på kreditefterfrågan och minskar på så vis investeringsbenägenheten hos företagen, vilket även bekräftas av konjunkturbarometern. Räntenivån har även dämpande effekt på hushållens investeringar, vilket framför allt tar sig uttryck i ökad försiktighet på fastighetsmarknaden och i bostadsproduktionen. Efterfrågan på lån för placeringar i exempelvis aktier avtar också. Ålänningarna hör idag till dem som i genomsnitt äger mest aktier i hela Finland.

Den **svenska kronans värde** mot euron har hållits relativt stabil under det senaste halvåret. Kronans värde mot den finska marken har därmed även stabiliserats på en nivå om 70-72 penni per krona, en nivå som är högre än på flera år och som därmed ger goda förutsättningar för såväl den åländska exporten till Sverige som för den åländska besöksnäringen.

Den **åländska inflationen** har stigit kontinuerligt sedan våren (se figur 7), främst till följd av de höga oljepriserna och de stigande räntorna som märks i stigande prisnivåer för boende och värme samt för transporter. I augusti låg den åländska inflationstakten på 3,5 procent på årsnivå. Vid motsvarande tid i fjol var inflationen endast 0,4 procent. Inflationstakten väntas stiga ytterligare lite under året innan den åter avtar under år 2001. I ÅSUB:s kalkyler har inflationen i genomsnitt antagits vara 3,0 procent i år och 2,5 procent nästa år.

Figur 7: Årliga förändringar i konsumentprisindex

3.2. Den offentliga ekonomin

Landskapets budget finansieras till stor del genom en avräkningsinkomst om 0,45 procent av statens inkomster exklusive upplåning. Den finländska ekonomins positiva utveckling avspeglas för närvarande tydligt i landskapets inkomster. År 1998 uppgick det slutliga avräkningsbeloppet till ca 870 mmk. För år 1999 steg summan till ca 959 mmk, vilket innebär en ökning med nästan 9 procent från året innan. En delorsak till den snabba förändringen står att finna i statens försäljning av Sonera-aktier. Förskottet på avräkningsbeloppet för år 2000 är i dagsläget ca 977 mmk. Den slutliga summan blir dock även detta år beroende av effekterna från försäljning av statliga aktier. I sin budget för år 2001 har regeringen upptagit 941 mmk för avräkningsbeloppet. De ökade avdragen och justerade skatteskalorna dämpar i viss mån utvecklingen av statens inkomster. Den så kallade skattegottgårelsen, d v s den del av landskapets direkta skatter som överstiger 0,5 procent av de influtna direkta skatterna i Finland, uppgick ifjol till 56 mmk. År 2000 beräknas skattegottgårelsen stanna på ca 50 mmk och år 2001 väntas beloppet minska ytterligare lite.

Utsikterna inom den kommunala sektorn ger en tudelad bild av de framtida förutsättningarna. Sysselsättningsläget är det bästa sedan 1990-talets början, vilket allmänt inverkar gynnsamt på skatteintäkterna. Den totala skattegraden för kommunerna har sjunkit från 16,38 procent år 1999 till 16,35 procent för innevarande år. Klart är att förutsättningarna varierar regionalt sett. Speciellt för skärgårdskommunerna utgör befolkningsutvecklingen ett bekymmer för framtiden.

De skattepolitiska beslut som riksdagen fattat har drabbat den kommunala sektorn hårdast. Redan för år 1999 i det närmaste fördubblades nivån för förvärvsinkomstavdraget, avdraget för inkomstens förvärvande har stigit och därtill infördes det allmänna avdraget på Åland. Det senare skall dock kompenseras av landskapsstyrelsen. Inför år 2000 fattades ytterligare beslut som har omfattande konsekvenser för kommunalekonomin. Avdraget för inkomstens förvärvande samt förvärvsinkomstavdraget ökade ytterligare, vilket är positivt ur skattebetalarsynvinkel. För de åländska kommunerna innebär detta dock sammantaget över 2 mmk i förlorade skatteintäkter. Samtidigt sänkte staten kommunernas andel av samfundsskatten från 40 till 36,39 procent, en sänkning som var större än aviserat. Att skatteprocenten höjdes från 28 till 29 procent för samfund väger inte upp detta.

Ökningen av landskapsandelarna har tillsvidare vägt upp den negativa utvecklingen på skattesidan. Inför år 2001 föreslås avdragen öka än en gång. Avdraget för inkomstens förvärvande stiger från 2.400 till 2.700 mk och förvärvsinkomstavdraget ökar, vilket sammantaget minskar de åländska kommunernas skatteinkomster med ytterligare drygt 2 mmk. Den tillfälliga nedskärningen i kommunernas andel av samfundsskatten återställs dock till 37,25 procent från inkommande år.

Framöver finns ännu en hotbild beträffande inkomsterna från samfundsbeskattningen. En betydande del av samfundsskatterna härrör från rederiverksamhet, en näring som för tillfället står inför stora anpassningsbehov. Regeringen kommer troligen att gå in för att möjliggöra

tonnagebeskattning för hela rederibranschen, eventuellt från ingången av år 2001. Det innebär att endast den del av vinsten som delas ut i form av dividender beskattas, medan outdelad vinst kan hållas kvar inom företaget för att exempelvis användas för framtida investeringar och återanskaffningar. Varje rederi kan då välja mellan det traditionella beskattningssystemet och tonnagebeskattningen, där rederiet betalar en fast skatt baserad på tonnagets storlek. Såvida vinsten delas ut till ägarna beskattas den i normal ordning även inom ramen för tonnagebeskattningsmodellen, och då erhåller kommunerna sin andel av skatten. Åtgärden är klart positiv för näringen, men kommer troligen relativt omgående att innebära väsentliga inkomstbortfall för kommunerna.

Därtill kommer det utflaggningshot som föreligger att på sikt påverka skatteinkomsterna från förvärvsinkomster. På de fartyg som nu i första hand har aviserats som aktuella för flaggbyte jobbar för närvarande drygt 100 åänningar. Om det nya registerlandet är ett land som använder "nettolöneprincipen", d v s att arbetstagaren endast erhåller en nettolön och att ingen skatt betalas i registerstaten, kommer det att innebära att nettolönen blir skattepliktig inkomst i Finland. Om skatt betalas i registerlandet får den skatten räknas tillgodo vid beskattningen i hemlandet. Båda dessa alternativ betyder att skattebasen i viss mån sjunker. Utflaggning kan dessutom i förlängningen betyda att antalet arbetsplatser som besitts av åänningar minskar.

ÅSUB har på basen av prognoser för bland annat utvecklingen av BNP, lönesumman, sysselsättningen, inflyttningen och beskattningsvärdena gjort kalkyler över de kommunala skatteslagen fram till och med år 2001. Kalkylerna visar på en sammantaget försiktig tillväxt av skatteinkomsterna i kommunerna i år och en lite snabbare ökning nästa år. Framför allt är det utvecklingen av samfundsskatterna som drar ner tillväxten åren 2000 – 2001. Inflationen har inte beaktats i sammanställningen.

Kalkylerade skatter för kommunerna, hela Åland, 1.000 mk

	1997	1998	1999**	2000**	2001**
Förvärvsinkomstskatt	2 56 673	2 67 798	2 63 785	2 73 240	2 84 711
förändring, %		4,3	-1,5	3,6	4,2
Andel av samfundsskatt	73 291	78 980	78 364	70 373	70 077
förändring, %		7,8	-0,8	-10,2	-0,4
Fastighetsskatt	6 110	6 165	5 459	5 600	5 768
förändring, %		0,9	-11,5	2,6	3,0
Skatteinkomster, totalt	336 074	352 944	347 609	349 214	360 556
Förändring, %		5,0	-1,5	0,5	3,2

3.3. Läget inom det privata näringslivet

En granskning av **primärnäringarna** som helhet på övergripande nivå visar på en svagt vikande tendens både vad gäller utvecklingen av lönevolymerna och omsättningen för de företag som är omsättningsskatteskyldiga inom branschen.

Höst och vintern kommer att bli mycket intressant för **lantbruket**. Den här odlingssäsongen är den första efter att det första steget i jordbruksreformen Agenda 2000 har genomförts. Under hösten kan man börja utvärdera hur de sänkta interventionspriserna (garanterade minimipriser för viss kvalitet enligt EU:s jordbrukspolitik) för produktionsområdena spannmål och nötköttproduktion slagit ut i priserna till jordbrukarna.

Inom köttproduktionen verkar prisbilden för nötkött vara stabil vilket kan betyda att sänkningen av interventionspriserna ännu inte slagit igenom i avräkningspriset till lantbrukaren. För nötköttslakten väntas dock en 10 procentig nedgång i volymen på årsbas jämfört med 1999. Inom slaktsvinproduktionen sker ingen volymökning, trots att avräkningspriset till lantbrukaren stigit med ca 20 procent sedan ifjol. Nationellt råder stor brist på smågrisar vilket gynnar den lokala smågrisproduktionen och ger möjlighet till export, höga fraktkostnader till trots.

Broilerproduktionen hade en tuff vår till följd av osäkerheten om stödlösningarna och en marknad med hård prispress. Det verkar dock som om läget ljusnat en del under sommaren, stödet har garanterats till en acceptabel nivå och marknaden har återhämtat sig något. För långsiktig bärkraft krävs dock på sikt volymökning och lägre kostnader, främst för fodret.

Inom fårsektorn har produktionen sjunkit radikalt på nationell nivå. På Åland har motsvarande minskning av volymerna inte skett, mycket tack vare att avräkningspriset för kött med hög kvalitet är nästan 15 procent högre på Åland. Tack vare de minskande volymerna på fastlandssidan har slakteriet inte några problem med avsättningen. Kvaliteten som tidigare har varit ett problem verkar ha förbättrats för de får som slaktas under året men slakteriet väntar en mer varierande kvalitet för de får som slaktas under höstslakten.

Antalet mjölkproducenter fortsätter minska. Volymen bibehålls på nuvarande nivå tack vare storleksutveckling och ökad genomsnittsproduktion per djurenhet. Trenden inom mjölknäringen fortsätter med en övergång från flytande produkter till fasta. Ökad export av ost till USA och Ryssland har gjort att läget inom mjölksektorn ser positivt ut med möjlighet till stigande avräkningspriser till producenten.

Situationen inom grönsaks- och äppelproduktionen är för närvarande stabil. Omsättningsmässigt ligger näringen ganska nära normalåret. Den befarade överproduktionen inom lökodlingen verkar inte bli så omfattande som beräknat, varför även denna produktionsgren verkar få ett någorlunda år. Potatisodlingen har lidit hårt av de omfattande regnen som fallit under sommaren. En betydande del av odlingen har drabbats av potatisbladmögel men det är för tidigt att bedöma hur mycket av produktionen som går förlorad i lagringsskador på grund av detta.

För spannmålsodlingen kommer skörderesultatet att ligga något över genomsnittet. Tidigt under hösten ser prisbilden klart intressant ut med tanke på att interventionspriserna sjunkit

med 7,5 procent, av de vanliga spannmålssorterna är det endast för rågen som detta verkar ha slagit ut på marknadspriset. Övriga spannmålssorter ligger ungefär på fjolårsnivå vilket i kombination med de högre stödnivåerna skulle betyda att odlingen bör få ett av de bättre åren efter EU-medlemskapet.

Generellt verkar lantbruksnäringen gå in i en något starkare period. Stödpaketet tillsammans med en stabil hemmamarknad med rätt trogen efterfrågan på inhemska producerade varor gör att näringen kan få några starkare år efter de tuffa åren av anpassning efter EU-medlemskapet. Gårdarna har genomfört en viss strukturrationalisering och har allt bättre kostnadskontroll. Den kanske viktigaste stödordningen i hela stödpaketet till lantbruket, det nationella stödpaketet till södra Finland, är emellertid endast treårigt. Innan en ny förhandlingsomgång med kommissionen genomförs skall stödets verkningar utvärderas.

För **skogsbruket** ser konjunkturen relativt gynnsam ut. Avsättningen är god med bra efterfrågan såväl på hemmaplan som för exporten, som utgör den viktigaste avsättningsmarknaden. Priserna har stigit sakta under hösten, massapriserna ligger i dagsläget ca 7 procent högre än ifjol. Prisbilden är emellertid ännu inte helt tillfredsställande, särskilt för det sågade virket där priserna fortfarande inte har vänt uppåt. Omsättningen har för branschen som helhet utvecklats mycket positivt under de senaste fyra åren.

Även **fiskerinäringen** påverkas av det stigande oljepriset. Under året har förutsättningarna för det åländska strömmingsfisket kraftigt försämrats till följd av ökande bränslekostnader och splittrade strömmingsbestånd. Sedan tidigare råder det stor försiktighet inom pälsdjursnäringen vilket håller priset på överskottsströmming på en fortsatt låg nivå. I kombination med en svag export till Ryssland har detta lett till att lönsamheten för strömmingsfisket i det närmaste är obefintlig. Under våren såldes ytterligare ett träfartyg till Sverige, vilket under hösten kommer att påverka mängden landad åländsk fisk. Samtidigt som marknaden sviktar råder det även fortsatt osäkerhet om strömmingsbeståndets tillstånd. Inför år 2000 minskades kvoten med ca 15 procent för centrala Östersjön och med ca 10 procent för Bottniska viken. Vassbukskvoten minskades med ca 15 procent för år 2000. Ytterligare sänkningar är att vänta för nästa år.

De fortsatt kraftiga internationella och nationella laxfiskeregleringarna kommer även i år att medföra att de åländska laxfiskarna sannolikt inte lyckas fiska upp den kvot om 27.376 laxar som Åland tilldelats. Den 1 augusti hade endast knappt 44 procent av kvoten tagits upp. Utgående från de senaste årens höstfiske är det troligt att ca 5.000 - 7.000 laxar till ett värde av ca 450.000 - 620.000 mk förblir ofiskade. Under första halvan av år 2000 har tre åländska fiskebåtar bedrivit torskfiske utgående från svenska och danska hamnar. Detta fiske förväntas fortsätta.

Dåligt väder med kraftiga vindar medförde att det förväntade uppsvinget för det kustnära fisket av icke-kvoterade arter uteblev under hösten 1999 och våren 2000. Under slutet av

sommaren har bland annat sikfångsterna varit bra och även tillgången på abborre har ökat. Stora investeringar inom den här sektorn de senaste åren gör att det finns relativt gott om fiskekapacitet samtidigt som en viss generationsväxling håller på att ske.

Inom **fiskodlingssektorn** är förväntningarna försiktigt optimistiska. Under hösten finns det risk för att trycket från importerad odlad fisk ökar. Avgörande är hur stora prisskillnader som handeln accepterar och hur högt konsumenterna värderar inhemskt producerad fisk. För tillfället råder det brist på inhemsk fisk. Bland de fiskodlingsföretag som besvarat konjunkturenkäten har omsättningen och lönsamheten haft en positiv utveckling under de senaste tolv månaderna, kostnaderna har även utvecklats gynnsamt i förhållande till prisutvecklingen. De svarande företagen förväntar sig att utvecklingen det närmaste året kommer att gå i samma riktning. Branschen har under de senaste åren genomgått en betydande strukturomvandling, bl a vad gäller ägarstrukturen och antalet anställda har minskat. Nu förväntas dock personalstyrkan bibehållas på nuvarande nivå och investeringstakten avtar. Osäkerheten kring tillståndsförfarandena och byråkratin upplevs som de största hindren för företagets utveckling. Konjunkturbarometern visar även på att insatserna för produktutveckling kommer att öka jämfört med tidigare.

Det minskade fisket har redan en längre tid påverkat förädlingsindustrins tillgång på filéråvara och man har sedan länge varit beroende av råvara från finländska fiskebåtar. Med den rådande situationen är det risk att även uppköparna/förädlingsindustrin minskar sin verksamhet eller upphör.

Livsmedelsindustrin som helhet ser nu ljusare på sin framtid än tidigare. Investeringarna väntas öka mer här än inom de flesta andra näringsgrenar. Satsningar på marknadsföring och nya marknader tillsammans med produktutveckling dominerar bland de företag som ingår i barometerurvalet. Konkurrensen är dock hård och har t o m hårdnat för vissa segment inom exempelvis snacks-branschen. Den förhållandevis snabba produktutvecklingen väger emellertid upp problembilden. Delvis som ett resultat av den hårda konkurrensen är detta den bransch där upplevelsen av att konkurrensnedvidande företagsstöd utgör ett hinder för utvecklingen är vanligast. Som ett än större hinder upplevs dock transportkostnaderna, vilket är ett vanligt problem inom livsmedelsindustrin där förädlingsvärdet ofta är lågt i förhållande till fraktvolymer.

Trots att omsättningsutvecklingen inom den åländska livsmedelsindustrin är svagt sjunkande och lönekostnaderna har ökat de två senaste åren är förväntningarna för såväl det egna företaget som för branschen som helhet positiva. Omsättningen och antalet anställda väntas öka liksom investeringarna. Lönsamheten har dock inte en lika positiv utveckling och kostnaderna väntas stiga snabbare än prisnivån på de producerade varorna.

Situationen inom den **övriga industrin** skiljer sig ganska markant från läget inom livsmedelsindustrin. Omsättningen har ökat kraftigt under de senaste två åren medan

utvecklingen av lönevolymerna varit moderat och stabil, produktiviteten har förbättrats. Tillväxten i omsättningen är nu avtagande, men på en fortsatt hög nivå. Inom den här näringsgrenen återfinns flera företag med betydande export till Sverige där den relativt starka kronan gett draghjälp. Investeringarna inom branschen fortsätter och produktionen rationaliseras ytterligare samtidigt som insatser görs för produktutveckling. Trots det väntas det inom vissa delar finnas fortsatt behov av nyanställningar och inom vissa segment nämns bristen på kompetent arbetskraft som ett problem. Övriga utmaningar utgör skattegränsen och andra transportrelaterade kostnader.

Investeringsstakten har under de senaste åren varit påtagligt hög inom **el- och vattenförsörjningen**, men minskar framöver. Omsättningstillväxten har bland annat som ett resultat av detta varit betydande under de senaste tolv månaderna. Det finns dock ett fortsatt behov av att rationalisera verksamheten. Konkurrensen är hård på den begränsade marknaden i den här branschen.

Läget inom **byggsektorn** är i stort det samma som i våras. Omsättningsutvecklingen har efter finanssektorn varit den snabbaste inom hela det åländska näringslivet under de senaste två åren. Tillväxten har under den här perioden legat mellan 20 och 30 procent, vilket är en anmärkningsvärt snabb ökningstakt under en så lång period. Lönekostnaderna har samtidigt haft en tillväxt på 10-15 procents nivå. Detta kan dels tyda på produktivitetsförbättringar men även på att anställningsformerna ändrat från traditionella anställningar till inköp av underleverantörer.

Barometersvaren visar entydigt att lönsamheten har förbättrats under de två senaste åren samtidigt som personalstyrkan stadigt har vuxit och investeringstakten varit relativt hög. Investeringstakten bedöms emellertid nu avta, men synen på såväl företagets egen som branschens utveckling är fortsatt positiv. Bristen på kompetent personal är det absolut största hindret för branschens framtida utvecklingsförutsättningar, en situation som också bekräftades av arbetsmarknadsstatistiken.

Även **handelsbranschen** ser överlag fortsatt positivt på utvecklingsförutsättningarna. Omsättningen har utvecklats positivt under flera år och tillväxten är fortfarande god, runt 8 procent, om än avtagande. För ett år sedan var tillväxten 1-2 procentenheter snabbare. Utvecklingen av lönevolymerna har följt tillväxten i branschen som helhet och lönsamhetsutvecklingen har enligt konjunkturbarometern varit god. Antalet anställda har ökat flera år i rad och fortfarande finns ett behov av nyanställningar. Framöver försöker man dock i hög grad att rationalisera och förbättra inköpsfunktionerna. Särskilt tydligt präglar dessa behov skärgårds- och glesbygdshandeln som dras med fortsatt hård konkurrens från framför allt de stora stormarknaderna. För dessa små handlare utgör även transportkostnaderna och den begränsade lokalmarknaden ett problem.

Vid en granskning av tillväxten inom de olika delsektorerna inom handeln syns de goda tiderna för byggsektorn även här. Inom de handelsföretag som saluför varor för byggsektorn har tillväxten varit mångdubbelt snabbare än inom handeln som helhet. Men även för handel med textilier, inredningsartiklar, hushållsapparater, husgeråd och dylikt har tillväxten varit snabb. Också dessa varor följer delvis trenden inom byggsektorn, men är i ett mer allmänt perspektiv indikatorer på konjunkturläget. Liknande är situationen inom handeln med data- och kontorstillbehör.

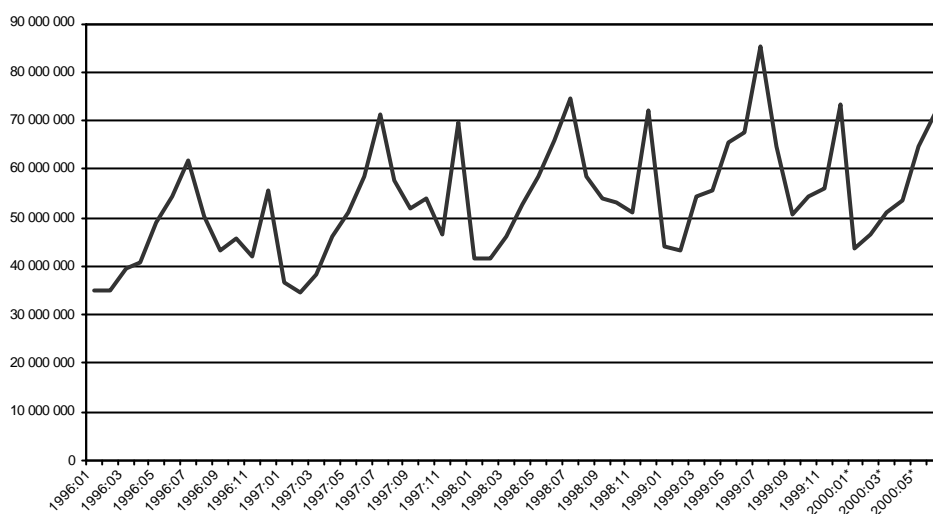
En mycket konjunkturkänslig underbransch utgör bilhandeln. De senaste årens positiva trend i nybilsförsäljningen på Åland har nu svängt. Bilhandeln har totalt sett sjunkit och personbilsvolymen stagnerat. Nedgången ligger totalt kring fem procent. I augusti registrerades 60 nya bilar i landskapet, en nedgång med 12 procent från 1999. Till slutet av augusti hade 559 nya bilar registrerats (-30 st). Det är paketbilarna som står för minskningen, volymen har fallit från 86 till 56 bilar.

Traktorregistreringarna har fortsatt att minska. Antalet jordbrukstraktorer har backat med 11 procent till 24 enheter, medan antalet entreprenad- och grävmaskiner sjunkit med 60 procent till 2 stycken. Försäljningen av medeltunga och tunga lastbilar samt bussar ligger däremot i stort sett på samma nivå som under 1999.

Undantaget beträffande personbilarna är dyra bilar med ett pris över 200.000 mk, som ökat med 30 procent hittills i år och nu utgör en femtedel av alla nyregistreringar. Det innebär att omsättningen inte sjunkit i samma grad som volymen inom bilhandeln. Införseln av begagnade fordon från Finland har i år ökat med 173 procent som en följd av att dubbelmomsen i princip avskaffats. Fram till slutet av juli hade 314 fordon, huvudsakligen personbilar, importerats. För hela 1999 var siffran 188. Det här förhållandet har troligen haft konsekvenser för nybilsförsäljningen.

Delar av den åländska handeln är starkt beroende av utvecklingen inom **turistbranschen**. Det framgår tydligt av *figur 8* nedan med handelns månatliga försäljningsdata. Försäljningstopparna är konstant högre under turismens högsäsong i juli än under julhandeln i november-december.

Figur 8: Detaljhandelns omsättning på Åland månadsvis, mk

Antalet inresande till Åland är för årets nio första månader 2,5 procent fler än samma period rekordåret 1999. Inresandet till Åland ser därmed ut att för första gången närma sig 1,8 miljoner personer. För nästa år väntas ökningstakten bli runt 2 procent totalt. De preliminära inkvarteringssiffrorna för i år ger däremot en mera blandad bild av turismbranschen.

Situationen inom **hotell- och restaurangbranschen** ser inte odelat positiv ut. Branschen har visserligen en fortsatt tillväxt på i dagsläget runt 8 procent, trenden är dock avtagande och i det närmaste identisk med utvecklingen inom handeln. Tillväxten i lönevolymerna har varit betydligt lägre under det senaste året. Företagen i barometerundersökningen uppger att man framöver närmast kommer att minska på personalen. Orsaken till detta verkar vara den genomgående negativa synen på framtiden, trendbrottet framträder här tydligt jämfört med tidigare undersökningar. Man tror att såväl omsättningen som lönsamheten kommer att avta och investeringarna minskar följaktligen.

Många av de bekymmer som präglar hotell- och restaurangnäringen är kopplade till personalsituationen. Såväl lönenivåerna som lönebikostnaderna framhålls som hinder för utvecklingen, liksom bristen på kompetent personal. Även beskattningen anses utgöra ett hinder. Parallellt med att rationaliseringar sker inom branschen satsas det trots allt offensivt på personalutbildning, produktutveckling och marknadsföring.

Den för den åländska ekonomin så viktiga branschen **transport och kommunikation** inbegriper alla former av transporter, post- och telekommunikationer samt resebyrå verksamhet. Den domineras dock av sjöfarten.

En analys av transport- och kommunikationssektorn som helhet ger vid handen att omsättningsutvecklingen under senare delen av 1990-talet uppvisar en sakta, men stadigt avtagande omsättningstillväxt. Samtidigt syns här liksom i de flesta andra branscher de ökande lönekostnaderna. Förväntningarna inför de kommande tolv månaderna är negativa.

Såväl omsättningen som lönsamheten förväntas avta och investeringarna minskar. Konkurrensen upplevs tillsammans med arbetslagstiftningen och avtalen som de mest påtagliga problemen inom sektorn. Verksamheterna rationaliseras och marknadsföringen utvecklas för att möta problemen.

Transport- och kommunikationssektorn domineras dock som nämnts av **sjöfarten**, vars situation ur flera perspektiv har legat i vågskålen under de senaste åren. Osäkerheten är fortfarande stor, speciellt när det gäller passagerartrafikens verksamhetsbetingelser. Många av konkurrentländerna inom EU har övergått till för rederierna mera fördelaktiga skatteregler i enlighet med de riktlinjer som EU fastställt för sin sjöfartspolitik. Jämfört med konkurrerande länder har Finland de högsta bemanningskostnaderna. Personalkostnaderna för en svensk passagerarfärja är således ca 8 procent lägre än en färja registrerad i Finland, för en holländsk färja är kostnaderna ca 30 procent lägre. De danska personalkostnaderna är hela 40 procent lägre än de som gäller ombord på de åländska färjorna. I Polen, Estland och Ryssland uppgår bemanningskostnaderna till endast runt en fjärdedel av de finländska/åländska kostnaderna (Källa: LTT). Den finska färjsjöfarten erhåller i dagsläget inte några subventioner för dessa internationellt höga bemanningskostnader.

Ålands redarförening förhandlar nu under hösten med Finlands Sjömansunion om nedskärningar i kostnaderna för ombordpersonalen. Om förhandlingarna inte når resultat är risken stor att utflaggningshoten stegvis förverkligas under de kommande åren. Först ut med att realisera planerna på flaggbyte verkar i dagsläget Viking Line vara. Ett flaggbyte på passagerarfärjorna Isabella och Amorella som går i trafik mellan Stockholm och Åbo skulle enligt företagets uppgifter kunna genomföras redan före sommaren. Registerbyte till annat nordiskt land innebär att arbetstagarna kommer att beskattas i hemlandet efter att sjöarbetsinkomstavdraget och den skatt som eventuellt betalats i registerlandet dragits av. I dagsläget är som tidigare nämnts drygt 100 ålänningar anställda på de fartyg som eventuellt berörs redan nästa år, men det är i det här skedet oklart hur dessa rent konkret skulle beröras av ett flaggbyte. I vilken omfattning kontorsarbetsplatserna i förlängningen kommer att beröras är svårt att förutsäga, men klart är att arbetsuppgifterna på kontoren på Åland småningom minskar om utflaggningsscenariet realiserar i större omfattning. De flesta länder kräver en viss grad av närvaro även iland av de rederier som registrerar sig i landet.

Beskattningen av rederiernas vinster påverkas i högre grad av den möjlighet till tonnagebeskattning som eventuellt införs från 1.1.2001 än av utflaggningen till dotterbolag. Genom tonnagebeskattningen kan rederiernas vinster hållas kvar obeskattade i bolaget för att senare användas för t ex investeringar i nytt tonnage, speciellt när det gäller försäljningsvinster är den här möjligheten av avgörande betydelse. All avkastning som delas ut i form av dividender beskattas dock i normal ordning. Vinster som genererats av annan verksamhet inom företaget beskattas likaså traditionellt.

En annan faktor av stor betydelse för färjsjöfarten, men även för de åländska transporterna som helhet, är de pågående förändringarna i alkoholpolitiken i Finland och Sverige. Alkoholskatterna och därmed priserna anpassas till de gradvis stigande tillåna införselmängderna från andra EU-länder. De större tillåna införselmängderna kommer i kombination med de sjunkande landpriserna att med stor sannolikhet minska efterfrågan på tax free-alkohol. De lägre landpriserna pressar dessutom vinstmarginalerna på varorna ombord på färjorna. Redan nästa år kommer det finska Alko att minska sina marginaler ytterligare. En central fråga i sammanhanget är hur viktig tax free-handeln är för benägenheten att resa och att handla ombord. Enligt modellbearbetningar som ÅSUB gjort påverkas själva resandet endast på marginalen på kort sikt. Oberoende leder de sjunkande intäkterna från försäljningen av alkohol till ett ökat tryck på såväl biljett- som fraktpriser, vilket i sig kan komma att påverka volymerna i branschen.

Farledsavgifterna och lotsningsavgifterna kommer inte att höjas enligt den finska regeringens budgetförslag för år 2001, vilket är positivt för näringen som helhet.

Förutsättningarna för **fraktsjöfarten** har förbättrats under den senaste tiden. I juni i år beslöt regeringen att godkänna nya stödåtgärder för den finska handelsflottan. Från och med 1.7.2000 restitueras arbetsgivarens hela andel av sjölönebikostnaderna (SPK-avgift, arbetslöshets-, olycksfalls-, gruppliv-, fritidsgruppliv samt fritidstilläggsförsäkring) och från ingången av år 2001 har fraktrederierna liksom färjrederierna möjlighet att välja mellan vanlig företagsbeskattning och tonnageskatt. Genom nämnda åtgärder kommer de fartyg som är inskrivna i handelsfartygsförteckningen i en konkurrensmässigt betydligt bättre position än tidigare, bemanningskostnaderna minskar med 15-20 procent, vilket är positivt med tanke på de pågående förhandlingarna om nya transportkontrakt för nästa år.

Fraktfartygsföreningen slöt från och med 1.1.2000 nya 3-åriga kollektivavtal med sjöfackförbunden enligt den allmänna linjen. Samtidigt har bemanningskostnaderna för de tyska och holländska konkurrenterna stigit vilket innebär att de tidigare skillnaderna i lönekostnader har reducerats betydligt. Fackföreningarnas attityder till blandbesättningar ombord på fraktsjöfartens fartyg under finländsk flagg har mjukats upp under året.

Det största orosmomentet för tillfället är de höga bunkerkostnaderna som enligt prognoser kommer att förbli höga under hela 2001. Det är inte säkert att denna tilläggskostnad fullt ut kan kompenseras genom högre fraktrater.

De sjöfartspolitiska åtgärder som vidtagits i kombination med arbetsmarknadsparternas egna åtgärder gör att det ser betydligt ljusare ut för det finsk/åländska lasttonnaget. Därtill visar sjötransportstatistiken under första halvåret 2000, mellan Finland och utlandet, en stigande trend såväl beträffande exporten som importen.

Parallellt med att staten vidtagit sjöfartspolitiska åtgärder och att arbetsmarknadens parter fört

aktiva diskussioner för en positiv utveckling av sjöfartsnäringen har Ålands egna förberedelser för ett aktivt åländskt sjöfartscenter, Baltic Maritime Center, fortsatt. Centrets syfte är att skapa en för näringen internationellt konkurrenskraftig sjöfartsmiljö inom ramarna för EU:s regelverk.

Oberoende av vilken den exakta riktningen kommer att vara på de förändringar som sker inom framför allt färjrederierna framöver står det helt klart att den offentliga sektorns inkomster från dessa företag kommer att minska på sikt. Lägre löner för de ombordanställda på lite längre sikt kommer i förlängningen att påverka även andra branscher i land genom att köpkraften minskar.

Finanssektorn på Åland har genom utvecklingen inom bank- och försäkringsvärlden upplevt ett uppsving under flera år i rad. Det här är en bransch som i allra högsta grad är beroende av utvecklingen inom övriga delar av ekonomin och den åländska tillväxten har varit snabb. Förväntningarna på framtiden inom finanssektorn är också mycket positiva över lag. Omsättningen och lönsamheten väntas ha en fortsatt mycket god utveckling och det finns fortfarande behov av nyanställningar inom vissa delar. De totala löneutbetalningarna i branschen uppvisar dock en avtagande tillväxttrend.

De stigande räntorna har förbättrat såväl bankernas som försäkringsbolagens verksamhetsförutsättningar genom att framför allt lågrisk-placeringarnas avkastning förbättrats. Marginalerna mellan in- och utlåningsräntorna ökar. Även bankernas egna marginaler på utlåningen har, efter en längre tid av sjunkande tendens, nu visat tecken på att öka. Ett högre ränteläge har dock en allmänt dämpande effekt på kreditefterfrågan, men hur stor genomslagskraft den effekten får är naturligtvis beroende av förväntningarna i övrigt.

Satsningarna inför framtiden innebär i stor utsträckning fortsatt automatisering, men även insatserna inom produkt- och marknadsutvecklingen betonas. Konkurrensen är hård och inom vissa delar utgör bristen på kompetent personal ett bekymmer. Utvecklingen inom passagerarrederierna kan komma att få konsekvenser för speciellt försäkringssektorn där rederierna är storkunder men, som tidigare nämnts, även för ekonomin som helhet på sikt.

Branschen **övriga tjänster** är en mycket heterogen grupp som erbjuder servicetjänster för såväl företag som enskilda. Här ingår också databehandlings- och andra IT-tjänster. Förväntningarna i branschen är överlag positiva, endast kostnadsutvecklingen väntas vara ofördelaktig. Utvecklingen av omsättningen inom branschen påminner mycket om utvecklingen inom såväl handeln som hotellnäringen. Tillväxten ligger idag på ca 8 procent nominellt, men är avtagande. Både sysselsättningen och investeringsnivån beräknas öka framöver. Vanliga medel i konkurrensen på marknaden är personalutbildning och rationaliserande åtgärder.

BILAGA UPPGIFTER FRÅN KONJUNKTURBAROMETERMÄTNINGARNA OCH FRÅN MERVÄRDESKATTEDEKLARATIONERNA

I denna bilaga rapporteras siffrorna den senaste och några av de tidigare konjunkturbarometermätningarna. Syftet är att ge en så fullständig bild som möjligt, främst med tanke på de företag som deltagit i mätningen men också för att möjliggöra en noggrannare granskning av siffrorna för de läsare som är intresserade av branschvisa uppgifter. Bilagan har flera delar vilka kort kommenteras nedan.

Först presenteras själva enkäten för den som vill kontrollera frågornas exakta utformning. Sedan följer två diagram, nämligen svaren på frågorna 13 (de kommande årens satsningar) och 14 (största hindret för verksamheten). Svaren på frågorna 13 och 14 är lätta att jämföra med de två senaste mätningarnas svar då de är med i diagrammen.

Därefter bifogas branschvisa datatabeller som innehåller barometervärden på enkätens samtliga frågor uppdelade i de branscher som används i rapporteringen. Primärnäringarnas uppgifter är emellertid inte representativa för branschen som helhet då merparten av jord- och skogsbruket utövas av enskilda personer som inte ingår i enkätens urval. Huvuddelen av företagen registrerade inom primärnäringarna är fiskodlingar.

Till sist presenteras omsättningens och lönekostnadernas tillväxttrender i figurer enligt informationen från mervärdeskattedeclarationerna enligt den branschindelning som använts i rapporten.

Företag:

Kontaktperson:

Tel.

Aktuella personalstyrkan _____ Omsättningen enligt det senaste bokslutet _____

1. Konjunkturutsikterna i Er bransch kommer under de närmaste 12 månaderna att
 förbättras vara oförändrade försämras
2. Ert företag kommer under de närmaste 12 månaderna att
 expandera bibehålla nuvarande storlek minska eller upphöra med verksamheten
3. Hur har omsättningen i Ert företag utvecklats de senaste 12 månaderna i förhållande till kostnadsutvecklingen
 snabbare ungefär lika snabbt långsammare
4. Hur kommer omsättningen att utvecklas under de kommande 12 månaderna i förhållande till kostnadsutvecklingen
 snabbare ungefär lika snabbt långsammare
5. Hur har lönsamheten i Ert företag utvecklats de senaste 12 månaderna
 förbättrats oförändrad försämrats
6. Hur kommer lönsamheten att utvecklas under de kommande 12 månaderna
 förbättras oförändrad försämras
7. Hur har produktionskostnaderna utvecklats under de 12 senaste månaderna i förhållande till Era försäljningspriser
 ökat samma utveckling minskat
8. Hur kommer produktionskostnaderna att utvecklas under de kommande 12 månaderna i förhållande till Era försäljningspriser
 öka samma utveckling minska
9. Har personalen i Ert företag under de senaste 12 månaderna
 utökats varit oförändrad minskats
10. Kommer personalen under de närmaste 12 månaderna att
 utökas vara oförändrad minskas
11. Hur har investeringarna i byggnader och maskiner förändrats under de senaste 12 månaderna
 ökat betydligt motsvarar ungefär årligt slitage och avskrivningar minskat betydligt
12. Hur kommer investeringarna att utvecklas under de närmaste 12 månaderna

öka betydligt

motsvara ungefär åligt slitage
och avskrivningar

minska betydligt

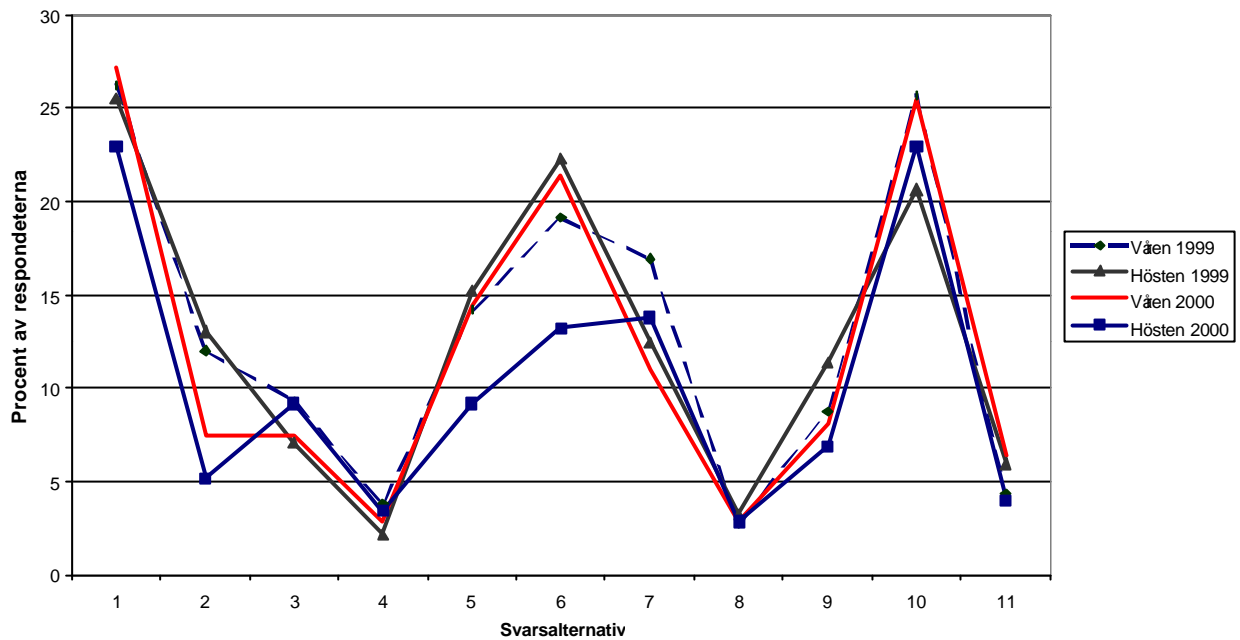
13. Vilket av följande områden kommer Ert företag att satsa på i första hand under de kommande åren (ange endast ett alternativ)

- alt. 1. investeringar i maskiner och inventarier
2. ökad automatisering
3. nya lokaler eller utvidgning av de befintliga
4. expansion genom ökad arbetskraft
5. personalutbildning
6. utveckla marknadsföringen/söka nya marknader
7. produktutveckling
8. ledarskapsutveckling
9. förbättra inköpsfunktionerna
10. rationalisera verksamheten/förbättra soliditet och resultat
11. annat, vad? _____

14. Vilket är det största hindret för utvecklingen av Ert företag (endast ett alternativ)

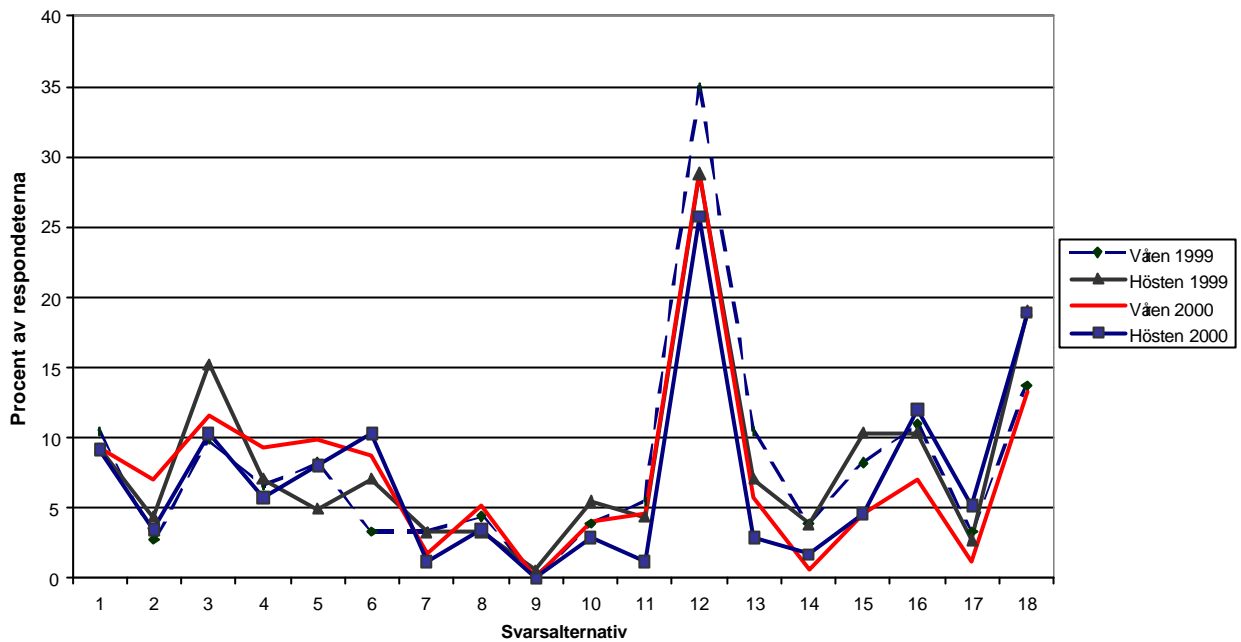
- alt. 1. byråkratin
2. arbetslagstiftningen/kollektivavtal
3. lönebikostnaderna
4. beskattningen
5. skattegränsen mellan Åland, Finland och övriga EU
6. transportkostnader
- osund konkurrens som orsakas av:
7. offentlig näringsverksamhet
8. konkurrenssnedvridande företagsstöd
9. konkurser och skuldsaneringsförfaranden
10. gråsvart marknad
11. marknadens centralisering
12. hård konkurrens
13. för liten efterfrågan påprodukterna
14. finansieringssvårigheter
15. osäkerhet
16. brist på kompetent personal
17. lönenivå/övriga produktionskostnader
18. annan orsak, vilken? _____

Vad företaget kommer att satsa på de kommande åren

- 1 = investeringar i maskiner och inventarier
- 2 = ökad automatisering
- 3 = nya lokaler eller utvidgning av de befintliga
- 4 = expansion genom ökad arbetskraft
- 5 = personalutbildning
- 6 = utveckla marknadsföringen/söka nya marknader
- 7 = produktutveckling
- 8 = ledarskapsutveckling
- 9 = förbättra inköpsfunktionerna
- 10 = rationalisera verksamheten/förbättra soliditet och resultat
- 11 = annat

Största hindret för verksamheten

- 1 = byråkratin
- 2 = arbetslagstiftningen/kollektivavtal
- 3 = lönebikostnaderna
- 4 = beskattningen
- 5 = skattegränsen mellan Åland, Finland och övriga EU
- 6 = transportkostnader

Osund konkurrens som orsakas av:

- 7 = offentlig näringsverksamhet
- 8 = konkurrensneddrivande företagsstöd
- 9 = konkurser och skuldsaneringsförfaranden
- 10 = grå/svart marknad
- 11 = marknadens centralisering
- 12 = hård konkurrens
- 13 = för liten efterfrågan på produkterna
- 14 = finansieringssvårigheter
- 15 = osäkerhet
- 16 = brist på kompetent personal
- 17 = lönenivå/övriga produktionskostnader
- 18 = annan orsak

BRANSCHVISA KONJUNKTURBAROMETERVÄRDEN
FRÅGORNA 1 - 12

	NÄRINGSLIVET TOTALT						FÖRVÄNTNINGARNA					
	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							24	-19	-12	-2	-26	-4
Företagets verksamhet							25	34	25	20	21	26
Omsättningen	38	12	7	-15	-17	4	-5	-10	-31	-26	-29	8
Lönsamheten	43	17	18	-13	-15	40	10	-16	-15	15	-31	-1
Kostnader/förs.priser	-3	45	50	45	68	27	18	11	49	21	62	3
Personalen	45	37	64	35	28	32	25	16	10	12	16	14
Investeringarna	48	19	23	19	12	32	29	21	13	3	12	-6

PRIMÄRNÄRINGARNA

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							0	35	6	69	16	12
Företagets verksamhet							11	69	52	40	15	32
Omsättningen	-80	35	-31	33	46	21	9	89	-31	60	15	16
Lönsamheten	-83	5	-9	71	66	30	-5	35	57	75	69	47
Kostnader/förs.priser	60	0	45	-58	-29	-23	-12	0	27	11	-14	-49
Personalen	-46	16	40	16	-13	-16	0	-49	-44	13	6	2
Investeringarna	-32	31	-27	39	26	-5	74	54	14	43	44	-9

LIVSMEDELSINDUSTRI

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							64	-25	33	-3	-2	61
Företagets verksamhet							68	43	59	12	83	80
Omsättningen	67	-41	-52	58	82	44	83	-2	11	-1	75	70
Lönsamheten	68	-50	-44	82	69	-5	49	2	25	10	3	15
Kostnader/förs.priser	-2	48	47	70	83	65	18	54	39	-1	77	49
Personalen	47	-3	11	-23	73	88	-2	19	-4	-3	-7	68
Investeringarna	36	29	36	-1	69	56	45	4	-8	-14	-3	24

ÖVRIG INDUSTRI

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							81	0	3	13	-8	34
Företagets verksamhet							62	38	1	18	38	32
Omsättningen	42	37	18	26	19	-6	42	-4	-28	6	-17	-2
Lönsamheten	68	48	2	22	6	32	71	8	-10	3	-18	-14
Kostnader/förs.priser	19	28	55	42	26	56	10	24	17	42	2	37
Personalen	45	56	39	39	30	41	34	47	-5	25	33	34
Investeringarna	62	66	30	32	49	43	32	37	14	6	47	38

VATTEN OCH EL

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							0	0	0	7	38	80
Företagets verksamhet							37	8	7	7	-24	7
Omsättningen	51	-14	41	-3	18	-49	37	0	-37	7	-24	-41
Lönsamheten	14	0	0	0	-31	-49	0	0	0	-33	-31	-24
Kostnader/förs.priser	14	14	9	10	41	49	0	8	-44	33	31	31
Personalen	41	41	0	0	52	-31	0	8	-44	-42	-24	7
Investeringarna	41	86	44	57	59	-24	41	86	7	-42	59	-24

BYGGVERKSAMHET

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							86	27	9	10	19	30
Företagets verksamhet							18	0	4	0	12	10
Omsättningen	7	-9	-33	10	-38	6	-4	0	-10	-2	3	27
Lönsamheten	36	39	56	61	58	57	60	12	-11	13	21	21
Kostnader/förs.priser	41	32	33	1	25	1	46	15	29	0	22	-13
Personalen	59	16	63	73	71	53	26	17	22	10	6	4
Investeringarna	40	15	22	14	41	49	14	0	7	8	6	-3

PARTI- OCH DETALJHANDEL

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							55	27	36	18	23	26
Företagets verksamhet							16	20	46	16	11	23
Omsättningen	54	-11	15	3	6	-2	-18	-1	23	4	2	3
Lönsamheten	64	-8	23	24	15	27	24	15	36	47	25	28
Kostnader/förs.priser	7	9	22	-7	14	35	-4	10	10	-25	23	20
Personalen	24	41	23	39	20	49	49	11	9	26	7	24
Investeringarna	33	19	23	21	25	26	37	15	19	-6	14	10

HOTELL- OCH RESTAURANG

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							60	6	68	64	38	-37
Företagets verksamhet							10	-5	-7	4	0	-14
Omsättningen	46	5	-9	11	36	-39	27	16	6	-83	-9	-25
Lönsamheten	100	70	62	18	73	-29	35	-4	68	9	52	0
Kostnader/förs.priser	30	21	31	76	-1	46	36	0	46	81	13	-11
Personalen	35	26	38	94	45	64	36	-15	46	6	0	-28
Investeringarna	36	17	22	9	42	27	90	44	46	2	-14	-4

TRANSPORTER OCH KOMMUNIKATION

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							3	-57	-54	-53	-52	-60
Företagets verksamhet							23	20	17	5	7	7
Omsättningen	82	10	23	-51	-48	14	-8	-46	-55	-68	-60	-8
Lönsamheten	82	33	26	-63	-49	83	5	-60	-54	2	-59	-68
Kostnader/förs.priser	-44	66	69	82	78	22	23	1	72	16	78	18
Personalen	57	29	91	18	14	16	21	8	13	5	12	6
Investeringarna	88	13	26	8	-13	57	17	17	-11	-7	4	-52

BANK OCH FÖRSÄKRING

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							99	70	6	7	74	0
Företagets verksamhet							66	75	70	79	74	67
Omsättningen	72	81	79	-1	90	59	7	4	5	-66	66	67
Lönsamheten	83	79	15	-38	75	75	7	11	11	-50	63	75
Kostnader/förs.priser	64	58	67	72	77	1	65	69	68	71	85	7
Personalen	53	80	73	84	72	0	55	53	76	-63	86	17
Investeringarna	13	11	92	84	67	-6	1	11	76	4	68	0

ÖVRIGA TJÄNSTER

	UTVECKLINGEN						FÖRVÄNTNINGARNA					
	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000	V 1998	H 1998	V 1999	H 1999	V 2000	H 2000
Branschens utsikter							-25	-44	5	54	-22	11
Företagets verksamhet							11	73	17	52	44	51
Omsättningen	-42	6	-15	-20	-35	-37	-58	1	-52	12	-34	12
Lönsamheten	-47	-42	7	-24	15	-2	-51	11	-41	21	-33	32
Kostnader/förs.priser	8	56	23	45	5	58	18	13	62	51	-6	58
Personalen	83	75	69	70	62	60	23	73	17	50	38	25
Investeringarna	9	5	18	17	47	16	21	15	56	15	11	37

BRANSCHVISA KONJUNKTURBAROMETERVÄRDEN - FRÅGA 13

FRÅGA 13- VÅREN 2000		Procent av branschens respondenter										
Antal svar Bransch	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Summa
14 Primärnärings	50,0	0,0	7,1	0,0	7,1	14,3	7,1	0,0	0,0	28,6	0,0	114,3
9 Tillverkning av livsmedel	33,3	11,1	0,0	0,0	11,1	44,4	33,3	0,0	11,1	33,3	11,1	188,9
23 Övrig tillverkning	39,1	17,4	0,0	4,3	8,7	26,1	13,0	4,3	4,3	13,0	4,3	134,8
4 Energi och vatten	75,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	50,0	0,0	175,0
13 Byggverksamhet	38,5	0,0	15,4	7,7	15,4	0,0	0,0	7,7	0,0	15,4	7,7	107,7
58 Parti- och detaljhandel	19,0	5,2	12,1	5,2	20,7	19,0	10,3	1,7	15,5	31,0	3,4	143,1
10 Hotell och restaurang	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	30,0	10,0	0,0	20,0	20,0	10,0	100,0
24 Transporter och kommunikation	25,0	4,2	12,5	0,0	0,0	20,8	8,3	0,0	0,0	25,0	12,5	108,3
7 Bank och försäkring	0,0	42,9	0,0	0,0	28,6	57,1	14,3	14,3	0,0	14,3	14,3	185,7
11 Övriga tjänster	27,3	0,0	0,0	0,0	36,4	18,2	18,2	9,1	0,0	27,3	9,1	145,5
173 Hela privata näringslivet	27,2	7,5	7,5	2,9	14,5	21,4	11,0	2,9	8,1	25,4	6,4	134,7

FRÅGA 13- VÅREN 2000		Procent av branschens respondenter										
Antal svar Bransch	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Summa
13 Primärnärings	23,1	7,7	23,1	0,0	0,0	0,0	30,8	0,0	0,0	23,1	0,0	107,7
11 Tillverkning av livsmedel	45,5	0,0	0,0	0,0	0,0	36,4	36,4	0,0	0,0	9,1	0,0	127,3
23 Övrig tillverkning	30,4	13,0	8,7	0,0	8,7	21,7	30,4	8,7	0,0	26,1	0,0	147,8
4 Energi och vatten	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	100,0
13 Byggverksamhet	23,1	0,0	7,7	7,7	7,7	7,7	0,0	0,0	7,7	23,1	15,4	100,0
56 Parti- och detaljhandel	10,7	1,8	12,5	8,9	12,5	7,1	7,1	3,6	16,1	25,0	7,1	112,5
10 Hotell och restaurang	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	20,0	0,0	10,0	30,0	10,0	110,0
25 Transporter och kommunikation	44,0	0,0	8,0	0,0	0,0	16,0	4,0	4,0	4,0	20,0	0,0	100,0
6 Bank och försäkring	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0	16,7	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
13 Övriga tjänster	23,1	0,0	7,7	0,0	30,8	7,7	7,7	0,0	0,0	30,8	0,0	107,7
174 Hela privata näringslivet	23,0	5,2	9,2	3,4	9,2	13,2	13,8	2,9	6,9	23,0	4,0	113,8

Anmärkning: numreringen i tabellerna motsvaras av variabelnumreringen i figur A och B.
 Några av respondenterna har valt flera alternativ, vilket gör att de branschvisa summorna överstiger 100 procent.

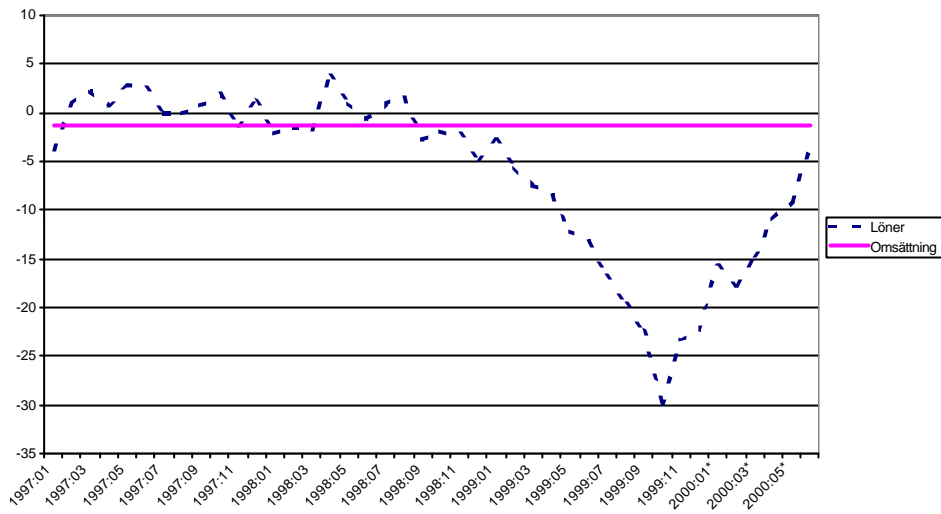
BRANSCHVISA KONJUNKTURBAROMETERVÄRDEN - FRÅGA 14

FRÅGA 14 - VÅREN 2000		Procent av branschens respondenter																	
Antal svar Bransch	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Summa
14 Primärnärings	35,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	7,1	0,0	21,4	0,0	0,0	28,6	100,0
9 Tillverkning av livsmedel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,4	0,0	11,1	0,0	0,0	22,2	44,4	11,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	133,3
23 Övrig tillverkning	4,3	0,0	13,0	13,0	21,7	13,0	4,3	4,3	0,0	0,0	0,0	34,8	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	4,3	117,4
4 Energi och vatten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	75,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	100,0
13 Byggverksamhet	15,4	0,0	0,0	7,7	15,4	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	15,4	0,0	7,7	15,4	0,0	15,4	107,7
58 Parti- och detaljhandel	10,3	5,2	19,0	12,1	13,8	12,1	0,0	8,6	0,0	3,4	6,9	36,2	1,7	1,7	5,2	3,4	0,0	12,1	151,7
10 Hotell och restaurang	0,0	10,0	20,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	30,0	0,0	10,0	120,0
24 Transporter och kommunikation	8,3	16,7	4,2	4,2	4,2	0,0	4,2	8,3	0,0	16,7	4,2	20,8	8,3	0,0	4,2	0,0	8,3	16,7	129,2
7 Bank och försäkring	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	57,1	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	14,3	114,3
11 Övriga tjänster	0,0	36,4	27,3	9,1	0,0	0,0	9,1	0,0	0,0	9,1	0,0	27,3	9,1	0,0	0,0	27,3	0,0	18,2	172,7
173 Hela privata näringslivet	9,2	6,9	11,6	9,2	9,8	8,7	1,7	5,2	0,0	4,0	4,6	28,9	5,8	0,6	4,6	6,9	1,2	13,3	132,4
FRÅGA 14 - HÖSTEN 2000																			
Antal svar Bransch	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Summa
13 Primärnärings	38,5	0,0	0,0	7,7	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	0,0	7,7	15,4	0,0	7,7	30,8	138,5
11 Tillverkning av livsmedel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	36,4	0,0	18,2	0,0	0,0	9,1	54,5	0,0	0,0	9,1	0,0	0,0	9,1	136,4
23 Övrig tillverkning	13,0	0,0	13,0	4,3	26,1	21,7	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0	26,1	0,0	0,0	4,3	17,4	0,0	13,0	143,5
4 Energi och vatten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	100,0
13 Byggverksamhet	0,0	0,0	0,0	7,7	7,7	7,7	0,0	0,0	0,0	7,7	0,0	15,4	7,7	0,0	7,7	46,2	0,0	15,4	123,1
56 Parti- och detaljhandel	10,7	1,8	10,7	7,1	7,1	12,5	0,0	1,8	0,0	5,4	1,8	25,0	3,6	3,6	0,0	8,9	1,8	17,9	119,6
10 Hotell och restaurang	0,0	0,0	30,0	20,0	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0	0,0	0,0	30,0	20,0	20,0	150,0
26 Transporter och kommunikation	3,8	15,4	7,7	3,8	0,0	0,0	0,0	7,7	0,0	3,8	0,0	26,9	3,8	0,0	7,7	0,0	11,5	19,2	111,5
6 Bank och försäkring	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	33,3	16,7	0,0	100,0
13 Övriga tjänster	0,0	7,7	30,8	0,0	7,7	7,7	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	7,7	7,7	7,7	30,8	138,5
175 Hela privata näringslivet	9,1	3,4	10,3	5,7	8,0	10,3	1,1	3,4	0,0	2,9	1,1	25,7	2,9	1,7	4,6	12,0	5,1	18,9	126,3

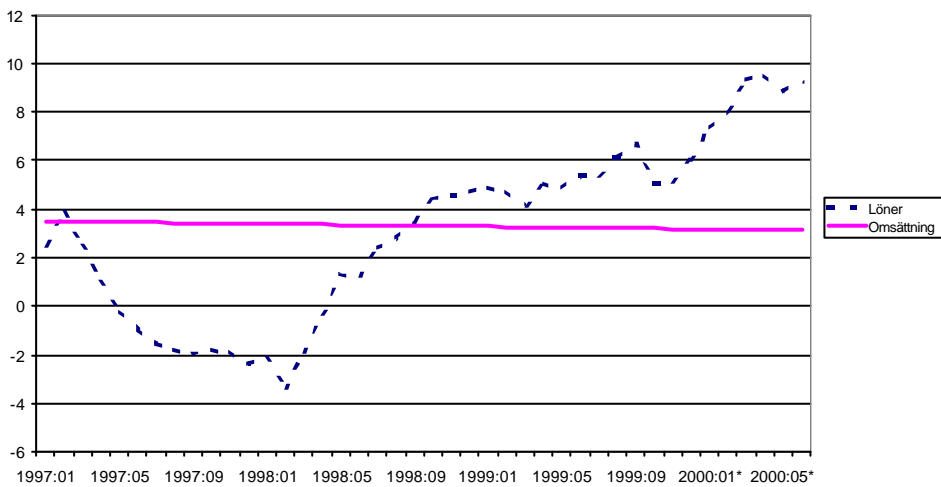
Några av respondenterna har valt flera alternativ, vilket gör att de branschvisa summorna överstiger 100 procent.

OMSÄTTNINGENS OCH LÖNERNAS UTVECKLING PER BRANSCH

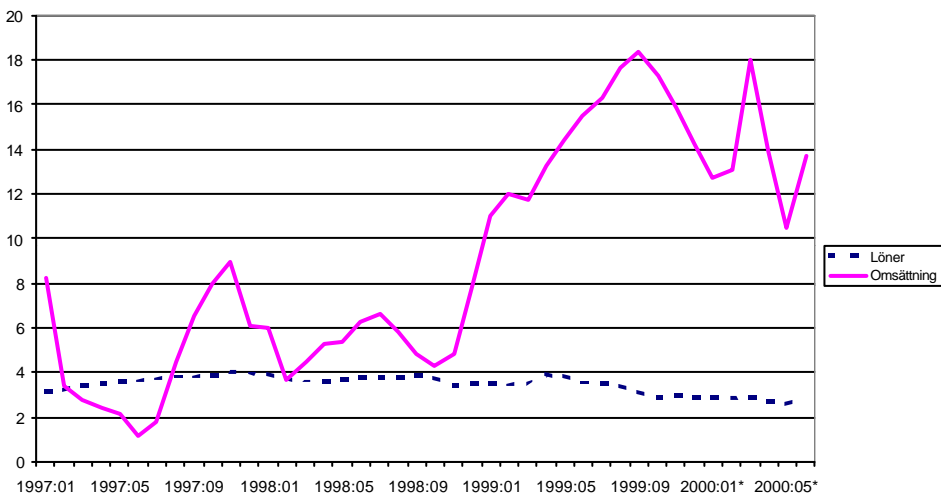
Primärnäringsar

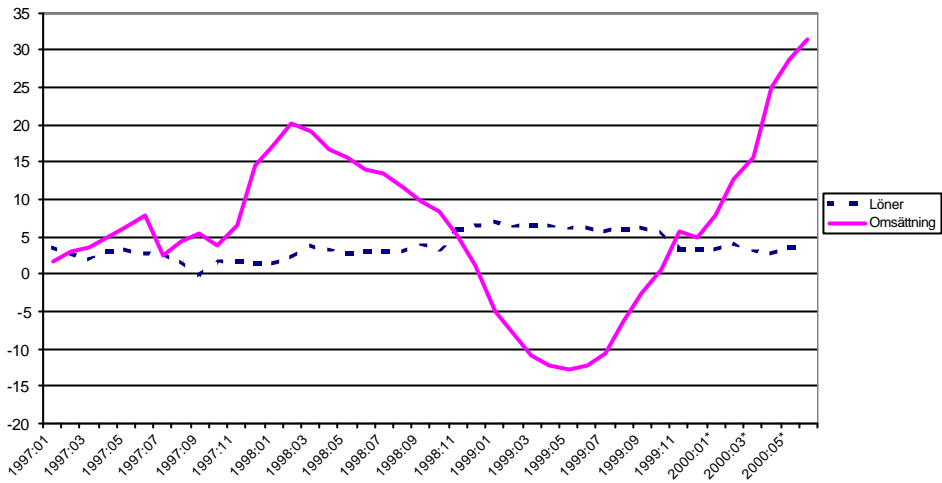
Livsmedelsindustri

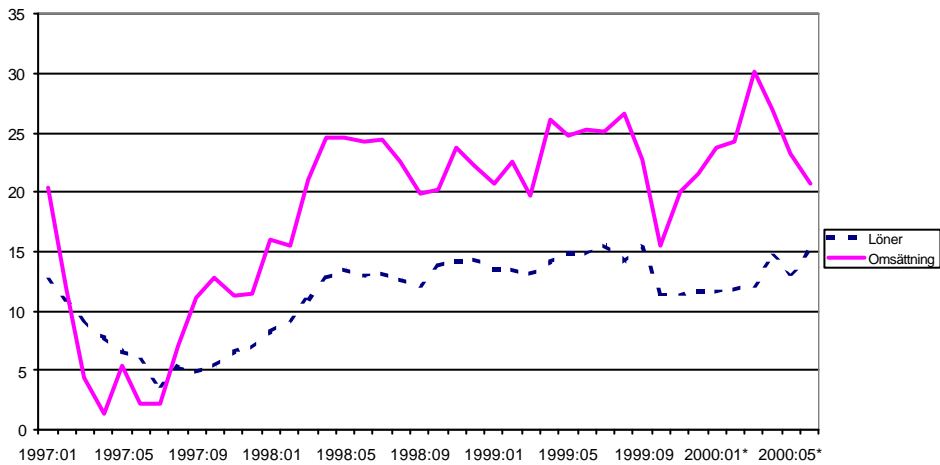
Övrig industri

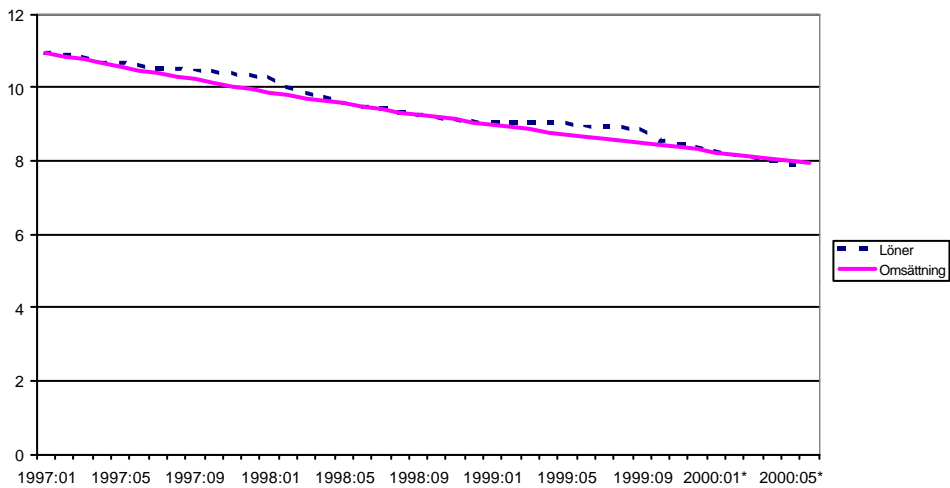
Vatten och el

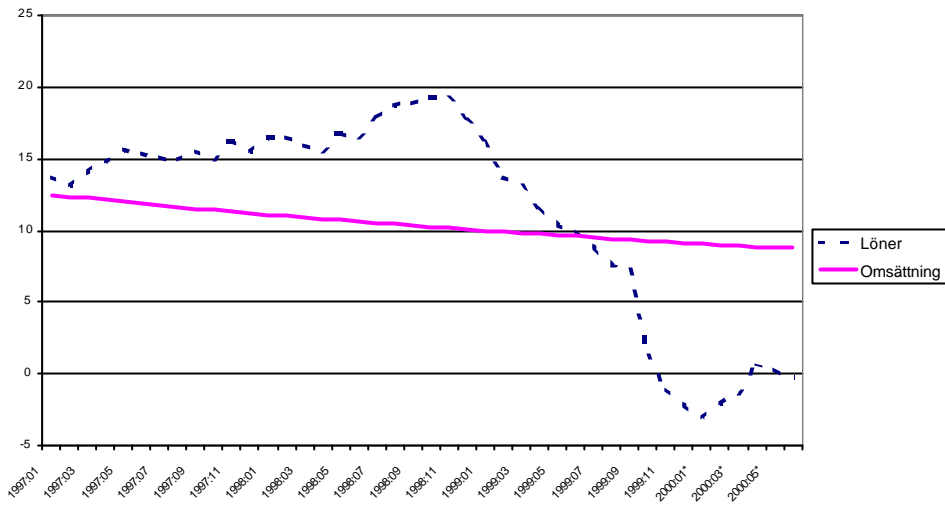
Byggnadsverksamhet

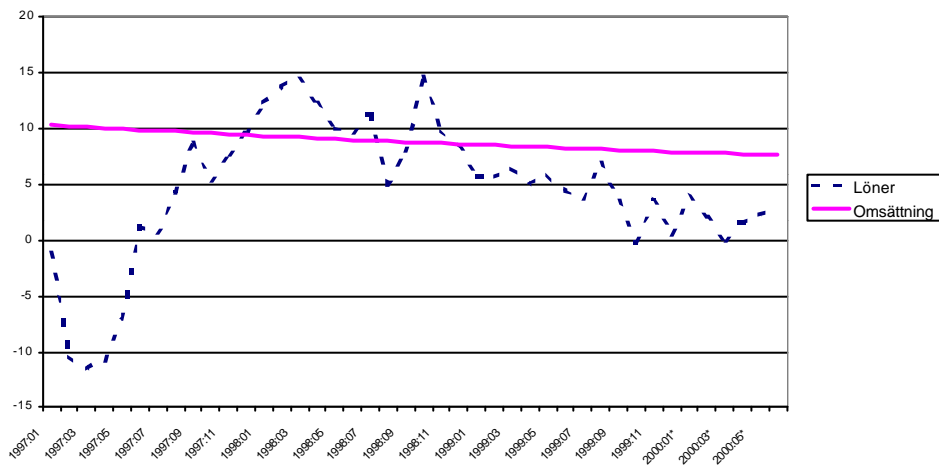
Handel

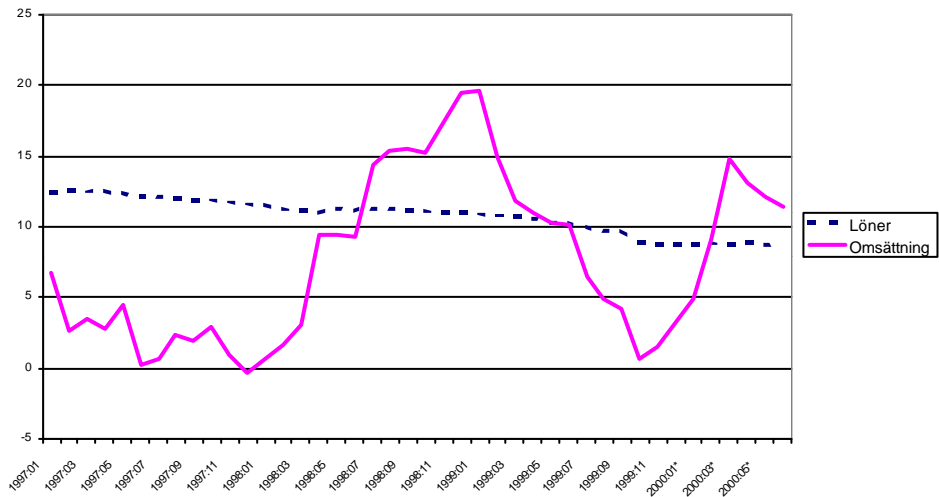
Hotell- och restaurangverksamhet

Transport & kommunikation

Övrig service

PRELIMINÄR PLAN

FÖR

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

2001

Innehållsförteckning

1. **INLEDNING**
2. **ÖVERGRIPANDE VÄRDERINGAR OCH MÅLSÄTTNINGAR**
3. **KOMPETENSOMRÅDE**
4. **ÅHS VERKSAMHETSFORMER OCH ÅLIGGANDEN**
 - 4.1. **Primärvården**
 - 4.1.1. Målsättning
 - 4.1.2. Åligganden
 - 4.1.3. Verksamhetsenheterna
 - 4.2. **Specialsjukvården**
 - 4.2.1. Målsättning
 - 4.2.2. Åligganden
 - 4.2.3. Verksamhetsenheterna
 - 4.2.4. Medicinsk rehabilitering
5. **VÅRDARBETETS ORGANISATION**
6. **SOCIALT ARBETE**
7. **FINANSIERING OCH AVGIFSTPOLITIK**
8. **STATISTIK- OCH UPPFÖLJNINGSSYSTEM**
9. **VERKSAMHETSPLAN FÖR ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD år 2001**
 - 9.1. Allmänt
 - 9.2. Ekonomiska resurser
 - 9.3. Anskaffningar
 - 9.4. Miljöarbete
 - 9.5. **Primärvården**
 - 9.5.1. Allmänt
 - 9.5.2. Hälsa- och sjukvårdsmottagningarna
 - 9.5.3. Primärvårdens långvårdsenhet
 - 9.5.4. Tandvårdsenheten
 - 9.5.5. Miljöhälsovårdsenheten
 - 9.6. **Specialsjukvården**
 - 9.6.1. Allmänt
 - 9.6.2. Akutenheten
 - 9.6.3. Medicinska enheten
 - 9.6.4. Kirurgiska enheten
 - 9.6.5. Gynekologiska och BB-enheten
 - 9.6.6. Barn- och ungdomsenheten
 - 9.6.7. Ögonenheten
 - 9.6.8. Öron-, näs- och halsenheten
 - 9.6.9. Rehabiliterings- och fysiatrienheten
 - 9.6.10. Operations-, anestesi- och intensivvårdsenheten
 - 9.6.11. Laboratorieenheten
 - 9.6.12. Röntgenenheten
 - 9.6.13. Läkemedelscentralen
 - 9.6.14. Konsultenheten
 - 9.6.15. Psykiatrienheten
 - 9.6.16. Vård utom Åland

9.7.	Administration och försörjning
9.7.1.	Förvaltningskansliet
9.7.2.	Kvalitetsutveckling
9.7.3.	Vårdarbete
9.7.4.	Städservice
9.7.5.	IT-enheten
9.7.6.	Ekonomi- och löneenheten
9.7.7.	Försörjningsenheten
Bilaga 1	Lagstiftning
Bilaga 2	Hälsopolitiska program och planer

PLAN
för
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN år 2001

Antagen av Ålands landskapsstyrelse den 1.11.2000.

1. INLEDNING

Den offentliga hälso- och sjukvården i landskapet Åland handhas av en landskapsstyrelsen underställd organisation - Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS).

Målsättningar, direktiv om verksamhetsformer och -innehåll samt andra nödvändiga detaljbestämmelser anges med stöd av 3 § LL om hälso- och sjukvården (ÅFS 60/93) i denna hälso- och sjukvårdsplan.

2. ÖVERGRIPANDE VÄRDERINGAR OCH MÅLSÄTTNINGAR

Den övergripande målsättningen för Ålands hälso- och sjukvård är att i enlighet med den människoupfattning och de etiska värderingar, som kommer till uttryck i Förenta Nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och i konventionen om barnets rättigheter samt i anslutande konventioner och förklaringar, inom sitt kompetensområde, med anvisade resurser och i samråd med övriga samhällssektorer verka för en optimal folkhälsa. I detta avseende skall landskapets befolkning tillförsäkras tjänster av optimal kvalitet.

3. KOMPETENSOMRÅDE

ÅHS kompetensområde är hälso- och sjukvård, såsom det regleras i gällande landskaps- och rikslagstiftning samt program och planer, som landskapet direkt eller indirekt anslutit sig till. (Bilagorna 1 och 2).

4. ÅHS VERKSAMHETSFORMER OCH ÅLIGGANDEN

Hälso- och sjukvården i landskapet är en helhetsbetonad uppgift, i vilkens utförande resultatenheterna kontinuerligt deltar på ett för resultatet och helheten ända målsenligt sätt. Gränsen mellan primärvård och specialiserad sjukvård är därför flytande så att organisationens resurser utnyttjas rationellt. Omfattningen av servicen inom hälso- och sjukvården skall dimensioneras så att landskapets befolkning inte kommer i en sämre situation än rikets.

Eventuella beslut inom ÅHS om betydande inskränkningar i verksamheten och härvid följda prioriteringsprinciper skall underställas landskapsstyrelsen förrän de verkställs.

4.1. Primärvården

4.1.1. Målsättning

Primärvårdens verksamhet strävar till att upprätthålla och främja be folkningens hälsa och inriktas i detta syfte på vård som rör den enskilda människans, fami lgers eller olika grupperns hälsa och hennes/deras livsmiljö. Den regionala utlokaliseringen av service och resurser bibehålls och utvecklas..

4.1.2. Åligganden

Det åligger primärvården påsatt som anges i denna plan

- 1) att upprätthålla hälsovårdsrådgivning, till vilken hänförs hälsoupp lysning omfattande mödra- och barnrådgiv ning, preventivmedelsrådgivning och allmänna hälsoundersökningar,
- 2) att ordna sjukvård på allmänläkarnivå till vilken hänförs läkar undersökning, av läkare given och övervakad vård, däri inbegripet långtidssjukvård, dagsjukvård, hem sjukvård och medicinsk rehabilitering samt första hjälp inom landskapet,
- 3) att bedriva tandhälsovård till vilken hör upplysning och före byggande verksamhet och vård,
- 4) att anordna skol- och studerandehälsovård till vilka hänförs elevernas hälsovård samt övervakning av de sanitära förhållan dena i skolor och läroanstalter och specialundersökningar såsom nedan anges,
- 5) att i envar av kommunerna Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö upprätthålla minst en hälsovårdstjänst för att säkra en rimlig tillgänglighet till primärvårdstjän ster,
- 6) att tillhandahålla arbetsgivare tjänster för anordnande av före tagshälsovård för arbetstagare som stadigvarande arbetar inom landskapet, vilken arbetsgivaren ålagts anordna enligt lagen om före - tagshälsovård (FFS 743/78) och andra författningar,
- 7) att för företagare och andra, som stadigvarande utför arbete för egen räkning inom landskapet anordna sådan före tagshälsovård som avses i 2 § lagen om företagshälsovård och med stöd därav utfärdade bestämmelser, i de fall detta inte kan ordnas i privat regi
- 8) att utföra läkarundersökningar som avses i förordningen om läkarundersökning av sjömän (FFS 476/80),
- 9) att utföra uppgifter och tillhandahålla tjänster inom området miljöhälsovård pådet sätt varom stadgas i lag.

Med specialundersökningar inom skolhälsovården avses

- a) undersökning av syn eller hörsel, företagen av specialläkare samt av sådan läkare ordinerade laboratorie röntgen- och liknande undersökningar;
- b) av psykiater utförd undersökning för utredande av mentalt hälsotillstånd; samt
- c) undersökning som utförs av psykolog.

Miljöhälsovården inklusive veterinärvården övervakar livsmedel och individens livsmiljö, handhar djurhälsofrågor och förebyggande av djursjukdomar. Till veterinärvården hör också övervakningen av djurskyddet.

4.1.3. Verksamhetsenheterna

Primärvården utgör en resultatenhet inom Ålands hälso- och sjukvård. Resultatenheten uppdelas i följande basenheter:

- * **Hälso- och sjukvård**, till vilken hänförs allmänläkarledd sjukvård och före byggande hälsovård, skol- och studerandehälsovård, medicinsk rehabilitering, hemsjukvård och företagshälsovård.
- * **Primärvårdens långvård** till vilken hänförs åldringssjukvård, dagsjukvård och i tillämpliga delar vård av kroniskt sjuka och palliativ vård.
- * **Tandvård**
- * **Miljöhälsovård** till vilken hänförs veterinärvård, miljö- och hälsoinspektion och livsmedelslaboratorium

4.2. Specialsjukvården

4.2.1. Målsättning

Den specialiserade sjukvårdens målsättning är att för befolkningen och enligt dess behov tillhandahålla sjukvårdstjänster av god kvalitet, som det enligt rådande förhållanden och med beaktande av medicinska, mänskliga och ekonomiska aspekter inte är möjligt, ändamålsenligt eller rimligt att tillhandahålla inom primärvården. Målsättningen uppfylls genom dels egen serviceproduktion, dels köpta tjänster.

4.2.2. Åligganden

Den specialiserade sjukvården skall tillhandahålla hälso- och sjukvårds tjänster inom medicinska specialområden, som omfattar förebyggande av sjukdomar, undersökning och behandling, vård och medicinsk rehabilitering och som på ett ändamålsenligt sätt samordnas mellan specialiteterna och med primärvårdens olika verksamheter.

Specialsjukvården ansvarar för myndighetens sjuktransporter till lands inom landskapet och för den medicinska delen och dess kvalitet vid transporter till sjöss och flygledes inom och utom landskapet.

Hälso- och sjukvårdstjänsterna kan produceras helt eller delvis av den egna organisationen eller anskaffas som köptjänster. Den specialiserade sjukvården ansvarar för att kvaliteten i den köpta servicen är god och för att övergången till och från vårdtjänster utom den egna organisationen sker smidigt. Även vid köp av utomstående tjänster åligger ansvaret för den enskilda patienten den remitterande enheten inom ÅHS.

4.2.3. Verksamhetsenheterna

Den specialiserade sjukvården utgör en resultatenhet inom Ålands hälso- och sjukvård. Resultatenheten uppdelas i följande basenheter:

- * Akutenheten
- * Medicinska enheten
- * Kirurgiska enheten
- * Gynekologi- och BB-enheten
- * Barn- och ungdomsenheten
- * Ögonenheten
- * Öron-, näs- och halsenheten
- * Psykiatriska enheten
- * Rehabiliterings-och fysiatrienheten
- * Operations-, anestesi-, och intensivvårdsenheten
- * Laboratorieenheten
- * Röntgenenheten
- * Läkemedelscentralen
- * Konsultenheten

4.2.4. Medicinsk rehabilitering

Medicinsk rehabilitering är en del av den sjukvård, som ges dels inom primärvården dels inom den specialiserade sjukvården. Det åligger ÅHS att se till att de medicinska rehabiliteringstjänsterna i fråga om sitt innehåll och sin omfattning ordnas så att de motsvarar behovet av rehabilitering i landskapet. Syftet med medicinsk rehabilitering är att förbättra och upprätthålla rehabiliteringspatientens fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga, samt att hjälpa och stöda honom med att klara av sin livssituation och de dagliga göromånen.

Medicinsk rehabilitering är en uppgift för var och en klinisk enhet och en del av deras normala sjukvårdsverksamhet. Samordningsansvaret för åtgärder, som berör flera enheter åligger rehabiliterings- och fysiatrienheten inom den specialiserade sjukvården.

Medicinska rehabiliteringstjänster är

- 1) rådgivning och handledning i frågor som gäller rehabilitering och rehabiliteringstjänster,
- 2) utredning av rehabiliteringsbehovet och rehabiliteringsmöjligheterna jämte uppskattning av arbets- och funktionsförmågan samt härtill hörande arbetsprovning,
- 3) fysioterapi, ergoterapi, talterapi, neuropsykologisk rehabilitering, psykoterapi och härmed jämförbara terapier och åtgärder, som förbättrar och upprätthåller funktionsförmågan,
- 4) hjälpmedelstjänster, till vilka hör bestämmandet av behovet av hjälpmedel, utprovning av hjälpmedel, överlåtelse av hjälpmedel med ägande- eller nyttjanderätt, undervisning i och uppföljande av deras användning samt underhåll av hjälpmedel,

- 5) anpassningsträning, varmed avses handledning för rehabiliteringspatienten och hans anhöriga samt förberedelse för den livssituation som följer med sjukdom eller olycksfall,
- 6) rehabiliteringsperioder i form av anstaltsvård eller öppen vård, som består av ovannämnda behövliga åtgärder,
- 7) rehabiliteringshandledning, varmed avses stöd och handledning till rehabiliteringspatienten och hans närmaste omgivning samt information om tjänster som ansluter sig till patientens verksamhets-
möjligheter samt
- 8) andra därmed jämförbara tjänster.

Hjälpmedel är sådana redskap, anordningar eller motsvarande, som är avsedda att avhjälpa en på medicinska grunder konstaterad funktionsnedsättning och som en funktionshämrad behöver för att klara av sina dagliga göromål. Hjälpmedel är också vårdtillbehör och träningsredskap som behövs i rehabiliteringen.

För rehabiliteringspatienten utarbetas en rehabiliteringsplan i samråd med denne och vid behov även med hans anhöriga. I planen fastställs de nödvändiga rehabiliteringsåtgärderna med beaktande av de tjänster, som erhålls genom socialvården, arbetskrafts- och undervisningsmyndigheterna samt Folkpensionsanstalten och andra som anordnar rehabilitering. Rehabiliteringsplanens genomförande skall följas upp och planen skall regelbundet ses över.

Ovannämnda definitioner och anvisningar gäller i tillämpliga delar habilitering av barn.

5. VÅRDARBETETS ORGANISATION

Vårdarbetet är vid båda resultatenheterna en självständig del av hälso- och sjukvården vid sidan av den medicinska sakkunskapen. Vårdarbete är "det arbete som vårdpersonal utför självständigt i enlighet med sin utbildning". Förvaltningsöverskötare, vars chef är förvaltningschefen, ansvarar för personalutvecklingen, vårdarbetet, dess utveckling och administration.

Kvaliteten i vårdarbetet säkras genom fortlöpande utbildning som tar vara på utveckling och forskning inom det egna området och grundar sig på kunskap, intresse och kompetens. Målet är att ge en god helhetsvård med hjälp av professionell personal.

6. SOCIALT ARBETE

Socialt arbete ingår som ett understödande och kompletterande element i både primärvården och den specialiserade sjukvården och utförs av socialskötarna och socialkuratorerna i samarbete med organisationens läkare och vårdpersonal samt med kommunernas socialvård och Folkpensionsanstalten i ett helhetsmässigt patient-
perspektiv.

7. FINANSIERING OCH AVGIFTSPOLITIK

Hälso- och sjukvården finansieras huvudsakligen med skattemedel. Avgiftsfinansieringens andel är varierande beroende på verksamhetsområde. Avgiftstaxan fastställs årligen genom särskilt landskapsstyrelsebeslut. Kommunerna debiteras för vården vid Gullåsen i enlighet med 11 om hälso- och sjukvården, § 13. Genom en lagändring år 2000 debiteras kommunerna också för de patienter som utan medicinska skäl ("klinikfärdiga") är kvar på vårdplats inom specialsjukvården längre än en vecka. Genom detta strävar man till att skapa önskade styrningseffekter så att patienter/klienter erhåller den service som behövs på rätt nivå

8. STATISTIK- OCH UPPFÖLJNINGSSYSTEM

Uppföljningen av den åländska hälso- och sjukvården enligt samma system som i riket utgör en förutsättning, dels för nödvändiga jämförelser med riket och dels för landskapets medverkan i det nordiska statistiksamarbetet genom NOMESKO. Uttagning av specifikt åländsk statistik sker tillämpat efter behov och sker i samråd med Ålands statistik- och utredningsbyrå

Inom ÅHS bör system skapas för verksamhetsuppföljning som en del i ledningsfunktionerna. Verksamhetsuppföljningen bör vara kopplad till en kontinuerlig budgetuppföljning inom de olika enheterna.

9. VERKSAMHETSPLAN FÖR ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD ÅR 2001.

Ålands hälso- och sjukvård är organisatoriskt uppdelad i tvåresultatenheter, **Primärvård** och **Specialsjukvård** samt en service-enhet, **Administration och försörjning**. Den övergripande ledningen och verksamhetsplaneringen sköts av de ledande tjänstemännen: förvaltningschefen, primärvårdschefen, sjukvårdschefen, förvaltningsöverskötare och ekonomichefen, som tillsammans bildar **ÅHS' ledningsgrupp**. Ledningsgruppen ansvarar för samordningen och koordineringen av verksamheterna inom ÅHS så att patientarbetet löper smidigt, utan onödiga fördröjningar och med undvikande av överlappande funktioner.

Ledningsgruppen sammanställer enheternas budgetäskanden till **ett budgetförslag** som motsvarar den ram som landskapstyrelsen beviljat Ålands hälso- och sjukvård. Tillsammans med en preliminär plan över hälso- och sjukvården presenteras budgetförslaget för **ÅHS' styrelse** innan budget och plan föreläggs landskapstyrelsen och lagtinget för godkännande.

Verksamhetsplanen strävar till att i konkreta termer belysa de verksamhetsförändringar som planeras under budgetåret 2001 och som kan genomföras med tillbudstående resurser. Verksamhetsplanen beskriver också planerade förändringar för de tvåföljande åren. För samtliga enheter gäller att pågående verksamhet fortsätter ifall inget speciellt nämns. Förändringar i verksamheten som sker på grund av exceptionella problem med personalbemanning, apparathaveri eller liknande kan förekomma och finns följaktligen ej med i denna plan.

9.1. Allmänt

Målet med verksamheten är att Ålands häls o- och sjukvård skall framståsom en förebild genom vårdkvalitet, patientbemötande och en för samhället god totalekonomi samt som en arbetsplats där personalen känner sig motiverad i sina uppgifter (ur Kvalitetspolicy för Ålands hälso-och sjukvård, 1999).

Samarbetet mellan specialsjukvården och primärvården utvecklas såatt patienterna alltid befinner sig på rätt vårdnivå, såatt information om patienterna alltid finns tillhands vid rätt tidpunkt och såatt ingen patient upplever sig bortglömd i remitteringen mellan vårdinstanserna. För att underlätta informationsgången anskaffas dataprogram för remiss- och svarsfunktioner. Successivt införs även datajournal med början i primärvården och de mindre enheterna inom specialsjukvården (ögonenheten har under år 2000 tagit i bruk en pilotversion).

En fungerande sjukvård förutsätter ett gott samarbetet med kommunernas socialvård, såatt patienterna vid utskrivning vid behov kan få nödvändig hjälp och service av den kommunala hemtjänsten.

Vårdprogram för de vanligaste sjukdomsgrupperna utarbetas gemensamt av special- och primärvården.

Särskild vikt skall läggas vid informationen till patienterna i frågor som gäller hälsotillstånd, sjukdomar och behandling. En saklig och tydlig kommunikation befrämjar vården och minimierar irritationsmoment och klagomål. Patienternas, anhörigas och personalens synpunkter på vården beaktas systematiskt.

Rekrytering av personal underlättas genom olika attraktiva anställningsvillkor (lön, bostad, rese-ersättningar, personalutbildning, karriärmöjligheter), något som är av största betydelse med beaktande av den personalbrist som redan känns av inte bara gällande läkare och vårdpersonal utan också beträffande köks- och städpersonal. Även omsorgen om de anställdas trivsel och motivation i arbetet kräver allt större uppmärksamhet.

Personalutbildningen, både den interna och den externa, skall vara ett prioriterat område för att upprätthålla god kvalitet i vården. Resurser för handledning av personalen utökas successivt.

Nya tjänster inrättas endast om omfördelning av resurser inte kan tillgodose behovet och för s.k. förtätning inom vårdarbetet. Nya tjänster budgeteras under första året från 1 april. Tillfälliga tjänster ombildas till ordinarie tjänster då verksamheten är fortgående. Tjänster ombildas till tjänster med krav på högre utbildningsnivå då kompetensnivån i verksamheten behöver höjas. På enheter där anslaget för vikarier överstigit anslaget som krävs för en heltids- eller deltidstjänst och behovet av vikarie finns under hela året föreslås att en tjänst inrättas då detta upplevs som ändamålsenligt.

Investeringar presenteras i investeringsplanen. Under budgetåret fattas slutgiltigt beslut gällande de psykiatriska enheternas placering. Samtidigt beslutas om köket-matsalens nybygge samt om en permanent placering av hälsocentralens läkarmottagning.

9.2. Ekonomiska resurser

	Bokslut 1999*	Budget 2000	Budgetförslag 2001
Driftkostnader	261 464	282 700	306 994
Investeringar	12 429	10 000	5 000
Tecknande av aktier		1 200	
Kostnader sammanlagt	273 893	293 900	311 994
Driftsintäkter	25 991	24 500	25 000
Kommunal ersättn för Gullåsen	17 412	17 500	17 500
Intäkter sammanlagt	43 403	42 000	42 500
Nettokostnader	230 490	251 900	269 494

* I bokslutsuppgifterna från år 1999 ingår även kostnader belastade tidigare år beviljade medel.

9.3. Anskaffningar

Anskaffningar görs enligt de prioriteringar som resultatenhetscheferna gör tillsammans med basenhetscheferna och utgående från de anslag som ledningsgruppen fördelat. För år 2001 reserveras 800.000 mark för primärvården, 2.700.000 mark för specialsjukvården. För administration och försörjning reserveras 3.300.000 mark. I den sistnämnda summan ingår 2.000.000 mark för IT-anskaffningar för hela ÅHS. Anslagen är oförändrade jämfört med år 2000. Styrelsen kan vid behov omfördela anslagen mellan resultatenheterna.

9.4. Miljöarbete

Miljöarbetet inom ÅHS skall fortsätta och organisationen ses över med inriktning på att arbetet skall ske hos de som är direkt berörda, på sk ”gräsrotsnivå” i enlighet med grundtanken bakom FN:s Agenda 21 deklARATION. Avsikten är att miljöhandlingsprogrammet skall konkretiseras så att arbetsområden lyfts fram, förslag ges på åtgärder, tidtabell och ansvariga anges. Ett handlingsprogram föreläggs styrelsen för godkännande under år 2001. Programmet revideras årligen och miljöarbetet följs upp i verksamhetsberättelsen.

9.5. Primärvården

9.5.1. Allmänt

På grund av problem med inomhusluften i hälsocentralen på Norra gatan har verksamheterna utlokaliseras under sommaren-hösten 2000 inför en sanering och ombyggnad av fastigheten snarast möjligt. Då sanering och renovering görs är det viktigt att ta ställning till vilken verksamhet som bör finnas där i framtiden.

Läkarmottagningen och mödrarådgivningen planeras flytta till centralsjukhuset, barnrådgivningen till en personalbostad på sjukhusområdet, tandvården till en kontorsfastighet i Norrböle och livsmedelslaboratoriet till barackmoduler. Även miljöhälsovårdens kansli kommer att flytta till ny adress.

Detta sätter sin prägel på verksamheten under året, men skapar också möjligheter till nya kontaktytor (läkarmottagningen/specialister på ÅCS, mödrarådgivningen/BB -avdelningen).

De övriga verksamhetsutrymmena är: Hälsocentral i Godby, hälso- och sjukvårdsmottagningar i nästan alla kommuner, tandvårdsmottagning i Jomala och Godby (dessutom förfogar tandvården över en ambulerande enhet som besöker skärgårdskommunerna sommartid), företags- och personalhälsovården i en läkarvilla på centralsjukhusområdet. En smådjursmottagning finns i Mariehamn och i Jomala.

9.5.2. Hälso- och sjukvårdsmottagningarna

Hälso- och sjukvårdsmottagningarnas verksamhet skall kännetecknas av lättillgänglighet och kontinuitet samt personligt och professionellt bemötande. Varje ålänning skall känna till vem som ingår i hans/hennes vårdteam, dvs läkare, hälsovårdare/sjukskötare, primärskötare.

Det förebyggande hälsovårdsarbetet i form av **mödra- och barnrådgivning samt skolhälsovård** fortsätter att vara en av hörnpelarna i vårt hälsovårdssystem. Det förebyggande arbetet utvecklas tillsammans med den medicinska sakkunskapen inom specialsjukvården. Ett fördjupat samarbete mellan mödrarådgivningen och den obstetriska specialkunskapen är en målsättning för framtiden, liksom mellan barnrådgivningen -skolhälsovården och den pediatrika specialkunskapen.

Hälso- och sjukvårdsmottagningen i Jomala flyttar in i nya utrymmen i Jomala servicehus under hösten 2001.

Skolhälsovården på södra Åland förstärks genom en ny skolhälsovårdstjänst för att tillgodose skolbarnens behov av stöd och vägledning i hälsofrågor. Denna nya personalresurs leder också till att tid frigörs från övriga anställda till bl.a. uppgifter inom hemsjukvården.

Hälsoprojektet "LEVA" fortsätter med målsättningen att nå så många ålänningar som möjligt i upplysningsarbetet kring livstilsfrågor, inkluderande bl.a. kommunprojekt och självundersökning av bröstet (MAMA-programmet).

Preventivmedelsmottagningens och papaprovtagningens utvecklande mot en kvinnomottagning utreds under året.

Företagshälsovården inkl. personalhälsovården för ÅHS tillhandahåller lagstadgad företagshälsovård och, ifall resurser finns, även allmän sjukvård. De flesta jordbrukare och ett flertal företag saknar helt organiserad företagshälsovård, varför en utökning av verksamheten behövs.

Läkarmottagningarna i Mariehamn och Godby inför distriktsansvar, vilket innebär att varje ålänning har en "egen" läkare och sjukskötare /hälsovårdare, som lär känna patienten och som utan onödiga dröjsmål kan erbjuda besökstid eller telefonkontakt. Genomförandet är beroende av att man lyckas rekrytera läkare. Verksamheten innebär också en ny sorts teamwork mellan läkarna och sköterskekåren, som förstärks med en halv sjukskötartjänst och en tjänst som ombildas till biträdande avd.skötare. Vid genomförandet av distriktsansvarsmodellen omfördelas arbetsuppgifterna mellan primärvården och barn- och ungdomsenheten/gynekologiska enheten. Läkariouren samordnas med akutenhetens verksamhet. Datoriseringen av journalföringen genomförs under året.

Hemsjukvården i Mariehamn utökar något sin verksamhet på kvällstid genom utökning av antalet veckotimmar för en tjänst.

Personalförändringar: En ny hälsovårdstjänst (skolhälsovården, Södra Åland)

	Utökning av en hälsovårdartjänst från ½-tid till heltid (prev.mottagningen)
	Utökning av en sjukskötartjänst från ½-tid till heltid (läkarmottagn. i M:hamn)
	Utökning av en sjukskötartjänst från ¾-tid till heltid (hemsjukv. i M:hamn)
	Ombildning av en sjuksköt.tjänst till bitr.avd.sköt. (läkarmottagn. i M:hamn)
	En ny hälsovårdartjänst, pool (finansieras med vikariatsanslag)
<i>Föremål för utvärdering:</i>	Utförlig uppföljning av 4-5 åringarnas hälsa (Norra Åland)
	Väntetider och patienttillfredsställelse (Mariehamns rådgivning.)
	Väntetider (Godby läkarmottagning)
	Väntetider och kontinuitet i vården (Mariehamns läkarmottagning)
	Hälsoenkät tillsammans med ÅSUB (LEVA -projektet)
	Personalens välbefinnande
<i>År 2002-2003</i>	Distriktsansvarsmodellen konsolideras. Samarbete mellan primärvårdens läkare och specialisterna på sjukhuset fördjupas så att rätt patient sköts på rätt nivå Hemsjukvården i Mariehamn integreras i distriktsteamet, verksamhet täcker alla kvällar på hela fasta Åland.
	Telemedicin för skärgårdens behov

9.5.3. Primärvårdens långvårdsenhet

Gullåsen omfattar fyra vårdavdelningar (98 platser) och en dagsjukvårdsavdelning (12 platser). Gullåsen skall svara för god vård av äldre och handikappade med sjukdom och funktionsnedsättning av sådan grad att de behöver kvalificerad medicinsk vård och frekvent hjälp med personlig omvårdnad och daglig tillsyn. Större delen av platserna används för långvård, därutöver finns platser för växelvård, avlastning och rehabilitering, samt speciella platser för demensvård och palliativ cancervård. Ett gott samarbetet med specialsjukvården är av stor betydelse för att undvika onödiga patientflyttningar och för att det geriatriska utredningsarbetet skall löpa smidigt. En utökning av grundbemanningen verkställs på alla avdelningar.

Projektet med tvåsjukskötare som vakat vecka -vecka avslutas och tjänsterna inrättas ordinarie. Den lämpligaste vårdplatsen för gravt störande patienter med demenssjukdomar utreds. Den ena av Gullåsens två läkare inriktar sin verksamhet på demensutredningsfall. Datorstödd omvårdnadsdokumentation tas i bruk successivt på alla avdelningar.

<i>Personalförändringar:</i>	Två nya sjukskötartjänster (nattsköterskor)
	En ny ¼-tids primärsköt.tjänst (Västergårds)
	Utökning av ¼-tids sjukskötartjänst till heltid (Mellangårds)
	Utökning av en ¼-tids sjukskötartjänst till heltid (Norrgårds -Östergårds)
	Ombildning av ¼-tids vårdbiträdestjänst till primärskötare, ½-tid (Övergårds)
	Ombildning av en medikalvaktm.tjänst till primärskötartjänst (Mellangårds)

Utökning av en sjukskötartjänst (pool) från ½tid till heltid (vikariatsanslag)
En ny primärskötartjänst (vikariatsanslag, Övergårds)
En ny primärskötartjänst (vikariatsanslag, Mellangårds)
En ny primärskötartjänst (vikariatsanslag, Västergårds)
En ny primärskötartjänst (vikariatsanslag, Norrgårds -Östergårds)

Föremål för utvärdering: Sjukskötarverksamheten nattetid.
År 2002-2003 Datorstödd omvårdnadsdokumentation och schemaläggning tas i bruk på alla avdelningar. Utveckling av vårdtyngdsmätning tillsammans med övriga enheter inom ÅHS.

9.5.4. Tandvårdsenheten

Tandvården i Mariefhamn verkar i tillfälliga utrymmen pga hälsocentralens sanering. Tandrontgentekniken digitaliseras under en tre års period med början år 2000. Digitaliseringen frigör personalresurser vilket innebär flere patientbesök med oförändrad personal. En kvalitetshandbok färdigställs under året.

Tandläkarmottagningen i Jomala flyttar in i nya utrymmen i Jomala servicehus.

Personalförändringar: -

Föremål för utvärdering: Extern utvärdering av verksamheten.
År 2002-2003 Digitaliseringen av tandrontgen fortsätter

9.5.5. Miljöhälsovårdsenheten

Miljöhälsovården strävar till att säkerställa en hälsosam och säker livsmiljö i det moderna, globaliserade produktions- och informationssamhället. Myndighetsutövningen skall präglas av god förvaltningssed. Service och information till invånarna utvecklas genom vidareutbildning och kvalitetssäkring.

Utredningarna kring miljöhälsovårdens organisatoriska hemvist (ÅHS, Landskapsstyrelsen eller egen självständig organisation) slutförs under året. Miljöhälsovårdsenhetens roll som en del av den förebyggande hälsovården förstärks. En utredning om samordning av verksamheten och gemensamma utrymmen för laboratoriet vid Guttorp och livsmedelslaboratoriet görs också under året.

Projektet med införande av egenkontroll avslutas, men projektjänsten som hälsoinspektör inrättas som ordinarie för att tillgodose behovet av bl.a. livsmedelskontrollerna enligt de krav som EU ställer. Den tillfälliga tjänsten som besiktningsveterinär inrättas ordinarie eftersom arbetsmängden motsvarar en heltidstjänst.

<i>Personalförändringar:</i>	En ny hälsoinspektörstjänst (tidigare projektanställd) En ny besiktningsveterinärstjänst (tidigare projektanställd på deltid)
<i>Föremål för utvärdering:</i>	Miljöhälsovårdens avgiftsstadga analyseras och justeras. Ärendehanläggningen och expedieringstiderna för hälsonämnden granskas Livsmedelslaboratoriets utbud av köptjänster kartläggs och marknadsföringen effektivteras Veterinärserviceanslagets tillgänglighet utreds och förbättras med modern kommunikationsteknologi.
<i>År 2002-2003:</i>	Hälsoinspektionens arbete ackrediteras med kvalitetshandbok enligt ISO-standard Miljöhälsovårdens myndighetsutövande (bl.a prokollen och blanketterna) samt rådgivning och rapporter skall vara tillgängliga för allmänheten på egen hemsida i Internet.

P r i m ä r v å r d e n

Budget 2001

	Bokslut 1999	Budget 2000	Budget 2001	Förändr i %
Kostnader				
Personalkostnader	47 974	52 688	57 013	8,2%
Övrig konsumtion	8 252	8 900	9 424	5,9%
Vård utom Åland	163	250	280	12,0%
Anskaffningar	555	800	800	0,0%
Kostnader totalt	56 944	62 638	67 517	7,8%
Intäkter				
Ersättning från kommunerna	18 772	18 670	18 720	0,3%
Övriga intäkter	9 235	9 230	9 285	0,6%
Intäkter totalt	28 007	27 900	28 005	0,4%
Nettokostnad	28 937	34 738	39 512	13,7%

9.6. Specialsjukvården

9.6.1. Allmänt

Specialsjukvården omfattar 14 basenheter.

Sjukvården kännetecknas av ständiga medicinska, omvårdnadsmässiga och tekniska framsteg. Vårdperioderna på bäddavdelningarna blir allt kortare och intensivare. Vård på avdelning ersätts av öppenvård, ibland t.o.m. av sjukhusansluten hemsjukvård. Patienter som inte är i behov av specialsjukvård ("klinikfärdiga") skall inte belasta specialsjukvårdens resurser.

Specialsjukvården på Åland bör kunna leva upp till de växande och berättigade krav som befolkningen ställer på verksamheten. Patienterna skall erbjudas en specialsjukvård av minst samma klass som i gränsregionerna i öst och väst antingen i form av egen verksamhet eller genom remittering till andra sjukhus. Påsikt kan det bli nödvändigt att utöka antalet specialisttjänster eftersom specialiseringen blir allt snävare och specialister, som behärskar flere subspecialiteter inte står att uppbringa. Alternativet är utökad konsultverksamhet.

"Hemtagning" av patientgrupper som fått sin vård utanför Åland verkställs när det anses ändamålsenligt ur medicinsk, mänsklig och ekonomisk synvinkel. Möjligheten till olika typer av specialistvård på Åland är dock beroende av de specialistresurser som för tillfället finns tillgängliga.

Från början av år 2001 verkar akuten, stora polikliniken (medicin och kirurgi) och laboratoriet i nya utrymmen, som planerats enligt principen "one-visit-clinic" dvs att patienterna i mån av möjlighet skall få en komplett utredning under ett och samma besök.

Öron- och ögonpoliklinikerna flyttar i början av året till nya utrymmen i sanatorieflygelns tredje våning. Nya utrymmen för läkarnas kanslier iordningställs i bottenplanet.

På grund av saneringen av hälsocentralen på Norra gatan planeras en flyttning av hc:s läkarmottagning och mödrarådgivning till centralsjukhuset samt barnrådgivningen till en bostadslägenhet på sjukhusområdet.

9.6.2. Akutenheten

Akutenheten flyttar till nya ändamålsenliga verksamhetsutrymmen med möjlighet till avancerad medicinskt omhändertagande för akuta sjukdoms- och olycksfall. Det akutmedicinska omhändertagande fokuseras på att i ett tidigt skede, om möjligt redan utanför sjukhuset sätta in nödvändig behandling. Primärvårdens läkarjour samordnas med akutens verksamhet så att jourverksamheten utanför normal arbetstid finns på ett ställe. Under året utreds möjligheterna att skapa en journing med läkare/vårdpersonal för ambulanshelikoptern.

Personalförändringar: En ny Aids sjukskötartjänst

Två tillfälliga sjukskötartjänster inrättas som ordinarie

Två nya sjukskötartjänster (vikariatsanslag)

Föremål för utvärdering:

År 2002-2003:

9.6.3. Medicinska enheten

Enheten strävar till att tillhandahålla internmedicinsk och lungmedicinsk specialistvård av hög kvalitet.

Utredningar och vård sker om möjligt polikliniskt genom teamarbete av specialister. Enheten satsar på utbildning av personalen och specialiserande läkare bl.a. genom en ny avdelningsläkartjänst som tillför specialistresurser för utbildningens behov för hela ÅHS. Den sjukskötarbaserade verksamheten vidareutvecklas utgående från de goda erfarenheterna som diabetes- och cytostatikavården samt antikoagulationskontrollerna givit. För sömnapnoeundersökningar och för cytostatikabehandlingar inrättas sjukskötartjänster.

Personalförändringar:

- En ny avdelningsläkartjänst (inrättad 1.9.2000, styr. § 72 /12.6.2000)
- En ny assistentläkartjänst (inrättad 1.9.2000, styr. § 72 /12.6.2000)
- En ny sjukskötartjänst (lungmed.)
- En ny sjukskötartjänst (medicin)
- Två nya sjukskötartjänster (vikariatsanslag, lungavd.)
- Två nya sjukskötartjänster (vikariatsanslag, medavd.)
- En nya primärskötartjänster (vikariatsanslag, lungavd.)
- En nya primärskötartjänster (vikariatsanslag, medavd.)

Föremål för utvärdering: Utredningsgången av problemfall. Strokebehandlingen

År 2002-2003 Fortsatt satsningen på sjukskötarbaserad mottagning.

9.6.4. Kirurgiska enheten

Den dagkirurgiska verksamheten ökar och förläggs till kirurgiska avdelningen i vänta på att hela dagkirurgikonceptet skall få en slutligt lokalmässig lösning. En utbildningssatsning görs för "stomiansvariga"

Personalförändringar: Två nya sjukskötartjänster (vikariatsanslag)

Föremål för utvärdering: Skriftligt informationsmaterial till patienter och personal.
Omvårdnadsdokumentation. Stand ardvårdplaner

År 2002-2003:

9.6.5. Gynekologiska och BB-enheten

Verksamheten fortsätter som tidigare, grundbemanningen utökas med en deltidstjänst. Samarbetet med primärvårdens mödra - och preventivvård utvecklas. Under hälsocentralens sanering flyttar Mariehamns mödrarådgivning till gyn. -och BB-avdelningen.

Personalförändringar: En ny 1/4 tids barnmorsketjänst
Två nya barnmorsketjänster (vikariatsanslag)

Föremål för utvärdering: Antalet barnmorskebesök i den öppna vården, patientenkäter
År 2002-2003: Omorganisera vården på obstetriska avdelningen till barnmorskeledd verksamhet med läkarna som medicinska konsulter. För barnmorskorna planeras specialutbildning i p-medelsteknik enligt svensk förebild

9.6.6. Barn- och ungdomsenheten

För anpassning av avdelningen till omhändertagande av IVA - och observationspatienter genomförs mindre ombyggnader på avdelningen. Sköterskeledd astma - och diabetesmottagning på barnpolikliniken planeras, likaså sjukhusanknuten hemsjukvård, en ny sjuksköttjänst planeras för att öka grundbemanningen. Det primära vårdansvaret för särskilda patientkategorier överförs från primärvården till barn - och ungdomsenheten.

Personalförändringar: En ny sjuksköttjänst
Utökning av 1/2 tids t.f. avd.sekr.tjänst till heltid
Två nya sjuksköttjänster (vikariatsanslag)

Föremål för utvärdering: Vårdprogram, vårdplanering och schemaläggning i datormiljö
Utvärdering av remissinstanser
År 2002-2003: Öka möjligheten till sjukhusanknuten hemsjukvård

9.6.7. Ögonenheten

Enheten flyttar till nya utrymmen i sanatorieflygelns tredje våning. Enhetens dagkirurgi koordineras med övrig dagkirurgi på ÅCS. En klar uppgiftsfördelningen mellan primärvårdens läkare och specialistläkare diskuteras och genomförs under året för att patientens undersökning och vård skall ske på rätt nivå
Datoriseringen av journalföringen utvecklas.

Personalförändringar: -

Föremål för utvärdering: Utvecklingen av den kirurgiska verksamheten och laserbehandlingarna. Patientadministrationens IT-stöd. Personalens fortbildning

År 2002-2003: Den operativa verksamheten sköts fortsättningsvis av utomstående konsult, men kan överföras till egen regi ifall lämplig ögonläkare kan anställas, vilket skulle tillföra ÅHS ögonläkarresurser och en billigare verksamhet

9.6.8. Öron-, näs- och halsenheten

Polikliniken flyttar till nyrenoverade utrymmen i sanatoriebyggnadens tredje våning. En klar uppgiftsfördelningen mellan primärvårdens läkare och specialitläkare genomförs under året för att patientens undersökning och vård skall ske på rätt nivå Hörselsålning för nyfödda planeras.

Personalförändringar: -

Föremål för utvärdering:

År 2002-2003: Hörselscreening av nyfödda inledd.

9.6.9. Rehabiliterings- och fysiatrienheten

Enheten satsar särskilt på patienter i arbetsför ålder med målet att åstadkomma en tidig rehabilitering. Rehabiliteringen av ryggpatienter utvecklas med hjälp av datoriserade bedömnings- och behandlingsprogram. En ergonomisk dataarbetsplats inrättas för träning och rådgivning till patienter med besvär relaterade till pc-arbete. En satsning på utbildning av yngre läkare genomförs för att åstadkomma klara remissindikationer. Hjälpmedelsutlåningen effektiveras och miljön för inläggande patienter förbättras. Neuropsykolog- och psykiaterkonsultationer fortsätter eventuellt efter utvärdering av försöksverksamheten under år 2000.

Personalförändringar: Ombildning av en 1/4 tids fysioterapeutjänst till heltids avd.sköt.tjänst

En tillfällig deltids sjukskötartjänst inrättas ordinarie

En ny fysioterapeutjänst (vikariatsanslag)

Föremål för utvärdering: Resursbehovet för barnrehabilitering Behovet av fysioterapitjänster inom företagshälsovården. Väntetider. Användning av vårdprogram. Hjälpmedelsanvändningen.

År 2002-2003: Satsning på barnrehabiliteringen. Utbildning i användningen av Valpar-metoden för bedömning av arbetsförmågan

9.6.10. Operations-, anestesi- och intensivvårdsenheten

Det ökade antalet dialyspatienter har förvärrat utrymmesbristen i uppvaket där dialyserna sker. Ändamålsenliga utrymmen planeras ingå i etapp 2 av centralsjukhusets om- och tillbyggnad.

Personalförändringar: Utökning av 1/4ids avd.sekr.tjänst till heltid
En ny sjukskötartjänst (op-anestesi, vikariatsanslag)
En ny sjukskötartjänst, pool (op-anestesi, vikariatsanslag)
Två nya sjukskötartjänster (IVA -dialys, vikariatsanslag)

Föremål för utvärdering Postoperativ smärtlindring. Behandling av cancersmärta.
Patientinfo per telefon. Operationsvolymen.

År 2002-2003: Kvalitetssäkran av smärtbehandlingar genomförs

9.6.11. Laboratorieenheten

Verksamheten flyttar in i helt nya ändamålsenliga utrymmen. Egna analyser ersätter i mån av möjlighet bortskickeprover. Arbetet med en kvalitetshandbok påbörjas.

Personalförändringar: -

Föremål för utvärdering: Ekonomiska och andra effekter av ”hemtagning” av analyser

År 2002-2003: Kvalitetshandbok utarbetas.

9.6.12. Röntgenenheten

Digitaliseringen av verksamheten fortsätter genom anskaffning av nytt bildplattesystem. PACS anskaffningen påbörjas (PACS= digitala röntgenbilder och -arkiv)

Personalförändringar: -

Föremål för utvärdering: Vad blev bättre med RIS (= radiologiskt informationssystem)

År 2002-2003: Digitaliseringen fortsätter, filmfri röntgen.

Spiral-CT med nya applikationer (blodkärl, gallvägar, colon)

9.6.13. Läkemedelscentralen

Verksamheten har vuxit kraftigt, bl.a. cytostatikablandningarna är mycket arbetskrävande, varför en personalförstärkning behövs. Ett nytt dataprogram medger bättre lagerkontroll än tidigare med mindre kasseringar.

Personalförändringar: En ny 1/4ids farmaceut

Föremål för utvärdering: Läkemedelskasseringar. Visitationer på avdelningarna

År 2002-2003: Läkemedelsbeställningarna från avdelningarna sker via dator.

9.6.14. Konsultenheten

Konsulter inom neurologi, urologi och hud besöker Centralsjukhuset såsom tidigare och ger ålänningarna tillgång till dessa specialister på hemorten. Det kan bli aktuellt att ingå avtal med konsulterande specialist i onkologi ifall cancervården inte kan tillgodoses av resurser inom den egna läkarkåren. Även andra specialiteter kan bli aktuella i form av konsultavtal.

Personalförändringar: -

Föremål för utvärdering

År 2002-2003:

9.6.15. Psykiatrienheten

Planeringen för den psykiatriska verksamheten pågår hela året utgående från den psykiatriplan som utarbetas och antas under 2000-2001. Sommaren 2000 flyttade mentalvårdsbyrån från hälsocentralen till en kontorsfastighet vid Torggatan i väntan på sanering av de egna utrymmena i hälsocentralen.

Ett öppenvårdsteam för psykospatienter skapas och en metodutbildning i tidig intervention av psykosfall genomförs. Grundbemanningen på rehabiliteringsavdelning utökas med en tillfällig tjänst. Med hemsjukvården på Norra Åland fortsätter ett samarbetsprojekt gällande äldre med psykiatrisk problematik. För vården av unga missbrukare planeras en tillfällig upphyrd lägenhet, personalresursen rekryteras från både psykiatrienheten och A-center och ett öronmärkt anslag för denna personalresurs intas i budgeten. Samma lägenhet kan ev. användas för familjebehandling i barn- och ungdomsenhetens regi.

Familjeterapiutbildningen för personalen fortsätter ännu under våren 2001. Socialkuratorn arbetstid används i större utsträckning inom den öppna vården. Ett brukarråd startar i dagkliniken.

Personalförändringar: En ny psykologtjänst (vuxenmottagningen)

En tillfällig sjukskötartjänst (rehab.avd.)

Personal för vård av unga missbrukare (anslag på 200.000 mk)

Föremål för utvärdering: Vårdkvalitetsundersökningar i form av frågeformulär (akutavd.).

Uppföljning av tjejgruppsverksamheten (rehab.avd.)

Brukarrådets verksamhet (dagkliniken)

Kurs för ADHD-barns föräldrar, kösituationen (barn- och ungdom.)

Väntetider, behandlingsplaner, andel preventivt arbete (vuxenmottagn)

År 2002-2003: Fortsatt planering av nya utrymmen. Orientering mot ökad öppenvård.

Informationsspridning och samarbete med olika instanser.

Utvecklande av reflekterande team inom familjeterapi, differentierade behandlingsmetoder och specialisering inom BUP-teamet.

Ökade möjligheter för psykoterapi.

9.6.16. Vård utom Åland

Den av styrelsen antagna planen för Vård utom Åland (12.2.1999/§ 22) utstakar principerna för vart ålänningarna remitteras när de egna resurserna ej är tillräckliga. De medicinska aspekterna skall vara avgörande men samtidigt skall man beakta att patienterna har rätt till vård påsvenska.

Genom avtalsförfarande och förhandlingar strävar man till att nedbringa kostnaderna. Det åligger de remitterande instanserna inom ÅHS att kontinuerligt övervaka att den köpta servicen är ändamåls enlig, av hög kvalitet och att priset överensstämmer med det som avtalats. ÅHS skall också tillse att patienterna erhåller information och att den skriftliga informationen (epikrisen) i patientjournalen finns tillgänglig påsvenska.

Specialsjukvården

Budget 2001

	Bokslut 1999	Budget 2000	Budget 2001	Förändr i %
Kostnader				
Personalkostnader	95 019	106 404	118 120	11,0 %
Övrig konsumtion	31 635	33 072	34 116	3,2 %
Vård utom Åland	24 020	22 750	24 720	8,7 %
Anskaffningar	2 050	2 700	2 700	0,0 %
Kostnader totalt	152 724	164 926	179 656	8,9 %
Intäkter				
Ersättning från kommunerna	1 352	1 365	1 560	14,3 %
Övriga intäkter	9 802	9 575	9 480	-1,0 %
Intäkter totalt	11 153	10 940	11 040	0,9 %
Nettokostnad	141 571	153 986	168 616	9,5 %

exkl Borrelia-projektet

9.7. Administration och försörjning

9.7.1. Förvaltningskansliet

Förvaltningen skall sakkunnigt och utan dröjsmål handlägga de ärenden som ankommer på styrelsen och ledningsgruppen, ansvara för den övergripande verksamhetsplaneringen, utveckla både den interna och den externa informationen samt sörja för att kvalitetsutveckling ständigt pågår.

Personalvården utvecklas i samråd med ÅHS´ personalråd med beaktande av att personalen är organisationens viktigaste resurs. Ett personalboksutslut kommer att utarbetas som en del av verksamhetsberättelsen.

Anslaget för omplacering av personal höjs till en summa som motsvarar två heltidstjänster.

<i>Personalförändringar:</i>	Anslaget för omplaceringar utökas till 360.000 mark
<i>Föremål för utvärdering</i>	Behandlingstiden för ärenden som riktas till ledningsgrupp och styrelse Personalens bedömning av den interna informationen Patienternas bedömning av den externa informationen
<i>År 2002-2003:</i>	Rapporter, information om verksamheten och olika beslut finns tillgängliga på intranet

9.7.2. Kvalitetsutveckling

Styrelsen har antagit en kvalitetspolicy för ÅHS, enligt vilken kvalitetsutvecklingen avser att kontinuerligt, strukturerat och samordnat utveckla och förbättra den medicinska vården, omvårdnaden, den kliniska och övriga servicen inom ramen för tillgängliga resurser. Utvecklingen skall grunda sig på vetenskap, beprövad erfarenhet, tvärfackliga professionella bedömningar och säkerhetsmässiga föreskrifter. Kvalitetsarbetet är en gemensam uppgift där alla nivåer i organisationen samverkar. Patientens integritet och rätt till medbestämmande samt behov av säker och god vård skall prioriteras högt. Varje arbetspunkt bör ha ett effektivt system för ständig kvalitetsutveckling. Den av styrelsen antagna kvalitetsstrategin för ÅHS förverkligas under år 2001. Under åren 1999-2000 har en överskötare varit tjänstledig för att på heltid fungera som kvalitetsutvecklare. Projektet avslutas och kvalitetsarbetet införlivas som en naturlig del i den normala verksamheten. Vid behov anlitas konsulter för specifika kvalitetsprojekt.

<i>Personalförändringar:</i>	Projektet med kvalitetsutvecklare under åren 1999-2000 avslutas.
<i>År 2002-2003:</i>	Fortsatt fokus på verksamhetens kvalitet, benchmarking med andra sjukvårdsinrättningar.

9.7.3. Vårdarbetet

Principprogrammet Vårdarbetets riktlinjer för ÅHS skall ligga som grund för det fortsatta utvecklingsarbetet, som skall stöda allt tvärfackligt samarbete. Implementering av ny kunskap och nya forskningsrön samt genomförande av omvårdnadsforskning är en framtida utmaning som kommer att bidra till kvaliteten i vårdarbetet.

Personalutbildningen och kompetensutvecklingen inom vårdarbetet följer de principer som inskrivits i det reviderade personalutbildningsprogrammet. Målsättningen är att utveckla personalens kunskaper, skicklighet och samarbetsförmåga i syfte att uppnå upprätthålla och utveckla yrkesskickligheten. Anslaget för handledning och utbildning utökas.

Personalförändringar: -

Föremål för utvärdering

År 2002-2003: Vårdutvecklingen görs mera systematisk genom en ny tjänst eller som konsultuppdrag

9.7.4. Städservice

Efter om- och tillbyggnaden av centralsjukhuset utökas lokalarealen med ca 800 m² varför städpersonalen behöver utökas. Beroende på hur den framtida fastighetsutnyttjandet gestaltas kan behovet av personalförsäkringen vara av endast tillfällig karaktär.

Personalförändringar: Två nya sjukhusbitr. tjänster (vikariatsanslag)

En tillfällig sjukhusbiträdestjänst

Föremål för utvärdering: Städkvaliteten

År 2002-2003:

9.7.5. IT-enheten

Inom en nära framtid kommer alla inom personalen att ha tillgång till en dator, med program för patientjournaler, schemaläggning av arbetstid, koppling till intranet och internet, beslutsstöd inom sjukvården, olika typer av rapportering från verksamheterna m.m. Detta ställer stora krav på IT-stödet inom organisationen, både det tekniska underhållet av all apparatur och stödet till de olika programanvändarna.

Utveckling av ett generellt behörighetssystem genomförs under året likaså utveckling av rapporteringen från databaserna. Ett allmänt remiss- och svarssystem tas i bruk, datajournaler införs i primärvården och på de mindre enheterna inom specialsjukvården. Intranet utvecklas till en viktig informationskanal mellan beslutsfattare och personalen, ÅHS hemsida utvecklas vidare. Samarbete med PBS fortsätter genom avtal om IT-chef (2000-2003) och systemutvecklare (2000-2002)

Personalförändringar: En systemutvecklare på deltid (2 årigt avtal med PBS fr.o.m. 1.8.2000)

Föremål för utvärdering

År 2002-2003: Datajournaler införs i specialsjukvården

Telemedicin koppling till skärgårdsmottagningarna

9.7.6. Ekonomi- och löneenheten

Nya rapportverktyg och införandet av intranet ger möjlighet för enheterna att på sikt följa upp sin budgetsituation i realtid. En budgetberedartjänst inrättas för budgetberedningen och -uppföljningen samt statistikhanteringen. Faktureringen av vårdagar och poliklinikbesök har sedan år 1999 successivt överförts till de enheter som vårdar patienten. Ett nytt personalresurs- och lönesystem tas i bruk i början av år 2001, samkörs med schemalägningsprogrammet. Kassafunktionen koncentreras till centralförvaltningen.

<i>Personalförändringar:</i>	En ny budgetberedartjänst (ekonomiavd.)
<i>Föremål för utvärdering:</i>	Personalens tillfredsställelse och trivsel i arbetet (utvecklingssamtal) Rutinerna för kontrollen av hyresinbetalningar gällande personalbostäder
<i>År 2002-2003:</i>	Ökat samarbete med verksamhetsenheterna under budgetberedningen Löneavdelningens uppgifter förändras när de nya dataprogrammen fungerar fullt ut.

9.7.7. Försörjningsenheten

Under försörjningsenheten finns tekniska- och fastighets servicen, kosthålet, centrallagret, klädförsörjningen, vaktmästarfunktionen och personalbostäderna.

Under de senaste 20 åren har sju större om- och tillbyggnadsprojekt på centralsjukhusområdet verkställt, det senaste är om- och tillbyggnaden av stora polikliniken, akuten och laboratoriet. Fortsättningsvis finns behov av om- och nybyggnation: köket, centrallagret och avlastningsplats för varutransporterna, el- och värmecentral, snickeri, verkstad och syrum. Allt detta skall beaktas i den plan över fastighetsanvändningen på centralsjukhusområdet som skall uppgöras av en utomstående arkitekt. Underhållet av fastigheterna har ökat i takt med byggnadsvolymen och ny fastighetsteknik kräver högre kompetens av personalen. Det förebyggande fastighetsunderhållet bör tillgodoses av antingen egen personal eller utomstående serviceföretag.

Antalet upphyrda lägenheter för vikarier och nyanställda har ökat kraftigt de senaste åren. En tillfällig tjänst som hjälp till bostadsförvaltaren planeras.

Antalet bostäder för speciellt vikarierande personal utökas genom att ÅHS får tillgång till nybyggda lägenheter i Dalbo.

Personalförändringar: En ny fastighetsskötartjänst (finansieras delvis med minskade köptjänstanslag)
 En t.f. tjänst på deltid som bostadsförvaltare (finansieras delvis med vikariatsmedel)

Föremål för utvärdering: Kundtillfredställelse gällande kosthållets tjänster

År 2002-2003:

Administration och försörjning

Budget 2001

	Bokslut 1999	Budget 2000	Budget 2001	Förändr i %
Kostnader				
Personalkostnader	29 959	33 747	37 061	9,8%
Övrig konsumtion	18 413	18 089	19 460	7,6%
Anskaffningar	2 631	3 300	3 300	0,0%
Kostnader totalt	51 003	55 136	59 821	8,5%
Intäkter				
Övriga intäkter	3 444	3 160	3 455	9,3%
Intäkter totalt	3 444	3 160	3 455	9,3%
Nettokostnad	47 559	51 976	56 366	8,4%

Bilaga 1

LAGSTIFTNING

Den offentliga hälso- och sjukvården i landskapet Åland regles i huvudsak av följande lagar och förordningar och däri gjorda ändringar:

Självstyrelselag för Åland (ÅFS 71/91).

LL om hälso- och sjukvården (ÅFS 60/93).

LL om ikraftträdande av LL om hälso- och sjukvården (ÅFS 68/93).

Mentalvårdslagen och -förordningen och däri gjorda ändringar i tillämpliga delar (rörande vård mot vederbörandens egen vilja) (FFS 1116/90, 1247/90).

L och F om smittsamma sjukdomar och däri gjorda ändringar (FFS 583/86, 786/86).

L och F om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (FFS 559, 564/94).

Nordiska överenskommelsen om godkännande av vissa yrkesgrupper för verksamhet inom hälso- och sjukvården samt veterinärväsendet i Norden.

LL om tillämpning av lagen om patientens ställning och rättigheter (ÅFS 61/93).

Läkemedelslagen och -förordningen och däri gjorda ändringar (FFS 395/87, 693/87).

Stråskyddslagen och -förordningen och däri gjorda ändringar (FFS 592/91, 1512/91).

LL och LF om hälsovården (ÅFS 36/67, 63/73).

LL om åtgärder för begränsning av tobaksrökningen och däri gjorda ändringar (ÅFS 52/78)

ÅLSb om problemavfall (ÅFS 10/83).

LL om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening av luften (ÅFS 32/91).

LL om renhållning (ÅFS 3/81).

Djurskyddslagen och -förordningen (FFS 91/71, 333/71).

L om djursjukdomar (FFS 55/80).

L om bekämpande av djursjukdomar, som med lätthet sprida sig (FFS 488/60).

L och F om medicinsk behandling av djur (FFS 402/90, 611/90).

LL angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel (ÅFS 83/95).

LL om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om livsmedelshygienisk kvalitet (ÅFS 87/95).

LF om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om livsmedelshygienisk kvalitet (ÅFS 42/96).

LF om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om livsmedel (ÅFS 41/96).

LL om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande produktsäkerhet (ÅFS 8/88, 60/95).

LF om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande produktsäkerhet (ÅFS 66/96).

LL om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande kemikalier (ÅFS 32/90, 60/95).

LF om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om explosionsfarliga ämnen och kemikalier (ÅFS 65/96).

LF om vissa övergångsbestämmelser i fråga om befintliga fiskelägenheter och fiskefartyg (ÅFS 57/95).

Bilaga 2

HÄLSOPOLITISKA PROGRAM OCH PLANER

Den ideologiska grunden för de hälsopolitiska målsättningarna och värderingarna finns dokumenterade i nedannämnda program och planer.

Världshälsoorganisationens (WHO) hälsopolitiska program, Hälsa för Alla år 2000 (HFA 2000).

Den av Europaregionens medlemsländer antagna strategin för genomförande av HFA 2000.

Finlands nationella HFA 2000 program med senare gjorda revideringar.

Landskapsstyrelsens hälsopolitiska redogörelse till Ålands landsting år 1989.

Den nordiska handlingsplanen mot cancer.

Inom Europeiska Unionen antagna rekommendationer och handlingsprogram på hälso- och sjukvårdens område.

